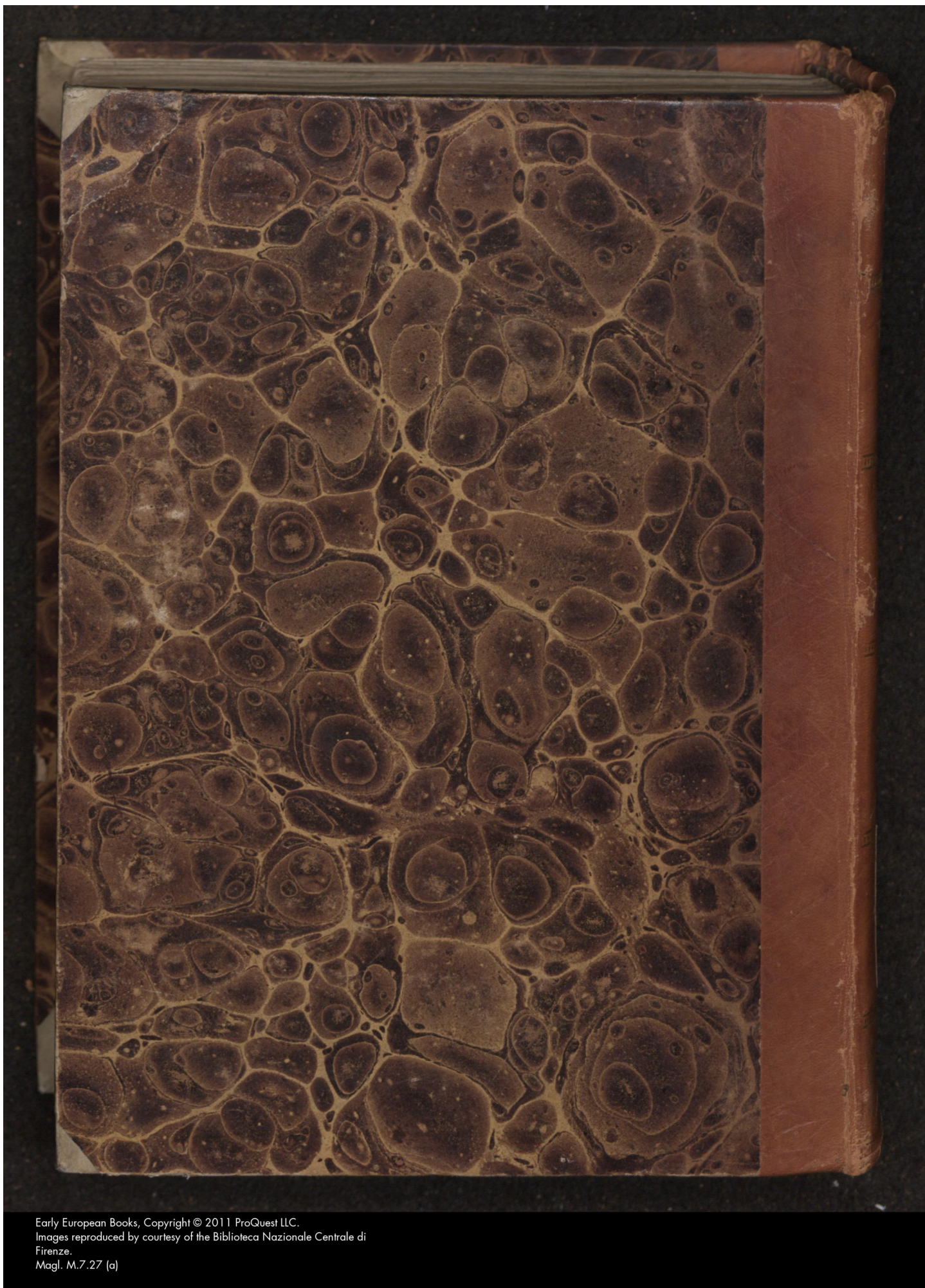

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 (a)

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Magl. M.7.27 [a]

14

Supplementum

CCCCIIO

Logica magistri Petri Dantiani

Incipit Evangelium secundum Mattheum

sup
Im
non
oec
nat
tra
refi
visi
sua
pro
ner
no
fi
m
fol
q
dit
dia
min
pon
tur
fi
ita
qui
sed
nez
con
no
mo
po
xpi
par
ma
can
e
pe
die
p
pe

De suppositionibus

¶ Tunc preclarissimi ac subtilissimi logici magistri petri mantuanus logica incipit feliciter.

¶ De suppositionibus.

Itemus

¶ primo qd suppositio est statio termini in oratione conneri p supposito vel suppositis pro quo vel pro qbus transit in ipz vis termini a quo habz vt supponat. ¶ Pro qua diffinitione scire volumus qd terminus equaliter significat in oratione et extra orationem. sed nō supponit nisi in oratione. qm a se nullus terminus hz vt supponat. sed a verbo vel participio suppositiones trahit verbum aut vel participium dare nō potest suppositionem nisi p supposito aut suppositis sui tps pro quo vel pro qbus transit vis sua in terminus supponētem. Et ideo in ista propositione homo est ubiqz dat suppositionem illud verbum est p suppositis sui tps q nō sunt nisi pntia. qz vis illius verbi nō transit vltra pntia. ¶ Sed in illa propositione. pro mitto tibi denarius supponit ly denarium nō solū p denariis q sunt. sed p potētibz esse. qz vis illi verbi nō solum ad pntia se extendit. sed etiā ad ea que possunt esse. ¶ Et ideo dicit in ista propositione. tu es intelligens hominem q nō potest esse. in qua ly hominem supponit nō pro re que est. sed p re que intelligitur. qz in illa propositione vis illius picipij trāsit vsqz in ea que intelligunt. ¶ Ita etiam in ista propositione pot esse qd antixps sit homo qui est. supponit ly antixps nō pro re que est sed p re que pot esse qvis capiat suppositiones a verbo pntis tps. qz vis illius verbi sic cōiuncti cū illo verbo pot transit vsqz in ea q nō sunt. nam tota illa oratio qd antixps sit homo cum eius pntibus sequitur vim illius verbi pot. Et ita dicit de his tu potes videre antixpm. aliud a currēte pot currere. ¶ Ex quo patet qd stat a. et b. esse propositiones sinonimas ex cōpositione suoz terminoz significantes in quaz vna supponit terminus aliqz et in alia nō supponit sibi cōrēdens. vt pz d pre huius pot esse qd antixps est. et de illa antixps ē. Terminus at verificat solum p his p qbus est vera ppositio pdicari cū subo in ppositione et oppositione suaz partium signifi-

cante. et ideo patet qd ly homo in ista ppositione aliqz homo est albus. oēm hominem presentem preteritum et futurū significat sicut etiā extra ppositionem significabat. solū aut pro omni hoīe pntē supponit. sed tñ pro hoīe q est albus verificat. ¶ Ex qbus sequitur pmo qd nō terminus in vno cōtradictoriorū supponit et in reliquo supponit. Et conuersim si in vno pcontradictoriorū nō supponit neqz etiā in reliquo et ita de cōtrariis subcōtrariis et subalternis dicat. ¶ Itē sequitur qd si aliquis terminus p aliquo verificat affirmatiue p eodē supponit. et nō econtrā. et si p aliquo supponit terminus aliqz hoc idem talis terminus significat et nō econtrā. ¶ Itē sequitur qd quelz ppositio in q nulla est negatio significans ex ppositione suoz terminoz cuius ē aliqz terminus cathegorematicus nō supponēs est falsa. ¶ Item sequitur qd subiecta illaz homo est omnis homo est. quilibet homo est. pntē p eisdem supponunt. qz signa nō auferunt vim verbi. vnde illi termini habent suppositiones equales quibz nō hēant distributiones eāles

Suppositionum solet dici qd alia ē personalis et alia est mālīs qd iterum sit vey determinemus p supponētes primo qd terminus mālīter sumptus nō pvertitur cū sibi simili psonaliter sumpto vt qd subiecta horū complexoz homo currit. homo est spēs. nō cōuertuntur pz. qz aliqd significat ly homo i vno illoz qd nō significat in alio. cōuertibiliū vero saltem cathegoricorū qecquid significat vnum significat aliud. et ideo illa non conuertuntur. ¶ Secūda suppositio est ista. iste terminus homo mālīter sumptus nō est species. illud patet. qz ille terminus mālīter sumptus non pvertitur cū illo psonaliter sumpto q est spēs. neqz ille mālīter sumptus est aliq alia species. ille mālīter sumptus de nullo pntē dicat. ¶ Tertia suppositio. nulla ppositio est q habeat aliquam prem ppinquā que nō sit pars orationis grāmaticē. patet illa. qz illa nō intelligeretur ab aliquo vt ppositio. ¶ Ex quibus primo sequitur qd hec nō est ppositio homo est species. tento illo quod ponitur pro subiecto materialiter quod sic arguitur qz nō omnis pars propinqua illius cōplexi est pars orationis grāmaticē. igitur illud cō-

Tractatus

perum non est ppositio. tenet pñā per tertiā suppositionē ⁊ arguitur añs. qz illud qd ponitur pro subiecto puta ly homo non est nō inē neq3 verbū. ⁊ sic de aliis partib⁹ oñis igitur ⁊ c. p3 cōsequētia. ⁊ añs totū preter priam partē que sic arguitur. qz ly hō ibi neque est cathegorema. neq3 sincathegorema. neq3 alius terminus igitur ⁊ c. patēt pñā cū secunda ⁊ tertiā parte antecedentis ⁊ prima arguitur. qz non est terminus cōis nec discretus nec alius termin⁹. ergo ⁊ c. tenet pñā. silt ⁊ añs p secunda ⁊ tertiā eius partē. ⁊ q non sit terminus cōis arguitur. qz neq3 est genus neq3 spēs neq3 alter terminus. q non sit genus satis p3. q non sit spēs de quo maxie vī p3 p secunda supponē. q etiā nō sit alius terminus satis p3. ergo ⁊ c. ¶ Itē iste terminus hō materialr sumptus nō cōuertitur cū sibi sili psonalr sumptus. igitur cū psonalr sumptus sibi similis sit spēs iste terminus hō materialr sumptus non erit spēs pro illiusmet indiuiduis pro quibus est spēs ille terminus hō psonaliter sumptus. neq3 est spēs pro aliis indiuiduis. igitur sequitur q ille terminus hō māliter sumptus nō est spēs. ¶ Itē nō est pole aliquē terminum māliter sumptū d ali quo predicari. Sed pñā eo mō aliq terminus est spēs quo ipse est pdicabilis p eodem. igitur non est possibile q aliquis termin⁹ materialiter sumptus sit spēs. ¶ Itē sic illud qd ponit⁹ p subiecto illi cōplexi vocalis aut scripti hō ē spēs nō plus significat si mālr sumat⁹ qz significaret añ ipositōez. s; añ ipositionē illud non fuisset pars ofonis iō neque mō est pars ofonis. ¶ Itē illud qd ponitur p subo illius cōplexi ois est signū non est pars ofonis. ergo pari rōne nec alius terminus materialiter sumptus est pars ofonis. p3 pñā ⁊ p bat añs. qz demonstrato illo vocali aut scripto omnis qd ponit⁹ p subo dati cōplexi. si illud esset nomen nō esset nisi ppter modū significandi generalem aut specialē ab impositore datum. sed ille terminus materialiter sumptus nō habet aliquē modū generalē neq3 specialem ab impositore datum per quē sit nomen ergo non est nomen. p3 pñā ⁊ minor arguit⁹. qz ab impositore datum est talis termin⁹ ois significet per modum adiacentis aut per modum alterum multiplicatis. s; nullum talem

modū habet i illo cōplexo. ergo ⁊ c. p3 pñā ⁊ minor. qz in illo cōplexo ille terminus ois nullum talē modū habeat eo qz staret significatiue. ⁊ maior arguitur. qz si vltra illos modos dedisset impositor qz etiā significaret se. sequitur q omnis terminus prime impōnis esset equinocus. iō illo dato nullus terminus posset māliter supponere. qz semp supponit p eo qd significat ex impositione aut ex nālī significatione. ¶ Itē sequit⁹ qz quilibet terminus est scde intentionis vel impositionis.

¶ S3 forte dicat⁹ q ille terminus homo ⁊ ly ois hnt ab impositore q possint stare materialiter ⁊ significant se solū ipsis remanentibus pibus orationis. ⁊ qz sicut ille terminus hoc h3 ab impositore q sit pñomen ⁊ de facto sit pñomen s; nihil demonstrat⁹. ⁊ similiter relatiua s; nihil referat ita etiā forte dicat⁹ q illi termini hnt ab impositore q remaneāt noia dū tñ nihil preter se significēt. ¶ Sed bec responsio fallax sumit fundamentū qñ ly hoc nō est pñomē posito qz p ipsum nihil demonstratur. aliter enī sequit⁹ q aliqua ē ppositio quā nullus intelligeret nec intelligere posset nō data alia termini significatione. p3 pñā de tali. hoc est hoc. in qua nihil demonstratur per subm nec p predicatū. Unde inquit ⁊ discipulus qd relatiua ⁊ pñomina demonstratiua sunt cassa ⁊ vana sine relatione ⁊ demonstratione. qz significationē accipiūt a demonstrante aut a referente. Itē in illo complexo. oēs est signus. ly omne nō ē pars ofonis. qz si sic illa esset congrua. ⁊ p pñā ly omne ibi esset casus recti. qz ly oēm ibi h3 modū significandi nominatiui casus. psequens est falsus. qz hoc nō hab3 ab impositore nec nālīter. ideo ⁊ c.

¶ Ex istis vltra cōcludit⁹ generaliter q nulla est suppositio mālis qz si aliqua esset maxie esset in aliquo illoz complexoz homo est species. omne est signus. a est littera. sed vt ostensum est. in nulla tali ē suppositio mālis. qz nullum istoz est congruū nec est ppositio sicut nec aliqd istozum bus est syllaba. bus est vox nō significatiua. ideo ⁊ c. Et psequenter sequitur vltra q nulla est suppositio simplex. qz si aliqua foret sit grana exēpli in aliqua tali menti. hō est species. i qua ille terminus homo supponit p intentione ⁊ arguitur q illa nō ē ppositio. qz subiectū nō ē pars ofonis grā

De suppositionibus

matice. igitur &c. p3 psequētia p tertiā suppo-
sitionē. aīis pōt. pbari p antedictas supposi-
tiones. & ē p3 totum p nunc cū ideas plato-
necas p nunc non penamus. sequit̃ vltra q
oēs tales sunt false. homo est species. aīal est
genus. demonstratio est subiectū in annelecti-
cis. si iste sunt ppōnes sic significādo. q: non
sūt ppōnes nisi terminis psonaliter sumptis
qb? terminis psonalr sūptis sē manifeste false.

Sed contra illa forte arguit̃ inferē
do qd nulla ē spēs nec ali-
qd ē gen? q: neq3 iste terminus hō nec iste
terminus aīal est genus. & sic de aliis. igitur
nullus terminus ē species nec aliq3 terminus
ē genus. tener p̃ia a singularibus ad suā vni-
uersalē. & aīis patet ex dictis. Itē arguit̃ p
regulā thopicā in qua dicit̃ q: talia sunt sub-
secta qualia p̃mittunt a p̃tis in qua regula
innuit̃ q p̃dicata sedē intentionis & impositi-
onis p̃it aliqñ restringere suba prime inten-
tionis ṽl impositionis ad supponēdum mālī
ter. p̃ro qbus dicit̃ negādo psequētiā cum
inferitur ex dictis q nulla ē species. & dicit̃ q
multi termini sunt spēs sicut subiecta illarum
homo currit aīal mouet̃ &c. Et ad forā ar-
gumenti dicit̃ negādo illam p̃iam nec ille ter-
minus homo ē spēs nec ille terminus aīal est
genus. & sic de aliis. igitur nullus terminus ē
species nec genus. nec arguit̃ a singularibus
ad suam ṽlem vnde aīis ē verus q iste ter-
minus homo demonstrādo subin istius pro-
positionis homo currit nō ē species l3 subin
eius sit species q: subin istius ppositionis nō
ē iste terminus hō q: nō ē iste terminus exis
homo vñ oēs ille tales sunt false ille termin?
homo ē subin iste terminus aīal ē predicatū i
tali ppōne homo ē aīal sicut ille tales sunt fal-
se ille ē homo demonstrādo aīnū sed frequē-
ter oēs tales modi loquēdi admittunt̃ cā bre-
uitatis vbi argumēta & modus ille loquēdi
nō petūt illā difficultatē. Unde p̃p exp̃ime-
re breuius mētis conceptus terminos appel-
lamus nobis rex. Et p hoc dicitur ad scōz
argumētum q illa regula thopica ē inuenta
solū ppter breuitatē loquēdi nō q generali-
ter vera sit. Ex qbus vltra cōcluditur q sola
suppō psonalis ē suppō que sic diffiniri pōt.

Suppositio psonalis ē statio ter-
mini in oīone cōnexi signi-

ficatiue sumpti p supposito aut suppositis p
quo vel p qbus trāsit vis termini in ipsum a
quo h3 vt supponat. & q: nulla est suppositio
nisi psonalis ideo pōt dici p regula q oīs ter-
minus supponens supponit psonaliter. Sup-
positionū aut̃ psonalū alia cōis alia discreta.

Suppositio discreta est statio termi-
ni discreti aut termini cōis
cū pnomine demonstratiuo discreto p supposito
vel suppositis p quo vel p qbus transit in ip-
suz vis termini a quo h3 vt supponat & dico
cū pnoīe demonstratiuo discreto p̃p tales ter-
minos taliter talis cātus &c. qui nō faciūt p-
positiones singulares. vnde illa est indefinita
demonstrato te albo talis homo currit q̃uis
subiectat̃ cōis cū signo demonstratiuo.

Suppositio psonalis cōis est statio
termini cōis pro supposito
vel suppositis p quo vel p qbus in ipsū trā-
sit vis termini a quo h3 vt supponat. Suppo-
sitionū cōium psonalium alia cōfusa tñ alia
cōfusa & distributina alia determinata.

Suppositio cōfusa tñ est statio ter-
mini cōis p supposito vel
suppositis p quo ṽl p qbus in ipsuz transit
vis termini a quo h3 vt supponat sic q sub il-
lo ṽtute illi? suppositionis l3 descendere cū de
bita cōstantia disiectis aut copulatiu ad sua
singularia si plura supposita h3 & nō semper
disiectis nec semp copulatiu. vñ nō sequitur.
oīs homo differt ab omni hoīe. & isti sūt oēs
hoīes. ergo oīs homo differt ab illo ṽl ab il-
lo &c. p̃is enī est falsū. q: oīs homo est iste
ṽl iste. & sic de singulis. sed bene cōcludit̃ ex
illo antecedente q oīs homo differt ab illo &
ab illo homine &c.

Suppositio pfusa & distributina ē
statio termini cōis p suppo-
sito ṽl p suppositis p quo ṽl p quibus tran-
sit vis termini in ipsuz a quo h3 vt supponat
ille terminus sup quē cadit vis termini ipsuz
habentis distribuere.

Sed dubium incidit vtruz sub
quotibet termi-
no stante distributine & plura supposita hñte
liceat descendere copulatiue & arguit̃ q non
q: subin istius ppositionis. necessario emine-
ens est. stat distributine & tñ sub illo nō l3 de-
scendere copulatiue. ideo &c. p3 psequētia &

Tractatus

maior. s. q. subm stat distributivē. q. in illa ne-
cessario ens ē subz stat p̄fufe tñ. id adueniēte
ly oē stat distributivē. ⁊ minor arguit. q. nō
seq̄r necessario oē ens ē for. ē ens. ergo neces-
sario for. ē. vt p3. ¶ Secdo sic. i illa. tu incipis
scire oēm p̄positōez. supponit ly p̄positiōez
distributivē. ⁊ tñ nō l3 descendere copulati-
ue. igit̄ ⁊ ē. p3 p̄fā ⁊ maior arguit. q. in illa.
tu incipis scire aliq̄z p̄positiōē. stat ly p̄posi-
tiōē p̄fufe tñ. igit̄ p̄ appositionē illius termi-
ni oēm supponit distributivē. ⁊ minor p3. q.
nō seq̄r tu incipis scire oēz p̄positiōē. a est p̄-
positio. ergo tu incipis scire a. q. aīz ē veruz
⁊ p̄fā falluz. ponendo q. sint q̄tuor. p̄positi-
ones q̄rū tres scias ⁊ quarta puta a sit falsa
tunc nō existentibus pluribus p̄positiōibz
designata a ēē. ⁊ seq̄r q. tu incipias scire oēm
p̄p̄ositōē. q. i instanti qd est p̄fā nō scis
oēm p̄positiōē ⁊ imediate post instans qd ē
p̄fā scies oēz p̄positiōē. igit̄ tu incipis scire
oēz p̄p̄ōez. ⁊ tñ nullā p̄p̄ōez scipis scire. q.
nec incipis scire a nec aliā p̄positōez. id ⁊ ē.

Addubium r̄idetur q. nō sub
quolibet termino di-
tributivē supponēte l3 descendere copulativē
sicut manifeste p̄bāt argumēta. sed vbi ter-
minus distributus habuerit p̄fā supposita ⁊
nō fuerit terminus impediens vt ē ly incipit ⁊
termini modales ⁊ dictio exceptiva. ⁊ huius
modi l3 copulativē descendere.

Suppositio determinata ē sta-
tio termini cōis. p
suppositio vel suppositis p quo vel p qbus in
ipm transit vis termini a quo l3 vt suppo-
nat sic q. sub illo termino l3 descendere disti-
ctive ad oīa sua singularia si plura supposita
habuerit ⁊ nō aliunde fuerit impeditus sicut fit
in exceptivis vt for. est homo de quibus sup-
positiōibus sequunt̄ regule ⁊ ē.

Prima regula. oē signū v̄le affirma-
tivum vt ly quilibet ly om-
nis ⁊ c. nō equalens oīōi distribuit terminū
sequentē cui imediate additur ⁊ eius deter-
minationē nisi impediatur. vt quilibet asinus
hominis currit. tñ ly asin⁹ q̄ ly hominis sup-
ponit p̄fufe distributivē. s3 terminos media-
te sequētes ab illo termino rectos a quo illud
signū regit̄ p̄fundit p̄fufe tñ dūmodo illi ter-
mini sint confundibiles ⁊ supponentes.

Secunda regula. dictio exclusiva
p̄verso mō distribuit ⁊

Tertia regula. signa v̄la equivalētia
oīōibz sicut q̄lis l3 infinitus
semp ⁊ cetera affirmativa p̄fundit p̄fufe tñ
terminos sequētes cōes ⁊ supponentes vt p̄us.

Quarta regula. signa negativa di-
tribuant terminos cōes
supponentes rectos a copulis vel terminis
sup qbus cadunt mediate vel imediate. ⁊ in-
telligimus illas regulas ⁊ sequētes nisi impedi-
ant ⁊ ē vbi termini supponāt. q. in talibus
oīs chymera ē trage laphus currit. nō sup-
ponit subm distributivē ⁊ p̄dicatū p̄fufe tñ.
¶ Ex quo p3 q. i p̄tradicōis de terminis
simplicibz cōibus nō semp supponit termi-
ni dissimiliter. vt in istis. omnis chymera est
aliqua chymera non est ⁊ ē.

Quinta regula. v̄bū infiniti ⁊ p̄fici-
piū ⁊ gnāl̄ oīs terminus i
finitus distribuit terminū sequentē ipz media-
te vel imediate cū includat negatōem vt tu es
nō hō videns asinū. ly vidēs ⁊ ly asinū sup-
ponit distributivē. s̄l̄r i illa Adā nō ē i aliquo
loco. supponit ly loco distributivē capiendo
istū terminū nō ē infinite ita q. illa p̄positio sit
affirmativa ⁊ sit sensus q. adā ē nō ens aut n̄
entia i aliquo loco. s̄l̄r supponit ly hō in illa
tu es uon idem homini ⁊ sicut dictum est de
termino infinito ita de p̄uatiuo dicat̄.

Sexta regula. isti termini differt aliq̄
carco nescio ignoro nolo ⁊ s̄l̄es
distribuit ablativos vel accusativos rectos
ab eis sequētes vt tu es aliq̄ ab asino. tu igno-
ras aliq̄z p̄positōez. Et scias q. ly aliud ⁊ ly
d̄r nō distribuit nisi ablativos. al̄r hec non
ēēt vera. tu es aliud ens ab asino. cui⁹ tñ expo-
nētes sūt v̄e. q. tu es es ⁊ asin⁹ ē ens. ⁊ tu nō
es illd̄ es q. ē asin⁹ igit̄ tu es aliq̄ es ab asino

Septima regula. v̄ba spectantia
ad actū mētis n̄ includē
tia negatōez vt placet libz diligo amo cupio
p̄mitto ⁊ s̄l̄ia p̄fundit p̄fufe tñ terminos se-
quētes se vt delector habere pecuniam q̄uis
nullam pecuniam deleter habere.

Octava regula. isti termini sc̄ipit d̄
finit sit ego necessario o3

Derelatiuis

mediate eternali prime et dictioes excepti-
ue p̄fundit p̄fufe tñ terminos sequentes vt
necessario homo est animal. tam ly hō q̄ ly
animal stat confuse tñ.

Nonagima regula. isti termini ad pp p cō
fundit p̄fufe tñ terminos seqn
tes se vt sum hic pp habere pecuniā ly pecu
niā stat confuse tñ.

Decima regula. due negationes ali
qñ p̄fundit p̄fufe tñ. vt n̄
qdā hō nō ē aīal. ly aīal stat p̄fufe tñ.

Undecima regula. ista nota con
sequencie si in compa
ratione ad consequens distribuit subiectū an
tecedentis. vt si homo currit animal currit ly
hō stat distributive in respectu ad totā p̄diti
onale. sed in respectu ad predicatū stat de
terminate. ¶ Ex quo sequitur q̄ idem ter
minus supponit confuse et determinate.

Duodecima regula. comparati
ui gradus et sup
latiui confundunt ablatiuos et gentiuos re
ctos ex natura cōparationis distributue. Sz
terminos rectos ex natura quātitatis excels
sus cōfundunt confuse tñ vt tu es maior tua
parte quantitas per aliquid ly parte quan
titatua stat distributue et ly aliquid confuse
tantū et sibi distribuit ly sine et absq̄.

Tertiadecima regula. relati
ua identitatis
sube sepe distribuant et confundunt confuse
tantū terminū sequentē vt in secunda pte isti
us copulatiue. oīs hō uiuit. et ille ē aīal. ly hō
stat distributue et ly aīal p̄fufe tñ. cū. n. re
latiui stat distributue bz vim signi vlis af
firmatiui. nūq̄ tñ distribuit nisi aīis fuerit
vniuersalizati. ¶ Iō ly sicut ly quantus ly
q̄tr nō distribunt nisi ponant distributū gra
tis. iō ille cōlitter vere. tu es ita magnus sicut
aligs hō. tu es ita magnus quātus ē aligs hō
et tu es taliter magnus q̄litter ē aligs hō. q̄ n̄
significāt talia signa nisi illud qd referūt. et iō
n̄ plus distribuit q̄ sua aīstia sint distributa.

Quartadecima regula. bec
p̄funtio co
pulatiua. et p̄fundit p̄fufe tñ terminū sequē
tē se qñ diuisione tenet. vt hic et rome ē aligs
hō. ¶ Ex q̄ sequitur ultra q̄ termini cōes plu
ralis numeri includētes ly et tāū diuisione cō

fundit p̄fufe tñ terminū cōes sequentē se. vt
isti hoies sunt hō. ly hō stat p̄fufe tñ. et ē sen
sus q̄ ille hō est hō et ille homo ē hō. ex quo
sequitur ultra q̄ illa est vera. hoies sunt vn⁹ hō.
duo hoies sunt vnus hō. tres hoies sūt vn⁹
homo. et sic ultra. ¶ Ex quibus sequitur vl
tra q̄ duabus vicibus fuit homo tribus vi
cibus fuit homo. et infinities fuit homo. quia
ly hō stat cōfufe tñ. imo nō sōlū duabus vi
cibus fuit hō. vix etiā tu duabus vicibus fu
isti hō. et tribus et infinities fuisti homo. q̄ i
quolibet istā a hore p̄terite fuisti hō. et qdā
bet istā a hore fuit vnū sel. ergo infinities vi
cib⁹ fuisti hō. Et si arguit q̄ nō. q̄ p̄esse se
mel fuisti hō. ergo nō infinities vel bis fuisti
hō. negat p̄ia. sicut nō sequitur vna vice p̄esse.
ergo nō i infinities vicibus. Et iō quotiescūq̄
tu fuisti alicubi toties tu fuisti hō. Ex q̄b⁹ se
quitur ultra q̄ ista aduerbia bis ter q̄ter et si
milia confundunt confuse tñ terminū sequē
tē cōem. q̄ illa aduerbia equiualet nomini
bus pluralibus confundentibus p̄fufe tantū.

Sed forte arguit. p̄tra illam pro
positionē concessaz q̄
duo homines sunt vnus hō. q̄ sequitur p̄ con
uersionē simplicē. ergo vnus hō est duo ho
mines. ¶ Itē sequitur q̄ oīs sunt vnū. p̄is
est falsum. et p̄ia arguitur. q̄ illa sunt vnū
demonstrando duas res. et illa sunt vnū de
monstrando tres res. et sic ultra. igit̄ omnia
sunt vnū. p̄sequentia tenet. a singularibus ad
suā vniuersalē. et aīis patet. tenendo suba il
laz singulariū diuisione. et q̄ cōsequens illud
sit falsū arguit. q̄ sequitur omnia sunt vnū
ergo nulla sunt que non sint vnus. consequēs
est falsum. quia eius contradictorium est ve
rum. scilicet aliqua sunt que non sunt vnū
quia demonstratis duobus hominib⁹ ista nō
sunt vnū tenendo ly ista collectiue. et ista
sunt aliqua. igitur aliqua sunt que non sunt
vnū. tenet consequentia. exposito se tenen
do vtrobiq̄ ly ista collectiue. ¶ Itē sequitur q̄
alig sunt hoies q̄ differunt ab hominibus.

Sed dicitur ad primum negan
do illam consequē
tiam. sed sequitur si conuertī debeat duo ho
mines sunt vnus homo. ergo vnus duo
rum hominum est homo. ¶ Ad secun
dum cum inferitur q̄ omnia sunt vnū

Tractatus

dē. negando pñiam. pro quo est intelligendū q ille terminus pluralis numeri entia includit ly. ⁊ tēti dñssue. ⁊ co.lectiue disunctio modo aut disunctim. Ideo adueniente signo vniuersali distribuit copulatiue tā collectiue q̄s diuisiue. ita q̄ istius vniuersalis aliq̄ singulares habent subiecta tenta diuisiue ⁊ aliq̄ue habent subiecta tenta collectiue aliter nō sufficienter sumerent sue singulares. ⁊ sic aliq̄ue singulares sunt falsae puta file in qbus tēnet ly ista collectiue. ¶ Ad tertiū cū arguit q̄ aliq̄ sunt hoīes q̄ differūt ab hoīb⁹ dē q̄ i hnd est vey sic q̄ for. ⁊ pla. sunt ipsimet ⁊ ipsi met differunt a seipsis licet ipsi nō sint differētes a seipsis. sed differūt diuersimode signiificantib⁹ subiectis illarū propositionum.

Sed incidunt duo dubia. ¶ Prīmū vey pars extremi supponat. Secūdū vtrū terminus sequens aliqñ habeat vim cōfundendū terminū precedentē. ¶ Ad prīmū arguit q̄ nō. q̄ eo dato sequit q̄ p̄dicatū illius propositionis tu es hō videns for. posito q̄ videas for. nō supponit. q̄ nulla suppositioe supponit. ergo nō supponit. p̄ pñia. ⁊ p̄ bat añs. nō. n. supponit determinate. q̄ eadē rōne supponeret discrete cū vna ps supponat determinate. ⁊ alia discrete si ps extremi supponat. ¶ Sili arguit de predicato istius tu es for. vel pla. ¶ Ad oppositū arguit. q̄ aliter cōparatiuus gradus differt aliud definit in cipit. ⁊ sic de alijs terminis nō p̄funderent neq̄ distribuerent terminos sequentes se. pñs est falsum. igit̄ rē. ¶ Iō dē p̄cedendū dubiū. ⁊ cū arguit q̄ p̄dicatū istius. tu es hō videns for. nō supponit. negat. ⁊ cū dē q̄ nulla suppositione supponit p̄cedit. Ex quo nō seq̄. q̄ nō supponat. supponit. n. eius p̄dicatū aliqbus suppositionibus. q̄ supponit discrete. ⁊ determinate copulatiue. sed neq̄ discrete neq̄ determinate diuisim. Et ita dē de p̄dicato istius. oīs hō ē sotes vel pla. vel cicero. ⁊ sic vltra q̄ supponit multis suppositionibus discretis. sed nulla suppone discrete vel p̄fusa tñ. q̄ ly vel h̄ ē ps p̄dicatū. ¶ Et si q̄rat vey id p̄dicatū iter p̄fusa tñ aut discrete dē discrete. ⁊ nō seq̄ discrete supponit ergo aliq̄ suppositioe discreti supponit. sicut nō seq̄. aliq̄ lī isti currūt. q̄ velocit̄ currūt. ergo aliq̄ velocitate isti currūt. q̄ añs ē vey. vt

p̄ ⁊ pñs falsū. s̄ seq̄. igit̄ aliq̄ vel aliq̄b⁹ velocitatibus isti currūt. ⁊ ita seq̄. discrete supponit. igit̄ aliqua vel aliquibus suppositionibus discretis supponit.

Quantum ad scdm dubiū q̄ sit vey arguit. q̄ ista p̄propositio differens ab ente nō ē ens ē vera ⁊ nō est vera nisi ly ente stet p̄fusa tñ. igit̄ oportet q̄ ly ente stet p̄fusa tñ. p̄ pñia ⁊ minor. q̄ si staret determinate aut p̄fusa ⁊ distributiue cū alijs p̄tribus liceret descendere copulatiue aut disunctiue. sed siue sic siue sic ex ea seq̄ falsū. ergo illa ē falsa. igit̄ cū illa sit vera seq̄ q̄ stat p̄fusa tñ ly ente. ⁊ hoc nō ē nisi rōne negationis sequētis. ergo negatio sequēs p̄fundit p̄fusa tñ terminū precedentē. ¶ Itē si nō stat p̄fusa tñ. sed determinate. seq̄ q̄ hec pñia sit bona. dñs ab ente nō est ens. ergo ab ente dñs nō ē ens. q̄ tñ nō valet. q̄ ab oī ente qd̄ bet dñs ē ens. ¶ Secundo arguit sic. i illa propositione. aīal currit. si hō currit. supponit ly aīal p̄fusa tñ i ordine ad totā p̄ditionalē. aut pñiam. ⁊ hoc nisi rōne note pñe. igit̄ rē. Vñ sub ly aīal s̄ descendere disuncti cū debita p̄statia ⁊ nō copulatiue neq̄ disunctiue. iō ly aīal supponit confusa tñ. ⁊ sicut arguit de ly. si. ita de ly ergo. iō rē. ¶ Ad oppositū arguit. q̄ si sic seq̄ q̄ idē terminus supponit determinate ⁊ p̄fusa tñ. pñs tñ ē falsum. ⁊ pñia arguit de predicato pñtis illius conditionalis tu es aīal si tu es homo. q̄ ex dubio sequit q̄ stet cōfusa tantū ⁊ stat etiā determinate. q̄ sub eo licet descendere disunctiue capiendū istud pñs sine antecedente. vt p̄. ¶ Ad qd̄ dubiū r̄idet p̄cedēdo ipm ⁊ dē q̄ i illa p̄positione. differens ab ente nō est ens. non supponit ly ente confusa tñ nō solum ratione illius negationis nō ip̄s sequentis. sed etiam ratione illius termini differens precedentis. Et si arguitur per regulā supradictā q̄ ly differt ⁊ ly differens distribunt terminū immediate se sequentem rectū ab eo. dicitur q̄ illud est verum quando nō complicatur secum alter terminus impediēs ¶ Ad secundum argumentum cum arguit q̄ idē terminus supponeret p̄fusa tñ ⁊ determinate dē concedendo. in ordine. n. ad yppotheticā totā supponit confusa tñ. sed in ordine ad cathego. icaq̄ supponit determinate.

De suppositionibus

Quintadecima

regla. qd mobilis mobilisat mobilisatū. et capie h mobilisatū pro distribuere et immobilisatū p i pedis distributōz vt sit sēsus regle qz ois terminus q ē apt⁹ distribuere terminū nō distributū ē apt⁹ si supra distributōz cadat impedire vbi gra. in illa nullus hoīs asinus currit supponit ly hoīs distributue. et silr ly asinus. et si ponat ista negatio nullus sic dicēdo. nullus hoīs nullus asinus currit. supponit ly asinus nō distributue. et tūc ille terminus sup quez cadunt. illa duo signa supponit cōfuse tñ p cedat terminus distributius aut alia dictio hīs ipsuz cōfundere cōfuse tñ vt nullus hominis nullus asinus currit. ois homo differt ab omni hoīe in prima ly asinus. in secūda ly hoīe supponit cōfuse tantum. qz aliter supponeret determinate.

Sed

cōtra illā regulā arguit. qz in illa ppositiōe tñ homo est omne aīal supponit ly aīal distributue. et tñ sup eo cadunt duo signa apta distribuere istuz terminuz aīal. igitur et c. p3 pñtia et minor. sed arguit maior. qz sequitur formaliter tñ. homo ē omne aīal. igitur homo est omne aīal. qz arguitur. ab exclusiua ad suā pñtēte qz pñtia si esset bona nisi ly aīal staret distributue in aīcedere. Item in illa. qlibet asinus cuiuslibet hoīs currit. supponit ly hoīs distributue. et tñ cadunt duo signa distributua sup ipsum. quoz qdlibet est p se aptum nati illū terminuz hoīs distribuere. qz quocūqz amoto staret distributue. ideo et c. p3 pñtētia. et minor. sed arguit maior. qz bene sequitur qlibet asinus cuiuslibet hoīs currit. igitur asinus cuiuslibet hoīs currit. qz ab vniuersali ad suā indefinitā et nō valeret illa pñtia. nisi ly hoīs i ante staret distributue. et tñ super eo cadunt duo signa distributua. scilicet qlibet et ly cuiuslibet. Itē in illa. omne aīal aliud ab asino currit supponit ly asino distributue et tñ sup ipso cadunt duo signa apta distribuere. ergo et c. p3 pñtia et minor. et maior arguit. qz bene sequitur omne aīal aliud ab asino currit. igitur aīal aliud ab asino currit q tñ nō valeret nisi staret ly aīal in ante distributue. Itē in ista. tñ homo nō est aīal. supponit ly aīal distributue. et tñ super eo sunt duo signa distributua

igitur et c. Ideo dicitur qz dictio exclusiua nō impedit signū vlt affirmatiuum nec cōuerso. vt patet in primo argumēto. Et vlt dicit qz signū vlt affirmatiuum nūqz signum vlt sibi equalens ipsum sequēs impedit. vt p3 in secōdo argumēto. Ultimo dicit qz signum vlt affirmatiuum nūqz impedit aliud signū sequēs ipsum. sed ipsuz bene impeditur a pcedente. vt p3 in ista. tñ differt ab oī hoīe in aliis aut raro pōt regule instantia reperiri. Posito etiā qz ille terminus sup quez cadunt duo signa supponat neqz dictio exclusiua impedit signū negatiuum sequēs. neqz impedit ab eodē supponit talis terminus distributue. vt tñ hō nō est aīal stat ly aīal distributue vt pbat argumētum vltimū.

Sextade

cima regula supponere terminū cōi in ppositione super que nō cadit aliqz terminus hīs vim cōfundendi aut distribuēdi supponit determinate. vt homo currit. Ex qbus regulis inferet. qd alicui⁹ vniuersalis affirmatiue subz supponit cōfuse tñ. vt p3 de subiecto istius. infinitus numerus est in isto pñtuo. nō enim supponit subiectū illius distributue. nō enim sequit. infinitus numerus est in isto cōtinuo sed. b. est numerus. ergo. b. est in isto pñtuo. Et p idem subiectū alicuius vltis negatiue supponit cōfuse tñ. vt in illa. infinitus numerus nō est in isto cōtinuo. Itē alicuius vltis affirmatiue subim supponit discrete. vt p3 de illa. totus for. est minor for. Et sequitur vltra qz alicuius indefinite et alicuius pñticularis nō exclusiue subiectū supponit cōfuse tñ. vt necessario homo est aīal et intelligit aliqua rosa alē cuius vero indefinite supponit subim distributue et pñcatū cōfuse tñ vt de indefinita que est ps istius pñtis. ois hō ē aīal. idē enim ē subz et idē est pñcatū illius infinite et illi⁹ vltis ideo eisdem suppositionibus supponunt. ita etiā alicuius indefinite affirmatiue subim. et pñcatum supponit distributue. vt p3 de parte illius nullus homo ē aīal. et sic alicuius indefinite subim supponit cōfuse tñ et pñcatum distributue vt tñ aīal est homo. De singulari etiā sequitur qz alicuius singularis subiectū etiā supponit qz nec supponit cōiter nec discrete vt p3 de subiecto istius. iste asinus hoīs currit. qz nulla suppositione supponit.

Tractatus

De relatiuis.

Relatiuis substantie

a tractare materia. q. relatiua ac-
cidētis supradictis regulis restri-
guntur p̄supponētes primo q̄ re-
latiui sube nihil significat nisi qd ab ante suo
recipit. q. relatiuum est ante late rei rep̄tati-
uum ex quo sequitur qd nullum est relatiuum
diuersitatis qd etiā ex alio p̄. q. isti termini
aliis reliquis &c. in talibus p̄pōnibus. vn̄
homo currit. & reliquis homo morit̄. vnus
homo currit & alius disputat. nō referit̄ istū
terminū vnus homo. & p̄ p̄s nō sunt relati-
ui. q. p̄ idēz isti termini diuersus dñs in istis
p̄pōnibus vnus homo currit & diuersus di-
sputat homo currit & differēs disputat forent
termini relatiui de quibus nūc intendimus.
p̄s est falsus. ideo &c. ¶ Itēz dato q̄ essent
relatiua ly reliquis aliis alter & alii huiusmo-
di termini sequitur q̄ supponerēt p̄ eisdē rela-
tiuum diuersitatis substantie. & sui aīis. qd est
cōtra sic oppinātes. & p̄a tenet in ista p̄posi-
tōe. oīs hō currit & alter homo disputat po-
nendo q̄ oīs homo currat. & q̄ oīs homo di-
sputat aīis supponit p̄ omni hoīe & verificatur
p̄ omni hoīe. & p̄ eodē supponit relatiuum. s.
ly aliis qd ponit p̄ relatiuo sube diuersitatis
¶ Itēz de relatiuis sube idēitatis dī primo
q̄ ante affirmato & p̄ nullo verificato relati-
uum p̄ nullo supponit vt homo est asinus.
& ille currit. supponit tñ interdū relatiui ante
existe in p̄pōne negatiua. & negatiua. & pro
nullo supponēte vt antēp̄s nō est & ille erit.
¶ Itēz ante verificato determinate p̄ vno so-
lo & nō apto nato verificari p̄ plibus in eadē
p̄pōne relatiui supponēs supponit discrete
vt i ista hō ē for. & ille currit supponit ly ille
discrete. Interdū autē cōtingit aīis verificari
affirmatiue & relatiui nō supponet. vt chy-
mera intelligit̄ & illa est. ¶ Itēz ante verificato
determinate & p̄ plibus apto nato in eadem
p̄pōne verificari relatiuum supponēs suppo-
nit. determinate. vt aliq̄s homo currit & ille ē
animal. ¶ Ante vero verificato distributiue
& apto nato verificari in eadem p̄pōne pro
vno solo relatiuo supponente supponit ipsuz
discrete vt omnis homo est for. & ille ē aīal.
¶ Sed antecedēte verificato distributiue & p̄

pluribus apto in eadem p̄positione verificari
relatiuum supponens supponit distributi-
ue. vt omnis homo currit & ille disputat.

¶ Antecedente autē verificato cōfuse tñ ap-
to nato verificari in eadem p̄positione pro
vno solo relatiui supponens supponit discre-
te vt prius. vt tñ homo est for. & ille currit.
supponit ly ille discrete. ¶ Si vero verificet̄
p̄ pluribus & ponat in eadēz cathēgorica re-
latiuum supponens supponit sicut suū antecē-
dens. si vero sit in diuersa cathēgorica suppo-
nit determinate. Ex quo p̄ q̄ iste sunt false p̄-
mitto tibi denarium quem tibi p̄mitto. tu in-
diges oculo ad videndum. quo indiges ad vi-
dendū. q. aītia affirmata p̄ nullo verificatur
ideo relatiua illoz p̄ nullo supponunt. ¶ An-
tecedente discrete verificato supponens rela-
tiuum supponit discrete vt for. currit. & ille di-
sputat. & nō continue. l̄z ponere antecēdens
loco relatiui. vbi sit terminus discretus.

¶ Antecedente p̄ aliquo verificato & relati-
uo supponente supponit generaliter relatiui
solum p̄ illo p̄ quo verificat̄ suūz antecēdes
nō tñ in comparatione ad aliud extremorūz
vt qdam dicūt. q. tunc sequerēt q̄ ista esset
falsa. oīs homo est animal qd est rōnale. q.
illa significaret q̄ oīs homo est aīal qd aīal
qd est omnis homo est rōnale. & tamen pri-
mum cōsequens est falsum. q. tñ aīal quod
est rōnale est homo. igit̄ oīs homo est aīal
qd est rōnale. ¶ Item exponētes istius sunt
vere & etiam eius cōtradictoria est falsa. ideo
illa est vera. ¶ Itēz sequit̄ q̄ ista opinio est ve-
ra si ipsa sit falsa. ¶ Item qd aliquis hō cur-
rit si ipse sedet. & q̄ aliquis homo est mortu-
us si ipse ē vnus & sic de aliis. ¶ Itēz ex illa
positione sequitur q̄ tales copulatiue sūt fal-
se. aliquis homo est & quilibet homo est ē ille
q. sedā pars significat q̄ quilibet homo ē ille
homo q̄ est. & hec significat q̄ quilibet homo ē
ille homo qui est quilibet homo. ¶ Item se-
quitur q̄ aliquis homo est suus filius & nul-
lus homo est suus filius. q. nullus homo est
cuiuslibet hoīs filius. & aliq̄s homo est suus
filius. q. aliquis homo est alicuius hominis
q̄ est filius. ¶ Ex quibus regulis est vltra cō-
cludēdum q̄ relatiuum nō supponit distri-
butiue. nisi antecēdens eius sic supponat. neq̄
confuse. nisi antecēdens eius sic supponat dñ

De relatiuis

modo antecedens eius supponat et p maiori declaratione huius regule ultime est intelligendum qd si in istam positionem ista propositio aliquis homo currit. si ipse disputat. nō significat qd aliquis homo currit. si ipse q currit disputat. sed significat qd aliquis homo puta sor. vel plato. et sic de aliis. currit si sor. aut plato et sic de aliis disputat. unde relatiuum nō connotat inherentiā predicati ad subiectum aut subiecti ad predicatum. sed solum supponit. pro illo p quo verificatur predicatum de subiecto aut econtrario.

Circa istam materiam dubiū incidit utrum aliqua copulatiua sit vera cuius altera pars principalis sit falsa. et alia copulatiua sit falsa. cuius quelibet pars principalis sit vera. Et arguitur prima pars sic. hec copulatiua est vera. aliquod animal est. et si tu es illud. tu es asinus. et tñ secunda eius pars principalis est falsa. igitur et c. patet psequētia. et maior arguitur. qd asinus est. et si tu es illud. tu es asinus et omnis asinus est animal ergo aliquod animal est. et si tu es illud. tu es asinus. sed minor arguitur. qd illa conditionalis est falsa. si tu es illud. tu es asinus. qd asinus est verum et consequens falsum. qd ly illud in antecedente supponit p omni anima li distributiuē. qd antecedens p omni anima li verificatur. igitur et c. Ad secundam partem istius dubii sic arguitur. qd illa copulatiua est falsa. aliaq pars pportionalis est in hoc continuo. et prima nō est illa. et secunda nō ē illa. et tertia nō est illa et sic vltima. et tamē quelibet pars est vera. nulla enī pars est falsa. postq non est deuenire ad vltimam partem pportionalē. qd autem sit falsa. patet. qd aliter sequeretur qd in hoc continuo est aliqua pars pportionalis et nulla est illa. et est simile argumentum de illa. aliqua pars pportionalis est in hoc continuo et hec non est illa demonstrando primā et secundam et sic vltra. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo currit. et pla. non est ille. et cicero non est ille. et tamen nulla eius pars est falsa. quod arguitur ponendo qd sor. lūm pla. et cicero currant et sor. dicat istaz aliquis homo currit et pla. dicat istam. et pla. non est ille. et cicero eque cito cum pla. proferrat istam. et cicero non est ille. tunc copulatiua facta ex illis tribus est falsa et quelibet ei

pars est vera. qd prima est vera. ut patet. secunda etiā est vera. qd hec copulatiua ē vera aliquis homo currit et pla. non est ille. et quia ratione secunda pars est vera eadem ratione tertia pars est vera. qd eodem modo se habet prima ad secundam sicut se habet ad tertiam qd tertia eque cito fuit. plata sicut secunda. id qua ratione ppositio plata a platone fuit vera eadem ratione et illa plata a cicrone fuit vera. Item si plato nihil pferret ppositio plata a cicrone esset vera. sed nunc est eque vera sicut esset tunc. igitur et c. Item aliquis illorum profert vtrū p se sumptū. sed cū ista indifferentē copulēt. igitur illa tria et si sint cōiuncta significāt tamē sicut ante copulationē significabant. et si sic sequit ppositum. Item in tertia parte istius copulatione supponit se it le determinate et p illo p quo verificatur suū antecedēs et suū anīs verificatur disunctiue. igitur et tertia pars ē vera. psequētia tenet. intelligenti materiam. et istud argumentum quartū est p prima parte dubii. Item hec copulatiua est falsa. aliquis homo est. et qui libet homo est ille. et nullus homo est ille. et tamē quelibet eius principalis pars est vera igitur et c. patet psequētia et minor arguitur. qd prima pars est vera. et quelibz singularis secunde pte ē vera cuius prima parte. et cuiuslibet suppositio subiecti correspondet vna singularis. igitur illa vniuersalis est vera cum prima pte. p consequentiā et ponitur minor sed maior arguitur. qd quelibet singularis istius vniuersalis seorsum capta cum illa pte. lari est vera. igitur quelibet singularis est vera. patet consequentiā et pbatur. antecedens qd oēs tales copulatiue sunt vere. aliquis homo est et sor. est ille. aliquis homo ē et plato est ille et sic de aliis. Item hec copulatiua est vera. aliquis homo est. et sor. est ille. et plato est ille. et sic vltra. qd in qualibet singulari relatiuum supponit determinate et nō dīserete p illo pro quo verificatur suū antecedēs. id quēz talis copulatiua est vera. Item prima singularis est vera et arguitur et qd secunda sit vera. qd capiatur prima et ponatur sic significado loco secunde et econtrā. et sequit qd ipsa remanet vera et ē prima est vera referēdo id qd referebat in alia. Item relatiuum non supponit p eo p quo verificatur suū antecē

Tractatus

Deus in comparatione ad aliud extremorum
nec ad aliam propositionem igitur. Et
per idem argumentum probatur qd hoc est
vera nullus homo est iste cum prima parte
et consequenter concluditur qd duo contraria
sunt simul vera cum prima parte. Sed for-
te dicitur qd ille non sunt singulares vniuersa-
lis illi nisi sint simul sumpti. Sed con-
tra sunt duo hoies oēs hoies. scilicet. et plato.
tunc secunde partes ambax istarum copula-
tuarum aliquis homo est. et plato est ille. ali-
quis homo est. et for. est ille. sunt vere. pon-
tur igitur qd ille sic significando copulatur cū
ista particulari. et tūc sequitur qd quelibet sin-
gularis illius vniuersalis est vera a cuius illa par-
ticulari. quod fuit probandum.

Ideo dicitur ad dubium quod ipsum
est impossibile pro utraqz sui par-
te loquendo de copulativa affirmativa iuxta
compositionem suorum terminorum signifi-
cante. Et d secundum argumentum quo p-
batur secunda pars dubij dicitur querendo
que copulativa demonstratur. aut enim de-
monstratur copulativa composita ex parti-
bus solum finitis. et tunc illa est vera. et etia
quelibet eius pars est vera. aut demonstrat
copulativa composita ex partibus infinitis. et
tunc negatur qd illa sit vera aut falsa. quia im-
possibile est illam esse. Sed forte arguitur
qd illa copulativa potest esse. quia ponatur qd
deus producat vnum lapidem pedalem in
hora sic qd in prima parte proportionali huius
horæ producat primam partem proportiona-
lem huius lapidis. et in secunda secundam. et
sic ultra. et in prima parte proportionali huius
lapis sculpat primam partem. et tunc co-
pulative. et in secunda secundam. et sic ultra
et sequitur qd illa copulativa potest esse. imo
de facto erit. Ad hoc dicitur ut prius. Ad
tertiam formam quando arguitur qd hec copu-
lativa aliquis homo currit et plato non est ille
et cicero non est ille in casu dato est falsa. et que-
libet eius pars est vera. igitur. et. concessa co-
sequentia negatur maior. scilicet. qd copulativa illa
sit falsa. et dicitur qd sicut quelibet p-
sumpta solū cū prima parte est vera. ita etia dū coniungit sic
significando est vera. et cā ē. qd relatiuū in ter-
tia pte istius copulatiue aliqis homo currit. et
plato nō ē ille et cicero non ē ille. supponit de

terminare solū pro illo p quo verificat suū
antecedens. ut p3 ex regulis precedentibus.
qd antecedens verificat diuisione pro duobus
relatiuū ē supponit et verificat pro duobus
et ideo tertia ps ē vera sicut secunda et eodez
modo verificat. Relatiuū enim substantie ca-
pit significationē. et etiā modū supponēdi ab
antecedente si antecedens supponat et verifi-
cet. et non a verificatione termini positi i alia
propositione a propositione sui antecedentis.
Unde iste due singulares sunt ita vere cū illa
particulari collectivē. sicut ēt diuisione et scorsum
accepte et eodē modo significant neqz signifi-
care possunt alter stante primaria significa-
tione. si bene videat. unde relatiuū trahat si-
gnificationē. Et si tunc arguitur. qd aliqis
homo currit. et nullus homo ē ille. qd aliquis
homo currit et cicero non ē ille. et plato non ē
ille. neqz alius homo currit nisi plato. aut cice-
ro. igitur aliquis homo currit et nullus hō ē
ille. p3 psequentia. qd prima ps pntis seqt ex
prima parte antecedētis. et iste singulares cū
illo medio inferunt illam suam vniuersalem
igitur et secunda ps consequentis sequit ex
secunda parte antecedentis. et p pntis totū co-
sequens sequit ex toto antecedente. hūc dī
concedendo totum. vsqz ad illam partē. scilicet. qd
secda pars pntis sequit cū illo medio ex secda
parte antecedentis. qd nō ē vniuersaliter verū
qd singulares alicuius vniuersalis simul sum-
pte cū hoc etiā qd cuilibet supposito subiecti
correspondeat vna singularis. inferant suam
vniuersalē. et hoc maxime vbi predicatū vni-
uersalis stet determinate sicut posito qd i ista
vniuersali. qlibet homo ē homo. supponat
predicatū determinate nullo alio variato ē il-
la vniuersalis falsa. et tū. quelibet singularis
eius ē vera. Ita etiā dicitur de secundis par-
tibus istarū copulatiuarū. aliquis homo cur-
rit. et nullus homo ē ille. et aliquis homo cur-
rit et quelibet homo ē ille. qd istarum vniuer-
salū singulares sunt vere et vniuersales ipse
sunt falsē. et non v3 argumen um a singulari
bus sufficienter enumeratis ad suam vniuer-
salei cum medio sufficienti. Et hoc non de-
bet videri contra rationem. quia in alijs ter-
minis frequenter reperitur consequentia nō
valere a singularibus ad suā vniuersalē. sicut
nō seqt. si pmitit ibi iste denari? neqz pmit

De relatiuis

titur tibi iste denarius & sic de singulis. igitur
nō pmitit tibi denarius. antedē. n. est ver
in casu & pñs falsus. Similiter nō sequit. nō
necessario iste homo est animal. & nō necessa
rio iste homo est animal & sic de singulis. igit
tur nō necessario omnis homo est animal.

¶ Et per hoc dicit ad alias cōsimiles copu
latinas pcedendo ipsas esse falsas. vt gñā cō
pli de illa que concedit esse falsa aliquid est. &
quodlibet est illud. & nihil est illud. q. scda ps
est falsa. Similiter & tertia. qñis cuiuslibet
istaz quilibet singularis sit vera. & p hoc idē
fundamentum rñdendum ad primum illorū
& ē aliter pōt rñderi ad scdm & tertiu argu
mētum qñ rñsuz fuerit prius. Et vltierius cū
cōcluditur q duo cōtraria sūt simul vera di
cit q psequens est verus. lz nō sequat ex il
lis cōcessis. cū nō sit hoc verum de illis con
cessis. sed cōsequens est verum de talibus cō
tingenter. omne intelligens est deus. posito q
solus intelligat. & nō contingenter intelligens
est deus. vtraz enim est vera. similiter cōse
quēs est ver de talibus. incipit oīs homo ēē
for. & nō incipit homo esse for. posito q nūc
primo for. sit oīs homo. est. n. prima vera f3
cōem verificationem talium ppositionū. q.
in instanti qd est pñs est omnis homo for. &
nō immediate ante istans qd ē pñs fuit oīs ho
mo for. & scda p3 q. eius cōtradictoria ē falsa
Et si arguit contra pbando q illa cōtraria
affirmatiua sit falsa. q. segtur ptingenter om
ne intelligens est deus. igit cōtingenter aliqd
intelligens est deus. q. arguitur ab vniuersa
li ad suam pñcūlarē. sed psequēs est falsus
ergo &c. Et idē arguit d scda. q. segt incipit
oīs homo esse for. igitur incipit homo ēē for.
psequētia p3 vt prius & psequēs est falsum.
ergo & antedē ex quo sequit. **¶** Ideo dici
tur qd in talibus terminis compositis nō est
incōueniens duo cōtraria esse simul vera ne
q3 valet argumentū generaliter ab vniuersa
li ad pñcūlarē aut indefinitam. & ita intelli
gende sunt auctoritates que allegari pñt. & si
cut cōceditur de duobus inuicē cōtrariis q
ipsa sunt simul vera. ita cōcedendū ē q duo
subcōtraria sunt simul falsa. vt ptingenter in
telligens est deus. & nō cōtingenter omne in
telligens est deus. si incipit hō esse fortes. &
nō incipit oīs hō ēē fortes. Sed forte arguit

cludēdo & pcessis q duo pñdicatoria pñt
in uicē sūt stare cū vno tertio. q. illa copulati
ua ē vera. alqs hō ē & tu nō es ille. & tu nō
es ille. & scda pars pñdicit tertiē & vtraz
ē vera. q. vtraz seorsum accepta cum pñma
parte est vera. igit p prius cōcessa vtraz ps
est vera. Itē arguit contra hoc q dī q ista
duo pñdicatoria sunt simul falsa. f. scda ps & ter
tia pars istius copulatiue. alqs hō est & gli
bet hō ē ille. & nullus hō ē ille. q. ista sunt cō
traria in materia naturali & i predicatione di
recta. igit non sunt ambe simul false. p3 pñā
ex cōi regula. **¶** Itē dī ad primum negādo cō
sequentiā cū pñdicit q duo pñdicatoria sunt
simul vera. & stēt in veritate cū vno tertio &
pcedit q ista copulatiua ē vera. alqs hō est
& tu es ille. & tu nō es ille. q. in vtraz ly ille
stat determinate. & ita verificat vna disjuncti
ue. sicut alia. & itō tertia ps nō pñdicit secū
de sic referendo. **¶** Unde aduertendū est q
ad dandū contradictoriū in relatiuis. oportet
mutare suppositionem relatiui. vbi relatiui
supponat cōiter & dum fuerit pars principa
lis extremi. & ideo q. in secunda parte istius
aliquis homo est. & tu es ille. supponit ly ille
determinate. ideo in suo cōtradictorio debet
supponere distributiue. & per consequens su
um contradictorium erit secunda pars istius
disjunctiue. nullus homo est vel tu non es il
le. & est sensus secunde partis q tu nullus ho
mo es. q. ly ille stat distributiue. vnde con
tradictorium illius. tu es ille non potest con
iungi cum ista indefinita dum relatiuum re
fert illud antecedens aliquis homo est. **¶** Et
ita generaliter aduertendū est in assumen
do contradictoriū copulatiue. q. oportet sup
positiones relatiuorum mutare sicut & ante
cedentium vbi fuerint termini communes.
vt in dādo contradictorium illi. omnis ho
mo est. & tu differs ab illo. detur tal. aliquis
homo non est vel ab illo tu non differs. vbi
ly illo stat determinate. & ad aliud responde
tur negando consequentiā. scilicet ista sunt
in materia naturali & in predicatione directa
ergo non sunt simul falsa. vnde illa regula
non est vniuersaliter vera. vnde ista sunt talia
contraria. tantum oīs homo est hō & non
tantum omnis homo est homo. Simili
ter ista. quilibet homo de necessitate est ens.

Tractatus

et nullus homo de necessitate est ens.

Aliud dubium est vtrum hec sit vera
si sua contradictoria est vera et arguitur quod sic
quia illa est una conditionalis cum non sit cathe-
gorica. ex cuius antecedente sequitur consequens
quod ista aliqua propositio est vera. hinc sequitur ex
illa. si sua contradictoria est vera. que ponitur per
antecedente. igitur illud dubium est conditionalis
vera. ¶ Item contradictorium conditionalis est falsum
igitur et ceterum. Item contradictorium consequentis illius
conditionalis repugnat antecedenti. igitur illa
conditionalis est vera. Item ex contradictorio
propositi illius conditionalis sequitur contradictorium an-
tecedentis eiusdem. igitur illa conditionalis est ve-
ra. Item hec convertitur cum illa conditionalis. aliquid
propositio est vera si contradictorium illius est ve-
rum. et hec est vera. igitur et prima. per proposita et mi-
nor. quod quacumque propositio data. si contradictori-
um illius est verum aliqua propositio est vera. ¶ Item
hec proposita est bona. sua contradictoria est vera.
igitur aliqua propositio est vera. ponendo quod si
nullis relatio servetur in antecedente illius ra-
tionalis sicut in antecedente illius rationalis.
manifeste. n. cum antecedens sit propositio vera
ex ipso inferitur proposita. et hec rationalis convertitur cum
illa conditionalis. igitur illa conditionalis est ve-
ra. ¶ Item in ista aliqua propositio est vera. si
sua contradictoria est vera. ly sua supponit di-
stributive. per omni per quo verificatur sui asinus
et quod asinus verificatur per omni propositio vera di-
stributive. id est illud relatiuum supponit distributi-
ue et verificatur per omni propositio vera. ideo ante-
cedens istius non potest verificari quoniam verificetur
proposita sic significantibus terminis. neque econ-
tra. id est sequitur quod hec conditionalis est vera.

Oppositum tamē arguitur. quod
vera. si sua contradictoria est vera. quod nec illa
est vera. si sua contradictoria est vera. neque illa
est vera. si sua contradictoria est vera. et sic ultra
demonstratis omnibus propositionibus. igitur
nulla propositio est vera si sua contradictoria est ve-
ra. ¶ Item quilibet propositio est falsa si sua contra-
dictoria est vera. igitur nulla propositio est vera
si sua contradictoria est vera. ¶ Item dicitur ad du-
bium ipsum procedendo. quod est conditionalis neces-
saria ut probant argumenta et maxime penul-
timum. unde ista propositio est mere conditio-

nalis. et non habet categorice probari. Sed
la rationalis hypothetica habet suo modo proba-
ri. id est quilibet eius categorice habeat isto modo proba-
ri categorice sicut talis copulativa aliquis
homo est tu non es ille. non habet sic probari de
forma. for. est. et tu non es ille et for. est. aliquis
homo. igitur aliquis homo est. tu non es ille.
sic probari debet quilibet pars per se. Quis ista co-
pulativa habet sequatur ex illo antecedente gratia
materie unde non sequitur in alijs terminis
asinus est. et si tu es ille. tu es rudibilis. et ois asi-
nus est aliquod animal. igitur aliquod animal est.
et si tu es illud tu es rudibilis. Ideo inspecta
suppone relatiui et inspecto pro quo relatiui
supponit est ista conditionalis necessaria aliquid
propositio est vera si sua contradictoria est vera
sicut ista. omnis propositio est vera si sua contra-
dictoria est vera. et non sequitur. omnis propo-
sicio est vera si sua contradictoria est vera. ista.
homo est asinus. est. propositio. igitur ista. ho-
mo est asinus est propositio vera. si sua contra-
dictoria est vera. neque maior est vniuersalis.
quod est hypothetica. Et sicut dicitur de ista ita
dicitur de talibus. omne animal si ipsum est ru-
dibile est asinus. quod non sunt categorice sed hy-
pothetice vnde non sequitur omne animal si ipsum est ru-
dibile est asinus. for. est animal si est rudibilis
igitur for. est asinus. non enim valet consequen-
tia. quod maior non est vltis. sed est conditionalis
convertibilis cum illa. omne animal est rudibi-
le si ipsum est asinus. ideo ille non convertitur.
omne animal. si ipsum est rudibile est asinus. et
omne quod est animal. si ipsum est rudibile est.
asinus. quod secunda est categorica vniuersalis
de conditionato subiecto aliquid ponens pri-
ma autem nihil ponit. Et tunc ad argumentorum
cum arguitur. quod nulla propositio est vera si sua co-
ntradictoria est vera. et quod omnis propositio est
falsa si sua contradictoria est vera. dicitur omnes
illas concedendo neque istarum aliquid repugnat al-
teri sicut neque ille repugnant. aliud ab homi-
ne est. si tantum homo est. et nihil aliud ab ho-
mine est si tantum homo est. et negatur proposita. cum
ex illis inferitur oppositum dubium.

Item restat dubium vtrum hec sit
vera. ois homo habet
equum equitat illum posito casu. quod omnis
homo habeat duos equos quorum vnum equi-
tet et alius non. et tunc arguitur dubium. quod se-

De relatiuis

tur iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. et sic de singularibus. igitur omnis homo habens equum equitat illum. et per hoc patet ex casu. igitur et per hoc. et per hoc est dubium. igitur dubium est verum.

Oppositum tunc arguitur. quod si habens equum. b. non equitat illum. et si habens. b. equum est homo habens equum. igitur homo habens equum non equitat illum. quod est contradictorium dubium. per hoc et antecedens ponatur cum toto casu. Item in ista. omnis homo habens equum. equitat illum supponitur. ly equum distributive ut ponitur. aliter enim illud dubium non habet difficultatem. et illud relatiuum illum supponitur cōiter. igitur illud relatiuum supponitur distributive. igitur illud dubium significat quod omnis homo habens equum equitat omnem equum quem habet. quod est contra casum. ideo illud dubium est falsum. Item si omnis homo habens equum equitat illum. igitur nihil est homo habens equum quin equitet illum. per hoc falsum. quia aliquid est homo habens equum quod non equitat illum.

Ideo dicitur ad dubium ipsum negando positum illis que posita sunt in illo casu. Et ad argumentum quo arguitur illud dubium. scilicet a singularibus. ad suam vniuersalem dicitur quod iste non sunt singulares istius vniuersalis. sed si aliquā vniuersalem inferre debeant inferunt quod omnis homo habens equum equitat equum quem habet. Et si queritur que sunt singulares dubium. dicitur quod sunt iste. iste homo habens equum equitat illum. et iste homo habens equum equitat illum. ubi ly illum eodem modo significat in singulari sicut in vniuersali. Ultimo adiungitur difficultas talium propositionum infinitas partes equales non cōcantes habet. quarum nulla est pars for. et ideo dicitur de regitur et indigeo. etiam queritur pro quibus supponitur ly q in illa propositione omnis homo qui est albus currit. et in illa. omnis homo est animal quod est rationale cum pro nullo videatur verificari suum antecedens.

Exipiamus pro quo relatiuum est nomen ipsius significat per modum indeterminate apprehensionis. quod nulla res deter-

minate significat. sed varias et variam genere et specificiter sicut quod variū refert animas. Ex quo patet quod relatiuum est ante late rei repñituum et facit secundā noticiā illius de quo facta est prima per suum antecedens. Ex quo sequitur quod nullum est relatiuum diuersitatis. quod isti termini alius et reliquus in talibus propositionibus. vnus homo currit et alius disputat. vnus homo currit. et reliquus sedet. non sunt relatiui. quod in illa propositione. vnus homo currit. et alius disputat. non refert. ly alius ad istum terminum. vnus homo. quod per idem isti termini diuersus differens et dissimilis in istis propositionibus. vnus homo currit. et diuersus vel differens vel dissimilis disputat foret terminus relatiui de quibus nunc intendimus. per hoc falsum igitur et cetera. Item dato quod essent relatiui. ly alius alius. et cetera. tunc supponerent per eodem relatiuum diuersitatis sube et sunt animas quod est contra sic opinantes et per hoc. in istis. vnus homo currit. et alius disputat ponendo quod omnis homo currat et quod omnis homo disputet. animas. n. supponit per omni hominem et verificatur. pro omni homine. et enā relatiuum. ideo sequitur. quod pro eodem supponit et verificat. ly homo. et ly alius quod ponit relatiuum diuersitatis. Item ly alius alter et cetera. non significant per modum habitus et quietis et indeterminate apprehensionis. sed determinate sicut isti termini differens et diuersus. igitur non sunt pronomina. igitur neque relatiua. Sed illorum error dicitur ex hoc. quod ly alius alter et cetera habent et requirunt relatiuum sequens aut precedens istos. ut vnus homo currit. et alius ab eo disputat. Ex quibus vltimus patet. quod ly idem non est relatiuum nisi quando refert ante latā rem. ideo in illa non tenetur relatiue. idem platoni currit. si ent nec ly simile in illa. simile platoni currit. Sed in illa relatiue tenet homo currit. et idem disputat. Concluditur vltra generaliter quod relatiuum supponens supponit solū pro illo per quo verificatur suum antecedens in cōparatiōe ad totā categoriā in qua est ipse. animas patet quod aliter aliquando verificaretur relatiuum non verificato antecedente. neque supponente. ut in illa copulatiua chymica est et illa intelligitur. Ex quo patet quod relatiuum non queritur cum suo antecedente quo ad significatū et quo ad modum significandi simpliciter. quod tunc non esset relatiuum sicut neque suū animas est relatiuum. igitur et cetera.

Tractatus

Item q: hic esset nugatio. homo qui est albus currit. q: esset sensus q: hō. homo est albus currit. **S**ed cōtra illa forte arguitur. q: segetur q: relatiuū aliquādo supponit nō supponente suo ante. p̄is est falsus q: relatiuū capit suppositionē a suppositione sui antecedentis saltz cōmunē. et arguitur cōsequētia in illis p̄positionibus antichristus nō est et ille erit. ch̄y mera non est et illa intelligitur. **I**te relatiuū supponit et verificatur in illa. omnis homo qui est albus currit. et tamē nō verificatur antecedens ponēdo. q: omnis homo sit albus. et q: null⁹ homo currat. **I**te in illa. omnis homo qui est albus currit. ly q: habet eundē modū supponendi et significandi. et idē significatum quē et qd habet suū antecedēs. idēc. **I**te sequit q: ille essent vere. aliquis homo est suus filius. aliq: homo generat se. patet. q: aliquis homo est alicuius hominis qui est filius. **I**te hec esset falsa. hec p̄positio. homo est asinus est vera vel eius cōtradictoria est vera immo segetur q: illa vniuersalis esset falsa. omnis p̄positio vel eius cōtradictoria est vera. eo q: quacunque demonstrata quibet talis est falsa. de disuncto extremo. hec p̄positio vel eius cōtradictoria est vera. **I**tem q: tales cōditionales essent vere. aliquis homo currit. si ipse sedet. aliq: homo est mortuus si ipse est viuus et arguit cōsequētia. q: illius copulatiue. aliq: homo est mortuus. et ille est viuus. secunda pars infert primā. q: ipsa significat q: ipse q: est mortuus est viuus. igitur faciendo cōditionalē sic ex illis partibus. homo est mortuus. si ipse ē viuus. est bona. **I**te sequitur q: ista est falsa. omnis homo est animal q: est rationale. patet q: significat q: omnis homo est animal qd. animal. qd est omnis homo ē rationale. cū relatiuū referat suū antecedens in ordine ad totā p̄positionē sui antecedētis. **I**te sequitur tales fore veras. p̄mitto tibi denariū quē tibi non p̄mitto. et p̄mitto denariū et illum nō p̄mitto. infinitus numerus est aliq: numer⁹ et ille est finitus. infinitas partes equales non cōmunicantes habet sor. quartū que libet est pars sor. et illarū quibet est pars sor. **I**tem sequitur q: valet illa consequentia. omnis homo qui est albus currit. igit omnis homo currit. qui est albus. Similliter sequit

q: hec cōsequētia est bona omnis p̄positio cuius cōtradictoriū est verum est falsa. igit omnis p̄positio est falsa cuius cōtradictoriū est verum. **I**te q: aliqua p̄positio est vera. si sua cōtradictoria est vera. et tamē nulla p̄positio est vera. si sua cōtradictoria est vera. **I**te sequit q: omnes homines similes currunt et tamen nullus illorū mouetur cuius tamen secunda pars impossibilis est p̄ime parti. q: vel secunda pars significat q: omniū hominū similium nullus homo mouet vel significat q: illorū omnium hominū similium qui currunt nullus homo mouet primo modo significare non pōt. q: tunc illa foret falsa omnis homo est animal. et ille uiuit. q: fm illam responsionē illa significat q: omnis homo est animal. et ille homo q: est omnis homo uiuit. **R**elinquitur ergo q: significet. secundo modo in quo sensu satis p̄. illā esse falsā. ergo sequitur quod illa in quocūque sensu est falsa quare et c.

Sed ad horū primū dicitur qd relatiuū aliquādo supponit nō supponente suo antecedente. Sed nunq: supponit relatiuū non verificato antecedente. neq: relatiuū capit suppositionē a suppositione sui antecedentis. sed a verificatione eius. Et per hoc dicitur ad fm q: in ista p̄positione. omnis homo qui est albus currit. in isto casu nō supponit relatiuū. q: non verificatur suū antecedēs. sed posito casu. q: omnis homo currit. et q: aliqui sint albi. et aliqui nigri dicitur qd relatiuū supponit ibi pro omni homine sicut suū antecedēs nō tamē lz descendere copulatiue sub isto termino hō. sicut neq: lz inferre ex illa q: omnis homo currit. et ille est albus. q: antecedēs istius nō stat mobilis. q: nō est totale extremū et dicitur ultra q: relatiuū positiū i eadē categorica cū suo antecedēte refert simpliciter suū antecedēs. et de per se nō discretius significat q: suū antecedēs. sed relatiuū simul sumptū cū suo antecedēte cōtraetius significat q: antecedēs de per se. Et hoc est q: dixerūt grāmatici q: relatiuū est inuētū ad rollēdā equiuocationē. i. vniuersalitātē. q: nō est intelligēdū q: relatiuū faciat antecedēs specialius significare cū sua determinatōe q: ante significabat. sed intelligēdū est q: relatiuum simul cū suo antecedēte pauciora signifi

Tractatus

cat et magis limitate quā antecedēs solum. Relatiuū autē quod ponitur in diuersa categorica vel oratione a suo antecedēte bene pertractus de per se et pauciora significat quā suū antecēdēs. supponit pro illo pro quo verificatur suū antecēdēs in cōparatōe ad totā cōpositiōnē suā antecēdētis. Et similiter dicitur de illa omnis homo ē animal quod est rationale. et negatur hoc argumentū. ois homo est aīal quod est rōnale igit ois homo est aīal quod aīal quod est ois homo est rōnale. sicut nō sequitur. ois homo q est albus currit. igit ois homo qui ois homo est albus currit. qz relatiuū non refert nisi suū aīas et nō refert suū aīas cū signo. sed solum in cōparatione ad residuum categorice pter signum. Ad aliud dicitur negando illā. aliqis homo est suus filius. qz illud relatiuū suus est reciprocuū. et si verificat. verificatur singula singulis referendo diuīsiue ut sit sensus qz plato est suus filius aut qz for. est suus filius et sic de aliis. que oīa sunt i possibilia nāliter sicut etiā et in illa verificat relatiuū. ois homo videt se referendo singula singulis. et sicut nō sequitur. ois homo videt aliquē hoīem. igit ois homo videt se. ita etiā nō sequit. aliquis hō est filius alicuius hoīs q est. igit aliquis hō est suus fili? et ita pcedit q nullus hō ē suus fili. Ad aliud dicit pcedendo istā esse falsā. hec ppositio. hō est asinus. est vā vel eius pcontradictoria est vā. et nō sequitur neqz ista ē vā neqz sua pcontradictoria ē vā et illa se demonstratis illis. s. hō est asinus. et sua pcontradictoria. igit duorū pcontradictorū neutruū est verum. Et p hoc etiā negat illa. ois ppositio vel eius pcontradictoria est vā. qz qlibet talis est falsa. hec ppositio vā eius cōtradictoria est vera quacuqz ppositiōne falsa demonstrata. qz ex ista que est de diiuncto extremo sequitur disiunctiua falsa. sequitur enim hec ppositio vā eius pcontradictoria ē vera demonstrādo illā. homo est asinus. igitur ista est vera vel eius pcontradictoria est vera pñā patet. qz bene sequit for. vel asinus currit. igit for. currit. vel asinus currit. a ppositiōne enim de disiuncto extremo in terminis simplicibus ad disiunctiū affirmatiuam est bonum argumentum. Ad aliud dicitur cōcedendo istas cōditionales sicut argumentū

probat. et nullum sequit incōueniens. Ad aliud dicitur cōcedendo tales fore veras promitto tibi denarium quē tibi nō pmitto. promitto denarium et illum non pmitto. sicut pmitto denarium et illū nō possūz pmittere. qz cōtradictoria secūde partis i falsa ergo illa negatiua est vera. qz illa nihil ponit. et q illa est falsa pmitto denarium quem possūz pmittere. patet. qz relatiuū p nullo supponit qz aīas p nullo verificatur posito qz in generali promittā denariū. Ad istā cōclusionē et consimiles. infinitus est aliquis numerus et ille est finitus. dī qz pcessa pñā pte scda ē etiā pcedenda. qz ista scda pars nō significat qz ille numerus q est infinitus sit finitus. qz p idē scda ps istī copulatiue esset falsa ois hō est animal. et ipse vult. qz ipsa significaret qz iste ois homo vult. qd tñ non est verū sū eos qui ponunt id relatiuū stare distributīue et ideo sicut apud eos cōcedit qz ois homo est animal et ipse vult. ita debent pcedere qz infinitus numerus est aliquis numerus. et ille est finitus. qz scda pars istius nō plus significat nisi qz infinitus est aliqis numerus. et ille numerus qui est aliquis numerus est finitus Et similiter illa. oēs homines similes currūt et nullus illoz mouet significat qz oēs homines similes currūt et hoīum similitū q currūt nullus mouetur. qd est falsum in casu posito. Et ita etiā hñt concedere qz infinitas partes equales non cōicātes habet for. quāz quelibet est pars for. et ita etiā hñt cōcedere qz oīa cōpossibilia istorum sunt demonstratis quattuor cōtradictoriis cōtingentibus. rex sedet. nullus rex sedet. tu curris. tu nō curris et ista sunt finita. qz scda pars. s. qz ista sunt finita non plus significat nisi qz oīa ppossibilia istorum que sunt sunt finita. et hoc est verum. qz oīa cōpossibilia illoz sunt duo. Utrum tamē pñā partes istarū copulatiuay infinitus ē aliquis numerus. et ipse ē finitus infinitas partes equales non comunicātes habet for. et illarū aliqua est pars for. sūt false sū veritatem. qz nō plures partes qz due equales non cōicātes sunt in for. neqz maior numerus qz binarius est finitus. neqz maior est aliquis numerus in rerum natura qz binarius. ut patet infra. Ad aliud dicitur cō

Tractatus

cedendo consequentia: ois homo qui est albus currit. igitur omnis homo currit qui est albus. q: ly q idem eodem modo refert in vtraque. q: se tenet ex eadem pte extremi in ante et in pte quente. ¶ Et si arguitur forte quod ista pñia non valet ponendo quod ois homo albus currat et aliquis homo niger quiescat tunc est assis verum. si quod ois homo qui est albus currit et tñ pñis est falsus. q: sequitur ois homo currit. qui est albus igitur ois homo currit. et ille est albus. pñia pñia et consequens repugnat casui. igitur et c. ¶ Itz si ois homo currit qui est albus in isto casu. et homo niger est homo. igitur homo niger currit qui est albus. pñia pñia in danti et pñis est impossibile. igitur et assis et non minor. q: minor est vera. igitur maior. ¶ Sed ad primum dñ negado ista pñiam ois homo currit qui est albus. igitur homo currit. et ille est albus. q: assis est de se su composito. et pñis de sensu diuisio lz inter assis et relatiuum mediet verbum. q: illud totum qui est albus tenet se ex parte subiecti ad quod refertur. non. n. potest referri ad ly currit. q: ly currit non potest esse substantiuum relatiui. Unde notandum est quod non semper fit sensus diuisus ex hoc quod verbum mediat inter relatiuum et suus assis. q: semper illud relatiuum qui tenet se ex eadem pte eiusdem extremi cum suo ante. id si refert dicere ois ppositio est vera. cuius contradictorium est falsum et ois ppositio cuius contradictorium est falsum est vera. que vniuersalis est vera in casu in quo quolibet habeat suum contradictorium et ista est falsa aliqua ppositio non est vera. cuius contradictorium est falsum. et non sequitur illa ppositio non est vera cuius contradictorium est falsum. et ista est aliqua ppositio. igitur aliqua ppositio non est vera cuius contradictorium est falsum neque est syllogismus expositorius. q: non bene sumit constantia totius extremi. sed dñ sic argui. ista non est vera et ista est aliqua ppositio cuius contradictorium est falsum. igitur aliqua ppositio cuius contradictorium est falsum non est vera. vel sic. igitur aliqua ppositio non est vera. cuius contradictorium est falsum. ¶ Et p hoc dñ ad sedas for ma negado pñiaz. neque est syllogismus in danti q: plus subicit i maiori qñ sit pñicat i minori. Sed dñ sic argui ois homo currit qui est albus. sed homo niger est homo qui est albus. igitur homo niger currit. sed minor est falsa

ut patet. ¶ Ad aliud dicitur illam conditionalem concedendo. et similes. aliqua ppositio est vera si sua contradictoria est vera. q: illa significat quod aliqua ppositio est vera si contradictoria alicuius ppositionis vere est vera. et sic negatur illa. nulla ppositio est vera si sua contradictoria est vera. q: assis istius conditionalis est vna indefinita que non infert illam vniuersalem similiter negat ista. quilibet ppositio est falsa si eius contradictoria est vera. sicut etiam negatur illa quilibet ppositio est vera si sua contradictoria est falsa. Et pñis pñis rñio ad oes tales. omne animal. si ipsum est rudibile est asinus ois homo si ipse est lapis non est rationalis. pñis enim quod oes tales conditionales sunt false postea relationum ibi supponit determinatiuus qñ suum antecedens. sed si relatiuum supponeret distributue ceteris pñis foret quilibet talis necessaria. tamen bene proceditur quod aliquod animal est rudibile si ipsum est asinus. et negatur ista pñia hoc animal si est rudibile est asinus. et hoc animal si ipsum est rudibile est asinus. et sic de singularibus. igitur omne animal. si ipsum est rudibile est asinus. sicut non sequitur. hec ppositio non est vera si sua contradictoria est vera. et hec ppositio non est vera. si sua contradictoria est vera. et sic de aliis. igitur omnis ppositio non est vera si sua contradictoria est vera. q: vtriusque consequentie consequens est conditionalis falsa et tales singulares sunt vere hoc animal si ipsum est rudibile est asinus. hec ppositio non est vera si sua contradictoria est vera posito quod ly non cadat solum supra consequens.

¶ De modo

supponat relatiuum in sit hec regula: Relatiuum supponens coiter super quod cadit negatio. aut terminus habens confundere. aut distribuere supponit sñm vim illius termini habentis confundere. aut distribuere. pñis q: in illa homo currit. et non ille disputat supponit ly ille distributue. et in illa aliquis homo currit. et quilibet homo est ille supponit ly ille confuse tñ. ideo et c. pñis pñis sequentia et arguitur antecedens. ¶ Ad qñ pbandum pñis supponitur. primo qñ quilibet ppositioni contradictoria potest dari retenta primaria significati one terminorum. ¶ Secundo supponitur quod non est verius dare contradictorium qñ prepo

De relatiuis

nere negationem aduerbialem negatiue ten-
tam toti aut prepositam auferre. ¶ Tercio
suppono q̄ in contradictoriis terminis supponē-
tes p̄ se p̄ eisdē supponit. ¶ Quarto suppo-
no q̄ si terminus in vno contradictorio
supponit q̄ etiā in reliquo supponit. ¶ Qui-
bus positis arguitur illud antecedens assum-
ptum ponendo q̄ aliquis homo currit & ip-
se idem disputat & aliquis nō. tunc ista copu-
latiua est vera. aliquis hō currit. & ille dispu-
tat. & cum secūda pars sit vera. p̄ primā sup-
positionem sibi pōt dari cōtradictoriū signifi-
cans opposito modo. sed non ē verius dare
contradictoriū q̄ preponere negatio nem
toti. aut prepositam auferre per secūda sup-
positionem. igitur preponendo negationem
habetur eius contradictoriū. & per conse-
quens ista ē contradictoria secūde partis il-
lius copulatiue non ille disputat retenta ea-
dem relatione. sed ista non pōt esse cōtradi-
ctoria eius. sic significante ipsa ex compositio-
ne suorum terminorum. si ly ille stat determi-
nate. q̄ tunc ista negatiua esset vera in illo ca-
su. q̄ disiunctiue verificatur. ideo non suppo-
nit determinate. & cum illud relatiuum sup-
ponat cōmuniter & non confuse tñ nec deter-
minare. igitur supponit distributiue qd̄ fuit
probandum. ¶ Sed forte dicitur q̄ in dan-
do contradictoriū secūde parti istius copula-
tiue. oportet etiam contradictoriū prime p-
tis accipere. vt relatiuum ad antecedens refe-
ratur distributiue supponens. ideo forte dici-
tur q̄ secūda pars illius disiunctiue nullus ho-
mo currit. vel nō ille disputat ē contradicto-
rium secūde partis copulatiue prius accepte.
¶ Sed contra istam responsionem arguitur
p̄mo. q̄ ista responsio variat relationes in dā-
do contradictoriū. quo nihil magis vitan-
dum ē. q̄ si variatur relatio cu3 talis relatio
sit significatio sic variatur significatio qd̄ vi-
tanduz ē. q̄ p̄dictio d3 esse eisdē de eodē
¶ Item isto dato sequet̄ q̄ relatiuū suppo-
nit cum aīis nō verificatur. qd̄ ē cōtra regu-
lam. & tenet p̄na. q̄ ly homo in prima parte
illius disiunctiue nō verificat cū ipa sit falsa.
¶ Et si forte d3 q̄ verificat in ista vniuersali
ly homo p̄ hoibus q̄ nō currūt in ista. s. nul-
lus homo currit. Cōtra arguitur. q̄ tunc seq-
uit̄ q̄ in cōtradictoriis terminis supponentes

non supponent p̄ eisdē. q̄ in affirmatiua
ly ille supponit p̄ hoie currēte & in negatiua
supponeret p̄ hoie non currēte. Item si re-
ferunt in negatiua ly homo sequitur q̄ refe-
rat p̄ hoie q̄ non currit & in affirmatiua p̄
homine q̄ currit & sic nō supponentes termi-
ni p̄ eisdē in p̄dictoriis. qd̄ ē p̄tra tertiā
suppositionem. ¶ Et si dicit̄ forte q̄ verifi-
catur ly homo in ista indefinita vera. s. homo
currit que ē p̄ illius vltis nullus homo cur-
rit. & hoc sufficit. vt forte dicit̄. ¶ Contra ar-
guis. q̄ tūc hec copulatiua foret impolis chy-
mera non est. & illa intelligit̄. p3 p̄na. q̄ per
responsiones ly ille referret suuz aīis affirma-
tiue & nō negatiue. ergo a simili ly illa ī dicta
copulatiua refert suum aīis affirmatiue & nō
negatiue. & tunc patet q̄ sic referendo q̄ illa
esset impossibilis. qd̄ in nō est verum vt con-
stat. ergo sicut in ista ly illa refert antecedens
negatiue per hoc patet etiam q̄ ly ille non re-
ferat affirmatiue in illa prima. sed negatiue si-
cut in illa que ei equialet non aliquis homo
currit. vel nō ille disputat in qua cadit solum
prima negatio super primam partem & hoc
prout illa disiunctiua cōtradict̄ copulatiue af-
firmatiue de eisdē terminis. ¶ Item rela-
tiuum supponeret in vno contradictorio. &
non in reliquo. qd̄ est contra quartā suppo-
sitionem. ¶ Sed forte aliter dicit̄ q̄ in secūda
parte illius disiunctiue. nullus homo cur-
rit vel nō ille disputat. non supponit relatiuū
q̄ antecedens non verificat̄ p̄ aliquo. q̄ pro-
positio que est antecedens non est vera.

¶ Sed contra istam responsionem arguit̄.
quia tunc sequitur q̄ ly ille supponeret in cō-
tradictoria affirmatiua & non in negatiua. qd̄
est contra tertiā & quartā suppositionem
¶ Sed forte hic aliter dicitur q̄ contradicto-
rium secūde partis copulatiue non est p̄e-
accepta propositio. sed illa est sua contradicto-
ria. nullus homo qui currit disputat. quia il-
la secūda pars significat q̄ ille homo q̄ cur-
rit disputat. ¶ Sed contra tunc sequitur q̄
suppositio secūda non esset. vera que tamen
manifesta est & clara. quia quodcunq3 contin-
git affirmari contingit etiaz negari. idest qui-
cunq3 terminus potest de aliqua affirmari
de illo potest etiam negari. ¶ Itē illa nullus

De relatiuis

homo qui currit disputat cōtradicti. aliquis
homo qui currit disputat. que nō est conuer
tibilis cum secūda parte illius copulatiue igitur
ista nullus homo qui currit disputat non
contradicit secunde parti illius copulatiue. te
net consequētia. q: nō ē possibile q: vna sim
plex propositio contradicat pluribus propo
sitionibus nō cōuertibilibus. aut de terminis
non penitus similibus. q: aliter iste due con
tradicerent. nullū risibile currit. et homo cur
rit. Dicitur igitur q: si antecedens supponit
cōiter et relatiuū etiam supponit cōiter. et et
relatiuū supponit distributiuē. aut determi
nate vel confuse tñ sicut terminus cōis fin
terminos precedentes hñtes vim distribuen
di vel confundendi. ¶ Sed forte p̄tra hoc ar
guitur. q: hoc dato sequitur q: antecedēs qñ
q: determinate staret et relatiuū cōfuse tñ
vt in secūda parte illius copulatiue aliquis
homo est et quilibet homo est ille pñs est sal
sum cum relatiuū sit ante late rei repñtati
uum. igitur relatiuū generat secūda notā
etiam eius de quo est facta prima. sed secūda
discretio: et determinatio: est q: prima igitur
non est confusio: et per pñs relatiuū nō sup
ponit confuse tñ antecedente supponente de
terminata. ¶ Ad qd̄ respondet fin specula
tiuos grāmaticos q: relatiuū significat rez
quam significat suū antecedens. sed signifi
cat distinctius et contractius istam rem q: si
gnificet suū antecedens. verbi gratia. sicut
iste terminus homo albus eandem rez signi
ficat quam significat iste terminus homo. et
p̄ eadem re in illa p̄positione supponit etia
tñ iste terminus homo albus distincti? et cō
tractius eandem rem significat q: significet
iste terminus homo. ita relatiuū eandē rez si
gnificat q: suū añs. sed contractius signifi
cat q: suū añs. vnde scda pars illius copu
latiue. aliquis homo currit et ille disputat. si
gnificat q: ille hō currens disputat. et q: ly
homo currens. hōez distinctius significat q: ly
iste terminus homo de p̄ se. ideo relatiuū
cū illo cōplero conuertibile hōem distinctius
significat q: iste terminus homo q: est suū
añs. et hoc est verū. q: ille terminus hō alb⁹
vel homo currens hōem distinctius signifi
cat q: iste terminus homo. siue ly homo al
bus itet confuse tñ siue determinate. vñ dicē

do. omnis homo est homo albus. predicatū
sibi. s. ly homo albus adhuc distinctius signifi
cat hōem q: iste terminus homo q: est subie
ctum in ista. homo est homo. h̄ illud comple
rum homo albus supponat confuse tñ. et ly
homo determinate et hoc intellerunt grā
matici p̄ relatiuū significare distinctius nō
hñtes p̄siderationē ad modū supponendi.
¶ Ponitur vltra q: relatiuū supponēs re
latum ad suū añs supponēs discrete sup
ponit discrete vt for. currit et ille est animal. et
alio modo nō supponit relatiuū discrete.
vñ in secūda parte istius copulatiue homo ē
for. et ille homo est aīal. supponit ly ille cōiter
et determinate sicut suū añs. neq: sequitur
añs istius relatiui est aptum natum verificari
p̄ vno solo in tali p̄positione. igitur relati
uū supponit discrete. Ex quibus regulis cō
cluditur q: cōtradictorium copulatiue affir
matue est copulatiua negatiua que cōuertit
cum distinctiua composita ex partibus con
tradictoriis istius copulatiue affirmatiue retē
ta eadem relatione ad idē añs in vtrq: cō
tradictorium. et sequitur vltra tales copu
latiue fore veras. omnis homo est aīal et illud
est rōnale. infinitus numerus est finitus et il
le est finitus. Aliquod coloratum est et quodli
bet album est illud. et si cōcluditur ex prima
omnis homo est animal. et illud est rōnale.
igitur omnis homo est animal. et illud animal
qd̄ est oīs homo est rōale. negatur argumē
tum. q: relatiuū illud refert suū añs p̄ illo
p̄ quo verificat añs de alio extremo. sed ex
tremum nō est ly oīs homo igitur et c.

De ampliationibus.

Unquid sit ampliatio
dicemus.

¶ Deponētes primo q: suppo
sitiō est statio termini in orōne cō
nexi p̄ supposito vel suppositis
pro quo vel p̄ qbus transit vis termini in ip
sū quo h̄ vt supponat. ¶ Secūdo suppono
q: ista p̄positio et p̄similes categorice de di
stincta copula sunt affirmatiue qd̄libet est vel
nō est. chymera est vel nō est. cōuertitur enī
ista scda sic qd̄ est vel nō est. est chymera. et
cōsimili modo cōuertunt alie cōsimiles.
¶ Item illa nō est negatiua qd̄libet est vel nō
est. et ē categorica sicut illa oīs homo sedet

De ampliationibus

ut sedebat. igitur illa est affirmativa. p. p. n. q. q. aliter ipsa foret affirmativa et negativa. maior etiam p. ex contradictorio eius quod est falsum. et negatiuum puta aliquid non est vel non est. si. n. ista aliquo modo affirmative significaret cum alijs paribus foret ipsa vera. Ex quo sequitur quod iste consequentia sunt bone quodlibet est vel non est. igitur quodlibet est. chymera est vel non est. igitur chymera est. Tercio per fundamentum sumitur in hac materia quod nullus terminus ampliat se ipse. Quarta sumitur quod quilibet terminus supponens respectu huius verbi est per se sumpti supponit solum per eo quod est. Ex quibus patet quod tales sunt impossibiles. Adhuc est mortuus. aliquid est corruptum. chymera est intelligibilis. si. etiam iste antiphras est generandus aliquid est futurum distinguendo futurum contra presentis. quod in ista chymera est intelligibilis si sit vera. sic significando supponit ly intelligibilis respectu illius verbi est. igitur supponit solum per eo quod est. tenet presentia. per quartum premissum. igitur sequitur chymera est intelligibilis. igitur chymera est aliquid quod intelligibile quod est. presentis est impossibile igitur et antecedens. ideo et cetera erunt impossibiles. Sed forte dicitur quod iste sunt vere adhuc est mortuus. antichristus est generandus. quod illud complexum est generandus et est mortuus est unum verbum. unde dicitur quod ly mortuus non supponit respectu illius verbi est. quod ly est non est verbum sed pars illius verbi. Sed contra nos apud latinos et apud grecos non inuenimus verbum esse masculini generis. quod tamen sequitur ex ista positione. quod illa adhuc est mortuum vel mortua. non est congrua. et hoc non est nisi quod illud verbum est mortuum vel mortua est alteri generis a suo supposito. Didicimus consequenter cum prisciano docete quod verba passiva et deponentia carent preteritis. sed supplemētū suscipiunt per verbum substantiuum et participium. Itē si illud totum sit unum verbum ad hoc ista esset falsa. Adam est mortuus. quod patet si illud verbum est mortuus resoluatur in substantiuum et participium suum. sed horum verborum inuentores adhuc sibi participia non inueniunt. Quibus stantibus sequitur quod frustra ponitur participium futuri temporis et preteriti et etiam nominatiui huius vel in bile termina ta ampliare subiecta. propter propositiones aliquas reddere veras. quod sue contradictorie ad

huc manerent vere. ex supradictis istud patere potest. Et ultra dicitur quod terminus non ampliatur nisi supponat si ampliari possit. et ideo in talibus chymera erit. chymera potest esse. non ampliatur ly chymera pro eo quod est vel potest esse neque pro eo quod est vel erit cum non supponat pro aliquo. terminus igitur supponens respectu alicuius verbi vel participij supponit solum pro supposito vel suppositis per quo vel per quibus in ipso vis illius verbi vel participij transit. unde in ista. homo fuit. ly homo supponit solum per hominem qui fuit. quod ly homo ex se non habet ut supponat. sed a verbo incipit et a modo significandi istius verbi fuit. sed illud verbum fuit nullo modo significat per modum presentis. sed solum per modum preteriti. igitur vis illius verbi non transit in istum terminum nisi pro supposito vel suppositis quod vel quod fuerunt. et hoc totum patet ex suppositione prima. Itē si ampliatur ly homo in ista propositione aut ampliatur copulatiue aut disiunctiue aut disiunctum aut copulatum. non copulatiue. quod duo contradictoria essent si falsa in datis terminis siue propositi onibus. omne creans de necessitate est deus et aliquid creans. non de necessitate est deus. neque disiunctiue. quod duo contradictoria essent simul vera in dictis terminis. neque etiam copulatiue. quod etiam duo contradictoria essent si falsa in illis met terminis. neque disiunctum. quod si sic tunc in illa homo fuit. ly homo ampliaret et esset sensus homo quod est vel fuit fuit. et tunc sequitur quod si iam nullus homo esset illa homo fuit. si significando esset falsa. quod sequitur homo fuit igitur homo quod est vel fuit fuit. presentis est falsum. quod sequitur homo qui est vel qui fuit fuit. igitur homo fuit. et ille est vel fuit. sed a presentis est falsa. quod sequitur ille est vel fuit. igitur ille est presentia patet per primam et secundam suppositionem. eo quod tales sunt de presenti. antiphras est vel erit. adhuc est vel fuit. cum sint de disiuncta copula. et non sint de futuro. quod hec esset falsa. hoc instans est vel erit demonstrato instanti presentis neque etiam est de presenti et de futuro. quod per idem foret aliquid propositio affirmatiua quod etiam esset negatiua. Si ly aliquid esset propositio sicut ista. homo est vel potest esse quod esset de inesse et modalis. quod est falsum. sequitur igitur quod illa est de presenti. et per consequens est falsa sicut ista chymera est vel non est. Item si aliquo modo terminus ampliaretur. ampliaret ex eo quod supponeret per eo quod est vel erit aut

Tractatus

pro eo qd ē vel fuit. aut et eo qd supponeret
pro supposito vel suppositis diuersarū dīlarū
typis vel qd supponeret p aliquo vel p aliquo
vltra ea q actualiter sunt. nō pmo mō neq;
scdō. qz in ista. hō ē. ly hō ampliaret tā pro
eo qd ē. qz p eo qd erit. et etiā p eo qd ē vel
fuit. neq; tertio mō. qz si terminus ampliaret
tur ex eo qd p suppositis diuersorū temporū
supponeret sequit̃ qz in ista. hō qui fuit erit
ampliāt ly hō. qz supponit p suppositis di-
uerforū temporū. qz pro aliquibus suppositis
que fuerunt et q̃ erunt. p̃ns tñ ē falsus. et cō-
tra illos q sunt istius opinionis. Sz forte hu-
ic dī q terminus nō ampliāt nisi supponat
pro suppositis q nō simul sunt vel erunt. ver-
bi grā. in ista homo erit vt forte dī ampliāt
ly homo. qz supponit pro sor. q iam est. et p
antip̃o qui non ē. sed erit. et ideo illo modo
ampliatur terminus. qz supponit pro suppo-
sitis diuersorū temporū. ¶ Sed cōtra istā
rationem arguitur facilliter. qz ex ista sequitur
q nullus terminus discretus pōt ampliari.
qz terminus discretus solū supponit p sup-
positis q simul sunt vel fuerunt igit̃ non am-
pliatur. ¶ Item sequitur qz i ista deus erit. ly
deus non ampliāt. qz nō supponit pro sup-
positis diuersorū temporū et generaliter sequit̃
q omnis terminus significans solum rem in
corruptibilem nō pōt sic significando ampli-
ari. p̃ns tñ est falsum. qz subiecta istarū p
positionum. aliq̃ intelligentia erit. et aliquis
hō erit. sunt suba eque apta supponere et eti-
am copule a qbus accipiunt suppositionem
sunt synonyme. igitur cōliter supponere faci-
unt. et si in vna est ampliatō. et in vtraq;. et
si in vna non est ampliatō neq; i alia. ¶ Itē
etiā arguitur illo dato qz in ista homo qui nō
currit curret. ampliatur ly homo. qz supponit
ly homo pro antip̃o et etiā pro hoīe qui ge-
scit. ¶ Nec quarto modo ampliatur termi-
nus ex eo. s. qz supponit p supposito aut sup-
positis vltra ea que actualiter sunt vel vltra
hoc qd actualiter est. qz tunc in ista hō q non
currit curret ampliaretur ly hō. qz supponit
pro suppositis diuersorū temporū. s. pro
homine qui nō est et pro homine qui ē. et eti-
am verificatur. consequens tñ est falsum. qz
ibi ly hō nō ampliāt apud sic opinantes di-
cunt. n. ampliatōē impediri p relatiuum.

Dicitur igitur q terminus suppo-
nens respectu verbi de pre-
terito tñ pro eo qd fuit supponit et terminus
supponens respectu huius verbi est solū sup-
ponit pro eo qd est et sic generaliter respectu
aliorū verborū dicendum est. vt q terminus
supponens respectu huius verbi pōt aut cō-
tingit solum pro eo qd pōt aut contingit esse
supponit. ¶ Similiter terminus supponens
respectu huius verbi itelligitur aut significat
solum pro eo qd itelligitur aut significat sup-
ponit. Et generaliter dī q nullus terminus
ampliāt terminum alium. vñ in ista hō erit
ly homo non ampliatur sicut neq; in ista ho-
mo est nisi forte dicatur q ampliatur ex eo q
pro pluribus suppositis supponit. sed plura-
litas suppositorū non arguit ampliationē. qz
tunc in ista aīal erit magis ample supponet
ly animal qz ly hō in illa hō erit. qd tñ ē fal-
sum. ¶ Itē dī generaliter q nullus terminus
ampliāt aut contrahit alium terminū.

Sed forte arguitur contra predicta. qz
si terminus supponens respectu
verbi de preterito supponit solū pro eo qd fu-
it et alijs supradictis sequit̃ q iste dūc eēt ve-
re sit. s. oīs hō fuit et hō nō fuit. ponatur enī
q nunc pmo sit sor. tñc illa est vera. oīs ho-
mo fuit. qz hō fuit. et nihil fuit hō. quā id fuit
igitur oīs homo fuit. p̃ns tenet iuxta positio-
nem. qz ista oīs hō fuit. significat solū qz oīs
homo qui fuit fuit. alia pars arguitur. qz sor.
nō fuit. et sor. est homo. igitur homo nō fuit.
¶ Itē arguitur qz non oīs homo fuit homo
qz si oīs homo fuit sor. est homo. igitur sor
fuit. vel sic arguit̃ oīs homo fuit sor. est vel
fuit homo. igitur sor. fuit. p̃ns est cōtra casuz.
¶ Itē si terminus supponens respectu alicu-
ius termini. sequitur vim istius termini sequit̃
q album significatur p istum terminū nigrū.
qz si sor. niger qui pōt esse albus tñc sor. ni-
ger significat p ly nigrum et sor. pōt itelligi
esse albus. igitur albū significat p ly nigrū.
Et p̃ns sequitur qz illa sor. albus currit sor.
nigrum currere significat. qz sor. albū curre-
re ista significat. et sor. albū currere itelligit̃
esse sor. nigrū currere. igit̃ et. p̃ns. et mi-
nor sequitur ex positione. ¶ Itē sequit̃. qz re-
ges sedere scitur a re et tñ nullus rex sedet po-
natur q nullus rex sedeat. sed qz oīs rex cur-

De ampliacionibus

rat. tunc p[ri]ma secunda pars. et p[ri]ma arguitur
q[uod] o[mn]em regem currere scitur a te et o[mn]es reges
currere intelligitur. aut p[otes]t esse regem sede-
re. igitur sequitur q[uod] regem sedere scitur a te.
p[ri]ma. t[ame]n falsum. q[uia] nihil scitur nisi verum. Etia[m]
sequitur q[uod] antip[ri]m esse scitur a te. q[uia] q[uod] anti-
christus erit scitur a te. et q[uod] antip[ri]m erit e[st] an-
tip[ri]m esse vel p[otes]t esse antip[ri]m esse igitur an-
tip[ri]m esse est scitum a te. ¶ It[em] sequitur q[uod]
chimeram esse scitur a te. q[uia] chymera intelli-
gi scitur a te igitur et.

Ideo ad p[ri]mū d[icitu]r negando p[ri]ma cū
inferitur q[uod] o[mn]is homo fuit. et ho-
mo non fuit. ista enī copulativa ex nullis ve-
ris ex ista positione sequitur. p[re]cedit. n. p[ri]ma
pars et secūda negatur. et cū arguitur q[uod] so-
lus fuit. et so- est homo. igitur homo nō fuit
negatur p[ri]ma. neq[ue] ē syllogismus expositio-
sed o[mn]is sumere istam minorem de preterito
sub maiori de preterito. Et p[er] eandem cā-
non v[er]o ista p[ri]ma hoc erit so- et hoc est sedens
vel album. igitur sedens vel albū erit so-. q[uia]
terminus supponens respectu huius verbi
erit vel fuit. eque p[ro] multis supponit a par-
te post sicut a parte ante. ideo nō refert dice-
re hoc erit album. et album erit hoc. ¶ Et p[er]
hoc d[icitu]r ad secundam formā cū arguit. q[uod] nō
o[mn]is homo fuit. q[uia] si o[mn]is homo fuit. et so- est
homo. igitur so- fuit. negatur p[ri]ma. sicut non
sequitur. o[mn]is hō est. Adā fuit hō. igit[ur] adā est
et cā est. q[uia] subiectum maioris non supponit
p[ro] so-. et in minori sic. unde oportet cōtinue
sub maiori minori capere eiusdē t[er]m[in]i cū ip[s]a
maiori. ¶ Et ita etiam p[er] h[uius]m[od]i r[ati]o[n]em ad aliā
formā cū arguit. o[mn]is homo fuit so-. est vel fu-
it homo. igitur so- fuit. negat. n. p[ri]ma. q[uia] mi-
nor est de p[re]s[en]ti. ¶ Ad aliud cū arguit q[uod] albū
significat p[er] istum terminū nigrum d[icitu]r conce-
dendo. Et p[er] h[uius]m[od]i cōceditur q[uod] ista so-. currit
so-. sedere significat. Et v[er]o conceditur illa
conclusio q[uod] regē sedere scitur a te et t[ame]n null[us]
rex sedet de v[er]itate sermonis. et cum dicitur
q[uod] nihil scitur nisi verum conceditur q[uod] tantū
verum scitur. q[uia] tantū illud q[uod] intelligitur e[ss]e
verū scitur. verū tamen iste non est cōmunis
modus loquendi quāvis sit verus habitus si-
gnificatione terminorum. sed de hoc est ma-
gis videndum in tractatu de veritate et falsi-
tate prop[os]itionis. q[uia] hoc dato multi modi argu-

endi prop[os]itiones esse veras vel falsas non sunt
boni. et ita d[icitu]r ad alias cōclusiones ibi illatas.

Sed dubium

est vtrum om-
ne q[uod] p[otes]t e[ss]e sit
et arguit q[uod] non. q[uia] antip[ri]m nō est et antip[ri]m
p[otes]t esse. igitur aliquid q[uod] p[otes]t esse non est.
¶ It[em] dato illo dubio sequitur q[uod] omne q[uod]
p[otes]t intelligi esse est. et omne q[uod] deus po-
tuit producere produxit. et quicquid ip[s]e po-
terit producere producet. immo deus produ-
cit omne q[uod] p[otes]t producere posito q[uod] aliquid
producat. et similiter sequitur q[uod] omnes ho-
mines qui possunt esse sunt. et q[uod] aliqua sunt
omnia q[uod] possunt esse. ¶ Similiter q[uod] istans
p[re]sens est omne. istans q[uod] p[otes]t esse que
prop[os]itiones arguuntur esse falsae. q[uia] si omne
q[uod] p[otes]t intelligi est. igit[ur] nihil p[otes]t intelligi q[uam]
illud sit. p[ri]ma tenet. ab exposita ad v[er]ā suā ex-
ponentē. et p[ri]ma est falsum. igit[ur] et. et sic argu-
itur contra alias. ¶ It[em] si omne q[uod] p[otes]t in-
telligi est sequitur q[uod] omne intelligibile est. et si
omne q[uod] p[otes]t esse est sequitur q[uod] omne possibi-
le est. et si deus produxit omne q[uod] potuit p[ro]-
ducere produxit o[mn]ia producibilia. ¶ Q[uod] t[ame]n
dubium sit verum arguitur. quia relatiuū
nunq[uam] supponit p[ro] pluribus q[uam] suū a[n]s
verificetur. et cum in ista prop[os]itione. omne
ens q[uod] p[otes]t intelligi esse est. h[uius] ens supponat
et solū verificetur p[ro] eo q[uod] est. q[uia] supponit
respectu huius verbi est. ideo relatiuū solū
supponit p[ro] eo q[uod] est. et iō illa p[ro]positio si-
gnificat solūmō q[uod] omne q[uod] est illud q[uod] p[otes]t
intelligi est q[uod] est necessariū. ¶ It[em] tantum
ens est illud q[uod] p[otes]t esse. igitur omne q[uod] p[otes]t
esse est. tenet p[ri]ma. ab exclusiva ad v[er]ā suā ex-
d terminus t[ra]nspositus cū alijs requisitis iō et.

Ideo dicitur ad dubiū ip[s]s[um] concedēdo
et cū arguit q[uod] nō. q[uia] antip[ri]m si
est. et antip[ri]m p[otes]t esse. illa aliquid q[uod] p[otes]t e[ss]e
nō est d[icitu]r negando p[ri]mam. q[uia] sub ista maiori
d[icitu]r sumi vna de t[er]m[in]is esse. sic arguēdo antichri-
stus non est et antip[ri]m est aliquid q[uod] p[otes]t
esse. igitur aliquid q[uod] p[otes]t esse nō est. et tunc
a[n]s ē repugnans. ¶ Ad aliud cū infer[re] q[uod] o[mn]e
q[uod] p[otes]t intelligi ē. et o[mn]e q[uod] deus potuit p[ro]ducere
p[ro]duxit et sic de alijs. d[icitu]r omnes illas con-
clusiones concedendo et cū arguit. q[uod] sit o[mn]e
q[uod] p[otes]t intelligi ē. igit[ur] nihil p[otes]t intelligi quin
illud sit d[icitu]r negando argumētū. sed sequit[ur] q[uod] ni

Tractatus

bil est qd pōt intelligi. qn illud sit. et cū vltra arguit. q si cē qd pōt intelligi ē. oē intelligibile ē. et si deus pduxit omne q potuit pduce re deus pduxit oē. pducibile. dicē oēs istas cōcedendo quaz deductio. satis p3 ex pncipiis assumptis.

Sed forte arguit. tales fore veras. anti xps ē vel erit. adaz est vel fuit que superius negate sūt. sequitur. n. anti xps erit. igit anti xps ē vel erit. p istā regulā a pte disjuncti ad totū disjunctū cuius ē ps. valz pna affirmatiue siue distributiue. ¶ Itē si anti xps nō est vl erit igit anti xps nō erit vl ē. pna tenet. et pns ē falsus. qz eius oppositū ē verum. s. anti xps erit vel est. ¶ Sed dī vt prius q ista ē falsa. anti xps ē vl erit. qz totū qd sequitur pri mu3 verbū pncipale se tenet ex pte p̄dicati et denotat ppo a prima copula. nō. n. pōt de noīari ab vtraq3. qz tūc foret ista de pnti et d futuro. et aliqua foret affirmatiua et negatiua et aliqua essz ppo q esset modalis et de inesse pna tenet. qz tales foret hmoi. qdlibet est vel nō ē for. ē vl pōt esse. ¶ Sed forte dī q de noīatio sit a scda copula. ptra. tunc sequitur q ista essz falsa. hoc instans ē vl erit. instans pns demonstrādo. Etia sequit q illa foret mere negatiua. qdlibet ē vl nō ē. pns falsus. qz sua p̄radictoria ē negatiua aliter foret sua p̄radictoria vā sū affirmatiue significare. Itē si solū denotat a scda copula tūc tales p̄pōnes. ois homo ē vel fuit. ois hō ē vl erit. solū significaret q ois hō q fuit fuit. et ois hō q erit erit. et tūc p3 q termini q ponunt apliari nō am pliant disjuncti. qd erat ptra istā positionē. p bādū. ¶ Sed forte dī q ista ppo anti xps ē vl erit ē ppo de pnti et d futuro. et cū arguit pariter q eadē p̄positio esset simul affirmatiua et negatiua. Dicē forte q illud ē verū si cut q eadē p̄positio ē vlis et indefinita. sicut ē q si ois ppo vlis affirmatiua vt talis. ois ho mo ē ē ipfamet et sua ps. puta ista. hō ē. qre ē vlis. et indefinita copulati3. Ita ē eadē rō ne dī q eadē ppo ē affirmatiua et negatiua puta ista. nullus deus ē. qz ē istamet et sua ps sicut duo sūt duo et vnū. et sicut hō ē hō et si homo. Sed hec rō ad p̄positū nō est. inse runt. n. p̄clusiones iste in sensu diuiso et copu latine et ista rō solū verba capit iō relinqt. ¶ Itā enī est dubiū quin eadē ppo sit vā

et falsa. necessaria et impossibilis intelligendo istas p̄clusiones de p̄pōteticis extremis. vt p3 de tali p̄positione. nullus deus est. nulla chymera ē. et sic de aliis. Et tūc ad argumē tū cū arguit q hec sit vera anti xps ē vl erit qz anti xps est. igit et c. dī negando pnam. Et ad regulā allegatā dī q ista multipliciter fal lit. qz fallit cū distributione negatiua in ppo nibus se falsificātibz et vbi disjunctū nō signi ficaret ex cōpositione suarum p̄tiū. et etia fallit qn p̄positiones sunt de disjunctis copu lis nisi capiat ista copula a qua sit denomina tio in antecedente. ¶ Ad aliud dicē negādo pnam denotādo p̄positionē a prima copu la prius. qz totū qd sequitur primā copulā te net se cū p̄dicato sicut in ista. anti xps ē ens vel erit ens ly ens et quicquid sequitur se te net ex pte p̄dicati. qz ly ens qd pars p̄dicati nō precedit copulam aut ptem copule pnci palis. vnde p̄uertendo istā p̄positionē opor tet capere ly ens et totum sequens reducere ad subiectum.

De appellationibus.

In materia appella

tionū cō ter dicē q p̄dicatuz appellat for maz et nō subiectū addentes q p̄dicatū appellare formam est ipsuz esse verificabile de p̄nomie demonstrā te illud pro quo supponit subin in p̄pōne de pnti. ¶ Sed primū dictū nō videt vey. qz subiectū etiā appellat suā formā. vt cū dicē videbat albu a nigro. cognoscit hō. aliquā do fuit albu nigrū. et sic de aliis. Imo in ista a nigro videbat albu. appellat formā subiectuz et nō p̄dicatū neq3 ps p̄dicatū. Itaq3 fin dī ctum vey est. qz p̄dicatū in ista. chymera erit aliqd albu. eque bene appellat formā cū eque bene supponat et respectu similis verbī sicut in illa. tu eris aliquod albu. et tū in ista p̄ dicatū nō est verificabile de p̄noie demonstā te rem significatā per subm neq3 illi corespo dere pōt aliqua de pnti vera sic significando et generaliter sequit q in nulla p̄pōne ipos sibili p̄dicatū appellat suā formā pns est sal um cū eque bene supponant termini in mul tis p̄pōnibus impossibilibz sicut supponit idē termini aut p̄similes in multis p̄pōnibus possibilibus et veris. ¶ Istud ex alio p3. qz

De appellationibus

subiectum nō dat appellationes p̄dicato. igit̄
vel a se h̄z vel a verbo. nō a se. igit̄ a verbo.
et si a verbo. igit̄ sile p̄dicatū respectu si-
milis verbi si militer appellat. ¶ Et cōter sic
putātes regulas ponūt et dicūt q̄ in p̄pōni-
bus de p̄nti p̄dicata appellāt suā formā sic
q̄ ad vitatē istarū requirit̄ p̄dicata verifi-
cari in p̄pria forma de p̄noie dem̄strante illud
pro quo supponit subm. Sedam regulā po-
nūt hanc q̄ p̄pōnes de p̄terito requirūt p̄pō-
nes de p̄nti. Ultimo tertiā regulā isti regule
siles ponūt. q̄. s. p̄pōnes de futuro requirūt et
ipse p̄pōnes de p̄nti. Sed nullū illo est ve-
rum. p̄mū. n. non est vez. q̄ in ista p̄pōne
for. nō demonstrat̄ vel for. nō est demōstra-
tus p̄dicatū nō appellat formā sic q̄ ei cor-
respondeat aut cōrespōdere possit aliqua p̄-
positio vera de p̄noie demonstrante. q̄ illa
est falsa. hoc nō demōstrat̄ dem̄strando for. et
tū prima erat vera. ideo veritas talis p̄pōnis
for. nō dem̄stratur. nō exigit aliquam talem sin-
gularem de pronomine dem̄stratio p̄ verita-
te sua. sed potius talis singularis repugnat illi
¶ Item hec indefinita est vera. tū animal ē
homo. et tū quelibet eius singularis de p̄no-
mine demōstratio est falsa. ideo hec. tū ani-
mal est homo nō requir̄ ad sui veritatē posse
habere talem p̄positionē veram. tū hoc ani-
mal est homo. ¶ Item tales p̄positiones so-
rēt false. promittitur denarius. incipit instans
q̄d nō est esse. q̄ sedā manifeste est vera. ut
patet p̄ eius causas veritatis. et p̄ma in casu
est vera licet quelibet eius singularis in eodē
casu sit falsa. ¶ Sedā regula etiā nō est vera
q̄ hec. tu fuisti maior q̄ tu es. est vera. nūq̄
tamē fuit verū dicere de p̄nti. tu es maior q̄
tu es. Item tu fuisti ois homo qui est in a. lo-
co. posito q̄ ante hoc fueris alibi. sed nūc sit
p̄mū instans in quo tu es in a. loco. in quo
nō sit alius nec alia homo a te et tū nūq̄ fuit
ita. q̄ tu es ois homo qui ē in a. loco. ¶ Et
per idēz tertiā regulā. nō est vera. q̄ ista. iste
numerus erit binarius demōstrando nume-
rum qui erit duo. instantia est vera. et tū nū-
q̄ erit ita q̄ iste numerus est binarius. q̄ nū-
q̄ erit ita q̄ ista duo instantia sint simul.
¶ Item aliquid erit. et tū nūq̄ erit. ita q̄ il-
lud est. p̄z de vocibus et sonis q̄ erūt qualita-
tes successive generabiles et corruptibiles. si-

cut posito etiā q̄ in ista hora futura genera-
bit̄ aliqua albedo sic q̄ generatis aliquibus
p̄tibus cōrespōntur alique dum alie generan-
tur et sequitur q̄ tota illa albedo que genera-
bitur p̄ nullo instanti erit. et tū erit qualitas
et aliqd. Ideo aliquid erit et tū nūq̄ erit ita
q̄ ipsum est. q̄ in nullo instanti erit ita q̄ ip̄z
est. ¶ Item aliqua p̄positio erit vera. et tamē
nūq̄ erit ita q̄ ipsa est vera. ut posito q̄ p̄-
feratur aliqua p̄positio. ita q̄ q̄n erit subiectū
nō erit p̄dicatū et cōuerso. et tunc p̄z q̄ il-
la erit vera. et tamē nūq̄ erit ita q̄ ipsa est
vera. ¶ Et ita sequitur etiā q̄ tu scies ali-
quam p̄positionem et tamē nūq̄ erit. ita q̄
tu scis illam. q̄ illa homo est animal. que p̄fe-
ratur erit vera. et p̄ tpe pro quo erit vera il-
laz sciri nō repugnabit. Et sic illa p̄pō erit q̄
neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās erit v̄a et ipsa nō est
v̄a. et erit v̄a. et tū neq̄z incipit neq̄z incipiet esse
v̄a. ¶ Itē deus vel aliud a deo scit aliquā p̄-
positionem quā neq̄z p̄ tps neq̄z p̄ instās sci-
et et quā nō scit et nec incipit. neq̄z incipiet sci-
re. Ex quibus satis patet istas regulas non
fore veras. Sed forte dicitur q̄ in aliquibus
p̄positionibus de futuro est appellatio forme
in aliquibus aut nō. q̄ forte d̄ q̄ in illis que
sunt vere de futuro quarum cūlibet p̄t cor-
respondere vna vera de p̄nti ē appellatio for-
me in illis aut veris quarum cūlibet nō p̄t
corrōdere aliqua de p̄nti vera nō est appella-
tio forme. ¶ Sed ista r̄sio principium pent
nō enim plus dicit nisiq̄ p̄dicatum appel-
lat formam in p̄positione in qua appellat et
nō appellat in p̄positione in qua nō app̄llat
et nō assignat r̄ōem diuersitatis. ¶ Ideo cō-
cluditur q̄ nō omni p̄positioni de p̄terito
vere cōrespondet aut cōrespondere potest
vna. aut plures de p̄nti vera vel vere. neq̄z
ois v̄a de p̄nti requirit̄ v̄a verā de p̄terito.
¶ Sed vbi p̄positiones de p̄nti fuerint vere
et de terminis simplicibus p̄ vna et simplici
re supponentibus que pro aliquo instanti erit
aut fuerit ibi p̄positio de p̄nti vera requi-
rit vnam de p̄terito verā. ¶ Etiam propo-
sitioni de p̄terito cōsimili modo vere cōre-
spondere poterit vna de p̄nti vera. ¶ Et ita
dicitur etiā de illis de futuro suo modo.
¶ Sed adhuc dato q̄ cūlibet p̄positioni de
futuro possit cōrespōdere p̄positio de p̄nti

Tractatus

et datis illis regulis generalibus illi quesitam materiam non determinant. neque sic dicentes tractant de appellatione termini. ¶ Item datis suis regulis sic opinantes non consequenter respondent negantes tales propositiones. deus erit cras. aliquid fuit heri. quod datis regulis illis isti de futuro deus erit cras non oportet correspondere illam hoc est cras demonstrando deum. quod non oportet quod servetur nisi predicatum in propria forma ut ipsius concedunt. sed ly cras non est predicatum neque pars predicati. ideo non oportet quod servetur ly cras in propria forma in correspondente de presenti. sed sicut mutat copula. ita debet mutari sua determinatio. et tunc correspondebit. ista illi de futuro hoc est nunc demonstrando deum. ¶ Item arguitur quod si hoc est neganda deus erit cras. etiam ista est neganda. cras erit deus. quod si ista esset concedenda maxime concederetur propter tale argumentum tunc deus erit. et tunc est vel erit cras. igitur cras deus erit. ¶ Sed patet quod minor est falsa apud sic opinantes siue sit de disjunctiva copula. siue copiat simpliciter de futuro. Et ideo dicitur concedendo tales. cras deus erit et deus erit cras. quod ubique ponatur ly cras ante. in medio aut post. tenet se cum verbo vel participio. quod adverbium est verbi. aut participii adiectivum. ideo sic opinantes sicut unam concedunt habent utrumque concedere. Et si forte arguitur quod iste sunt false. quod sequitur tu eris cras igitur tu eris crastina die. tu cras eris. igitur tu crastina die eris. heri fuisti igitur hereterna die fuisti. negatur quilibet istarum consequenter arguitur. quod nec crastina dies erit. neque crastina dies potest esse.

Ideo de appellatione aliter dicimus sentientes quod terminum aliquem appellare formam est ipsius significare suum formale significatum respectu alicuius verbi preecedentis vel participii quod denotat illum terminum verificari per materialis significato formali coniuncto per tempore ipsiusmet verbi. unde in ista propositione. tu vidisti album. ly album appellat suam formam. et hoc non habet a se ut appellet. sed verbis facit illi terminum suam formam appellare denotando quod tu vidisti rem quam erat alba per tempore pro quo tu vidisti. unde iste terminus album significat suum formale significatum extra propositionem non tamen ap-

pellat formam extra propositionem. quia appellatio non est simpliciter termini significatio formalis. sed est significatio respectu verbi vel participii denotantis istum terminum verificari pro tempore ipsiusmet vel participii non solum pro significato materiali. simpliciter sed pro materiali coniuncto formali. Et quibus sequitur quod ista propositio tu vidisti album non significat solum quod tu vidisti aliquid quod fuit album. sed significat quod tu vidisti aliquod quod fuit album pro tempore pro quo tu vidisti ipsum.

Sed dubium incidit utrum subiectum propositionis aliquando appellet formam. et arguitur quod sic. quod in propositione videbatur album. ly album appellat formam. et est subiectum. igitur etc. Secundo sic in ista propositione permittitur denarius ab aliquo ly denarius appellat formam et non solum formam. sed rationem. igitur etc.

¶ Tertio sic subiectum aliquando appellat rationem igitur et formam per consequentia. quod non est appellatio rationis nisi sit appellatio forme et assis patet de talibus cognoscitur for. intelligitur rosa.

Ideo dicitur quod subiectum aliquando appellat formam. et hoc est quod postpositum verbo vel participio. et ita est aliquando predicatum non appellat formam quod antepositum verbo aut participio saltem respectu istius verbi. aut participii. quod nullus terminus appellat formam respectu verbi. aut participii sequentis. unde in illa. album videbit nigrum. ly nigrum appellat formam respectu illius verbi videbit. quod ista propositio album videbit nigrum. denotat quod album videbit rem cui erit iniuncta nigredo reddens istam rem nigram pro tempore pro quo album videbit istam rem subiectum. aut non appellat formam respectu istius verbi videbit sed respectu verbi substantivi istius temporis cuius est verbum a quo accipit suppositionem. unde illa. album videbit nigrum significat quod illud quod erit album videbit nigrum pro tempore pro quo erit nigrum et ideo illa propositio. album videbit nigrum per pluribus verificari potest ex parte illius termini album quod ex parte illius termini nigrum et causa est quia terminus preecedens hoc verbum videbit supponit virtuali

De relatiuis

ter respectu verbi substantiu de futuro qd patet resolueno. album erit videns nigrum eandem enim viam habent alia verba adiectiua a parte ante sicut verba substantiua eiusde temporis cuius sunt illa qñis non liceat resolueri omnia i sua participia propter penurias vocabulorum non conuertibiliter significati. ly nigrū at supponit respectu verbi adiectiui vel participii adiectiui. ideo illa propositio significat qd illud quod erit albu videbit nigrum. non simpliciter quod erit nigrum. sed quod erit nigrum pro tempore pro quo videbitur. Aliud dubium vtrum sit illa vera in. a. instanti for. erit aliquod album posito qd in. a. instanti for. erit niger. sed post. a. erit albus. et arguitur qd sic. quia in. a. instanti for. tes. erit aliquid qd erit album. igitur for. in. a. instanti erit aliquod album. Item in. a. instanti for. erit hoc demonstrato for. et hoc erit aliquod album. igitur in. a. instanti for. erit aliquod album. patet consequentia. qd ly album solum supponit pro eo quod erit album.

Oppositum tamē arguitur qd in. a. instanti for. erit aliquod nigrum. igitur pro tunc non erit aliquod album. patet consequentia. quia aliter sequeretur qd pro eadez mensura temporis adequate et pro eodem instanti. erit for. ali quod album et aliquod nigrum.

Ideo dicitur ad dubium ipsum negando posito illo casu. et causa est qd illud verbum erit est determinatur per ly. a. instanti. et ideo non trāsit cum sua determinatione nisi in alba que erunt in. a. instanti. et est sensus qd in. a. instanti for. erit aliquid quod erit album in. a. instanti. Et si forte contra illud arguitur qd per idem illa in. a. instanti tu eris homo significaret qd in. a. instanti eris homo qui erit homo in. a. instanti. et per idem illa in. a. instanti tu eris omnis homo. significaret qd in. a. instanti tu eris omnis homo qd erit in. a. instanti. et etiam sequitur posito qd solus eris homo per istam horam qd illa erit vera. per istam horam tu eris omnis homo et tunc sequitur qd eris omnis homo. sequitur enim aliquando tu eris omnis homo. igitur tu eris omnis homo. consequens falsum est quia sequitur tu eris omnis homo. antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus cō

sequentia patet quia ex opposito sequitur oppositum quia si non eris omnis homo. neqz per tempus. neqz per instans eris omnis homo et per consequens nunqz erit omnis homo. Et sequitur tunc qd per totam istam horam erit ita qd tu incipis esse omnis homo et erit ita qd tu desinis ēē omnis homo. quia continue erit ita qd in dato instanti tu es omnis homo et non immediate ante datum instans tu fuisti omnis homo et non immediate post datum instans tu eris omnis homo quia non immediate post illud instans eris omnis homo qui erit neqz immediate ante instans illud fuisti omnis homo qui fuit.

Item dato isto sequitur qd tu differs ab asino quia in. a. hora differs ab asino. igitur differs ab asino consequentia patet vt prius et consequens falsum. quia sequitur tu differs ab asino. sed brunellus erit asinus. igitur tu differs a brunello. consequens falsum qd iste nunqz erit simul tecum vt ponitur. Sed ad illa dicitur negato dubio concedendo qd illa in. a. instanti tu eris homo significat qd in. a. instanti tu eris homo qui erit in. a. instanti et consequenter conceditur alia ibidem addita. scilicet qd tu eris oīs homo per totam istā horam et etiam qd tu per totam istam horāz eris omnis homo. et hoc supposito casu ibidem posito. et ulterius etiam conceditur per idem qd tu eris omnis homo qui erit vnqz quia in. a. instanti tu eris omnis homo qui erit vnqz. quoniam illud relatiuum capit suppositionem a suo antecedente limitato vel verificato pro certa differentia temporis. hoc tamen conceditur posito qd a. sit instans illius hore per quam tu solus eris homo sicut ibidem in casu quodam posuitur est. Et cum arguitur tu eris omnis homo. antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus. negatur consequentia. ibi enim non arguitur a superiori distributo cum debita constantia unde antecedens habet multas causas veritatis diuinctiue. puta tales. tunc tu eris omnis homo. vel tunc tu eris omnis homo et c. demōstrando tempus vel instans. et ideo si debeat argui a superiori ad suum inferius oportet capere constantiam ill' tps p quo tu eris oīs homo sic arguēdo. tu eris oīs homo et p eadem mēsurā adequate p qua tu eris oīs bō

Tractatus

antichristus erit homo. igitur tu eris antichristus.
¶ Et quando ulterius inferitur qd per totā istam horam erit ita qd tu incipis esse omnis homo. et erit ita qd definis esse omnis homo negatur consequentia. et ad probationem cu arguitur qd quocumq instanti dato istius horae erit ita qd pro tunc tu eris omnis homo. et non immediate ante illud instans fuisti omnis homo. Dicitur negando minorem. quia immediate ante illud instans fuisti omnis homo. posito qd finis in medio instanti horae p quam tu solus eris homo. et etiam immediate post hoc tu eris ois homo demonstrato eodem instanti quia iste nō plus significant nisi qd immediate post hoc tu eris ois homo qui immediate post hoc erit et immediate ante hoc fuit. Similiter hec. immediate post hoc aliquid album erit sor. significat qd immediate post hoc aliquid album erit sor. qd immediate post hoc erit. Ista etiam. cras album erit nigrum. significat qd album qd erit cras erit nigrum cras. **¶** Semper enim adverbium refertur ad verbum vel participium ubique in propositione situitur. et cum ulterius inferitur qd tu differs ab asino. dicitur concedendo et respondendo ut prius etc. Ex quibus patet non esse differentiam quo ad veritates aut falsitatem inter illas propositiones. nunc necessario deus ē et deus necessario est nunc tunc anima antichristi necessario erit. et anima antichristi necessario erit. tunc in. a. instanti necessario ista anima fuit et ista anima necessario fuit in. a. instanti. et causa ē. qd adverbium ubique in propositione situitur semper idem determinat et eandem vim habet. Et si arguitur forte qd ista sit vera. nunc necessario deus ē. quia nunc deus ē. et nunc non potest non esse igitur etc. negatur consequentia. neq ista sic exponitur. qd ly nunc debet determinare ly esse in secunda exponente sicut determinat ly ē in antecedente non ly necessario.

¶ Regula

Verba significantia actum

v gnosco intelligo etc. denotant cognitionem rerum significatarum a terminis sequentibus ipsa verba per conceptum vel conceptus sinonimos cum illis

terminis sequentibus ista verba. et hoc in recto vel in obliquo. vñ ista propositio. tu cognoscis sor. significat qd tu cognoscis sor. p hunc conceptum sor. i recto vel in obliquo. sñr tu scis sor. currere. significat qd tu scis sor. currere p conceptum qbus subordinat ista propositio vocalis sor. currit. Ex qbus p3 tales pñtias nō valere. tu scis te esse hoiez igitur tu scis te esse animal. consequens enim significat qd tu scis te esse aial ea rōe qua aial. i. conceptus proprio quo intelligit vel significat aial. mō stat qd nō habeas istū conceptum aial. id nō seqt tu scis te esse hoiez igit tu scis te esse aial. Ex qb etia scdo p3 tales pñtias nō valere. iste terminus homo significat hoiez. igit significat animal. imo ille terminus hō nō significat aliquid ly infinitos hoies significet. Sñr nō sequit. hec propositio sor. currit significat sor. currere. et sor. currere ē aliquid. igit hec propositio significat aliquid. nōbū. n. significat aliquid nisi iste terminus aliquid. et nulla propositio significat aliquid esse nisi illa aliquid est neq aliquid significat aliquid ē nisi ista aliquid ē.

Sed forte contra dicta arguitur. et primo probādo qd iste terminus homo significat animal. qd iste terminus hō significat hominem. et omnis homo intelligit esse aial ut pono. igitur significat aial. tenet consequentia. qd ly significat ad omne quod intelligitur se extēdit. Secundo sic. qd sequit qd deus non cognosceret hominē. qd p nullum conceptum cognoscat hominē cum ipse deus p nullam intentionem ab eo separatā intelligat hominem. Tertio sequitur qd tales consequentie mentales essent bone sor. cognoscis. igitur cognoscis sor. hominem cognoscis igitur cognoscis hōsem. psequens tñ ē falsum. et pñtia probatur. qd si ista propositio mentalis sit vera sor. cognoscis. sequitur qd sor. cognoscis per istum conceptum sor. tem vel sortes. sed cum ista non plus significet. tu cognoscis sortem. nisi qd tu cognoscis aliquid per conceptum talem sor. sequitur qd illud consequens nūq est falsum illo antecedente existente vero. **¶** Sed forte dicitur qd iste consequentie mentales sunt bone. Sed contra quia tunc consequentie vocales illis subordinate forent bone. puta iste sortes. cognoscis. igitur cognoscis sortem

De appellationibus

p[ri]us tuū cognoscis igitur cognoscis p[ri]us tuū
um. que tū nō valent. Sed a p[ri]mū dī nega
tio p[ri]a. iste est terminus hō significat hoīes
et oīs hō intelligitur esse aīal. igitur significat
animal. quia licet vis istius termini significat
vīq[ue] in rē que nō est. transeat. non tū transit
nisi ex conceptu tam habito. et ista propositio
iste terminus hō significat aīal. significat q[uod]
iste terminus hō rem que pōt intelligi esse
aīal dat cognoscere p[er] talē p[re]ceptum aīal. q[uod]
est falsū. l. n. l. y. significat aut l. y. intelligo vīz
suā extendat quo ad esse rei intellecte p[er] con
ceptum aliquē. nō tū extendit se quo ad con
ceptus p[er] quos denotat rez intelligi. sed istos
esse p[re]supponit. ¶ Ad aliud cū infertur q[uod]
deus nō cognoscit hoīem. negatur p[ri]a. et cū
aī q[uod] si deus cognoscit hoīem ipse cognoscit
hoīem p[er] talē conceptū hō. dī negando p[re]se
quentiā. dī. n. q[uod] illud dictum superius itelli
gendum est sic q[uod] illa p[ro]positio. deus cogno
scit hoīem significat q[uod] deus cognoscit hoīes
p[er] talem conceptū hō vel p[er] aliqd sibi equiva
lens. puta seipm. ipse. n. est vīlis intentio om
nīū rerum. iō ista p[ri]a dī deo valet. deus for.
cognoscit. igitur deus cognoscit for. hoīes de
us cognoscit. igitur deus cognoscit hominem.
¶ Ad tertiū cū infert q[uod] tales p[ri]e mentales
essent bone. for. cognoscis. igitur cognoscis for.
hoīes cognoscis igitur cognoscis hoīes. dī cō
cedendo p[ri]am sicut probat argumentū. et
sequit[ur] etiā ex dictis. ¶ Et cum arguit q[uod] nō
q[uod] etiā tales vocales valerent. hoīem tu co
gnoscis. igitur cognoscis hoīem. albū cogno
scis. igitur cognoscis albū dī negādo p[ri]am.

Sed dubium

incidit utrū hec
fit vā tu cogno
scis for. sic significando posito q[uod] for. sit corāz
te de quo sufficienter aduertas et sufficientes
habeas noticiā singulārē hoc excepto q[uod] ne
scias illū vocari for. et arguitur q[uod] sic p[ri]mo
q[uod] si vltra cognitionem quā habes de for. co
gnosceres q[uod] vocaret for. cū alijs p[er]tibus ista
foret vera tu cognoscis for. sed p[er] incipere te
scire illū vocari for. nō efficit vera hec. tu co
gnoscis for. igitur sequitur q[uod] illa est vera absq[ue]
hoc q[uod] scias illū vocari for. p[er] p[ri]a et minor.
q[uod] si in dato casu efficeret vera hoc eēt. quia
iste terminus for. significaret tū quantū vo
catū for. quod est falsum. q[uod] tunc seq[ue]t q[uod] iste

hō cras nō erit for. demonstrato for. posito q[uod]
cras nō erit vocatus for. et posset tunc for. in
cipere esse for. et desinere esse for. ipso nō desi
nēte esse hoīe. et p[er] p[ri]as tales termini hō asi
nus. significant tū quantū vocatū hō et voca
tū asinus. et tūc sequitur q[uod] nullus termin[us] so
ret mere substantialis. q[uod] oīa sunt falsa. igitur
iste terminus for. nō subordinat illi cōplexo
vocatū for. ¶ Secundo ad dubiū arguit sic
ponat platonē scire p[er] oīa de for. sicut positūz
est te scire. et vltra hoc ponat q[uod] ipse sciat q[uod]
vocet for. tunc plato scit q[uod] iste est for. dem[on]s
trando foret. et cognoscit for. sed oēs noticiā
quā h[ab]et plato de for. habes tu p[ro]ter hoc q[uod] tu
nescis istū vocari for. igitur sequitur q[uod] tu scis
istū esse for. et cognoscis ipm esse for. in da
to casu. sicut plato scit cum illa particula non
vī tolles quin scias sicut plato. ¶ Tercio da
to opposito dubij sequitur non esse possibile
te scire istū esse for. nisi scires istū vocari for.

Oppositum

tū cognoscis for. i
dato casu sequit[ur] cū alijs positis q[uod] tu scis q[uod]
iste est for. sicut plato scit. Ad partem tū ne
gatiuam dubij arguit. q[uod] tu dubitas hoc eē
for. igitur nō scis hoc esse for. p[er] p[ri]a et asis
arguit quia in dato casu. hec est tibi dubia
hoc est for. quā adequate scis significare hoc
esse for. igitur tu dubitas hoc esse for. ¶ Pro
hui[us] dubij solutiōe supponunt aliq[ui]d. ¶ P[ri]m
mo q[uod] iste terminus mentalis for. naturalit[er]
significat foret. ¶ Secundo premitte q[uod] nō
pōt esse q[uod] iste terminus for. sit in mēte quin
significet for. et p[er] consequens quin p[er] ipsū ap
prehendatur for. p[er] p[ri]ma p[ar]te. q[uod] iste termi
nus naturalit[er] significat. et secunda p[ar]te. q[uod] si
gnificare est potētie cognitiue naturalit[er] ope
ranti aliquid vel aliqua vel aliq[ui]diter represen
tare. ¶ Tercio q[uod] oīs intentio alicuius rei in
intellectu existens est noticiā incompleta eius
de rei patet. q[uod] nulla pōt poni rationabiliter
noticiā rei incompleta nisi cōceptus. ¶ Quar
to istis adiungit q[uod] iste terminus for. vocalis
vel scriptus est singulis et nō subordinat hūc
complexo vocatum for. q[uod] tunc p[er] dem[on]s
trationē terminus homo subordinaretur hūc cōple
xo vocatum homo. patet consequentia. et cō
sequens est falsum. q[uod] tamen nullus termin[us]
vocalis vel scriptus foret mere substantialis

Tractatus

sequitur etiā q̄ talis propositio nō foret im-
possibilis hō est asinus. homo est albedo. q̄
significarent q̄ homo est vocatus asinus. &
q̄ homo est vocatus albedo. quoz q̄doli
bet est possibile. Quinto supponitur. q̄ iste
terminus singularis sor. vocalis vel scriptus
non subordinatur huic complexo ille homo
huius coloris & tante quantitatis & in tali si-
tu. & sic de alijs conditionibus patet illud. q̄
aliter sequitur q̄ forte non definente esse ho-
mine ipse definirer esse sor. & q̄ sor. erit ho-
mo q̄n ipse non erit sor. consequens falsum. &
consequentia arguitur. q̄ sor. erit homo q̄n
non erit. iste homo huius coloris in hoc situ.
& cum tanta quantitate & c. ideo aliquādo nō
erit sor. q̄n erit homo. tenet consequētia per
responsionem. Et per idem etiā p̄. q̄ iste
terminus homo nō subordinatur tali com-
plexo. tale quale est homo. vel huic simile ho-
mini. patet illud. q̄ tunc talis propositio men-
talis. asinus est hō. aut stānum est argentus
& similes forent possibiles. q̄ iste nō plus si-
gnificarent nisi q̄ asinus est talis qualis ē ho-
mo. & stānum est tale quale est argentum. &
tunc sequitur hoc concessio q̄ iste terminus ho-
mo nō foret species specialissima. q̄ predica-
ret vere & affirmative de pluribus specie dif-
ferentibus. ¶ Per idem etiā. iste terminus
sor. mentalis nō foret singularis. q̄ posset pre-
dicari de sor. & pluribus sibi similibus. Et se-
quitur ultra q̄ nulla propositio mentalis po-
test esse singularis. imo etiā sequit̄ q̄ nulli so-
rent termini substantiales q̄ oia incōueniētia
vident̄. ¶ Itē est concludendū q̄ tales ter-
mini sor. plato mere substantiales sunt & sub-
ordinant̄ p̄ceptibus mere substantialib⁹ nul-
lā similitudinē extraneā & accidentalē cōno-
tantibus sicut iste terminus hō subordinatur
vni conceptui simplici substantiali qui signifi-
cat tantū quantū hoc cōplexū aīal rationale
non tñ subordinatur illi cōplexo. & sic d̄ alijs.
¶ Et p̄ ista d̄ ad dubium ip̄m concedēdo
q̄ cum iste terminus sor. nō subordinet̄ con-
ceptui cōnotanti vocationem sequitur q̄ pos-
sibile est te cognoscere sor. absq̄ hoc q̄ scias
quis sit vocatus so. q̄ ista propositio tu cogno-
scis sor. non plus significat nisi q̄ tu cognoscis
illum qui est sor. p̄ intentionem seu noticiam
que est iste terminus mentalis sor. vel cui sub

ordinatur talis terminus vocalis aut script⁹
sor. ¶ Et ad argumentum in oppositū cū ar-
guis. q̄ illa est tibi dubia in illo casu. hoc est
sor. quā adēquate scis significare hoc ēē sor.
igit̄ & c. d̄ negando asis nō. n. scis illā signifi-
care hoc esse sor. q̄ nō intelligis predicatū ei⁹
posito q̄ iste terminus sit singularis & sub-
stantialis. q̄ nihil scis ip̄m significare nisi sor.
te caperet ly sor. pro hōie vocato tali noīe si-
cut sepe vīmur terminis eis abutendo cū di-
cimus q̄ scimus Adā fuisse & antixp̄m fore.
& sicut dicimus scire senicē fore. & tñ forte nō
habemus p̄ceptum singulare & substantiale
cui talis terminus Adā vel antixp̄s subordi-
natur dū illi termini vocales sunt singulares
& substantiales lz possumus illū habere. sed
frequenter p̄ tales terminos vocales intelli-
gimus res sic vocatas puta p̄ istum terminū
antixp̄s intelligimus hōiem vocatū illo noīe
antixp̄s. p̄ istū terminū senix intelligimus ani-
mal vocatū tali noīe aut aliquid hui⁹. & tūc
sic apprehendenti nō sunt tales termini me-
re substantiales. neq̄ singulares. In dicto igit̄
casu ista propositio hoc est sor. nō est intelle-
cta a te habito q̄ iste terminus sit singularis. q̄
iste termin⁹ vocalis sor. nō tibi significat sor.
neq̄ inducit te ī noticiā sor. Ex p̄dictis p̄ istā
p̄nam valere tu scis sor. esse sor. igit̄ tu co-
gnosces sor. tu scis chymērā posse itelligi. igit̄
tu cognoscis chymērā. p̄ p̄nam. q̄ noticia
cōplexa presupponit notitiā icōplexā. ¶ Itē
nō potes scire hoc esse sor. nisi habeas in mē-
te talē propositiōē hoc est sor. & ista nō pōt ēē
in mente nisi sit eius predicatū in mente. & il-
lud predicatū nō pōt ēē in mente nisi signi-
ficat sor. vt p̄ ex p̄ma & scda suppositione.

Ultimum dubium veram possi-
to q̄ cognoscas tullūz
& nescias ip̄m vocari ciceronē vel marcū co-
gnoscas etiā ciceronē existentibus illis nomi-
nibus sinonimis. Ad q̄ d̄ q̄ tu cognoscis
marcū tullū & ciceronē. q̄ sinonima vocalia
vel scripta eidē conceptui subordinantur. lz
nō sit ita de p̄uertibilibus distinctis a sinoni-
mis. vñ nullus terminus vocalis aut script⁹
significat alicui homini nisi iste terminus sub-
ordinet̄ eidē homini alicui conceptui secū cō-
uertibili & sinonimo & hoc vt terminus est.
& p̄ hoc etiā p̄ q̄ nullus terminus vocalis

De probatione

vel scriptus ut terminus intelligit ab homine nisi iste subordinet uni termino secū finonimo. ¶ Sed forte contra id qd superius dicitur. qd talis terminus for. nō subordinatur conceptui significanti. tantū quantū hoc cōplexū. simile for. sic arguit. posito qd for. sit corā te de quo habeas cōceptū cui subordi- nāq. iste terminus vocalis for. tunc te diuer- sō ad aliquā partem ponat in eodē sibi pla- to remoto for. te nō picipiente mutationē ali- quā. et sequit qd te conuerso ad platonē iste conceptus for. in mente tua utrūq. istor si- gnificat. sicut et iste conceptus plato. qd quarū cūq. intentionū oīno similitū vel oīno similes res significantū qecūqd significat vna signifi- cat a'ia. sed vna earū significat for. igit et alia significat for. et e contra. Ideo dī admissio ca- su negando maiorē. s. quāscūq. intentio- num oīno similitū vel oīno similes res si- gnificantū quicūqd significat vna signifi- cat alia ad bonum intellectum. sed verū est qd quāscūq. duarum intentionū oīno similitū qlectūq. significat vna significat alia. Cū istē terminus for. talē rez significat qualis est plato. non tū illud significat qd ē plato. quā- uis sic appareat. neq. est mirum si decipi- mur in illis conceptibus putando qd sint con- uertibiles cum sumus decepti in rebus ab il- lis significatis et nobis sensatis. vnde non est imaginandum qd termini mentales substan- tiales sua significata significēt propter eorum similitudinem extrinsecam. vnde iste termi- nus mentalis substantia significat rem diuifi- bilē et incorpoream que nullam similitudinē extrinsecam adinuicem habent ab aliquo sē su perceptibilem. ¶ Ita etiam iste terminus mentalis ens oīa entia vnica intentione signifi- cat et non propter omnium entū similitudines extrinsecā psectā aut a sensu pceptam.

¶ Explicit capitulum de appellatōibus.
¶ Incipit caplin de pbatoe pponis vlis.

Propositio

p firmitas non exceptua cui pri- mus terminus est ly omnis aut secū conuertibilis ex compositi- one primaria suorum terminorum significat habet exponi per copulatiuam cuius prima pars est indefinita vel particularis illius vni-

uersalis. et secunda ps est vniuersalis negati- ua cuius subm ē finonimū cum termino di- stributo p illud signum vniuersale. predicatū autem est oppositū contradictorie predicato eiusdem ppositionis vniuersalis. Et v3 pñā ab ista exposita ad istā copulatiuā et ad quā- libet eius partem principales. Et e conuerso ab ista copulatiuā ad illā expositam v3 argu- mentū de forma. nō tñ v3 pñā a qlibet par- te istius copulatiue principali ad illā expositā Et pp hoc valet argumentum. aīal currit. et nullū est animal nō currens. igitur omne ani- mal currit. Sed nō omnis vniuersalis h3 p bari p indefinitam vel particulare suā et vni- uersalem negatiuā. ut p3 de istis. Incipit oīs hō esse for. in hoc instanti tū oīs sol luct. to- tus for. ē min : for. Et sicut dī de ly oīs ita dī d ly vterq. glibet et. ut alter hō currit. et nō est alter hō non currens. igitur vterq. hō currit. Sicut de futuro aliq. hō curret. et nul- lus erit hō non currens. igitur glibet hō cur- ret. Et nō d3 sumi illa minor. sic. nullus ē vel erit homo nō currens. ut ante dictū est. Ex quibus patet istas esse falsas. vterq. hōmo currit posito qd duo hoīes currant et alij qui- escant. qd eius contradictoria est vera. alter homo non currit. qd alter aliquorum homi- num non currit. ideo vna eius exponens est falsa. s. nō est alter homo non currens. ¶ Itē sequitur vterq. homo currit sed quilibet ho- mo est alter homo. igitur quilibet homo cur- rit. et minor ē vera. qd quilibet homo est al- ter homo aliquorum hominū. Ex quib. pa- tet vterius illā pñā esse bonā. vterq. ho- mo currit. igitur glibet hō currit. sed nō ecō- tra. quia vnico homine existente ante cedens est verum. et consequēs falsum. qd ex conse- quente sequitur qd alter homo currit. et seq- tur. alter homo currit. igitur duo homines sunt. consequentia p3. et psequens est contra- casus. Sequē etiā istam esse impossibile. utrūq. oculū habendo tu potes videre. qd eius con- tradictoria est vera. s. alterum oculum habē- do tu non potes videre. quia alterum ocu- lum duorum oculorum pura equi habendo tu non potes videre. et alterum duorum ocu- lorum equi potest esse alter oculus. igitur al- terum oculum habendo. tu non potes vide- re. patet pñā. ab inferiori ad suū superius cu3

Tractatus

debita instantia negatōe postposita. Et ideo neq; utrūq; oculū habendo tu potes videre neq; neutz oculū habendo tu potes videre. sed alterū oculū habēdo tu nō potes videre et alterz oculū habendo tu potes videre posito q; habeas duos bonos oculos ex quoz quolibet sufficienter videre possis. Et p̄ter pcedendū ē q; vterq; illoz q; est for. currit. et tñ solus for. currit. demonstrato for. et platonē quoz solus for. currat. q; alter illoz qui est for. currit. et non est alter illozum qui est for. non currens. igitur et.

Sed forte

arguit contra istū modū exponendi pbādo q; nō valet p̄na ab exposita ad suas exponētes et contra. q; nō seq̄ aliq; ppositio est ppositio vera. et nihil est ppositio. nō ppositio vera. igitur oīs ppositio est ppositio vera. aīis enī in casu est vez. et p̄ns falsus. posito. s. q; a ppositio q; sit aliqd sit oīs ppositio vera. et sit b ppositio falsa q; nō sit aliqd. p̄t. n. ēē q; aliq; ppō nō sit aliqd. puta metalis. et q; aliq; sit al qd p̄ta vocalis vel scripta sicut populus nō ē aliqd. q; nō ē substantia nec accēs nec est corpus cū nō sit quātitas p̄tina neq; aīal neq; bō. et nō sint p̄les ppōnes q; a. et b. tunc p̄ aīis fore vez. et p̄ns falsus. ¶ Itē nō seq̄ p̄plus currit et nihil ē p̄plus nō currens. igitur oīs p̄plus ē currens. posito. n. q; aliq; p̄plus currit et aliq; nō. tūc aīis est vez et p̄ns falsus. q; aliq; ē populus nō currens. ¶ Itē nō seq̄ aliq; ppō v̄lis affirmatiua de tertio adiacēte est falsa. et nulla est ppō v̄lis affirmatiua de tertio adiacēte nō falsa. igitur oīs ppō v̄lis affirmatiua de tertio adiacēte est falsa. et tñ hīc arguit a copulatiua exponēte ad expositā. igitur et. p̄ p̄na et minor. sed maior arguit. q; posito q; nō sit aliq; ppositio v̄lis de tertio adiacēte affirmatiua nisi p̄ns et aīis formale p̄ntie est aīis vez. et p̄ns falsus q; se falsificat sic significando. ¶ Itē illa p̄na nō valet aīal scī ēē et nihil est aīal qn illud scī as ēē. igitur oē aīal scī ēē. et hīc arguit p regulā. igitur et. p̄na p̄ et minor. sed maior arguit ponēdo q; oē aīal qd ē aīal scīas ēē. et q; scīas Adā nō ēē tūc est aīis istius p̄ntie vez. et cō sequens falsus. s. oē aīal scīas ēē. q; aliqd aīal scīas nō ēē. igitur aliqd aīal nō scīas ēē. p̄ p̄na et arguit aīis. q; tu scīs hoc nō ēē demōstrato

Adā. ut pono. igitur hoc scīs non ēē. p̄ p̄na scīas et vltra hoc scīs nō ēē. igitur aliqd aīal scīs nō ēē. p̄ p̄na ab inferiori ad suū sup̄ius affirmatiue et. ¶ Itē arguit q; ab exposita ad illā copulatiua exponēte nō v̄ p̄na. q; nō sequitur quilibet bō currit. igitur de aliq; sp̄e quātis bō currit. et nulla est sp̄s quātis de qua nō bō tñs currat. et hīc arguit p regulā. igitur et. p̄ p̄na. et maior arguit. q; p̄ns istius significat q; de aliquo termino specifico bō b̄ns currit. cū oīs sp̄s sit terminus. tō igitur nens est illud p̄ns illi antecedenti.

¶ Ideo ad p̄mū de virtute sermonis pcedendo q; ab expositis sumptis ad suas exponētes si v̄ p̄na sic intellegendi q; tales p̄ne nō valent aliq; bō currit. nullus est bō nō currens. igitur quilibet bō currit. q; illud qd ponit p̄ aīte. neq; est vez neq; falsus. cū nō sit ppō. sed si debeat valere p̄na o; ponere copulationē sic. q; arguatur a copulatiua q; nō est iste exponētes. sed ē iste exponētes cū illa copula. et. Et p̄ eādē cāz nō valēt tales p̄ne. oīs bō currit. for. ē. bō igitur for. currit. et. ¶ Sed ad formā argumēti omīssis verbis dī negādo illā p̄naz aliq; ppositio est vera. et nihil est ppō nō ppō vera igitur oīs ppō est ppō vera. et dī q; ibi nō arguit a copulatiua exponēte ad suā expositā q; ista negatiua exponens nō bene sumit v̄ ad sumendū negatiua exponēte talis v̄līz adhibēda est diligentia ut sumant termini p̄ cise eq̄li supponentes p̄ tot p̄cise p̄ quot supponunt in exposita. et tō s̄m varios terminos pro vna re vel multis supponentes i exposita o; etiā varios terminos accipere in exponēte negatiua. et ideo licet illa p̄na valeat animal currit. et nihil est aīal nō currens. igitur omne animal currit tanq; a copulatiua exponente ad suam expositā tñ ista p̄na non valet p̄plus currit. et nihil est p̄plus nō currens igitur quilibet p̄plus currit. et hoc est propter varia significata illorū terminorū animal et populus. q; ly animal pro re aliqua supponit. sed ly populus pro nulla re supponit. sed p multis rebus simul acceptis supponit. Et tō illa quilibet populus currit. sic exponenda ē populus currit. et nullus est populus nō currens tenendo ly nō currens nō substantiue. Vel sic accipienda est istius: nihil nec aliqua

Propōnis vniuersalis

sunt populus nō currentia. Vñ lz bene su-
mat ista negatiua. nullū est aīal nō currens
respectu istius. oē aīal currit. nō tñ bene su-
miē ista. nullus est pplus nō currens. tenen-
do ly currens substantiue. qz pplus neqz est
currens neqz nō currens. S3 bene est curre-
tia vel nō currentia sic ut pplus nō ē homo
neqz nō hō. et ita oīo dī de ista. oīs propo-
sitiō ē vera. ¶ Ad aliud differē solū vsqz ad
māz insolubiliū. ¶ Ad aliud dī negando cō-
sequentiā aīal scis eē. et nihil ē aīal qd nō scias
esse. igit omne aīal scis eē. qz minor nō sumi-
tur sicut d3 sumi eo qd in illa ppositione. om-
ne aīal scis eē. distribuit ly aīal p omni aīali
qd qd pōt intelligere. id minor d3 sic sumi.
et nullū ē aīal qd qd pōt intelligere qd nō scias
eē. ¶ Ad aliud cū arguit qd illa pñia nō valet
qñlibet hō currit. igit de qñlibet s. ē qñtatis
hō hñs currit. igit qd. dī negādo pñiā nec
ille sunt sue exponētes. qz ista qñlibz hō cur-
rit. nō significat qd de qñlibet spē qñtatis hō
hñs currit. sed significat qd qñbet qñtate ali-
cuius qñtati data hō qñs eadē qñtate spe-
cifice currit. et sic exponatur ista. et p3 solutio
argumenti.

Sed occurrit

dubiū qd sit
subiectū in ta-
libus ppositionibz p sui expositione habēda
cuiuslibet hoīs asinus currit. oīs ppositio vel
eius pcontradictoria ē vera. nūqd hoc totū hoīs
asinus sit subiectū in prima. et id. ppositio
vel eius cōtradictoria sit subm in scda. aliter
enī sumēde sunt exponētes negatiue si totū
illud sit subiectū qz si solū vna ei? ps. Et pri-
mo arguitur qd subm istius ppositionis scri-
ptē. cuiuslibet hominis asinus currit. sit totū
hoc hoīs asinus et nō ly hoīs solū vt dici
solet. solet. n. dici qd in hac. cuiuslibet hoīs asi-
nus currit. ly hoīs est subiectū qd p3 reducē
do ad rectū sic qñbet hō ē cuius asinus cur-
rit. S3 cōtra. qz illius scripte. cuiuslibet hoīs
asinus currit. ē ly hoīs ps ppositiōis et non
subz. qz nō pōt reddere suppositū illi verbo
ē. immo nullius vbi pōt ēē suppositū. Neqz
ē pars predicati neqz predicatū. igit euz iste
terminus sit cathegorema est pars subī zē.
¶ Item ly homo nō est pars istius ppositi-
onis. cuiuslibet hoīs asinus currit. igit non
est subiectū eius. ¶ Item in illa ppositione

currens est oīs asinus. hoc totū est predica-
tū hoīs asinus. igitur pueritudo illud totū qd
est predicatū efficit subiectū. et p pñs istius
propositionis. hoīs asinus est currens. sub-
iectū est illud. totū hoīs asinus. ¶ Itē in illa.
tñ vez est ppositio vel eius cōtradictoria.
vtraqz pars illius disuncti tenet ex parte pre-
dicati ppositio vel eius pcontradictoria. igit in
illa vñ. oīs ppositio vel eius cōtradictoria
est vera. vtraqz pars disuncti se tenet ex par-
te subiecti. ¶ Itē aliter sic. ista pñia valet a cō-
uersa ad conuertentē. for. est hō vñ asinus igit
tur hō vel asinus est for. et in prima vtraqz
ps disuncti se tenet ex parte predicati. igitur
in scda etiā se t3 ex pte subiecti. ¶ Sed forte
dī qd ista nō conuertitur sic. sed d3 sic cōuertit
igit qd est homo vel asinus est for. ¶ Sed
contra. qz ista. hō est chymera vel homo. cō-
uertetur sic. igitur qd est chymera vel homo
est homo. sed pñs est falsus. qz sequit. qd est
chymera vel hō ē hō. igit chymera vel hō
est hō. pñs. falsum. qz sequitur chymera vel
hō est hō. igitur chymera est ens qd vel hō
est hō. pñs falsum. et tenet pñia p positionem
q tñ pñia apud veritatem nō valet cū sit illa
vera. chymera vel homo ē hō. qz omne qd
est chymera vel homo est hō. ideo chyme-
ra vel homo est homo. et etiā qz homo ē hō
igitur chymera vñ hō est hō a parte disun-
cti ad totū sine impedimento. ¶ Item in illa
asinus currit. ly asinus ē subiectū et regitur a
parte ante ab illo verbo currit. sed pp appo-
sitionem istius obliq hoīs nō variat depen-
dentia istius verbi currit ad illud nomen asi-
nus. qz ly hominis non regit ab illo verbo
currit. igit sequit qd ly asinus adhuc regitur
a parte ante ab isto verbo currit. Alia argu-
menta pro ista parte adduci possent ex fun-
damentis speculative grāmatice. sed qz illa nō
faciliter intelligerent sine longa digressione
ideo relinquuntur.

Propositum

tñ arguit. qz dato
qd totum illud sit
subm hominis asinus in ista hoīs asinus cur-
rit sequit qd totū illud possit distribui. et tunc
sege qd aliqua est vniuersalis falsa cuius que-
libet singularis est vera et cuiuslibet supposito
subi correspondet vna singularis pñs est fal-
sum et pñia arguit. qz ista vniuersalis ē falsa.

De probatione

ois ppositio vel eius ptradictoria ē vera da
to q hoc totū disiunctū sit subiectū & dato q
qlibet ppositio habeat ptradictoriū. & tñ qli
bet eius singularis est vera. s. ista ppositio
vel eius cōtradictoria est vera. & sic de alijs.

Ad dubium

deno intelligēdo
q in ista ppositione ois ppositio vel eius
cōtradictoria est vera. vtraq ps disiuncti se
tenet ex parte subiecti l3 illius ppositionis to
tū illud nō sit subiectū ppositio vel eius cō
tradictoria. q: ly vel nō ē ps extremi. ¶ Ad
argumentū cum arguit. q: sic alicuius vlis
false affirmatiue q: singularis foret vera cuz
hōc q cuiuslibet supposito subī correspondet
vna singularis. dī cōcedendo illud pñs quā
nis nō seqtur ex dubio vt p3 de tali. incipit
vtrūq illor esse ver. demonstrando duas p
positiones qru vna incipiat & desinat eē ve
ra & alia incipiat p remotiōē. Silr de illa in
cipit ois hō esse for. posito q for. incipiat esse
ois hō & sit & fuerit an for. & de illa incipit ois
asinus currere posito q iā sunt tres asini &
nō plures q currāt & current p hōā ime
diatā hūc instanti & desinat esse p remotio
nē de pñti c. asinus q nō imediate an hoc cur
rebat tunc p3 q illa vlis est vera incipit ois
asinus currere. & q: singularis est falsa. in il
lo. n. casu incipit ois asinus currere l3 nullus
asinus incipiat currere. sed aliq desinat cur
rere. sed tñ ad argumentū dī negando pñaz
cū inferi illa conclusio cōcessa ex dubio. Et ad
probationē cū arguit q illa est falsa. ois pro
positio vel eius ptradictoria est vera. posito
q ois ppositio habeat cōtradictoriū. dī cō
cedendo. sed dī vberius q nulla talis est sua
singularis. illa ppositio vel eius cōtradicto
ria est vera. q: qlibet talis ē indefinita. sed sue
singulares sunt iste. illa q est ppositio vel ei
ptradictoria est vera demonstrando gfa exē
pli istā nullus dens est. & p3 q illa singularis
est falsa sicut & multe alie discurrendo tā p
propositiones veras q: falsas. ¶ Sed forte
contra hōc arguit probando adhuc q aliq
vlis in casu est vera. puta illa cuiuslibet hōis
asinus currit. in quo casu multe eius singula
res sunt false ponendo q quilibet asinus qui
est alicuius hōis currat. Sed sit aliquis hō
qui non habeat asinū puta sotes. & sequitur

q aliqua singularis istius est falsa. cuiuslibet et
hōis asinus currit. q: ista istius hominis ille
asinus currit demonstrando for. & aliquem
asinum. & tñ ista vniuersalis est vera. q: ipa
conuertitur cum ista. quilibet asinus homi
nis currit que est vera. vt p3 exponendo. igitur
ipa est vera. p3 consequentia. & arguitur
antecedēs. q: cōtrarie istarū ppositionum
inseem conuertuntur. igitur & illa cōuertit
tur p3 pñā & antecedēs. q: iste conuertitur
nullus hominis asinus currit. & nullus asin
hominis currit. ¶ Item in isto casu ista ē fal
sa. alicuius hominis asinus non currit. q: seg
tur alicuius hominis asinus nō currit. igitur
asinus alicuius hominis non currit. psequēs
falsum ex casu. q: quilibet asinus alicuius ho
minis currit. & consequentia arguitur. q: sub
iecta istarum ppositionum conuertunt. &
pro eisdem precise supponunt. & alia sunt pa
ria & conuertibilia. igitur & iste ppositiones
conuertunt. sicut & iste asinus hominis cur
rit. & hominis asinus currit. Vel presuppo
nat prius q non refert dicere hominis asin
& asinus hominis vbiq: ponat sine di
stributione. ¶ Item tantum currens est ho
minis asinus. ponat enim cū toto casu q ni
hil currat nisi hominis asinus. tunc tñ cur
rens est hominis asinus. igitur cuiuslibet ho
minis asinus est currens. t3 consequentia ab
exclusiua ad vniuersalem de terminis tran
spōsit. & antecedens est verū. igitur & cōse
quens. ¶ Item iste exclusiue conuertuntur
tantum currens est hominis asinus. & tan
tum currens est asinus hominis. & iste sunt
sue vniuersales sic significando. scilicet quili
bet asinus hominis est currens. & cuiuslibet
hominis asinus est currens. igitur & iste vni
uersales conuertuntur. sed vna illarum est ve
ra in dicto casu. igitur & vtraque. ¶ Item
hominis asinus currit. & nihil est hominis
asinus nō currens. igitur cuiuslibet hominis
asinus currit. p3 consequentia p regulam da
tam de expositione vniuersalis affirmatiue. &
antecedens est verum. igitur & consequens.
¶ Item quilibet singularis istius vniuersa
lis. cuiuslibet hominis asinus currit. sequitur
ex aliqua singulari istius. quilibet asinus ho
minis currit & ecomerso. & cuiuslibet supposi
to subiecti alicuius istorum correspondet aliq

Propōnis vniuersalis

singularis. igitur vna vniuersalis istorum se
quitur ad aliam et e contra. Si conceditur cō
sequentia probat antecedens ponendo qd qli
bet homo habeat asinum currentem et nullū
quiescentem. tunc p3 qd tot sunt singulares
vnius istarum vniuersalium quot alterius se
formaliter in pñtia bona iserētes. qd bñ seqē
stis hōis iste asinus currit igit iste asinus
hōis currit. sicut seqē ecōuerso. vt p3. ¶ Itē
indefinite istarum vniuersalium conuertitur
igit et iste vniuersales conuertuntur. p3 cōse
quentia. et arguitur antecedens. qd iste cōuer
tuntur asinus hominis currit. et hominis asi
nus currit. Ideo forte dicitur. sicut argumen
ta petunt qd iste conuertuntur in dato casu. et
vtraqz est vera. Sed contra. alicuius homi
nis asinus non currit. igitur nō cuiuslibet ho
minis asinus currit. pñia p3 ex positōe. et an
tecedens arguitur. qd fortis asinus nō currit
et fortis est aliquis homo. igitur alicuius ho
minis asinus non currit. ¶ Item alicuius ho
minis nullus asinus est. igitur alicuius homi
nis nullus asinus currit. Item si cuiuslibet
hominis asinus currit et for. est homo. igitur
fortis asinus currit. Itē iste exclusiue. tantū
hominis asinus currit. et tantum asinus ho
minis currit. non sunt conuertibiles. igitur et
iste vniuersales quilibet asinus hominis cur
rit. et cuiuslibet hōis asinus currit. non sunt
conuertibiles sic significando. p3 pñia ex re
sponsione. et arguitur antecedens ponēdo qd
solus fortis habeat asinū currētē. sed cū hoc
currunt alia aīalia. et p3 qd illa est falsa. tñ asi
nus hominis currit. et ista est vera. tñ homi
nis asinus currit. qd hominis asinus currit. et
nullius non hominis asinus currit. igitur tā
tum hominis asinus currit. p3 consequentia
ab exponentibus ad expositam. cuius antece
dens in casu est verum. ergo et consequens.
Item solus for. asinus currit. igitur tñ for.
asinus currit. p3 pñia. et asinus. qd fortis asinus
currit. et nullius non for. asinus currit. igitur
solus fortis asinus currit. p3 pñia p exponen
tes illius termini solius. Sed adhuc dicitur
vt prius negando istam conclusionem illarū
sequi ex dictis cum casu posito. et vterius dī
qz iste conuertuntur. cuiuslibet hominis asi
nus currit. et quilibet asinus hōis currit. Et
termini ita supponunt in vna sicut in alia. Et

vterius dī qz ista cuiuslibet hominis asinus
currit non h3 singularem aliqz. nisi istam i q
demonstrat homo habens asinum saltē si
sumantur singulares de pronose demonstra
tione. vnde sue singulares sunt tales iste qui ē
asinus hōis currit. aut sic. hoc qd est homi
nis asinus currit. id in ista istius hominis ille
asinus currit demonstrato homine non ha
bente asinum p ly istius. et aliquo asino p ly
iste non est singularis illius. nisi in voce. et nō
in significatione. ideo nō procedit argumen
tum. vnde sicut conceditur ista in illo casu cu
iuslibet hominis asinus currit. ita concedēdū
est in casu aliquo qd cuiuslibet hominis bru
nellus currit. et tñ solius fortis brunellus cur
rit. et cum hoc tñ plato est homo cuius bru
nellus non currit. p3 hoc posito qd solus for.
habeat brunellum currentem. et plato habe
at asinum quiescentem tantū. tunc prima p3
illa. s. cuiuslibet hominis brunellus est asinus
currentis in dato casu vera est exponendo illā
vt p prius. et cum hoc tñ stat qd solius fortis
brunellus sit asinus currentis. ¶ Veruntamē
ad probandum qd iste vniuersales conuertā
tur fiebat consequentia. q nō v3 q arguebat
illas vniuersales conuerti p hoc qd illarū sin
gulares puerterent. dī. n. q nō v3 pñia. l3 tñ
iste vles cōuertant. Vnde nō valet illa for
ma a. et b. vniuersales cōuertunt. et cuiuslibet
supposito subi vtriusqz earz correspōdet. vna
singularis. igit singularis illarū puerterunt. vt
p3 in dicto casu. neqz seqē ecōtra singulares
a. vniuersalis et b. vniuersalis conuertunt sic
qd quilibet singularis a. seqē ex aliq singulari. b.
et ecōtra. et vtriusqz vles cuiuslibet supposito
subiecti correspōdet vna singularis. igitur il
le vles cōuertunt. aut ex vna seqē alia. econ
tra p3 totū hoc de istis vlibus. oīs hō q est
alb⁹ currit. et oīs hō currit. q ē albus. posito
enī qd oīs hō sit albus. tñ tot singulares p3
se h3 vna. sicut alia. dato qd cuiuslibet supposito
subi illarū corripdet vna singularis. p3 tñ p
positū. Et tñ ad argumēta qñ ar q nō cu
iuslibet hōis asinus currit. qd fortis asin⁹ nō
currit. et for. ē aliqz hō. igit alicui⁹ hōis asi
nus nō currit. negat cōsequentia. Et si dicat
qd arguit ab inferiori ad suū superius cū con
stātia subiecti. dī qd nō bene sumit constātia.
d3 enim sūmī constātia totalis extremi vt sic

Tractatus

arguendo. *for.* asinus non currit. et *for.* asinus est *hois* asinus. igitur *hois* asinus non currit sed minor est falsa. Ad aliam formam dicitur etiam negando *pham* cuius arguitur sic cuiuslibet *ho* minis asinus currit. et *for.* est *ho.* igitur *for.* asinus currit. negatur *pham*. q: lz arguatur a superiori distributo non tñ sumitur constantia totalis extremi sed debet sumi minor sic. *for.* asinus est alicuius *hois* asinus adcludenda illa. fortis asinus currit cū maiori. ¶ Ad aliud negat illud *ans.* alicuius *hois* nullus asinus est in casu dato. q: in dicto casu cuiuslibet *ho* minis glibet asinus est. ¶ Ad aliud pceditur q: iste exclusiue couertunt. et negat q: illa tā tum *hois* asinus currit. sit vera. debz enī sic exponi. nihil q: nō sit hominis asinus currit et qñ arguitur q: tñ hominis asinus currit. q: solius fortis asinus currit. dicitur negādo *ans* et negatur argumentum illud cōcludens q: nō exponitur illo modo.

¶ De pbatōne ppositiōis exclusiue.

Propositio

exclusiua affirmati

pua in singulari numero de subiecto simplici exponitur p copulatiuam ex sua piacente et vniuer-

sal negatiua cuius subiectum est terminus i finitus oppositus cōtradictorie subiecto exclusiue vt homo currit. et nihil nō homo currit igitur tñ homo currit. Similiter tñ. b. instans erit instans exponitur sic. b. instans erit instans et nihil nō. b. instans erit instans. igitur tñ. b. instans erit instans. et nondū debet sumi minor sic nihil aliud q: b. instans erit instans. q: vtraz exponens esset vera et exposita falsa q: sua vltis de terminis transpositis esset falsa. ¶ Sed forte cōtra istā modū exponendi arguitur pbando q: aliquando exclusiua est falsa et vtraz suarum exponētūz vera vel ecōtra. q: ista consequētia nō valet. veruz est ppositio. et nihil nō verum est ppositio. igitur tñ verum est ppositio. q: *ans* illi est verum et pñs falsuz ponendo q: ois ppositio vera sit aliquid et multe sint falsę quaruz nulla sit aliquid tunc est *ans* verum. s. veruz est ppositio et nihil non verum est ppositio et pñs est falsum. s. tñ veruz est ppositio q: nō ois ppositio est vera. Item secūdo sic. nō sequitur tñ currēs curret. igitur currēs cur-

ret. et nihil nō currēs curret. q: *ans* est in casu verū posito q: aliquid curret. q: omne qd curret erit currēs. igitur tñ currēs curret. p: ab vlti ad exclusiua de terminis transpositis. et q: pñs sit falsuz patet q: cōtradictoriuz scde partis est verū. s. aliquid nō currēs curret q: *for.* curret et *for.* est aliquid nō currēs. igitur aliquid nō currēs curret. patet cōsequentia et ponit *ans*. ¶ Item tertio sic. nō sequitur tñ *for.* erit *for.* igitur *for.* erit *for.* et nihil non *for.* erit *for.* q: *ans* est verum ponendo q: *for.* sit et erit homo. q: omne qd erit *for.* erit *for.* igitur tñ *for.* erit *for.* patet consequentia ab vniuersali ad exclusiuam de terminis transpositis. et q: psequens illius principalis consequētie sit falsum arguitur q: p: contradictoriuz secū de partis est veruz. s. aliquid nō *for.* erit *for.* q: hoc erit *for.* demonstrando vnam partem *for.* que aliquādo erit *for.* et hoc ē aliquid nō *for.* igitur aliquid nō *for.* erit *for.* et aliud a *for.* erit *for.* ¶ Itē quarto sic. dato illo modo. exponendi sequit cū veris q: illa ppositio sit vera. antixps est. q: precise sicut est illa significat ideo illa est vera. patet psequentia et antecedens probatur. q: precise taliter qualiter est illa significat igitur et c. patet psequentia satis et arguitur antecedēs q: taliter qualiter est illa significat. et non aliter q: taliter qualiter est illa significat igitur precise taliter qualiter est illa significat. patet consequētia et maior arguitur q: antichristum esse ista significat. et antichristum esse est taliter qualiter est aut saltem intelligitur esse taliter qualiter est. igitur taliter qualiter est illa significat et minor etiam istius antecedentis arguitur. s. non aliter q: taliter qualiter est illa significat. quia si aliter q: taliter qualiter est illa significat et precise taliter esse qualiter est possibiliter esse illa significat igitur aliter esse q: possibiliter esse illa significat. consequens falsum et psequentia tenet. q: in illa aliter q: taliter qualiter est ista significat ly taliter stat distributiue. ¶ Itē quinto data ista expositione sequit q: tñ ens pōt intelligi capiēdo ly ens transcendentem. et per psequēs precise ens potest significari. Et pñter sequitur vltra q: precise verum pōt significari capiēdo verum p re vera. et psequenter sequitur q: quacūq: ppositione data que aliquid significat ipsa precise verum significat. et per

Propois exclusiue

e consequens nulla propositio falsus significat
capiendo falsum pro termino prime intenti-
onis. et sequitur ultra. qd falsum non pot in-
telligi sicut non ens non pot intelligi. ¶ Itē sexto
nō seqt p̄ ē et nihil nō p̄ est. igit tū p̄ est.
qz p̄is claudit p̄tradictionē. et aīis nō claudit
p̄tradictionē. s̄ ē possibile. qz deus pot aniebi
lare oē aliud a deo. ponat. igit et seqt qd pat
est et nihil nō p̄ ē. qz si aliqd nō p̄ ē ēt mari
me tūc forer fili? i diuinis. s̄ fili? i diuinis nō
ēit aliquid. nō p̄. sed est illud qd est pater. fili
us enim nō est aliud ens a patre neqz alius
sed est alia persona. ¶ Item septimo non se-
quitur. aīal album est homo et nihil non ani-
mal album est homo. igitur tantum aīal al-
bum est homo. vt p̄ ponendo qd aliquis hō
sit albus et quilibet hō alter ab eo sit niger.
tunc p̄is est falsum vt p̄ et aīis est verū. pri-
ma ps p̄ et secunda probatur. qz contradi-
ctoriū eius est falsum. s. aliquid nō aīal. albus
est hō. qz si aliquid nō aīal albus est hō. igitur
nō aīal albus est hō. et sequit. nō aīal albus est
hō. igit albus nō aīal est hō. p̄is est falsum et
p̄ia arguit. qz in ante solum primus terminus
est infinitus et nō illud totū. qz partes noīs
infiniti nō significant separate sicut neqz noīs
finiti. p̄ etia ex alio. qz ex negatione et ex ter-
mino quē d̄ infinitare sit vñ nomen cōpo-
sitū cuius partes nō significant separate. qd
aut est adiectiuū aut substantiuū. sed illius cō-
plexi. nō aīal albus. partes significant separa-
te et neqz est nōm adiectiuū neqz substanti-
uū. igit sequitur qd illud cūplexū nō est no-
men infinitū. ¶ Itē omnes tales termini infi-
niti cōuertunt nō aīal. nō aīal. sed oppositū
huius sequit ex responsione igit et. p̄ p̄ia
et minor arguit qd capiantur ille due propo-
sitiones nō aīal albus est hō. et nō aīal album
est hō. in quantum vna subiectū totale infini-
tes vt admittit ista responsio et in illā solum
primus terminus sit infinitus. et sequit qd si
conuertunt p̄ime partes illorū subiectorū. qz
vis vnius illorū terminorū transit super su-
um adiectiuum et v s alterius nō. Lōsequēs
tū est falsum qz oppositi termini finiti. s. aīas
aīal conuertuntur. et sinonimi sunt et quicqd
contradicit vni contradicit alteri. ¶ Itē octa-
uo sic non sequitur tantum intellectum a te ē
fuelle. tum a te. igitur nihil non intellectum a

te est intellectum a te. et hic arguit per regu-
lam igitur et. et qd non sequitur. p̄. qz ante-
cedens est verum vt p̄ et p̄is falsum nā nō
intellectum a te est intellectus a te. igitur et.
antecedens probatur quia ille terminus non
intellectum a te est intellectum a te. et ille ade-
quate significat non intellectus a te igitur et.
maior patet qz tu scis qd iste terminus non in-
tellectus a te est cathegorema. ¶ Idē argumē-
tū est de tali tantū significatum ē significatū
pbando qd nō significatū sit significatū.

¶ Pro istis tandem d̄ cō cedendo regulā
et d̄ qd illa p̄ia nō valet. verū est
propositio. et nihil nō vez est p̄positio. igit tā-
tū vez est propositio. et d̄ qd non bñ sumitur
ista negatiua exponēs. sed d̄ sic sumi. nihil nō
vez. neqz aliq nō verus sunt p̄positio. et tūc
p̄ qd in casu dato secunda ps illaz est falsa.
¶ Unde aduertendū est ad subiectū exclusi-
ue an supponat pro al q̄ vna re an p̄ plurib?
et secundū hoc varia sumēda est exponens ne-
gatiua. Itē tales p̄tie nō valent quantitas cō-
tinua est quantitas. nihil non quantitas p̄ti-
nua est quātitas. igit tantū quantitas conti-
nua est quantitas. et sic nō sequit. a p̄positio
desinit ēē vera. et nihil nō a desinit ēē vez. igit
tur tantū a p̄positio desinit esse vez. d̄. n.
minor sic sumi. nihil nō a neqz aliq nō a des-
nunt ēē vera. ¶ Sed ad secundū argumen-
tū d̄ concedēdo. et cū arguit qd illa exponēs
negatiua ē falsa in casu isto. qz eius oppositū
est vez aliquod nō currēs curret. d̄ illā affir-
mativā negando. et ad pbationē d̄ negando
argumētū hoc curret. et hoc ē nō currēs igit
tur nō currēs curret. cuius cā ē. qz illa cur-
rens curret. significat qd aliqd qd erit currēs
curret. et illa nō currēs curret. significat te-
nendo ly nō infinite qd aliqd qd nō erit cur-
rens curret. ¶ Unū quibet p̄positio affirmatiua
in q̄ subiect terminus infinitus. et de eodem
predicat sibi oppositus terminus. ē impossibi-
lis. siue fuerit de p̄siti. siue de p̄terito. siue
de futuro. Et ecōtra etiā quibet p̄positio af-
firmatiua. in q̄ subiect terminus finitus. et
predicat terminus infinitus. sibi oppositus
ē impossibilis. Et quibet negatiua alicui talis
opp̄ sita est necessaria. prima ps illius regu-
le vera est. q̄enqz opinione data de āpliat-
one. Secūda ps etiā est vera. Ex quibus p̄

De Probatione

etiam quod tantum currens potest currere. quod tantum illud quod potest esse currens potest currere. id falsum est quod aliud a currente potest currere. sicut falsum est quod aliud a vero erit verum. imo nihil aliud quam verum erit verum. et etiam nihil non verum erit verum. Et per hoc etiam dicitur ad tertiam formam. concedendo ipsas. et negat quod aliud a for. erit for. admissio illo casu contra argumentum. quod vel illa significat. quod aliud ab illo quod est. vel erit for. erit for. vel solum significat. quod aliud ab illo quod erit for. erit for. sed siue sic siue sic illa est impossibilis igitur et. et sic dicitur de tali non for. erit for. quod vel illa significat. quod non illud quod est vel erit for. erit for. vel quod non illud quod erit for. erit for. et utroque modo est falsa igitur et. ¶ Ad quartam formam cum argui tunc quod ex illa cum rebus assumptis sequitur ista esse vera. antiphras. negat etiam. et ad probationem cum arguit. precise sicut est illa propositio. antiphras est. significat. igitur illa est vera. negatur etiam. quod autem est verum. eo quod precise taliter qualiter est illa propositio significat. ut probatum est finem illam probationem. iuxta datam regulam exponendo. immo quicunque propositione data. quod aliquo qualiter est significat ista precise sicut est significat. ut ostenditur infra. cum de virtute propositionis agitur. Ad quantum cum inferitur. quod tamen ens potest intelligi. et tamen ens potest significari dicitur negando etiam. sed bene conceditur quod tantum ens intelligitur. et quod tamen ens potest intellectus intelligi. et quod precise verum potest aliquid propositio significat capiendum verum prout puerit. cum ly aliquid. et ly ens. Sed negat illa quod tamen ens potest intelligi. quod illa significat. quod tamen illud quod potest esse ens potest intelligi eo quod ly ens supponit solum respectu humanis ubi potest. a quo accipit suppositionem et non respectu illius verbi infiniti intelligi. quod si supponeret respectu illius ubi infiniti. et non respectu ubi principalis. foret illa falsa. antiphras potest esse. quod ly antiphras supponeret respectu illius ubi infiniti esse. et per etiam stare per eo quod est. Et ideo sunt tales falsae. chimera potest intelligi et aliquid instans quod fuit potest fuisse. ¶ Et si arguitur quod non tantum ens potest intellectus intelligi quod est non aliquid. igitur sequitur quod aliud vel alia ab ente. potest intellectus intelligi. igitur non tamen ens potest intellectus intelligi. dicitur negando primum autem. scilicet quod populum potest intellectus intelligi qui est non aliquid. quod populus nec est aliquid nec est

non aliquid. sed est aliquid vel non aliquid. negat etiam ulterius ista etiam. alia ab ente potest intellectus intelligi. igitur non tamen ens. potest intellectus intelligi. sicut non sequitur. duo homines currunt. igitur non precise unus homo currit. ¶ Ad sextum dicitur procedendo ista etiam. scilicet per est. et nihil non potest est. igitur tamen per est. et dicitur quod sicut autem est possibile. sic et etiam. et non contradictione claudens. Et si arguitur quod illud etiam implicat contradictionem. quod se quod tamen per est. igitur per est. et ultra per est. igitur filius vel filia est. et ultra. igitur aliud a pre est negat ultima etiam. sed forte dicitur. quod illa tamen per est hoc sic exponitur. per est. et nihil aliud a pre est. neque quod aliquis alius a pre est. igitur tamen per est. ¶ Sed ista ratio concedit propositum. quod adhuc in illo casu verum est quod nihil aliud a pre est. neque autem quod alius a pre est. quod filius non est aliud a pre. neque quod alius a pre. quod si filius esset alius a pre. igitur vel esset alia res a pre. vel esset alius filius a pre vel alius per a pre quod quodlibet est falsum et etiam per quod nullum aliud substantiam illius adiectum alius potest ibi rationabiliter intelligi. ¶ Ad aliud dicitur negando ista etiam aial a bu est bo. et nihil non aial a bu est bo. igitur tamen aial a bu est bo. neque ibi arguitur a copulativa exponente ad suam expositionem. sed dicitur minor sic sumi. nihil quod non est aial a bu est bo. et hoc generaliter. verum est quod negativa dicitur sic sumi quod subiectum excluditur non potest totaliter insinuari per unicam negationem appositam. scilicet quod subiectum est complexum. Et per hoc non valet etiam. ista tamen verum vel falsum est propositio. igitur verum vel falsum est propositio. et nihil non verum vel falsum est propositio. posito enim quod aliqua propositio falsa sit aliquid est antecedens verum. et etiam falsum quod aliquid non verum vel falsum est propositio. quod non verum puta propositio falsa. que prius posita est esse aliquid. est propositio. et est. non verum igitur non verum vel falsum est propositio consequentia patet. quod negatio infinitas non cadit supra secundam partem illius disuncti. sed exponens negativa illius exclusivae. debet sic sumi nihil quod non est verum vel falsum est propositio. neque aliqua que non sunt verum vel falsum sunt propositio. ¶ Ad octavum dicitur infra. **Sed interea** dubium est. verum ab universali affirmativa. ad exclusivam de terminis transpositis. sit formalis etiam. et arguitur quod non.

Propositi. exclusiue

¶ Primo. q. nō sequit̃ tantū falsū est. p. positio vniuersalis. igitur oīs propositio vniuersalis est falsa. q. in casu est aīis vey. 7 cō sequens falsū posito q. ista pñā sit 7 nulla alia ppositio ab ista vel ei⁹ parte sit aīis tūc est vey exponenti ip̃m. 7 cōsequēs falsū. q. se destruit. ¶ Itē nō sequit̃. tantū due anime sunt in for. 7 platone. igitur oīa entia i for. 7 platone sunt due anime. q. pñā est falsū. 7 antecedens est vey. q. due anime sunt in for. 7 platone. 7 nō plures q̃ due anime sunt in for. 7 platone. igitur tantū due aīe sunt i for. 7 platone. Ideo dī forte q. nō valet pñā ab exclusiua ad vniuersalem de terminis trāspo sitis in numero plurali. 7 ideo nō valet consequentia ista. q. est in illo numero. ¶ Sed contra arguitur q. ista sit bona. q. antecedēs eius est impossibile. q. sequitur. tantū due anime sunt in for. 7 in platone. igitur tantū duo entia indiuisibilia sunt i for. 7 in platone consequentia patet ab inferiori ad suū superius affirmatiue a parte subī vtriq; subo addita dictione exclusiua sicut sequitur. tantū tres hoīes currunt. igitur tantū tria ani mālia currunt. 7 pñā est impossibile. igitur 7c. ¶ Item tertio sic. aliqua est exclusiua. cui nō pōt sua vlis considere. igit̃ 7c. p. pñā. 7 aīis arguit̃ de istis tñ aīal est for. pñā sicut est si gnificat aliq̃ ppositio. Et similiter aliqua est vniuersalis cui nō pōt correspondere sua exclusiua. vt patet de istis. incipit omnis homo esse for. promittitur omnis denarius. 7 sic de alijs. quocunq; enim datur. aut nō erit vniuersalis. aut erit falsa exclusiua existente vera vel econtra. ¶ Itē quarto nō sequitur omne qd potest ēē filius tuus potest esse rex. igitur tantū rex potest esse filius tuus. q. c. n. sequēs est falsū. q. nō rex potest esse filius tuus. q. de facto nō rex erit filius tuus. igit̃ nō rex pōt ēē filius tu⁹. ¶ Itē filius tu⁹ pōt ēē nō rex igit̃ nō rex pōt esse filius tuus. ¶ Itē qnto nō sequit̃ omnis hō ē aīal. igitur tantū omne aīal est hō. 7 hic arguitur ab vniuersali ad suā exclusiua. igitur 7c. Sed forte dicitur q. illa nō est sua exclusiua de terminis transpositis. Sed contra ista exclusiua habet aliquā vniuersalē 7 nō aliam q̃ istā. q. si haberet aliam maxime haberet istā oīs homo est omne aīal. Sed cōtra plus ē predicatum

in vniuersali ista q̃ sit subm in illa exclusiua. igitur illa nō est vniuersalis istius exclusiue. p. pñā. 7 arguitur antecedēs. q. in illa vniuersali predicatum ē illud totū omne aīal. 7 i illa exclusiua subm est solū ly animal. ¶ Itē sexto nō sequitur oīs homo preter for. currit. igitur tantū curres ē homo preter for. aīis enim est vey in casu. 7 consequēs falsū. q. ex pñte sequitur q. for. nō sit homo. quod nō sequit̃ ex aīte. ¶ Item septimo. nō sequitur tñ hoīs est asinus. igit̃ oīs asinus est hoīs 7 arguit̃ ab exclusiua ad vniuersalē. igit̃ 7c. p. pñā cū minorē 7 probatur maior. q. ponatur q. nullus sit asinus nisi hoīs. 7 sit aliq; asinus qui nullus sit. tunc est consequēs falsū. 7 antecedens verū. q. hoīs est asinus 7 nullus nō hoīs est asinus. ¶ Sed forte dicitur q. ista consequentia nō valet. q. arguit̃ in obliquis. 7 arguēdo ab exclusiua ad vniuersalem in obliquis nō oportet pñā valere. ¶ Sed contra arguit̃ q. aīis istius pñe in casu dato sit falsū. q. ly asinus aut ē predicatum. aut se tenet ex parte subiecti. sed si est predicatū. tūc stat distributivē. 7 sequitur tantū hoīs ē asinus. sed. a. est asinus. igitur tñ hoīs est a. pñā p. a superiori distributo cū debita pstantia ad suū inferius. 7 consequēs est falsū. ē enim. a. vt pono asinus qui nō est alicuius hoīs. ¶ Itē in illa propositione tñ hoīs ē asinus. ly hoīs nō pōt reddē suppositū illi ybo ē. igitur requirit̃ alter terminus ad reddēdū suppositū sibi. 7 si sic segitur q. ly asinus. se t. ex parte subī. sed forte dicitur q. in illa. tantū hoīs ē asinus. ly hoīs nō ē totale s. b. sed intelligitur ly ens 7 ē sensus q. tñ ens hoīs ē asinus. ¶ Sz ptra illa ē pgrua 7 pfecta. igit̃ nō oī plus intelligē ad dādū suppositū illi. ¶ Itē pari rōe si i illa intelligeret ly ens ēt posset intelligi 7 pcedi illa hoīs ē. q. i ea intelligit ly ens. ¶ Itē dato q. intelligat ly ens. illa ē falsa i casu illo sicut pñā. ¶ Si aut̃ t. se ex parte subī ly asinus. tunc ē falsa. 7 ē sensus q. tantū hominis asinus ē qd est falsū. q. aliquid nō hominis asinus ē. presupponit enim ista responsio q. subiectum adequatum istius sit ly hominis asinus. ¶ Sed adhuc forte dicitur q. totum illud ē subm. sed nō sit exclusio. nisi oppositorum sit? obliqui hominis. s. Sed tūc p. q. ibi nō

De probatōe

arguitur ab exclusiua ad suam vniuersalem
q: antecedens non est exclusiua. ad hoc enim
q sit exclusiua de qua intendimus. et ex qua
d3 inferri vniuersalis de terminis transpositis
requiritur q fiat exclusio oppositorū totalis
subiecti respectu totalis predicati. vnde i ista
precise in ista domo currens est homo. si fiat
exclusio oppositorū istius obliqui solum nō in
feret ex ea illa oīs homo est in illa domo cur
rens. q: antecedens est verū. et pñs falsus in
casu. exponitur enī aīis. sic in ista domo cur
rens est homo. et nullibi alibi q: in ista do
mo currens est homo. sed si debet inferri oīs
exclusionem cadere super totum subiectum.

¶ Ite3 vltimo ad principale. talis omnis ho
mo preter sor. currit et similes nō habent ex
clusiuas de terminis transpositis. igitur non
generaliter ab exclusiua ad suā vlēz valet pñs

Oppositum tamen arguit. q: ab exclusiua ad su
as exponentes est bonū argumentū. et ab
illis exponentibus ad suas puerentes est bo
num argumentum. sed iste cōuertentes sunt
exponentes vniuersalis et ab illis ad vniuersa
valet pñs. igitur ab ista exclusiua ad suā vniuer
sale. tanq3 a primo ad vltimū valet pñs.
verbi gratia. sequit tñ animal currit. igitur
animal currit. et nihil nō animal currit. et seq
tur cōuertendo vtrāq3 ptem pñtis. igitur cur
rens est aīal. et nullū currens est nō animal
ex quo sequitur q omne currens ē aīal tāq3
ab exponentibus ad expositam. igitur a primo
ad vltimū. si tñ aīal currit oē currēs est aīal.

Ideo dī ad dubiū q arguēdo ab vli
mere affirmatiua in singulari nu
mero que est vlis p hoc signum omne vl p
sibi equalens nō complicato sibi alio signo vl
termino. vñ ppositio capiat aliam denotiati
onez. aut pbationē. sicut est exceptiua. aut ex
clusiua. aut hmoi valet pñs ad suā exclusiuaz
et ecōtra tā subo q3 pñcato exstibus terminis
cōibus. ¶ In numero aut plurari valet pñs
ab vli ad suā exclusiuā intelligendo vt prius et
ecōtra nō. Unde bñ sequit oēs hoīes currūt
igitur tñ currētia sunt hoīes. sed nō econtra
formaliter sequit. q: nō valēt iste pñtis. tantū
duodecim sunt apostoli dei. igitur oēs apli dei
sunt duodecim. tñ quinq3 sunt vlia. igitur oīa
vlia sunt qnq3. et cā est. q: exclusiua in nume

ro plurali affirmatiua h3 duas cās veritatis
quarū vna est gñs alieratis et alia est gñs plu
ralitatis. vbi gñs tñ duodecim sunt apli dei
altero illoz duoz modoz verificari pōt duo
decim sūt apli dei. et nulla nō duodecim sunt
apli dei. vel sic. duodecim sūt apli dei. et non
plura q3 duodecim sunt apostoli dei. Vñ talis
ppō exclusiua in numero plurali nō d3 expo
ni. q: ppō exponibilis copulatiue significat et
nō vificat disiunctiue et ab exposita ad quāli
bet suaz exponētū est bonū argumentū for
male. sed talis ppō neq3 verificat copulati
ue. ne ab illa exclusiua ad quālibet exponenti
um valet pñs. cōuertitur enī cū tali disiuncti
ua cuius quelibet ps principalis est vna copu
latiua. igitur et c. et tūc ad primū argumētū dī
cetur in tractatu insolubiliū. ¶ Ad scōm ar
gumētū iaz est dictū q nō valet numero plu
rali ab exclusiua ad vlēz de terminis transpo
sitis formaliter. Vlex tñ illa pñs valet de mā
q: aīis est impole. q: sequit vt ibi dictum est.
tñ due aīe sūt in sor. et platone. igitur tñ duo
idiuisibilia sūt i sor. et platone. pñs falsū. q: pla
q3 sint duo idiuisibilia sūt i sor. et pla. q: mille
pres sūt i sor. et in platone que plura entia q3
duo indiuisibilia. ¶ Sed forte dicat q nō be
ne sumit ista minor negatiua. nō plura entia
q3 duo indiuisibilia sunt in sor. et platone. sed
d3 sumi sic. nō plura indiuisibilia q3 duo indi
uisibilia sunt in sor. et platone. Et ita dicat etiā
q illa. tñ tres hoīes currūt. vificatur p talez
copulatiua tres hoīes currunt verificat p ta
lem copulatiua tres hoīes currunt et non
plures q3 tres hoīes currūt. Sed contra ar
guitur q ista copulatiua non est sufficiens
ad veritatē istius exclusiue ponendo q non
plures hoīes q3 tres currant et currant alia
animalia ab aliquibus illoz trium. tūc ista co
pulatiua est vera. tres homines currūt. et nō
plures q3 tres homines currūt. et ista exclusi
ua est falsa. q: sequit tñ tres homines cur
rūt. igitur tantū tria animalia currūt. pñs patz
p regulā allegatam. scilicet ab inferiori ad suum su
perius dictione exclusiua addita subiectis ar
gumentū bonum et pñs est falsus. q: sequit
p respōsiōne q nulla alia a tribus animalib3
currūt aut q nō plura animalia q3 tria aīalia
currūt. quoz vtrūq3 est falsum. Ideo dicat
q ista tantū tres homines currūt. sic verifica

Propōis exclusiue

tur disunctiue. tres homines currunt & non
plura q̄ tres homines currunt. vel tres ho-
mines currūt. & nulla nō tres homines cur-
rūt. Ex q̄bus patet istas fore veras. tñ duo
apostoli sūt apostoli dei tñ tres sūt apli dei &
et tñ tres apli sunt apli dei. & tñ duo apli
dei sunt in rex natura. q̄uis duodecim sint
apostoli dei. & sicut precise vnus ē apostolus
dei. ita mille sūt apostoli dei. l3 nō sint nisi duo
decim apostoli dei. ¶ Ad tertium dicit q̄ cō-
cludit. vult enim sūt vniuersales que nō pos-
sunt habere exclusiua de terminis similibus
neq3 p̄p̄inquis. & ecōtra alique exclusiue nō
habent vles sicut tales. infinitis finita sūt plu-
ra. frequenter tñ accidit q̄ l3 vniuersalis non
possit habere exclusiua de terminis cōsimili-
bus tamē aliqua cōuertibilis ex terminis aliis
pposita pōt h̄e exclusiua. S3 adhuc genera-
liter nō est hoc verum. sed ad inueniendum ta-
les vniuersales nō o3 tps terere. ppter veri-
tatem regule ampliandaz. vñ regula nō inue-
ta est nisi p vniuersalib3 h̄itibus exponētes
que sint cōuerse aut cōuertētes exponēduz
exclusiuarum. vt supra tactum fuit in p̄batio-
ne dubii. Verū tamen ista p̄positio precise
sicut est significat aliqua p̄positio nō est ex-
clusiua. q̄ nō fit exclusio ab oppositis subiecti
vñ in ista precise sicut est aliqua p̄positio signi-
ficat. ly p̄positio est tenet se a pte subiecti. & si
esset exclusiua esset sensus q̄ precise aliqua p̄-
positio sicut est significat. & tñ manifeste iste
pōt habere vniuersalem. sed in hac p̄positio-
ne. precise sicut est significat aliqua p̄positio.
exclusio nō cadit supra subiectum. sed solum
supra predicatū. & ideo nō valet p̄ia ista. pre-
cise sicut est significat aliqua p̄positio. igitur
oīs p̄positio est vera. neq3 illud argumen-
tum valet precise sicut est significat oīs p̄po-
siti o. igitur aliqua p̄positio est vera. p3 ex di-
ctis multiplici rōne supra. ¶ Ad quartū dicit
tur cōcedendo p̄iam & p̄is. s. tantū rex pōt
esse filius tuus. & negatur istud argumen-
tum nō rex erit filius tuus. igit nō rex pōt ēē
filius tuus. ab esse enī ad posse cum termi-
no includente distributionem nō valet p̄ia.
& ita etiā negat q̄ filius tuus pōt esse nō rex
q̄ sequit q̄ filius tuus pōt esse aliqd qd non
potest esse rex. ¶ Ad quintum negat ista p̄se-
quentia. omnis homo est animal. igitur tan-

tum omne animal est homo. & dicitur q̄ vn-
uersalis istius p̄sequentis est ista omnis homo
est omne animal. & cum arguitur q̄ nō. quia
plus predicatur in vniuersali q̄ subiciatur in
exclusiua. dicitur illud negādo. q̄ signūz vni-
uersale vniuersaliter sumptum nō esse pars
extremi. ¶ Ad sextum negat p̄ia ista oīs ho-
mo preter sortem currit. igitur tñ currēs est
homo preter sortē. sed si aliqua exclusiua de-
bet inferri ex ista talis inferenda est. igitur tñ
currēs preter sortem est homo. & causa est
q̄ pars extra capta non regitur a noīe vel a
prepositione. sed a verbo. vnde in ista omnis
homo preter sor. currit precise ly homo est
subiectū. Sed de isto magis videbit infra.
¶ Ad septimū dicit illā cōsequentiaz dubitā-
do. tñ hominis est asinus. igitur oīs asinus
est hoīs. si enim antecēdēs sit p̄positio exclu-
siua sic significando est antecēdēs impossibi-
le. si autem exclusio cadat sup partem solum
subiecti & non sit p̄positio exclusiua tñ non
requirit istam vniuersalem. sed siue vno mo-
do siue alio capiatur ly tantum nō arguitur.
ibi ab exclusiua ad suaz vniuersalē de termi-
nis trāsp̄ositis. ¶ Ad vltimū dī q̄ pbat rex
Aliud incidit dubiū vtrum ista sit pos-
sibilis. tantum exclusum est ex-
clusum. Et arguit q̄ sic. q̄ de facto est vera
eo q̄ oē exclusū ē exclusū. igitur tñ exclusū
est exclusum. consequentia patet. ab vniuersa-
li ad exclusiuam de terminis trāsp̄ositis. &
asus est verum posito q̄ aliquid sit exclusum
ab aliquo actu vel ab aliquo continente.
¶ Secundo sic exclusum est exclusū & nihil
non exclusum est exclusum. igitur tantum ex-
clusum est exclusū p̄ia p3 ab exponentibus
ad expositam. ¶ Tercio sic potest esse q̄ tan-
tum exclusum sit exclusū. & illa sic significat
igitur illa est possibilis. p3 consequentia. & an-
tecedens p̄batur. ita erit q̄ tantum exclusū
est exclusum. igitur potest esse q̄ tñ exclusū
sit exclusum. patet consequentia. & asus p̄ba-
tur ponēdo q̄ cras nō erit alia exclusiua alia
ab ista vel eius parte. tñ homo currit. & q̄
illa erit cras sic significando. & ponitur q̄ so-
lum illud dicatur exclusum qd est exclusum
per dictionem exclusiuam tunc patet q̄ cras
erit ita q̄ tantum exclusum est exclusum. q̄
cras erit ita q̄ solū illud est exclusū quod erit

De probatione

exclusum per illam exclusivam. q: hec exclusiva non erit. tunc tñ exclusum est exclusum. igitur tunc erit ita q: tantum exclusum est exclusum. patet consequentia ⁊ antecedēs ex causa ergo ⁊c.

Oppositum tamē arguitur ponendo q: solum id sit exclusum quod est exclusum per dictiones exclusivā sic q: omne qd nō pñet sub subiecto exclusivē sit exclusus. ⁊ dē qd cōtinet sit inclusum. ⁊ sit illa sic significando. tñ exclusū est exclusum. isto posito sequit̃ qd quocunq: dato ipsū est exclusus ⁊ nō exclusus. de for. enī arguit q: ipse sit exclusus ⁊ nō exclusus si enim for. dicat̃ esse exclusus in illo casu legitur. tñc sortes est exclusus. igit̃ nō cōtinetur sub subiecto exclusivē. arguit̃ tñc sic for. non cōtinet sub subiecto exclusivē. igitur subiectū exclusivē nō predicatur de sorte. ⁊ si sic igitur for. nō est exclusus. Si dicat̃ q: for. nō est exclusus arguit̃ p̃bando q: sortes sit exclusus q: omne qd nō cōtinet sub subiecto exclusivē exclusum. sortes est aliquid qd non pñet sub subiecto exclusivē. igitur for. est exclusus. Vel brevis arguit̃ sic. in isto casu vel for. est exclusus aut nō est exclusus. si nō ē exclusus. igitur nō cōtinet sub subiecto exclusivē isti? sed omne qd nō cōtinetur sub subiecto exclusivē est exclusum. igitur sortes est exclusus. Ideo si cōceditur q: sortes sit exclusus arguitur q: sortes cōtinet sub subiecto istius exclusivē ⁊ per pñs nō est exclusus.

Ideo dicat̃ ad dubium concedēdo istā esse possibilem. imo necessariū de virtute sermonis. q: necessario multa ⁊ multa sunt exclusiva. l3 nulla exclusiva sit. capiēdo istū terminum exclusum solum p̃ illo qd excludit p̃ dictionem exclusivā dicat̃ q: ipsa est possibilis. sed non pōt esse vera sic significando ipsa omni exclusiva exīte. Un forte cras erit ita q: tñ exclusus est exclusum sicut ponebatur in argumento. Et ad casū possum contra dubium dī ipsum negando vnde potest esse q: ista sic significando sit ⁊ si alia ab ista exclusiva vel eius parte. sed nō est possibile q: per illā aliquid excludat̃ vel includatur. vnde possibile est q: tñ exclusum est exclusum p̃ exclusivā que nō est ista. sed q: tñ exclusum sit exclusum per istā exclusivā

existentem solum in mundo tñ exclusum est exclusum. sic precise significantem cōtradictio sequitur. ⁊ ideo ⁊c. In illo aut casu non est verum q: omne qd nō pñetur sub subiecto exclusivē est exclusum. neq: est admittendū cum aliis ibi positis. Nam ad hoc q: aliq sit exclusiva nō oportet in illa aliquid includi sicut in ista. tñ chymera est chymera. neq: aliquid excludi sicut in ista. tñ ens est ens. neq: oportet aliquid includi vel excludi sicut in ista. tñ exclusum est exclusus. Et l3 ista sit possibilis tñ ista nō potest esse vera sic significando. Unde nō valet hoc argumentum a ⁊ b. propositiones convertuntur. ⁊ a ppositio potest esse vera sic significando. igitur b. potest esse verū sic significando. sicut patet de istis for. nō demonstrat ⁊ hoc nō demonstrat demonstrato sorte. Sed forte adhuc arguitur q: ista sit impossibilis. q: sequit̃ tñ exclusum est exclusum. igitur exclusum est. ⁊ sequitur. exclusum est. igit̃ nō pñentum in exclusiva est. ⁊ cōtra aliquid nō contentum in exclusiva est. igitur aliquid exclusus est. ⁊ quocunq: dato in isto casu sequitur cōtradictio. Item ponatur q: cum ista exclusiva sit etiam ista. tñ asinus currit. ⁊ sequit̃ q: aliquid est exclusum ab illa. tñ asinus currit consequēs est falsum. q: quocunq: dato sequit̃ q: ipsum nō sit exclusum. Ad p̃mū dicat̃ negando istā pñam. nō pñentum sub ista exclusiva est igit̃ exclusum est. I cet bene valeat cōtra. Ad scdm dī q: in isto casu nō est exclusum. q: nō possibile. liquid esse exclusus ista exclusiva existente sic significando. tñ exclusū est exclusum. l3 bene sit possibile aliquid esse inclusus in alia exclusiva ab ista ⁊c.

Occurrit dubium an ista pñā valeat. tñ substantia nō est accidens. ⁊ substantia est aliquid. igit̃ tñ aliqd non est accēs. ⁊ arguit̃ q: sic. q: ibi arguitur ab inferiori ad suum superius negatione posita cum debita constantia. ideo consequentia est bona. Secundo sic contradictoriū consequentis istius consequentiē repugnat antecedenti eiusdem. igitur illa consequentia est bona. probatur antecedens. q: ista repugnat tñ substantia nō est accēs. ⁊ substantia est aliquid. ⁊ nō tñ aliquid non est accēs. q: sequitur nō tantum aliquid non est accēs. igit̃ cā

Propōnis exclusiue

tum omne aliquid est accidēs. p̄s est impos-
sibile. ⁊ p̄s a pater. q: negatio p̄posita ⁊ post
posita egpollent subalterno suo. ¶ Tercio si
ista cōsequētia nō valet similiter nō valet il-
la. tū substantia nō est accidēs. ⁊ omnis sub-
stantia est aliquid. igit̄ tantū aliquid non est
accidēs. cōsequens est falsum. q: est syllogi-
simus in quinto tertie. ¶ Quarto sic aīis isti-
us consequētie est impossibile. ⁊ ista p̄sequē-
tia est denotata a ly si v̄l igit̄ significans ex cō-
positione suor terminorū. igit̄ est bona.
patet cōsequētia. ⁊ antecedens p̄batur. q: cō-
tradictoriū aīis istius p̄s est necessariū
s. nō tū substantia nō est accēs. q: chymera
nō est accēs. ⁊ chymera nō est substantia. igit̄
qđ nō ē scā nō ē accēs. p̄s p̄s ⁊ aīis ē neces-
sariū igit̄ ⁊ p̄s. ⁊ sequitur vltra. qđ non est
substantia non est accidēs. igit̄ non tantū
substantia non est accidēs. patet consequen-
tia. ⁊ antecedens est necessariū igit̄ ⁊ cō-
sequens est necessariū. qđ est oppositū pri-
me partis antecedentis principalis p̄s.

Oppositum p̄s aīis est verū
⁊ p̄s falsū ⁊ impossibile igit̄ ista p̄s non
valet qđ enī antecedēs isti s p̄sequētie sit ve-
rum p̄s q: substantia nō est accidēs. ⁊ oē nō
substantia est accidēs. igit̄ tū substantia nō
est accēs ⁊ p̄sequens est impossibile. q: sequi-
tur tantū aliquid non est accidēs. igit̄ om-
ne nō aliquid est accidēs. cōsequētia patet.
q: cōsequens cōuertitur cum exponēte vna
istius antecedentis.

Ad dubium igit̄ dico ipsū ne-
gando. q: antecē-
dens ipsius est verū ⁊ p̄sequens falsū. vt
argumentum probat. antecedens enī ⁊ con-
sequens istius consequētie exponuntur per
copulatiuas quarū due partes sunt affirma-
tiue. q: tam antecedens q̄s consequēs sunt ex-
clusiue non mere negatiue. ¶ Et ad primum
argumentum cum arguitur. qđ ista sit bona
consequētia. q: arguitur ab inferiori ad suū
superius cum cōstātia subiecti ⁊ c. dicitur qđ
ista reglā nō plus dicit nisi qđ ab inferiori sim-
pliciter sumpto ad suū superius simpliciter
sumptum valet consequētia. Unde licet se-
quatur. substantia non est accidēs. ⁊ omnis

substantia est aliquid. igit̄ aliquid non ē acci-
dēs. simplr sumpto inferiori ⁊ superiori. nō oī
valere consequētiā ab inferiori ad suū su-
perius sibi coniungendo dictionem exclusi-
uam sicut etiam non sequitur. tu incipis esse
albus. igit̄ tu incipis ēē coloratus. Et sic ē
dicitur istam non esse in quinto terrie. tantū
substantia non est accidēs. ⁊ omnis substan-
tia est aliquid. igit̄ tantū aliquid non est
accidēs. sed ad concludendum in isto modo
oportet deponere dictionem exclusiuam.

¶ Ad secundum cum arguitur qđ oppositū
consequētis istius repugnat antecedēti eius-
dem. dicitur illud negando. vnde illa est ne-
cessaria ⁊ stans cum isto antecedente. non tā-
tum aliquid non est accidēs. Et dicitur vlti-
mus negando consequētiā cum arguitur
non tantū aliquid non est accidēs. igit̄
tantū omne aliquid vel tantū omne ens
est accidēs. ¶ Et ad regulam allegatam di-
citur istaz non tenere generalr in exclusiuis.
neq; generaliter tenet in exceptiuis. vnde nō
sequitur. non nullus homo p̄ter sor. est asi-
nus. igit̄ aliquis homo. p̄ter sor. est asin⁹
fallit etiam ista in insolubilibus. ¶ Ad quar-
tum dicitur negando qđ antecedēs istius du-
bū sit impossibile ⁊ dicitur qđ contradictoriū
eius est falsum. s. non tantū substantia non
est accidēs. ⁊ cū arguitur. quod non est sub-
stantia nō est accidēs. igit̄ non tantū sub-
stantia non est accidēs. negatur antecedens
⁊ negatur ista consequētia. chymera non ē
accēs. ⁊ chymera non est suba. igit̄ qđ nō
est substantia non est accēs. antecedens enī
est verū. ⁊ p̄s falsū. q: omne qđ nō est sub-
stantia est accidēs.

Queritur inde an exclusiua sit q̄s
ta ⁊ arguitur qđ nō. q: tūc sequitur qđ contraria forent simul vera ⁊
subcontraria falsa. vt tantū homo est aīal.
⁊ tantū homo nō est animal. iste subcontra-
rie sunt simul falsē ⁊ su- subalterne simul ve-
re que sunt contrarie. scilicet non tantū ho-
mo est animal. ⁊ non tantū homo non est
animal. igit̄ contrarie vere. ¶ Secundo si
sunt quante sequitur qđ est aliq̄ indefinita va-
cuius q̄libet singularis est falsa vt tū aīal est
homo. ¶ Tercio sequit̄ qđ a singularib⁹ suffi-

De probatōe

clenter enumeratis ad suam vniuersalem nō valet consequentia. vnde non sequitur. non tñ hoc animal est homo. neq; tantum hoc aīal est hō. & sic d' alijs. igitur non tantū aīal est homo. Quarto isto dato seqt q' duo cōtraria sunt mere negatiua. & duo subcontra-ria aliqd ponere & neut; eē mere negatiuū. Quinto q' p idē exceptiue eēnt q̄ste. & tunc se-quit' duor; p̄trarioz qdlibet aliqd ponere & duo subcōtraria eē mere negatiua. p̄z p̄ma p̄na. de istis. qlibet hō. p̄ter sor. currit. nul- lus hō p̄ter sor. currit. & p̄z secunda de istis nō qlibet hō. p̄ter sor. currit. nō nullus hō p̄ter sor. currit. ¶ Oppositūz arguit. q' ista est indefinita. tantū aīal est homo. q' in ea su- biecti terminus cois tē. ¶ Itē ista p̄na est i- darij. oīs hō currit. tñ risibile est hō. igitur risibile currit. igit' vtrq; p̄missa; est q̄sta. ¶ Ad dubium dicitur ipsum concedendo & concedunt conclusiones ibi illate.

¶ De p̄batione p̄positiōis exceptiue.

Am excepti uas ex

mus p̄mittentes p̄mo q' ex-
ceptiua affirmatiua est extra ca-
pūo p̄is subiectiue aut partis in

modo a suo toto. Ex qua suppositiōe vlti-
mus p̄z. q' ad hoc q' exceptiua sit yā o; par-
tem extra captā verificari de subiecto exce-
ptiue & eontra. Ex qbus p̄z q' ista p̄na va-
let omne aīal. aliud a lapide currit. & lapis nō
currit. igit' omne aīal p̄ter lapidē currit. Si-
cut neq; ista. nullus hō differēs ab aīmo cur-
rit & aīmus currit. igitur nullus hō p̄ter aī-
mū currit. aīis. n. est vēr. & p̄is falsum. q' p
p̄is p̄ime p̄he denotat esse exceptionem la-
pidis ab aīali que nō est. ideo p̄is est falsum
Ideo forte dicitur q' ista. omne aīal p̄ter
lapidē currit. sic exponit. omne aīal aliud
a lapide currit. & lapis nō currit. & lapis est
aīal. igitur omne animal p̄ter lapidē cur-
rit. Sed contra. q' non sequitur. omnis ho-
mo p̄ter sor. curret. igit' omnis hō differēs
a sor. curret. & sor. non curret. & sor. erit ho-
mo. igit' ista copulatiua que est p̄is non suf-
ficienter exponit illud antecedens. Et q' ista
p̄na non valeat arguitur ponendo q' sor. non
curret. & sor. erit aliqñ quando nō erit alter
hō ab eo. & oīs hō nō sor. curret. tunc est an-

tecedens vēr. s. oīs hō p̄ter sor. curret. q'z
tantū sor. erit hō nō currens. & pars p̄ma
p̄is est falsa. q' nullus erit hō alius a sor.
Similiter non sequitur. nullus homo alius
a sor. curret. & sor. curret. & sor. erit homo.
igitur nullus homo p̄ter sor. curret. pona-
tur enī q' sor. curret. quando non erit alter
homo ab eo. & postq; sor. erit corruptus cur-
rent hoīes multi. & patet q' antecedens est
verum & consequens falsū. q'z sequitur nul-
lus homo p̄ter sor. curret. igitur tantū sor.
erit homo qui curret. seu aliquis homo cur-
rens. Ideo dicitur q' exceptiua p̄positio
vt talis quilibet homo p̄ter sor. curret. ex-
ponitur sic. quilibet homo non sor. curret. &
sor. non curret. & sor. erit homo. igitur quili-
bet homo p̄ter sor. curret. Similiter d' p̄e-
senti. & de p̄terito. tenet consequentia. Ex
quo & ex p̄cedentibus patet q' vniuersalis
affirmatiua de ly omnis inferit exclusiuam d'
terminis transpositis & exclusiuam inferit exce-
ptiuam negatiuam. vnde bene sequitur. om-
ne animal currit. igitur tantum currens est
aīal. & sequitur vltra. tantum currens est ani-
mal. igitur nihil p̄ter currens est animal &
econtra.

Sed contra arguitur. isto mo-
do exponendi da-

to sequitur q' in casu ista foret vera. quilibet
homo p̄ter sor. currit. ponatur enī q' sint
multi homines quorum quilibet alius a sor.
currat. & nullus homo quiescat nisi sor. tunc
sequitur cum alijs veris. q' ista est vera qui-
libet homo p̄ter sor. currit. Sz arguitur q'
non. quia quilibet singularis istius vniuersa-
lis est falsa. puta quilibet talis. iste homo p̄-
ter sor. currit. igitur sor. est iste homo. con-
sequens falsum demonstraretur enim pla-
to. per ly. iste. & patet consequentia ista per
suppositionem positam supra. sed forte dici-
tur q' tales iste homo p̄ter sor. currit. non
est p̄positio vel forte dicitur q' non est ex-
ceptiua. Sed primum illorum est falsum. q'z
est oratio perfecta indicatiua perfectum ge-
nerans sensum in animo auditoris. igitur est
p̄positio. ¶ Item ista habet subiectūz p̄e-
dicatū & copulā. & aīa ad p̄positionē cathe-
goricā regitā. igit' tē. Itēq; secundūz est ve-
rū. q' in ista p̄positiōe. iste hō p̄ter sor. currit.

De relatiuis

ly preter tam bene tenet exceptiue q̄ in ista
ois homo p̄ter sor. currit cū vniuoce ⁊ eodē
modo significet dictio in illa vli ⁊ in illa singu
lari. ideo sequit̄ q̄ tam exceptiua est ista sin
gularis q̄ ista vlis ⁊ tam p̄pria licet nō tam
vera. ¶ Item si ois homo p̄ter sor. currit ⁊
plato est homo. igit̄ plato p̄ter sor. currit. cō
sequēs est impossibile. q̄ p̄ modū exponēdi su
perius positū ⁊ per suppositiōes supius po
sitas sequit̄ q̄ plato sit sor. Sed forte huic dī
q̄ iste nō est bonus syllogismus. q̄ plus sub
icit̄ in maiorē q̄ p̄cedatur in minorē. Sed
contra. q̄ in ista aliq̄s homo preter sor. cur
rit. ly. sor. nō tenet se ex parte subiecti. q̄ non
pōt regi ab illa p̄positione preter. neq̄ ab illo
termino homo. vt pat̄ exercitatio in materia
grāmaticē. ideo regitur ab isto verbo currit
ex parte post. igit̄ ⁊ c. ¶ Item si ois homo
p̄ter sor. currit. igit̄ homo p̄ter sor. currit ⁊
nihil est homo. p̄ter sor. nō currēs. tenet p̄na
ab exponentibus ad suā expositiā. sic enī ista
debet exponi. q̄ p̄batio debet fieri a primo
termino p̄babilī aut saltem aliqua diuersita
tis ratio foret quare in illa. ois homo currit.
⁊ nō i ista. ois homo preter sor. currit q̄ ratio
nō videt̄. ista igit̄ p̄na p̄ ab exposita ad suā
exponentes ⁊ scd̄a pars p̄ntis est falsa. q̄ ali
qd̄ est homo qd̄ nō p̄ter sor. est currēs puta
plato. ¶ Itē neq̄ iste homo preter sor. currit
in dato casu. neq̄ iste ⁊ sic de aliis. igitur nul
lus homo preter sor. currit p̄. p̄na a singula
ribus sufficiēter enumeratis ad suā vlem ⁊
aīis est verū. igit̄ ⁊ p̄ns. igit̄ alia est falsa. s. q̄
libet homo p̄ter sor. currit. ¶ Item dato isto
modo exponēdi valeret hoc argumentū
nullus homo non aīal currit. ⁊ aīal currit. ⁊
aīal est homo. igit̄ nullus homo preter aīal
currit. Similiter valeret id nullus homo nō
albus currit ⁊ album currit. ⁊ album est ho
mo. igitur nullus homo preter aliqd̄ album
currit. sed p̄sequēs est falsum q̄ aliqua taliū
consequētiarum valēt. istud enim p̄sequēs ē
impossibile. p̄ ipsum enim denotat̄ exceptio
nē esse superioris de inferiori quē esse nō pōt
¶ Item sic isto modo exponēdi dato cum
aliis veris sequit̄ q̄ hec est falsa. omnis ho
mo preter asinum currit. posito q̄ qlibet ho
mo currat. sed p̄sequēs est falsum. q̄ contra
dictio: ium istius est falsum. s. nō omnis hō p̄

ter asinum currit. q̄ sequitur nō omnis ho
mo p̄ter asinum currit. igitur homo p̄ter asi
num nō currit. ab vna eqpollente ad aliam.
p̄sequens est falsum. q̄ sequit̄ homo p̄ter asi
num nō currit. igit̄ homo nō asinus nō cur
rit. ⁊ asinus est homo. Sed ad primū illoꝝ
dicī cōcedendo q̄ in dato casu ista est vera
ois homo p̄ter sor. currit. Et cū arguit̄ q̄ q̄
libet eius singularis est falsa. sic significando.
igit̄ ista nō est vera. negatur argumētū. Et
si forte arguit̄ q̄ sub aliquo termino stāte dī
tributine nō l̄ descendere. q̄ ista vlis ē ve
ra. ⁊ qlibet eius singularis est falsa. dī cōce
dendo totū. Et si tūc arguit̄ sic. ois homo
preter sor. currit. igit̄ homo preter sor. currit
tenet p̄na. ab vli ad suam indefinitam ⁊ seq̄
tur vltra homo p̄ter sor. currit. igit̄ plato pre
ter sor. currit. vel cicero p̄ter sor. currit. ⁊ sic
de aliis. p̄sequēs est falsum vt p̄aus. ⁊ tenet
p̄sequētia. q̄ sub termino stāte determinate li
cet distinctiue descendere. igit̄ a p̄mo s̄lois ho
mo p̄ter sor. currit. igit̄ plato preter sor. cur
rit vel cicero preter sor. currit. ⁊ sic vltra. Di
cī concedendo totū vsq̄ ad illam consequē
tiam homo preter sor. currit. igit̄ plato p̄ter
sor. currit. vli cicero preter sor. currit. ad quā
dicī negando. ⁊ ad regulā dī q̄ ipsa nō est
generaliter vera. vnde sicut sub subiecto isti
vniuersalis ois homo preter sor. currit. nō l̄
descendere ad aliqd̄ p̄ticulare aliquā singula
rem veram assignando. sic neq̄ sub isto ter
mino homo in ista indefinita homo p̄ter sor.
currit. Et p̄ hoc r̄idet̄ ad aliud negādo istaz
p̄nam ois homo preter sor. currit. plato est
homo. igit̄ plato preter sor. currit. q̄ excepti
ua nō pōt esse maior in dāri ad cōcedēdum
suaz singularē formalit̄. q̄ subiectū istius nō
stat mobiliter sic q̄ sub isto liceat descendere
inferendo suā singularē. Ad aliud dicī negā
do istaz p̄sequentia. ois homo preter sor. cur
rit. igit̄ nihil est homo qd̄ nō preter sor. cur
rat. neq̄ ista est exponens eius. q̄ nō est ex
ponibilis a primo termino ⁊ cā est. q̄ subie
ctū istius exceptiue nō stat mobiliter sic q̄ li
ceat aliquā eius singularē inferre. vñ sub co
nullo modo licet descendere. q̄ nō licet descen
dere. igit̄ iste homo currit. si est aliud a sor. ⁊
sic vltra. q̄ conditionales in cōsequente po
site sunt impossibile. neq̄ sic licet descendere

De probatione

sub subiecto istius omnis homo pter sor. currit et iste est alius a sor. igitur iste currit. et sic de aliis descendendo ad omnes homines alios a sor. q. descendere sub subiecto vltis est suas singulares cu debito medio inferre. neq. licet inferre singulares istius vltis ex ista vniuersa li. igitur et c. ¶ Ad aliud dicit. negando istam consequentiam. neq. iste homo pter sor. currit. neq. iste. et sic de aliis. igitur nullus homo pter sor. currit. Et ad regulam dicit q. in exceptionis no valet. et vterius cu arguit q. isto modo exponendi dato esset ista falsa. ois ho pter asinum currit. pceditur. Et cu arguitur q. no. q. eius oppositum est falsum. s. non ois homo pter asinum currit. dicit q. no. et negat ista psequentiam. no omnis ho pter asinum currit. igitur homo pter asinum no currit. et regula allegata no valet in exceptionis vt supra dicebat. Unde aduertendu est ad dandum contradictorium in exceptionis q. oportet pponere negationem aduerbialem negantes vt preposita auferre. Unde iste no contradicet ois homo pter asinum currit. et homo pter asinum no currit. neq. iste nullus homo pter asinum currit. et aliquis homo pter asinum currit. Et arguit. adhuc q. ista sit falsa in isto casu. no ois homo pter asinum currit. q. sequitur ex ista q. ex ista q. no ois homo no asinus currit et asinus est homo et asinus currit ab exposta ad exponetes d. negando piam q. exceptiua mere negatiua no habet exponi. Sed hz casus veritatis disiunctive et regula superius data de expone exceptiua vera est de exceptionis no mere negatiuis pp quod tales sunt dubitande no homo pter asinum currit no tu vides aliquem hoiez pter sor. posito q. nullum hoiem videas. si eniz negationes cadunt super totu sic q. in vtraq. neget exceptio sunt iste mere negatiue et ambe vere. Si autem negatio no cadat sup totum sic no ptradicitur iste tu vides aliquem hoiem pter sor. et no tu vides aliquem hoiem pter sor. sed sunt ambe false. Sed vtriusq. ptradictorium est pponendo negatione negate exceptionem. ¶ Ad vltimum pot probabilitur dict q. ista nullus homo pter animal currit. debet sic exponi nullus homo no aial currit. et aial no curres est homo. et si aliquid est animal illud est. ¶ Sed forte arguitur. q. ista esset vera.

nullus homo pter hominem est homo. Similiter ista. nullum ens pter ens est ens consequens falsum quoniam in qualibet illaruz denotatur esse exceptio. et in nulla illarum igitur quelibet illarum est falsa. minor arguitur. quia equale ab equali excipi non potest. quia excipere aliqd denotat remanere de eo a quo fit exceptio. sed huic dicitur postea.

Sed incidit dubium in ista materia an ista sit possibilis ois homo pter sor. excipit. et arguitur q. no. q. sequit ois homo pter sor. excipit igitur sor. est homo et sor. no excipit et pater piam. et piam est impossibile. igitur et an. qd e dubium. et qd piam sit impossibile arguit. q. necesse est q. ipse sit a multis rebus exceptus et. b. multis locis.

Oppositum tamen arguitur. q. cras erit ita q. omnis homo pter sor. excipitur. igitur potest esse. ita q. omnis homo pter sor. excipitur et vltra potest esse ita q. omnis homo pter sor. excipitur. et ista est sic significando. igitur est possibilis. patet consequentia et arguitur primum antecedens ponendo q. cras erit. ita q. nullus homo est nisi sor. vel plato. et q. ista. ois homo pter platonem currit. erit sic significando. tunc no existente alia exceptiua ab ista vel eius parte et solum illud sit exceptum vel appelletur exceptum quod excipitur p dictionem exceptiuam. sequit tunc q. cras erit ita q. ois homo pter sor. excipit. q. cras erit ita q. tui plato p dictione exceptiuam excipitur.

Ad quod dubium respondet ipm negando capiendu istuz terminum excipi put significat rem extra capi a quacumq. re extra capiatur seu extra capta sit dato q. iste terminus excipitur no distribuat. isto eniz modo sequitur. si sor. est ipse e exceptus. id ista est penitus impossibilis. omnis homo pter sor. excipitur siue est exceptus sic significantibus terminis. Sed si ponitur q. iste terminus exceptiua vel excipitur significet rem exceptam solum p exceptiuam dictionem dicitur q. illa est possibilis. sed no est possibile istam esse veram vt probat argumentum. ¶ Sed contra predicta iterum fo:

proposi. exceptiue

te arguitur probando istum modum expo-
nendi non fore bonum. quia cum veris isto da-
to sequitur quod hec impossibilis. sic significando
omnis homo preter nos currit demonstran-
do me. et te per ly nos. Et idem arguitur de
ista omnis homo preter sor. et platonem cur-
rit consequens tamen est falsum. ponatur enim quod
nullus homo nisi nos sit non currens. vel nisi
sor. et plato. ¶ Item sequitur. fore possibile quod
tu incipis scire omnem propositionem preter
a. et tamen tu incipis scire. a. consequens est
falsum. quia exceptiua repugnat sue preiacen-
ti. similiter quod tu differas ab omni homine pre-
ter a te. consequens est falsum. quia tunc se-
quitur quod omnis homo preter te sit. et probat
consequentia. quod tu differas ab omni homine
non te et non differas a te et si aliquid est tu id
est homo. consequens tamen est falsum. ¶ Item
sequitur quod tu non differas ab alio preter a te ab ali-
no. consequens est falsum. quod tunc a nullo alio
ab alio differas. et cum capra sit et tu sis. se-
quitur quod tu es capra. Item sequitur quod possi-
bile foret quod tu vides omnes homines albos
preter sor. et tamen non vides aliquem hominem
album etiam neque aliquos homines albos.
¶ Item hec consequentia non valet. omnis pro-
positio non exceptiua est vera et propositio ex-
ceptiua non est vera propositio. et si aliqua est
propositio exceptiua illa est propositio. igitur
omnis propositio preter exceptiuam est vera
in casu enim antecedens est verum et conse-
quens falsus. posito quod nulla sit exceptiua. alia
a consequente vel eius parte. et sit ista conse-
quentia tota cum ista deus est. vel fiat argu-
mentum de ista omnis propositio categori-
ca preter exceptiuam est vera. et ponatur ca-
sus de illa. ¶ Item ista tantum omnis homo
preter sor. currit. non exponitur illo modo. igi-
tur et c. ¶ Ad primum dicitur concedendo quod
tales sunt impossibiles. omnis homo preter
nos currit. omnis homo preter sor. et cicero-
nem currit. quia ex utraque sequitur quod omnis
homo currit. et etiam quod homo non currit.
nec admittitur casus ibi positus. ¶ Et si sor-
te arguitur quod illa sit vera. aut possibilis. om-
nis homo preter sor. et platonem currit. quia
ponatur quod omnis homo differens a sor. vel pla-
tone. currat. et non currat sor. neque plato. tunc
ista propositio est partim falsa et partim vera omnis ho-

mo currit. igitur per dictionem exceptiuam
potest verificari. et tenet consequentia per an-
tiquam regulam. scilicet quod omnis proposi-
tio vniuersalis partim vera et partim falsa.
potest per dictionem exceptiuam verificari.
sed ista non potest aliter verificari. quod sic om-
nis homo preter sor. et platonem currit. igitur
et c. Sed hinc dicitur admissio casu quod
ista omnis homo currit. non est partim ve-
ra et partim falsa. sed simpliciter falsa. neque ve-
rificatur per dictionem exceptiuam. immo si
exceptiua est vera vniuersalis sibi correspon-
dens est falsa. Et ulterius dicitur quod illa regu-
la antiqua intelligitur sic quod propositio vniuer-
salis cuius aliquae singulares sunt vere et ali-
que false potest habere exceptiuam veram si
ibi correspondentem in qua excipiantur sin-
gularia pro quibus ista vniuersalis est fal-
sa que regula verificatur in terminis simpli-
cibus. et de vniuersali et exceptiua quarum
nulla se falsificat. et tunc ulterius dicitur quod hu-
ic vniuersali false. omnis homo currit. in casu
dato correspondet ista exceptiua omnis ho-
mo preter sor. vel platonem currit. Ad secun-
dum dicitur concedendo istam tanquam possi-
bilem. tu incipis scire omnem propositionem
preter. a. et tamen tu incipis scire. a. sicut po-
sito quod due propositiones sint vere et non plu-
res quas modo incipias scire per positionem
de presenti et sit solum. a. propositio falsa que
incipiat esse vera per remotionem de presen-
ti et quam incipias scire. et patet conclusio.
Et ad argumentum contra quia tunc exce-
ptiua et sua preiacens non repugnant de quod
in talibus terminis propositis frequent non re-
pugnant. Et si arguitur. si tu incipis scire om-
nem propositionem preter. a. igitur tu non in-
cipis scire. a. ab exposita ad exponentem. ne-
gatur consequentia. quia ista non est exponi-
bilis ratione istius dictionis preter. sed ratio-
ne de ly incipis eo quod est primus terminus p-
babilis in ista. Et per hoc etiam dicitur ne-
gando istam tu differas ab omni homine pre-
ter a te et etiam consequentiam istam tu
differas ab omni homine non te et non differas
a te et es homo igitur tu differas ab omni ho-
mine preterquam a te. si ista. tu differas ab
omni homine preterquam a te. habet sic ex-
poni tu es. et omnis homo preter te et. et tu non es

Tractatus

homo preter te. sed minor ē falsa. igitur rē.
¶ Ad aliud dī concedendo q tu nō differs
ab alio preterq ab asino neq differs ab alio
ab asino sicut nō differs a non asino. sed pp
illud non sequitur q nō differs a capra. neq
sequitur q a nullo alio ab asino differs. Et
cōsimiliter dī ad illam. tu nō differs nisi ab
asino. q: sensus eius ē q nō differas ab ali-
quo nisi ab asino. **¶** Ad aliud dī negādo cō-
clusionē ibi illatā. q: segtur. tu vides oēs ho-
mines albos preter sor. igitur oēs hoies albi
pter sor. vident a te. tenet p̄na. ab actua ad
passiuam. et ultra segtur. igitur aliqui hoies
albi differētes a sor. vident a te igitur aliqui
hoies albi vident a te. q: repugnat secunde
parti cōclusionis. Ista enim est falsa. tu vides
istos hoies alios a sor. demonstrando mulie-
res. neq masculinum genus cōcipit feminī-
nū in numero plurali nisi illud adiectiuū sup-
ponat p vtraq. **¶** Ad aliud dī in insolubili-
bus. **¶** Ad aliud dī q probat verū. q: alius
terminus p̄babilis pcedit. Et regula superi-
us data intelligitur q exponenda est. primo
mō dicto qsi talis dictio exceptiua est prim-
terminus exponibilis in ea. **¶** Verūm est ad
uertendū q ista prepositio vel cōiunctio pre-
ter aliqui tenet exceptiue et aliqui inere nega-
tiue. et iō secūdo mō exponet sic. oīs homo
preter sor. currit oīs hō nō sor. currit. et sor.
non currit igitur oīs hō preter sor. currit. et
isto mō ista est vera. iste hō preter platonez
currit. posito q plato nō currat. et sor. currat
et ista sit sic significando. Sili r iste sunt vere
oīs homo preter chymera est oīs hō preter
adā est rōnale aīal. oīs hō preter asinū est dī
scipline susceptiuus. et oē aīal preter lapidem
est suba sensitina. Et sili ista est vera. nullus
hō preter aīal currit. q: nō plus significat ni-
si q nullus hō non aīal currit. et aīal currit.
qō possibile est. iō ponatur et segtur propo-
sitiū. sed sic nō significat ly preter dū tenetur
exceptiue. sed significat mō quo expōite sūt
propositiones supra. Aliqñ aut tenet ly pre-
ter subtractiue. Aliqñ additatiue vt tres ho-
mines preter sor. currunt. Si ly preter tenet
additatiue significat q tres hoies ultra sor.
currunt. Si vero ly preter tenetur subtracti-
ue significat q tres hoies remoto sorte cur-
runt neq hoc respuendū est. q: nihil vtilius

in aliqua scia hoies laborant qz q cuiuslibet
vocabuli vim et proprietatē cognoscant. rē.

¶ De expositione reduplicatiue.

Actione dictionis redu-

firmatiue sufficit ad propositio-
nē exponendam copulatiua cui-
prima ps est cathegorica in qua

affirmatur dictio reduplicata de subiecto ex-
ponende reduplicatiue. et secunda pars est p-
positio cōditionalis cōposita ex dictione re-
duplicata et predicato reduplicatiue. vbi gfa
sor. inquantū hō est aīal. sic exponitur. sor. est
hō. et si aliquid est homo illud est aīal. igitur
sor. inquantū hō est aīal. Contra quē modū
exponendi sorte arguit. q: isto dato sequitur
q ista sit falsa. sor. inquantū sor. currit posito
q sor. currat. et sit ista sic significando. q: ex
ista secundum istū modū exponendi sequit-
q si aliquid sit sor. illud currit. que ē cōditio-
nalis falsa. sed tñ q illa reduplicatiua sit ve-
ra arguitur. q: sor. currit in isto casu et sor. est
sor. inquantū sor. igitur sor. inquantū sor. cur-
rit. p̄na pz expōitōrie. **¶** Itē secundo segt-
q quecuq differunt inquantū differūt ipa
conueniunt. q: datis. a. et b. ipa differunt. et
si aliqua differunt ipa cōueniunt. q: nō pōt
esse q aliqua sint que nō aqualiter conue-
niant. Et aliq etia inquantū pueniūt differūt
q tñ falsuz ē. q: si aliq inquantū pueniūt diffe-
rūt et inquantū aliq differūt discōueniūt. igit-
aliq inquantū conueniunt discōueniunt. sed
in quocunq aliquo discōueniunt in illo nō
conueniunt. igitur aliqua inquantum conue-
niunt non conueniunt. **¶** Itē isto dato sequi-
tur q precise tanta est conuenientia inter ali-
qua quanta discōuenientia. p̄ns est impossi-
bile. **¶** Itē sequit q quantitas continua in-
quantum continua est discreta. consequens
falsum. q: quantitas continua prout continua
differt a discreta. et arguit p̄na. q: quacunq
quantitate continua data illa est discreta. et si
aliq est quātitas p̄nua illa ē discreta. **¶** Sz
forte dī q bec ppositio quātitas p̄nua in-
quantū p̄nua differt a discreta. ē vera tenēdo
ly inquantum specificatiue. Sed ista eadem
non est vera tenendo ly inquantū reduplica-
tiue. **¶** Sed contra istam responsionē sic ar-
guitur. q: si quantitas continua differt a dī-

De ly infinitum

sereta inquantum est quantitas continua se/
quitur q^d quantitas continua inquantum co/
tinua differt a se ipa. p³ consequentia. et p³is
est impossibile. ¶ Item si ista sit vera. quan/
titas continua inquantum quantitas continua
differt a discreta. q^d quantitas co/
tinua sequitur q^d solum propter hoc quanti/
tas continua differt a discreta. q^d quantitas co/
tinua fm rōnez. siue conceptū suūz prop³riū
differt a discreta. ¶ Sed contra. tūc sequit^r
q^d nulla diffōne ex³istente. aut conceptū non
differt quantitas continua a discreta aliquo
modo inquantum continua. ¶ Item hec nō
est de fm q^d ipm. homo est animal. vt patet
p³mo posteriorum. ideo non ē veruz q^d ho/
mo fm q^d homo ē animal sicut videt^r dicere
ipsemet Aristoteles eodem loco. Ideo forte
dicat^r q^d p³ioritice exponenda est dictio redu/
plicatiua. sicut iam exposita ē. Sed post³io/
ristice exponēda ē sic for. inquantū hō ē aīal
for. est homo. et si aliqd ē homo illud ē aīal
et contra si aliqd ē aīal illud ē homo. ¶ S³
contra istā responsionē sic arguit^r. q^d isto da/
to sequit^r q^d homo inquantū homo sit homo
coloratus post³erioritice exponēdo. p³is ē fal/
sum. q^d nulla talis est d³ scdm q^d ipm. hō est
homo coloratus. ¶ Itē seq³ret q^d duo tra/
dictoria eēt sūt vera. q^d illa ē vera. for. inquantū
hō ē aīal. vt p³ exponēdo p³mo mō. et ē
falsa exponēdo. scdm mō. igit^r sua p³radictio/
ria ē vera. ¶ Itē illi modi exponendi repu/
gnāt. igit^r vnū eoz ē verus. aut nullus eo/
rum est verus. S³ pro expositione illius ter/
mini fm q^d ipm et illius termini p³ se. aduer/
te ad multiplicatē ist³ note cālis q^d. et quot
modis cālis reddat^r vera.

¶ De expositione illius termini infinitū.

Expositione

istius termini infinitus def^r p³i/
ma suppositio q^d iste terminus
infinitus cathegorematicē sum/
ptus opponit^r p³uatiue isti termino finitus.
Secūda suppositio q^d ly infinitū cathegore/
maticē sumptū significat tantū quantū non
terminatū. vel non habēs terminum v³ ter/
minos. p³ illa suppositio. q^d bene sequit^r hoc
est infinitum. igit^r hoc est nō finitū. et vltra
igit^r hoc nō est habēs finem vel terminum

et tenet p³ia ista p³imā. q^d ē ab affirmatiua d³
predicatio p³imato ad affirmatiua de p³dicato
infinito. Tercio accipit^r q^d propositio exponi/
bilis rōne istius termini infinitū sincathego/
rematice sumptū exponit^r sic. infinitus nume/
rus est finitus. aliquantus numerus est fini/
tus. et nō tantus qm in duplo maior. et in qua/
druplo et sic vltra. igit^r infinitus numerus ē
finitus. Infinitū pondus for. pōt portare ali/
quantū pōdus for. pōt portare. et nō tū pōt
portare qm in duplo maius. et in quadruplo.
et sic vltra. igit^r infinitū pōdus for. pōt porta/
re. ¶ Presupponatur vlt³erius ex modo loquē/
di q^d cū ly infinitū ponit^r a pte subiecti nō p³/
cedente termino secum cōstructo capitur sin/
cathegorematicē. sed cum ponitur a parte p³/
dicati q^d solū accidit vocalibus vel scriptis ca/
pitur cathegorematicē. Ex quibus sequitur
p³mo q^d nō infinita sunt finita. sed aliq^d sunt
in rex natura que sunt quantitas infinita. pat³
p³ima p³. q^d aliqua sunt finita et nō plura da/
tis sunt finita. q^d due p³ istius p³inui sunt in
rex natura. et nō plura q^d iste due ptes sunt
in rex natura. q^d iste due partes sunt tot ptes
vel nō pauciores q^d mille. vel decem milia. et
sic de alijs. q^d nulla p³ quantitatiua continui
h³ pauciores partes q^d ipm continui. Et se/
cunda pars istius p³clusionis vera est q^d aliq^d
sunt quantitas infinita. q^d aliqua sunt instan/
tia in. a. tpe. aut puncta in a linea q^d sunt qua/
titas et multitudo infinita. q^d omnia puncta
in. a. linea nō sunt finita quantitas. ¶ S³ for/
te dicitur q^d nulla sunt omnia instantia. aut
omnes partes proportionales impares isti/
us continui. q^d neq³ duo instantia. neq³ tria
neq³ mille. et sic vltra. et si sic ergo nulla erūt
omnia instantia que sunt vel erunt in hora.

¶ Sed contra istud arguit^r q^d per idē nul/
la sunt omnia que sunt. consequens falsū. q^d
vniuersum est omnia que sunt. q^d vniuersūz
est vniuersum. ¶ Item hoc continuum est
omnia que sunt hoc continuum. et hoc conti/
nuum est aliqua. igit^r aliqua sunt omnia q^d
sunt hoc continuum. et per consequens aliq^d
sunt omnes partes que sunt hoc continuum
et ita aliqua fm aliquem ordinem sunt om/
nes partes proportionales pares que sunt i
hoc continuo. et sic etiam fm aliquem ordi/
nem aliqua sunt omnes ptes proportionales

De ly infinitum

Impares que sunt in hoc continuo. ¶ Et si arguitur consimili modo. sicut prius quod non. quia neque due neque mille sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. et sic ultra. id est nulle sunt omnes partes impares que sunt in hoc continuo. de negando autem sic intelligendo quod nec due partes nec mille. et sic de singulis sunt omnes partes que sunt in hoc continuo tam finitas quam infinitas numerando. quod de illis verificatur tam numerus finitus quam infinitus. et hoc per nullum numerum finitus signari possint distincte. tamen per numerum infinitum signari possunt. ¶ Ideo concluditur ultra quod non infinitus numerus est finitus. hoc aliter quia sunt numerus infinitus. ut patet de partibus imparibus dati continui. Et quod non infinite partes proportionales sunt in illo continuo. quod non plures partes quam sunt partes que sunt due medietates sunt in dato continuo. Et ulterius patet quod aliquis est numerus cuius aliqua pars est numerus. qui non est minor quam iste numerus. cuius est pars. Et quod non omnis numerus est maior sua parte. Et aliquis numerus est equalis sue parti. quod numerus binarius quod est a prius non est maior numerus quam numerus qui est eius medietas. neque minor. et cum uterque illorum sit finitus simpliciter sequitur quod uterque illorum est alteri equalis.

Sed contra hoc forte arguitur. quod istis datis sequitur quod finitus numerus est in finitus. et hoc est impossibile ut patet ex prima suppositione. quod sequitur quod numerus finitus est non finitus. et prima patet argui. quod a continuo est numerus infinitus et a continuo est numerus finitus. quod a continuo est due medietates que sunt numerus finitus puta binarius. igitur et cetera. sed maior arguitur. quod aliquis numerus infinitus est in a. sicut partes in toto. id est sequitur a fortiori quod a numerus sit infinitus. patet prima. et autem arguitur quod numerus quod est omnes partes impares a continuo est infinitus. et iste patet in a. igitur et cetera. ¶ Item nullus numerus potest esse maior numerus quam sit et a est numerus. igitur a est numerus infinitus. ¶ Item aliqua pars a est numerus infinitus. igitur a fortiori a est numerus infinitus. ¶ Item a numerus infinita proportionem habet ad aliquod datum numerum finitum. igitur a non est numerus finitus patet prima. et antecedens arguitur. quod infinitam proportionem habet

numerus ad istum numerum binarium qui est due intelligentie. ¶ Item sequitur quod finitum aliquod infinitum excedit excessu solo finito. ¶ Item sequitur quod aliquis est maximus numerus puta binarius qui est in hoc continuo. et idem est minimus qui est in eodem. quod nullus numerus in hoc continuo est maior vel minor illo quod si conceditur arguitur quod illa copulativa sit falsa virtute superlativi gradus. ¶ Item in infinitum continuo quodlibet est divisibile ut ponit Aristoteles in primo et tertio et sexto physicorum. ¶ Item sequitur ista conclusio quod a numerus finitus est minor numero finito. et augebitur in finitum. successive. b. numero stante. et tamen a nunquam erit equale. b. et hoc est impossibile. et consequentia arguitur posito quod a sit numerus minor finitus qui non sit quantitas continua et crescat a successive per totam istam horam discrete sic quod in primo non esse hore erit a numerus infinitus et sit. b. numerus finitus qui est aliquod continuum. tunc patet tota conclusio deducendi vel ponatur quod a stante diminuat b. ad non quantum successive. et sequitur e contra conclusio. ¶ Item dato illo sequitur quod a est finitum et non augebitur. neque diminuetur. et tamen in primo non esse hore erit infinitum. et hoc est impossibile. et probatur consequentia ponatur quod a sit unum corpus longum in infinitum versus orientalem plagam et finite longum versus nos pedaliter latum et profundum. tunc patet quod hoc corpus est finitum. quod est terminatum tam finitum latitudinem quam finitum profunditatem. et finitum versus nos. igitur a est corpus finitum. ¶ Item a corpus est figuratum igitur terminum vel terminis clausum. consequentia patet ex primo euclidis. quod figura est que terminum vel terminis clauditur. ideo a corpus est finitum. ¶ Item ponatur igitur quod sine maioratione. aut diminutione auferatur primum pedale et fiat figura spherica. deinde auferatur finitum pedale et extendatur circa primum sine augmentatione et diminutione eius. et sic ultra de omnibus pedibus. et tunc sequitur quod in fine erit a simpliciter infinitum. quod ex nulla parte terminatum. ideo sequitur tota conclusio. ¶ Item arguitur in eodem casu quod a est finite longum. quia habet ultimum versus orientem. quod habet aliquam partem qua nulla est ulterius finitum istam differentiam. quod capiat totum preter primum pe-

De expositione

dale istius et sequitur quod ista est pars que nulla est ulterius sed ista differentia posuisti. Sed ad horum primum dicitur negando istam consequentiam cum inferat quod numerus finitus est infinitus. et cum arguitur quod sic quod a numerus qui est hoc totum est infinitus. negatur hoc et negatur hec consequentia numerus infinitus est i hoc tanquam sue partes. igitur a est numerus finitus. Ad secundum negatur ista consequentia. nullus numerus potest esse maior quam est a et a est numerus. igitur a est numerus infinitus. Ad tertium negatur antecedens. scilicet quod aliqua pars est numerus infinitus et ulterius dicitur quod numerus qui est omnes partes impares finem istam divisionem non est pars. a. scilicet est partes a. Ad quartum negatur ista consequentia infinitam proportionem habet a. ad aliquem numerum finitum. igitur est numerus infinitus. Et si forte arguitur contra istam responsionem. quod tunc sequitur quod a numerus est maior b. numero. et a. diminuitur uniformiter ad non quantum stante b. et tunc a nunquam erit equalis b. per consequentiam quod diminuitur a continuum usque ad non quantum stante b. numero qui est due intelligentie. Item a numerus infinite distat a non quanto. igitur numerus est infinitus numerus. Ad primum dicitur quod de virtute sermonis non diminuitur a numerus. quod nec hoc primum. neque aliqua eius pars unquam erit minor numerus quam est hoc continuum. id est illud continuum diminuetur. aut condempnabitur ad non quantum et causa est. quod nullus numerus potest esse maior numerus quam ipse est. Et generaliter nulla quantitas discreta potest esse maior quantitas discreta quam ipsa vel sit minor. et generaliter nulla quantitas potest esse maior quantitas quam ipsa sit. id est tunc aliqua quantitas continua possit esse maior quantitas continua quam ipsa sit. Ad aliam formam negat Aristoteles istam consequentiam a numerus infinite distat a non quanto igitur a numerus est infinitus. Et si forte arguitur quod sic quod a distat a non quanto. per numerum infinitum. igitur a. distat infinite. a. non quanto negat Aristoteles. Ad aliud principale argumentum dicitur quod per tales propositiones primum infinitum est divisibile in semper divisibilia. sicut ipsemet dicit primo celi Ad aliud dicitur ut prius negando quod a numerus

fiet maior numerus et negat casus. ibi positus ad intellectum argumentum et si admittat casus gratia disputationis procedit conclusio. sicut prius. Ad aliud dicitur de virtute sermonis procedendo conclusionem illatam. Et si contra forte arguitur quod illud corpus in principio est infinitum. quod infinitum distat a non quanto. igitur ipse est infinitum. Item hoc corpus non potest augeri. igitur ipse est infinitum. Item sequitur si hoc corpus est finitum quod hoc corpus est manus sua pre quantitate. Item si hoc corpus est finitum alicui corpori esset eque. prius falsum. Sed ad omnes istas formas dicitur quod libet istarum negando preter primam cuius negat Aristoteles dicitur simpliciter tamen finitis tenet iste forme. Ad ultimum argumentum quo arguitur quod a est finite longum. quod hoc ultimum versus pre infinitum. dicitur negando Aristoteles et dicitur ultra quod quicunque pre data aliquid est ulterius neque hoc totum. id est eque ultra sicut aliquid eius per. imo nulla est prima per neque ultima alicuius continui.

De expositione de libro tertius tota totum.

Sicut ly infinitum aliqui sumitur cathegorematicum et aliqui sincathegorematicum sic iste terminus totus unum cum sumitur sincathegorematicum equalebatur

licet complexio quilibet per cum vero sumitur cathegorematicum equalebatur huic complexio perfecti ex suis partibus capiendum prope totum putat dicitur relative ad preteritum. Et cum ponitur a preterito subiecti ly totus non determinatur tamen perneuit sincathegorematicum capi a preterito vero predicati cathegorematicum. quod totum est ad beneplacitum accipientis. Et quibus per primo quod deus fecit totum quod ipse potuit facere quoniam produxit sor. et de quantum est totum quod ipse fecit in mundo.

Sed forte contra id arguitur. quia isto dato procedendum esset quod tota a. materia esset minor a. materia. quod quilibet per a materie est minor. a. materia. prius tamen est falsum quod illa propositio tota. a. materia est minor. a. materia est affirmativa significans iuxta compositiones suorum terminorum cuius predicatum non verificatur de subiecto. id sequitur quod ipsa est falsa. per prius ante. quod hoc predicatum minor a materia non verificatur de hoc subiecto a materia. quod tunc idem esset seipso minus. Item ex quo ista est affirmativa significans iuxta compositionem suorum terminorum. et est vera per rationem huius subiecti et pre

De ly totus

dicatum distincta. ergo predicatum et subie-
ctum supponit per eodem. et patet. et patet et
falsus. igitur et alius. et non nisi per ultimam parte il-
la. scilicet quod hec est vera. igitur et c. Item sequitur
cum aliis veris quod totus hoc quadratum est mi-
nus a quadrato demonstrato certo quadra-
to. quod quilibet pars istius quadrati est minor
isto quadrato consequens tamen est falsum. quod illa
propositio. totum hoc quadratum est minus hoc qua-
drato significat quod totum hoc quadratum est mi-
nus quadratum quod hoc quadratum sumendo ly
minus adiective ad suum substantivum. scilicet qua-
dratum. sicut illa homo est albus significat quod
homo est homo albus. per totum ex gram-
matica. sed hec secunda est falsa. ut patet. igitur et illa pro-
positio est falsa. Item isto dato sequitur. quod illa est
falsa. totum quod est in mundo esse in oculo tuo. quod
ipsa significat ut dicit positio quod quilibet pars
alicuius quod est in mundo est in oculo tuo. patet tamen
est falsum. quod in ista. totum quod est in mundo est in
oculo tuo. ly quod relative refertur ad ly totum. quod
esse non potest nisi ly totum sumat substantivum et ca-
thegorematicum. igitur illa significat quod aliquod
totum quod est in mundo est in oculo tuo quod est ve-
rum. quod aliqua pars oculi tui est unum totum quod
est in mundo.

Sed ad horum primum dicitur forte nega-
do consequentiam cum infertur quod to-
ta a. materia est minor a. materia. quod illa pro-
positio significat quod tota a. materia est minor
a. materia ipsamet. a. materia. sicut ista. totum
for. est minor for. significat quod totus for. est mi-
nor for. ipso for. et sicut illa totum aial est minus
aial. significat quod totum aial est minus aial
per n. adiectiva adiectis suis substantivis posi-
tis in oratione et non subintellectis. unde illa mona-
chus est albus non significat quod monachus est
homo albus. sicut ista homo est albus. non signi-
ficat quod homo est albus canis vel bos vel hircus
Sed hec responsio in se vera sit adhuc vi-
detur stare argumentum. quod capiatur hec propositio
tota a materia est pars a. materie que est ve-
ra. ut sequitur ex positione. cuius predicatum non ve-
rificat de subiecto. Ideo ad illud dicitur co-
cedendo istam conclusionem. quod illa est propositio
vera significans iuxta compositionem suorum
terminorum et predicatum non verificat de subie-
cto. Et per hoc dicitur ad aliud negando istam
consequentiam. illa est propositio affirmativa et

vera significans iuxta compositionem suorum
terminorum. igitur subiectum et predicatum pro eo-
dem supponit neque neque ex hoc sequitur ipsa
sit falsa. Ad aliam formam patet etiam per iam
dicta quod illa est falsa totum a. quadratum est
minus a quadrato. sed hec est vera quod totum
a. quadratum est minor pars a quadrato.
Ad aliud dicitur concedendo illud totum quod
est in mundo est in oculo tuo. eo quod ly quod de-
terminat et pertrahit ly totum ad standum cathe-
gorematicum. Sed adhuc forte per positionem
arguitur. quod illa data posito quod illa totus for. est
minor for. sit sic significando sequitur quod ipsa est
universalis consequens falsus. quod tunc aliqua
posset signari eius indefinita vel singularis.
patet est falsus. Item sequitur quod illa sit con-
grua et perfecta totus est in mundo. quod ille ter-
minus totus valet tantum quantum quilibet pars
igitur valet illa consequentia. quilibet pars est
in mundo. igitur totus est in mundo. patet falsus
quod illud quod ponitur pro consequente non est con-
gruum et perfectum. igitur et c. Sed per primum
dicitur concedendo quod aliqua est universa-
lis que non est apta nata habere indefinitam
vel singularem sic significando. Et pro
secundo dicitur quod iste terminus totus sit cathe-
gorematicum et per se sumptus nulli comple-
to equalit. sed tamen iste terminus cum substanti-
vo sibi coniuncto equalit uni completo. sicut
hoc complexum totus for. equalit huic. quilibet
pars for. Sed contra forte arguitur. quod hoc
complexum significat ex compositione suarum
partium. sed nulla pars significans istius co-
plexi significat oblique. igitur illud comple-
xum totus for. significat solum recte et non ob-
lique. et per consequens non significat tantum
quantum hoc complexum quilibet pars for. eo
quod id complexum quilibet pars for. significat re-
cte et oblique eo quod aliqua pars eius est recta et
aliqua obliqua. alterius autem. scilicet huius com-
plexi totus for. nulla pars est obliqua. igitur
et c. Illud dicitur quod illud complexum totus
for. non significat penitus iuxta compositionem
suorum terminorum.

Sed adhuc arguitur quod illud co-
plexum totus non
valet tantum quantum hoc complexum que
libet pars. quod tunc sequeretur quod ista comple-
xa equalerent totus homo. et quilibet pars

De ly eternaliter

hō pñs falsum. et pbat̄ pñā. q: ly totū va-
let tñ quantū hoc cōplexū q̄libet ps et ex ad-
ditione istius termini hō nō variat̄ illius cō-
plexi nec etiā illius termini hō significatio.
igit̄ totū hoc cōplexū totus hō. valz tñ quā-
tū hoc cōplexū q̄libet ps hō. Et tūc ista ppo-
sitiō totus hō currit. valet tñ q̄tū hec. q̄libz
ps hō. vel existens hō currit. ¶ Itē nulla p-
fictiō cōplexi totus hō significat hōez obliq̄
et illud cōplexū significat ex cōpositione suaz
partiū. igit̄ hoc cōplexū totus hō nō signifi-
cat tñ q̄tū hoc cōplexū q̄lz ps hominis.

Ideo dicitur aliter in hac materia q̄
iste terminus totus cathegore-
maticē sumptus valet tñ quantū hoc cōple-
xū s̄m oēs partes collectiue sumptas. sic in-
telligendo for. est totus albus. i. for. s̄m oēs
ptes suas collectiue sumptas. est albus. qd̄
possibile est. sed ista totus for. est albus sine
thegorematicē sūmēdo ly totus significat q̄
for. s̄m oēs suas ptes diuisiue et s̄m q̄libet
partē suā est albus qd̄ nō est possibile. Ex q̄
bus seq̄r q̄ ista esset impossibilis tota a linea ē
minor: a linea. et tota a materia ē minor: a ma-
teria. et s̄m ista est falsa. et pñles tota a linea
est ps a linee. q: ista significat q̄ a linea est p-
a linee s̄m se et q̄libet eius partē. Et ex illa
rñsione nō sequitur illa inconuenientia. s. q̄
aliq̄ est propositiō vera et affirmatiua signifi-
cans ex cōpositione terminoz habens subie-
ctū et predicatū expresse cuius predicatū nō
verificatur de subiecto. neq; sequit̄ s̄m incō-
ueniens illatū cōtra aliq̄ rñsionē. s. q̄ aliq̄ est
propositiō affirmatiua significans ex cōposi-
tione terminoz habēs subiectū et p̄dicatū
expresse cuius subiectū nō supponit p̄ illo p̄
quo supponit predicatū. nec sequit̄ q̄ ista sit
p̄fecta totus currit. et sic de alijs. Ex quo seq̄-
tur tales pñtias valere tu vides for. igitur tu
vides totū for. tu tangis for. ergo tu tangis
totum for. tu comedis panem igitur tu come-
dis totum panem et c.

¶ De expositione illius termini eterna-
liter. ab eterno et semp.

Stet terminus

eternaliter sic exponit̄. a. eterna-
liter fuit. a. fuit. et nō incipit esse
neq; desinit eē. igit̄. a. eternaliter fuit. Sz ista

ppetuo. a. erit exponit̄ sic. a. erit. et nō incipit
eē. neq; desinit eē. igitur ppetuo. a. erit. Sed
ista semp. a. fuit. sic exponit̄. a. fuit et nūq; fu-
it. qn̄ tunc. a. fuit. igitur semp. a. fuit. Et intel-
ligitur ista scda exponēs. s. nūq; fuit qn̄ tūc
a. fuit sic nullū fuit tps vel instās. quā in illo
a. fuit. Ex q̄bus pz. q̄ s̄m veritatē semp ce-
lū fuit et nō eternaliter fuit. q: nullū fuit tps
vel instans in quo celū nō fuit. et tñ celū ince-
pit eē. pz etiā q̄ aliqd fuit p̄mū creatū a dō
et tñ semp fuit aliqd creatū a deo. ¶ Itē pz
q̄ aliqd semp erit qd̄ nō p̄ maius tps q̄ p̄
hora erit posito q̄ desinat esse tempus hinc
ad horam.

Sed contra illud arguit̄ p̄bā
do q̄ celū eterna-
liter fuit. q: celū fuit ab eterno. igitur eterna-
liter fuit. ¶ Itē arguit̄ q̄ celū n̄ semp fuit. q:
celū aliqñ n̄ fuit. q: nullū celū nūc fuit demō-
strando instās pñs. et tunc est vel nunc ē ali-
qn̄. igit̄ aliqñ nullū celū fuit. S̄m arguit̄ q̄
aliqñ nihil erit. et aliqñ nihil fuit. q: in instātī
qd̄ est pñs nihil erit. neq; aliqd fuit et oē in-
stās qd̄ ē pñs ē vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil
erit. et aliqñ nihil fuit. ¶ Itē p̄ducc̄ cras aīa
antip̄i q̄ ppetuo erit et incipiet eē. igit̄ aliqd
perpetuo erit qd̄ incipiet esse.

Sed ad p̄mū dī. negādo pñam istā. ab
eterno celū fuit. igit̄ eternalr celū
fuit. q: q̄qd fuit p̄ductū a deo fuit. p̄ductū
ab eterno. q: a re eterna. et ēt oē qd̄ fuit. p̄du-
ctū vñq; ab eterno fuit. p̄ductū. q: ly eterno
qn̄ notālī stat nō est terminus exponibilis. et
iō ista ī eternū tu fuisti significat q̄ ī re eternā
tu fuisti. sed ly eterno et eternū aduerbialiter
sumpta p̄uertunt cū ly eternalr. ¶ Ad aliud
cū arguit̄ q̄ nō semp celū fuit. et q̄ aliqñ ni-
hil fuit. q: in hoc instātī nihil fuit. et hoc instās
est vel fuit aliqñ. igit̄ aliqñ nihil fuit. dī negā-
do pñas. sed mino: dī sic sumi. hoc instās fuit
aliqñ. si tñ terminus supponēs respectu hui⁹
verbi fuit supponeret p̄ eo q̄ ē neganda for-
rer ista p̄positiō. semp deus fuit. Sed adhuc
terminis modicū variatis expōne data infe-
runt̄ fīles p̄clusiones. q: arguit̄ adhuc forte
illo dato q̄ semp hoc instās ē demonstrādo ī
stās pñs. et q̄qd ē in hoc instātī semp ē. quia
hoc instās ē in instātī pñi. et ī tpe pñi. et nul-
lū est tps vel instās in quo nō sit hoc instans

De differt

lō qd. Et sili arguit alia cōclusio. Et iō pce
dit vtrūq; pñs. dato q nullū sit tps nisi cui?
hoc instās est instās intrinsecū. ¶ Ad aliud
dī q ista aia ppetuo erit. postq; inceperit eē
ex quo nō sequitur q ipsa perpetuo erit aut
continuo erit.

¶ De expositione illius termini differt ali-
ud. et dī nō idē et dī terminis positius.

Resupponatur

p in hac materia q nulla est quent
entia sititudo vel eq̄litas inter ali
qua nisi qdlibet illor sit cu3 alio.
Et pñr de p̄terito nihil fuit sile alicui aut
ei dñsimile nisi vnū fuerit cū alio. sic etiā de
futuro dicat. Ex quibus pz tales pñas non
valere. for. fuit talis q̄lis fuit plato. igitur for.
fuit similis platoni. sed bñ ecōtra sequit. for.
fuit similis platoni. igit. for. fuit talis q̄lis fuit
plato. sic etiā nō sequit. for. fuit tantus quan
tus fuit plato. posito q vterq; fuerit pedalis
igit. for. fuit eq̄lis platoni. Sili nō sequit. tu
eris et for. erit et tu nō eris for. igit. tu differēs
a for. q; posito q for. nō erit tecum. esset asis
vex. et pñs falsum. ¶ Resupponat. vltra q
pñt sine cōtradictōe esse aliq; differentia licet
nullū tps sit vel instans aut etiā mensura ex
trinseca. pz hoc. q; nullo tpe existente adhuc
differt deus ab angelo secū existente et sic de
alijs. Ex quo pz illā pñam nō valere for. dif
fert a platone. igitur for. erit qñ plato erit. q;
posito q nullū tps esset sicut pōt prima causa
facere esset antecedens vex in casu. et pñs fal
sum. pz etiā istā pñam nō valere. tu eris et
aliquis asinus erit tecū. et tu nō eris asinus.
igit. tu differēs ab asino. q; in consequente ly
asino supponit distributivē pro omni asino q
vnq; erit. Ideo dī q ista tu differēs ab asino
sic exponenda est. tu eris. et oīs asinus q erit
erit tecū. et tu nō eris asinus. igitur tu differēs
ab asino. Sed ly aliud exponit sic. tu es aliq;
a platone. tu es aliq; et plato est aliq; tecū
et tu nō es illud qd est plato. igitur tu es ali
ud a platone. Ex quo pz istā pñam nō valē
a. differt a for. igitur. a. est aliud a for. pz. po
sito q a. sit nomen singulare alicuius aggre
gati qd nō sit aliq;.

Sed forte contra istū modū ex
ponēdi arguitur. q; nō

sequitur. for. differt ab a. igitur omne qd erit
a. erit cū for. et for. non erit. a. q; posito q. a.
rit aggregatum qd nō erit aliq; et erit for.
cum illo aggregato est antecedens verum. et
consequens falsum. ¶ Item superflue ponitur
for. erit. q; sufficiunt iste due oīs asinus qui
rit asinus. erit cum for. et for. nō erit asinus.
igitur for. differt ab asino. ille enim due inclu
dunt tertiam. s. for. erit. igitur ista tertia sup
flue ponitur. ¶ Item nō sequit. tu differēs
ab asino. igitur omnis asinus qui erit. erit te
cum. et tu non eris asinus. q; antecedens est
verum. et consequens falsum. q; antecedens
sit verum. arguitur q; aliquando tu differēs
ab asino. igit. differēs ab asino. et antecedens
arguitur. q; demonstrato. a. instanti. in quo
tu eris cum aliquo asino. patet q; tunc differe
res ab asino. et tunc erit aliq; igitur aliquan
do differēs ab asino. et q; tunc differēs ab asi
no demonstrato. a. instanti patet. q; nō plus
significat nisi q; tu differēs ab asino. qui erit i
a. instanti. sicut ista in. a. instanti tu eris aliq;
album. significat q; tu eris aliq; qd erit al
bum in. a. instanti. et non simpliciter signifi
cat q; eris aliq; album qd erit. q; tunc sta
ret q; in. a. instanti. tu eris aliq; album. et
q; pro tunc tu eris aliq; album nigrum. Simi
liter ista in. a. instanti. tu fuisti homo. signifi
cat q; in. a. instanti tu fuisti homo qui fuit i. a
instanti. et ista in. a. instanti. tu eris omnis ho
mo. significat q; in. a. instanti tu eris omnis
homo qui erit tunc. quia determinatiōes ad
verbales referuntur ad verba. ¶ Item nō
sequitur tu es aliq; et omnis qui est aliq;
asinus. est aliq; tecum. et tu non es ille qui
est asinus. igitur tu es alius ab asino. q; con
sequens est impossibile. quia sequitur tu es
alius ab asino. igitur tu es alius asinus ab asi
no. vel tu es alius homo ab asino. vel tu es
alius et tu quorum duo prima sunt falsa. neq;
tertium est bene dictum sicut. neq; illud for.
est alius for. ab asino. ¶ Item non sequitur
for. est aliud a chymera. igitur omnis chyme
ra est cum for. et for. nō est chymera. quia cō
sequens istius consequentiē est falsum. et an
tecedens verum. qd arguitur sic. q; for. est
non idem chymere. igitur for. est aliud a chy
mera. tenet consequentia. a convertibili ad cō
uertibile. et arguitur antecedens. q; for. nō

De differt

est idem chymere et for. est. ergo for. est non idem chymere. patet consequentia. a negatiua de predicato finito ad affirmatiua de predicato infinito cum debita constantia. ¶ Sed forte dicitur ad illud negando istam consequentiam. tu es non idem chymere. ergo tu es aliud a chymera. Sed contra. arguitur. qd antecedens sit impossibile. quia sequitur for. est. non idem chymere. ergo chymere. for. est non idem. ex quo sequitur ultra qd chymera est. et iste consequentie sic probantur. qd bene sequitur. tu es non videns chymeram. igitur tu non vides chymeras. tenendo ly non vtrobiq; infinite. et sequitur. tu non vides chymeram. ergo chymera non videtur a te. tenendo ly non vtrobiq; infinite. tenet consequentia ab actiua ad passiuam. et consequens est falsum. qd sequitur chymera non videtur a te. ergo chymera est non visa a te. patet consequentia. quia antecedens est propositio affirmatiua in qua ly non videtur est verbis infinitum affirmatiuum passiuum istius verbi non vides non vides non videt. igitur a primo ad ultimum. si tu es non videns chymeram chymera est non visa a te. ex quo sequitur qd chymera est. ¶ Item non sequitur. es et omnis homo est tecum. et tu non es omnis homo igitur a te differt omnis homo. in quia sequitur. a te differt omnis homo. igitur a te est differens omnis homo. consequentia patet. et consequens est falsum. qd sequitur a te est differens omnis homo. sed quolibet a te differens est aliquid. igitur aliquid est omnis homo. consequens est falsum et. ¶ Item non sequitur. for. differt ab omni homine. igitur omnis homo qd erit. hoc erit cum for. et for. non erit omnis homo. ¶ Item dato isto modo exponendi sequitur qd for. est aliud qd plato et nihil aliud qd plato. consequens est falsum et arguitur consequentia. qd for. est aliquid et plato. et nihil aliud qd plato est aliquid cum for. et for. non est plato. et nihil aliud qd plato igitur for. est aliud quam plato. et nihil aliud qd plato. et arguitur minor. s. qd plato et nihil aliud qd plato est aliquid cum for. qd plato est cum for. ut pono. ponatur enim sic. et pla. est pla. et nihil aliud qd pla. igitur pla. et nihil aliud qd pla. est cum for. et qd illud consequens sit falsum arguitur. qd si illud esset verum maxime

esset qd pla. est pla. et nihil aliud qd pla. sed arguit qd non. qd pla. est pla. et aliquid aliud qd pla. igitur pla. non est pla. et nihil aliud qd pla. p3 p3a et arguit a3s. qd pla. est. a. b. c. et a. b. c. sunt pla. et aliquid aliud qd pla. igitur pla. est pla. et aliquid aliud qd pla. p3 p3a et a3s posito qd a. b. sint due medietates que sunt pla. et c. sit caput platonis. tunc p3 qd pla. est. a. b. c. et a. b. c. sunt pla. et aliquid aliud qd pla. qd ista tria sunt pla. et caput platonis sicut concedendum est qd tria indivisibilia sunt tria. et duo indivisibilia. ¶ Item dato isto modo exponendi concedendum esset qd for. esset aliud qd homo et aliud qd risibile. et qd for. differret a for. et ab alio a for. et qd for. differret a se et ab alio a se. consequentia arguitur. qd for. est. et homo et aliud qd risibile est. et for. si est homo et aliud qd risibile. igitur for. est aliud qd homo. et aliud qd risibile. patet consequentia. et minor probatur. qd si for. est homo et aliud qd risibile for. est homo. et aliud qd ipsemet. Ideo forte dicitur concedendo quolibet istarum. ¶ Sed contra. qd si for. est homo et aliud qd risibile igitur for. non est aliud qd homo et aliud qd risibile patet consequentia. et probatur antecedens. qd for. est homo. et aliqua pars sua. qd probatur ut prius. qd for. est ista tria. s. a. b. c. qd est prima medietas sui et secunda et caput suum. igitur et. ¶ Ad primum igitur dicitur negando istam consequentiam tu differes ab a. igitur omne qd erit. a. erit tecum et tu non eris. a. nec iste sunt exponentes isti? sed sequitur tu differes ab a. igitur omne qd erit. a. vel omnia qd erunt. a. erunt tecum. et tu non eris. a. unde advertendum est in expositione talium propositionum vtrum isti termini sint collectivi vel non collectivi cōes vt distincti et in istorū exigentiā sumēda est exponēs expōitē cōueniens. ¶ Ad scdm dñ qd probat ver. qd copulatiua ex duab' cathogoricis debite sumptis cōposita sufficienter exponit propositionē exponibilē rōne alieni? esto rū terminorū differt et aliud. Ad punctū alterius rationis dicitur negando istam consequentiam. aliqui tu differes ab asino. igitur tu differes ab asino. qd consequens est falsum et antecedens est ver. eo qd in a. instanti. tu differes ab asino quia sicut probatum est ista non plus significat nisi qd tu differes ab asino.

De differt

qui erit in .a. instanti. sicut ista. in .a. instanti. tu eris aliquod album. significat qd tu eris aliquod album qd erit in .a. instanti. qd determinatio verbi siue ponatur ante siue post idem facit. qd aduerbium semper determinat verbum vel eius participium. et ideo quo ad veritatem vel falsitatem non refert dicere. tu eris ois homo tunc. et tunc tu eris ois homo. qd ly tunc non determinat nisi verbum. cum ibi non sit aliquod participium. ¶ Sed contra illud forte arguitur. probando qd hec est falsa in .a. instanti tu eris ois homo. posito qd in .a. instanti nullus erit homo preter te et post erit multi homines. tunc arguitur sic. si i. a. instanti. tu eris ois homo. et antixps erit homo. igitur in .a. instanti tu eris antixps. tenet pna a superiori distributo. p omni hoie qui vnqz erit. Item sequitur qd hic tu es ois homo. demonstrando locum per ly hic in quo tu es et non alter homo a te. qd tu es ois homo hic. igitur hic tu es ois homo. tenet pna. ex responsione. qd non refert preponere et postponere aduerbium et probatur antecedens. qd tu es homo. hic et nihil est homo hic quin tu sis illud. igitur et c. Item sequitur qd aliquo modo tui tu es ho. et aliquo modo preter te nihil est homo. qd aliquo modo tu es ois homo. qd illo modo tu es ois ho. demonstrando modum p quem tu es homo. et quo nihil aliud a te homo. quia tu es ois homo isto modo. igitur isto modo tu es ois homo. tenet pna. vt pus. ergo aliquo modo tu es ois homo. pna patet. ab inferiori ad superius. qd tamen pns sit falsum arguitur qd sequitur aliquo modo. tu es ois homo. igitur tu es ois homo aliquo modo pns falsus. qd sequitur tu es ois homo. aliquo modo. igitur tu es homo. aliquo modo et nihil est ho aliquo modo. quin tu sis illud consequens est falsus. et consequentia tenet. qd sic habz ista probari a primo termino mediato. ¶ Item non ois homo es tu. igitur nullo modo ois homo es tu. igitur tu nullo modo es omnis homo. ¶ Pro istis est advertendum qd cum nullum sit verbum singulare frequenter addimus terminationem adverbiale verbo. vt vis istius verbi cum determinatione istius adverbii transeat et supponere faciat terminum pro paucioribus suppositis. qd potest contingere presertim a parte predicati. et causa est. qd determinatio

adverbialis cum resoluisset in nomen si resoluisset semper se tenet a parte predicati. ideo restrictio quo ad suppositionem fit ex parte predicati et non ex parte subiecti. verbi gratia ois homo erit aliquod album tunc demonstrando p ly tunc vnus instans futurum in illa ly albus supponit solum p albo qd erit in .a. instanti. et significat ista ppositio. qd ois homo erit tunc aliquod qd erit albus tunc. s. in .a. instanti. restrictio. n. adverbii ex parte predicati. qd illud adverbium resoluisset in preteritum rōales qd tunc se ex parte predicati verbi gratia. ois homo erit tunc aliquod album. s. ois ho i illo instanti erit aliquod album demonstrando. a. instans. et pz qd ista pars in isto instanti tenet se a parte predicati. Ulterius nota qd si aliqua determinatio adverbialis determinet verbum exposite debet alia cōsimilis determinare verbum exponentis. Et per hoc dicitur ad argumentum procedendo qd hic tu es ois homo. qd tu hic es homo. et nihil est hic homo. quin sis illud. igitur hic tu es ois homo per hoc etiam conceditur qd aliquo modo tu es ois homo. et negat qd tu es ois homo aliquo modo pz diversos modos probandi istas ppositiones. et ita proceditur qd aliquo modo tui tu es homo. et aliquo modo nihil preter te est homo. sed negatur qd tui tu es homo aliquo modo. et nihil preter te est homo aliquo modo. ¶ Per hoc etiam dicitur ad tertium negando istam pnam. non tu es ois homo. igitur nullo modo tu es ois homo. sicut non sequitur. non tu es ois homo. igitur nullibi tu es ois ho. Et p hoc et negat illa pna. in .a. instanti tu eris ois homo. et antixps erit homo. igitur in .a. instanti tu eris antixps. et ad probationem qm dicitur in antecedente ly hoie distribuit p omni homine qd erit. vnqz. negat illud. sed distribuit solum pro omni hoie qd erit in .a. instanti. ¶ Pro alio dicit qd ista est impossibilis. homo est alius ab asino. et cā est. qd semper adiectiuum possumus ex parte predicati sine substantiuo adiacet substantiuo posito a parte subiecti. Unde est sensus istius. homo est alius ab asino. qd homo est alius homo ab asino. et ista sor. est alius ab asino. significat qd sor. est alius sor. ab asino et ideo ista exponitur sic ois asinus qd cum sor. est sor. et sor. non est iste sor. qui est asinus igitur sor. est alius ab asino. Est igitur concedendum qd sor. est aliud ab asino. sed sor. non

De gradu

est alius ab asino. ¶ Et si forte arguitur. qd homo est alius ab asino. qd for. ē alius ab asino. et for. est homo. igitur homo est alius ab asino. dicitur negando pñam. sed dñ sic conclusio maior extremitas de minor. igitur homo est aliud ab asino. Et sic patet tales sopbisticationes futes eē. iste monachus est albus. sed nō est albus monachus. iste nasus ē tuus sed nō est tu? nasus. demonstrādo nasum bonis tui. neqz valz hoc argumētū. iste hō ē albus. et iste homo ē monachus. igitur iste monach? est albus. demonstrādo monachū nigrū. sed solū sequit. qd iste monach? est alb? hō. ¶ Ad aliud dicitur negādo aīis istius pñe for. ē nō idem chymere. igitur for. est aliud a chymere. et negat ista pñā for. nō est idē chymere. et for. est. igit? for. est nō idē chymere. nec ibi arguit p regulam allegatā. qd predictū cōsequentis nō est infinitus. sed solū eius pñ. et est ista pñō falsa for. est nō idē chymere. qd ly chymere p nullo supponit. inō generaliter oīs pñō significans iuxta cōpositionē suoz terminoz. cuius nulla copla ē negatiua sūt quā ē aliqz termin? cathegorematic? non supponēs est falsa. et iō nulla illarū ē vera. tu es nō idē chymere. et tu chymere es nō idēz sicut neqz illa est vera. tu es nō vidēs chymere. et ly nō idem nō est terminus exponibilis sicut neqz iste terminus nō videns. et sicut pbat argumentū ista est impossibilis. tu es nō videns chymere. sicut etiā ista. tu es nō idēz chymere. ¶ Ad aliud negatur ista pñā. tu es et oīs homo est tecū. et tu nō es oīs homo. igit? a te differt oīs homo. sed debet sic exponi tu es et oīs hō ē tecuz. et nihil qd est homo tecū est tu. igitur a te differt oīs homo. sed tamen conceditur qd a forte differt quilibet asinus. qd quilibet asinus est cū for. et for. nō est asin? igit? a for. differt qlibet asinus. Et si for te arguit qd nō. qd si a forte dñt qlibz asinus. igitur a for. est differens qlibet asinus. s; qd libet a for. differens est aliquid. igitur aliquid est quilibet asinus. Dicitur negando psequētiā pñā sicut nō sequitur. incipit instas qd nō est esse. igitur est incipiens instans qd non est esse. ¶ Sed contra per idem non valeret hoc argumentū. hic currit oīs homo. igitur hic est currens oīs homo. consequens est falsum. s. qd ista consequentia nō valeat. qd pro

batio debet fieri a pñmo termino pbabili. s; ly currit. est pñmus terminus probabilis et solūm resoluibilis. ¶ Ad istud dicitur qd ista est falsa. hic currit oīs homo. posito qd omnis homo currat hic. qd pñmus terminus probabilis est ly currit. qui est resoluibilis et nō exponibilis. Sed ista a te differt oīs asinus. habet duas causas veritatis. qd pñmus terminus. in ea mediatas est resoluibilis et exponibilis. ideo ista significat disunctione. sic a te differt quilibet asinus. idest a te differens est quilibet asinus resoluēdo vel exponendo sic. omnis qui est asinus est tecū. et nullus asinus es tu. igitur a te differt quilibet asinus. et hoc est verum et ideo illa est vera. a te differt quilibet asinus. Sed ista a te differt omnis homo non verificatur neqz exponendo neqz resoluendo. nec in ista. hic currit omnis homo verificatur ly currit resoluendo. ideo et.

¶ Ad aliud dicitur qd ista. for. differt a quolibet homine. sic exponitur aliquis erit homo cum for. qui nō erit for. et for. nō erit quilibet homo. igitur for. differt a quolibet homine. Similiter a for. differt homo. sic exponitur. homo est cum for. et for. homo non est igitur a for. differt homo. Et si forte arguitur qd nō qd iste exponentes sunt vere. et in ista expostata est falsa a for. differt homo. quia sequit? a for. differt hō. igit? forti est nō idē hō. et seq? forti est non idem hō. igit? for. nō ē idē hō cōsequens est falsum. et antecedens verum. posito qd for. sit euz multis hominibus. et tenet consequentia ab affirmatiua de predicato infinito ad negatiua de predicato finito.

¶ Item arguitur qd ista sit falsa. for. homo nō est. quia sequitur for. homo non est. igit? for. homo non est existens. ex quo ulterius sequitur qd for. homo non est hoc existens. demonstrando for. consequens est falsum. et consequentia patet a superiori distributo ad summi inferius. ¶ Item si for. homo non est pari ratione est concedendum qd for. homo non currit. posito qd for. currat existēte aliquo homine alio ab eo qui non currat. consequens est falsum. quia for. homo currit. Sed ad pñm istozum dicitur pcedendo qd a for. differt homo. et qd forti est non idēz homo. quia ly homo stat determinate. et non infinitatur nisi ly idem vt est ostensum supra. et negatur ista cō

Tractatus

sequentia. fortis est non idem homo. igitur fortis non est idem homo. nec ibi arguitur per regulam. qz nō est ibi p̄dicatūz infinitatū. sed solū p̄s predicari. qz subiectūz est ly hō et ly for. t̄z se ex pte predicati. ¶ Ad aliā vero formā dī cōcedēdo totū. s. qz for. hō nō sit existens. et qz for. hō nō est hoc exis dīmōstrādo for. qz p̄radictorūz est falsum. s. for. ois hō est hoc existens. ¶ Et p hoc etiā p̄ceditur qz for. hō nō cūrrit. posito qz sit aliquis homo. non currens. qz sicut ista est p̄grua et vera for. hō cūrrit appositue. ita etiā ista est vera. for. hō nō cūrrit. tenēdo ly homo a parte p̄dicat. qz sua p̄radictoria est falsa. s. for. ois homo cūrrit. qz significat qz for. cūrrit existens homo.

¶ Ad aliāz rōnez cū arguit cōcedendūz esse dato isto mō exponēdi qz for. est aliud qz pla. et nihil aliud qz plato. negat p̄na. qz illa est i possibilis vt pbat argumentū. qz for. est aliud qz pla. et aliud qz plato. qz manifeste probari pōt dato qz tria indiuisibilia sint duo et tria et qz generaliter oia tria sunt duo et tria. qd sū damētū est verū. neqz huic fundamētō repugnāt grāmatica. qz nec sū grāmaticā ē hec i cōgrua. deus est deus et deus. Et si forte arguit p̄ra hoc fundamētū. qz ex eo sequit ali quē esse numerū in quo sunt tot trinari quot vnitates qz tū numerus nō est nisi quattuor i diuisibilia v̄l quinqz. p̄z totūz de numero qz ternario qz est quattuor. indiuisibilia. ¶ Et ex isto segtur qz aliquis est numerus in quo sūt plures binarii qz vnitates. qd est impossibile. et p̄na arguit capiendo numerū qz est quattuor. indiuisibilia in quo sunt sex binarii. qd tū videtur esse incōueniēs. ideo et c. Sed ad illō dicitur cōcedendo totūz p̄ter vltimūz. negat enīz qz numerus qz est quattuor. intelligentie ē plures binarii qz vnitates. qz iste numerus nō est plures binarii qz quattuor. vel duo l̄z il li duo vel quattuor sint sex binarii. Quauis aut cōcessūz sit qz for. nō est aliud qz plato et nihil aliud qz plato. tū for. est aliud qz deus. et nihil aliud qz deus. Et per hoc dicit ēt ad aliud negando cōclusiones oēs ibi illatas p̄ter vltimāz. Unde for. differt a forte et a quo l̄z alio a for. sicut tu differt a te et a me. l̄z n̄ possis differe a te vel a me. Et si iterū forte arguit. qz nō bñ exponit ista for. differt ab asino. qz nō sequit. ois asinus est cuius for. et for.

nō est asinus. igitur for. differt ab asino. qz cō sequens est falsūz. qz for. non differt ab asino specie neqz genere. igit for. nō differt ab asino. p̄batur asis. qz si for. differt ab asino specie vel genere. et oēs spēs vel genus est terminus. igitur for. differt ab asino per terminūz. Sed huic dicit qz differt ab asino. l̄z nō possit differe ab asino. Et vltius dicit qz quēcūqz differūt seipsis differūt et nō p̄ aliquid existens sectū. Et ideo for. nō differt ab asino p̄ aliquā specie vel genus. dato qz spēs nō sit nisi terminus vt p̄ip̄thetici posuerunt.

¶ Et si vltra iterūz arguitur p̄ra. qz si tu differes ab asino. et si p̄ores differe ab asino. et p̄ idē nō differes nec distulisti ab asino et vltra tūc sequit qz cōtinue erit ita qz tu incipis differe ab asino. et desinis differe ab asino. qz tu differes ab asino et nō differes ab asino. igitur desinis differe ab asino. Sed huic dicit cōcedendo conclusionē. qz ista tu incipis differe ab asino habet plures causas veritatis vt qz instanti quod est p̄fens tu differes ab asino et nō immediate ante et c. v̄l tu differes ab asino. et nō ante immediate tu differebas ab asino qd est idem.

¶ De expositione comparatiuorum.

Pro comparatiuo

p̄ rum mā. p̄mo accipit qz cōparatiuus gradus affirmatus p̄ supponit suūz positūz in ambo bus extremis. id bene segt for. ē albius. pla. igit for. est albus. et plato ē alb⁹ ideo ista est falsa nix est albius como. ¶ Item accipit qz maius et minus relatiue dicit sic. qz sequit. for. est maior platone. igitur plato est minor forte patet ista suppositio. qz nō est minus nisi respectu maioris. et non est maius nisi respectu minoris. Et quo patet qz vnum infinitūz nō est maius qz aliud. qz si. a. infinitum sit maius. b. infinito. sequitur. qz. b. infinitum est minus. a. per secundā suppositionem. et segtur. b. est minus. a. igitur tam. a. qz. b. est parū tenet p̄sequentia ex p̄mo accepto. et consequens est falsum. qz nullum infinitūz est parū. vt infra probabitur. Sequit etiāz per eandem rōnem qz nullum infinitum aliquo

De expositione

finis est maior. qz tunc vtrumqz esset parum
Item sequitur hanc consequentia non va-
 lere. a. est magnum. et b. est magnus. et b. non
 est eque magnus cu. a. igitur. a. est maior. b.
 patet posito q. a. sit vnum infinitum. et b.
 vnum finitum vel infinitum. tunc est asis ve-
 rum. et pns falsum. Sequitur etiam q. deus
 non est pfectior aut scientior te. qz ipse non est
 parum sciens aut parus perfectus. **I**tem
 accipitur tertio q. vbiunqz p aliqua pposi-
 tionem aliqua pportio vel comparatio deno-
 tatur esse que non est. est talis propositio falsa
 Quibus positis dicitur q. propositio ratione
 comparatiui gradus sic exponit. sor. est ma-
 ior qz est pla. sor. est magnus et pla. est ma-
 gnus. et pla. non est tam magnus qz est sor. sz
 minor sor. igitur et.

Contra quem modum exponendi sor.
 te arguitur sic. qz ista pntia
 non valet sor. erit maior qz erit pla. igitur sor.
 erit magnus. et pla. erit magnus. et pla. non
 erit tam magnus qz erit sor. sed erit minor qz
 erit sor. qz posito q. sor. et plato. sint equales.
 et manente pla. non aucto per tps per qd erit
 nec diminuto. augeatur sor. ad dupluz post si-
 nem hore future stante ipso eque magno cu
 pla. in ista hora presenti. tunc est antecedens
 verus. qz sor. erit quadripedalis ponatur ita
 et pla. non erit quadripedalis. sed minor qz
 quadripedalis sed consequens est falsum p
 vltima parte. quia sortes erit tam parus qz
 vnuquam erit plat. per totam istam presen-
 tem horam scilicet. vt patet per casum. **I**tem
 secundo non sequitur sor. erit maior pla. igit
 sortes erit magnus et pla. erit magnus. et pla.
 non erit tam magnus qz sor. sed erit minor
 sor. qz posito q. per totam istam horam sor.
 erit maior qz pla. per eundem horam. et post
 istam horam augeatur plato ad equalitatem
 sor. quo aucto maneat vterqz istorum nec au-
 ctus nec diminutus. tunc est antecedens verus
 hoc scilicet. sor. erit maior pla. quia per totam
 istam horam erit gratia argumenti sor. du-
 plus ad plat. et sequitur. sor. erit duplus ad
 pla. igitur sor. erit maior platone. et consequens
 est falsum pro tertia parte. quia sor. erit eque
 magnus cum platone et sor. erit tantus et eque
 magnus quantus erit pla. **S**ed forte huic
 dicitur quod ista sor. erit maior platone. non

habet sic exponi. sed sic sor. in aliquo instanti
 erit magnus. et pro eodem instanti erit ma-
 gnus et pro tunc non erit pla. taz magnus qz
 sor. sed minor. **S**ed contra arguitur. q. ista
 consequentia non est bona. sor. erit maior pla.
 igitur in aliquo instanti sor. erit magnus. et p
 eodem plato erit magnus et e. quia stat quod
 sor. erit maior platone quamvis nullum erit
 tempus vel instans vel alia mensura extrin-
 seca sor. sicut existente maiore platone. **I**tem
 tertio non sequitur sor. est maior qz. a. posito
 q. a. sit sua medietas igitur. a. medietas non
 est ita magna sicut e sor. quia. a. medietas est
 ita magna sicut est sor. quia taliter magna
 sicut est sor. quia ipsa est possibiliter magna
 et finite magna qualiter et quante est sor. et
 am ipsa est tanta quantus est sor. quia ipsa
 est aliquanta. et tantus est sor. igitur ipsa est
 tanta quantus est sor. consequentia patet. si-
 cut sequitur. ego sum aliqualis et talis tu es.
 igitur ego sum talis qualis tu es. tales enim
 consequentie tenent sine confusione vel distri-
 butione. et probatur antecedens. quia sor. est
 tantus quanta est sua medietas. licet non sit
 equalis sue medietati. sicut sor. e talis qualis
 est pla. in albedine licet non sit eque intense
 albus et bipedale est tantum quantum est pe-
 dale licet bipedale non sit eque magnum cu
 pedali. Similiter sequitur. a. medietas est si-
 nita quantus est sor. igitur. a. medietas est
 tanta quantus est sor. consequentia patet. ab
 inferiori ad sumum superius sine impedimen-
 to. **I**tem quarto. vna illarum quattuor ex-
 ponemium insert expositam. et e contra. igit
 tur alie sunt superflue. consequentia patet. et
 arguitur antecedens. quia sequitur plato. erit
 minor qz erit sor. igitur sortes erit maior qz
 erit plato. et e contra per suppositionem se-
 cundam. **I**tem quinto sic. ex ista sor. est
 maior platone per pedale non sequitur quod
 sor. erit magnus per pedale. quia sorte pla-
 to est minor qz pedale. **I**tem sexto non se-
 quitur sor. est albus et pla. incipit esse albus
 et pla. non incipit esse ita albus sicut est sor. sz
 incipit esse minus albus. igitur sor. est albius
 qz pla. incipit esse albus. quia ponatur q. sor.
 sit albus et pla. incipiat esse albus et albe fieri
 per remotionem de presenti. tunc est totum
 antecedens verum. et consequens falsum. qz

De comparatiuo

p[ro]p[or]tio aliqua p[ro]p[or]tio d[en]otat esse inter sor-
te[m] & platonem s[ed] in albedine q[ua] p[ro]p[or]tio n[on] est
igitur illud p[ro]p[or]tio est falsu[m]. t[er]cia p[ar]te per t[er]tia[m]
suppositione[m]. & a[n]s probatur. q[uod] si sor. in ali-
qua p[ro]p[or]tione esset albi[us] q[uam] pla. incipit e[ss]e
albus. ista p[ro]p[or]tio esset extremi maioris ad
minus. sed nullu[m] extremu[m] minus est ibi. igitur
n[on] est. Et p[er] idē arguit[ur] in eodē casu q[uod] n[on] in infi-
nita sor. est albi[us] q[uam] pla. incipit e[ss]e albus. Et
etiā sequitur q[uod] nihil velocius incipit moueri
q[uam] ip[s]imet incipit moueri incipiente ip[s]o a n[on]
gradu moueri nec sor. incipit e[ss]e albi[us] q[uam] pla.
incipit e[ss]e albus. posito q[uod] vterq[ue] incipiat a n[on]
gradu e[ss]e albus. & eque velociter intendatur
cū alio. ¶ Itē septimo n[on] sequitur. a. cito t[an]get
b. & cito t[an]get. c. & n[on] eque cito t[an]get. c. sicut
t[an]get. b. sed tardius. igitur. a. citius t[an]get. b. q[uam]
c. Et t[un]c hic arguit[ur] p[er] modu[m] exponēdi s[ed] po-
sitū. igitur ille modus n[on] est bonus. p[er] p[ar]te[m]
& probat[ur] a[n]s ponendo q[uod] a. sit s[er]p[en]s q[uod]
d[icitu]r moueri sup[er] plano incipiendo a partibus
minorib[us] & ponatur q[uod] b. sit nomē cōmune
partibus paribus plani. & c. nomen cōmu-
ne partibus imparibus eiusdem plani. tunc
est illud a[n]s v[er]o p[ro] tribus primis partib[us]
& p[ro] vltima parte etiā p[er] p[ar]te[m]. ponatur eni[m]
cum toto casu q[uod] a. vltimo remanebit sup[er]
prima parte p[ro]p[or]tionalit[er]. & tunc p[er] q[uod] tar-
dius t[an]get. c. q[uam] b. consequens t[un]c illius p[ri]-
me consequentie est impossibile. q[uod] i[m]mediate
post hoc t[an]get. c. & etiā t[an]get. b. si enim
prius t[an]get. b. q[uam] c. tunc aliq[uod] esset primu[m]
c. tactu[m] consequens impossibile. q[uod] t[un]c aliq[uod]
foret vltima p[ar]te p[ro]p[or]tionalit[er] plani sic diuisi.

Ad primum igitur

dictu[m] admissu[m] casu negando q[uod] sortes. erit
maior q[uam] erit plato. & negatur illud argumē-
tu[m] sortes. erit quadrupedalis. & plato nun-
q[uam] erit quadrupedalis. sed solum pedalis v[er]-
bipedalis. igitur sortes erit maior q[uam] erit pla-
to. q[uod] tunc sequitur q[uod] pla. erit minor q[uam] erit sor.
quod repugnat casui ibidē posito. igitur n[on] ē.
¶ Ad secundū dicitur concedendo istā cō-
sequentiam. sor. erit maior pla. igitur sor. erit
magnus. & pla. erit magnus. & pla. n[on] erit
eque magnus sicut erit sor. sed minor. Et ad-
mittatur casus ille. & negatur ista consequen-
tia sor. erit duplus ad pla. igitur sor. erit ma-

ior plato. si cut etiā n[on] sequitur. sor. erit du-
plus ad pla. igitur sor. erit maior q[uam] erit pla.
q[uod] ille conuertuntur. sor. erit maior pla. & sor.
erit maior q[uam] erit pla. q[uod] in istis terminis l[et] re-
soluere ablatiuū in nominatiuū cum q[uod] v[er]-
patet ex grammatica. immo comparatiuus
gradus n[on] distribuit nisi quia includit ad-
uerbiu[m] comparandi. puta ly q[uod]. ideo ponēs
differentiam inter istas quod ad veritatem v[er]-
falsitatem videtur fundamēto carere. ¶ Ad
tertiam formam dicitur illaz negando. neq[ue]
sic exponitur ista sor. est maior q[uam] a. sicut ibi
infertur. sed debet capi tertia exponens sic. a
n[on] est t[an] magnu[m] q[uam] magnus est sor. quod
v[er]o est in tali casu. quelibet enim pars quan-
titatiua sor. est ita magna sicut sor. licet n[on] sit
tam magna q[uam] sor. ¶ Ad quartā dicitur q[uod]
licet ista se inferant sor. est maior pla. & pla. ē
min[us] sor. tamen p[ro] maiori declaratiōe gra-
dus comparatiui ille alie exponentes addun-
tur. neq[ue] est inconueniens q[uod] in terminis rela-
tiuis vnus terminus per aliu[m] exponatur.
& declaratur vt species declaratur per gen[us]
& genus per speciem. cum dicant antiqui q[uod]
species est que supponitur generi. & genus ē
cui supponitur species. ¶ Ad quintā dicitu[r]
q[uod] ista. sortes est maior pla. per pedale &
confimilis sufficienter exponi potest per vnā
talem sor. excedit platonem per pedale. igitur
sor. est maior plato. per pedale. neq[ue] opor-
tet addere istas sortes est magnus & plato ē
magnus p[ro]pter maiorem declarationē ha-
bendam. cum ista sit satis clara de se. Sed d[icitu]r
futuro sic exponi debet. sor. erit maior plato.
per pedale sor. quantlibet quantitatem quam
habebit plato erit aptus excedere per peda-
le s[ed] quantitatem quam habebit ip[s]e sortes
absq[ue] aliq[uod] augmentatiōe sortis. ¶ Ad sextā
dicitur negando istam consequentiam sortes
est albus. & plato incipit esse albus & plato.
n[on] incipit esse tam albus q[uam] est sortes. s[ed] mi-
nus albus. igitur sor. est albi[us] quam plato.
incipit esse albus. quia ex consequente sequi-
tur q[uod] in aliqua p[ro]p[or]tione sor. est albi[us] q[uam]
pla. incipit esse albus. quod falsu[m] est in isto
casu. & sicut negatur ista. ita generaliter dici-
tur. q[uod] si aliquid incipit moueri a non gra-
du intendendo motum suu[m] quod ipsum
n[on] incipit velocius moueri quam ipsum

De superlatiuo

incipit moueri. q. nullum tale aliquatiter velocius. nec tarde incipit moueri. et ita dicitur si aliquid incipiat esse album a non gradu esse albi vel calidi vel siccit. et sic de aliis. ¶ Ad se primum dicitur q. ista est resolutibilis. a. prius tanget. b. q. c. et non exponibilis ratione istius termini prius. sic arguendo. tunc. a. tanget b. et tunc erit prius q. tanget. c. igitur et c. sed minor est falsa. sine demonstratur instans sine tps. ¶ Item contra illum modum exponendi positum arguitur q. non sequitur sor. currit velociter. et nullus asinus currit velociter et nullus asinus currit t. velociter q. velocius currit sor. sed aliquis asinus currit minus velocius q. sor. igitur sor. currit velocius asino. antecedens est verum et consequens falsum posito q. sor. currat. et asinus currat. et asinus currat non t. velociter currit sor. et quiescat aliquis asinus. puta. b. et patet q. antecedens istius consequentie est verum. et prius falsum. q. sequitur. sor. currit velocius asino et b. est asinus. igitur sor. currit velocius b. consequens est falsum. et tenet consequentia a superiori distributo enim debita constantia ad suum inferius. Ideo forte dicitur concedendo q. petit argumentum. s. q. ista est falsa. ¶ Sed contra per idem tales forent falsae sor. erit maior q. aliquando erit pla. posito q. sor. erit tripedalis et pla. pedalis solum et non maior. q. si sor. erit maior q. aliunde erit pla. et tunc erit aliud de demonstrando instans. in quo nenter eorum erit. igitur sor. erit maior q. plato erit tunc consequens est falsum et consequentia tenet ex re sponcione. q. tñ ista sit vera sor. erit maior q. aliunde erit plato. patet per modum exponendi superius positum. ¶ Item non sequitur. a. est maius. b. igitur. b. est minus. a. patet. sit enim a. vniuersus. et b. sit medietas. et patet q. a sit maius. b. et tamen. b. non est minus. a. q. non est paruum. q. paruum dicitur respectu maioris. sed nihil est maius q. a. igitur. a. non est paruum. Ideo forte dicitur negando ista consequentiam. a. est maius. b. igitur. b. est minus. a. q. ubi est minus. a. Sed contra ab. a. ad. b. est proportio maioris inequalitatis. sed omnis proportio maioris inequalitatis est habitaudo maioris ad minus. ut patet ex diffinitione proportionis maioris inequalitatis. igitur b. est minus. a. ¶ Item. a. est simpliciter fastus

et omne simpliciter finitum est magnum et paruum. igitur et c. ¶ Ideo dicitur ad primum q. propositio in qua ponitur comparatiuus gradus ratione talis comparatiui gradus. ut gratia exempli ista sor. erit maior q. erit pla. generaliter sic habet exponi sor. erit magnus. et plato. erit magnus et pla. non erit t. magnus q. erit sor. sed plato. erit minor. q. erit sor. ita q. in tertia exponente sumantur aduerbia comparandi. et non similitudinis qualitatis vel quantitatis. potest etiam quarta exponens aliter sumi sic sor. et plato. erunt comparabiles secundum quantitatem. ¶ Ad aliud argumentum dicendum negando istam consequentiam sor. currit velocius asino. sed. b. est asinus. igitur currit fortius velocius. b. sed debet sumi constantia sic b. est asinus currens. et causa est. quia ibi denotatur esse comparisonem currens ad currens. ¶ Ad aliquod dicitur negando ista consequentiam. a. est maius. b. igitur. b. est minus. a. et conceditur q. a. est paruum. et non dicendum paruum respectu maioris. sed dicitur paruum respectu minus parui. aut magis parui. quousque finem veritatem. iste terminus paruum non opponatur relative. isti termino magnum. sed p. uatiue. sicut intensum et remissum. et stat in tensum esse absque hoc q. remissum sit. q. nihil est intensum nisi subiectum et c.

¶ De expositione gradus superlatiu.

Accipiat ex grammatica q.

superlatiuus gradus significat per modum ut quorum est aliquid

Ex quo patet q. ista est impossibilis. fortes est fortissimus illorum demonstrando platonem et ciceronem. quia ista significat q. sor. est aliquis istorum. et est fortissimus eorum. ¶ Patet ultra istam consequentiam non valere. fortes est fortis. et isti sunt fortes demonstrato platone et cicerone. et nullus istorum est tam fortis sicut sor. seu nullus istorum est fortior sorte. sed minus fortis. q. sor. igitur fortes est fortissimus istorum. quia ex consequente sequitur q. sor. est aliquis istorum.

¶ Item secundo accipitur q. omnis propositio per quam denotatur esse superlatiuus que non est falsa. Ex quo patet q. ista est falsa sor. est fortissimus illorum. demonstratis forte et platone eque fortibus. quia per istam denotatur

Tractatus

tur esse superlatio. sine excessus inter forte & platone q̄ nō est ideo ista ppositio falsa. Cū fm veritatē ex p̄pōne de superlatio sequit̄ aliqua de comparatio. vt sic arguendo. fortes est fortissimus illorum. igit̄ aliquo illorum fortis est fortior. sed non sequit̄. igitur quolibet illorum est fortior. Ex eodem p̄z istam consequentiam non valere. fortis est fortissimus illorum. igitur nullus illorū est eque fortis cum fortis. sed sequitur oppositum. igitur aliquis illorū est tam fortis q̄ est fortis. q̄ omnium quorum fortis est fortissimus fortis est vnus. Pater vlt̄erius ex secunda suppositione hoc argumentum nō valere. fortis qui est aliquis istorū est fortis. & isti fortes demonstratis pla. & fortis eque fortibus & cicerone minus forti. & nullus istorum est fortior fortis. sed aliquis minus fortis. igitur fortis est fortissimus istorum. Ideo dicitur q̄ ista. fortes est fortissimus istorum. sic exponitur. fortes qui est aliquis istorū est fortis. & isti sunt fortes & quilibet istorū nō fortis est minus fortis q̄ fortes. igitur fortis est fortissimus istorum. Ex quo sequitur q̄ ista p̄pō nō valet. fortis est fortissimus hominum & fortis est hominum. igitur fortes est fortior forte. neq̄z etiā sequitur fortes est fortissimus hominum. & isti sunt homines fortes demonstratis platone & cicerone. igit̄ fortes est fortissimus istorum q̄ vnus ibi arguatur a superiori distributo ad summum inferius. q̄ si debet valere p̄pō. o3 sumere constantiam sic. isti sunt homines fortes. quorum aliquis est fortis. p̄z vltra tales non fore cōgruas. s3 impossibiles. fortis est fortissimus asinorum. leo est fortissimus lincum. sicut & hec fortis est fortissimus cice. & plato. seu fortis est fortissimus istorū. demonstratis platōe & cicerōe

Sed exponendi. q̄ isto dato sequitur q̄ fortis est primus istorū & tñ fortis est vltimus istorum demonstratis eisdem. p̄pō est falsum & arguit̄ p̄pō. ponat̄ enī q̄ fortis currat & plato post eum currat. & cicero post eum currat. & sequitur tñ q̄ fortis est primus istorum. Et q̄ sit vltimus istorū arguitur sic. q̄ fortis istorū est vltra. & isti sunt vltra. & nullus istorum p̄ter fortem est tam vltra q̄ fortis. sed aliquis ceterorū. igitur fortis est vltimus illorum. tenet p̄pō p̄ modum exponendi positum. p̄pō tamen est falsum. q̄ sequitur. fortis est vltimus istorū igitur

tur fortis est postremus illorum p̄pō est falsum & repugnat casui. ¶ Ex isto sequitur vltra q̄ fortis est vltimus qui currit a3 que3 nullus currit. ¶ Itē sedō sequitur q̄. a. est maximum istorū quod nō est maximum istorū demonstratis tribus inequalibus in q̄titate quorū. a. sit medium. q̄. a. est maximum istorū q̄ nō est maximum istorū. & ista sunt magna & nullus illorū p̄ter. a. est tam magnus q̄. a. qd nō est maximum istorū. sed aliquod est minus. igitur &c. ¶ Sed q̄ illud p̄pō sit falsus arguit̄. q̄ i illa. a. est maximum illorum. q̄ nō est maximum illorū. vel ly qd refert̄ ad ly a tam in exponēte q̄ in exposita. & p̄z q̄ illa est falsa sic referendo. vel refert̄ ad ly maximum in exposita. & in exponente ad ly magnus & sic adhuc illa est falsa. q̄ nō sufficient̄ ille tres exponentes. sed o3 addere quartam vlt̄m. aliter foret verum q̄ fortis fortis maximum illorū demonstratis fortis. & platone & vno infinito posito q̄ sit fortis. maior platone. q̄ fortis istorū est magnus & isti sunt magni. & nullus istorū p̄ter fortis. est tam magnus q̄ fortis. sed aliquis minor. igitur &c. p̄pō tñ est impossibile. q̄ sequit̄ fortis ē maximum illorum. igitur fortis. quolibet illorū alio a se est maior. ¶ Item tertio sequitur q̄ nō est possibile aliquod esse primū instans esse fortis. aut platonis. nec q̄ alicuius rei possit esse primum instans. aut vltimum. q̄ sequit̄ hoc est primū instans. igitur hoc est primus instans aliquorū instantium. sicut sequitur. iste est primus homo. igitur iste est primus homo aliquorū hominum. ¶ Item sequit̄. hoc est primū instans igitur. aliqd instans est posterius isto p̄pō p̄z q̄ ly primus est terminus relatiuus. ¶ Item quarto isto dato sequitur q̄ potentia portarina fortis. in aliquo casu. nō est terminata per maximum qd sic. nec per minimum qd nō. p̄pō est falsum & pbat̄ p̄pō. q̄ si potentia fortis sit terminata ponat̄ ḡra argumētū q̄ aliquod sit minimum pondus q̄ fortis. nō sufficit portare & q̄ multa sint equalia sibi sicut sequit̄. q̄ bñ sequitur. a. est minimum pondus q̄ fortis. nō sufficit portare. igit̄. a. est minimum eorundē ponderum q̄ e fortis. nō sufficit portare. & sequitur vltra q̄ multa sunt equalia a quorum nullus sufficit portare. Ex quo sequit̄ q̄. a. nō ē minimum illorū que fortis. nō sufficit portare. q̄ ex illo sequitur q̄. a. est primum illorū que fortis. non

Beincipit

sufficit portare. et ista q̄ for. nō sufficit portare
sūt parua et nullū illoz q̄ for. nō sufficit porta
re. preter. a. est tam p̄uū q̄. a. sed quodlibz
illorum aliud ab. a. est maius q̄. a. sed p̄is p
tertia pte est falsum. ¶ Item sequit̄. a. est mi
nimum quod for. non sufficit portare. igitur
a. est minimum illoz que for. nō sufficit portare
p̄is est falsum posito q̄ nō sit aliqd̄ pondus
maius. neqz equale. a. nisi. a. ¶ Itē q̄ro seq
tur q̄ nullum est genus generalissimum. qz
si ille terminus suba est genus generalissi
mum sequitur q̄ quodlibet genus aliud ab illo
sit minus generale q̄ iste terminus suba p̄is
est falsum. ¶ Itē illo dato sequitur sexto q̄ pōt
esse q̄ for. sit fortissimus hoīum existentibus
multis hoībuz quoz vnus sit for. p̄is falsus.
qz sequitur for. est fortissimus hoīum. igit̄ quo
rūlibet hoīuz for. est fortissimus. p̄z p̄ia et se
quitur vltra. quozūlibet hoīum for. est fortissi
mus. sed isti sunt hoīes demonstrato platone
et cicerone. igit̄ istoz for. est fortissimus. p̄is
falsum et impossibile. igit̄ et c. ¶ Itē septimo
ista expōne data sequitur. qz hoc argumentuz
esset bonum. b. erit primū instans esse for. q̄
erit primū instans esse platonis. igit̄ in. b. in
stanti for. et plato. incipiet esse. p̄z p̄ia. et ar
guitur q̄ p̄is sit falsum. qz in casu aīis illius
p̄is est verus. et p̄is falsus ponat̄. n. q̄ for.
iam sit et erit cū platone. cū? platonis. b. erit
primū istas et p̄z q̄. b. erit p̄mū instas ēē for.
q̄ erit p̄mū instans esse platonis. qz. b. erit
instans esse for. qd̄ erit primum instans esse
platonis. et nullum erit instans prius. b. qd̄
erit instans esse for. q̄ erit primū instans esse
platonis. igitur. b. erit p̄mū instans esse for.
q̄ erit primum instans esse platonis. et p̄is
illius prime p̄is est falsus. i. q̄ in eodē instā
ti in quo for. incipiet esse plato. incipiet esse te
nendo ly indiuisione. vt pono.

Sed ad primū illoz dicet q̄ accipiendo
istos terminos primū et vltimū
pnt denotare ordinē. nihil est primum nec
vltimum. nisi in relatione ad aliquē ordinem
vñ for. sū vñ ordinē in casu posito est p̄i
mus. et sū aliū ordinē ipse nō est primus. s̄
in casu illo dicitur q̄ for. est primus sū illuz
ordinē. et etiā vltimus sū eundē ordinē. et
non valet p̄ia ista. for. est vltimus sū illum
ordinē. igit̄ est postremus sū istuz ordinem

qz ista for. est vltimus illorū sū istum ordi
nē. nō plus significat. nisi q̄ for. ē maxime vñ
tra inter istos versus istam dīaz positionis
versus quā mouetur. sed nihil est primū aut
vltimū simpliciter. sed in relatiōe ad aliquē
ordinē. neqz valet p̄sequentia. ista for. est p̄i
mus sū illū ordinem. igitur for. est primus
illorū. aliter sequitur q̄ quilibet illorū est p̄
mus et vltimus illorū et sic eēnt plura quoz
quodlibet esset prius illorum. Et per hoc
etiā dicitur concedendo istam propositionem
q̄ for. est vltimus qui currit. ante quē nul
lus currit. ex illa autē non sequitur q̄ for. est
simpliciter vltimus illorum. ¶ Ad secundaz
formam dicitur concedendo q̄ hec est impo
ssibilis. a. est maximū illorū quod non est ma
ximū illorū. qz si. a. est maximū illoz qd̄ nō
est maximū illoz. vel hoc eēt. qz. a. esset ma
ximū illorū q̄ maximū illoz. non est maxi
mū illorū. et hoc non quia cū nulluz illorū
est maximū illorum nisi. b. igitur. a. est. b.

¶ Item vna exponens illius est falsa sic ex
ponendo et referendo. ideo illa est falsa. Uet
si illa esset vera. hoc esset sic referendo. a. est
maximū illorū q̄. a. non est maximum illo
rum. quod est impossibile. Et per hoc respō
detur ad aliam propositionem sibi consimī
lem cū assumitur. b. erit primū instans esse
for. quod erit primū instans esse platonis.
qualitercunqz. enim refert ly q̄ vna eius ex
ponens est falsa. ideo illa p̄ia est bona. aliqd̄
erit primū instans esse for. quod erit primū
instans esse platonis. igitur quando plato in
cipiet esse for. incipiet esse. Et similiter dicitur
ad tales propositiones hoc est primum in
stans esse for. quod est vltimum instans esse
platonis. quia de virtute sermonis omnes
tales sunt impossibiles. quia in omnibus ta
libus est supplendus genitiuus. quia si hoc
est primum instans. hoc est aliquorum instā
tionū primum instans philosophi tamen nō
tantam habentes sollicitudinem. de vocabibz
p̄nunt tales propositiones. hoc est primum
instans esse sortes. pro talibus copulatiuis
hoc est instans esse sortes. et non immediate
ante hoc instans sit for. in istam prior. que
copulatiua sū veritatem nō conuertit cū
illa. Unde apud eos ad hoc q̄ hoc sit primū
instans esse sortes. sufficit q̄ in hoc instans

Beincipit

for. incipiat esse. sed fin rei veritatem illa copulativa non convertit cum illa. hoc est primus instans esse for. **¶** Et similiter de ad tales propositiones. hoc est minimum quod for. non sufficit portare. quod quilibet talis significat. hoc est minimum quod for. non sufficit portare quod hoc est minimum illorum ponderum. que for. non sufficit portare. Et ex illo sequitur quod multa sunt pondera equalia huic. quod ponitur esse minimum quod for. non sufficit portare quorum unum ponderum nullum for. sufficit portare. **¶** Sed fin veritatem nullum est minimum pondus. quod for. non sufficit portare in casu illo. Ex illo tamen non sequitur quod potentia for. non terminetur. quod eius terminatio non sit exprimens da per tales terminos maximum. et minimum philosophi. tamen magis rebus quam terminis intendentes. quod sunt artifices reales. expriment terminos potentiarum inclusivos vel exclusivos per tales terminos maximum et minimum. intelligentes per tales propositiones. hoc est minimum quod for. non sufficit portare tantum quantum per illam copulativam. hoc est magnum quod for. non sufficit portare. nec aliquid maius quod for. non sufficit portare. sed fin veritatem illa copulativa non convertitur cum illa exponenda. imo illa exponenda non potuit for. esse. quod tamen sequitur ex illa copulativa. sicut ista. hoc est minimum quod chymera non potest portare. non potuit chymera esse. Sed tractantes possessiones terminorum et proprietates. sicut fecerunt rationales philosophi habent exquisitas terminorum proprietates demonstrare. frequenter tamen ad aliud intendentes ipsi ponunt terminos improprie. ubi argumenta aut materia de qua est sermo non petant illarum difficultatem. Et per hoc dicitur ad aliud quod illa est falsa de veritate sermonis. ille terminus substantia est genus generalissimum existentibus decem generibus decem predicamentorum. sed per tales propositiones decem sunt generalissima intelligunt quod decem sunt genera quorum quodlibet est generalissimum in sua coordinacione predicamentali. quod etiam verum sit verum infra videbitur. **¶** Ad aliud dicitur quod stat for. esse fortissimum hominum multis alijs hominibus ab eo existentibus. et negat illa prima for. esse fortissimum hominum. igitur quodlibet hominum for. est fortissimus. imo neque de comparativo valet talis

lis prima. quod non sequitur for. currit velocius asino. igitur quodlibet asino for. currit velocius neque sequitur. for. erit maior quam erit plato. in aliquo tempore. igitur for. in quolibet tempore erit maior quam erit plato. igitur etc.

¶ De probatione illius termini incipit.

Incipit solet sic exponi.

I est presens est. et non immediate ante instans quod est presens fuit. vel for. in instanti quod est presens non est et immediate post instans quod est presens erit. igitur for. incipit esse. sed hec prima non valet. quod in primo esse mundi fuit vera vel saltem fuisset vera illa disjunctiva. ille deus est in instanti quod est presens. et non immediate ante instans quod est presens ille deus fuit vel in instanti quod est presens ille deus non est. et immediate post instans quod est presens deus erit. et ex illo non sequebatur vel non secutum fuisset hoc impossibile. hoc. scilicet deus incipit esse. et quod illa disjunctiva sit vera. pars. quod eius prima copulativa est vera in illo casu. quod pars quod prima pars de se manifesta est. et contra dictorum secunde partis illius copulative est falsum. scilicet immediate ante instans quod est presens ille deus fuit. quod sequitur immediate ante instans quod est presens ille deus fuit. igitur aliqui ante instans quod est presens ille deus fuit. ex quo sequitur ultra quod ante instans quod est presens in aliquo instanti vel tempore deus fuit. prima pars. quod ibi ille terminus aliqui est adverbium temporis. Ex quo pars ultra istam primam non valere. in hoc instanti tu non curris et immediate post hoc instans tu curres. vel in hoc instanti tu curris. et non immediate ante hoc instans currebas. igitur in hoc instanti tu incipis currere. pars quod demonstrando instans in quo tu curres et non incipis. et post quod curres aut demonstrando diversa instantia. sequitur quod ante est verum. et presens falsum. Ideo dicitur quod ille dictiones incipit et definit. et huiusmodi non habent exponi. sed habent casus veritatis. ille tantum casus veritatis ista dicte non sufficiunt. sed ad inferendum illa for. incipit esse. igitur sic arguere. in instanti quod est presens for. est. et non immediate ante instans quod est presens for. in aliquo instanti fuit et immediate ante instans quod est presens tempus fuit. igitur for. incipit esse. vel sic in instanti quod est presens for. non est. et immediate post instans quod est presens in aliquo instanti for. erit et immediate post in

De incipit

stans qđ est pñs tps erit. igit̃ qđ. ¶ Idē et illa sor. incipit esse habere aliā cām veritatis qđ sit aliqua istaz. vnde bene sequitur sor. est qđ nō fuit. igit̃ sor. incipit esse sed nō valet cō sequēta ccontra ab illa ad aliquā illaz cām. igit̃ ideo ly incipit nō est dictio exponibilis. qā ab exposita ad quālibet suaz exponentiū. et etiā ab exposita ad oēs suas exponentes sumptas dī esse formale argumentū. quorū nullū est verum de ly incipit. et de illa disiunctiua iā dicta. vnde nō valet illud argumentū. sor. incipit esse igit̃ i instāti qđ est pñs sor. est et nō immediate ante instās qđ est pñs sor. in aliquo instanti fuit. et immediate ante instās quod est pñs fuit tps. Nec etiā sequitur. sor. incipit esse. ergo in instāti qđ est pñs sor. est et nō immediate ante instās qđ est pñs sor. in aliquo instāti fuit. et immediate ante instāti qđ est pñs fuit tps vel sor. in instāti qđ est pñs nō est. et immediate post instās qđ est pñs erit in aliquo instāti. et immediate post instāti qđ est pñs tps erit. stat enim rem aliquā incipere esse et nō eē tps. vel instāti. et etiā stat ymaginari rē aliquā incipere esse et pro tunc nō esse eum vel tps. aut etiā eternitatē. nec immediate ante hoc fuisse. neq; immediate post hoc fore de ymaginatione igit̃ ista consequentia nō est formalis. et p consequēs ille non sunt sufficientes exponentes illius p positionis. sor. incipit eē. q; ab exposita ad exponentes simul vel partialiter sumptas ē sor male argumentū. Aliquādo autē ly incipit nō hz illas cās veritatis per positionem de presenti et remotionem de preterito. vel per remotionem de presenti. et positionem de futuro. sed aliqñ hz easdē causas veritatis quas ly definit. q; ille conuertunt sor. incipit nō eē et sor. definit esse. Similiter hec. sor. incipit fuisse habet causas veritatis per negationem dī pñti et positionem de preterito vel dī futuro.

Sed contra illum modum arguendi forte arguitur. q; illo dato sequitur qđ non esset possibile qđ sor. inciperet ptransire aliquam partem alicuius spaciū. vel desineret ptransire. qā nō immediate post datū instans ptransibit aliquam partem alicuius spaciū in aliquo instāti nec ptransire pōt. Similiter de preterito suo modo probetur. pñs tñ est falsum. q;

per idē sequeretur qđ non esset possibile qđ sor. inciperet moueri aut desineret moueri. Igitur illo dato sequitur qđ vniuersum inciperet eē. et desineret esse. q; deinōstrato vniuerso vey est dicere qđ hoc est. et non immediate ante instans qđ est pñs. hoc fuit in aliquo instanti. et sic de alijs. igitur hoc incipit esse demonstrato vniuerso. et arguit antecedens. i. qđ nō immediate ante hoc fuit. q; instans qđ est pñs et multa alia qđ incipiunt esse non prius fuerant. et consimiliter etiam suo modo deducit qđ vniuersum definit esse. et semp fuit ita qđ vniuersum incipit esse et definit esse. ¶ Itē tertio sequitur qđ nullū successuum pōt incipere esse. et qđ aliquid incipit esse in seipso. et definit esse in seipso.

Ideo ad primam formā dicitur ipaz negando. et dicitur qđ illa et similes sor. incipit ptransire aliqđ spaciū. hnt causas veritatis superius positas. et vltra illas habet istas. sor. et in instanti qđ est pñs nō ptransit aliquod spaciū. et immediate post instans qđ est pñs ptransibit aliquod spaciū. et immediate post instans qđ est pñs tps erit. et sic etiā dicendum est suo modo de hnc verbo definit. ¶ Ad secundū dicitur cōcedendo qđ vniuersum definit esse. capiēdo vniuersum pro aggregato ex oibus que sunt in rerum natura. et ita capiēdo vniuersū cōceditur etiam qđ vniuersum incipit esse. et aliquis mundus definit esse in seipso. nullo modo non est substantia nec accis. sed aggregatū ex his. ¶ Ad vltimū dī pcedēdo vtrūq; licet. n. nullū successuum pōt incipere esse. pōt tñ incipere esse aliqđ successuum vt infra patebit. Secundum etiā conceditur qđ aliquid in seipso incipit esse. puta quodlibz instans et definit esse in ipso. ¶ Itē sequitur qđ sor. incipit esse homo post primū instans esse sui. et definit esse hō ante primū nō eē sui. ¶ Item qđ sor. definit eē hō ante primū nō esse sui qđ nō definit esse. ¶ Itē qđ sor. incipit esse qñ nō erit possibile ipsum incipere eē. et sor. definit eē aliqđ qñ nō erit possibile ipm desinere eē aliqđ et qñ ipē nō poterit desinere eē. et qñ nō erit possibile aliqđ desinere eē. Et si aliqđ incipiet moueri ipm incipiet moueri postq; mouebitur. et si aliqđ incipiet moueri ipm incipiet moueri qñ mouebitur. et etiā si aliqđ

De incipit

incipiet moueri ipz incipiet moueri qñ nō mo-
uebit. Et ita etiā si aliqd definit moueri ipz
definet moueri ateqs definit moueri. & si ali-
quod definit moueri nō ipz definit moueri
qñ definit moueri. sed definit moueri qñ nō
definet moueri. Et ille regule generales sunt
respectu terminorū respectu quorū verifican-
tur illa verba per negationē de pñti. & etiā
dato qd oēs tales sint cathegorice. for. definit
currere ateqs definit currere. qd vñ est
ga aduerbia tps vel loci non faciunt propo-
sitiones ypotheticas. sicut infra pbabitur.

Sed in hac materia incidit dubium
vtrūz aliqd successine produ-
cēdū aut pducibile possit incipere &c. Et
arguitur qd nō. qz si sic ponat igitur qd a. sit
quātitas pedalis successine pducenda adeq-
te in b. hora vñformiter qd gñ argumētū in-
cipiet esse in. c. instanti. Et arguit qd a. quāti-
tas nō incipiet esse in. c. instanti. qz ante c. instās
a. quātitas erit. qz ante c. instās hec quanti-
tas pducet. & nō prius pducet qz erit pdu-
cta. sed qñ cito erit pducta tācito erit. igit ante
c. instās erit p3 cōsequētia. & illud añs pbat
f. qd nō prius pducet qz erit producta. qz se-
quit illa quātitas pducitur ante. c. igit qd
pducet ante. c. erit hec quātitas tenet pñā
a cōuersa ad suā puerentē. sed illa quātitas
nō erit in. c. instanti. nec aliqz eius vt pono. igit
tur illa quātitas erit ante. c. p3 pñā. & ponat
minor. ponat. n. cū toto casu qd in. c. instanti nō
erit illa quātitas. nec aliqd eius. vt qd de? ani-
bilabit illā & p3 totū. Et forte huic dñ qd il-
lud repugnat casui. f. qd ipa producet ante. c.
instans requiritur enim vt forte dñ ad hoc qd
illa quātitas producet. qd illa erit aliqñ pdu-
cta postqz defuerit esse iste motus p quē p-
ducetur. Sed contra illam responsionem
arguitur sic. qz ponat cū illo pmo casu qd qñ
erit generata medietas illius quātitatis gene-
rande. corūpat in tpe in quo generabit ade-
quate secunda. Et p3 qd a. quātitas pducet
ante. c. instans. & tñ ipa nō manebit in fine.
igitur nō requiritur quātitatē remanere in fi-
ne qñ ipa acqrat. Et ponatur qd qñ ge-
nerabitur secūda p3 proportionaliter corū-
pat pñā. & qñ generabitur tertia corūpat
secūda. & sic vltra. Et p3 qd a. quātitas pdu-
cet in. b. hora ante. c. instās & p3 pñā. a. quāti-

tas erit & nō erit in. c. instanti. nec aliqd ei-
erit in. c. instanti. igitur. a. quātitas erit ante
c. instans. Et ponatur qd for. & plato sint
eqles. f. bipedalis quantitatis. & augeat vter-
qz vñformiter in illa hora ita qd vterqz si ma-
neret in fine illius hore etiam vterqz tripeda-
lis quantitatis. sed corūmpatur for. i fine ho-
re remanente plarone & arguitur qd for. erit
tripedalis quātitatis ante. c. instans qz illa to-
talis quātitas quam acquirit erit ante. c. in-
stans. ga illa augmentatio demonstrando ta-
lem motū quo augebitur for. adeqte i illa ho-
ra erit ante. c. instās. & illa augmentatio erit
illa quātitas. igitur illa quātitas erit ante
c. instans. p3 consequentia & arguitur antece-
dens pro pñā parte. ga for. & plato p equa-
le tempus augebuntur eque velociter & vñ-
formiter & aliquis erit maximus motus quo
augebitur plato. igitur aliquis erit maximus
motus quo augebit for. Et forte dñ ne-
gando illaz minorē ibi assumptā. f. qd ista aug-
mentatio erit illa quātitas. Sed contra
ista quātitas erit illud p qd formaliter for.
augebitur. igitur ista quātitas erit augmēta-
tio. p3 pñā sicut sequitur. hec albedo erit illā
p quod formaliter alterabitur for. igitur hec
albedo erit alteratio qd for. alterabit. pñā p3
ga alteratio ē actus alterabilis fm qd altera-
bile est. sicut augmentatio est actus augmen-
tabilis fm qd augmentabile est. Et si aug-
mentatio nō erit illa quātitas. sed aliquod
accidens dispositiuū. sequitur qd illa augmē-
tatio erit ante. a. ga augmētatio illa nō pdu-
cetur nisi ante. a. igitur illa augmētatio tācito
erit producta qz cito ipa producet. & qd rati-
one de. a. quātitate siue augmentatione suc-
cessine pducenda hoc est vñ eadē rōne hoc
est vñ de quolibet successino producendo.
Et ad pñcipale arguitur sic. qz si aliqd
successine pducendū pōt incipere eē. ponat
igitur qd in. a. instanti antipz incipiet eē. & ar-
guetur qd non. qz ante. a. instans antipz erit
igitur in. a. instanti antipz nō incipiet eē. pa-
tet pñā & arguitur añs. ga tunc antipz erit
demonstrando tps incipiens ad hoc instanti
& terminatū ad pñmū nō eē antipz. & tunc

Et definit

erit ante. a. instans igitur ante. a. instans anti-
christus erit. p. p. a. et maior. etiam. q. a. in hoc
tpe antixps erit. demonstrando illud tempus
igitur tunc antixps erit. et minor. nota est scilicet
et q. tunc erit ante. a. instans q. a. hoc tps erit
ante. a. instans. nam omne tempus erit ita
cito sicut erit aliq. eius ps vel instans eius in
trinecu ideo et. ¶ Et omne tps ita cito fuit
sicut aliqua eius ps et ta tarde. Quod si con-
ceditur arguitur tunc q. in quolibet instanti
illius hore tu incepisti ee. q. a. in medio instanti
hore qd fuit. c. tu incepisti ee. ponat q. p. to-
tam illam horam fueris. arguit tamen q. in
c. instanti tu incepisti ee. q. a. in. c. instanti fuisti
et no immediate ante. c. instans fuisti. igitur in
c. instanti incepisti ee. p. consequentia ista sa-
tis et maior. sed minor arguitur. q. a. tu no fui
isti ante. c. igitur no immediate ante. c. fuisti an-
tecedens probatur q. a. c. fuit ita cito sicut tu
fuisti. igitur tu non fuisti anteq. c. fuit patz co-
sequentia. et arguitur antecedens q. a. tunc. c.
fuit demonstrando totum tps terminatu ad
instans presens et inceptum ab aliquo instati
preterito anteq. tu incepisti ee. et tunc fuit ita
cito sicut tu fuisti. igitur ita cito sicut tu fuisti
c. fuit p. consequentia satis. et sicut arguitur
q. in. c. instanti tu incepisti esse ita arguitur
de quolibet instanti illius hore q. in eo tu in-
cepisti ee. et. ¶ Itz illo dato q. de tps tadin
erit qd diu erit aliq. eius ps vel instas trinecu
et p. l. de pterito sequit q. q. quid erit vnq.
immediate post hoc erit. et quicqd vnq. fuit
immediate ante hoc fuit. et no solu illud. s. quo-
cuq. dato qd vnq. post hoc erit. sequit q.
imed ate post hoc erit. ¶ Itz sequit q. ime-
diate post hoc in aliquo instati erit antixps et
tu in nullo instanti hore incipientis ab hoc in-
stanti erit antixps. pbat prima ps. q. a. nullus
erit instas post hoc qn inter illud et hoc in ali-
quo instanti erit antixps q. a. quocunq. instanti
dato inter hoc et illud erit antixps arguendo
vt prius. ¶ Itz dato q. qd diu aliqua ps ali-
cuius tps erit ta cito illud tps erit. seqt q. p.
infinitu tps tu fuisti. et p. infinitu tps tu eris q.
p. aliquantum tps tu eris et no per tantum
qn per in duplo maius et sic vltra. q. a. p. om-
ne tempus terminatu ad primu no ee tui tu
fuisti. ¶ Itz sequit q. aliquid est copositu ex
aligbus quoz nullum est. qd si ceceditur ea-

de ratione concedendum est q. isti sunt colle-
ctiue demonstrando te Adam. et tn ada non
est. consequentia p. intelligenti et consequens est
vanum. Et ex illo vltra sequitur q. nihil fuit p.
maius tps q. aliud. et nihil fuit prius q. ali-
ud. et sic sequitur q. tempus no est numerus
motus fin prius et posterius. ¶ Sed forte
ad hec argumenta dicitur negando illud as-
sumptum cum arguitur q. ante. a. antixpus
erit. Et ad probatione cum arguit tunc anti-
christus erit demonstrando tempus incipi-
ens ab hoc instanti. et terminatum vsq. ad
primum no esse antichristi dicitur negando
illam. q. a. dicitur q. antichristus no erit nisi in
tempore intercepto inter primum esse anti-
christi et primum no ee eius. Et etiam nega-
tur minor. cu arguitur. tunc erit ante. a. demon-
strando idem tempus. dicitur enim q. hoc
tempus no erit nisi in equali mensura sibi. et
negatur q. motus diurnus erit in medietate
te diei. sed erit in tota die. et similiter negatur
q. motus horalis erit in medietate hore. sed
erit in tota hora et sic de alijs mensurabilib.
Et conceditur vltra fin istam responsiones
q. motus horalis est et q. nulla pars eius fu-
it que no sit nec aliqua erit que non sit. Sed
contra istam responsionem sic arguitur. q. a.
ex illo sequitur q. si aliquid fuit illud est. q. a. si
cut medietas hore que corrumpebatur est. et
etiam quelibet eius pars est. vt concedit illa
positio. et vt sequitur ex eadem ita sequitur
q. dies que corrumpebatur est. et quelibet
eius pars est. etiam de anno et mille annis et q.
libet eoz parte. quo dato sequitur etiam q.
ea que fuerunt in illis annis sunt et sic etiam seq-
tur q. si aliquid erit illud est. et tunc sequitur
qd nihil pot incipere esse. et qd nulla sit ppo-
sicio contingens. ¶ Itz seqt q. ada perpetuo
erit. et q. antixps prius fuit q. p. tunc fuit ita
qd antixps est vt sequit ex illa positione. sed
probatur prima p. a. s. q. nihil pot incipere
ee. q. si aliquid pot incipere ee sit antichristus
et arguitur q. antixps no incipit ee. q. conti-
nue ante hoc fuit ita qd antichristus est. igitur
continue ante hoc antichristus fuit. ¶ Sed
ad hec omnia dicitur concedendo exceptis
tribus conclusionibus vltimis. dicitur enim
q. aliquid potest incipere ee. et qd aliqua est
propositio p. riges. et q. no prius antixps fuit.

Et definit

et non continue adam erit. Et ad probatio-
nem admittitur qd antixps incipiat esse. et cu
arguit qd no. q. antixps ptine ante hoc fuit
Dicitur negando illud. et cu arguitur qd sic
q. continue ante hoc fuit ita qd antixps est igr
cotinue ante hoc antixps fuit. dicitur negan-
do pnam. unde licet adam sit no tn adam e
in hoc instanti. neqz in aliqua parte hui? dici
sed est in tempore in quo fuit et non alio.

Ad aliam formā dicit qd aliqua est ppo
cotingens sicut illa antixps est. q. adhuc anti
xps no fuit et aliqui erit. et p hoc negatur qd p
petuo adaz erit et qd cotinue antixps fuit. Sz
contra illam responsionē adhuc arguitur. qz
ex illa sequitur qd nulla pars alicuius tps erit
et qd nulla pars successui fuit. qz nulluz suc-
cessui fuit qn fuit solum aliqua eius pars
sed soluz qn fuerunt oia que fuerūt ipsum.

Sed nunqz fuerūt oia que fuerūt ipsum nisi
qn illa simul fuerunt. sed nunqz illa oia simul
fuerunt. sicut for. no erit equalis platoni nisi
for. sit simul cum platone et c. Item ex ista
risione sequitur. qd propositio simpliciter co-
tingens est necessaria. qz sm istam responsio-
nem valet hoc argumentum hoc aliqui erit ta-
le vel tale. igitur hoc est tale vel tale. Et p idē
sequitur qd hec ppo antixps est. aliqui erit ne-
cessaria sic significando que iam est. igitur ē
necessaria etiam tamen ipsa est cotingens igr
tur et c. Et ex illo sequitur qd necessarium co-
tradicit contingent. qz hec antixps no est. co-
tradicit illi. necessarie antixps est. vel si forte
dicitur qd ista est impossibilis. antixps no est
nūc seqtur qd impossibile ptradicit ptingēti pns
ē falsū. qz si vnū ptradictorior est cotingēs.
ad verūlibz reliquū ē ptingēs. Item nullo tpe
erite no esset cōcedendum qd adaz est. neqz
qd adam erit. posito qd nullum tps erit et qd
antichristus erit. no est concedendum qd anti-
christus est. sed ppter tempus esse vel no ēē
no sit aliqua illarū vera vel falsa. igitur uon
est pcedendum qd antixps est. Ideo forte
aliter dicitur ad principale negando qd anti-
christus non pōt incipere esse et admissio casu
negatur qd ante. c. instans antixps erit. Et ad
pbatōnem demonstrando tempus incipiēs
ab hoc instanti et terminatum ad primūz no
esse antichristi negatur qd hoc tempus erit an-
te. c. instans. quia hoc tempus no erit nisi in

mensura sibi equali. et ita dicitur de quolibet
motu qd nullus motus erit nisi in mensura si-
bi equali. Sed vltra tamen dicitur negando
qd adam est. et qd antichristus est et negatur qd
tempus in quo antichristus erit est. Sed co-
tra illam responsionem arguitur deducendo
eadem incōuenientia que prius. quia si tem-
pus est. sit a gratia argumenti vna hora in cu-
ius medio instanti finis et fuerit medietas
elapsa. b. et medietas futura. c. et arguit tunc
sic. a. hora est. et a. hora est. b. c. igitur. b. et c.
sunt et vltra. b. et c. sunt igitur. b. est. et c. est.
Si conceditur argumentum arguitur qd si
aliquid fuit illud est. et si aliquid erit illud est
vt prius. et sequitur tunc iuxta istam respon-
sionem qd nihil potest incipere esse et qd ni-
hil fuit prius alio nec aliquid erit prius alio.

Si negatur psequencia sequit tūc qd aliquid
componit ex aliquib? quoz nullū ē. igr et c.

Item arguitur sic. aliqua per se alteratio
est. que non est nisi qualitas que acquiritur
igitur aliqua qualitas acquiritur. vel igr ac-
quiritur qualitas acquisita vel acquirenda
aut aggregatūz ex his. et sine sic sine sic sequi-
tur qd pars alterationis producta est. et etiam
pars producēda est. quo dato sequitur vt pri-
us qd si aliquid erit illud est. sequitur enīz hoc
acquiritur. igitur quod acquiritur est hoc. igr
tur si hoc acquiritur hoc est. Sed forte hūc
dicitur negando quod alteratio sit qualitas q
acquiritur. dicitur enī qd nihil acquiritur nec
aliquid est in acquiri. quia tunc illud esset. et
dicitur vltra secundum illam responsionem
qd tu pertransis et nihil pertransis. nec ē pos-
sibile te pertransire aliquid. Sed contra il-
lam responsionem sic arguitur. quia si mor?
localis est penatur quod motus horalis pu-
ta. a sit in culus medio instanti finis. et fuerit
b. medietas lapsa. et c. medietas futura et se-
quitur vt prius. vel quod aliquid componit
ex aliquibus quorum nullum est. et tunc etiā
sequuntur tam dicta incōuenientia ptra istā
responsionem. vel sequitur quod. b. est et qd
.c. est et quod si for. fuit for. est et qd si antichri-
stus erit antichristus est. igitur contradictio ē
quod tu pertransis et nihil pertransis. Item
ista responsione data sequitur quod nulla ps
alicuius temporis erit nec aliqua pars alicu-
ius successui erit nec fuit. quod deducitur vt

De incipit

prius contra secundam responsionem.

Oppositum tamē dubij ē manifestum qd si nihil preter deum esset posset aliquod successive producendum incipere esse. sed iam eque bene pōt aliquod successive producendum a deo incipere esse sicut posset si nihil preter deum esset. igitur iam pōt aliquod successive producendum aut producibile incipere esse.

Ideo ad dubiū dicitur illud concedendo qd ultra dicitur p materia qd nihil de successive habemus nisi terminum ad bonū intellectū puta instans vel mutatus esse et hoc est qd dixerūt antiqui philosophi qd de tēpore nō habemus nisi instans. **Secundo** premititur qd si moveri est moveri ē p tēpus et. Et per hoc respondetur ad argumentum cōtra illam responsionem qn arguitur qd Adam est. et qd antichristus est negando. et negatur qd tempus sit aut qd aliqua hora vel motus sit. sed conceditur qd omne successiveum erit. et qd omne successiveum fuerit. sic intelligendo dubium qd a. successive p ductus incipit esse. qd a. est in instanti. qd est presens et nō immediate ante instans qd est presens fuit in aliquo instanti. ita qd illa ppositio de ly immediate sumatur cū instāti de preterito vel de futuro. Unde dicit qd quocūqz dato successive producto aut producendo qd in aliquo instanti erit. ipsum erit anteqz in aliquo instanti erit. et ipsum erit ante primū esse sui. et negatur qd si aliqd spaciū pertransibitur ipsum prius pertransibitur qd erit pertransitum. nec oportet ad hoc quod ipsum erit pertransitum qd ipsum erit postquam ipsum mobile pertransierit. et si sortes acquireret aliquam quantitatem ipse tūc eam habebit tūc acquireret eam. et si aliquam acquireret ipsa erit tūc acquisita quāto ipsa acquireret.

Sed contra istam responsionem forte arguitur qd ex illa sequit qd sor. erit equalis platoni et nunqz erit ita qd sor. est equalis platoni. et qd sor. erit equalis platoni. et nec per tēpus nec per instans erit equalis platoni. **Item** qd sor. nō est equalis platoni et erit equalis platoni. et nec incipit neqz incipiet eē equalis platoni. **Item** qd sor. erit tripedalis et in nullo

instanti erit tripedalis. **Item** qd a. distat a. b. per pedalem distantiam. et tanget. b. et tñ nec per tempus neqz per instans tāget. b. et nō incipit nec incipiet tangere. b. **Item** qd sortes incipit esse pedalis et definit esse pedalis. et tñ immediate ante instans quod est presens fuit pedalis et immediate post instans quod est presens erit pedalis. **Item** qd sor. nō est tūc albus qd albus est plato. et erit tūc albus qd albus est plato. et tñ nō incipit neqz incipiet esse tam albus qd albus est plato. Et qd ille conclusiones sequantur sic arguitur ponatur qd sor. sit pedalis quātitatis et plato bipedalis. et augetur uterqz illoz vniiformiter in illa hora. ita qd si maneret uterqz eoz in fine esset uterqz in fine hore tripedalis quātitatis. sed ponatur qd uterqz eoz definat esse cum sua quantitate. et sequitur qd sortes erit equalis platoni ex responsione data. qd uterqz eoz erit tripedalis precise. et tñ nunquā erit ita qd sortes est equalis platoni. qd neqz in fine hore neqz ante finem hore. Et si sortes distat ab. a. puncto per pedalem distantiam. et augetur in hora acquirendo pedalem quātitatem versus. a. punctum sequitur qd ante finem hore acquireret illam tripedalem quātitatem et illam habebit. sed quāto habebit illam tripedalem quātitatem tūc tangeret a. punctum. igitur ante finem tangeret. a. punctum. et si ponatur qd in fine maneat. a. punctus et sortes cum illa quantitate tangeret. a. punctum anteqz incipiat tangere. a. punctum. Et si ponat cū toto casu qd ille punctus non sit in fine hore. sed cōtinue ante finem. cor. cedēdū est qd sor. nō tangeret a punctum et tangeret. a. punctum et nō incipit nec incipiet tangere. a. punctum et per eundem modum sequuntur conclusiones sibi illate.

Ideo generaliter teneatur qd de nullo successive producendo valet cōsequentia de forma arguendo ex copulatiua cuius vna pars est negatiua d presenti et alia affirmatiua de futuro inferendo propositiōnem de incipit de presenti vel de futuro. unde nō sequitur. a. quantitas erit. et nō est. igitur incipit vel suscipiet esse. ponatur enim qd a. ignis generabitur per partem ante partē et qn erit generata vna pars corrupta alia successive sicut generantur alie. et sequitur qd

Beincipit

a. ignis erit. aliter enim nullū successiū erit. et tñ. a. ignis generabitur nō incipit neq; incipit esse. ¶ Itē ponat q. a. ignis generabitur et nulla pars desinet esse ante finē hore. sed in fine hore ille ignis finē se et qdlibet finē desinet esse p. remotionem de pñti. et patet qñas nō valere. ¶ Ideo p. q. nō si for. erit aliqua lis qualis iā non est ipse incipit vel incipiet esse talis. et nō si for. erit aliquantus quantus laz nō est ipse incipit vel incipiet esse tātus. ¶ Itē q. nō si aliquid erit qd nō est ipm incipit vel incipiet esse. Silt nō si aliqd erit aliquale qle ipm postea nō erit. ipm desinit vel desinet esse talis. et nō si aliqd erit aliquantū quātū postea nō erit ipm desinit aut desinet esse tantū partem illa oia de igne pedali successiue generādo et successiue corūpēdo. ille enim ignis erit adequate in hora et in nulla eius parte aliter ut est offensum pro parte nullū successiū erit. ¶ Ex predictis vltra patet tales qñas nō valere. a. propositio nō est vera et a. propositio erit vera igitur. a. propositio incipit vel incipiet esse vera. Similiter tu nō scis. a. propositiōne. et scies a. propositiōne. igitur scipis vel incipies scire a. propositiōne. p. de illa propositiōne for. fuit equalis platoni. posito cum casu illo prius supposito de sorte et pla. augmentandis in hora q. illa p. propositio accepta erit adequate in hora p. quā illi augmentabūtur. et in cuius fine vterq; eorū desinet esse. ut ibidē positiū est. quā propositiōne tu p. totam illā horā credas sine hesitatione vel ponatur casus de preterito. facta. s. augmentatione illorum et eorūdem corruptione. et p. totū propositū. ¶ Ad formā igitur argumenti principalis. negatur illa pñtia. hec quantitas erit ante. a. igitur in. a. hec quantitas nō incipiet esse et ex dictis patet qñam non valere. ¶ Ad secundum principale cum arguit q. nullū successiue pductū aut producendum pōt incipere esse. negatur et ad casum ibi positiū admittitur casus. s. antixps in instanti. c. incipiet esse et cum arguitur q. nō. q. ante. c. instans antixps erit dicitur illud negando. et cum arguitur q. tunc erit demonstrādo tps ab hoc instanti. incipiens et terminatū ad primū nō esse antixps. et tunc erit ante. a. igitur ante. a. antixps erit. dicitur concessa pñtia. negādo mīnorē. dicit. n. q. hoc tempus nō erit. ante. c.

instans. sed hoc tempus erit ab hoc instanti adequate vsq; ad primū nō esse antixps. et ita generaliter dī q. nullū successiū erit nisi in mensura sibi equali. ¶ Et tunc qñ arguit cōtra illā responsionem q. antixps est. et q. adam est. et si aliquid fuit illud est. dī negādo illas pñtias sic illas intelligendo q. si for. fuit for. est. et si antixps erit. antixps est. et sic de alijs. et cū arguitur q. sic. q. tps est. igitur vtraq; eius medietas est. puta. b. c. ut ibi arguebatur. negatur assumptū. dicitur enim q. nullum tps est. neq; aliquis motus est. q. de tpe non habemus nisi instans vel nunc ad intellectū. Et si auctoritates aliqne allegentur. dicitur q. omnes ille intelligende sunt de preterito vel de futuro.

Sed forte arguitur contra illā positionem. q. ex illa sequitur q. for. per totam illam horā monebitur. et tamen in quolibet instanti illius hore incipiet et moueri. et in quolibet instanti illius hore desinet moueri. ¶ Item sequitur q. nullū successiū pōt incipere esse vel desinere esse. ¶ Item ex illo fundamento arguitur q. multe conclusiones superius posite sunt false. for. erit tripedalis et nec per tempus. neq; per instans erit tripedalis. q. per idem for. erit tripedalis. et in nullo tempore neq; in aliquo instanti. q. si immediate ante finem hore date for. erit tripedalis et etiam in illa hora sequitur q. illa hora erit immediate ante finem hore. quod dictis repugnant. ¶ Itē si aliquid erit in aliquo tpe hoc erit. q. mēsurabitur illo tpe igitur repugnans est q. aliqd erit in. a. hora et non erit per. a. horam neq; per aliquā eius partem. ¶ Item sequitur q. aliqua quantitas continua erit. et nulla eius pars erit. ut p. de tempore. ¶ Item sequitur q. nullum instans alicuius temporis erit neq; aliquod instans erit in aliquo tempore quia nullum instans aliquo tempore potest mēsurari. et etiam quia si aliquod instans erit in aliquo tempore. sequitur q. illud tempus erit quando illud instans erit. ¶ Item sequitur q. aliquod tempus terminatur ad aliquod instans. que s. tempus et instans data non simul erunt. s. qñ instans erit non erit tempus. qd ponitur ad id instans terminari. ¶ Sed hūc forte dicitur q. hoc instans erit quādo illa hora erit.

Et definit

et quod illa hora erit. quoniam sua pars erit. ¶ Sed contra si ista hora erit quandocumque sua pars erit et quelibet sua pars erit quando illa hora erit. sed immediate ante finem erit aliquid pars illius hore. igitur immediate ante finem illius hore illa hora erit. ¶ Item illo dato sequitur quod brunellus differt a sorte. et tamen brunellus definit esse antequam sortes erit. et quod sortes erit equalis platoni et quandocumque sortes erit non erit plato. et conclusiones iste false sunt. igitur etc. ¶ Item arguitur quod nulla hora. a. diei erit quoniam a. dies erit et ita. quod si sic ponatur. igitur quod prima hora. a. diei erit quando. a. dies erit. et per idem ultima hora. a. diei erit quando. a. dies erit. et tunc arguitur sic. prima hora. a. diei erit quando. a. erit. et etiam ultima hora. a. diei erit quando. a. erit. et a. hora non erit nisi in uno quando. igitur prima hora. a. erit quando ultima eius hora erit.

Sed ad hoc primum dicitur concedendo quod per totam illam horam sortes mouebitur. et tamen sortes pro quolibet instanti illius hore incipiet moueri. quia nunquam erit ita de presenti quod hoc mouetur. Et cum infertur quod sortes erit tripedalis. et nec per tempus neque per instans erit tripedalis. dicitur concedendo illam sicut contingentem. Et cum ulterius infertur quod sortes erit tripedalis. et non in aliquo tempore neque in aliquo instanti. dicitur hoc est satis imaginabile ut posito quod nullum tempus erit. sed posito quod quicumque sortes erit ipse erit in aliquo tempore vel instanti. ¶ Posito casu secundo dicitur quod sortes erit tripedalis. quod in illa hora. et quod illa quantitas erit tripedalis. quod illa quantitas erit ipsamet. et erit aliquanta et non minor quam tripedalis. ideo etc. ¶ Utrumque habita significatione huius complexi fore in tempore et mensurandum fore in tempore et concedendum ad imaginationem quod aliquid incipit esse quod non est et erit. et tamen non erit in aliquo tempore neque in aliquo instanti. et tamen continue tempus erit. ut posito per imaginationem quod simplex graue incipiat mutari in vacuo. et ponatur gratia argumenti quod mutatio qua mutabitur illud mobile erit. et tamen nec per tempus neque per instans. et continue tempus erit. et non solum de isto est verum. sed de deo. et de his que non possunt in

cipere esse verum est. nam eterna neque in tempore sunt nec durant per tempus. quia durare per tempus vel in tempore est cum resistentia permanere. ¶ Et cum ultra arguitur quod in aliqua quantitas erit cuius nulla pars erit. et quod nullus successiuus aliqua pars erit neque aliquid instans alicuius temporis erit. dicitur de virtute sermonis omnes illas conclusiones concedendo. ad hoc enim quod illa quantitas successiua erit continua sufficit quod illa quantitas erit multa collective. que erunt sine fine inmissione unius ad alterum. de omni tamen quantitate continua que est verum est quod nullius partes copulantur ad aliquem terminum communem. et ita etiam dicitur quod nulla pars alicuius successiuus erit. tamen quodlibet successiuus erit multa. quorum nullum erit. et ita etiam illa hora erit finita. licet nullum instans erit finis eius. quia ipsa non erit quando erit aliquid instans. sed multa horum opposita ex communi modo loquendi concedimus propter breuiloquium presertim. ubi sermo aliam exigit difficultatem.

Sed adhuc alia videtur incidere difficultas. utrum aliquid incipiat esse. Pro quo dubio dicitur primo quod si aliquid erit ens in aliquo instanti quod iam non est ens. illud incipit vel incipiet esse ens. Et si aliquid erit aliquantum puta pedale vel bipedale. in aliquo instanti. quod iam non est pedale vel bipedale in dato instanti. ipsum incipit vel incipiet esse pedale vel bipedale. et sic de alijs. Et si aliquid erit aliquale in aliquo instanti. puta album vel nigrum etc. et iam non est album etc. ipsum incipiet vel incipit esse album vel nigrum etc. ¶ Si vero si aliquid erit alicubi in aliquo instanti ubi iam non est ipsum incipit etc. et sic discurrendo per alia predicamenta. sic quoque de definitione regule subsequitur. ut quod si aliquid sit ens vel erit ens in aliquo instanti quod postea non erit ens ipsum de finit vel definit esse ens. et sic de quantitate qualitate et ubi etc. per alia etiam casus potest inferri propositio de ly incipit vel de ly immediate. id est aliquam propositio de ly incipit vel immediate est vera. non existentibus veris illis causis veritatis. quia stat aliquid quod non esse et incipere esse non existente mensura aliquid extrinseca neque incipiente esse vel desinente esse etc.

¶ De causis veritatis de ly immediate.

De ly immediate

De de ly immediate dici

S gumētum nō valet. in hoc instā
ti for. non ē. & nullū erit instans
post hoc quin ante illud for. erit
igitur immediate post hoc for. erit. patet. qz de
monstrādo instans pteritū est aīis veruz. & p
pīs falsuz. ¶ Et p idē nō valet. hoc argumē
tū. in hoc instāti for. non est. & nulluz erit in
stās post hoc qn iter illud. & hoc for. erit igit
immediate post hoc for. erit p3 enīz qz aīis est
veruz. posito qz for. sit demonstrato instāti p
terito. neutra. n. illartū est vera. immediate aī
hoc tu fuisti demonstrato instāti futuro & i
mediate post hoc tu eris demōstrato instāti p
terito. ¶ Item illa pīa nō valet immediate p
hoc for. erit. igitur ante qdlibet instans futu
rūz post hoc for. erit. l3 sequatur e contra. qz
illa est impossibilis. ante qdlibet instans futu
rum post hoc. tu eris p3 qz nunqz erit aī qd
libz istās futurū p hoc. qz neqz i tpe neqz i
istāti. Dicīť igit qz illa. immediate post hoc for.
erit duas h3 cās veritatis. post hoc for. erit. &
nullū erit instās post hoc qn inter illud & hoc
for. erit in aliquo tempore vel in aliquo instāti
& hoc instans est vel hoc instans erit. igitur
for. immediate p hoc erit. s3 nō valz ecōtra ad
quālibet illaz ppositionū de per se neqz est
ppositio expositibilis rōne illius terminū ime
diate. sed h3 cām aut causas veritatis sicut h3
ppositio rōne illoz verborū incipit aut desi
nit. sed nō valet pīa illa. in hoc instāti for.
nō est & nulluz erit instans post hoc qn inter
hoc & illud for. erit & hoc instans est vel erit
igitur immediate post hoc for. erit. p3 posito qz
iam antichristus nō sit. sed i medio instāti isti
us hore incipiet esse tunc p imaginationē si il
la hora nō erit & antīp3 incipiet esse. vt posi
tum est. est aīis verū. & pīs falsuz. qz ex pse
quēte cū aliis veris sequitur qz antīp3 nūc in
cipiat esse psequens falsum. qz ipse incipiet cē
igitur iam nō incipiet esse &c.

De veritate ppositionis.

Remittamus

p qz omne ens est quale. qīa om
ne ens est perfectum. ideo est.
quale pīa p3. qz si omne ens est pfectuz ipsū
est pfectū quale ipsuz ē. qz omne ens est tale

quale ipsum est. ¶ Et adhuc dato per possi
bile qz prima materia a qlibet forma accīdali
& subālī esset demūdata ipsa esset qīis. qz figu
rata. tenet pīa a specie ad genus. Ex quo se
quitur qz nō oē qd est quale est quale p aliquā
qualitatem ab eo distinctā. est enīz qlibet qua
litas qualis cū ipsa sit intensa vī remīssa. Ad
huc pīmittamus qz omne ens est cuilibet enti
simile aliquo modo. & cuilibz enti aliquo mo
do similiter se hīs. qz quodlibz ens ē possibi
le. & qdlibet ens est possibiliter ens qualr est
quodcūqz aliud ens qd def. igit omne ens
est cuilibet enti simile. & cuilibet enti similiter
se habens. ¶ Item quocūqz ente dato ip
suz est ens qd nō cuilibet enti sīn oēm suūm
modum agēdi vel essēdi est infinite dissimi
le. igitur quocūqz ente dato ipsuz est cuilibet
enti simile & similiter se hīs. p3 psequētia illa
qz sicut omne finite magnuz ē parvuz. & oē fi
nite difficile est facile. sic omne finite dissimile
est simile. ¶ Sed forte contra pāmū illoz ar
guīt. qz illo dato sequit qz isti termini sunt eq
cōes quale & ens. qz oē ens est quale & oē qīe
est ens. & etiā p pbatōne illius cōclusionis se
quitur qz si aliquid potest esse ens illud pōt
esse qīe & ecōtra. & illi termini sunt sic signifi
cando. igitur illi termini sunt eque cōes. pīs
falsum. qz tunc ille terminus quale esset supe
rius ad illū terminū substantia sicut ly ens qd
est falsum. qz illa decē genera nō se inuicēz ex
cedūt. ¶ Itē cōtra aliud sic arguit. qz deus
nullū alteri a se est similis. igit &c. p3 pīa & an
tecedens arguit. qz deus est pfectio nō finita
sed infinita. sed nullū infinitum est alteri simi
le aut dissimile. qz nullum infinitū est alteri
cōparabile. igit deus nō est alteri rei similis
¶ Sed ad pāmū illoz negat illa pīa si aliqd
sit vel possit esse ens ipsuz est vel pōt esse qīe
& ecōtra. & illi termini sunt sic significādo. igit
tur illi termini sunt eque cōes. sicut nō sequit
oīs qīitas ē qīitas discreta & cō. & nō pōt cē qz
sit aliqua qīitas que nō sit discreta & ecōtra
& illi termini sūt sic significādo. igitur illi ter
mini sunt eque cōes aut generales. qz genera
litas terminū nō attendit penes multitudines
significatorū soluz. sed penes prior tatē cum
aliis requisitis alibi dictis. vnde prior est ille
tminus qīitas qz ille terminū qīitas discre
ta. Unde quādo duo termini sunt de eodem.

De veritate

predicamentum ad invicem predicabiles quous habent eque multa significata tunc terminus minus connotans potest poni per genere alius vero per specie. sicut est de illo termino qualitas omnis enim qualitas est dispositio et e contra. quod omnis qualitas est aliquo modo a suo subiecto facilliter mobilis. Ad aliud negatur primum assertum. unde dicitur quod deus secundum quod infinite perfectus nulli est similis verum est tamen secundum quod est ens possibile. aut ens producat. aut ens finite velociter movens. sic est tale et taliter se habens quia et quod se habentia sunt multa entia ab eo producta. et ita dicitur quod unus infinitus est alteri comparabile non secundum quod infinitum. Ex quibus sequitur quod quodlibet aliquo qualiter esse est cuilibet aliquo qualiter esse simile ens. per hoc quod omne ens est cuilibet enti simile et quodlibet aliqualiter est cuilibet aliqualiter sicut igitur quodlibet taliter esse et quodlibet aliqualiter esse est cuilibet taliter esse. et cuilibet aliquo qualiter esse simile. Quo dato sequitur quod quodlibet ens aliquo qualiter est. et taliter ipsius non est. et taliter ipsius non potest esse. celum enim est aliquo qualiter et taliter ipsum non est. per quod sicut celum est aliqualiter et tale ipsum non est. ita celum est aliquo qualiter et taliter ipsius non est. Itaque tamen sit procedendum quod deus est aliquo qualiter et taliter ipsius non potest esse. et de omni alio ente similiter negandum tamen est quod aliquo qualiter deus est. et non taliter potest esse. Et si arguitur quod sic quod contingenter deus est in hoc instanti et non contingenter potest esse. igitur deus est aliquo qualiter et non taliter potest esse. Sed huic dicitur de virtute sermonis negando assertum. deus enim est contingenter in hoc instanti. et contingenter potest esse quod non contingenter ad verumlibet deus possit esse. quod necessario deus potest esse. verum tamen contingenter deus non potest esse. quod modo contingenter quocumque vel hoc instans est deus non potest esse. Ex quibus concluditur quod qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. quocumque demonstrato. quod aliquo qualiter qualiter deus est hoc corruptibile est quocumque demonstrato. et non est aliquo qualiter deus quin taliter sit hoc corruptibile. igitur et cetera. per maiorem. quod possibile hoc corruptibile est et precise taliter deus est. non enim est aliquo modo deus qui non sit possibilis. Per idem est minor nota est quod non aliquo qualiter deus est quin taliter hoc corruptibile sit. quod quilibet modus possibilis cuilibet modo possibili in possibilitate est similis. Et si forte arguitur

sic. qualitercunque deus est taliter hoc corruptibile est. sed necessario deus est. igitur necessario hoc corruptibile est. Item aliquis est modus possibilis qui nulli modo possibilis in possibilitate est similis. quod est aliquis modus qui est infinite possibilis. et qui est possibilitas infinita ut modus quo deus est. in infinitum enim possibilis est illa propositio deus est quod illa hoc corruptibile est. et hoc non est nisi quod in infinitum magis possibiliter est deus esse quod hoc corruptibile esse. igitur. et cetera. Sed ad primum negatur illa propositio. sed solum sequitur ex illo assertum quod taliter qualiter necessario deus est taliter illud corruptibile est. sicut est non sequitur qualitercunque deus est in hoc instanti taliter ipse est. sed contingenter deus est in hoc instanti. igitur contingenter ipse est. Similiter non sequitur qualitercunque deus creat taliter potest creare. sed contingenter deus creat. igitur contingenter deus potest creare. capto ly contingenter put est medium inter ly possibiliter et ly necessario. sic est non sequitur. quod qualitercunque ly hoc significat hominem taliter ipsum hominem significat. sed principaliter significat hominem. igitur principaliter illum hominem significat. maior enim nota est. quod quocumque modo iste terminus homo significat hominem eodem modo unumquemque hominem significat. ita est quod qualitercunque significatione ista propositio. homo est quod homo est significat eadem significatione et tamen principali quod for. est ista significat non tamen ista quod for. est principaliter significat. In omnibus etiam non sequitur qualitercunque homo currit. talis disputat sed homo albus currit. igitur hoc albus disputat. nam posito quod duo homines currant quorum unus sit ita intense albus sicut alius est intense niger. et nullus homo albus disputet tunc illi sunt similiter intensi et albus est sicut niger. non tamen secundum albedinem. sed secundum intensiorem. Sed ad aliud dicitur quod sicut recto nihil est rectius. et nihil est intense. vel remissius rectius ita nihil est intense aut remissius possibile. Sed contra. accepta forte arguitur. quod illis datis sequitur quod quolibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. propter hoc est falsum. quod tu es maior quod aliqua pars quantitativa tui. et propter ista arguitur. quod quilibet pars quantativa tui est taliter magna qualiter tu es. igitur quolibet pars quantitativa tui est ita magna sicut tu es. per propter ista arguitur assertum. quod quilibet pars quantitativa tui est eadem

De veritate

ceter magna qualiter tu es. igitur quilibet pars
 quantitativa tui est taliter magna qualiter tu es.
 tenet pars ex secundo accepto. ¶ Item ex illo ar
 guitur sequi quod aliquantiter qualiter deus est ipse
 non est. pars falsum. et arguitur pars. quod isto modo
 deus si est demonstrando modum quo cellum est. et
 ille est aliquantiter qualiter deus est. igitur ali
 quantiter qualiter deus est ipse non est. ¶ Item
 deus est aliquantiter qualiter ipse non est. igitur
 aliquantiter qualiter deus est ipse non est. sicut
 arguitur de deo. ita arguitur de quolibet ente.
 quod ipsius est aliquantiter qualiter ipsius non est.
 ¶ Item sequitur quod qualitercumque deus est ip
 se non est. pars falsum. quod qualitercumque deus est
 ipse est. et arguitur pars quod qualitercumque modo
 deus est ipse aliquo tali modo non est. ¶ Item
 fin illa arguitur quod duo contradictoria sunt si
 mul vera. quod hoc est verum. qualitercumque tu es
 tu es. et hoc est verum. aliquantiter qualiter
 tu es tu non es. quod arguitur. quod isto modo tu non
 es demonstrando modum particularem quo hoc li
 quum est. et iste modus est aliquantiter qualiter
 tu es. igitur aliquantiter qualiter tu es tu non es.
 ¶ Sed ad primum dicitur concessis illis supradic
 tis concedendo quod quilibet pars quantitativa tui
 est ita magna sicut tu es. et cum arguitur quod non
 quod tu es maior quod aliqua pars quantitativa tui.
 igitur nulla pars quantitativa tui est ita magna sic
 tu es. dicitur negando partem. Et si arguitur ista
 consequentiam tenere ab opposita ad alteram expo
 nentem. dicitur quod illa propositio non habet exponi
 per aduerbia similitudinis qualitatis vel qua
 titatis sed per aduerbia comparandi. ¶ Et si con
 tra illud forte arguitur. quod si quilibet pars quanti
 tativa tui est ita magna sicut tu es per idem queli
 bet pars quantitativa tui est tate quantitatis si
 cut tu es. quod est aliquanta et tantus tu es. igitur
 est aliquanta quantus tu es. iste modus arguet
 di tunc sine parsione et distributioe. ¶ Item per idem
 sequitur quod quilibet pars quantitativa tui est tate magna
 quate magnus tu es. quod est finite magna quate ma
 gnus tu es. igitur est aliquo modo tate magna quate
 tu es. ¶ Item quilibet pars quantitativa tui est finita quate
 tus tu es. igitur quilibet pars quantitativa tui est
 magna quantus tu es. ¶ Item sequitur per idem
 quod tu es magnus quantus tu non es. ¶ Item
 quod quilibet pars quantitativa tui es tantus tu non es. pars falsum
 quod quilibet pars quantitativa tui es tantus tu es. Sed
 ad ista dicitur concedendo omnes istas conclusiones

illi enim termini tantus et quantus non deuo
 tant precisam equalitatem sicut illi termini tale
 et quale non dicunt penitus spalem similitudi
 nem et sumam. ¶ Ad secundum dicitur concedendo
 istam conclusionem sicut et istam aliquantiter deus est
 qualiter nescit se esse. Similes et sunt precedere. aliq
 uantiter quilibet scis esse nullus homo scit esse. quod demonstra
 to modo ignoto homini tunc ille modus est aliq
 uantiter qualiter scis esse et ille modus est aliquantiter
 quilibet scis esse. igitur et c. et sic de multis aliis dici
 potest. Similiter concedi debet quod aliquantiter
 qualiter scis esse taliter dubitas esse. et quilibet
 cumque aliquis homo scit esse taliter ipse dubi
 tat esse. posito quod aliquam propositionem sciat
 aliquis homo et aliquam dubitet quilibet cumque
 scit aliquis homo taliter ipse non potest scire.
 ¶ Ad aliam formam dicitur concedendo quod quilibet
 cumque deus est taliter ipse non est sicut etiam
 verum est de quolibet ente quod qualitercumque
 ipsum est taliter ipsum non est. ¶ Ad quartam
 formam dicitur concedendo illas duas. et ne
 gando quod sint contradictoria. sed ille contradi
 cunt quilibet cumque tu es tu es et aliquantiter non quilibet
 tu es. tu es inducta negatione super toto
 ¶ Quarto adhuc accipitur quod similitudo et co
 nuenientia non est nisi inter ea que sunt. sicut ne
 que dissimilitudo et disconuenientia aut ineqli
 tas nisi inter actualiter existentia. Ex quo se
 quitur. quod non est ita quod adam fuit. neque est ita
 quod antichristus erit. quod quod antichristus erit non
 est aliquantiter. igitur non est ita seu taliter quod an
 tichristus erit. et ideo non est verum quod anti
 christus erit neque est ita quod eius anima contingen
 ter erit. posito quod ipse contingenter erit. Ex
 quo ulterius sequitur quod ista consequentia est
 bona ita erit quod for. erit tantus quate est pla.
 igitur for. erit tantus quate est pla. quia sequi
 tur. ita erit quod for. erit tantus quate est pla. igitur
 taliter erit quod for. erit tantus quate est pla.
 tenet consequentia a conuertibili ad conuertibi
 le. et sequitur taliter erit quod for. erit tantus quate
 tus est pla. igitur aliquantiter erit quod for. erit ta
 tus quate est pla. Ex quo sequitur quod aliqua
 liter erit forem esse tantum quantus est pla.
 vel aliquantiter erit quod for. erit tantus quate est
 pla. ex quo sequitur quod for. erit tantus quan
 tus est plato. igitur a primo sequitur quod for.
 erit tantus quantus est pla. ¶ Item in ista ita
 erit quod for. erit tantus quantus est pla. aut ly

Propositionis

ita est subiectum aut predicatum . aut totum illud . ita q^d for . erit tantus q^untus est plato . est subiectum vel predicatum . Si primo modo sensus est q^d ita siue taliter demonstrando aliquod aliquammodo esse . erit q^d for . erit tantus q^untus est plato . Si ponatur ly ita subm aut predicatum . Si autem totu illud sit subm ita q^d for . erit tantus sicut est plato . tunc est sensus q^d aliquod taliter qualiter est . s . q^d for . erit q^untus est plato . erit seu tale quale est . s . fortem fore tantum q^untus est plato erit . Ex quo sequitur q^d illa consequentia est bona . ita erit q^d for . erit tantus quantus est plato . igitur fortes . erit tantus quantus est plato . ¶ Item si ita erit q^d for . erit tantus quantus est plato . igitur tur vere erit q^d for . erit tantus q^untus est plato . ¶ Item ly ita non potest infinitari nisi per ly q^d igitur sensus erit . ita erit q^d for . erit tantus q^untus est plato . q^d ita seu taliter qualiter erit q^d for . erit tantus q^untus est plato erit . taliter enim ista foret incongrua . ita erit q^d for . erit tantus quantus est plato . q^d dictio infinitans & dictio infinitata non redderent suppositionem eidem verbo . ¶ Et per idem arguitur q^d non est ita nec fuit ita nec vnq^{ue} erit ita q^d anima antichristi contingenter erit loquendo de contingenti ad vtrumlibet & naturali . ¶ Sequitur preterea q^d nulla istarum consequentiarum valet . nulla chimera est . igitur veru est q^d nulla chimera est . adam fuit . igitur verum est adam fuisse . aut q^d adam fuit . nam tenendo ly q^d infinite iste p^{ro}ntie sunt false . relatione autem tenendo ille consequentie sunt vere sicut talis propositio est vera . veru est q^d nullus deus est potest esse . & quod nullus deus est scit a deo . q^d aliqd veru scitur a deo quod verum deus non potest esse . ¶ Consequenter ulterius concluditur q^d ly omnis homo sit animal non tamen verum est . nec est ista ita q^d omnis homo sit animal . q^d non aliqualiter est q^d omnis homo sit animal . ¶ Ad huc sequitur q^d nullus homo est ita magnus sicut est omnis homo . q^uis omnis homo est ita sicut est aliquis homo . patet q^d nullus homo est tali modo magnus sicut est omnis homo . quia nullus est talis modus quo omnis homo est magnus nisi sit modus vniuersalis quo deus est & quo omnia sunt de quo

non est ad propositum . sequitur enim . tu es ita magnus sicut est omnis homo . igit^{ur} tu es taliter magnus qualiter est omnis homo . cōsequentia patet ab inferiori ad suum superius distributione postposita siue a conuertibili ad conuertibile . nunquam enim distribuitur relatiuum antecedente non distributo .

¶ Secunda etiam pars conclusionis patet . quia quilibet homo est ita contingenter magnus sicut est aliquis homo . igitur &c .

¶ Et si arguitur q^d aliquo modo particulari omnis homo est magnus . q^d necessario omnis homo est magnus . igitur vere aliquammodo & aliquis modo omnis homo est magnus . Dicitur tenendo ly necessario in antecedente exponibiliter negando consequentiam .

¶ Itē aduertatur istos terminos . taliter sic aliquando teneri demonstratiue . aliquando infinite . aliquando redditue . vt satis patet ex grammatica . verumtamen isti termini nunq^{ue} sūt singulares . Cū hec p^{ro}p^os^{it}io est indefinita . talis hō currit demonstrando hōiem albus . nec valet consequentia ista . in ista propositione subicitur terminus communis signo demonstratiuo determinatus . igitur ipsa est singularis . vide ista statim simul . talis homo currit . & talis homo non currit . eodem demonstrato sicut illa . sic tu curris . & sic tu non curris . Ex quo sequitur tales formas non valere . sic deus est . & sic est contingenter . igitur contingenter deus est . demonstrando modum p^{ro}que deus est . minor est vera . qualitercunq^{ue} deus est sic vel taliter est contingenter . ¶ Sed ad concludendum huiusmodi propositiones . cōtingenter deus est . capiendi sunt termini nominales si termini probandi itē resolubiles . vt illo modo deus est . & ille modus est aliquammodo contingenter igitur contingenter deus est . Ex quo patet q^d contingenter nullus deus est . immo necessario nullus deus est . quauis false & impossibiliter natus deus sit . sed non contingenter neq^{ue} possibiliter antichristus est . cum nullo modo sit . ¶ Sed contra arguitur . forte probando q^d contingenter antichristus est . quia hec est contingens antichristus est adequate significans antichristum est igitur contingenter antichristus est . Et si arguitur . q^d possibiliter antichristus est . & q^d aliquammodo antichristus est . ¶ Sed huic dicit^{ur} negā

De veritate

do consequentiaz. neq; illa est officabilis. cōtingenter antichristus est. sed resolubilis aut exponibilis et alie due tantū resolubiles sunt. ¶ Item presupponatur qd nihil potest intelligere intellectus humanus qd nō possit intelligere esse ens. patet. qā ens est primum obiectum intellectus. ideo tantum ens seu aliqd potest intellectus humanus apprehendere aut intelligere. ¶ Et adhuc accipiat qd significare est virtuti cognitive aliquid vel aliq vel aliquāliter representare. ¶ Ex quo sequitur qd nihil potest aliquod signū significare qd nō possit intellectus intelligere. p3. q2. bene sequitur hoc significatur. igitur hoc intelligit. ¶ Ultimo accipitur qd ex additione sine carbe gozematis aut termini nihil significantis termino aliquid significanti nō resultat completum qd significet et aliud quā significet ille terminus cathegoematicus cui additur id sine cathegoema seu terminus nihil significat. verbi gratia signo huiusmodi complexū omnis hō aut aliquis hō si aliquid sit eius significatum nō est aliud qd significatur istius termini hō. p3. hec suppositi intelligenti materiaz.

Sed forte

contra suppositū arguitur. q2. nō ens pōt intellectus intelligere. igit nō tñ ens pōt intellectus intelligere. p3. pñā. et arguitur antecedens q2. intellectus sortis sine sortis intelligit illum terminum cathegoematicū nō ens et nō aliquid ut pono. igitur intelligit quid ille terminus significat. sed solum nō ens iste terminus significat. igitur nō ens sor. intelligit. Sed primum antecedens arguitur. q2. aliter sor. non haberet concedere vel negare istam. nō ens est. q2. istam nō intelligit cum eius subiectum non sit ab eo intellectum. ¶ Sed forte dicit negando illam propositionem qd iste terminus nō ens significet nō ens. dicitur. n. forte qd terminus infinitus significat illud quod finem contradictoriū. et ideo ille terminus nō ens solum ens significat. sed privative seu in finite. ¶ Sed cōtra illud arguitur. ille terminus nō ens vocalis aut scriptus non significat ex impositione ens neq; naturaliter. igit nō significat ens. p3. pñā cū assumpto. quia nullus terminus vocalis aut scriptus significat naturaliter. ¶ Item si iste terminus non ens significaret ens privative hoc nō esset ni

si q2. una eius pars significat ens et alia privationem significat entis. ¶ Sed contra tunc sequitur qd partes illas significant separate. pñā falsum. qā est nomen cōpositū cuius partes nō significant separate nec aliquod nomen cōpositum vocale aut scriptū subordinat alicui conceptui cōposito. qā oīs conceptus est simplex ut infra probabitur. nā figura cōposita aut decomposita solum in vocalibus aut scriptis reperitur sicut coniunctio aut declinatio et multe alie passionēs. ¶ Itē si ita foret sequitur qd ille terminus non hō solū hōiez significaret. pñā p3. et arguitur consequens esse falsum. qā ille terminus non hō pro asino supponit et vere et affirmative pro asino verificatur. igitur asinus per illum terminum significatur. ¶ Item contra diffinitionem illius qd est significare arguitur. quia ille terminus non intellectum significat non intellectum. et tamen non intellectum non intelligitur. igitur et. patet consequentia et arguitur ass. q2. ille terminus nō intellectum intelligitur. igit ille terminus significat. et ille terminus nō significat. nisi si intellectū. igit ille terminus significat nō intellectum qd non intellectum non intelligitur probatur. q2. tantū intellectū est intellectū. ¶ Itē hec propositio. bubā est vox nō significativa. significat qd bubā ē vox nō significativa. et tñ nō intelligit qd bubā ē vox nō significativa. nō. n. intelligit hec ppo bubā ē vox nō significativa. q2. illud qd ponit p subiecto nō intelligit put terminus ē. ¶ Itē hec ppo tu si es. significat te nō ē. et hec tu differens a te. significat te differre a te. et hec nō intelligibile ē. significat nō intelligibile esse. et tamen non potest intelligi non intelligibile esse ens. nec te differre a te esse ens nec te non esse ens.

Sed ad primum

negando qd non ens potest sor. intelligere et ad probationē negat ista pñā. sortis intelligit istū terminū nō ens prout terminus est. igitur intelligit qd ille terminus nō ens significat. sufficit. n. qd intelligat qd aut q aut per quem modū significat. Unde ad hoc qd ille terminus nō ens intelligat nō requirit qd intelligatur qd aut q significet. s3. sufficit qd intelligat p quē modū significet. aliquis ē tñ ter

De veritate

minus qui sic intelligitur qd non solum quali-
ter significet. sed quid significet intelligitur ut
est terminus p aliquo supponens. ¶ De ter-
minis aut p nullo supponere potentibus re-
spectu cuiusvis verbi illud nō requiritur. cuius
modi sunt tales termini. nō intellectus. nō in-
telligibile. non imaginabile. non ens falsum.

¶ Per hoc etiam dicit qd ille terminus nō
intellectum nō significat nō intellectum. put
est vnus nomen ppositum cuius partes non
significat septe. nec ista non intellectum est in-
tellectum significat nō intellectum esse intel-
lectum. qd illud nō potest intelligi qdvis illa in-
telligatur. ¶ Et ad aliam formam qm arguit
qd bec ppo buba est vox nō significatiua. ¶
Dicit qd illa nō est ppositio. qd id qd ponitur
pro subiecto nō est pars oōnis. oīs aut pro
positio dō cōstare ex nomine et verbo vel eq-
ualente. ¶ Ad vltimam formā dicitur qd hāc
ppōnez tu nō es. significare te nō ē pōt itelli-
gi dupli. vno mō qd bec tu nō es significet
te non esse. i. qd bec te esse priuatiue significet
seti negatiue significet. et isto modo qd satis est
improprie cōceditur qd bec. tu nō es. signi-
ficat te nō esse. qd ista. tu nō es te esse priuati-
ue significat aut te esse priuatiue dat intelligen-
re et ita concedit. Alio modo pōt intelligi qd
bec tu nō es. significet te nō esse. i. rem que in-
telligitur esse te nō esse bec ppositio. tu nō es
significat. et ille modus est possibilis. frequē-
ter tñ cōcedimus qd bec. tu nō es. significat te
nō esse vbi argumēta pntem difficultates nō
exigant vel ad primū sensus p improprio de-
relictus. et ita negat qd bec non intelligibile ē
significet nō intelligibile ē et bec tu differs a te
significet te differre a te. ¶ Et istis iaz ac-
ceptis inferamus qd quacūqz ppositione da-
ta affirmatiua siue vera siue falsa que aliqua-
liter esse significet precise sicut ē illa significat
qd sic arguit. qd bec ppositio antirps est pre-
cise sicut est significat. qd sicut est illa significat
et nō aliter qd sicut est illa significat. igitur et c.
p3 pñā et maior antis arguitur. qd antirpm
esse illa significat et antirp3 esse est sicut est vl-
erit vel saltem intelligitur esse sicut est igitur
sicut est illa significat. par3 pñā expositio. sic
eniz debet sumi minor. qd hoc verbū signifi-
cat extendit se ex pte postvqz ad ea que intel-
liguntur. que minor sic pbat. qd antirpm ēē

erit possibiliter esse et vere esse sicut est vel in-
telligitur esse vere esse vel possibiliter ēē sicut
est. igitur et c. Sed minor principalis argumē-
ti arguitur. i. qd nō aliter qd sicut est illa signi-
ficat. qd nō aliter qd taliter qualiter est illa si-
gnificat. qd pñā politer esse p illā intelligit aut
significat. et precise possibiliter esse est. igitur
nō aliter qd sicut est illa significat. sequit igit
qd precise sicut est illa. antirps est significat. et
sicut arguit de illa itā etiā arguit de ista. adā
fuit. et de quacūqz alia affirmatiua que aliq-
liter esse significat. ¶ Item gñaliter arguitur
pro cōclusionē non aliquo aliter esse pōt p ali-
quā ppositionē significari quin aliquod talis
esse sit vt sequitur ex prius acceptis. igitur pñā
taliter esse qditer esse est. seu precise ita esse si-
cut est aliqua ppositio significat qd cūqz def
q aliqliter esse significet. Ex qua cōclusionē
sequitur istaz pñā non valere. precise sicut est
ista ppositio significat. igitur bec ppositio est
vera p3 etiā istam non valere. bec ppositio si-
cut est principaliter significat. igitur ista est vera
p3 qd ista. antirps est. et ista adam est. princi-
paliter sicut est significat. qd adā esse illa prin-
cipaliter significat. et adam esse fuit taliter ēē
qualiter ēē est. seu ita esse qditer esse fuit qdvis
nō fuit illud qd est. igitur et c. Et p idem no-
scitur istā pñā nō valere ita est totaliter si-
cut ista ppositio significat. adam est. igitur bec
ppositio est vera. qd anis ē. vey eo qd te esse ē
taliter esse qualiter esse significat per illā et si-
cut verus est qd tu es talis homo qdvis homo
pōt esse antirps. qd tu es aliquis homo et ta-
lis pōt esse antirps. ita verū est qd tu es talis
hō qualis homo fuit adā. qd tu es aliquis
homo et talis homo fuit adam. Sequitur pre-
terea istam pñā nō valere qualiter cūqz
ista ppositio significat ita ē. igitur bec ppositio
est vera. patet. qd ista ppositio. chymera est
vel quēvis alia que aliqliter esse significat qd
tercūqz significat ita est. patet qd aliqliter qd
liter illa significat est. et nō est aliquo aliter qdli-
ter illa significat. quin taliter sit. igitur et c. p3
pñā ista et prima pars antecedētis. qd chyme-
ram esse illa significat et chymera esse potest
intelligi possibiliter esse. et vere esse. qualiter
esse est. igitur sequitur qd taliter est qualiter esse
ista significat. et p idē p3 minor. ¶ Itē ista cō-
clusio vera est de virtute sermonis et nō solū

De veritate

de virtute intentionis. eo qd nullus terminus in ea ampliatur. sicut ista est vera qcquid hec homo est asinus. significat est. et omne qd hec homo est asinus significat est. qm antecedens illius relatiui qd supponit nō ampliatiue. qz nūq̄ supponit relatiuū magis ample q̄ suūm asis supponat. sicut ostensum est cum de relatiuis grāmicalibus ageretur. ideo supponunt illi termini soluz p eo vel p bis qd que est vel sunt. Et licet omne significatuū aliquidis ppositionis sit. tamen aliquid qd non est significatur p aliquā ppositionē et aliqū terminū. Ex quo p̄ istam formam nō valere. hec ppositio adequate sicut est significat igitur hec ppositio est vera. patz qz illa. anti- xps est. adequate sicut est significat sicut patz ex dictis. ¶ Sed forte arguit pbandū qd ista ppositio chymera est nō precise possibiliter esse significet. qz impossibiliter esse illa significat et etiā impossibile esse illa significat. igitur nō precise possibiliter esse et possibile esse illa significat. arguit antecedens qz chymera ē illa significat. et chymera esse potest intelligi i possibile esse igitur et c. ¶ Sed huic dicit qd p̄ se pote esse illa significat. et precise possibiliter esse illa significat. qz tū id qd potest intelligi esse possibiliter esse et possibile esse illa significat. igitur precise politer esse et pole esse illa significat. tenet p̄ia sicut sequit. p̄ise qd pōt esse currens. potest currere. igitur precise currens potest currere. ¶ Ad formam igitur negatur assumptū qd imple esse potest intelligi. et negatur p̄ia illud cōcludens. ¶ Item cōcluditur ex his dictis istam p̄iam non valere. possibile est ita esse sicut hec ppositio p̄ncipal ter significat. igitur hec ppositio est possibilis. et sicut hec ppositio p̄ncipaliter significat possibile est esse. igitur hec ppositio ē possibilis. vtriusqz enim consequentie antecedens est verum de ista ppositione hoc instās est demonstrato instanti preterito. taliter enī esse qualiter per illā p̄ncipaliter significatur hoc instans est. nō soluz est possibile esse. sed est verum esse. Quia omne ens esse est taliter ēē qualiter ēē significatur per illam vt patz p̄ predicta. et ideo de nulla ppositiōe est veruz qd impossibile est ita ēē sicut significatur per illam. aut sicut significatur per illam impossi- bile est ēē. quia quacūqz ppositione data

que aliquāliter esse significat solum taliter ēē sicut possibile est ēē significat. Et sicut iste for- me nō valent ita nō valēt iste sicut hec ppo si- gnificat necesse ē ēē. igitur hec ppo ē necessaria qz ita sic h. ppo significat anti xps ē necesse ē ēē quia deum esse necesse est ēē. et deus ēē est ita seu taliter ēē sicut illa significat. igitur et c. nec segtur necesse est ita ēē sicut hec ppositio si- gnificat. igitur ista ppositio est necessaria. Aduerbialiter tñ capiēdo terminū modā- lem et exponibiliter. bene segtur necesse ē ita ēē sicut hec ppositio significat. igitur hec pro- positio est necessaria. antecedens enī est ipos- sibile. qz quacūqz ppositione data que ali- q̄liter ēē significat contingentē ita est sicut il- la significat. Et sicut ille forme non valent sic non valent iste. sicut hec ppositio p̄ncipaliter significat contingens est ēē igitur hec propo- sitio est contingens distinguēdo contingens contra possibile. ¶ Item p̄ncipaliter segtur ex dictis qd quacūqz ppositione data nō ali- ter q̄ taliter qualiter ē illa significat. istud pa- tet ex prima conclusione. et ex hoc. qd non ali- ter ēē potest intelligi q̄ taliter ēē q̄liter ēē est igitur nec potest significari aliter q̄ taliter q̄- liter est. et ideo nō aliter q̄ sicut est potest ali- q̄na ppositio significare. Et ex illo patz istā consequentiam non valere. ista ppositio ē falsa. igitur aliter q̄ sicut est illa significat. Aduertendum tamen qd q̄uis nulla propo- sitio aliter q̄ sicut est significet. aliqua tamen p- positio aliter q̄ est significat. qz illa anti xps ē aliter esse q̄ esse qd est significat. qz anti xpm ē illa significat. et anti xpm ēē est aliter. ēē q̄ ēē quod est. igitur et c. Unde sicut differunt il- le ppositiones. alius homo q̄ homo qui est erit. et alius homo q̄ talis homo qualis ho- mo est erit. ita differunt iste. aliud q̄ sicut est hec ppositio significat et aliud q̄ est hec p- positio significat. et ita etiam differunt sue cō- tradictorie. Unde illa negatiua. non aliter q̄ sicut est hec ppositio significat. sequens est ex illa vera precise sicut est hec ppositio si- gnificat. et illa non sequens ex illa. non aliter q̄ est illa ppositio significat. Et causa est qz in vna negatur soluz alietas sube et in alia ne- gatur alietas similitudinis et talitatis. Quod autem ppositiones ille differant. alius ho- mo q̄ homo q̄ ē erit. et alius homo q̄ talis

Propositionis

homo qualis homo est erit. patet. q: una est vera et alia impossibilis. antichristus enim erit alius homo q: homo qui est. ponatur enim q: antichristus simul erit cu: quolibet homine qui est et q: ipse differet ab homine qui est. q: tñ homo sit. et q: antichristus erit homo et non erit ipse talis homo qualis homo est per dictum est. ¶ Et si forte arguitur q: ista propositio. deus est. aliter q: est significet. q: aliter est q: illa significat. igitur aliter q: est illa significat. et sicut arguitur de ista ita arguitur de omni vera de presenti affirmativa sine termino ampliativo. consequens falsum. et probatur assumptum. quia celum moveri est aliter q: illa significat. ¶ Sed hinc dicitur negando illam consequentiam. aliter est q: illa significat. igitur aliter q: est illa significat. Adhuc concluditur q: nulla propositio sicut non est significat aut significare potest. patet. q: bene sequitur precise. sicut est hec propositio significat. quocumq: datur. igitur non sicut non est hec propositio significat. p: ista satis cu: ante. ¶ Contra quā conclusionē forte arguitur. q: antichristum esse hec antichristus est. significat. et antichristus esse potest esse sicut non est igitur sicut non est illa significat. Sed hinc dicitur q: antichristum esse non potest esse sicut non est. neq: potest esse q: antichristus esse sit sicut non est. si enim antichristum esse possit esse aliquo qualiter non est. tñ antichristus esse posset esse aliquo qualiter. et taliter non est ista illa in istis terminis p: sicut sequitur antichristus potest esse aliquo qualis homo qualis homo non est. igitur antichristus potest esse aliquo qualis homo et talis homo non est. sed illud est p: falsum pro secula pariter. sed a enim est falsa talis homo non est. q: omne taliter esse qualiter esse potest esse est aliquo qualiter et taliter est. ¶ Itē illa est vera. antichristum esse potest esse aliquo qualiter et taliter est. Sed ex illa parte illius copulativae sequitur contradictorium scilicet p: tñ prime copulativae. s. huius taliter non est igitur illa est falsa. p: ista. et minor arguitur q: bñ sequitur antichristus esse potest esse aliquo qualiter et taliter est. igitur antichristum esse potest esse aliquo qualiter et de taliter est. tenet ista illa. et prima pars p: tñ sequitur ex prima parte antichristi. et secunda ex secunda. igitur totum p: tñ sequitur ex toto ante. patet ista et maior et minor et p: istam regulā. quilibet propositio in definita de secundo adiacente de p: tñ sine termino ampliativo infert suā vltimā. sicut sequitur ali-

quis homo est. igitur quilibet homo est. aliquis homo non est igitur nullus homo est. ¶ Et si arguitur q: antichristus potest esse aliquis homo qualis homo non est. q: antichristus potest esse homo qui non est. igitur antichristus potest esse aliquis homo qualis homo non est. negatur p: ista. q: in ante ly q: non supponit. et in p: tñ ly qualis supponit. q: non solum supponit ly q: tñ p: illo pro quo supponit suū antecedens sed etiam p: tali. sed p: negativi. ¶ Ideterea sequitur q: omne significatum unius contradictorium est significatum alterius. et quicquid significat per unum significatur per aliud. p: illud ex vltima et penultima suppositione. q: si aliquid esse significatum unius qd non esset significatum alterius hoc esset propter sine cathegoremā qd est in una positum et non in alia. sed sine cathegoremā non variat significatum. q: nihil significat. sed solum variat modum significandi. propositionis. igitur et c. et ante p: capitis istis duobus contradictoriis tu es. tu non es. quorum primi significatum est te esse et idem etiam est significatum secundum. q: ly non qd ponitur in secunda nihil addit super significato terminorum primi contradictorii. diversimode tñ te esse significatur per primum contradictorium et per secundum. Ex quo sequitur q: si verum p: unum contradictorium significatur illudmet verum p: aliud significat et ideo non valet ista ista. precise verum ista propositio significat. igitur ista propositio est vera. illa enim propositio. tu non es. precise verum significat. que tamen falsa est. false tamen verum significat. quia negative. Amplius concluditur q: si unum contradictorium precise sicut est significat aliud precise sicut est significat. patet q: illa tu non es. precise te esse significat. et non aliter q: taliter qualiter est illa significat. igitur et c. ¶ Et si forte arguitur q: unum illorum contradictorium aliter significat q: aliud. dicitur q: ly aliter tenendo ablativum illud est verum. q: alio modo. q: non de omni propositione verum est q: precise sicut est illa significat. tenendo ly sicut ablativum. s. illud non est ad propositum materie. sed tenendo accusativum sicut in precedentibus intelligi volumus falsum est q: aliter significet hec propositio affirmativa q: ista negativa. et aliter esse significat illa q: alia. q: precise idē est et precise taliter esse significat una sicut alia. ¶ Et adhuc p: huius-

Propōnis

modi formas non valere significatus huius propositionis est necessarium. igitur ista est necessaria. p3 de illa. nullus deus est. omne enim significatum istius est significatū illius deus est. ⁊ e contra. sicut etiam non sequitur omne significatum illius est possibile. igitur illa est possibilis omne significatū illius est verū. igitur hec est vera. omne significatū illius est contingens. igitur hec est contingens. q3 omne significatū illius omne contingens est omne corruptibile est contingens. est contingens. ⁊ tñ illa est necessaria.

Sed incidit

dubitū vtrū sit ali qua ppositio que nō aliquid esse seu nullum significatū significet. ⁊ arguitur q3 sic. q3 ista ppositio si antīp3s est albus antīchristus est coloratus est ppositio cuius nullum pōt assignari significatum. nullus enim pōt intelligere qd foret q3 si antīchristus est albus antīchristus est coloratus si foret. ¶ Itē ista est ppositio homo est non homo. ⁊ tñ non aliquid esse illa significat. quia si aliquid esse illa si significaret maxime hominem esse nō boīem sed boīem est falsum. q3 boīem esse nō boīem nō pōt intelligi. sed quod nō pōt intelligi significari nō pōt. igitur illa boīem. esse nō boīem nō significat. patet p3a ⁊ minor arguitur. q3 boīem esse non hominē nō pōt intelligi esse verum ⁊ ens. igitur ⁊c. quicquid enim pōt intelligi. pōt intelligi esse verum. sed quicquid pōt significari pōt intelligi esse ens ⁊ verum igitur quicquid pōt significari pōt intelligi esse ens ⁊ verum. sed hominē esse nō hominem pōt significari. igitur pōt intelligi p3 primam responsionē p3is est falsus igitur. ¶ Itē tertio sic hec copulativa tu es ⁊ tu non es. est ppositio que non aliquid esse significat igitur ⁊c. arguitur antecedens. q3 te esse ⁊ te nō esse nō pōt intellectus cōcipere sūl. nec aliud significatum illa significat. igitur non aliquid esse illa significat. p3 consequentia ⁊ probatur antecedens. q3 si te esse ⁊ te nō esse intellectus possit simul comprehendere pōt per idem cuiuslibet consequentie cōtradictoriam consequētis intelligere cum antecedente. quod falsum est igitur ⁊c.

Oppositum

tamē arguitur. q3 ppositio est o3a

tio verum vel falsum significans. vel vere vel false significans. igitur omnis ppositio aliquid esse vere vel false significat.

Ad quod dubium

discit
cōce

dendo q3 non quelibet ppositio aliquid esse significat. q3 ista ⁊ illa ⁊ multe alie. homo est asinus differens ab hoīe est homo. ē ppositio que non aliquid esse significat sicut etiā nullum est significatum illius hō ē asinus. q3 nec boīem esse asinum ē significatū illorum trium terminorū qui sunt ista ppositio. hō est asinus. neq3 hominem esse est significatum istius. homo est asinus. q3 si hominem esse esset significatum illorum trium terminorū. homo est asinus. per idem etiam esset significatum quolibet trium terminorum quorum nullus esset ly homo. ⁊ sic isti termini ly homo. ly est. ⁊ ly chymera. hominem esse haberent pro significato. psequē falsum. q3 solum duorū illud est significatum. s. istius termini homo. ⁊ istius termini est.

¶ Sed contra illud forte arguitur probādo q3 illa homo est asinus aliquid esse significat. ⁊ hominem esse significat. q3 ista. homo est asinus hominem esse asinum significat. igitur hominem esse significat. patet consequentia. q3 si intellectus pōt hominē esse asinum apprehendere pōt boīem esse asinum intelligere ⁊ hominem esse ⁊ e contra. ¶ Itē hec ppositio. homo est asinus. quicquid ad illā sequitur significat. sed boīem esse ad eam sequitur. igitur hominem esse significat. ¶ S3 ad primū dī negando antecedens huius consequentie. hominem esse asinū ista homo est asinus. significat. igitur hominem esse ista significat. dī enim q3 intellectus non pōt vere intelligere aliquam rem esse aliam ab illa re. q3 iā est. ⁊ iō non hominē esse asinum illa homo est asinus significat. capere enī volum⁹ illos terminos mēre substantialiter. ¶ Et si arguitur q3 boīem esse asinum illa significat q3 intellectus illam intelligit igitur quicquid ista significat intellectus intelligit. dī negando cōsequentiam. ista enī nihil significat q3 nō ista multa significet que non sent nec esse possunt vnum significatū. ¶ Ad aliam formā dī negando antecedens. s. q3 oīs ppositio significat quicquid ad eam sequitur. nō enim est si

De veritate

lud verus nec de virtute sermonis nec de virtute intentionis. quia nihil sequitur ad propositionem nisi propositio. nec est verum quod quelibet propositio significat cuiuslibet propositionis significatum ad ipsam sequentis. quia ad illam tu curris. sequitur ista. deus est que tamen non significat deum esse. ad istam enim tu differens a te formaliter sequitur te currere. et tamen ista non significat te currere. aliter enim non staret solus prima impositio terminorum huius propositionis cuius oppositum ponitur. Item animal non nullum significatum significat. consequens igitur propositio antecedens non significat illud quod significat consequens. patet consequentia et antecedens etiam de tali consequentia. homo est non homo. igitur homo est asinus differens ab homine. Sequitur igitur ut iam dicamus quod propositio vera est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam adequate intellectus reperitur rectus. Propositio autem falsa est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam adequate intellectus non redditur rectus. Propositio possibilis est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam intellectus adequate aut per se cum convertibilem sic significantem potest reddi verus aut saltem posset deducta terminorum repugnancia. Propositio impossibilis est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam sic significantem adequate intellectus non potest reddi verus nec perfectum convertibilem nec posset etiam deducta terminorum repugnancia. Propositio contingens est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam sic significantem adequate intellectus potest reddi verus et etiam reddi falsus vel per se cum convertibilem posset deducta terminorum repugnancia. Necessaria autem propositio est oratio indicativa perfecta uniuoca per quam sic significantem adequate non potest intellectus reddi falsus nec per se cum convertibilem posset deducta terminorum repugnancia. quod dicitur propter tales propositiones. aliqua propositio est vera propositio est et. hec propositio non est sortis non est. que sit in mente sortis. Dico autem propositionem reddere intellectum rectum cum per illam concipit intellectus affirmatiue rem esse que est aut negatiue rem non esse que non est. vel rem non

fuisse que non fuit vel rem non fore que non est et ita de alijs sicut enim res habet esse vel fuisse vel fore ita hoc cognosci affirmatiue aut negatiue. Redditur autem non rectus intellectus cum non correspondet compositioni ex parte rei aut non correspondebat aut non responderet aliquid extra secundum terminos propositionis. Sed contra illas propositiones forte arguitur quod illis datis sequitur quod nulla propositio vera est propositio falsa. quia nulla est propositio per quam reddat intellectus verus. et per quam non reddat intellectus verus prius tamen est falsus. quod ponat quod ista homo est asinus. sit in pariete scripta principaliter significet chimeram esse. et sequitur quod ista propositio est vera. quod est vera sorti. et quia sorti reddit intellectum verum eo quod sorti subordinatur uni propositioni vere. et ista eadem est propositio falsa quia platonem reddit intellectum non verum aut non rectum. quia subordinatur uni propositioni false. Ad quod dicitur quod illa oratio in casu isto non est propositio. sed est propositio plures significans inconiuncte deum et chimeram esse. si enim significaret copulative tunc non foret possibilis. si disiunctive esset necessaria. sed posito quod significet inconiuncte est propositio plures et non est propositio vera aut falsa. Ad quod probandum pre-supponitur primo quod a qualibet propositione habente convertibile. aut equiualens ad ipsum equiualens est bonum argumentum. per hoc satis. Ex qua suppositione sequitur secunda suppositio quod nihil convertitur cum propositione nisi propositio. Quibus acceptis sequitur quod nulla propositio plures est propositio. quod sic arguitur. quia si aliqua propositio plures sit propositio sit gratia argumenti illa canis est. et tunc arguitur. quod illa consequentia esset bona canis est. igitur canis latrabilis est. canis marinus est. canis celestis est. ex prima suppositione. consequens est falsus. scilicet quod ista consequentia sit bona. quia illius consequentie nullum est consequens. quia consequens cuius consequentie est propositio verum vel falsum significans. sed illud aggregatum non est propositio vera vel falsa. igitur illud aggregatum non est consequens illius consequentie nec illa est consequentia. Item nulla p-

De veritate

positio equivalet nisi propositioni. sed hec ratio. canis ē. equivalet illi aggregato. quod non est propositio. igitur illa oratio non est propositio. consequentia patet et minor ponitur et maior patet ex suppositione secunda. ¶ Sed forte dicitur negando secundam suppositionem. quia dicitur quod est falsa. ut potest argui capiendū tres tales propositiones deus est. quartū prima sit. a. secunda. b. tertia. c. et consideret for. de prima solum. plato de secunda. cicero de tertia. et arguit primo quod. c. non est propositio. quia equivalet aggregatio ex a. et b. quod aggregatum non est propositio. igitur ipsa equivalet non propositioni. quod dato sequitur quod illa non est propositio. consequens est falsum. et consequentia patet per secundam suppositionem. ¶ Item. c. significat sicut aggregatus ex. a. et b. et illud aggregatum significat inconiuncte. quia illud aggregatum non est copulativa nec disiunctiva nec conditionalis ex eis facta. neque illa propositio coniunctione una sit ut ponitur. igitur. c. significat inconiuncte. igitur est propositio plures. ¶ Sed ad primam formam dicitur negando maiorem. s. q. c. equivalet aggregato ex. a. et b. licet bene equivalet. a. per se. et etiam. b. sicut iste tertius homo non equivalet huic aggregato homo homo. sed cuilibet illorum per se equivalet. aliter nulla foret ratio quare hoc argumentum non valeret homo currit. igitur homo homo currit. quod tamen non valet. neque est consequentia. quia illud quod ponitur pro consequente est complexum negatorium. ¶ Ad secundum dicitur negando maiorem. ad hunc sensum. s. q. c. significat inconiuncte eodem modo sicut id aggregatum. tamen de virtute sermonis inconiuncte. significat. et non coniuncte. sed simpliciter omne id significat quod id complexum significat. Ex quo sequitur quod iste non sunt propositiones praevarie omnis canis est nullus canis est nec iste contradicit canis non est. et canis. et omnis canis est canis. quia non sunt propositiones. ¶ Item sequitur quod non valet hoc argumentum. hec est oratio perfecta finita verum vel falsum determinate significans. vel sicut verum est esse aut sicut falsum est esse. igitur hec est propositio. patet quia posito quod hec oratio. deus est. significet forte deum esse

platonem hominem esse. et credat uterque illorum quod ista non significat alicui alteri aliquid esse sed sibi. tunc illa non est propositio. quia illa oratio significat inconiuncte tantum quantum hoc aggregatus homo est. deus est. quod non est propositio tamen est oratio finita perfecta determinate verum vel falsum significans. et sicut etiam verum est esse aut sicut falsum est esse significans. quia significat forte deum esse. platonem vero hominem esse. igitur et. ¶ Item sequitur quod non valet hec forma omnis canis est. fidus celestis est canis. igitur celestis fidus est. patet quia illud quod ponitur pro antecedente non est propositio. ¶ Item sequitur quod subiectus illius. omnis canis est. non supponit distributive. quia tunc significaret ista oratio copulative et coniuncte. nec subiectum illius. canis est. supponit determinate. quia tunc significaret disiunctive et coniuncte. et causa est. quia termino equivoeco non contracto nulla debetur suppositio sed plures. ¶ Item sequitur istam formam non valere. a. oratio habet subiectum et predicatum et copulam principales partes sui. igitur est propositio categorica. a. est oratio finita vere vel false significans. igitur. a. est propositio. ¶ Sed forte contra hoc arguitur quia hec oratio. canis est. est concedenda vel dubitanda vel neganda et nulla oratio est concedenda dubitanda aut neganda nisi sit propositio igitur illa est propositio. ¶ Sed huic dicitur negando maiorem. quia aliqua est propositio plures que est concedenda. aliqua neganda et aliqua dubitanda. et aliqua que non est concedenda neganda nec dubitanda. sed ad illam propositam est pluribus responsionibus respondendum. patet primo de ista oratione canis est. que equivalet pluribus propositionibus que unica propositione propositae sunt unica responsione concedende patet secundo de ista oratione. non canis est. que per eandem responsionem est neganda. et per eandem causam et modum aliqua est dubitanda. et aliqua est propositio plures ad quam pluribus responsionibus est respondendum. quia quando propositio plures equivalet aggregato ex pluribus propositionibus quarum una est vera reliqua falsa et reliqua dubia scilicet esse talibus. tunc oportet plures esse respo-

Propōnis

fiones. sicut posito q*uod* ista deus est significet in
coniuncte vni deum esse. alteri te non esse. al
teri regem sedere proposita ista tibi deus est
tu debes respondere concedendo deum esse
negando te nō esse. dubitando regem sedere
q*uoniam* vero propositio plures equivalet vni ag
gregato ex pluribus propositionibus quarū
quolibet est falsa vel vera aut dubia vna re
spōsiō videtur sufficere gratia breuitatis. Ex
quibus vltra sequitur q*uod* nulla propositio ve
ra est propositio falsa. q*uia* si sit aliqua. sit illa.
chymera est. que significet sorti solum q*uod* hō
est et nō plus. platonī autē solū q*uod* chymera
sit. q*uia* vel ista significat sua significata iuncte
aut inconiuncte si incoiuncte. tunc est p*ro*posi
tio plures. per hoc enim dicitur propositio
plures quia significat plura significata diuer
sa inconiuncte. et ideo quia equivalet illi aggre
gato homo est. chymera est. q*uod* non est p*ro*po
sitiō. ideo non est propositio. Si vero signifi
cat sua significata coniuncte. vel igitur copu
latiue aut disiunctiue. si disiunctiue. cum alte
ra pars istius disiunctiue cui equivalet sit ve
ra simpliciter et non falsa. ita etiam ista oratio
est vera. et non falsa. si autem equivalet copu
latiue sequitur istam fore falsam. quia copu
latiue simpliciter false equivalet. ¶ Sed for
te dicitur q*uod* in isto casu ista. homo est. signifi
cat sua significata inconiuncte. nec sequitur ex
isto q*uod* ista sit p*ro*positio plures quia ad hoc
q*uod* ista foret propositio plures oportet vt forte
dicitur q*uod* ista sua significata respectu eiusde
inconiuncte significaret. sed istius propositio
nis homo est i casu dato nullus intelligit sua
significata inconiuncte nec etiam coniuncte.
¶ Contra quam responsionem arguitur pri
mo qui vel illa homo est. equivalet illis dua
bus simul inconiuncte aut cuiuslibet istarū de
per se. Si aggregato simul ex illis duabus.
tunc nō est ista propositio vt superius ē ostē
sum. quia tunc ex vero sequitur nō verum
et non verum conuerteretur cum vero. nec
cuiuslibet istarum de per se. quia si ista homo
est. a. b. ista chymera est. c. iterum illa homo
est. tunc ab. a. ad. b. valet consequentia tanq*uam*
a conuertibili ad conuertibile. et etiam ex. b.
sequitur. c. et per consequens illa consequen
tia est bona homo est seu risibile est igitur
chymera est. sit enim. b. ista risibile est. et erit

argumentum clarum. consequens est falsū
quoniam illud consequens est impertinens
illi antecedenti aut saltem repugnans. Item
contradictio est q*uod* a. equivalet. b. et a. plus
valet q*uod* b. q*uod* tantum ex ista responsione se
quitur. ¶ Item ponatur q*uod* for. per istaz ho
mo est asinus apprehendat deum esse. plato
vero apprehendat per illam inconiuncte et
se hominem esse. et sequitur ex ista responsi
one q*uod* ista propositio est propositio sorti. pla
toni autem non. sed est propositio plures. sed
pater q*uod* ista homo est asinus non equivalet il
li deus est q*uia* tunc deus est equivaleret illi ag
gregato tu es homo est. quia quicumq*ue* due
propositiones diuisim equivalet vni tertie
equivalent inter se. ¶ Item de simpliciter
equivalentibus idem est iudiciū quo ad ve
rum vel falsum. igitur si penitus conuertibi
le cum. a. nō est verum. neq*ue* a. est verū ali
ter simpliciter non equivaleret. a. et b. iudicē.

Sed forte contra istam positionem ar
guitur quia ponatur q*uod* ista hō ē
asinus. que sit. a. sit scripta in pariete. q*uod* sorti
significet chymeram esse. platonī vero deus
esse. et patet tunc istam propositionem fore ve
ram et falsam homo est asinus. quoniam for
ti principaliter significat chymeram esse. igitur
forti est impossibilis. et ista eadem est p*ro*po
sitiō vera et necessaria. quia platonī signi
ficat deum esse. igitur platonī est vera et ne
cessaria. quo dato concluditur q*uod* propositio
vera est propositio falsa et propositio plures
est propositio. ¶ Item sequitur ex illa respō
sione q*uod* ex solo visu posses facere q*uod* vna p*ro*
positio definirer esse propositio. et quāuis vi
derent mille homines vnam propositionem
posses tu solo visu facere q*uod* illi non viderent
illam propositionem. nec aliquam propositi
onem. nec illa remaneret propositio. conse
quens falsum et arguitur consequentia. po
sitiō q*uod* ista deus est videatur a mille homini
bus que illis significet deum esse solum. et tu
de nouo veniens per illam visam apprehen
das hominem esse. et patet istam fore propo
sitionem plures. et per consequens ista non
manet propositio q*uod* fuit probandum. ¶ Itē
frustra foret reperta fallacia amphibologie. et
equiuocationis. quia nullum argumentum
peccaret secundū aliquā istaz. q*uia* nullū ē ar

Tractatus

gumētum cuius aſis ſine pñs ſit de terminis equocis. q: nullū tale eſſet proſitio. Amplius ſeqtur q: q̄cunq; ppoſitione propoſita foret dubitandū an ſit iſta proſitio. q: dubitandū eſt; an iſta ſignificaret alicui alteri aliter q̄ illi cui ponitur. pñs tñ eſt falſum. q: p̄ idez iſto modo periret oīs diſputatio inter arguentes ⁊ rñdētem. Adhuc ſeqtur q: poſſum face- re ſolūmodo te concedētem ppoſitionez ne- ceſſariam male rñdere. ⁊ q̄ſuis ſcias vnāz p poſitionem neceſſariam adhuc poſſum face- re te neſcire illam. imo deus ſcit vnā ppoſiti- onem neceſſariam ⁊ ipſa conſernata poſſum face- re q: de⁹ neſciat illā. iſte pñe patēt ex dictis

120 predictis intelligatur q: impoſſibi- le eſt q: vna ppoſitio habeat plu- ra ſignificata principalia ſic intelligendo q: im- poſſibile eſt q: vna ppoſitio principaliter ſi- gnificet vni deuz eſſe alteri principaliter ſigni- ficet hoīem eſſe. ⁊ principaliter ſignificet tota- lem ſignificationē diſtinguendo totalem p̄tra partialē. ⁊ ideo ſi vni p̄cipaliter ſignificat de- um eſſe. ⁊ alteri hoīem eſſe data ppoſitio neu- tri ſignificat principaliter. tñ ambobus ſimul ſignificat principaliter deuz eſſe hoīem eſſe i- coniuncte. Et tunc ad argumētum primum dicitur nō admittendo caſum. q: antecedens hñuit q: multis modis diuerſis iſta propoſi- tio principaliter ſignificat. ⁊ diuerſa. qd non admittit. q: nō eſt poſſibile q: aliqua propo- ſitio habeat diuerſa ſignificata ⁊ plura ſignifi- cata principalia. Sed ſorte contra illam rñſio- nem arguit. probando q: illa homo eſt aſin⁹ q: plato principaliter apprehendit deum eſſe ſed qualitercūq; apprehendit taliter ei iſta ſi- gnificat. igitur principaliter iſta ſignificat pla- toni deum eſſe. ⁊ non aliter q̄ denm eſſe igitur ſignificat principaliter platoni deum eſſe.

¶ Item ex principali ſignificatione illa ſignifi- cat deum igitur eſſe. illa principi⁹ ſignificat deū eſſe. ¶ Dicitur ſimul quālibet iſtarum coſe- quētiarum negando. vltima enīz nō valet ha- bita ſignificatōe illius termini principaliter pati- lo ante expreſſa. ⁊ ſcito quid ſit principalis ſi- gnificatio. ¶ Ad ſedam dicit illam negando non enim per ſolum viſum efficiē illa nō pro- poſitio. ſed q: incipit aliter ſignificare q̄ ante qd non e- ppter ſolū viſum. ſed ppter intel-

lectam. q: nullus ſenſus exterior p̄cipit termi- num. aut propoſitionē vt terminus. aut vt p- poſitio eſt. ⁊ ideo bene ſeqtur q: p̄ intellectūz diſcurrētez viſu p̄cipiente potes facere q: vna ppoſitio deſinat eſſe ppoſitio. q: potes face- re q: iſta ſit propoſitio plures. ¶ Ad aliaz ſor- mam dī negādo cū inferitur q: nullū eſt ar- gumētum peccans ſm fallaciam equocatio- nis vel amphibologie. negat. n. aſis q: nulla eſt ppoſitio. aut aſis de terminis equocis. vñ iſta eſt ppoſitio de terminis equocis canis cur- rit. lz nō equoce ſignificet. tenendo q: predica- tum cōtrahit ſubm p̄ illam regulā thopīcam talia ſunt ſubā q̄lia p̄mittuntur ab eozum p- dicatis ad ſupponēdum ſolum p cane latrabī ſi. cui naturaliter curſus debetur. ſicut etiam termini ſiut ab auctoribz conſtituti ſic etiaz eſt dare argumētum vocale. aut ſcriptūz pec- cans ſm fallaciam equiuocationis. ſicut illud oīs canis currit. aliquis canis celeſtis ē canis igitur aliq; canis celeſtis currit p̄ hoc. n. nō va- let argumētū. q: ly canis capīe equoce in pre- miſſis. i. mētalib⁹ tñ terminis nō cadit hec di- uerſitas. q: nullū equiuocū equiuocans eſt in mente. propter hoc enim differit partis ora- tionis vocalis. aut ſcripte vniuoce ab equiuo- cis equiuocantibus. q: quilibet pars vniuoc- ca ſubordinatur alicui mentali ſecum ſiioni- me. equiuoca enī dico vocalia aut ſcripta que nulli parti orationis ſubordinantur. aut termi- no. ſed pluribus ſimul. ⁊ ſi non concedam ta- les terminos equiuocos poſſe contrahī ⁊ vni- uoce ſumi tunc non eſſet aliqua iſtarum ora- tionum propoſitio. canis celeſtis currit. canis latrabilis currit. q: inconiuncte vnaqueq; il- larum ſignificaret. ¶ Item illa canis eſt. nō equiualeat pluribus propoſitionibus. neq; ad ipſam poſſet dari aliqua vna rñſio. neq; aliq; iſtarum foret propoſitio. canis marinus eſt. canis celeſtis eſt. canis latrabilis eſt. cuius op- poſitum ſenſit Ariſtoteles. ¶ Item omnino concluderet argumentum factum. q: frustra forent reperte iſte fallacie. Eſt igitur cōcludē- dum q: intellectus ⁊ voluntas deducto impe- dimento alto poteſt equiuocum terminū vni- uoce ſumere. ¶ Sed contra iſtam reſponſio- nem ſorte arguitur q: iſta eſt vera. omne ani- mal eſt homo per illam regulam ſuperius at- legatam quia per illam regulam predicatur;

De terminis

d3 cōtrahere subm ad supponendū solū pro illis aīalibus q̄ sunt hoīes. ¶ Item sequitur q̄ nō valet p̄ia ista. canis est currens. igitur canis est. et t3 p̄ia. cōsequēs tñ est falsum. quia ibi arguitur a tertio adiacente ad scōm adiacens affirmatiue et. Adhuc nō valeret ista canis est currens. igitur currens est canis. qd falsum est. q̄ ibi arguit a cōuersa ad cōuertentē. Sed ad primū negatur p̄ia cū infert illam fore verā. omne aīal est hō p̄ regulam allegatā. q̄ ista nō plus ponit nisi q̄ intellectu. aut voluntas cōprehendere d3 subm p̄ significatis p̄ qbus conuenit predicatū cum subm fuerit terminus equiuocus. predicatū vero terminus vniuocus. et fm multos istd etiā d3 facere cū subm fuerit terminus p̄tine intentionis nō determinatus. predicatū vero terminus secunde intentionis vel impossitionis. qd vtrū sit vtrū ante est discussum. sed in illa omne aīal est hō. nō sunt termini huius modi vere. id intellectus illud non facere d3 de talibus p̄positionibus q̄nis possit illud facere. ¶ Ad aliam formā negatur q̄ illa cōsequētia sit bona canis est currens. igitur canis est. sed solum sequitur. igitur canis latrabilis est. Et ad regulā d3 q̄ illa si est vniuersalis. fallit. n. in terminis negatiuis et equiuocis cū dictione includente vim negationis. si cut in exclusiuis non sequitur tñ aīal est hō. igitur tantum aīal est. ¶ Ad aliam negatur q̄ ibi arguitur a cōuersa ad cōuertentem. neq̄ potest illa cōuerti in proprijs terminis. et sicut iam dictum est de fallacia equiuocationis. ita dicendum est de illa amphibologia. quo nō differt a fallacia equiuocationis quo ad modum respondendi. sed in hoc q̄ argumentū peccans fm fallaciā equiuocationis peccat pp̄ termini multiplicatē. argumentū aut peccans fm fallaciā amphibologie peccat fm multiplicatē cōstructionis. q̄ pōt vnus terminus p̄strui a pte añ. aut a pte post sicut in ista oīs hō albus est pōt cōstrui ly albus a pte subiecti. vel a pte predicati. et si simul tenet a pte subiecti. vel a pte predicati. ita q̄ habeat significata in cōiuncte. tunc nō est illa oīs p̄positio. et sic dicendū est de ista oīs hō est hō. et sic de alijs. posito q̄ significet ordine recto et nō ordine retrogrado. ¶ Ad aliam formā cōcedit q̄ multis p̄positionibus

vocalibus aut scriptis positīs dubitandū est an sint p̄positiones fm rei veritatē. an p̄positiones plures. et ita accipiendū est vt in pluribus. verūtm̄ disputātes de alia materia nō stāt in terminis p̄ hac materia aliā ingrederes frequēter tñ grā breuitatis p̄ multa falsa trāsimus vt ad dubiū p̄positum p̄tingamus. ¶ Ad vltimā d3 q̄ infertur etiā de deo dato q̄ deus sciat aliquā p̄positionē.

¶ Explicit tractatus de veritate et falsitate siue de taliter et qualiter.

¶ De terminis p̄tius.

Scamus

incipiētes p̄tius

mo q̄ si pro aliquo vere et affirmatiue verificatur aliquis terminus ille terminus illud significat p̄ quo verificatur. vt in illa sor. est hō. ly hō affirmatiue verificat de ly sor. p̄ re q̄ est sor. si hō sorte significat p3 hoc. ¶ Itē accipitur q̄ terminus mentalis aliquā rē vel aliquas res significans naturaliter nō plura significat vno tpe q̄ alio nec plura significat in mente vnus q̄ in mente alterius. sic intelligendo q̄ p̄ illum terminus homo in intellectu sor. existentē nō plura cōprehendit sor. aut plura comprehendere potest q̄ plato. per illum terminum hō in suo intellectu existentem. patet q̄ aliter non conuerterentur iste due. homo currit. hō currit quātum vna esset in mente sortis. et alia in mente platonis. Ex quibus potest patere q̄ talis terminus homo significat hoīes. et quēlibet hominem significat. patet prima pars et secunda arguitur. q̄ pro quolibet homine verificatur ly homo affirmatiue i ista homo intelligitur. igitur quēlibet hominē significat. consequētia patet ex prima suppositiōe. Ex quo sequit q̄ iste terminus homo infinitos homines significat. quia pro infinitis verificatur in ista homo intelligitur. Et ex isto vltimo concluditur. q̄ nō plura significat genus q̄ species. sic q̄ iste terminus animal nō plura significat q̄ ille terminus homo quoniam vterq̄ infinita significat. Et si forte arguitur contra ponendo q̄ sor. habeat in suo conceptu istum terminum homo. et non cōsideret ipse de platone. aut cicerone. et sequitur q̄ iste terminus homo non quēlibet homines sorti significat. quia nō quēlibet hoīes

pruatiuis

per illū terminum hō apprehendit for. eo q
nō de quolibet hōie considerat. ¶ Sed hinc
dī negando q nō quilibet hōies p illū ter
minū hō apprehendit. sed p illū terminū
homo quemlibet homines apprehendit et co
gnoscat. et de quolibet homine considerat. q
uis non consideret de for. aut de pla. sed de
for. et de pla. considerat. sicut per illū ter
minum transcendentes ens in intellectu habi
tū quodlibet ens cognoscit noticia cōi. et non
pōt iste terminus ens haberi in mente qn ab
illo habēte de quolibet ente cōsideretur. Sz
q̄uis iste terminus hō significet hōiem prin
cipaliter. nullum tñ est principale significatū
istius termini hō. nisi ponamus hōiem cōez
sine separatū. aut insensibile positum. qui est
spēs specialissima. q̄ speciem ad extra. nunc
nō sequimur p logica. q̄ ad altam metaphi
sicam spectat. sed spēs ponimus in intellectu
voce aut scripto. sicut etiā putauit Aristote
les. ¶ Et ultra aduertendum q̄ iste termi
nus hō non significat risibile. nec aīal. nec ali
quid de virtute sermonis. q̄uis multa aīalia
significet. p̄ hoc ex appellatione. frequenter
tñ oppositū concedimus. vbi nō erigitur dif
ficultas de appellatione rōnis. Et sicut inue
stigatum est de significato huius cathegore
matis hō. ita de quodlibet alio cathegorema
te substantiali vel accidentali requirendum.
Utrū autem omne significatū alicuius termi
ni sit substantia. aut qualitas ita q̄ cuiuslibet
termini de aliquo predicamento significatū
sit significatū alicuius termini de predica
mento q̄lītatis. aut substantie. vel quodlibet
predicamentū sic sūt significatū habeat q̄
ipm nō sit significatū alicuius alterius predi
camenti saltim sū abstracta vel cōcreta. non
intendimus in presenti inuestigare. q̄ nimis
prolium esset et alibi inuestigabit. Sz signo
ruz q̄ sunt sine cathegoremata nulla sunt signi
ficata ut illius termini oīs nullus tē. et sicut
sunt propositiones. coniunctiones et multa ad
uerbia q̄ nihil significant. ¶ Et si arguitur q̄
ip̄a sunt signa. igitur hñt significata. vel aliqd
si significant. vel aliquid est significabile p̄ ip̄a
aut aliquod ip̄oy sine noua impositione. ne
gatur p̄ia. sed bene sequitur hoc est signum
igitur aliquid vel aliquāliter vel p̄ aliquē mo
dū significat. puta p̄ se stantis. aut adiacentis

vel coniungentis. aut actū casualē inspectuz
ad casuale reducētem. hoc totū p̄ de inten
tione grammaticae.

Sed incidit dubiū utrū termi
nus pruatiuis vel i
finitus precise idē significet qd terminus sibi
oppositus. ¶ Pro quo dubio sit prima suppo
sitio. ¶ Terminus vocalis aut scriptus est i
cōplexus sicut talis terminus nō hō. p̄ hoc
q̄ nō aliter posuisset Arist. in diffōne noīs
illā pticulā finita. cū dixit nomē est vox signi
ficatua ad placitū finita tē. cū supflua fuisset
illa particula cū partes eius significant sepa
rate. ¶ Itē de nullo verificaret. aut p̄dicare
tur terminus infinitus. cū negatio non sit ps
extremi. p̄is falsum. q̄ de quolibet dī alter
p̄tradicatōry. igit tē. ¶ Itē hec nō foret cō
grua tu es nō hō. q̄ ibi foret aduerbiū nō
debēs negare verbū vel participiū ad qd de
pendet. id foret ibi terminus dependēs sine
suo termino a quo dependet. nulluz. n. nomē
determinat aduerbiū. et id hoc aduerbiū nō
tantū infinite. aut negatiue nullā oīonem facit
cōiunctū cum isto termino hō. q̄ oīo est cō
geries dictionū aptissime ordinata. ille autē
due dictiones inuicē nullā aptitudinem hñt
nec sū modos propositionis. nec sū modū
similitudinis. Itē accipit q̄ terminus infini
tus vocalis quilibet subordinat alicui termi
no simplici mentali. q̄ si subordinaret alicui
oīoni. aut alicui cōplexo. et sili quodlibet illo
rum de per se puta hoc cōplexum vocale nō
homo. et hoc incomplezum non homo. si
eniz iste terminus vocalis nō hō incomplezus
alicui termino cōplexo subordinet nō vī cui
nisi hñt cōplexo nō hō. ¶ Itē q̄libet ps ora
tionis vocalis. aut scriptua saltē vniuoca subor
dinat alicui pri oīonismētalis. p̄ hoc. q̄ vo
ces sunt note earū q̄ sunt in aīa passionuz. Et
ex hoc p̄ q̄ voces aut scripta nō sunt partes
oīonis nisi ex modis suis significadi. q̄ modi
accipiunt ex modis suis intelligendi. ut p̄ ex
grammatica. id q̄libz ps oīonis vocal. aut scri
pte subordinat alicui pri orationis mentali.
¶ Quarto accipit q̄ quilibet cōceptus menta
lis est simplex. ita q̄ nulla est ps oīonis i mē
te q̄ sit cōposita. q̄ tunc p̄tes oīonis signifi
carēt separate. si. n. sit aliqs cōceptus cōposi
tus ex. a. et. b. cōceptibus. tñc. a. et. b. cōcept

De terminis

etiam sunt mentales nāli significātes aliqd. cū
nō possint cadere a suis significatiōibus ipīs
inmanentibus significatiōibus. s. q. significāt in cō
positiōe illud q. ante cōpositiōē significabāt
segitur q. illius cōpositi ptes significāt separe
pns falsum. Et iō concludit q. figura cōpo
sita vel decōposita nō ptinet in mentalibus.
sed solū in vocalib⁹ vel scriptis sicut sunt alie
multe passiones grāmaticales. puta cōiuncti
ones et declinationes et genus deponens. et
bimōi solū cōueniūt i vocalibus aut scriptis.
¶ Ultimo adiungit q. oīs intentio mentalis
aliquā vel aliquas res significat quā vel q. s.
nāliter significat. et hoc est q. antiqui dixerūt
q. oīs intentio simplex est vera. et verā rem
vel veras res significat. aliter. n. nō ēēt intē
tio sititudo nālis qd dicitū d3 intelligi de inte
tione simplici cathegorematica. eo q. multe
sunt ptes orōnis nihil significantes. Ex qb⁹
ita acceptis concludit. q. si ille terminus vo
calis aut scriptus infinitus nō ens subordi
nat alicui intentioni subordinat simplici intē
tioni. p3 hoc. q. iste terminus vocalis nō ens
est incōplexus si sit terminus infinitus ex pri
ma suppositiōe. et q. ibet talis subordinatur
alicui simplici intentioni. et iō si subordinatur
alicui mentali subordinatur alicui intentioni
simplici. et tūc vltra pcludit q. nulla est intē
tio cui subordinat iste terminus nō ens. q. a
si aliq. foret illa foret intentio simplex q. foret
naturalis similitudo aliquā verā rē represen
tans p tertiā suppositiōem. sed nulla est res
ad extra cuius iste terminus nō ens sit natu
ralis similitudo. nec aliquā rē naturaliter re
presentat. igit. et. q. a si aliquā rem repntaret
pro aliqua tali respectu illius verbi tunc pos
set supponere cū sit cathegorema. ¶ S3 for
te pro isto d3 q. iste terminus nō ens. omne
ens priuatiue significat. Sed ptra sequit q.
illud cōplexū nō ens in quo ly nō tenet ne
gatiue. cū isto cōplexo nō ens infinito cōuer
teretur. q. a de directo omne ens priuatiue si
gnificat. q. ly nō negatiue significat. pns est
falsus. q. iste terminus et ista oīo nō cōuertū
tur. et t3 psequētia. q. idē eodē mō significāt.
¶ Itē p illud iste terminus. nō for. solū for.
significat. pns falsus. q. ly nō for. asinū signi
ficat. igitur nō solū forte significat. p3 pna et
arguitur aīs. q. in illa propōitiōe asinus nō

est for. pro asino supponit iste terminus non
for. et affirmatiue verificat d asino. igitur as
nū significat. p3 consequentia. q. nō suppo
nit terminus p aliquo qd nō significet. ¶ S3
forte d3 negādo illam consequentiā iste ter
minus non for. asinum significat igitur nō so
lū fortem significat. dicitur enī forte q. iste
terminus nō for. nō significat non fortes. nec
non fortem significat. imo tantum fortem si
gnificat. quāuis asinum significet. eo q. forte
dicitur q. asinus potest intelligi esse non for
tes. ¶ Sed ista responsio non est ad propo
situm. quia ista ampliatiōe deposita perit il
la responsio. et ad hanc reprobandam requi
ritur q. homo potest intelligi esse asinus. sic
intelligendo q. illa res que iam sit homo pos
sit esse illa res que iam differt ab homine qd
difficile esset probare. cum nihil possit intelli
gi esse aliud q. ipsum sit. ¶ Item ista propo
sitiō asinus est non for. principaliter significat
asinum esse non fortem. igitur predicatum
eius principaliter significat non fortem. q. uis
fm istam responsiōem adhuc non sit verū
q. iste terminus non for. non fortem signifi
cet. ¶ Item asinus est significatum istius ter
mini non for. igitur non tantum fortes. ¶ Vel
sic. asinus est significatum istius termini nō
chymera. igitur non tantū chymera. Ideo
loquitur illa responsio tanquam non faciēs
ad propositum. et arguitur q. iste terminus
non fortes non fortem significat. quia rem q.
est non for. ille terminus nō for. significat. vñ
de iste terminus non for. de pluribus predi
catur q. iste terminus non homo. et iste ter
minus non homo de pluribus q. iste termi
nus non animal. et sic de alijs per ordinē in
significando fit arbor. euerfa. igitur non so
lū fortes est significatum illius termini nō
for. Ideo concluditur q. solū non for. est si
gnificatum illius termini non for. et solū
non homo est significatum illius termini nō
homo. et solū non substantia est significa
tum illius termini non substantia. sed ly non
ens nullum apprehendit significatum. nec
potest comprehendere non data noua signi
ficatione illius. ideo iste terminus vocalis
aut scriptus non ens. nulli termino mentali
subordinari pōt. nisi facta noua ipositione. et
ex illis seqt q. ly nō ens nō ē terminus. q. nō ē

Tractatus

pars orationis. tenet pñā ista per tertiā suppo-
sitionem. Ex quibus adhuc concluditur q
ista cōplexa vocalia aut scripta nō ens pōt in-
telligi. nō ens. est nō sunt ppositiones. qz nul-
lis ppositionibus subordinari possunt. nō da-
ta noua impositione. Et sicut est d illis ita ve-
rū est de talibus nō imaginabile est. nō intel-
ligibile est. nō intellectū est. eo q ista q pōt
p subiectis nō sunt pres orōnis. Et si contra
arguit. qz sequit tñ intellectū est intellectus.
igit intellectū est intellectū et nihil nō intelle-
ctū est intellectū. tñ pñā ab exposita ad suā co-
pulationē exponētes. et igit pñā illius est ppō
et p pñā subm se pñā illius est ppō. et ita ar-
guit. de ista nihil nō ens est ens. q exponens
illius. tñ ens est ens. ¶ Itēz cuiuslibet ppōni
pōt assignari pcontradictoriū. qz qcqd contingit
affirmari cōtingit negari et eōtra. igit cuius-
libet termino incōplexo pōt assignari cōtradi-
ctoriū. qz de quolibet dī alterū cōtradictoriū
et de nullo simul. igit illi termini sunt ptradi-
ctoriū ens et nō ens. qz nō vī q alter terminus
pcontradictat illi termino ens qz iste terminus
non ens. Sed ad primū dī q iste due exponētes
illa p pōnūz duar debēt capi p negationēz
sic. nihil qd nō est ens est ens. nihil qd nō est
intellectū ē intellectū pp cāz dictā. ¶ Ad s3 dī
negādo pñā qz nō valet vt sequit ex dictis
et pcedit q de quolibet dī alterū pcontradictō-
riū sed illa nō sunt cōtradictoria ens et non
ens. et sicut iam dictū ē de isto vocali aut scri-
pto nō ens ita dicēdū est de talibus malū est
falsus est. si illud vocale falsum ponat. p op-
posito illius termini verum q capitur p ter-
mino primie intentionis vt. scilicet terminus trā-
scēdens. et ly malū. vt opponit illi termino bo-
nūz. qz sic accipiēdo nō sunt iste ppositiones
falsus ē. malū ē. verū est tñ q modus loquē-
di admittit tales fore ppōnes pp breuiloquz
et exprimere multa que cū breuibus vocibz
nō tñ facilliter exprimeretur. vī p tales. non
ens est. intelligimur qliter p illā qd nō ē ens
est. p istam. falsus est. intelligimur taliter qua-
liter p istam qd nō est verū. aut vera res est
sed in veritate modus loquēdi nō est verus.
neqz pgruus. Ex quibus concludit vltra q
hoc complexū vocale. nō est. nō subordinat
alicui simplici actui. qz quilibet ps orōnis vo-
calis. aut scripte subordinat mētali sibi sino-

nime. nam si sit in mēte hec negatio. nō. et po-
stea ponat secum verbū substantiūz puta ac-
tus cōponendi ex illis duobus nō sit vnus ac-
tus. ¶ Item nulle due ptes vnqz subordinā-
tur vni sole. qz tunc vnamet ps orōnis habe-
ret duos modos generales significādi duarū
ptium orōnis et sic quā ratione foret in vna
parte orationis foret in duabz. Et sicut iāz su-
mus locuti de infinitis terminis. ita dicēdum
et de priuatiis. qz illi termini vacuus. iniustus
tenebra et c. subordinat simplicibus terminis
eoz sicut eoz opposita aliter nullius pñā ora-
tionis sunt si subordinaretur pplexis. ¶ S3
ptra. qz ille terminus iniustus priuatiue suuz
habitū significat. similiter ille terminus vacuus
significat locū nō repletū corpore. et iste ter-
minus tenebra re priuata luce. aut lumine si-
gnificat. igit et c. Dicet negādo duas vltimas
psequētiā sic. n. arguitur. qz illi termini ple-
num albu longū terminis cōplexis subordi-
nātur. nam iste terminus plenum locum ple-
nū corpore significat. et iste terminus albu re
hātem albedinem significat. eā denominare
sufficientem. pñā tñ est falsus. qz ille terminus
album siue longus sunt termini simplices. ali-
ter nullus terminus cōnotatiuis vocalis. aut
scriptus subordinaret mētali simplici. asis ta-
men primie pñā est falsus qz iste terminus i-
ustus siue iniustitia priuatiue suum habitum
significat qz iste terminus iniustus positue si-
gnificat vitū qd est iniustitia. Tñ p vī priua-
tiuis est aduertēdū qz h3 hec prepō. in. intrec
cōpositionē. tñ in cōpōne nihil significat. nec
modū significādi addit vocabulo cuius effici-
tur pars. qz tñ ptes significarēt i pōne vna
queqz sicut an. Ceterū. qz pñā. scire qd
vocabulū significaret extra pōnes cū veniūt
duo vocabula in pōne vocabulū illud resul-
tās dicimus significare. aut pnotare illud qd
iste due dictōes significāt p se sumpte anteqz
itrarēt pōnes. ¶ Et cū isto mō loquēdi p-
cesserunt multi grāmatici positui. et pcedit
modus loquēdi cōis. q sepe capit vocabulū
cōpositūz p orōne. sed tñ nō est vnus voca-
bulū. sed orō sicut p3 exqste inquirēt. vnde
partes illius cōpositi respublica nō significāt
in cōpositione vnaqueqz pars sicut ante. sicut
neqz partes nois infiniti hec remanet aliquid
de significatione aut de significationibus pra-

De priuatiuis

ut sunt partes illius. q: tunc subordinaret illud vocabulum oioni cuius partes significat separte et sic non esset nomen. Sed in hoc differt nomen compositum vocale aut scriptum a simplici. q: partes nois compositi significant ante compositionem. sed in ppone nullo modo significant. nois vero simplicis nec significant intus nec extra Contrariorum aut terminorum et relatiuorum significata et significationes satis patent.

Sed iam

pro significatione proponit ois aliquid videatur p supponendo primo q: signum vlt nihil significat. neq: particulare sicut ly ois nullus et ly aliquis. ¶ Itz hoc verbu e nihil principaliter significat. nec significat esse. q: si principaliter significaret esse. et hoc infinitum esse principaliter significat esse legtur q: ly est et ly esse co uerterentur. ¶ Item si ly est principaliter significaret esse. tunc ly est posset itelligi sine extremis oppositum tñ pñtis ponit Aristo. primo per ymercias. ¶ Item iste oiones foret intelligibiles et pgrue sic intelligendo et significando currit est bonum. e est aliquid. q: iste solum significant tñ q: tum currere est bonu aliquid est esse. Ex qbus cōcluditur q: nullu est significatum huius cōplexi ois homo. si cut nec illius nullus homo. p: q: illius termini ois nullus est significatum. igitur illius termini ois et illius termini homo. nullum est significatu. si eniz aliqd ponat significatu: huius totius cōplexi ois homo pp hoc q: illud est significatum partis. p idem aliqd est significatu huius cōplexi homo asinus. pñs falsus q: nec homo. nec asinus. nec aggregatum ex his. et p idem cōcludit q: nullum est significatu talis complexi aliquis homo. Quibus datis sequitur q: nullus affirmatiue. vlt aliqd est principale significatu. p: q: istius ois hō est aial. nullu est significatu. p: q: illius sinca thegozematis. ois. nullu est significatu. et sic d: de vlt negatiua. q: illius nullum est significatum. Et ex pñti fundamēto ponit q: nullus pticularis affirmatiue aut negatiue e aliqd significatum. De indefinita etiā et singulari affirmatiua vel negatiua pbabiliter ponimus. q: nullu est significatu vt istius hō est aial. aut illius. for. est aial. q: ly est nihil significat ex scda suppone. igit nullum est signifi-

catu illoz triuz terminoz. hō est aial. pñs p: sicut legtur. nullum est significatu istius termini chymera. igitur nullu est significatu illius termini chymera. et illius termini hō sicut etiā legtur nullu est significatu illius termini adam. igit nullu est significatu istius termini adā et isti termini e si pñtiot. sicut ille pñc valēt ex eodē fundamēto. s. nullu e significatu istius termini est. igit nullu est significatu istius termini e et illius termini hō. cō ly est non plus significet in vna ppone q: in alia nec aliquid significet in vna qd non significet. i alia si aliqd significet et sicut arguit. de illa indefinita sic arguit. de qlibet indefinita vl singulari. Sed forte ptra istā positionē arguit. q: illa data sequit q: aliq est ppō affirmatiua vera sine termino ampliatiuo cuius subiu p nullo supponit pñs falsum. et arguit pñs de tali ppone. q: deus est e vez. q: ista oio q: de est. q est subiu in ista ppone nihil significat. igit p nullo supponit. p: pñs et añs sequitur ex suppone. ¶ Itz illa positione data sequit q: non sicut est aliq ppōpositio significat. q: non aliquali esse aliq ppō significat. ¶ Item illo dato legtur q: nullius verbi est aliqd significatu. et p pñs forte esse. nō est significatu illius oionis for. est. Sed ad primū d: pbabiliter cōcedēdo qd infertur nec est incōueniēs illd vbi assumat oio p subiecto oionis. q oio nihil significat. Sed q: uis ista positio sit pbabilis tñ in multis e inutilis ad exprimēduz mētis cōceptū. nec est ipsa pñs ad prius dicta. et ideo ponēda est ista positio de significato ppōnis facili et vtilis apud eōem modū loquēdi eēt enim nimis difficile fin illā positionē et loqui et vivere. Et d: primo q: nullius ppōnis false est aliquod significatu. intelligēdo sic q: tales ppōnes false. tu es asinus. tu non es hō. nō est aliqd significatu. puta hoiez esse asinu te nō esse. qd exprimat p orationem infinitaz datā isti cōrespōdētē. It nullius etiā negatiue est p illum modū aliqd significatu. sicut nec illius negatiue puta te nō esse asinum. nō est significatu illius. tu nō es asinus. q: te nō esse asinum. nō est neq: potest esse in rey nā. Et si arguit. q: tu nō exūstēs asinus es. igit te nō exūstētē asinu es. negat pñs. q: i ante te nec infinite. et in pñte negatiue. sed nō minus negat añs. q: ly. nō exūstēs est adiectiuum

De fillogismis

ad ly asinus. et idem est dicere tu non existas
asinus es. et tu asinus non existens es. quod est im-
plet. Nullius affirmative de preterito vere cu-
lus subim supponit per re quod non est solus. aut de
futuro. aut de posse est aliquid tale significatur
ad modum dictum. ut si adā fuit et antichristus erit
non tamen est adā fuisse. nec antichristum fore. si vero ali-
cuius talis significatus fuerit aut erit. ut adā fuisse
fuit. si non cuiuslibet talis significatus sit vel fue-
rit ut huius hoc instans fuit demonstrato instans
tamen presentis. nullus est nec fuit significatus. quod hoc in-
stans fuisse non est neque fuit sicut nullus instans
fuisse fuit. Sed cuiuslibet propositionis vere affir-
mative categorice de presentis culus subim sup-
ponit sine termino ampliativo significatus ex
compositione suorum terminorum significatus est in
rex natura. ut quod hec est vera homo est sic signifi-
catus. ideo boiem esse est clus significatus. et sic
de aliis. Verumtamen dicitur quod nullius propositionis est ali-
quod significatus principale. sicut huius homo est. quod
istius termini homo non est aliquid significatus prin-
cipale sicut nec alienius termini cōis est aliquid
significatus principale. nec istius for. est. quod nul-
lum est significatus principale huius verbi est
igitur nec aliquid est significatus principale illorum
duorum terminorum est. et for. Et si arguitur quod ali-
cuius negative significatus est. ad intellectum da-
tum. quod nulla chimera esse est. et nulla chyme-
raz esse est significatum illius negative. nulla
chimera est. igitur significatus alienius negative
est. per philosophiam. et maior. et minor arguitur. quod utrius-
que contradictorium est falsum. scilicet aliqua chimera esse
est et aliquam chimeram esse est significa-
tum. Item contradictoria idem significant
ut supra pcedit. si non eodem modo. quod contradic-
tio est eiusdem de eodem. scilicet significatus illi tu non es
est. igitur et significatus illi tu si es est. Ad primum
dicitur tenendo utrumque premissarum per veli negative co-
cedendo assensum. et negando philosophiam. sicut et ille si ve-
nulla chimera esse est verum et nullam chy-
meram esse est omne ens. et non valet philosophia.
quod arguitur ex puris negativis. Si tamen i assente ne-
gatio non cadat nisi super infinitum modum negat
assensum. sicut negat illa chimera non esse est. non ca-
dere negatio nisi supra ly esse. Ad aliam for-
mam dicitur quod alienius negative significatus est sicut
superius cōcessum est. ad intellectum tamen expressum
non est significatus negative per hunc. scilicet modum. quod te
non esse non est significatus huius negative tu non es.

Adbuc videamus si significabile co-
plexum si idem quod significabi-
le incomplexe. per quo premitur quod significabile
incomplexe. ex eo dicitur significabile incomplexe
quod ipsum est aptum significari incomplexe. id est per unum
terminum. Significabile vero complexe est quod est
aptum natum significari complexe. id est per orationem. Ex
quibus patet quod omne ens est significabile incomplexe.
quod omne ens est aptum natum significari et significa-
tur per istum terminum ens incomplexi. et quod est omne
est aptum significari per orationem. ideo omne ens
est complexe significabile. assensum patet. quod per istam ora-
tionem existens aliquid. omne ens est significabile.
Ex quibus potest concludi quod omne incomplexe si
significabile est complexe significabile. et e contra.
Verumtamen si ista sunt vera antiqui per illud du-
bium voluerunt intelligere utrum significatum pro-
positionis vere sit significatum alienius suorum ter-
minorum. puta subiecti. aut predicati. utrum. scilicet sub-
iectum. illius deus est. significet idem omnino quod hec
tota propositio. deus est. et sic de quibus alia propo-
sitione vera significatum habite. Ad dubium est respondendum
quod alienius propositionis significatum est signifi-
catus sui subiecti ut illius modus est aliquid esse
est. et huius aliquid aliqualem est. et sic de aliis.
Sed nusquam sic fit de quibus propositione habite signifi-
catus est dubium. est. nam magna difficultas scire
utrum esse distinguatur ab essentia. et utrum
deum esse quod ponitur significatum huius
deus est. sit ipsa essentia que est deus.
Explicit tractatus de terminis privativis.
Incipit tractatus fillogismorum.

Vanuis

ois argumen-
tatio sit pro-
positio hypothetica. tamen solum de rationa-
libus et conditionalibus hypothe-
ticis. nunc principaliter intendimus

Et dicemus primo quod in quatuor figuris co-
tingit fillogismos ordinari. quod multipliciter si-
guratum attendit penes multipliciter ordi-
nis termini medium. sed quadrupliciter termi-
nus medius ordinatur. igitur quatuor sunt
figure. Quarum prima continet quondecim for-
mulas subiiciendo et predicando medium.

Prima constituitur ex tribus propositionibus
affirmativis. ut omne animal rationale est ri-
sibile. omnis homo est animal rationale. igitur omnis
homo est risibilis. que formula solet designa-
ri per dictiones istam barbaram. Secunda for-

De sillogismis

mula h3 premissas modo dicto ordinatas cōcludens p̄ticularem affirmatiuā p̄ntis vel in finitam p̄ime formale quas posuimus & hāc barbari solemus noiare. ¶ Dōt ēt vtrāq; formula p̄missarū p̄clusionem cōcludere de in cōsuetō mō loquēdi. ¶ Tertia formula p̄stat ex maiori vli negatiua & minori vli affirmatiua p̄cludētibus vlem negatiuā. vt nullus hō est irrōnalis omne risibile est hō. igit̄ nullus risibile est irrōnale. & illaz solemus appellare Celarēt. p̄t ēt ex p̄dictis p̄cludi p̄ticularis negatiua illi? p̄ntis p̄dicte formule quā formulā posuimus appellare Celarēt. & p̄cludit cōclusionem suā de incōsuetō modo loquēdi. ¶ Quinta vero formula p̄ hanc dictionē. darii designatur p̄cludens cōclusionem de cōsuetō & incōsuetō modo loquēdi. ¶ Sexta formula p̄ istam dictionē. ferio. habet vtroq; modo dicto cōcludēs. & supradicti modi directe cōcludūt. ¶ Septima p̄cludit ex eis dem p̄missis indirecte & tñ dēt a serio q̄tuz dapitis a darii. & volo istaz appellare ferios ¶ Octaua forma q̄ baralipon appellat̄ seq̄t ex barbari p̄uertendo eius p̄clusionem eā. s. indirecte p̄cludens. ¶ Nonā formula celantes appellat̄ que seq̄t ex celarent indirecte cōcludens. ¶ Ex qua seq̄tur decia q̄ celatos appellat̄ p̄cludendo p̄ticularem. aut indefinitam cōclusionis istius. ¶ Undecia p̄ istaz dictionem dapitis signat̄. & seq̄t ex formula darii indirecte cōcludēdo. ¶ Duodecia formula ex vli negatiua & vli negatiua cōcludēdo idirecte p̄ticulārē negatiuā h3. q̄ sapēsimo dicti solet. ¶ Ex qua sequit̄ teriadecima formula que dicit̄ sapēsimos cōcludendo cōclusionēz dicte forme indirecte. & de incōsuetō modo loquēdi. vt sic argnēdo oīs homo est aīal. & nulla arbor ē hō. igit̄ quedā arbor aīal nō est ¶ Quartadecia formula designat̄ p̄ tres p̄imas syllabas huius dictionis frīse somorum ¶ Ex qua sequit̄ quīadecia cōcludens dire etc cōclusionem de incōsuetō modo loquēdi. vt quoddā animal est substantia. nullū accēs ē aīal. igit̄ quoddā accēdens substantia nō est

Sed forte cōtra arguit̄ p̄bando q̄ p̄ima formula nō sit bona. q̄ nō seq̄tur. omne aīal p̄ter hominem est irrōnale. oīs homo est aīal. igit̄ oīs hō p̄ter hominē est irrōnalis. p̄ntis. n. est impōssibile ante

existente vero. ¶ Itēz nō sequit̄ oīs. a. incipit esse verum. & omne. b. est. a. igit̄ omne. b. incipit esse verū. vt posito q̄. a. cōuertat̄ euz illo complexo p̄pō affirmatiua. incipiente oīs p̄pōne affirmatiua esse vera. & b. cū hoc cōplexo p̄positio affirmatiua de scōo adiacente & sit omnis p̄positio de secūdo adiacente affirmatiua. sed incipiat. c. per imaginatiōnem p̄positio affirmatiua de scōo adiacente esse. p̄ remotiōnē de p̄ntis. & nō incipiat eē vera. & p̄ tūc q̄ aliqd. b. nō incipit esse verum ¶ Itēz nō sequit̄ omne. a. est falsū. & oīs. b. est. a. igit̄ omne. b. est falsum. posito enim q̄. a. & b. sint nomina istius p̄ntis huius sillogismi facti. est aīis veruz & p̄ntis falsum. p̄ntis. n. se falsificat. & nō antecedens. sit. n. illa p̄sequētia in mente sic significans & patet p̄positiūz ¶ Itēz non sequitur. omne quod est. a. essētia est pater. omnis filius est aliquid qd est. a. essētia. igit̄ oīs filius est pater. aīis. n. est verum p̄ hoc q̄ nihil p̄ter patres est filius saltem in diuinis. q̄ pater nō est aliud a filio. cōsequens autem est hereticum. ¶ Itēz arguit̄ q̄ illa formula que dicit̄ darii nō sit bona. q̄ iste sillogismus non est bonus. quicqd̄ predicatur in antecedente. a. consequente predicatur in p̄ntē eiusdem. sed idem de se ipso aut cōuertibile de cōuertibili predicat̄ in antecedente. a. consequente igit̄ idem de se ipso. aut cōuertibile de cōuertibili predicatur in p̄ntē eiusdem. & iste sillogismus est in darii igit̄ & c. patet p̄ntis & minor. & arguit̄ maior. quia antecedens dicti sillogismi est veruz & consequens falsum. sit enīz. a. ista consequētia asinus est asinus. igit̄ tu es asinus te de monstrato. & p̄ tūc q̄ quicquid predicatur in ante. a. p̄ntē predicatur in p̄ntē eiusdem aut cōuertibile. etiam p̄ q̄ idem predicatur de se ipso. aut cōuertibile de cōuertibili in antecedente ipsius. a. p̄ntē. p̄ntis tñ dati sillogismi est falsuz. s. q̄ idem de se ipso. aut cōuertibile de cōuertibili predicatur in consequente eiusdem. & sic valeret. tūc a. consequentia. & consequens foret verum sicut antecedens. q̄ conuerteretur cum eo. ¶ Itēz non sequitur omnis homo p̄ter sor. currit. sor. vel plato est homo. igit̄ sor. p̄ter sortem currit. vlt̄ cōcludatur q̄ plato p̄ter sor. currit. igit̄ & c. ¶ Itēz nō sequitur incipit oīs hō eē sor. s3 sor.

Tractatus

est hō. igitur incipit for. esse for. q: posito q: iaz nō sit nisi for. q: ante fuerit. et etiā immediate ante instās qd est pñs fuerit alijs hoies cū forte est añs fillogisimū verum. et pñs falsum. et iste fillogisimū est in darij. q: maior est vñs affirmatiua. et minor etiā. ita qñs et quāta sicut d3 esse est. igitur et. ¶ Itē non segtur pñitit oīs denarius tibi. sed. a. est denarius. igitur promittit. a. tibi. q: añs vt p3 in casu est verum. et pñs falsum. igitur et. ¶ Itē non sequitur contingenter omne intelligens est deus sed deus est intelligens. igitur. cōtingēter deus est deus. ¶ Itē nō sequit oīs hō est aīal solus for. est hō. igitur solus for. est aīal.

Ad primum d3 q: illud argumentū factū ex illis exceptiuis nō est in barbara. q: maior nō est simplex affirmatiua. nec pñs. qd tñ requiritur. ¶ Ad secundū dicitur q: ad hoc q: aliquis fillogisimū sit bonus in aliqua figura requiritur q: termini nō stent magis ample in pñmissis q: in cōclusionē. neq: ecōtra. qd nō est ibi. ¶ Ad tertiu dicitur i insolubilibus. ¶ Ad quartū dicitur q: de forma solū sequitur q: omne qd est filius est p3. et hoc est verum in diuinis. ¶ Ad reliquū d3 negādo istum fillogisimū esse in darij. s. quicquid predicatur in antecedente. a. consequentie predicatur in consequentie eiusdem. sed idez de se ipso predicatur in ante ipñs. aut conuertibile de conuertibilib. igitur idem de se ipso aut conuertibile de conuertibili predicatur in consequentie eiusdē. q: plus predicatur in minori q: subijciatur in maiori. q: iste terminus. de se ipso. nō pōt tenere se a parte subiecti illius minoris. cum regatur a parte post. ¶ Ad alias formas simul. dicitur q: ad hoc q: valeat fillogisimū in darij o3 q: subiectum maioris stet mobiler distributiuē. aliter nō valet cōsequentia. sicut neq: in alijs fillogisimis in quibus maior est vniuersalis affirmatiua. ¶ Et si forte arguitur q: istorū fillogisimorū nō reperiuntur antecedentia vera consequētibus exstentibus falsis. q: tunc esset dare vniuersales veras quaz cēs singulares essent false. d3 cōcedendo pclusionē. Ad aliā formā cū arguit q: iste fillogisimū nō valet oīs hō est aīal. solus for. est hō. igitur solus for. est aīal. Dicis q: iste fillogisimū nō est fillogisimū nec con-

sequentia. q: cuiuslibet cōsequentie antecedēs est verum vel falsum. Unde ad hoc q: aliquis sit fillogisimū. requiritur q: antecedēs sit copulatiua et consequens sit propositio cathegorica. si habuerit expressos terminos. et principalis nota totus orationis sit ly ergo. vel igitur. nā si principalis nota in hac ypothetica oīs hō currit. et tu es hō. igitur tu curris sit ly et tunc ista ypothetica nō est pñs. sed vna copulatiua. cuius prima ps est vna cathegorica. et scda est ypothetica q: nō est bona pñs. puta ista tu es hō. igitur tu curris. Verū licz ponat ly. et sic arguendo. oīs hō currit et solus for. est hō igitur solus for. currit. adhuc nō est bonus fillogisimū. q: in darij si minor sit exclusiua o3 exclusiōne demere i cōclusionē. sō bene sequit oīs hō est aīal et solus for. est homo. igitur for. est aīal. Ex predictis. igitur potest patere q: prima figura non fillogizat ex puris negatiuis sū aliqua formularū. nec ex puris particularibus. aut indefinitis. ac singularibus. p3 etiā q: octo modos h3 directe et septē indirecte cōcludentes. ¶ Item p3 q: prima si figura cōcludit oē genus problematis affirmatiuum. et negatiū vniuersale particulare. et indefinitum et.

¶ Secunda figura.

Secunda figura h3 sexdecim mōs. i quorum quodlibet medius predicatur in vtraq: ipsarum premissarum. quorum primus signari solet per istam dictionem. cesare. iteger ex maiori vniuersali negatiua minori vniuersali affirmatiua et cōclusionē. vniuersali negatiua. directe conclusa. vt nullus homo ē lapis. omne marmor est lapis. igitur nullum marmor est homo. Secundus modus haberi potest ex dictis pñmissis concludendo particularem cōsequentis qui per istam dictionem. cesaro. signatur. Tertius modus habetur si ex datis pñmissis concluderem vniuersalem negatiuam indirecte. quem volumus per istaz dictionem cesares signare. Et quartus modus sequitur ex cesares qui scilicet concludit indirecte particularem consequētis eius. quē per istaz dictionē cesaros assignamus. et preter formale modū arguendū concludit vtraq:

De fillogismus

illarum conclusiones de inconsueto modo loquendi. sicut et in aliis multis accidit. Sequens forma ex maiori vniuersali affirmatiua et minori vli negatiua directe concludit vlem negatiua q̄ solet. Camestres appellari. Alia est forma sequens ex illa qua Camestro dicimur. Et ex vtraque illarum sequitur vna alia formula. q̄ ex prima sequitur Camestre. concludendo. s. vlez negatiua indirecte de inconsueto modo loquendi. et eodem modo ex camestro sequitur camestros. et hēmus octo. Item alia forma dici solet festino. q̄ concludit particularem negatiua directe. et si indirecte concludimus aliam formam acquirimus. qua festinos appellamus. potest quandoque fillogizari ex maiori particulari affirmatiua et minori vli negatiua concludendo directe vt hō est aīal et nullus lapis est aīal. igitur lapis hō nō est quē modū sisteno dicemus. Et si indirecte concluderimus aliū modū facimus ex datis premissis. quē sistenos appellamus. Reliquus modus qui Baroco dicitur stat ex maiori vli affirmatiua et minori particulari. aut singulari. aut indefinita negatiua. nō enī refert in his modis accipere particularem vel singularem. peludendo particularem. seu singularem negatiua. Ex quo iueniri potest alter modus indirecte concludens de inconsueto modo loquendi quē Barocos appellamus. Item potest ex maiori particulari. aut singulari negatiua et minori vli affirmatiua. directe concludi particularis. aut singularis negatiua i hac figura quē modū possumus nominare Baroco. Ex isto sequitur barocos indirecte concludēs. Habet igitur secunda figura modos octo directe concludentes. et octo indirecte concludentes. Ex quibus patet q̄ ista figura multum differt a prima cuius hec figura nō concludat. nisi duo genera probelematū. s. vlez et particularem negatiua igitur fm istā figurā nō pōt fieri optima demonstratio cū omnis talis sit affirmatiua et c.

Tertia figura.

Figura sequens formas bz. xx. in vnaque q̄ pmissa mediū terminū subiciendo. Prima ex duabus vli bus affirmatiuis particularem. aut singularem affirmatiua directe peludētibz efficit. qua solemus nominare darapti. vt oīs

hō est aīal. et oīs hō est risibilis. igitur risibile ē aīal. Secundus modus nascitur ex primo indirecte concludēs quē daraptis appello. vt oīs hō est risibilis. et oīs hō est aīal. igitur risibile ē aīal. m. odus indirecte concludit. Alius modus ē quē selapto dicitur perfectus maiori vli negatiua. et minori vli affirmatiua particularem negatiua. aut indefinita directe concludenti bus vt nullus homo ē asinus. et oīs hō ē animal. igitur quoddā aīal nō est asinus. Ex quo sequitur alter qui selaptos ēē pōt. qui indirecte concludit de inconsueto modo loquendi. Ex selapton vero aliū modū probat. quem dicemus sampleto. sic oīs homo ē aīal. et nullus hō ē asinus. igitur asinus aīal nō est. concludēte de inconsueto modo loquendi. Ex quo alius sequitur quem sampletos appello. de inconsueto modo loquendi indirecte concludens. et reducentur sampletos. ad sampleto p̄uertendo simpliciter conclusionem. saltē de inconsueto modo loquendi. sicut sampleto ad selapto p̄ premissarum transpositionē sicut selapton ad ferio reducitur modo suo. et ita de aliis modis inuentis Sequens modus ē disamis pfectus ex maiori particulari affirmatiua. et minori vli affirmatiua concludens directe particularem affirmatiua vt homo est animal. et oīs homo est substantia igitur substantia ē animal. Alius modus fit ex eisdem pmissis concludens indirecte concludēs. s. aīal est substantia q̄ disami appellari potest. Sequens forma est datisi. Ex qua sequitur datisis indirecte concludens. Alia forma est pfecta ex maiori indefinita. aut particulari negatiua. et minori vli affirmatiua. particularem negatiua concludens directe. vt quoddā aīal nō est lapis. et oīs aīal est substantia. igitur quoddā substantia nō est lapis. q̄ brocardo nōiatur. Alius modus est ex eisdem pmissis indirecte concludens. quem brocardos. appello de inconsueto modo loquendi. et intelligit iste inconueniens modus predicandi in formis in quibus est necessitas q̄ in oibus canēdū est ne arguat a nō distributo ad distributū. q̄ nō erit de forma argumentū. Sequens forma est brocardo pfecta ex maiori vli affirmatiua et minori particulari vel indefinita negatiua. peludens directē particularem. aut indefinitam negatiua. vt oīs hō est aīal. et hō nō est lapis. igitur lapis aīal nō ē. Sequens modus ex eisdem pmissis indire-

De sillogismis

et cōcludens pōt appellari brācordos. Alius
modus cōstat ex maiori vli negatiua. et mi-
nori p̄ticulari affirmatiua. cōcludens directe
p̄ticularē. aut indefinitā negatiuā. vt nullus
homo est accidens et qdam hō est substantia
igit̄ substantia nō est accis. quē ferison appel-
lamus. Sequēs forma haberi pōt. si ex eisdē
p̄missis cōcluserimus indirecte. quāz ferisos
appello. Alia forma est ex maiori indefinita.
aut p̄ticulari affirmatiua. et minori vli nega-
tiua. cōcludens directe p̄ticularē negatiuam
vt qdam hō est substantia et nullus hō est ac-
cidens. igit̄ quoddā accis substantia nō est.
quā formā volo appellat̄ frineson. Ex q̄ for-
ma possum⁹ aliā vēdicare si ex eisdē p̄missis
indirecte cōcluserimus. vt qdam hō est suba
nullus hō est accis. igit̄ quoddā accis suba
nō est. quā formā dico frinesos. Quib⁹ intel-
lectis p̄ q̄ ista figura nouē h̄z modos dire-
cte cōcludēs. et xi. indirecte cōcludentes.
p̄z et q̄ ista multū differt a prima. q̄ nō p̄clu-
dit vli affirmatiue. nec vniuersaliē negatiue.

Quarta figura.

Figura

Quarta cōtinet .xv.
mōs subicientes
et p̄dicātes medius in p̄missis vt
ois hō est aīal. et oē aīal est suba
igit̄ ois hō est suba. et cōcludit̄

indirecte. et iste modus barbara nōiatur. Ex
quo sequitur alter cōcludēs p̄ticularē. aut inde-
finitā affirmatiuā. ex eisdē p̄missis quē barba-
ri nōiamus indirecte cōcludens. Terti⁹ mo-
dus est Clamarent p̄stans ex vli affirmatiua
et vli negatiua p̄cludēbus indirecte vlez ne-
gatiuā. vt ois hō est aīal. et nullum animal
est lapis. igitur nihil quod est homo est lapis
Ex quo sequitur alter modus quē clamarō ap-
pello. cōcludens ex eisdē p̄missis p̄ticularē
aut indefinitā negatiuā indirecte p̄stans istius
sillogismi vocati clamarēt. Sequēs modus
diramī nōiatur. indirecte cōcludens ex maio-
ri p̄ticulari affirmatiua et minori vli affirma-
tiua p̄ticularē affirmatiuā. vt tu es hō. et ois
hō currit. igitur tu curris. Sequēs forma ē
frimeo ex p̄ticulari affirmatiua et vniuersali
negatiua indirecte cōcludens p̄ticularē nega-
tiuā. vt tu es homo et null. s homo currit. igi-
tur tu nō curris. Alia forma est quā designa-
bimus p̄ tres primas sillabas huius dictiois

Baralip̄tō cōstans ex duabus vniuersalib⁹
affirmatiuis. cōcludens p̄ticularē affirma-
tiua. et sequit̄ illa forma ex barbari p̄ cōuer-
sionē cōclusionis et econtra. Alius modus est
clamētēs directe cōcludens cōclusionē sillo-
gismi vocati clamarēt. Ex quo sequitur alius q̄
clamētōs appellatur. directe cōcludēs. Item
alius modus est quē volumus frinecos ap-
pellari p̄fectus ex maiori p̄ticulari affirma-
tiua. et minori vniuersali negatiua cōcludēs
directe p̄ticularē negatiuā. Sequens d̄ri-
masis adpellatur. cōcludens ex maiori parti-
culari affirmatiua. et minori vniuersali affir-
matiua p̄ticularē affirmatiua. Sequēs
sempasino dicit̄ ex maiori vniuersali negati-
ua. et minori vniuersali affirmatiua cōcludēs
indirecte p̄ticularē negatiuam. Itē alius
modus dicitur sempasinos. ex eisdē p̄mis-
sis p̄ticularē negatiuam directe conclu-
dens. p̄c̄nultimus modus frensison appel-
latur. ex maiori vli negatiua. et minori p̄ticulari
affirmatiua indirecte p̄ticularē negatiua
cōcludens. Ultimus modus frensisos ap-
pellatur. ex consimilibus p̄missis p̄ticularē
negatiuam directe cōcludens. Itē abz
igitur figura quarta modos .xv. vli. directe
et septem indirecte cōcludentes. Ex pre-
dictis patet quomodo figura quarta potest
omne genus problematis concludere sicut et
prima. Differt autem hēc figura a prima in
modo faciēdi scire. eo qd̄ q̄ttuor p̄missi modi
prime figure ex naturali aptitudine intellect⁹
ab eo facilius apprehendunt̄. et ideo figura
maxime faciēs scire est prima. Quibus acce-
ptis patere pōt q̄ si aliqua p̄missarū fuerit
p̄ticularis aut negatiua. conclusio etiā erit ta-
lis et tanta.

Sed iam

incidit dubium vtrūz qui
libet modus alterius fi-
gure alter ab vno quattuor p̄missis prime fi-
gure possit reduci ad aliquē illoz quattuor. et
arguitur q̄ nō. q̄ aliquis sillogismus in serio
non pōt reduci ad festino. igitur aliquis in se-
stino nō potest reduci ad serio. tenet p̄sequen-
tia hīc p̄pter hoc q̄ si aliquis sillogismus po-
test reduci ab aliquo modo ad aliquem mo-
dum. potest etiam ab eodem ad priorem re-
duci. et arguit̄ antecedens. q̄ iste sillogismus
omnis homo asinū non videt. et for. est ho-

De fillogismis

mo. igitur sor. asinū non videt. est fillogismus in ferio. et iste fillogismus non potest reduci ad festino. et per consequens aliquis fillogismus in ferio non potest reduci ad festino. per prima et arguitur asinus. quia iste non potest reduci ad festino nisi maior conuertatur simpliciter. sed maior non potest simpliciter conuerti sic significando igitur iste fillogismus non potest reduci ad festino. et arguitur antecedens. quia si ista conuertatur simpliciter omnis homo asinum non videt. conuertetur in alteram illarum. aut conuertibilem. omnem asinum videns non est homo. aut in istam omnem asinum videns homo non est. sed in nullas illarum conuertitur. quia illa in casu est vera. et quelibet illarum est falsa. quia ponatur quod quilibet homo aliquem asinum videat et aliquem etiam non videat. et nihil videat asinum nisi homo. tunc ista est vera. omnis homo asinum non videt. et ista est falsa. omnem asinum videns non est homo. quia eius contradictoria est vera. nec in istam potest conuerti. omnem asinum videns homo non est. quia in conuersione simpliciter partes principales extremorum debent superponere eodem modo. et etiam si sic conuerteret illa simpliciter. tunc contra valeret argumentum. prius est falsum. quia non sequitur. omnem asinum non videt. igitur et c. Item aliquis fillogismus in baroco non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asinus arguitur. quia iste fillogismus non potest reduci ad barbara. omnis lapis est maius. sor. non est in maius. igitur sor. non est lapis. et iste fillogismus est in baroco. igitur et c. per prima et maior arguitur quia non potest iste fillogismus reduci ad barbara nisi contradictorium conclusionis fiat premissa in barbara. sed contradictorium conclusionis non potest esse premissa in barbara cum sit singularis igitur et c. Item aliquis fillogismus in brocardo non potest reduci ad barbara. igitur et c. per prima et asinus arguitur. quia iste fillogismus non potest reduci ad barbara. tamen suba non est accidens. et omnis substantia est aliquid. igitur tamen aliquid non est accidens. Ideo forte dicitur concedendo quod potest reduci. Sed contra iste fillogismus non est bonus in brocardo. igitur nec reductus ad barbara erit bonus. probatur antecedens. quia prius fillogismi est falsum et asinus verum. hec. n. est falsa tamen aliquid non est accis. quia ex ea sequitur quod omne non aliquid sit accidens. Item si du-

bium sit verum sequitur quod omnis modus alius a primo prime figure possit reduci ad istum per impossibile. prius falsum. quia per idem quilibet modus ad quelibet modum possit reduci. quia si celaretur posset reduci ad barbara. tunc et barbara posset reduci ad celaretur. quia eadem est via redit et recessus. sed probatur prima consequentia. quia celaretur potest reduci ad cesare. et cesare potest reduci ad disamis. et disamis ad darii. et darii ad barbara. igitur et c. et sicut arguitur de hoc. ita arguitur de aliis. Item aliquis est fillogismus bonus in festino quod non conuertitur cum fillogismo in ferio. igitur non omnis fillogismus in festino potest reduci ad ferio. per prima et probatur antecedens. quia iste fillogismus nullum verum est conclusio conclusa in ferio. et b. est conclusio conclusa in ferio. igitur b. non est verum est fillogismus factus in festino. et iste non conuertitur cum fillogismo facto in ferio. ex eisde terminis. igitur et c. per prima et probatur asinus. quia non conuertitur cum isto nulla conclusio conclusa in ferio. est aliquid verum. et b. est conclusio conclusa in ferio. igitur b. non est verum. et iste est fillogismus factus in ferio. igitur et c. et quod non conuertatur probatur. posito quod non sit aliqua alia propositio a propositio que est altera fillogismorum istorum vel eius parte. et sit verum fillogismorum mentalis. et per prima illi fillogismi non conuertuntur. quia premissa in festino sunt vere. sicut conclusio. sed in ferio conclusio est falsa. quia se destruit. ideo sequitur quod illi fillogismi non conuertuntur. quia si aliqui fillogismi. aut conclusiones conuertuntur oportet premissas et conclusiones inuicem conuerti. Item aliquis fillogismus in celare non potest reduci ad celarent. igitur et c. patet prima et probatur asinus. quia iste fillogismus omne animal aliquod animal non est et omnis homo aliquod animal est igitur omnis homo aliquid animal non est. non potest reduci ad celarent. quia maior non potest conuerti simpliciter. quia augetur in conuersione simplici a non distributo extremo ad distributum extremum. Ideo forte dicitur quod iste fillogismus est in celare. et non potest reduci ad celarent. Sed contra. quia ista non est formalis consequentia. quia non sequitur omnis fenix aliquid animal non est. et omnis fenix aliquid animal est. igitur omnis fenix fenix non est.

De fillogismo

Ideo dicitur qd ois fillogismus in se-
cūda tertia ⁊ quarta figura qui
sit de terminis cōibz. ⁊ de propositionibus
nō se falsificantibus. reducitur ad aliquem il-
lorum quattuor. sed nō o3 qd cōtra. ⁊ iō ces-
sat primū argumentum ⁊ secundus. ¶ Ad
tertū cū arguitur. qd iste fillogismus est bo-
nus tantum substantia nō est accūs. ⁊ ois sub-
stantia est aliquid. igitur tantū aliqd non est
accūs. dī qd nō pōt reduci. qd nō est bonus ī
aliquo mō. qā vt dictum est si aliqua premis-
sarū fuerit exclusiua pp formalitatem conse-
quētie o3 decimere exclusionē pñtis. ¶ Ad aliā
dī qd qlibet modus fm aliqua3 oppositionē
pōt reduci ad primū modū pñe scō3 dictus
nō tñ arguendo fm omne genus oppositio-
nis. vt p3 volēti fillogismos formare. ¶ Ad
aliud dictum est. ¶ Ad vltimū negat qd iste
fillogismus sit in cesare vt pbat argumētū.

Stendemus

o propositiones cōcludere possint
expositorij fillogismi. ⁊ premitti
mus qd nullus terminus pōt ēē
prius in mente alicuius q3 talis terminus de-
monstratiuus simplex. hoc. qd si nō. procede-
retur in infinitum in cōceptibus. Accipit se-
cundo qd nullū verbū pōt esse in mente alicu-
ius prius q3 verbum substantiū est. Ex qui-
bus sequitur qd nulla propositio pōt esse prius ī
mente q3 talis ppositio. hoc est. Ex his quo-
q3 sequitur qd q3 est aliquis terminus menta-
lis q per aliū terminū mentālē procedentem
declarari non pōt. tñ aliqua propositio men-
talis q per nullam aliā in intellectu declarari
aut generari pōt. q3 aliter esset processus ī in-
finitū in eidentijs. Ex quibus vltra sequitur
qd conceptū cōem precedit aliq propositio in
mente. p3 etiā qd prius est in mente propositio
affirmatiua q3 negatiua. ⁊ de secundo ad
iacente q3 de tertio. ⁊ categorica q3 ypothe-
tica. ⁊ gnālī incōplexū. q3 cōplexū. ⁊ qm p-
bare aliquā ppositionē est ipsaz declarare. iō
est aliqua propositio q nō est probabilis. ⁊ ē
illa cuius nullus terminus est per alium ter-
minū in intellectu precedentē generabilis. Et
qā aliqui sunt termini ⁊ propositiones decla-
rabiles seu mediati. ideo concludit qd termi-
nō3 fm quos. aut p quos propositiones sūt

probabi es. aut nō probabiles quidam sunt
declarabiles seu mediati. ⁊ qdam immediati
⁊ nō probabiles. ⁊ terminū hic appello par-
tē propinquā grāmaticē o3onis puta nomen
vel verbū. aut aliquā o3onis partem cathe-
gorematicā. aut sincategorematicā. ois aut
terminus est mediatus. aut immediatus. qre
etiā propositiones ⁊ alie partes o3onis inde-
clinabiles sunt mediate. vel immediate q3uis
nullum terminum habeant interiorē. aut su-
teriorē. q3 describi possunt. Terminum aut
immediatum voco simplicē terminū demon-
stratiū. aut subiū verbū quod nō cōtingit in
suo genere notiorē reperiri. Ex quo seqt
qd nō ois terminus demonstratiuus simplex
est immediatus sicut sunt tales termini. talia
taliter. tantus demonstratiue tenendo.

De fillogismo expositorio.

Aperest

cum sit osten-
sum qualiter
ordinentur forme facientes sci-
re a priori ostendamus regulas ge-
nerantes sciam a posteriori. fm
quas formāt fillogismi. quos expositorios
vocat. Et est hec suppositio generalis ī qtu-
or figuris. qd in quolibet fillogismo exposito-
rio terminus q est medius est terminus di-
seretus. aut aggregatus ex termino cōi ⁊ di-
sereto. ⁊ in omni figura sit fillogismus bonus
expositorius affirmatiue. vt in prima figura
hoc currit ⁊ hō est hoc. igitur hō currit. In
secunda currens est hoc. hō est hoc. igitur hō
est currens. In tertia hoc currit ⁊ hoc est hō
igitur hō currit. In quarta etiam. vt hō est
hoc. ⁊ hoc currit. igitur hō currit. directe aut ī
directe concludēs. Fillogismi aut negatiui
maiori existente negatiua in prima secunda ⁊
tertia figura sequitur cōclusio negatiua dire-
cte cōclusa. vt hoc nō currit hō est hoc. igitur
hō nō currit. maiori aut existente negatiua ī
quarta figura. minori exite affirmatiua seqt
cōclusio directe vel indirecte d incōsuetō mo-
do loquēdi. Sed ī ea de figura minori exite
te negatiua ⁊ maiori existente affirmatiua se-
quitur cōclusio indirecte de consuetō vl de
inconsuetō modo. minori autē existente nega-
tiua in prima secunda ⁊ tertia figura nō seqt
aliquid. nisi concludatur indirecte de incōsue-
to modo. vt nō sequitur hoc currit ⁊ hō

Expositorio

nō est hoc. igitur hō nō currit. Ex quibus potest patere quod in nulla figura ex omnibus vlibet. aut ex omnibus indefinitis syllogizari potest. nisi in secunda. in secunda autem bene contingit. ut currēs est hoc. et hō est hoc. igitur hō est currens. filius sequitur omne currens est hoc. et ois hō ē hoc igitur ois hō est currens.

Sed contra forte arguitur probando quod syllogismus expostorius affirmatiuus nō est bona consequentia. ut hoc currit et hoc est for. in quantum for. igitur for. in quantum for. currit. psequens. n. ē impossibile et aīis cōtingēs. ¶ Itē nō sequitur hoc currit. et tñ hoc est for. igitur tñ for. currit. ¶ Itē nō sequitur hoc falsificat se. et hoc est. a. igitur a. falsificat se pñs. n. est falsum. et aīis vey demonstrando pñs per aīis. et sit. a. nomen singulare consequentis. ¶ Itē nō sequitur hoc corpus est maius. b. et hoc corpus est. a. numerus. igitur a. numerus est maior. b. ponat. n. q. b. sit medietas a. corpus. et ponamus gīa argumētū quantitātē nō distinguī a re quanta. et sequitur quod antecedens est vey. et pñs falsum. falsum est. n. q. iste numerus sit maior. b. q. nō est maior numerus. neq. maior quātitas. q. nō maior numerus ē. a. q. b. imo nec maior quātitas ē. sit maior quantitas cōtinua. ¶ Itē nō sequitur. hoc ē pī et hoc est filius. igitur filius ē pī.

Sed ad pīnū et secundū dī quod minori existente exclusiua. aut reduplicatiua nō sequitur cōclusio cū dictione exclusiua aut reduplicatiua. sed bene sequitur dēpta dictione exclusiua. aut reduplicatiua. ¶ Ad tertium dīcet in insolubilibus. ¶ Ad aliud dī negando istā pñam. hoc corpus est maius. b. et hoc corpus est. a. numerus. igitur a. numerus est maior. b. sed solū sequitur cōcludendo maiorem extremitatē de minori q. a. numerus est maius corpus. b. q. maior extremitas dī ē ēly maius. cū suo substantiū. et ita generaliter dī in syllogismis expostorijs. q. maior extremitas dī concludi de minori. et iō frustra cōcedit. q. ille numerus est maior. b. et nō maior numerus. b. ista intensio est maior. b. intensio. et tñ nō est maior intensio. b. intensio ē forte sit maior quātitas. ¶ Ita etiā frustra dī quod illa rarefactio ē t vniformis p totā. a. hōrā. et nō erit vniformis rarefactio. q. adie

ctiū positi a parte predicati illo mō semper adiacet suo substantiū posito a parte subiecti sicut in silibus for. est albus. et hō hōie est maior. significant. n. ille q. for. est albus for. et q. hō hōie est maior hō. et sic de alijs. Sed si contra forte arguitur quod ista foret impossibilis for. est maior platone. et filius ista for. est deferens a platone. Dicet concedendo vtrūq. Unde for. nō est alius a platone. licet sit aliud vel alius hō. ¶ Ad aliud dī forte quod nō valz iste syllogismus. q. oportet quod maior et minor regulentur p dīa de omni. ut sic omne quod est hoc est pī. et omne quod est hoc est filius igitur filius est pī. tunc. n. valet pñs. sed antecedens est falsum ut forte dī. ¶ Sed cōtra istā responsionē arguit. q. aliqd qd est pater est filius. et nihil est pater qd non sit filius. nihil. n. est pī nisi essentia diuina. igitur omne qd est pī est filius. ¶ Itē nihil preter patrē est filius in diuinis psonis. igitur et c. ¶ Ideo aliter dicitur quod nō est formalis pñs syllogismus expostorius nisi concludat conclusio p talē terminū qd est. ut hoc est pater et hoc est filius igitur quod ē pater est filius. quāq. illud nō oportet ponere nisi vbi vna res vīs ē plurā singularia. In alijs autē nō erat argumētum. sed idē de forma argumenti. ¶ Itē probabiliter dicitur quod hoc pater est filius significat disiectiue sic quod psona pīis est psona filij vel res q. est pater est res que est filius. et hoc est verum. sed de hoc nō plus nunc. ¶ Itē nō sequitur hoc potest esse iustū et hoc est non iustū. igitur nō iustū potest esse iustū. antecedens enim est contingens et pñs impossibile q. tantum iustū potest esse iustū. q. iustū potest esse iustū. et nihil nō iustū potest esse iustū. ¶ Itē nō sequitur hoc p totā istam hōrā augebitur. et hoc est vel erit for. igitur for. p totā illam hōrā augebit. q. in casu aīis est verum et pñs falsum. ponendo quod for. sit bipedalis quātitas. et vñ eius pedale sit. a. qd augebitur vniformiter in ista hōrā ad sex galterum. et q. for. residuū quātitatis deperdat vniformiter adequate in hōrā illa. ita quod soluz a. remanebit for. et sequitur si illud argumētū valet quod for. p totā istā hōrā augebitur. q. a. p totā istam hōrā augebitur. et a. erit for. igitur for. p totā illā hōrā augebit. tener cōsequētia p regulā. ¶ Sed arguitur. quod nō. q.

De fillogismo

for. p totā illā horā diminuet. q. for. p totam illā horā plus depdet q. ipse acgret vt sequitur ex casu. igitur p totā illā horā ipse diminuetur. igit nō augebit. p3 pñā. q. ipse nō simil diminuet ⁊ augebitur. ¶ Itē q. si ipse precise tñ acquireret in illa hora q̄tum depderet ipse nō augetur. igitur si ipse plus depderet q̄ acquireret ipse nō augebitur. ¶ Itē arguit in eodē casu q. for. erit minor for. p magnum tēpus. q. a. p magnum tps. erit minor for. ⁊ a. est vel erit for. igitur for. p magnū tps erit minor forte. pñs falsum. q. a. for. p̄tinue erit cōlis forti. sed q̄ncunq. ipse erit cōlis for. nō erit minor. ideo ⁊ ē. minor arguitur. q. a. sequitur for. in. a. instanti grā exēpli erit minor for. ergo pro tūc nō erit eque magnus cum for. ⁊ pñā ab exposita ad alterā exponētem. ¶ Itē ponatur q. finis in fine hore in instāti i quo incipit esse. ita q. a. est for. ⁊ sequitur q. in illo instanti for. incipit esse for. ⁊ desinit esse for. ⁊ tñ for. imēdiate ante hoc instans. qd ē pñs fuit for. ⁊ imēdiate post instans qd est pñs erit for. ponēdo cōtinue q. for. sit terminus discretus. pñs est impossibile. ⁊ arguitur cōsequētia. q. a. incipit esse for. ⁊ a. est vel incipit esse for. igitur for. incipit esse for. p3 pñā. ⁊ maior arguitur. q. a. in instāti qd est pñs. a. est for. ⁊ nō imēdiate ante instās qd est pñs. a. fuit for. q. a. p̄tinue ante instās qd est pñs. a. erat ps fortis. qñ erat. sed iā altera ps arguitur. s. q. for. desinit esse for. q. ponat cū toto casu q. b. fuit vna de partibus fortis. ⁊ iā sit primū instās in quo nō est ps for. tūc arguit q. for. desinit esse for. q. a. hoc desinit esse for. demonstrato. a. ⁊ b. ⁊ hoc est vel desinit esse for. igit for. desinit esse for. p3 pñā p regulā ⁊ maior arguit. q. a. hoc in instāti qd est pñs nō est for. ⁊ imēdiate ante instās qd est pñs hoc fuit for. igit hoc desinit esse for. p3 pñā. q. a. istas cās veritatis h3 ty desinit. ⁊ si sic sequitur tota conclusio. s. q. for. desinit esse for. ⁊ q. for. incipit esse fortis qd fuit probādū. ¶ Itē data ista regula seq̄ q. nullus hō vnq. desinet esse. ⁊ q. qlibet hō est eternus. ⁊ q. nullus hō vnq. moriet. ⁊ arguit pñā. q. a. iste binarius demonstrādo materiam fortis ⁊ eius formam nunq. desinet esse. ⁊ iste binarius est vel erit fortis. igitur fortis nunquam desinet esse. Ideo forte conceditur q. for. nua-

quam desinet esse. p. ppter id q. ipse binarius nunq. desinet esse. ¶ Sed contra. non cōtinne erit ista materia nec cōtinne erit ista forma sine ista anima. igitur nec p̄tinne erit iste binarius. igit nō p. p hoc est concedēdū q. for. nūq. desinet esse. q. iste binarius nūq. desinet esse. p3 pñā. ⁊ pbatur añs. q. ista materia nō cōtinne erit substantia. nec cōtinne erit corpus. igit ista materia nō p̄tinne erit materia. p3 pñā ⁊ pbat añs. q. ponatur q. illa materia aliqñ diuidet in duas vel in tres pres disiunctas. seu discōtinuas sicut de factō aliqñ erit. ⁊ sequitur tūc. q. hec materia nō erit materia. q. a. nō erit corpus. q. omne corpus est p̄tinuū. nec erit substantia. sicut nec vniuersum est substantia nec corpus. ¶ Itē arguit q. nō p̄tinne erit ista aia. q. nō p̄tinne erit ista aia actus. i. forma substantialis prima corporis phisici organici in potētia vitā habētis. id nō p̄tinne erit ista aia. ⁊ pñā a diffinitione ad finitū. nō est. n. aia nisi aninet. cū ab aiando dicat. Ita etiā arguit q. iste binarius nō p̄tinne erit iste binarius. q. a. separata materia i tres vel plures ptes discōtinuas. iste q. iā est binarius nō erit binarius. q. a. erit trinarius aut q̄ternarius sic q. non binarius. ¶ Itē for. est materia ⁊ aia intellectiua ab eo distincta. ⁊ a vegetatiua. ⁊ sensitiua. igit for. nō eternaliter erit. pñā p3. ⁊ añs est dubitādū. igit pñs nō est negādū. ¶ Sed ad p̄mū dī negādo pñā. nec arguit p regulā. q. semper hec duo seruāda sunt p regulis generalibus. primū q. in fillogisimis nūq. est arguendū a nō distributo ad distributū p. p formā pñs. s. in q. in fillogisimis termini nō debēt p pluribus supponere in antecedente q̄ in consequēte de forma. ⁊ aliter nō sunt fillogisimi. Ex qbus duobus patet. q. ipse nō est bonus quia iste terminus non iustus distributionē includens non sumitur eque ample in p̄mis. sicut in conclusione. Sed deberet sic sumi minor. ⁊ hoc pōt esse nō iustū. ⁊ hec eēt falsa q. significat q. hoc pōt esse aliqd qd nō pōt eē iustū. sicut declaratū est. vbi tractatū est d terminis infinitis. ⁊ sicut ista nō valet. sic nec ista. hoc erit vey. ⁊ hoc est aliud a vero. igit aliud a vero erit vey. hoc pōt currere. ⁊ hoc est aliud a corrente. igitur aliud a currēte pōt currere. Et per hoc soluitur argumen-

Expositorio

lum per quod arguitur. q. hec consequentia non valet. a. incipit esse verum. et nullus dixerens ab. a. aut non. a. incipit esse verum. igitur tantum. a. incipit esse verum. Et si arguitur q. integrum potest esse album. et iniustum potest esse iustum. igitur non album potest esse album. et non iustum potest esse iustum. ne gas consequentia prima. et ans secunde. quia terminus infinitus est superior ad terminum priuatiu. ¶ Ad secundum cum arguitur ista conclusio. q. for. augebitur per totam istam horam. et per eadem horam diminuetur. dicitur q. conclusio est impossibilis. sicut probat argumentum. et ad casus ibi factum. dicitur ipsum negando. ex illo. n. sequitur illa conclusio. ut per intelligentiam materiam admissio tamen q. for. idem numero possit augeri et diminui. et hinc alias partes quibus habeat. procedendum est q. a. non augebitur cum residuo casus. q. for. non augebitur. et for. est vel erit. a. igitur. a. non augebitur. et for. inferitur ultra in eodem casu q. for. per magnitudinem ipsam erit minor. for. negatur illa prima. q. continue erit eadem for. unde concedendum est quod si a. sit minor. for. et continue erit ita q. a. est minus for. ante finem hore. tamen a. nunquam erit minus for. ga continue. a. erit eadem for. q. continue for. erit eadem for. ¶ Ad aliud cum inferitur q. for. incipit esse for. et for. definit esse for. ponendo cum toto casu q. for. fuit. et immediate post hoc erit. dicitur negando conclusionem per utraque parte in dato casu. Et ad argumentum cum dicitur hoc incipit esse for. et hoc est. vel incipit esse for. igitur for. incipit esse for. cessata prima. negatur maior. Et cum arguitur pro maiori in hoc instanti quod est prima. a. est for. et non immediate ante instantem. quod est prima. a. fuit for. igitur et negatur minor. q. immediate ante instantem. quod est prima for. fuit for. et for. est vel fuit a. igitur immediate ante instantem. quod est prima. a. fuit for. et negatur etiam in eodem casu q. for. definit esse for. et negatur ista prima. in instanti quod est prima hoc non est for. demonstrato. a. et b. et immediate ante instantem. quod est prima hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. q. ista non est sufficiens causa propositionis verificande per istum terminum definit. sed oportet sic argueretur. hoc non est for. nec aliquid quod est. est for. immediate ante hoc fuit hoc. et hoc immediate ante hoc fuit for. igitur hoc definit esse for. Sicut etiam non sequitur in terminis diuinis. Posito quod iam sit primum instantem. in quo verbum non sit vultu nature humane. seruata ipsa natura

humana. tunc hoc non est deus demonstrando deum et naturam humanam. et immediate ante hoc fuit deus. igitur hoc definit esse deus. contra sequens est falsum. q. si hoc definit esse deus et nihil potest definire esse deus nisi deus. igitur deus definit esse deus. Sed oportet addere per illo antecedente. nec aliquid quod est deus. immediate ante hoc fuit hoc. si prima dicitur esse formalis. quibus e contra non sit prima bona de forma. Sed hec responsio non videtur esse necessaria. q. ex ea sequuntur multe conclusiones. que aut sunt impossibiles. aut non multum distantes ab impossibili. sequitur enim q. a. et b. iam sunt equalia. et a. immediate post hoc erit duplum ad b. et a. nihil acquirit. sed deperdet. et b. nihil deperdet. sed acquirit deducta rarefactione et condensatione. ¶ Item sequitur q. non si ab equalibus equalia auferantur remanentia erunt equalia. ¶ Item q. b. augebitur et a. diminuetur. et nunquam post hoc. a. vel b. augebitur aut diminuetur. ¶ Item q. a. distat. a. b. per pedalem distantiam. et sine motu locali. a. versus b. aut e contra. a. tanget b. ¶ Item q. per totam istam horam. a. erit album. et per totam istam horam idem. a. erit nigrum. et per totam istam horam. a. mouebitur vniuersaliter. quo ad tempus. et per eandem horam mouebitur difformaliter quo ad tempus. ¶ Item sequitur contra istam positionem q. a. et b. propositiones in. c. instanti conuertuntur significando omnino sicut significabant ante. c. et continue manebunt secundum ordines iam datos vna existente vera. et alia falsa ante. c. consequens impossibile. quia si iste conuertuntur. in. c. instanti. et modo sunt omnino sic significantes sicut significabunt in. c. et illos ordines quos iam habent habebunt in. c. et e contra iam ipse pervertuntur. ¶ Sed arguitur consequentia retento casu priori. quia capiuntur iste due propositiones. hoc est for. demonstrato. a. et hoc est for. demonstrato sorte totali in principio. et sequitur q. hec est falsa hoc est for. demonstrando. a. et erit falsa per totam istam horam. et ista est vera. hoc est for. demonstrato for. et manebit vera continue demonstrando for. usque in finem hore. et tunc sequitur tota conclusio. scilicet q. a. et b. sit. a. prima. b. secunda conuertuntur in instanti. c. quia subiecta et predicata conuertuntur cum alijs

Resolutorio

partibus. igitur &c. cū idēz p̄cise demōstre
tur. sint enim iste mētales sic significādo. & p̄
cise eodē demōstrato. ideo sequitur conclusio tota
p̄banda ponendo q̄ p̄ totā istam hōiā erūt
a. & b. p̄pōnes sic significantes sicut iaz signi
ficant & vna erit vera p̄tine. & alia falsa p̄ eā
dem hōiā. & tñ in fine p̄uertent vtrāq̄ exi
stente vera. ¶ Itēz sequitur q̄ per n̄b̄il differt
a capite. ¶ Itēz sequitur q̄ idem pōt seipsū
generare. ¶ Itēz q̄ iste termin⁹ sor. ē termin⁹
accidentalis. q̄ affirmatiue & negatiue de eo
dem predicat p̄ter sui corruptionē. Et etiāz
sequitur de istis terminis hōiō. & aīa. q̄z s̄m
istos auctores pars hōis nō est hōiō. ¶ Itēz
sicut concedūt de sorte ita possunt cōcedere d̄
hōiibus aīam extēfaz sensitiuā aut vegetati
uā. Et per idem eque bene p̄nt & per eundē
modus r̄ndēdi concedere de igne. & aqua. &
aliis cōpositis naturalibus. nec cōtra mouet
argumētū de verbo. q̄z vna res est plura in
diuidua. & nō sic est in istis singularibus nec
cōtra eos valet Arist. q̄z p̄tra eū dicit. ¶ S̄z
si forte negat q̄ subiecta simpliciter p̄uertat
nunc arguit istaz copulatiuā eē possibilez hoc
est sor. & hoc nō est sor. in quāz vtrāq̄ signifi
cat subiectum solū sor. & solū p̄ sorte suppo
nit. Ideo alr̄ r̄ndet ad casum prius positum
negando. & dicit q̄ sor. nō pōt h̄re aliā p̄tem
quā ipse h̄z. & breuiter ita r̄ndet de sor. sicut
r̄ndet de plāra aut igne vel aq̄ negando q̄ ali
quis istoz possit augmētari per acquisitionem
suarū partū. Solemus tñ tales casus admit
tere vbi argumēta nō petant difficultates ta
lem. s. vtrūz res que est in p̄ncipio sit eadez
q̄ remanet in fine v̄l nō. ¶ Et si cōtra argui
tur p̄ Arist. in p̄mo de generatione ponētez
animata p̄p̄ie augeri. d̄i q̄ modus loquēdi
Arist. ē ita p̄tra p̄cedentē l̄centiōē seu r̄fiso
nez sicut p̄tra istam. q̄ p̄cedens opinio ponit
vnica aīam in hōie indiuisibile s̄m cuius re
manētiam ponit remanere eūdez hōiem q̄
auget aut d̄minuit. Arist. aut̄ p̄ter sensiti
uā posuisset intellectū appropriatū sicut syllo
gizari pōt ex variis textibus eius & deducet
infra eū arguet de inceptione & desitione rez
vbi r̄ndet modo loquendi. Arist. & variis
cōclusionibus que apparēt false q̄ tñ s̄m rei
veritate speculantibus sunt vere. ¶ Negādū
est aut̄ s̄m istā op̄inione q̄ hōiō non possit

alterari. & q̄ hōiō nō possit localiter moue
ri. & q̄ nō possit rarefieri. & p̄dēfari. q̄uis
ipse nō possit augeri nec d̄minui v̄l aliquis
hōiō fuit q̄ nec d̄nabitur nec saluabitur.
¶ Itēz aliqd̄ fuit baptizātū qd̄ adhuc nō est
qd̄ nō desinit esse hōiō. nec desinet esse hō
& tñ illud n̄c est hōiō. ¶ Itēz aliqd̄ qd̄ nō
est deus fuit deus. ¶ Itēz aliqd̄ erit hōiō
qd̄ iam nō est hōiō. & tñ nō incipit nec inci
piet esse hōiō. & erit hōiō p̄ tps & q̄ aliq̄
pars sor. sine motu ad quātitatē sit quadru
pla ad sor. igit̄ &c. ¶ Ad aliā formā cum ar
guat q̄ hōiō est eternus. & q̄ hōiō morie
tur. & q̄ hōiō nunq̄ desinet esse. d̄i negan
do q̄ hōiō sit eternus. aut p̄petuus. nec va
let illa d̄i. iste binarius est eternus & iste bi
narius est iste hōiō. igit̄ iste hōiō est eter
nus. sed sequit̄ q̄ iste hōiō est eternus nu
merus. nō est igitur hōiō p̄petuus l̄ ipse p̄
petuo aut p̄petualiter erit. ¶ Secūda cōclu
sio pōt p̄babiliter cōcedi. s. q̄ nullus hōiō mo
rietur intelligēdo p̄ illam q̄ nullus hōiō de
finet esse per sepationem aīe a materia. si tñ
intelligitur q̄ nullus hōiō moriet̄. s. q̄ nul
lus aīa separabitur a materia illud negādū
est. ¶ Tertia vero cōclusio cōcedit̄ q̄ nullus
hōiō desinet esse. q̄ iste binarius nunq̄ de
finet esse q̄uis desinet esse illa anima & desi
net esse illa materia. q̄ nulla materia corporis
aut compositi necessario est materia. & tñ nō
p̄pter hoc sequitur q̄ iste binarius desinet
esse. igitur &c.

¶ De eodem syllogismo resolutorio.

Stendimus

nunc
quas
o p̄p̄ositiones etiā concludere pos
sunt expositioi syllo. & p̄mitta
mus q̄ terminorum s̄m quos
& per quos p̄b̄ari possunt p̄p̄ositiones qui
dam sunt mediati. & quidāz immediati. & vo
co hic terminum partem p̄p̄inquam oīonis
grāmaticē. s. nomen vel verbum &c. Termini
norum vero immediatorum quidam sunt ime
diati a priori & quidam a posteriori. Imme
diati a priori sunt termini cōmissi transcendē
t̄s. vel verbum substantiuum. vel verbum
a impliatuum. p̄d̄c. non distinguendo poten
tiam contra actum. ex quibus cōstituitur p̄n
cipium notissimum a priori sicut qd̄libet ens

De fillogismo

est vel non est. et ideo ista est immediata a priori ens est. Terminus vero immediatus a posteriori est terminus singularis demonstrativus quo non contingit notiorē huius. Ex quibus patet quod in solo propositio verbo et adverbio coniungit immediatos terminos a posteriori reperiri. In omnibus autem partibus orationis mediatos terminos reperire contingit. Quibus non quilibet terminus sit immediatus vel immediatus. Terminorum mediatorum quidam sunt resolvable quidam exponibiles de quibus dictum est. et si aliquid sunt officiales dicemus cum de modalibus dicimus. Terminus resolvable est terminus compositus aut discretus non demonstrativus. quo contingit aliquem terminum immediatum notiorē reperire. eadem res significante. per quem claudii potest referri in resoluendo verba et alias partes orationis. quod in resoluendo alias partes orationis a verbo capite terminus qui est notior a posteriori. si resoluendo vero verba capite terminus qui est notior a priori. si verbum substantivum. huius. non resoluendo hoc currit. resolvable est hoc. hoc est currens. ideo bene sequitur tanquam a priori. hoc est currens. igitur hoc currit. et ideo a resolvente ad resolvable vel compositum in verbis valet argumentum de forma et non e contra. In alijs autem partibus orationis non valet de forma a resolvable vel compositum ad resolvable nec e contra. sed de forma bene valet a resolvable ad resolvable. Conuenit autem inter verba resolvable et alias partes orationis. quod semper componendo. et versus contra. et non e contra de forma. Ex predictis potest patere primo quod hoc est immediata a posteriori. hoc est. et quod hoc est immediata a priori. ens est. et ad hoc quod aliqua sit immediata a priori orationis quod verbum et subiectum verbi et predicatum si predicatum hoc sunt immediata a priori. non tamen requiritur quod quilibet terminus in propositione immediata a priori sit per se notus. In propositione vero immediata a posteriori. quod si non potest a posteriori probari requiritur quod quilibet terminus immediatus esse a priori aut a posteriori. Ex quibus patet quod denominatio propositionis immediate a posteriori vel a priori capitur ab extremo vel extremis. et non a verbo substantiuo. Item patet quod non quilibet terminus discretus est immediatus. nec quilibet terminus demonstrativus est immediatus. quod isti termini taliter tales et tatus non sunt immediati

quod iste sunt de indefinitis. talis hoc currit. tantus hoc currit for. demonstrato. Ex predictis quoque hec regula colligenda est. quod quilibet propositio. cuius primus terminus est resolvable resolvable tentus non verbalis probatur de per duo demonstrativa nisi fuerit exceptiva. quod de per tales propositiones aial preter asinum est irrationale. quod semper probatur propositiois probabilis aliquo termino de incipit a primo termino finem quem habet probabilis illo modo quo iste terminus est in propositione probabili. Ex quibus patet quod non quilibet propositio in definita est probabilis per duo demonstrativa. quod talis propositio. tamen aial est hoc non est per duo demonstrativa probabilis. sed exponenda est. Item ista indefinita non est per duo demonstrativa concludenda incipit hoc esse. quod non sequitur incipit hoc esse. et hoc est homo. igitur incipit hoc esse. Item non sequitur. promittitur hoc. et hoc est denarius. igitur promittitur denarius. Cum premissis tamen aduertatur quod non valet hoc argumentum. primus terminus huius propositionis simplicis categorice est resolvable. igitur hec propositio est resolvable. quod ista propositio non est resolvable for. inquantum hoc est aial et primus terminus est resolvable. Item non versus hoc argumentum. primus terminus huius propositionis categorice simplicis est exponibilis. igitur hec est exponibilis. quia neutra istarum est exponibilis. aliud a for. currit. disferens a platone disputat. quauis primus terminus sit exponibilis. quod illi termini. aliud disferens sunt resolvable in illis propositionibus et non sunt exponibiles in illis.

Sed iam

incidit dubium. utrum quodlibet verbum adiectiuum sit resolvable in verbum substantiuum et suum participium. et arguitur quod non. primo quod hoc verbum incipit in ista propositione. incipit aliquid in istis quod non est esse. non est resolvable in sum es est et suus participium et illud est verbum adiectiuum. igitur et ceterum patet et arguitur maior. quoniam ista est falsa. incipit esse est aliquid in istis quod non est. Secundo. hoc verbum promittit in ista propositione. promittit denarius. non resoluit in et suum participium. quod si sic maxime resolveret in ista. promittit denarius est. sed non est sic. quod stat quod promittit denarius cum hoc quod nullus denarius sit. promittit. quod incipit casus patet. Tercio quod non sequitur hoc. le-

De fillogismo

Set. igitur hoc est lectur vel hoc erit legens. p3
q: in casu est ams ver. 7 pns falsum. q: sicut
est supra in ista ppositione 7 in pñlibus. an
tirps est lecturus. 7 in cōsilib? si illa ppositio
sit vera sic significādo ex cōpositione suoz
terminoz supponit ly lecturus respectu hui?
verbi ē. 7 nō ampliā a se neq; ab illo ver
bo ē. igitur supponit p eo qd est. 7 si sic. tunc se
getur q: si antirps est lecturus antirps est le
ctur qd est. sed a ps pñtis ē falsa i casu eodē.
ga si iste termin? legēs sit pñcipiū pñtis tpis
solū p modū pñtis significās legēs qd ē signi
ficat. 7 p pñs sensus est q: si antirps erit le
gēs q: antirps erit legēs qd ē. qd ē ptra casuz.
¶ Quarto. multa sunt verba adiectiva q: ca
rēt participijs requisitis ad hoz resolutionē. 7
iō nulla hoz ppositionū. forē teder leger for.
meminit lectionis. potest resolui mō dicto.
¶ Quinto si verbū adiectivū resolveretur
aut resolveret in terminū magis cōem. aut
in terminū minus cōez. 7 suū participiū. s3
in nullū hoz resoluit. igitur nō resoluit in ali
qd verbū. p3 pñā 7 maior 7 minor arguit.
q: nullū vbu est terminus cōis. igitur nullū m
verbū resoluitur in terminū cōez 7 suū par
ticipiū. p3 pñā. 7 ams arguit. q: ois termin?
cōis est pñcipiū de plurib?. sed nullū ver
bū ē pñcipiū de plurib?. igitur nullū verbum
est terminus cōis. p3 pñā 7 minor arguitur.
q: nullū verbū est pñcipiū. igitur nullū vbu
est pñcipiū. de plurib?. p3 pñā 7 ams ar
guit. q: in talibus. tu curris. tu es. verbū nō
est pñcipiū. q: nihil pñcipiat qd nō de ali
quo affirmet aut neget. Sed vbu nō affir
mat aut negat. q: si affirmaret aut negaret
hoc eēt mediāte vbo. ¶ Itē nihil pñcipiat
ri qd nō pñcipiat subijci. sed verbū nō pñcipiat
subijci. igitur nō. ¶ Itē q: nullū verbū sit terminus
cōis arguit. q: si sic. tñc posset hē aliquē ter
minū verbale sub se iteriorē singulare. s3 nul
lū verbū est singulare vel eē pñt. igitur nō. q:
si sic. sit igitur q: istud verbū ē. habeat termi
nū singulare verbale sub se qd sit. c. 7 seqt
p ista est vera. tu. c. es omne ens. q: in ista p
positione nō est suppositio nisi vbi singularis
pro te dantis supponē 7 nō p alio. igitur nō.

Sed pro huius dubij solutione est acci
piendū q: resolvere vbu aliqd est
otius vbu exprimere. s. substantiū 7 ei? cor

rādens participiū. ut hoc verbū currit sic re
solues. hoc currit. i. hoc est currens. Ex quo
seqt q: verbū substantiū ē. nō est resolvable
q: in nullū verbū notius pñt resolui. ¶ Itē
seqt q: omne verbū adiectivū resolvable est.
7 si nō habeat participiū singulare ē. q: ois
verboz adiectivoz radix est vbu substantiū
ex eodē seqt q: hoc verbū pñt est vbu reso
lubile. q: illud verbū ē. est nobis notius quo
ad nos. ¶ Itē accipiendū est q: termin? cōis
est terminus simplex q: fm iā habita signifi
cationē fm totū vel partē pñt hē terminus
aut terminos sub se fm rectā lineā. Termi
nus discretus ē simplex predicabilis fm to
tū vel partē q: ex iā habita significatione si nō
vltia iā habita significationē nō pñt hē ter
minū aut terminos sub se fm rectā lineam.
¶ Ex qbus p3 q: nō ois terminus simplex
est terminus cōis aut discretus. q: tales ter
mini. 7. vel. ad. nō sunt cōes neq; discreti. p3
etiā q: nullū verbū est terminus cōis aut sin
gularis genus vlt species. q: omne genus vlt
species est predicabile affirmabile aut nega
bile ab aliquo. sed nullū verbū est huiusmo
di. igitur nō. ¶ Et si forte contra hoc arguit
q: agere 7 pati nō essent genera generalissi
ma. que tñ posita sunt ab antiqs pro generi
bus. Dicet q: frequenter antiqui posuerunt
vnu verbū esse superius ad aliud. q: partici
piū est superius ad participiū. 7 abstractus
ad abstractū sicut agēs 7 calefaciēs aut actio
7 calefactio. sed fm veritatē verba non sunt
genera nec species. ¶ Datet vltia q: non ois
terminus est cathegorematicus vel sincathe
gorematicus. q: hoc cōplexū. ois homo est
terminus 7 nō est cathegorema neq; sinca
thegorema. p3 etiā de verbo. q: verbum sub
sincathegoremate vel cathegoremate nō po
no. q: s3 sincathegorema significatiue sūptuz
nō possit eē extremū nec ps extremū. pñt tñ
eē determinatio aut dispositio extremū. ut sic
verbū est sincathegorema. verbū quoz nō
est cathegorema. quod p3 ex derivatione hu
ius vocabuli cathegorema a cathegorizo. as.
verbo greco. qd est idē qd pñcipio as. inde ca
thegorema qñ pñcipiat. aut predicabile. 7 in
de sincathegorema qñ sit cū pñcipio vlt pre
dicabili. cū addat p determinationē vel dispo
sitionē eius. p3 quoz q: isti fm cōez moduz

Resolutorio

loquendi accepti. δ sunt termini discreti. Roma. Bononia. Alterbius et filies. q: isti termini pnt hfe sub se terminuz vel terminos fz recta linea. na iste terminus roma. aut supponit p ciuibz et toto aggregato vbis. aut pro hoz altero. sed sine sic siue sic. pz q multa aggregata sunt quoz quodlibet fuit roma et ita df de fluminu nominibus. Unde nullu istoz terminoz est discretus nisi imponat ad significandu vna re. et nulla aliam. puta. b. et pz q roma cras no erit roma. nec roma be ri fuit roma. stantibus aut coibus impositi onibus ambe ille probant ee vere. roma be ri fuit. et roma beri no fuit. Idz preterea q no valet pna ista. ex. a. seqf. b. et no econtra. igitur. b. est superius ad. a. q: lz seqtur hoc albu currit. ideo for. currit. et no econtra for. currit. igit hoc albu currit. no tn sequitur q iste terminus for. sit terminus superior ad il lu terminu hoc albu. q: ad hoc q aliquis ter minus sit superior ad aliu oportet q sub se ha beat illum fm recta linea sui predicamenti. igitur et. et ita intelligendus est Aristo. cum de modo subsistendi loquitur.

Sed tunc

ad dubiu respondendu est concedendo ipsum s. q quodlibet verbu adiectiuu est resoluibile sed tn no valet argumetu de forma a copo sita ad resoluente. sed bene econtra a resoluē tibus ad coposita. ta tn verbis qz in alijs. vn de lz formaliter sequatur hoc est incipiens p transire aliquā partē. a. spacijs. igitur hoc inci pit ptrāfire aliquam partē. a. spacijs. no tn se quit ecotra. ita lz sequat hoc est incipies esse igit hoc incipit esse. no tn seqf ecotra. Et per istā pz rñso ad argumēta. q: dubiu no po nit q valeat argumētu a coposita ad resoluē tē. Sed nota q primu et secundu argumē tū pbāt vtz sicut et tertiu. q: vtraz istaruz est falsa hoc est lecturū et hoc erit legēf. δ pri ma. pbatū est satis supra. scda etiā est falsa te nēdo participialiter. sicut hec. antixps erit ens participialiter tenēdo. et no est iste terminus ens trāscēdēs participialiter sumptus. q: no sequit antixps erit hō. igit antixps erit ens. nec seqf antixps erit aliqd. igit antixps erit ens. et ita etiā de pñti no sequitur. pplus ē ens igitur populus est aliqd ita ē sumēdo istuz erimū pñs pñcipialiter. pro irregulari tn

participio huius verbi presum. cedendum est q nihil fuit in instanti pñti. sed si nomina liter sumat pcedendū est q ois homo q fuit fuit in instanti pñti. et ois homo erit in instanti pñti. Et quibus colligi pōt q no quibet p positio cathegorica lz aut hfe pōt predicatū aut propositionē secū conuertibilē de partici pio sui verbi. q: ista est huiusmodi desinit in stans. qd no est esse. Itē pz q verbu adie ctium vocale aut scriptu no subordinatur aggregato ex verbo substantiuo et suo parti cipio. q: sic ista incipit instās qd non est esse subordinatur vni false. s. huic. est incipiens instans qd no est esse. ita df de illa promitti tur denarius qui no est. et sic de alijs.

Sed cōtra

regulā istā. s. q va let pna a resoluētibz ad resolutā forte arguit. presupponēdo duo vera et necessaria. primo q hec forma arguē di valet. s. aliquis homō currit qui no dispu rat. igitur aliquis homo currit et ille non di spnat ista suppositio patet. q: vbi no sit di stributio aut cōfusio impediens valet cōse quentia talis. Secundo presuppono q un possibile est q idem predicatum affirmetur et negetur de eodem subiecto seu termino discreto discrete supponente. Quibus datis arguitur cum ista regula q for. est for. et q for. non est for. q: ponatur sicut pñdem po nebatur q for. sit bipedalis qnātītātis. cuius vnum pedale sit. a. et dīminuatur for. vnifor miter deperdendo adequate totam istā qnā titatem preter. a. in tota hora futura. et argui tur q aliquod qd non est for. erit for. q: hoc erit for. demonstrato. a. et hoc est vel erit ali quid qd no est for. igitur aliquid qd non est for. erit for. vel sic. a. erit for. et a. est aliquid qd no est for. igitur aliquid qd no est for. erit for. et nullum aīal nisi homo. igitur homo q no est for. erit for. et nullus homo nisi for. q: nullus alijs a for. pōt esse for. et si sic. igit for. erit for. qui non est for. et vltra. igitur for. erit for. et iste non est for. tenet consequentia per primā suppositionē. et for. etiā erit for. et iste est for. vt notum est. quia no est for. nisi for. igitur due partes istarum copulatiuarū stant simul. s. q for. erit for. et iste erit for. et for. erit for. et iste no erit for. et sic sequitur q idēz ter minus affirmatur et negatur vere de eodem

De fillogismo

termino discrete supponente. puta de ly iste. qz in vtraqz istaz ly iste supponit discrete qd repugnat supponi scde. ⁊ tūc ēt patz sequi qz for. est for. ⁊ qz for. nō est for. ¶ Itē ista regula data arguit. qz iste hō albus incipit currere for. demonstrato. ⁊ iste hō albus nō incipit currere ponēdo qz for. niger currat. ⁊ currat p totā istam horā. qz for. aliqui erit albus. ⁊ p3 scda ps. qz iste homo albus nō incipit currere. qz iste nec est albus. nec incipit currere vlt esse albus vt ponit. ⁊ qz iste homo albus incipit currere arguit qz iste homo albus in instanti qd est pns nō currit. ⁊ imēdiate post instans qd est pns iste homo albus currit. qz for. imēdiate post instans qd est pns currit. ⁊ for. est vel erit iste homo albus. igit iste homo albus imēdiate post instans qd est pns currit. p3 pna p illā regulā a resolūctibus ad resolutam seu cōpositam. ¶ Itē data ista regula segtur qz aliquatē nūbil est ⁊ taliter qdlibet est. pns est falsum ⁊ ipossibile. qz qualiter cūqz qdlibet est taliter quodlibet est. ¶ Item sequit qz aliqua causa qdlibet ens est. ⁊ aliqz cā deus nō est. ⁊ qz vez ⁊ necessarium est qz deus nō pōt esse ⁊ qz verū est qz nullū ens ē seu pōt esse. ⁊ data regula arguitur iste pclusiones. prima. n. segtur qz aliquibus modis nūbil est. vt p3 pbando p regulā. igit aliquatē nūbil est. p3 pna. qz hoc aduerbiū aliquatē tā notat modos plures qz vnū. sicut alii termini aduerbiales taliter. velociter. tarde. ⁊ sic d alius. Et ita nō sequit de forma velociter isti currūt. igit aliqua velocitate isti currūt. hō cōsequens sit vez. qz celi velocitate isti currūt efficienter ⁊ nō formaliter. ⁊ scda ēt ps prime cōclusiōis nota est. ¶ Itē arguit qz p aliquā cām quodlibz ens est. qz p deū qdlibet ens ē ⁊ deus est aliqua cā. igit ⁊c. t3 pna. deus. n. p aliquā cām est. qz p seipsum est. ⁊ ēt aliqua cā est deus qz seipso est deus. aliqua ēt cā nō est. qz p nullā cām aliā ab ipso ipse est. Alia ēt cōclusiō segtur qz aliqua est. ppositio vera ⁊ necessaria. vt pono. qz deus nō pōt esse. patz arguēdo p regulā. ¶ Itē aliqua ppositio vera est que nūbil est. ideo verū ē qd nullū ens pōt esse. tenendo ly qd relatiue ad ly verum vel necessarium ⁊ ly verū nōialiter. ponatur aīis ⁊ sequit pns. ¶ Itē sequit qz aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. ⁊

aligs homo nō pōt moueri q infinita velocitate currit. ⁊ aligs homo nō est homo q necessario est aīal rōnale. oīa ista patent fīm regulam. sicut qz antixps nō poterit esse qui necessario erit homo.

Sed ad pīnū dī negādo casū qz ex eo sequitur cōclusiō illa. ¶ Ad scdm dicē illo admisso negādo primā pīem copulatiue huius. s. qz iste homo albus incipit currere. ⁊ negat illa pna in instanti qd est pns iste hō albus nō currit. ⁊ imēdiate post instans qd ē pns iste homo albus currit. igit iste hō alb⁹ incipit currere. qz pbatio huius nō d3 sumi a scdo termino mediato. sed a primo. s. ab isto cōplexo iste homo albus. qd expositore probabile ē. ⁊ tūc p3 qz ista nō pcludit nisi ex falsis si p regulā arguit. ⁊ ita aduertendū est d alius terminis cōplexis sicut sunt isti termini iste homo. hoc currēs. hoc sedens. qz expositore sunt pbandi. qz oēs isti sunt termini mediati. ¶ Ad aliā dī cōcedendo illas pclusiones sicut sequūtur ex regula. ¶ Ad aliā cū inferē qz aliqua ppositio nō est vera q nō differt a necessaria. dicat cōcedendo cōclusiones illas ¶ Verumtā aduertendū est q frequēter ppositio negatiua vera nō pōt pbari per duo demonstratiua vera. qz forsan subiectum p nullo verificat. vnde ista nō pōt pbari p duo demonstratiua vera. hō nō currit q velocitate infinita mouetur. qz eius subiectū p nullo verificat. qz relatiuum ibi se tenet ex pte subiecti. qz nō pōt referri illud verbū currit vñ hoc relatiuū. qz semp se tenet ex eadem pte extremi pīncipalis ex qua suū antecedēs. ⁊ iō ista est in sensu cōposito. ⁊ est sensus qz aligs homo q velocitate infinita currit nō pōt moueri. ideo subiectū eius p nullo supponit ⁊ si cut p3 infra hoc relatiuum. qui nūqz facit sensum diuisum. ⁊ ideo nō refert dicere oīs hō currit qui est albus. ⁊ oīs homo qui est alb⁹ currit. Et si contra arguit. pbando qz in casu est vna vera ⁊ alia falsa. ponēdo qz qlibet hō albus currat. ⁊ qlibet niger qescat. qz tūc ista est vera. omnis homo qui est albus currit. ⁊ ista falsa. oīs homo currit qui est albus. quia arguitur. sic oīs homo currit qui est albus. ⁊ oīs homo niger est homo. igitur oīs homo niger currit qui est albus. negatur pna. quia plus subicitur in maiori qz predicatur in mi

Resolutorio

non. Et sicut fallit hoc argumētū. ita et fallit argumētum resoluēdo. nisi caperet cōstantia totius extremi qd̄ resoluatur. unde nō sequit̄ iste homo nō currit q̄ est albus demonstrando hominē nigrum. et iste homo est aliquis homo. igit̄ alqs homo nō currit q̄ est albus. Pro oibus igit̄ ppōnibus negativis veris resoluibiliter pbandis dicat̄. q̄ si terminū rōne quorū pbande sunt supposita habeāt sunt resoluibiliter pbande. sed si suppositis careāt capiēde sunt cōtradictorie concludendo istas esse veras indirecte eo q̄ p̄tradicōrie sunt false. et ita pceduntur cōclusiones sibi illate sū istam regulā pbande. Cum predictis memorāde sunt alque regule. p quas pbari pnt̄ sex pblemātū genera. sed q̄ de vli affirmatiua superius satis dictū. de vli negatiua nūc dī q̄ ipsa pbari bz p suū p̄tradicōriū et ita d̄ qualibet alia negatiua. q̄ qeqd cōtingit affirmare cōtingit negare. vt q̄ vey est q̄ alterum oculū hūdo tu potes videre. igit̄ hoc est falsa. neutrū oculū hūdo tu potes videre. tenet p̄sa p̄posita. ¶ De indefinita autem siue p̄ticulari et singulari teneat̄ q̄ ipsa est pbanda a primo termino a quo in ea pōt sumi p̄batio. ¶ Ex quo sequit̄ q̄ est diligētē aduertēdum. q̄ nō quelz indefinita siue p̄ticularis p̄bati pōt p̄ duo demonstratiua. q̄ cum p̄bare sit declarare verū. falsū de p̄ se nō probat verū. et ideo illa tñ aīal est homo. p̄ duo demonstratiua nō bz p̄bati q̄ sumeret falsum. ¶ Item frequēter accidit q̄ ista duo demonstratiua sunt vera. et indefinita falsa. vt nō sequitur. incipit hoc esse. et hoc est hō. igit̄ incipit hō esse. Et ppter has cās iste nō hnt̄ p̄bati p̄ duo demonstratiua. necessario hō est aīal. p̄mittit̄ denariū. homo p̄ter sor. currit. q̄ in talibus reperitur q̄ indefinita est vera. et quelibet singularis est falsa. ¶ Itē p̄dictis addatur ista regula. q̄ vbi oēs termini sunt īmediati. vel q̄libet. vno excepto. nō refert p̄ponere aut postponere terminos. manēt̄ ea des q̄litate vbi pō sunt spectātes ad actū mētis. et sine termino ampliatiua. et vbi nō sit dictio exceptiua vel exclusiua. et ideo nō refert inter tales p̄positiones homo est hoc. et hoc est homo. quo ad veritatē vel falsitatē. sed refert. hoc homo non est. et hoc nō est homo. hoc tñ est et unū est hoc. hoc cognoscis et co-

gnoscis hoc. hoc istius scis esse. et scis hoc istius esse. ita etiam refert. album tūc erit hoc et hoc tūc erit album. quia p pluribus supponit ly album a parte subiecti q̄ a pte p̄dicati. q̄ nō sit solū p bis que erūt. sed nō refert. nūc tu curris. et tu curris nūc. hic tu eris et tu eris hic. nūc necessario tu es. et tu es necessario nūc. q̄ aduerbiū semper refertur ad verbum vel participium qualitercūqz transponatur.

Sed incidit dubiū vtrū idē problema possit pluribus modis concludi.

¶ Ad qd̄ dubiū sine verbis rīdeo q̄ p̄ticularis affirmatiua et vli negatiua de subiectis nō trāscendētibz ad minus quadrupliciter pbari pnt̄. a priori a posteriori. eque et indirecte. vt ista ppō homo currit a posteriori pōt pbari sic. hoc currit. et hoc est homo. igit̄ hō currit. A priori sic. oē aīal currit homo est aīal. igit̄ homo currit. ab eā sic rīsbile vī aīal rōnale currit. igit̄ homo currit. indirecte sic. q̄ p̄tradicōria istius significationis principaliter q̄ homo currit est falsa. igit̄ ista est vera hō currit. Et sicut dictum est de infinita vel p̄ticulari sic dicēdum est de vli affirmatiua. q̄ a posteriori pōt pbari p̄ sua singularia. a priori capiēdo terminos nāliter notiores. Et ita et est dicēdū de vniuersali negatiua et p̄ticulari negatiua. verūt̄ iste regule nō sunt vles. q̄ frequēter interuenit impedimētū. q̄ multoties a singularibus ad vles nō valet p̄sa. vt dictū est. et dicef. sed p hoc tñ nō tollitur dubiū. q̄ ipsū nō ponit nisi q̄ aliqua ppō pōt pluribus modis pcludi qd̄ verum est de multis et de maiori pte.

Sed q̄ frequēter ponit̄ indefinita p̄ticulari posset queri dubiū vtrū cōtinue si indefinita sit vera p̄ticularis sibi cōrīdens sit vera. ¶ Ad qd̄ dubiū dī q̄ ī oibus p̄terq̄ in ppōnibus se destrūctibus si indefinita sit vera et p̄ticularis sibi cōrīdens est vera et ecōtra. In ppōnibz tñ se destrūctibus nō sic est. q̄ existētibz solum bis p̄positionibus. p̄positio p̄ticularis est falsa. et aliq̄ p̄positio p̄ticularis est falsa. vna se falsificat. f. ista p̄ticularis. et alia nō. f. indefinita. et ī vna est vera. et alia ē falsa. igit̄ et c.

Sed positio sit probabilis. et arguit̄ q̄

Tractatus

nō. q. ista ppositio. hoc est demonstrato ali quo ente. nō est pbabilis. q. ipsa nō est certifi cabilis p aliquā euidētiā cū ea nulla ppositio possit esse notior. ¶ Oppositū arguit. q. ois ppō pōt in p̄sa bona cōcludi. igit ois ppō pōt h̄re aīis ad illam. sed omne aīis ad ali quam ppositionem pbat illam. igit &c.

Ideo dī q vno modo pbabile idē est qd declarabile v̄l certificabile. & isto modo nihil pbat nisi verū. & hoc modo sepe iunius v̄l. nō tñ oē verū est pbabile vt p̄dictū est. Alio modo pbabile idē est qd per suasibile. fm quē modū loquitur rhetoric? fm quē modū oē p̄suasibile est pbabile. sed non ois ppō est p̄suasibilis q̄uis multe false sint p̄suasibiles auditoribus. Alio mō pbabile ē qd dixit Aristo. i thopcis qd v̄l pluribus & sapiētibz & maxime notis &c. fm quē mo dū adhuc nō ois ppositio est pbabilis. Itēz pbabile idē est qd p̄clusibile. fm quē modū solemus dicere hec ppō. ois hō est asinus. ē mediata a primo termino pbabilis. q. ipsa ē exponibilis & ois ppō exponibilis est pbabi lis. s̄ de hoc nō amplius. q. voces & scripta sūt ad placitū significātia. ¶ Aduertat itaqz diligēter fm aureā regulā a r̄ndēte. & videat aīis r̄ndeat ad aliquā ppōnez ppositā q̄lis quāta & que fuerit ppō pposita. & fm quez modū ipsa pbari possit. ad quā r̄ndendū est fm q ipsa poterit vel nō poterit ex veris cō cludi si ipsa nō fuerit p se nota. magnā. n. i re spōdent q̄z p̄noscat quid fuerint r̄nsuri. ¶ De officialibus & officiatis. & de descripti bilibus.

Terminum

terminūz nō exponibilē. n̄tem officiū cadendū sup cōplexū. per ipsūz determinabile. sicut potest cōtingi. scio. dubito. p̄mitto. & filia. & gene raliter ois terminus cōcernens actū mentis. & multi ēt terminoz possunt super comple xum cadere. vt p̄mitto. a. i. imagino. b. & .c. & hec dictio si officiabilis est & valet p̄sa de forma ab officiātibz ad officiātā. sed nō cōtra. v̄l bñ seq̄t pōt ēē ita sicut hec adeq̄ te significat sor. currit. & hec adequate signifi cat q sor. currit. igit pōt esse q sor. currat. t

Sed isti termini pole impole. necessariū con tingēs verū & falsūz nō sūt termini officiabiles nec modales. v̄l nō sequit hec ē polis chy mera nō est. adequate significās chymeram nō esse. igit pole est chymerā nō ēē. p̄sa. n. est falsum tenēdo terminos psonaliter aīte vero exīte. q. nec pole signū nec polis res ē chymerā nō esse. ¶ Itē in ista pole est chy merā nō esse ex grāmatica verbū principale est illud verbū est. cui suppositū ly pole. igit sensus est. qd aliqd pole est chymerā nō esse qd est manifeste falsūz. ¶ Sed huic forte dī q hoc totū sumit loco de ly pōt. ¶ Cōtra qz adhuc ly pole est ibi nomē & ly est ē ibi ver bū. cui supponit adhuc ibi ly pole. & ly pole ibi p nullo verificat respectu illius p̄dicati ¶ Itē si hoc cōplexū. pole est. sumit loco de ly pōt. tūc huius ppōnis pole est chymerā nō esse. est sensus q pōt chymerā nō esse. & p̄ p̄sa chymerā nō esse pōt. qd est falsūz. qz est affirmatiua cuius subm p nullo supponit nō. n. ista pōt intelligi nisi illa oratio sumatur loco subī illius verbi pōt vel saltim eius ps vel ptes. ¶ Sed forte alr dī q in ista pole ē chymerā nō esse ly pole capīe loco illius ver bi pōt. & ly est loco illius infiniti esse. & est sen sus pole est chymerā nō esse. i. q pōt esse q chymerā nō sit. ¶ Sed cōtra. qz tūc illa ē af firmatiua. pōt esse q chymerā nō sit. qz mo dus & dictū sunt affirmatiui. & id sensus eius non pōt esse nisi ille q nulla chymera sit pōt ēē. siue chymerā nō ēē pōt ēē. qz ista oīo infi nita est subm huius verbi pōt. p̄cludit itaqz q isti termini. pole. impole. cōtingēs. & ne cessariū. &c. nō sunt termini officiabiles. nec modales. sicut nec isti. bonū & malū in istis p pōnibus. bonū est sor. currere. malū est ipm sedere. Et sic t dictū est de illo termino pōt ita dicēdū de illis terminis intelligo cognosco &c. Sed caute p̄cedēdū est in officiādo istos v̄l ista cognosco sor. currere sic officiari dī. cognosco ita esse sicut illa significat sor. currit quā adequate scio significare sor. currere. & nō decipior in terminis illius ppōnis. igitur cognosco sor. currere. Qñ aut terminus offi ciabilis cadit sup cōplexūz vt p̄mitto. a. co gnosco. b. & h̄mōi officiandus est terminus ip̄sūz describēdo. vt hec tu scis. a. sic officiāf n credis firmiter absqz hesitatione. a. & nont

De officialibus

Deciperis in credendo. a. et non repugnat te sciri
a. igitur tu scis. a. sed non potest sciri. propter aliquid id nec
est sciri. a. propter. quis forte. a. propter sciat. Sicut
obligo me tibi volenti ad dandum tibi denarium. et
permitto tibi denarium. et quoniam terminus officialium
describitur per propria ab officiantibus ad officiatum
et e contra. ¶ Sed forte arguitur. probando quod non
valet propria ista. potest esse ita naturaliter sicut ista. per
positio a dequate significat oēs ens est deus. ade-
quate significans quod oēs ens est deus. igitur potest
esse naturaliter quod oēs ens est deus. quod autem est
verum. et propriis falsum. quod ita est sicut ista. adequa-
te significat. oēs ens est deus a dequate signifi-
cans quod oēs ens est deus. igitur potest esse naturali-
ter ita sicut ista a dequate significat. per propria. et
arguitur autem. quod ista deum esse deum a dequate si-
gnificat et ita est. igitur ita est sicut ista a dequate
significat. per propria et minor. sed maior arguitur
quod deum esse deum ex principali et a dequate si-
gnificatione illa significat. igitur deum esse deum
adequate significat. per propria et arguitur autem.
quod eadem significatione qua ista significat quod oēs
ens est deus eadem significatione deum esse deum
ista significat. sed ex principali et a dequate si-
gnificatione significat quod oēs ens est deus igitur
ista ex a dequate et principali significatione
ne deum esse deum significat. Quod si procedit
arguitur quod ista est vera. quod est sicut ista adequa-
te et principaliter significat. quod falsum est. igitur
et c. ¶ Sed huic forte dicitur quod ille oēs ens est deus
non aliquater esse principaliter significat. et cum
arguitur quod ista deum esse deum. a dequate et prin-
cipaliter significat. quod deum esse deum ex a de-
quata sua significatione ista significat. negat propria
¶ Sed contra istam rationem arguitur. quod tunc nul-
la propter de terminis coribus isto modo posset
ex veris concludi. quod semper assumere falsum. ut
sic arguendo potest esse sicut hec a dequate signi-
ficat oēs homo currit. a dequate significans quod
oēs homo currit. igitur oēs homo currit. ¶ Item
ista ratione data sequitur quod non potest scire chy-
mera non esse. quod si potest vel concludi te scire chy-
mera non esse. nisi per hoc quod tu scis ita esse sicut
ista a dequate significat chimera non est. quam
scis a dequate significare chimera non esse
sed hoc est falsum. quia nec scis nec potest
scire sicut ista a dequate significat cum non
possit ita esse quod chimera non est. igitur et c.
¶ Ideo adhuc dicitur quod ista propria est bona. potest

ita esse sicut hec a dequate significat oēs homo
currit. a dequate significans quod oēs homo cur-
rit. igitur potest esse quod oēs homo currat. Et cum
arguitur quod non. quod tunc posset esse naturaliter quod oēs
ens est deus. dicitur negando propria. et negat autem
istius. sed quod ita sit sicut ista principaliter signifi-
cat. et negat illa propria ista. oēs ens est deus deum
esse deum ex principali et a dequate significa-
tione significat. igitur ista deum esse deum prin-
cipaliter et a dequate significat. sicut non sequi-
tur modo necessario iste homo est. igitur necessario
iste homo est. tenendo ly necessario in parte expo-
nibiliter autem est verum. quod quolibet modo quo
aliqua pars huius hominis est. iste homo est. et tunc propria
est falsum. igitur et c. ¶ Et si contra arguitur. quod si
deum esse deum principaliter illa significat oēs ens
est deus. tunc nullum deum esse deum illa propter prin-
cipaliter significat. et per idem nullam chimera-
ra esse sicut a significat principaliter. et si sic. igitur
aliquem deum non esse ita principaliter significat
et aliquam chimera non esse illa principaliter si-
gnificat. ¶ Sed huic forte dicitur procedendo ista
negativa. nullum deum esse. ista principaliter signi-
ficat. et est illa nullam chimera esse ista principaliter si-
gnificat. quod oēs tales negative sunt vere nullam
chimera esse quolibet propter principaliter signi-
ficat. nullum animal esse oēs propter necessaria prin-
cipaliter significat. et similes non tamen ex illis se-
quuntur affirmative tales aliquam chimera non
esse quolibet propter principaliter significat. et ali-
quod animal non esse oēs propositio necessaria
significat principaliter. Et ita generaliter procedendum
est de oibus terminis coribus. quod nihil principaliter ali-
terminus coris significat. nisi forte ponat quod
homo coris esset suum principale significatum
de quo non nunc. sed posterius tractabitur.
Sed ad aliud cum arguitur quod illa. tu scis chy-
meram non esse non possit concludi ex veris
sicut nec ita potest naturaliter esse quod omnis
homo currat. Sed huic forte dicitur quod offi-
ciando modo dicto est argumentum bonum
ab illa officiante ad illam officiatam. et ex fal-
so ibi sequitur verum. ¶ Sed pro particula-
ri regula ad officiandum vera ex veris tene-
ri potest officiando terminos cadentes super
dicta affirmativa tantum ut potest esse. quod
omnis homo currat. quod sic officiatur hec
est possibilis. omnis homo currit a dequate
te significans quod omnis homo currit.

Tractatus

igitur potest esse quod omnis homo currit. sed respectu di-
ctorum negatiuorum non valet iste modus arguen-
di. unde non sequitur illa propositio est polita. chy-
mera non est. adque significans quod chymera non
est. igitur potest esse quod chymera non est. quod prius est
impossibile. et antecedens verum ad modum superius
expressum. ¶ Sed forte contra regulam argu-
itur. quod ea data cum veris. sequitur quod tu dubitas
te esse. si tu scis te esse. et quod tu dubitas te esse. si
tu non dubitas te esse. et quod credis hominem esse
asinum. quod non decipis. et quod tu scis antichristum esse
et deum non esse. Item quod impossibile est te esse. si po-
tes legem. quod omnia sunt impossibilia. quod ex prima se-
quitur quod idem est sentit a te. et tibi dubium. quod se-
quitur tu dubitas te esse. si tu scis te esse. sed si tu
scis te esse. sed tu scis te esse. igitur tu dubitas te esse
et ita contra alias arguitur. ¶ Sed per his de cōce-
dendo omnes istas conclusiones. putat categori-
ce tui significat. praeter ultimam. quod ly impossi-
bile non est terminus officialis. ut probatur
est. et negat illa prius. tu dubitas te esse. si tu
scis te esse. sed tu scis te esse. igitur et cetera. quod ma-
ior est mere categorica secundum istam ultimam re-
gulam probanda. Et idem dicitur ad istam. tu scis
chymera non esse. secundum hoc. et superius dicta.
Ex predictis patet quod non si. a. est scitum a te qua-
litercumque. a. significat scis. a. significare. quia
forte. a. est scitum a te. et non significat esse. sed
non esse ad modum dictum. et etiam licet. a. sit scitum
non quicquid. a. significat est a te consideratur
an illud significet.

De equipollentis.

Accipiamus

primo
a uerse partes orationis grammaticae
vocales vel scripte diuersis par-
tibus orationis mentalis subordinant. sic quod
aduerbiū aduerbiū. et participiū participio.
et sic de alijs. quod patet ex hoc. quod modi signifi-
candi vocalium. aut scriptorum per quos ipsa voca-
lia aut scripta distinguuntur ad inuicem generi-
ce. aut specificae. accepti sunt a modis intelligē-
di specificae. aut generice distinctus. Quo acce-
pto sequitur quod in ista propositione homo non est animal.
vocali aut scripta ista negatio non. et illud verbum
est. non subordinantur uni actui diuidendi. sed
illud verbum est subordinat verbum substantiuo. et
ista negatio non subordinat actui negatiuo ad-
uerbiali. ¶ Item si subordinaret aggregatum

ex illa negatione. non. et verbo substantiuo uni
actui diuidendi. iste actus diuidendi nullius
partis orationis esset. quod nec esset verbum substantiuum.
nec adiectiuum. nec aduerbiū. Sequitur vi-
tra quod ista de secundo adiacente vocalis. aut scri-
pta homo est. non subordinat alicui de tertio ad-
iacente. puta tali homo est ens. quod cum ly homo non
subordinaret nisi tali termino homo. secū sinonimo.
tunc ly est subordinaret duabus partibus orationis.
scilicet participio et verbo. quod est contra acceptum.
¶ Item si ista subordinaret tali mentali. scilicet homo est
ens. tunc ly est in ista vocali homo est. et in ista alia
vocali homo est ens. non essent termini sinonimi.
quod in una ly est subordinaret simpliciter verbo sub-
stantiuo. et in alia verbo et participio. ¶ Item
ly est in ista homo est. non esset verbum. quod haberet
omnes modos significandi participij. vel quod ratione so-
ret verbum foret etiam participiū. Quibus datis
sequitur quod nulli verbum adiectiuum subordinatur
alicui. nisi verbo adiectiuo secū sinonimo. unde
in ista. te tedet vitij. non subordinat ly te-
det huic aggregato et tedet. Sicut in illa incipit
in ista quod non est esse. non subordinat ly incipit
huic aggregato et incipit. quod illa subordina-
ret falso. Et ita generaliter dicitur quod nullum vocale aut
scriptum subordinatur alicui. nisi secū sinonimo.
et rectus nisi recto. et obliquus nisi obli-
quo. et cōplexus. nisi cōplexo. et sic de alijs. si
tamen omnia conuertibilia ad inuicem vocalia vel scri-
pta subordinantur eidem mentali. sed solū sino-
nima ad inuicem unde propositiones equipol-
lentes ad inuicem non eidem mentali subor-
dinantur. Et si interrogatur fuerit nunquid
illa homo non est animal. ly est. sit actus cōponē-
di. aut diuidendi. dicitur quod in illa propositione non
est actus cōponēdi. scilicet affirmandi. quo. scilicet affir-
metur predicatū de subiecto. sed est actus cō-
ponendi. quod cum isto. vel secū cōuertibili pos-
sumus affirmare aliquid predicatū de suo sub-
iecto. sed in illa propositione nullus est actus
negatiuus. nisi illa negatio aduerbialis. scilicet ibi
est verum? actus unitiuus predicari cum subiecto. unde me-
diante ista negatione negat predicatū a sub-
iecto cum ista copula verbi unire predicatū cum sub-
iecto. Accipiamus adhuc quod quicquid dicitur affirmare
dignitatem negare. et e contra. sic quod nulla potest esse propositio
affirmatiua cui non possit praedictoria negatiua af-
firmari. Item accipiamus quod equipollentia est propositio
inuicem equalentia vi negationis. aut negatiuū

De equipollentiis

adducta. Et quibus sequitur quod in una propositione equipollentium non supponit aliquis terminus aliter quam in alia. quod sit principalis pars extremi. Quibus acceptis per regulam dicitur quod negatio preposita subiecto cuiuslibet propositionis facit equipollere contradictorio ipsius propositionis quod est remota negatione ut ista. non aliquid homo currit. equipollent huic nullus homo currit. Postposita vero per hunc modum nullus homo non currit. suo contrario equipollent ut ista. quilibet homo currit. Preposita vero et postposita suo subalterno. ut non nullus homo non currit equale huic omnis homo currit. siue quilibet homo currit. Et valet propositio ab uno equipollenti ad aliud equipollens. que regule vere sunt in non exceptiis. non exclusiis non reduplicatiis. non equiuocis propositionibus immediate postposita negatione totali subiecti per propositionem non se destruentibus. et ubi preceat subiectum principale deducta alia negatione. aut si gno impediente. et respectu horum signorum. omnis nullus. alter. neuter. uterque. quilibet. et cetera. Non sequitur. non tamen. non est aial. igitur tamen omnis homo est aial. nec sequitur non nullus homo per se. est asinus. igitur aliquis homo per se. est asinus. nec sequitur. nullus homo in quantum aial est risibile. igitur quilibet homo in quantum aial non est risibilis. nec sequitur nullus canis non est. igitur quilibet canis est. quia asinus non est verum. nec falsum. cum non sit propositio. ideo non est ista bona propositio nec antecedens est propositio equipollens propositi. nec sequitur. quilibet homo aial non est. igitur nullus homo aial est. Et ita non sequitur. omnis homo si qui currit disputat. vel omnis homo qui non currit disputat. igitur nullus homo qui currit disputat. et non valet hoc. nullum hominem creans est deus nec sequitur omnis propositio in se habens negationem est falsa. igitur nulla propositio in se habens negationem non est falsa. nec sequitur non. permittitur aliquis denarius. igitur permittitur nullus denarius. seu nullus denarius permittitur. nec sequitur non nullus homo non currit. igitur quilibet homo currit quod prima negatio impedit secundam postpositam.

Sed forte contra arguitur. quod non valet propositio ista. nulla chimera potest non esse. igitur quilibet chimera necesse est esse. et hic arguitur ab uno equipollenti ad aliud. igitur non est vera illa particula regule in qua dicitur quod valet

propositio ab uno equipollenti ad aliud. patet propositio et minor. et arguitur maior. quod propositio est impotens et asinus verum. quod contradictorium asinus est falsum. scilicet aliquid chimera potest non esse. quod sequitur aliquid chimera potest non esse. igitur aliquid chimera potest esse quod in ista propositione aliquid chimera potest non esse illa negatio non. non negat ante se. ideo verbum principale istius propositionis. in. manet affirmatum seu non negatum. igitur ista est affirmativa propositio chimera potest esse. igitur et cetera. Item si aliquid chimera potest non esse. igitur potest esse quod chimera non sit. propositio per se. et propositio est falsum. quod propositio est propositio pure affirmativa. cuius modus et verbum infinitum sunt affirmati. cuius subiectum. ista omnia quod chimera non sit per nullo supponitur. Secundo quod non sequitur quilibet oculus non habendo tu potes videre. igitur nullum oculum habendo tu potes videre. et hic arguitur per regulam istam negatio postposita. igitur et cetera. per se. et asinus arguitur inducendo sic. istum oculum non habendo tu potes videre. et istum et cetera. posito quod tu habeas duos bonos oculos. Item quilibet oculum non habes. tu potes videre. igitur quilibet oculum non habendo tu potes videre. per se. et asinus antecedens iducit ex veris. Tercio ponatur quod sit intellectus infinite potencie intellectus. et in qualibet parte illius horum future proponatur et post ponatur negatione subiecti istius propositionis homo currit. et in fine remaneant omnes negationes. et sequitur quod in fine ista propositio nulli propositioni equipollent. quous sit negatio proposita et postposita subiecto. et sequitur vera quod illa non est propositio affirmativa nec negativa. quod si foret affirmativa. tunc forent negationes pares si negativa. tunc forent impares. Item auferendo unam negationem remaneret sua contradictoria adhuc habens negationes infinitas. et idem est iudicium de ea et sua contradictoria. Quarto capiat ista propositio metalis nullus homo non currit. et arguitur quod illa non equipollent alicui affirmatiue. quod illi duo actus negandi naturaliter negative significant. et non se impediunt. quia a proportionem equalitatis non fit actio. igitur non affirmatiue et si sic ista propositio est negativa et non affirmativa. Quinto igitur dato ex negativa sequitur affirmativa. sic arguendo non homo est asinus vel sor. est plato. igitur nullus homo est asinus et sor. non est plato. tenet propositio per regulam. et asinus est affirmatiuum et

Tractatus

præ negatiuū. igitur &c. Ideo forte dicitur quod ex
negatiua sequitur affirmatiua in hypotheticis
Sed contra. quia ans non est propositio negatiua
quia non est aduerbiū. igitur non potest determi-
nare istam coniunctionem vel quia aduerbiū
non potest determinare nisi verbum. aut par-
ticipium.

Sed ad primum dicitur negando istam præ-
nulla chymera potest non esse. igitur
qualibet chymera necesse est esse. quia ans est
negatiuum ut probat argumentum. eo quod ne-
gatio nunquam negat aut distribuit ante se. et si ibi
debet fieri per equipollentiam oportet quod negatio ime-
diate feratur post subiectum. et tunc non sequitur ista
qualibet chymera necesse est esse. ex ista nul-
la chymera non potest non esse. sed sequitur illa. omnis
chymera potest esse. Et si contra allegatur
Aristoteles. primo permenias dicitur quod oppositum
huius recitauit. sed non probauit. Ad secundum dicitur
precedendo prænam quod nō arguitur per regulas
et negat ista quibus oculū non habido. tu potes
videre. quia falsum est quod istū oculū non habido
tu potes videre demisso tuo oculū. sicut ista
est falsa istum oculū. tu non habes potes vide-
re tenendo istū terminū non habes in recto. quia
ex ea sequitur quod aliquod istum oculū non habes potest
esse tu. quod est falsum. quia tamen istū oculū habes
potest esse tu. Ad tertium dicitur quod si preponantur
et postponantur infinite negationes subo istius
propositionis. hoc currit. aggregatum ex istis duo-
bus terminis. et ex istis oibus negationibus
non est propositio. quia est negatio infinita. sicut ista non
est propositio. non non non for. non non non currit.
quia ibi sunt negationes non potest determinari
re verbum iam determinatum. quia unus depen-
det unus dicitur esse terminus principalis et cō-
tra. vñ et ista non est propositio. omnis omnis homo cur-
rit. nullus nullus homo currit. Ad quartum cum
arguitur quod ista est negatiua nullus homo non cur-
rit. quia in ea sunt duo actus inere negatiui nā-
liter significantes negatiue. et non affirmatiue
igitur ista est inere negatiua. dicitur negando prænam.
quia istæ negatiue significant tamen impediunt se quibus
ad vim negandi verbum. et tunc cum dicitur a pro-
portionem equalitatis fieret actio. dicitur quod illud non
est multum ad propositum. sed tamen in naturalibus
verum est quod a proportionem equalitas frequenter
fit impedimentum. quia equalis primum ceteris pa-
ribus. non. n. dicendum est quod ista mentalis. nul-

lus homo non currit. sit mera negatiua. quia non
possit assignari. cui affirmatiue contradiceret
Ad quintum potest probabiliter dici quod ille non eg-
pollent et quod nulla hypothetica est affirmatiua
vel negatiua. Et si dicatur quod non est verius con-
tradicare quod preponere negationem toti quicquid
quod sit de hoc dicitur quod regula sane intellecta est ve-
ra in categoricis. Et ulterius dicitur quod illa. non
homo est asinus. vel for. est plato egpollent distinctiue
ex tribus contradictoriis propositis. ut huius nullus
homo est asinus vel for. non est plato et tota causa est quia ad-
uerbiū non potest determinare nisi verbum vel parti-
cipium. sed propositione non potest determinare. ut per
ex grammatica intuenso modos significandi ip-
sius aduerbiū. Et si arguitur contra quia tunc non
posset darii contradictorium in conditionali. quia
iste non contradiceret si for. currit currit for.
mouet. et non si fortes currit fortes mouetur
quia negatio non potest negare istam notam. si ex-
risione data. Item in ista propositione non
si for. currit for. mouetur ly non est aduerbiū
negandi non impeditum. igitur exercet suum
officium. et non nisi super istam conditionem
igitur ista conditionalis est negatiua. et per præ-
hypothetica est qualis qualitate logica. Ad
primum conceditur quod ista non est contradictoria
date conditionalis. non si for. currit ipse moue-
tur. quia ista si for. non currit ipse non moue-
tur. quia negatio negat solus verba vel partici-
pia. nec est conueniens quod aliqua sit proposi-
tio cui non possit assignari contradictorium.
Ad aliam formam dicitur quod illa negatio non exercet
suum officium super partes illius conditionalis
reddendo illas negatiuas. et non reddit condi-
tionalē negatiuā quibus exerceat suum officiū
super ea quia quicquid sit super parte sit super
toto.

De conuersionibus.

Conuersio est ordinatio

transpositiua extremorum duarum
propositionum consummatis qualita-
tis utroque extremo cōcantiū
sic se habentium quod si a conuersa ad conuer-
tētem formetur argumentum sic significan-
do est formulæ. Ex qua diffinitione sequitur
quod nulla propositio que non habet extremum seu p-
dicatū est conuertibilis. quia nulla talis participat
utroque extremo cum aliq alia cum non habeat vñ

De conuersionibus

hec nō est conuertibilis homo est. q. si conuerteretur talis esset sua cōuertens homo ens ē homo. vel talis aliquid seu ens est homo. s. nulla talis est sua cōuertēs. q. conuertens et conuersa debent picipare vtroq. extremo. et ista caret. igitur et. Et quibus sequit q. nulla ppositio. cuius verbū principale est adiectiuum est cōuertibilis. cū nulla talis habeat predicatum. Unde ista homo currit non est cōuertibilis in istam currēs est homo. q. i. p. ma predicatum nō est ly currēs. et nō valet p. ista. homo currit cōuertitur cum vna. s. cū ista homo est currēs que est cōuertibilis igit illa ē cōuertibilis. sicut nō sequit. illa ppositio homo est cōuertitur cū vna de tertio adiacente. igitur est de tertio adiacēte. Et qm sillogismi aliarum figurarum a prima ipsam primam frequenter p conuersionem reducuntur. ideo propter reductionem illoꝝ inuenta est cōuersio. Et si arguit contra q. est cathegolica ppositio. igitur bz subiectū predicatū et copulam principales partes sui. aut subordnatur vni tali. tenet p. p. diffinitionē cathegolice. Item si sic sequit q. multi sillogismi scēde figure nō possent reduci ad modos prime. q. eoꝝ pmissis nō sunt cōuertibiles vt esset iste sillogismus in sexto. nullus homo currit. aliquid risibile est currēs. igitur aliquid risibile nō est homo. Ad primum dicit ne gando istam p. ista est ppositio cathegolica. igitur habet subiectū predicatū et. aut subordinatur vni tali. Et cum dicitur q. illa ē diffinitio cathegolice. dicitur illud negando. sed ppositio cathegolica est oratio simplex. vna indicatiua. finite significans. et determinate. perfecti sensus ostensiva. et ideo illa non est ppositio quis currit. nec illa oratio deū ē. Et si arguit q. aliqua est ppositio que nō est oratio. q. forte vna talis simplex vox. a. est ppositio. et tñ nō est oratio. q. pres eius non significat separte. Dicit negādo p. istam. q. ad hoc q. aliqd sit o. sufficit q. pres eius significet separte. aut subordinent vni o. cui p. ptes separte significant. Ad fm d. q. multi sunt sillogismi q. per istum modū reduci nō possit. sed p illis sufficit q. aliqui secū cōuertibiles reduci possint. Scēdo accipit p. forma p. a conuersa ad cōuertentē. q. nullus ter

minus est in cōuertēte distributus q. vel saltem sibi similis. nō sit distributus in conuersa ideo non sequit tanq. a conuersa ad conuertentem animal nō est homo. igit homo non est aial et. Tertio accipit q. in p. uersa nō debent terminī p pluribus supponere. vel magis ample q. in cōuertente. nec ecōtra. ideo non sequitur album tunc erit hoc. igitur hoc vel quod erit hoc. tunc erit albus. demonstrādo p. ly tunc. intrans futurum.

Sed dicit solet q. tribus modis cōtingit ppositiones conuerti. q. simpliciter. per accidens. et per contrapositionem. et dicitur q. p. uer tere per contrapositionem est facere de subiecto predicatum mutatis terminis finitis in terminos infinitos. manente cōsimili q. tate et qualitate. et fm istum modū dnt conuertendani vniuersalem affirmatiuam et particularem negatiuam. vt homo nō est quoddam album. igitur quoddam nō album non est homo. Sed iste modus conuertendi nullus est primo. q. non fit de subiecto predicatum. nec de cōuertibili. q. in prima subm est ly homo. et in scēda predicatum est ly non homo. in exemplo dato. Item in casu est illud antecedens verum. et consequens falsum. ponatur enim q. nullum albus sit nec q. homo sit. et patet tunc q. homo non est albus. et consequens est falsum. s. quoddam nō album non est non homo. cum contradictorium eius sit verum. s. omne non album est non homo. Item vniuersalis affirmatiua per istum modum conuerti non potest. quia non sequitur omnis homo est presens. igitur omne non presens est non homo. quia consequens est affirmatiua cuius subm p nullo supponit.

Ad 2o cōuersione simplici dicamus q. ipsa est ordinatio transpositiua extre morum duarum propositionum cōsimilis qualitatis vtroq. extremo communicantiū manente cōsimili qualitate sic se habenturina q. si a conuersa ad conuertentem formetur consequentia ipsa esset bona formalis et ecōtra. Ex qua diffinitione cum secunda suppositione. sequitur q. in conuersione simplici nō supponit aliquis terminus aliter in conuersa quā in conuertente nec econtra. Ad 3o qua conuersione ponitur primo hec regula quod

Tractatus

quolibet ppositio vniuersalis negatiua d' ver
bo principali substantiuo. h'is predicatū termi
nū cōem distributū. de terminis simplicibus
est cōuertibilis simpliciter. manente eadē quā
titate et qualitate. sed vbi predicatū fuerit ter
minus singularis nō oportet manere similes
quantitatem. vnde illa nullus hō est for. con
uertitur in istā singularē for. nō est aliq's hō.
Et si p'dicatū nō fuerit distributū et fuerit ter
minus cōis nō cōuertit' simplr. q' nō segē.
ois senix aial nō ē. igit' oē aial senix ē. sed talis
puertit'. p' accis in ppositionē de inconsueto
mō loquendi. sicut et termini tales. omne ani
mal aliqd' risibile nō est. Singularis nega
tiua cuius predicatū fuerit distributū cū alijs
circumstantijs in vniuersale negatiua conuer
titur. et si predicatū sit terminus discretus in
singularē. Et si indefinite. aut singularis pre
dicatū fuerit nō distributū. in eā cuius predi
catū etiā est nō distributum cōuertit'. vt hō
aial nō est. igitur aial hō nō est. et cōtra. Ex
his sequit'. q' singularis formaliter infert vni
uersalē. Et intelliguntur iste regule nō prece
dente dictione exclusiua. exceptiua aut redu
plicative. vt tantū hō non est et c. Ad nltē tñ
sunt propositiones de verbo adiectiuo nega
tiue q' non possunt conuerti simpliciter. nec per
accis. sicut tales. non promittitur tibi dena
rius. non incipit esse homo. q' lz ex illis cathe
gouce vere inferri possint non tñ valet p'ia
econtra de forma. Ita etiā tales nō sunt con
uertibiles simpliciter tñ nullus homo preter
for. currit. tantum nullus hō inquātū plato
disputat. ga iste nec simplices sunt. nec sillo
gizabiles. iō tales non oportet conuerti.

Secunda

regula. q'libet ppositio particularis. aut indefi
nita affirmatiua de terminis simplicibus. de
verbo substantiuo principali h'is predicatū
terminū cōem. conuertibilis est simpliciter i
particulare aut indefinitā affirmatiua. et si pre
dicatū fuerit terminus discretus in singularē
puertit'. et ita de singulari affirmatiua ē dicē
dū. fm q' p'dicatū fuerit cōe aut discretum.

Secundo contra primā regulā. ga hec infi
nitus numerus non est finitus. est
v'is negatiua q' simplr pueri nō pōt. q' nō
pōt pueri in istā nullus finitus numerus est
finitus nūerus. nec in aliā. igit' et c. Et scō

hec est v'is negatiua q'libet hō nō est cur
rens q' nō pueritur p modū dictū. ga ex ipā
non sequitur q' nullū currens est aliquis hō.

Tertio q' nō sequitur nulla ppositio puer
tens est vera. igit' nullū vez est ppositio cō
uertēs. ga posita ista p'ia in mente. nulla alia
ppositione exite ab ea vel eius pte. est ante
cedens vez. et psequēs falsus. ga se destruit.

Quarto. ga nō sequitur ad videndū requirit'
oculus. igit' qd' requiritur ad videndū ē ocu
lus.

Quinto. ga ista nō hz simplr cōuert'
ois chymera pōt nō ēē. Sexto. nō sequitur
ois hō asinū nō videt. igit' oē videns asinū
nō est hō. q' in casu asis est vez. et p'is falsū.

Septimo. ad egtrandū requiritur equus.
igitur qd' requiritur ad egtrandū est equus.

Ad primum

et scdm d' q' ista
argumēta nō sunt
tra regulā. q' iste propositiones non sunt sil
logizabiles. nec i eis sunt suba distributa. Ad
tertū dicit' in insolubilibus. Ad quintū dī
citur q' ista est affirmatiua ois chymera pōt
nō ēē. cui' cā ē. q' ista ē affirmatiua. ois chy
mera pōt esse. sed negatio sequens nō negat
verbū precedens. igitur ista ponit aliqd' igit'
nō est negatiua. Ad sextā formaz d' negā
do istam esse conuertibilez. q' nec est de ver
bo substantiuo. nec negatio distribuit quēlibet
terminū cōem distribubile rectū ex pte
post. qd' requiritur. igit' et c. Ad alias dicit'
q' ille nō sunt pueritiles. nungd' tñ iste pos
sint habere aliquas propositiones sibi equi
uuentes. de p'similib' terminis. q' possint cō
uerti. dicitur q' sic. ga tales videre est ens ad
qd' requiritur. oculus. equitare est ens ad qd'
requiritur equus. sed tñ quicqd' sit de isto tā
impossibilis est ista. ad videndū requiritur
oculus. q' est ista que datur p' conuertēte. s.
qd' requiritur ad videndum est oculus. sequi
tur enim si ad videndum requiritur oculus
q' ad videndum oportet habere oculum. et
ex isto sequitur ad videndum necesse est habe
re oculū. et vltra. igitur necesse ē habere ocu
lum. consequens falsum. et ita etiā alia est fal
sa. s. ad egtrandū requiritur equus. ga nō
oportet ad egtrandū. nec necesse est habere
equum. cum nō necesse sit equitare nec equū
habere. Et iō nō indiges oculo ad videndum
quo indiges ad videndum nec oculo quo nō

De cōuersione

indiges ad vidēdum. sicut nec nō idiges ad equitādum aīali. quo indiges ad equitādūz. nec quo nō indiges ad equitādū. **Propositio** indefinita affirmatiua exclusiua habēs predicatū terminūz cōez. pōt simpliciter conuer ti in propositionē sibi cōuerspōdentē vniuer salē de terminis trāspōitis. vt tñ hō est cur rens. igit omne currens est hō. ⁊ ecōtra vni uersalis affirmatiua in indefinitā. ⁊ intelligit ista regula modo nunc dicto. ⁊ modo etiam dicto ante vbi de exclusiuis actum est.

Particularis aut indefinita ne gatiua de ver bo substantiuo in terminis simplicibus. ha bens predicatū ⁊ ē. de incōsuetō mō loquēdi cōuertitur indefinitā particularē vel singula rē affirmatiua de mō incōsuetō loquendi. vt hō currens nō est igit currens hō nō est. ⁊ hec de cōuersione simplici sufficiant.

Conuersio p accēs est trāspōi tiua ordinatio extre moy duarū propositionum vtroqz extremo ordine cōuerso cōicantiū. manēte p similit q litare sic se habentiū q si a cōuersa ad cōuer tentē formēt pīa illa esse formālis ⁊ nō ecō tra. vt oīs hō est aīal. igitur quoddam aīal est homo.

Pro qua conclusione est prima regula q quelibet propositio vniuersalis negatiua de verbo substantiuo de terminis simplicibus intelligēdo vt prius. habēs pre dicatū siue distributū. siue nō. pōt cōuerti in particularē aut in indefinitā vel singulārē ne gatiuam. de consuetō modo. vt oīs hō aīal non est. igitur quoddā aīal hō non est. Et si subm ⁊ predicatū fuerint distributa. ouerti pōt in ppositionē ⁊ predicato distributo.

Propositio particularis. aut in definita vel singu laris negatiua de verbo substantiuo habens predicatū intelligēdo vt prius. conuer ti pōt in particularē indefinitā vel singulārē negati uā de incōsuetō modo loquendi. ⁊ nō de cō sueto. vnde licet sequatur aliquis homo nō ē risibilis. igitur aliqō risibile hō nō est. nō tñ seqt ecōtra. aliqō risibile hō nō est igit ali quis hō nō est risibilis. **¶** Itē h sequatur hō nō est currens. igit currens hō nō est. tñ seqt currens hō nō est. igit hō nō est currens.

Uniuerſalis affirmatiua hīs predicatū vt su pra cōuertit in indefinitam. aut particularēz vel singulārē affirmatiua. vt oīs hō est sor. igitur sor. est hō. Exclusiua affirmatiua d ter minis vt prius cōuertitur in indefinitā singu larē. aut particularē affirmatiua. vt tantū ani mal est hō. igitur hō est aīal. q sequit bene tantū aīal est hō. igitur oīs hō est aīal. ⁊ vltra oīs hō est aīal. igitur hō est aīal. igit a pri mo ad vltimū si tñ aīal est homo. omnis homo est animal.

Sed incidit dubiū vtrū quelibet ppo sitio de verbo adiectiuo carēs pre dicato. qūis nō possit cōuerti. possit tñ habere aliquā secū conuertibile. q conuer ti possit ⁊ arguitur q nō de multis. sicut ista nō con uertitur nec hz aliquā secū conuertibile que possit ouerti p mittit denarius incipit instās qd nō ē cē intelligit rosa ⁊ sic de multis alijs.

Ideo dī ad dubiū q multe sunt ppo sitiones cathegorice q nō ouerti possunt nec hnt aliquas q cōuerti possint. tā de verbo adiectiuo q de substantiuo. q: cū cō uersiones inuente sunt vt sillogismi alia. figu rarū reduci possint ad quattuor pime non sunt inuente nisi pp cōuertere propositiones sillogizabiles. sed multe sunt propositiones de verbo substantiuo vel adiectiuo cathego rice que nō sunt sillogizabiles. vt tales tantū oīs hō currit. tñ oīs hō preter sortē excipit Infinitū pondus sor. nō pōt portare. multe igitur sunt propositiones cathegorice de ver bo substantiuo. vel adiectiuo q nō requirunt conuersiones. vnde qz nō oportet in reducti onē sillogismo. dātoz ab Aristo. conuertere particularē negatiua posuit illā si ouertibile.

¶ In ppositiōibus tñ simplicibus de ver bis adiectiuis vel substantiuis q sunt de subie ctis particularizatis aut vniuersalizatis p ta les terminos oīs. nullus. aliquis. alter ⁊ ē. q sūt sine termino āpliatiuo ipōtate pfusionē. aut cōpositionē incōnētēs vī q ipē nō ouertan tur. nec hōe possint aliqō sibi cōuidentes. q ouerti possint. q: h ista nō possit ouerti hō mo est tñ vna secū ouertibilis de terrio adia cente pōt ouerti. Et ita h ista nō possit con uerti. te tedet vni. tñ hōe pōt vna secū cōuer tibile q ouerti pōt. vt ista aut talē. tu es ens

b

Tractatus

quod tederet vñij. T aliū autē ppositionū. imedi
ate post hoc erit instans. tñ nullus hō preter
for. currit. oīs hō preter platonē inquātū rīfī
bile nō est currens. nō oīz regere cōuertēn
tes. qz talis reqsūto plus ageret sollicitudinē
qz pfectionis rē.

Incipit tractatus cōsequētiar.

Consequentia

denotata a ly si vel ergo est ne
cessaria habitudo duarū ppositi
onū. qñ scde nō pōt ptradictio
rūm stare cū prima. sine noua ipositione. vñ
pōt esse pueribilis cū vna tali sine sua noua
ipositione. Qua diffinitione habita. p3 qz nō
v3 pñia ista. hec pñia est bona. igitur cōtradi
ctōnū pñtis repugnat aīfī. qz forte ptradictio
nū pñtis nō est. aut qz forte ista pñtia nō h3
aīfī neqz pñs. aut forte si h3 aīfī nō h3 pñs
aut econtra. vt cū dicimus forte corrente ipē
mouet. qz si iste ablatiuus tenet in pñtia. tñc
puertitur cū pñia. qz equalit hūc pñtie. s. si
for. currit ipē mouet. Idz etia3 qz ista forma
nō valet. nō pōt esse qz aīfī hūis pñtie sit
vex qn eius pñs sit vex. sic significando. igit
ista pñtia est bona. qz nō valet pñia ista. nul
la ppositio est vera. igit nullus deus est. r
nō pōt aīfī esse vex fī cōez opīnionē quin
pñs sit vex. co qz nō pōt aīfī esse vex sic si
gnificando. oppositū tñ istius pñie pōt stare
cū aīfīe eiusdē id nō valet. Idz p3 istā pñti
am nō valere. hec pñia ē bona denotata a ly
si vel ergo. igit si ita est sicut significat p eius
aīfī. ita est sicut significat p eius pñs. qz ista
pñia est bona tantū hō currit. igit chymera si
currit. r nō oīz qz si ita sit sicut significat per
aīfī ita sit sicut significat p pñs. nunq. n. est
ita aut pōt esse ita sicut significat p pñs. sic. f.
qz nunq. est ita qz chymera non currit. qz si
ita est qz chymera nō currit. igit ita est ens
vel entia vel aliquāliter esse qz chymera non
currit qd nō contingit. adeo rē.

Consequentia^{bonarū alia} simplici
ter alia vt nunc. r ponitur pñia bona vt nūc
presupposito qz nō sit potentia ad preteritū
sic qz nūbil qd iā fuit pōt deus facere nō fuit
se. r qz deus nō pōt verificare istā adā nō fū
it sic significando. Quo habito dī qz pñia bo

na vt nunc est necessaria habitudo duarū pro
positionū qñ pñtis cōtradictōnū pōt sic si
gnificando repugnare aīfī aut salte pōt esse
cōuertibilis cū vna tali qñis aīfī nō potue
rit nō repugnare sic significando. Ex qbus
segtur qz aliqua pñia mala est possibilis r cō
tingens. qz hec est talis. antēps nō fuit. igit
deus nō est. oīs tñ bona pñia ē necessaria. qz
quēcūqz ppositio modo est necessaria ipsa
nō erit cōtingēs aut falsa sic significando qñis
falsa erit necessaria sic significās. Apud eūz
vero qz poneret potentia esse ad preteritū. r
qz deus pōt verificare istā ppositionē. adā
nō fuit. nulla foret pñia vt nūc. sed oīs pñia fo
ret vt semp. De qua pñia vt nunc ponitur
ista regula qz quelibet ppositio impossibilis
nunc seu p accidens est apta inferre quālibet
aliā ppositionē vnde bene segtur adā nō fuit
igit chymera est. qz p nulla potētiā pōt
oppositū pñtis stare cū antecedere. Ex quo
sequitur qz ista pñia nō valet hūis pñtie cō
sequens est simplr impossibile. igit r aīfī
est simplr impossibile. Dicitur secundo qz
qñlibet ppositio nunc seu p accidens necessa
ria. est apta sequi ad quālibet ppositionē. vñ
bene segtur deus est. igit adā fuit. Ex quo
sequit qz nō valet pñia ista. a. pñia est bona. r
eius aīfī est simplr necessariū. igit r pñs
est simplr necessariū. Alie quoqz pñt cē pñe
vt nunc. qz tā aīfīa qz pñtia sunt vera r ea
rū veritas dependet ex fundamento posito.
vt tales. hoc instans est. igit tu nō disputas.
demonstrato instāti presenti te nō disputāte.

Consequentia^{autē semp} alia forma
lis alia materialis. mālīs semp est necessaria
habitudo duarū ppositionū qñ secunde cō
tradictōnū nō pōt nec poterit nec potuit sta
re cū prima sine noua ipositione vel pōt esse
cōuertibilis cū vna tali cui non pōt qñbz silīs
in forma valere sic significādo. De qz dat
primo hec regula qz qñz ppositio impossibilis
cōtradictōnē nō includens formaliter ē apta
inferre quālibet ppositionē vnde bene sequit
nullus deus est. igit tu disputas r ex ea etiā
sequitur qz tu nō disputas. Ex qz sequitur qz
ista nullus deus est includit cōtradictōnē. qz
ex ea sequit ptradictio. qz ex ea sequit qñbz
ps cōtradictōis. Id nō v3 pñia ista. hec pñia

Consequentiaꝝ

est bona et eius pñs est formaliter impossibile. igitur eius añs est formaliter impossibile. Dicitur scđo qđ qđz ppositio necessaria est ad quā libet aliā ppositionē apta seq. vñ bene sequitur tu curris. igitur deus est. Multe tñ sunt pñe materiales simplices bone quaruz nec añtia nec pñia sunt impossibilia vel necessaria sicut iste sor. credit qđ ois hō decipitur. igitur sor. decipitur.

Consequentia formalis bona denotata a ly si vel ergo est necessaria habitudo duaruz ppositionū qđz secunde cōtradictoriū non pōt stare cū prima sine nona ipositione vel pōt esse cōuertibilis cū vna tali sine sui ipositione. cui qđz filis in forma pōt valē sic significando. ¶ Et qđ diffinitione seqđ qđ ista pñia nō vñ. bec pñia est bona et formalis. igitur si intelligitur ita est. et sic significat p añs. intelligitur ita esse sicut significat per consequē. qđ bec consequentia est bona et formalis hō currit. igitur risibile currit. et non si intelligis hominem currere. intelligis risibile currere. igitur. et c.

Sed forte cōtra arguit. qđ ista pñia est bona et formalis si sor. curreret ipse moueret. et tñ cōtradictoriū pñis non est aptū natū repugnare añti. qđ iste non repugnat sor. curreret. et sor. non moueretur. qđ neutra istaz est vera vel falsa. et nihil repugnat nisi vñ falso. et cōtra. aut falsum falso igitur et c. ¶ Itē ista pñia ē formalis. tu differs a te. igitur baculus stat in angulo. et tñ qlibet filis nō vñ. qđ sit formalis pbat qđ formaliter sequitur. tu differs a te. igitur tu es et tu nō es tu qđ si qlibet duar ppositionū p se sequitur ex alia formaliter itē cōiuncte ex illa etiā formaliter sequitur. sed qlibet istaz tu es tu. tu nō es tu. formaliter sequit ex illa. igitur iste due formaliter sequitur ex illa. p3 cōsequentia. et arguitur minor. qđ n. secunda formaliter sequatur satis p3. qđ est exponēs illius. et qđ prima formaliter sequitur arguit. qđ formaliter sequit tu differs a te. igitur tu es. et bene sequit formaliter tu es. igitur tu es tu. igitur a primo ad vltimū seqđ qđ si tu differs a te tu es tu. et formaliter. et si sic tunc seqđ formaliter. tu differs a te. igitur tu es tu. et tu nō es tu. et vltra formaliter seqđ tu es tu et nō es tu. igitur tu es tu vel

baculus stat in angulo et tu nō es tu. p3 cōsequentia. qđ prima pñs pñtis seqđ ex pma pte añtis. qđ bñ seqđ tu es tu. igitur tu es tu. vel baculus stat in angulo. et scđa pñs pñtis seqđ ex scđa añtis tāqđ ab eodē ad idē. igitur tota ista copulatiua seqđ formaliter ex illa copulatiua qđ est añs. et tñ vltra seqđ formaliter tu es tu vel baculus stat in angulo. sed tu nō es tu. igitur baculus stat in angulo. qđ arguit a diffinitione cū destructione vnius pñis sup aliā partē. igitur a pmo formaliter seqđ. tu differs a te. igitur baculus stat in angulo. qđ oēs pñtie iterme. die sunt bone et formales nō variat. qđ aut aliqđ sibi filis in forma nō valeat pbat. qđ bec nō valet hoc differt ab hoc. igitur hoc ē hoc. et hoc nō ē hoc. demōstrādo i añte sorē et platonē in pñte. et tñ ibi ē filis forma. qđ est filis terminorū discretio i vna sicut i aliā. filis quātitas et qūitas et suppo. et qūitēqđ pñctas vnius termini ē in vna etiā et i aliā cōsiliis. et ē cōsiliis modus significādi. igitur iste sunt filii vni formaz. et pñia apđ eos qđ ponit. formā pñtie attēdi solū penes ista tā notata qđ dicūt istas pñias ēē filii formaz. hō currit. igitur aīal currit. hō currit. igitur lignū currit. ¶ Itē ista pñia ē bona. hō currit. igitur risibile currit et bec nō ē bona. hō currit. igitur rudibile currit. et iste sunt filii formaz. igitur et c. ¶ Item bec pñia nō ē bona et formalis nō si hō currit. risibile currit. nec ista. nō si animal currit suba currit. qđ oppositē cōtradictorie sūt et hē bone et formales. et tñ istaz pñiaz cōtradictoria pñtis nō pñt stare cum añte. igitur et c. ¶ Itē ista pñia ē bona. hō ē nō hō. igitur capra disputat. et tñ nulla est habitudo inter añs et consequēs. qđ ois habitudo qđ est cōsequentia ē cōsecutio. sed nulla est cōsecutio illius ppositionis cū sit de terminis iptinētib⁹ ad istā aliā. hō nō ē hō. igitur istius ad illā nulla ē cōsecutio nec pñmētia. ¶ Itē de sūt pñe. hōc nullus hō ē nisi aīal ē. et cōtradictoriū pñtis non repugnat añti nec pōt repugnare sic significādo. filii dicat de ista. qđ de est tu es. ¶ Et pro solutiōe istoz accipiatur primo qđ formalitas consequētie attēditur penes terminorū pertinentiam adinuicem consequētis et antecedētis et proprietatem et ordinem. Et quo p3 qđ iste pñtie nō sunt filies forme. hō currit. igitur risibile currit. homo currit. igitur

Tractatus

signi currit. qz nō est illis terminorū p̄tinetia
nec iste tu es. igit̄ tu es tu. tu eris. igit̄ tu eris
tu. qz copule nō hnt p̄similes p̄prietates pe/
nitens. Accipiat scđo qz formalitas p̄ne h̄z i se
latitudine ⁊ vna p̄na ē altera magis formal.
¶ Regule generales p̄sequentiarum.

De cōsequentis

igit̄ ponitur iste regule. ¶ Prima
si p̄na est bona affirmatiua deno/
minata a ly vel si ergo vel igit̄ si/
gnificans ex cōpositione suorū terminorū. h̄is
⁊ p̄ns expressa quorū nullū est multiplex. ⁊
āns est ver⁹ p̄ns eius est verum.

Secunda regula. si p̄na est bona
affirmatiua denotata a
ly si vel ergo vel igit̄ significans ex p̄positiōe
suorū terminorū ⁊ p̄ns eius est falsum āns
etiam est falsum.

Sed forte arguit̄ p̄tra. qz sit. a. vna p̄na
bona cuius āns sit scitū a te ⁊ p̄ns
nō sit ab aliquo scitū. sed tibi dubius. dubites
enī an ex vero seq̄tur falsum in p̄na bona ⁊
formali. ⁊ p̄z qz ista p̄na est bona vt pono. scit
a te eē bona. qz firmiter credis qz sit bona
⁊ nō decipis in credēdo ⁊ istius āns est ver⁹
cū aliis p̄ditionibus. ⁊ tū p̄ns nō est verū. qz
p̄ns nulli vere significat sicut nec suū p̄radi/
catoriū. id nō est ver⁹ illud p̄ns. ¶ Item p̄ illō
p̄ns nullus intellectus rectificat. id nō est ver⁹
¶ Scđo arguit̄ sic. ista p̄na est bona for. non
demonstrat̄. igit̄ hoc nō demonstrat̄. ⁊ āns il/
lius est ver⁹ in casu. ⁊ p̄ns nō pōt esse verum
sic significādo. igit̄ ⁊ c. ¶ Tō forte dī qz nō ē
posse qz āns illius p̄ne sit ver⁹. qz tunc ē p̄ns
esset ver⁹ sic significādo. qd tū nō pōt esse ve/
rū sic significādo. vt forte dicitur. ¶ Sed cō/
tra tūc seq̄tur qz. a. ⁊. b. p̄pōnes cōuertitur
sic significādo. qz iste cōuertitur vt pono. ⁊
.a. pōt esse verū ⁊ pōt sciri. ⁊. b. nō pōt esse
verū nec pōt sciri sic significādo. qz si datur
ponatur qz vna istarū sciat̄ ⁊ alia nō. ista p̄na
stātē sic significādo. ⁊ tūc seq̄tur qz istius p̄ne
āns est ver⁹ ⁊ p̄ns falsum. ¶ Tercio sic. qz
seq̄tur hoc est falsū. igit̄ hoc est falsum. ponen/
do qz illa sit p̄na metālis. ⁊ demonstratur p̄ns
vtrōbiqz ⁊ p̄z qz āns est ver⁹. qz significat p̄ni/
cipaliter qz hoc est falsū cū sit. p̄pō mentalis
⁊ hoc est falsum. qz se falsificat. adeo est antee

dens verum. ⁊ cōsequēs falsus. vt p̄z igit̄ ⁊ c.
¶ Et arguitur qz cōtradicōrium p̄ntis re/
pugnat ānti eiusdē. qz ista repugnat hoc ē fal/
sum ⁊ nō hoc est falsus. qz ex scđa seq̄tur qz
nullū falsum est hoc. Vel in eodē casu arguit̄
qz illa p̄na est bona ⁊ eius p̄ns nō est verum
nec falsus ⁊ āns verū. qz enim p̄ns nō sit ve/
rū p̄z. ⁊ qz nō sit falsum arguitur. qz eius cō/
tradicōrium est falsum. qz seq̄tur nō hoc est
falsum. igit̄ nullus falsum est hoc. tenet p̄na a
cōuersa ad cōuertentē. ⁊ cōsequēs est falsum
qz aliqd falsum est hoc. ¶ Quarto arguitur
sic. qz frustra additur in regulis qz āns ⁊ p̄se/
quēs sint simpliciā. ⁊ nō equoca. qz p̄pō equi/
uoca nō est vera nec falsa. igitur nulla p̄na ē
cuius āns aut p̄ns sit multiplex. ¶ Sed ad p̄i/
mum dī qz nō dī p̄positio vera ex eo qz ve/
re vel false significet. nec ista est diffō. p̄pōnis
p̄positio est oro vere vel false significans. ¶
p̄pō est oro vna. indicatiua. ⁊ p̄fecte ⁊ deter/
minate veri vel falsi sensus demonstratiua. si/
gnificando sic. data enī cōi diffōne. Ioz cōce/
dere qz aliqua disiunctiua affirmatiua in casu
est vera. cuius tū vtrāqz p̄s nō est vera. vt ta/
lis rex sedet vel nullus rex sedet. nec v̄z p̄na
ista hec est tibi p̄positio. igit̄ est vera vel falsa
tibi vel dubia tibi. nec seq̄tur. igit̄ ē v̄e v̄l false
vel dubie tibi significās. qz forte ista rex sedet
est falsa ⁊ est firmiter credita absqz hesitatiōe
āns enim est verū in casu ad intellectū positū
p̄ descriptione. p̄pōis vere. ⁊ p̄ns suata sua
significatione est falsus. Et dī ad sam formū/
lā qz illa nō est descriptio p̄pōnis vere. ¶ Ad/
sam dī cōcedendo illā p̄nam ⁊ dī qz āns p̄t
eē ver⁹. sed p̄ns nō pōt esse ver⁹. sic significādo
⁊ cōceditur cōclusiōes ibi illate. s. qz. a. ⁊. b.
p̄pōnes cōuertitur. ⁊. a. pōt esse ver⁹ ⁊ sciri.
⁊. b. nec pōt esse ver⁹ nec sciri. sic significās
sicut sepe accidit qz multe sunt p̄pōnes pos/
sibiles qz nō pōt esse vere. sicut hec copulatiua
solus fort. qz est demonstrat̄. ⁊ hoc est fort. ⁊
hoc nō est fort. qz ista seq̄tur ex ista. solus fort.
qz demonstratur est fort. ⁊ plato nō est fort. ⁊
ita cōceditur qz hec v̄lis pōt esse vera nihil
demonstratur qzuis eius nulla singularis pos/
sit esse v̄a sic significando. sed ista nunq̄ ē ve/
ra aliqua eius singulari existente. ¶ Item all/
que sunt p̄positiones vere que non possunt
esse false sic significando. vt puta hoc demon

Consequentiaꝝ

stratur demonstrato aliquo. hoc intelligitur
in his q̄ tū ē cōcedendū in aliquo casu q̄. a. sit
vex. b. existēte. nec est concedendū q̄ antecē-
dēs illius p̄nc. for. non demonstrat. igit̄ hoc
nō demonstrat. sit vex. et p̄nc falsus. id nō ad-
mittat q̄. a. scit. et nō. b. existente. b. sic signi-
ficado. ¶ Ad tertium dicit̄ in insolubilibus.
¶ Ad quartū dī q̄ apud illū q̄ poneret q̄ p̄
positio plures nō ēēt p̄positio sicut posuim⁹
supra nō oꝝ illud ponere. apd vero cōcōz op̄i-
monē opinatiū illud. requirit̄ illud. et ita etiā
apud ponētes p̄positionē p̄pōtheticā nō ēē
q̄lē q̄litate logica nō oꝝ ponere in regula ly-
affirmatiua. sed d̄ hoc in fine dicitur. ¶ Tñ
de p̄terito regula poni non pōt nec de futu-
ro. sicut nec sequētes. vnde nō sequitur ista con-
sequētia est bona et añs eius fuit vex. igit̄ cō-
sequens eius fuit vex. nec seq̄ ista consequē-
tia est bona et antecedens eius erit vex. igit̄
consequens eius erit vex. et nō sequitur ista
consequentia est bona. igitur qñ erit aut fuit
eius antecedens vex eius consequēs erit aut
fuit vex. q̄ forte neutriū vel non vtrūq̄z erit
aut fuit vex. etiā non sequitur ista p̄nc est bo-
na et añs eius fuit vex. igit̄ p̄nc eius fuit ve-
rū. si eius cōsequēs fuit qñ eius antecēdēs fu-
it vex. q̄ consequēs est vna conditionalis fal-
sa. ¶ Ex p̄dictis patere potest q̄ possibile
est q̄ aliq̄ consequentia sit bona cuius ante-
cedens sit necessariū et consequēs impossibi-
le. vt si deus est. igit̄ hō est asinus. signi-
ficet adēq̄te q̄ si deus est aliqd est manente
p̄nc significatione prima. et ita p̄ q̄ aliq̄ p̄nc
est impossibilis ex cuius ante sequitur p̄nc eius
dē. Ex p̄dictis quoq̄ cōcludi pōt q̄ nō oꝝ p̄
regula sustineri q̄ si aliq̄ p̄nc est bona et ita ē
sicut significat p̄ añs est ita sic significat per
p̄nc eiusdē. p̄ q̄ ista p̄nc est bona. si deus ē
nulla chymera est. et ita sicut q̄ significatur
p̄ añs et nō est ita sicut significat p̄ p̄nc. sic i-
telligendo q̄ nō est ita q̄ chymera nō sit si-
cut sup̄a oñsum est. Et p̄ hūc modū nō se-
quitur. añs illius p̄nc est vex. igitur ita est si-
cut significat p̄ ip̄s. p̄ ista p̄nc. chymera nō
est. igit̄ chymera nō ē hō. q̄ nō ē ita q̄ chy-
mera nō ē. Et p̄ idē p̄ nō seq̄. ista p̄nc ē bo-
na. et nō est ita sicut significat p̄ p̄nc. igit̄ nō
est ita sicut significat p̄ añs. p̄ in ista p̄nc. de-
us est. igit̄ chymera nō est. Et sicut nō sequi-

tur de p̄senti sic nō sequitur d̄ p̄terito aut
de futuro.

Alia regula est q̄ si p̄nc est bo-
na affirmatiua de-
nominata et significans et h̄ns añs et p̄nc ex-
pressa. quoy nullū est multiplex scita esse for-
malis. et añs est cōcedendū ab aliquo. et cō-
sequens ē intellectū p̄positū. et cū his bñ scit̄
q̄ ex concedendo nō seq̄ nisi cōcedendū tūc
p̄nc ab eodē est p̄cedendū. Sed nō seq̄ hec
p̄nc est bona scita esse talis. et añs est ab ali-
quo concedendū et p̄nc est intellectū. igit̄ p̄nc
est cōcedendū. q̄ forte creditū est q̄ añs sit
falsum. aut forte creditū est q̄ ex cōcedendo
sequitur nō cōcedendū. Et etiā posita ista. hoc
instans nō fuit et admissa. deinde durāte tpe
obligationis. p̄posita ista hoc instans fuit negā-
da est. et ita est facta. tunc hoc instans fuit. tñ
adhuc ista est neganda hoc instans fuit. qua-
re cedat tps obligationis. et tunc patet q̄ ista
forma nō valet. hoc erat sequens exposito. et
bene admissio et antecēdēs fuit concedendū.
igitur et cōsequēs. imo antecēdēs fuit cōce-
dendū et p̄nc nō iā enim hec cōsequentia est
bona. hoc instans fuit. igitur hoc instans fuit.
q̄ p̄ nullā potentiā posset oppositū p̄nc ista
re cuius ante cōpossibilit̄. Et accipiat in di-
cta regula cōcedendū nōsaliter. et nō partici-
pialiter et q̄ accipiēdo p̄ncipialiter multa ne-
cessaria simpliciter sunt neganda. et multa i-
possibilia simplr sunt p̄cedēda bene rīdēdo.

Ex qua regula sequit̄ alia. s. q̄ si sit
aliqua cōsequētia bona de-
nominata et significans et h̄ns añs et p̄nc
quoy nullū est multiplex. scita esse formalis
et antecēdēs est cōcedendū et cōsequens in-
tellectū p̄positū. et cū his bene scitū est q̄ ex
cōcedendo nō sequitur nisi concedendū. et q̄ ex
vero non sequitur falsum cōsequēs nō ē dū-
bitandū nec negandum.

Alia re gula est q̄ si p̄nc ē bona de-
nominata et significans et h̄ns
añs et c. quoy nullū et c. scita esse formalis. et
p̄nc ē negādū ab aliquo et añs intellectū p̄po-
sitū. et cū his bñ scitū ē q̄ negādū nō seq̄ ni-
si ex negādo. tūc ē añs ab eodē negandū.

Ex qua se quitur alia q̄ si conse-
quētia est bona affir-
matua denominata et significans et cetera.

Tractatus

hīs antecedēs &c. quoy nullū &c. scita esse formalis & pñs ē intellectū ppositū & cū hīs bene scitū q̄ ex vero nō seq̄ falsū. & ē pñs negandū. tūc añs nō est ab eodē dubitandū nec cōcedendū & capie hīc dubitandū pro eo cui dō dubie respondi ab aliquo.

Alia regula est q̄ si pñs bona &c. significans &c. hīs &c. quoy nullū &c. scita esse formalis. & añs est dubitandū. & pñs intellectū ppositū. & cū hīs scitū est q̄ ex nullo vero seq̄ falsū. tūc pñs nō est negandū.

Alia regula est q̄ si pñs est bona &c. significans &c. hīs &c. quoy &c. scita esse formalis. & pñs est dubitandū. & añs est intellectū ppositū. & cū hīs bene scitū est q̄ ex nullo vero seq̄ falsū. tūc antecedēs est negandū vel dubitandū.

Sed contra forte arguit q̄: ponatur q̄ añs istius pñe bone hō currit. igitur risibile currit. sit tibi positū. scitū esse tale. & a te bene admissū & pñs tibi depositū. tūc ista pñs est bona & añs est concedendū. & tñ pñs est negandū. Secundo q̄ ponat q̄ ista hō est asinus principaliter significet deū &c. tūc ista pñs est bona deus ē. igitur hō est asinus & añs est pcedendū & pñs nō. S; ad primū dī q̄ stāte illo casu añs illius pñe est cōcedendū q̄: positū & bene admissū. & pñs est cōcedendū & nō negandū. q̄ nō seq̄tur est depositū & admissū. igitur est negandū. sed o; plus assumere ad cōcludendū q̄ pñs sit negandū. s. q̄ sit bene admissū scitū esse tale &c. sed hoc ipsi posito repugnant. quia nunq̄ ē eadē ppositio cōcedenda & neganda respectu eiusdē ridentis & respectu eiusdē obligationis & sensus. Ex q̄bus p; nō seq̄ añs istius pñe scite esse bone &c. cū alijs pñculis. ibi pñs ē cōcessus. igitur pñs ē cōcedendū. sed o; q̄ sit bñ cōcessus. Ad scdū dī q̄ apd eos q̄ eodē mō rīdendū dicunt infra & extra ad ppositionē quā ponimus. suā significatiōne variare. & dicunt istā esse negandā hō est asinus quā sit necessaria. q̄ ex cōi nō negaret. addendū fore in regula q̄ pñs nō ēēt bona. pp̄ aliā ipositionē a priori factā. S; apd eos q̄ rīdent ad ppositiones fin earū q̄ ita ē sicut infra dicet. añs istius pñe est cōcedendū & pñs. q̄ p; istū modū oē simplr necessariū est cōcedendū. vtz aut cōcedat qñ

proponit aut nō. infra dicendū est. Ex q̄bus p; istas formas nō valere. ista pñs est bona affirmatiua denotata &c. significans &c. hīs &c. quoy nullū &c. cuius añs est scitū. & pñs est intellectū a te. igitur pñs est scitū a te. q̄ forte creditū esset a te q̄ ex vero seq̄tur falsū. & positio q̄ nō esset alia ppō ab ista pñs vel ei? pte. ois ppositio scita a te est affirmatiua. igitur nulla scita a te ē negatiua scires añs & bene scires istā pñam ēē bonā cū alijs pñculis & tñ nō seq̄tur pñs ēē scitū. q̄ repugnat pñs sciri apud eos q̄ ponunt pte supponere ppositione cuius est ps. ¶ Itē nō seq̄ ista pñs ē bona cū partienlis positio scita ēē talis. cui? añs est scitū a te vel scitū ēē vtz. & bene scis q̄ ex nullo vero seq̄ falsū. igitur pñs est scitū a te esse vtz. q̄ forte repugnat pñs sciri. vt i ista pñs bec ppositio nō est scita a te ēē vera igitur bec ppō nō ē scita a te esse vera demonstado vtrobiq; pñs. pñs aut nō est ppositio falsa. q̄ eius cōtradictoriū est falsū. & nō p̄ illud cōsequens sciri a te esse vtz. Ex q̄bus p; q̄ est aliq̄ ppositio q̄ nō pōt ab aliquo sciri esse vera sic significans.

Sed pro regula teneat q̄ si ē aliq̄ pñs bona &c. denotata &c. significans &c. hīs &c. quoy &c. scita ēē bona. & añs est scitū. & pñs est intellectū. & nō repugnat ipm sciri. & scitur bene q̄ ex nullo vero seq̄tur falsū. & cōsideratur sufficienter d. cōsequēte. tunc pñs est scitū. & ita dicatur. si añs est scitū esse vtz cū illis pñculis datis q̄ pñs est scitū esse vtz. Ex quibus p; illū nō esse bonū modū arguendi. s. bec cōsequētia ē bona denotata &c. significans &c. habens &c. quoy rū &c. & eius añs est intellectū a te. igitur eius pñs est intellectū a te. q̄ si fieret pñs cui? antecedens ēēt latinū. & pñs grecū. q̄ sciret ēē bona añs in casu est intellectū. & pñs. nō pōtes. n. credere tu p verā relationē cui firmiter assentires q̄ illa pñs ēēt bona vt ista. hō currit. igitur antropos trechi. Cōsiderās ēt su pradē videbit q̄ bec pñs nō v; a. ppō scit a te. igitur tu scis sic esse sicut. a. ppō significat a. ppō et sicut. significat scis. a. ppōne significare. nec ecōtra seq̄tur. tu scis sic esse sicut. a. ppositio principaliter significat. & sicut. a. ppositio principaliter significat scis. a. significare. igitur a ppositio scitur a te. forte. n. re/

Consequentiaꝝ

pugnat a. propositionē sciri. & quāvis nō repugnaret adduc tñ nō sequitur q̄ sicut. a. p̄ncipi paliter significat scires esse. q̄ forte ista p̄positio nō significat esse. sed nō esse.

Item pro regula teneat. q̄ si p̄sa est bona &c. denominata &c. significans &c. habens &c. quoz &c. scita esse bona & p̄ns est intellectū & nescitū. & nō repugnat ip̄m nesciri. & sciri bene q̄ ex nullo vero sequitur falsum. & cōsideratur sufficiēter de antecedente & p̄nte. etiā añs est nescitū. Sed he forme modo valent. ista p̄sa est bona &c. scita esse talis &c. & añs ē dubitū. igitur p̄ns nō est negandū. nec sequitur ista cōsequentia est bona scita a te ē bona &c. & vtrāq̄ pars antecedentis est a te dubitanda. igitur p̄ns non est a te negandū. p̄ de antecedente talis cōsequētie tu curris. vel nullus rex sedet. s̄ rex sedet. igitur tu curris. ¶ Itē nō valet iste modus arguendi. ista cōsequentia est bona &c. & maior est a te bene concessa. & minor ē dubitanda. igitur p̄ns nō est a te negandū.

Si cōsequentia &c. denominata &c. habens &c. significans &c. & añs eius est possibile p̄ns fili est possibile. hoc tñ nō seq̄ in p̄ntiis a ly nisi denotatis. q̄ in illis reperit añs possibile et p̄ns ip̄osibile ut nihil est nisi deus est. nunq̄ tñ seq̄tur q̄ ex possibili seq̄tur impossibile. q̄ consequens illius non sequitur ex antecedente.

Alia regula. si consequentia est bona cū alijs particulis. et antecedens ē necessariū p̄ns est fili necessarium.

Alia regula. si cōsequētia est bona cū alijs particulis. et cōsequens ē impossibile antecedens est impossibile.

Alia regula. si consequentia est bona &c. et consequens est contingens añs est contingens vel impossibile.

Alia regula si consequentia est bona cū illis quinq̄ particulis et aliqd sequitur ad consequens illud idem est aptum natim sequi ad antecedens eiusdē.

Alia regula est. q̄ si consequentia est bona cū illis quinq̄ particulis. et aliquid antecedit ad antecedēs illud est aptum antecedere ad consequens eiusdē. Ex quib⁹ regulis sequitur cōelarie q̄ arguendo a p̄mo antecedente ad vltimum cōsequēs in cō

sequētijs affirmatiuis denominatis a ly si vlt ergo &c. cōsequētia est bona et formalis dñ modo cōsequētie intermedie sunt bone materiales vel formales. ¶ Sed forte arguitur cōtra. q̄ hec cōsequētia est bona. tu curris. igitur tu curris vel hō ē asinus. et tu nō curris. q̄ arguitur a parte totius disiunctiue affirmatiue significantis ex cōpositione suoz terminoz ad ip̄am disiunctiuā. et vltra seq̄ tu curris vel hō est asinus. et tu non curris. igitur homo est asinus. a disiunctiua cum de instructione vnius partis sup̄ alteram partem & tamē nō sequitur de p̄mo ad vltimū q̄ si tu curris homo est asinus. Secūde sic. q̄ ista cōsequētia est bona. pater est. igitur filius vel filia est. & sequitur filius vel filia est. igitur suus pater est. aut sua mater est. et tamē non sequitur a p̄mo ad vltimū. q̄ si pater est suus pater aut sua mater est. Tercio. q̄ sequitur tu curris. igitur tu curris vel tu es asinus et etiā sequitur tu curris vel tu es asinus. sed tu nō curris. igitur tu es asinus. et tamē non sequitur a p̄mo. q̄ si tu curris tu es asinus. Sed pro his dicitur q̄ arguēdo a p̄mo antecedente ad vltimū consequens sic arguendum est q̄ cōsequens precedentis consequētie eodem modo significet prout est cōsequēs prioris cōsequētie quomodo significat put est antecedens subsequētis. et idem termini significant in vna sicut in alia. et ideo p̄m⁹ argumentū non procedit secundū. q̄ variat relatio. et si eadē iter relatio vbiq̄. et oēs cōsequētie intermedie sunt bone. et antecedens eius est verum. p̄ns eius est verum. et requiritur etiam q̄ p̄cesse illud qd est consequens precedentis consequētie sit antecedēs sequētis. et per consequens patet responsio ad tertium argumentum etiam.

Alia regula est q̄ si aliqua cōsequētia est bona propositio stat cum antecedente illa eadē ita re pōt cum consequente eius.

Alia est q̄ si aliqua p̄sa est bona &c. et aliqua p̄positio repugnat consequētia illa est apta iata repugnare antecedenti. ¶ Sed forte cōtra arguit. q̄ aliq̄ ē p̄sa bona &c. cui⁹ p̄nti repugnat aliq̄ propositio que nō repugnat antecedenti. ut ista propositio q̄ ē p̄ns hui⁹ p̄ntie ē necessaria simplr. igitur hō

Tractatus

est asinus. demonstrato eius ante p subm an
cedetis. q: si nō sit bona tūc cōtradictoriū cō
sequētis pōt stare cū ante sic significādo. et tē
stabit ista sū sine noua ipositiōe terminorū
hec est nēcia que est pns huius pñe et nullus
hō est asinus. quo dato pz q cōtradictoriū
pñtis stat cū ante eiusdē et tñ ista pñtia est bo
na. et nō stat cū pñte eius cum cōtradictoria
nō stent simul. ¶ Itē hec pñtia est bona adeq
te significans sū cōpositiōne suor terminorū
igif tu es asinus. et pñtrictoriū pñtis stat cū
ante et nō cū pñte. igif et. ¶ Sed ad hec si
mul respondebitur infra.

Alia regula si pñtia est bona et. et argui
tur a cōtradictoriō pñtis ad cōtra
rītū antī illa pñtia est bona.

Alia regula si pñtia est bona et. et argui
tur ex cōtradictoriō pñtis cū alte
ra pñtis ad cōtradictoriū alterius pñtis
principalis pñtis est bona.

Alia regula si pñtrictoriū pñtis alicui
pñtie repugnat antī cū illis pñcul
illa pñtia est bona et.

¶ Regule pñculares penes supius et inferi

Scamus nūc q inferi

est illud q su
pra se pōt hie ex significatiōe q
h3 terminū aut terminos sū re
ctā lineā pñdicamētālē. ¶ Supe

rius est illud qd ex significatiōe quā h3 pōt
hie terminū aut terminos sub se sū suā line
am rectā pñdicamētālē. Ulterius accipit q
de quocūq pñdicat aut pñdicabile est inferius
de eodē sū est pñdicabile superius.

Ex quibus seqt ista reglā. ab ipe
riori ad suū supi⁹ as
firmatiue sine distributiōe v^l cōfusiōe. sic q to
tale extremū antī sit sū totatū extremo pñtis
et hoc p se. pñtia est bona. sed nō seqt. tu vidi
sti istū. et iste fuit papa. igif tu vidiſti papā.
nec seqtur. pōt esse q iste hō sit albus. et iste
hō est niger. igif pōt eē q hō albus sit niger
q: nō est iste terminus iste vel istū sub isto ter
mino papā nec sub isto termino hō. nec sunt
in eadē lineā pñdicamētālē v^l nō inferius per
se. et hoc sufficit. nec seqtur for. incipit esse al
bus. igitur for. incipit esse coloratus. deus inci
pit esse hō. igitur deus incipit esse suba. nec se
quitur. for. inquantum homo est risibile. igif for.

Inquantum aīal est risibile. nec sequit. oīs hō
pter for. currit. igitur oīs hō pter hoīez cur
rit. Itē nō sequit. si tu es hoc aīal demōstrato
asino. tu es asinus. igif si tu es aīal tu es asi
nus. nec seqtur tu cognosceis hoīez. igif tu co
gnosceis aīal. nec seqtur. for. ē terminus discre
tus. igitur homo est terminus discretus. q: i
nulla itay totale extremū est sub totali extre
mo. Item nō seqtur tu es dñs platonis. igif
tu es aliqd platonis. nec sequit. tu es scolaris
bononiensis. igif tu es hō bononiensis. ita ē
nō valet pcludatū tibi et cuilibet cōcludenti ti
bi tu es idē. igif alicui et cuilibet cōcludenti ti
bi tu es idē. Itē nō seqtur aliquo maiori te
et quolibet minori te tu es minor. igif aliquo
et quolibet minori te tu es minor. ita ē nō se
quit. aliquo minori te et quolibet maiori te tu
es maior. igif aliquo et quolibet minori te tu
es maior.

Secunda regula est q arguendo
ab inferiori ad suū supe
rius affirmatiue addita dictione exclusiua a p
te subiecti v3 pñtia. vt tñ hō currit. igif tñ ani
mal currit. s3 nō a pte pñdicati. copulis v^l ver
bis cū pñdicatis. nō aliōde cōfusiōe existentib⁹
synonimis subiectis. subiectis vero addito si
gno v^l affirmatiue arguendo ab inferiori ad
suū superius cū istis pñculis in prima regula
positis v3 pñtia. vt oīs hō est aīal. igif oīs ho
mo est substantia.

Affirmatiue aut arguēdo a su
periori distributo
cū illis pñculis. et. cū cōstantia subī ad suū i
ferius est pñtia bona. sed nō v3 nisi cū cōstantia
addit subīs eiusdē tps. v^l nō sequit. oē aīal
currit. igif oīs hō currit. nec seqtur. xps non
incipit eē suba. igif xps nō incipit esse hō. et nō
seqtur. in. a. instanti tu eris oīs hō. et pla. erit
hō. igitur tu eris plato. q: d3 addi cōstantia
eiusdē tps cū determinatiōe ad idēz tps pro
quo verificat maior. et nō sequit. et oē vidēs
hoīez est homo. igif oē vidēs platonē ē hō
nec seqt qz asin⁹ hoīs currit. sed pla. est hō.
igif quilibet asinus pñtis currit. nec seqtur
oīs hō albus currit. pla. est hō. igif pla. cur
rit. sed tñ cū cōstantia totalis extremi sub tota
li extremo cōcludit.

Negatiue aut arguēdo ab infe
riori ad suū supius nō

Consequentiaꝝ

gatione postposita nō pcedente dictione im-
pediente. cū constantia totius extremi vt pri-
us intelligendo. valet pñā. sed nō sequitur hoc
creās platonē nō est deus. & plato est hō. igitur
hoc creās hoīem nō est deus. ita. ēr nō se-
quit. videns sor. nō est homo & sor. est hō.
igitur vidēs hoīem nō est hō. q: forte nullus
vidēs sor. est hō & tñ oē vidēs hoīes est hō.
¶ Itē nō sequitur tñ subā nō ē accidēs. & oīs
subā est aliquid. igit tñ aliquid nō ē accidēs.

Arguēdo a superiori distribu-
to negative ad suū infe-
rius intelligendo vt prius cū cōstantia & sine
constantia v3 pñā. vt nullū aīal currit. igitur
nullus homo currit. sed nō sequit xps nō in-
cipit esse subā igitur xps nō incipit esse hō.

Arguēdo a pte subiecti subiectis
addita dictione exclusiua negatione preposita
valet pñā vt nō tñ aīal currit. igitur nō tñ
homo currit. & a pte predicati. subis addito
signo vli vt nō oīs homo est coloratus. igit
nō oīs homo est albus. & intelligitur vt pri-
us ista regula.

Sed cōtra primā regulam forte
arguit. q: nō sequitur
sor. est aīal. igit sor. est corpus. & arguit ab i-
feriori p se ad suū supius. igit &c. patz pñā &
pbatur aīis. q: in casu est aīis verum. & pñis
falsus sic significando. ponat enī gratia argu-
mēti qñtātē cōtinuā distigui a re quāta quo
dato. ponamus q non implicet contradictio
nē quantitatem sortis separari ab eo & tunc
arguitur q sor. est animal. q: est aīal rationa-
le cum sit homo & tñ non est corpus. q: sor.
non est longus nec latus nec profundus. aīis
arguitur q: non est quantus. igitur &c. ¶ Iō
forte negat ista cōsequētia. sor. nō est longus
nec latus nec pfundus. igitur nō est corpus.
q: dī forte. q: sor. est corpus substantiale. & nō
est corpus quantitatiū. nec in illo casu cōce-
ditur q sor. non sit quantus. q: est quantus qñ-
tate discreta. ¶ Sed contra q: tñc sequitur
q sor. nō sit aliqd vnū. sed sor. est numerus
infinitus separatoꝝ actu q si pcedit. arguitur
tñc contra regulā q nō si sor. est aīal sor. est
substantia. Itē si in illo casu sor. est corpus per
idē sequit q ego & tu sumus vnū corpus sub-
stantiale & vna substantia. & q oēs spere cele-

stes simul sumpte sūt vnū corpus. ¶ Secōdo
illa pñā nō est bona. sor. est homo. igit sor. ē
aīal. q: si esset bona hoc maxime esset q: iste
terminus aīal est magis cōis q: iste terminus
hō. sit igit gñā argumētū i duplo cōior q: iste
tñius hō. ¶ S3 cōtra q: iste tñius aīal aut
est in duplo cōior q: in duplo plura aīalia si
gnificat q: iste terminus hō. aut q: iste termi-
nus aīal aīalia duaz speciez significat & iste
terminus homo aīalia vnius speciei. non pri-
mo modo q: infinita animalia significat ly ho-
mo. q: p infinitis aīalib⁹ supponit ly homo
in ista homo intelligit. nec etiam est in duplo
cōmuniō. q: aīalia duaz spērūm significat.
q: tunc si plures spēs generaret animalū iste
terminus fieret magis cōis. aut si infinitas spe-
cies significaret infinite cōis erit. sed cū infini-
tas significet spēs animalū ymaginabiles. igit
tur sequit q sit in infinitū cōis & consequen-
ter sequit q iste terminus subā nō est magis
cōis q: iste terminus animal cū vterq: illorū
sit infinite cōis. ¶ Tercio arguit sic. hec pñā
non valet hec est quātitas discreta. igit hec
est quantitas. & hic arguitur ab inferiori &c.
igitur &c. p3 pñā. & pbatur aīis. q: si ista va-
leret maxime ēet ppter regulam istaz dictā
sed arguitur q non. q: iste terminus quāti-
tas non est terminus superior ad istū termi-
nū quātitas discreta. q: ponatur quātitatē nō
distigui a re quāta & sequit q oīs qñtitas ē
quātitas discreta. & econtra. oīs quātitas di-
creta est quātitas. igit non de pluribus spēs-
bus est pñcabilis. iste terminus quātitas q
iste terminus quātitas discreta. igit iste termi-
nus non est superior ad illū. & si sic igitur illa
pñā non t3 p regulā illā. ¶ Quarto sic nō se-
quit iste est binarius. igit iste est quantus vel
quātitas. & arguitur p regulā. igit &c. p3 pñā
cū minori & arguitur q maior ē vero demō-
strato binario qui est. b. c. intelligētie indimifi-
biles. & tñc patet q totū aīis est v3 & pñis
falsus. q: si iste binarius est qñtus vl qñtitas.
igit iste binarius ē magnus pñis falsū & pñā
p3. q: si iste binarius est quantus vel quātitas
iste binarius est magnus aut magna quan-
titas. pñis falsum. q: non est magnus respe-
ctu minoris quantitatis cum nulla sit minor.
nec respectu maioris quantitatis. q: precise ē
magnus respectu minoris quantitatis. aliter

Tractatus

sequitur qd idem est magnum et parum respectu eiusdem. ¶ Item iste binarius non distat a nō quāto. igitur iste binarius nō est magnus nec quātus. q: si distat a nō quāto sequitur qd distat p indivisibile a nō quāto. et distantia i divisibile. q: est ipole. v: si distat a nō quāto distantia divisibili. q: p binariū distat a nō q: to. sequitur tūc q: p indivisibile plus distat a nō q: to. iste binarius q: ab unitate. et q: aliq: quātitas distat ab alia minori distātia indivisibili pns est falsum. q: binarius minus distat ab vno euz dimidio q: ab unitate alr sequet q: aliq: pportio dupla cēt indivisibil. q: est ipole. ¶ Item infinite pua ē aliq: quātitas. et nulla ē minor illa. igitur illa est infinite pua v: nō magna demonstrata quātitate huius binariū. v: q: ē iste binarius. p: pna cū minori et arguit maior q: infinite pua est aliqua quātitas in hoc cōtinuo. ¶ Item si ista quātitas sit magna et ipsa infinita ipsa est dupla ad sui medietatē. et si sic ipsa ē i duplo maior q: sit ei medietas pns falsū. q: neutra medietas est magna nec aliq: est medietas istius binariū. q: nulla intelligentia ē medietas istar: duar: intelligentiar: ¶ Item si ille binarius ē q: tus sequitur q: ille binarius sit aliqd. t: pna p regulā q: terminus trāscēdēs est supior: ad decē generalissimā. ¶ Qui to sic. q: nō sequitur hoc est infinitū. igitur hoc ē quātū. q: dato vno infinito si ipsū est quātūz ipsūz est magnū. pns falsūz. igitur et ams. et q: pns sit falsūz arguit. q: si hoc infinitū sit magnū. igitur magnū respectu minoris v: maioris vel eq̄lis. t: pna. q: puū et magnū sit termini relatiui. sed nō respectu minoris. q: ipz esset puū. qd nō est verū. q: latitudo puitatis terminat a nō gradu ad gradū infinitum magnitudis. et p idē nō ē h: infinitū magnū respectu maioris. q: tūc cēt minus isto maiori. nec respectu eq̄lis est hoc infinitū magnūz q: si ab eo auferat tūc aliqd et ab alio sibi eq̄li minus erit tūc illud infinitū aliquo alio minus. qd nō cōtingit. et t: pna. q: si ab eq̄lib: p:tinuis seq̄lia cōtinua deimas remanētia sē in eq̄lia et vnu altero minus. iō et c. ¶ Sexto. si sequit. a. ē p:ntas. igitur. a. ē relatio. et arguit p regulā. igitur regula falsa t: pna et minor. q: relatio est genus generalissimū in p:dicamento relatiōis. et arguit maior. q: sit. a. vna p:ntas et ponamus q: nullus referat illā p:ntatē ad

aliquā filiatenē. q: nō cōsideret. tūc ē ams verū et pns falsūz. q: sequitur. a. ē relatio. igitur aliqd referet. mediāte. a. relatiōe. q: relatio est actus fm quē referēs v: referibile ē. et valet pna ista sicut bec. a. ē actio. igitur aliqd agitur. ¶ Septio nō sequitur. a. ē duplū ad. b. igitur. a. est relatiū ad. b. et arguit p regulā. igitur et c. p: pna et minor. q: bñ sequitur. a. ē duplū ad. b. igitur. a. h: duplā pportione. ad. b. et vltra. igitur. a. est pportio ad. b. igitur a pmo si. a. ē duplū ad. b. a. ē relatiū ad. b. sed arguit maior. q: posito q: nullus referat. a. ad. b. aut nullus cōsideret et sit. a. bipedale et b. pedale est ams verū et pns falsū. ¶ Octauo nō sequit iste erit p: igitur iste erit relatus. aut p: aliquid. q: ponat q: for. iaceat semē in locū gnat ois. de inde statiz moriat. et insudat aia tpe debito i mās semis tacti. et tūc sequit q: iā verū ē q: for. erit p: et tū nō erit p: aliquid. nec relatiū ad aliquid. q: tūc si for. erit p: aliquid ipse erit p: sui ipsius q: erit ipemet hō generat q: generat q: eadē erit forma penes quā vt dicunt attēdit idēitas numeralis. pns falsū ē. q: tē staret q: tantum pater cēt et q: idem esset referēs et relatiū respectu eiusdem. ¶ Nono arguitur sic. q: nō sequit hoc est figura. igitur hoc ē q: litas. et arguit p regulā. igitur et c. p: pna et minor. q: figura est in q:ta spē q: litatis. et arguitur maior. et ponat q: figura sit res figurata qd verū ē. q: figura est q: termino v: terminis claudie. p:mo geometrie. et tūc est ams verū: h: ē figura demōstrato hōie. et pns falsū. s. h: ē q: litas q: hoc ē sba. igitur nō ē q: litas. ¶ Sz huic forte d: q: nō sequit hoc est figura. igitur ē q: litas sed solū sequitur. igitur hoc ē q: le. ¶ Sz cōtra q: demōstrata albedine pedalis lōga cēt ams verū et pns falsūz. q: albedo nō ē q: lis q: nō est alba. ¶ Vel forte alr ar p:ra. q: ly q: le nō est gen? p se ad ly figura. q: p:dicatio gnis d: sua spē est cēntialis. sed illa nō est cēntialis. figura est q: lis. q: cōcretū connotat vltra abstractū. et p idē hoc diffūctū q: le v: q: litas nō ē superi? ad istū terminū q: litas. q: nō p se. et cēntialiter p:dicat de illo. ¶ Decimo sic. q: nō sequitur. hoc est raritas. igitur hoc ē q: litas. arguit tū p regulā. q: raritas et dēstas sūt de sba spē q: litatis. igitur et c. p: pna et pbat ams ponatur. n. q: vna raritas sit vna res rara vt placet multis tūc ams est verū demōstrata vna sba

Consequentiaz

et pñs falsus. ¶ Undecimo nō sequitur hoc ē forma. igitur hoc ē qñtas. et af p regulā qz for-
ma sine figura ponit p quarta spē qñtatis. et
arguitur añs. qz demonstrata forma suū pñtali
est añs vey et pñs falsus. ¶ Itē oīs qñtas est
forma et nō oīs forma est qñtas igitur ista pñs
nō t3. ¶ Duodecimo nō sequitur. hoc ē scia. igitur
hoc ē qñtas. qz demonstrato deo ē añs vey et
pñs falsus. et tñ scia ē in pñma spē qñtatis. igitur
et c. ¶ Deciotertio nō sequitur hō ē qñle. igitur hoc
est accñs. et nō arguitur p regulā. qz ens dimidi-
tur in substantiā et accñs. et accñs in nouē pñi
camēta. iō accñs est supius ad ly qñle. ¶ De-
cimofortio nō sequitur. hoc ē corruptio. igitur hoc
est actio. qz dato lumine qd corrupat p absē-
tiaz cōseruātis. p3 qz ibi est corruptio et tñ nō
est actio qd illd lumē corrupat. qz nihil agit ad
corruptionē illi? luminis. ¶ Decioquinto nō se-
quitur. a. causat. igitur. a. agit qz mā datī cōpo-
siti causat māli suū cōpositū et nō agit. cum
ipsa nō sit actiua. sed passiua tñ. ¶ Itē decio
sexto nō sequitur. a. intelligit. igitur. a. agit et af p
regulā qz ista sē vba actiua q sē de pñdicamē-
to actōis canō. s. et intelligo. ¶ Decioseptio
nō sequitur hoc frigesiet. igitur hoc alterabit. qz
in casu est añs vey et pñs falsus. ponēdo qz a
iā sint tres qñte calide p totū vt duo. et vltia
ē qñta sit frigida vt duo. et cōdescēte iste tres
qñte calide ad quātitatē vnius qñte. et rare-
fiat ista qñta frigida vsqz ad quātitatē trium
qñtar. sine acqñsione vlt de pñditione calidita-
tis vel frigiditatis. et patet qz antecedens est
verum. quia hoc tam nō est frigidum et ali-
quando fiet frigidum. igitur hoc frigesiet
et tñ pñs est falsus. qz sequit alterabitur. igitur
aliqz velocitate alteratōis alterabitur. pñs fal-
sus. qz velocitas alteratōis attēditur penes la-
titudinē qñtatis vlt ipsaz qñtatē acqñsita aut d
pñditā in tāto vlt tāto tpe. sed hoc nō acqñret ali-
quā qñtatē in tāto vlt tāto tpe nec aliquā lati-
tudinē qualitatis. igitur nō alterabitur. ¶ Deci-
moctauo nō sequitur hoc pducit. igitur hoc pa-
titur et arguitur p regulā. igitur et c. p3 pñs enī
minor et af maior. qz demonstrata aia q crea-
tur gratia argumenti ista aia pducitur et tñ
nō patitur. qz nulla passione patitur. igitur ipsa
nō patitur. igitur et c. ¶ Itē sic nō sequitur. a.
cōseruat. igitur. a. agit. sic nō sequitur. a. cōser-
uatur. igitur. a. agit vlt patitur. p3 hoc da-

to vno cōseruāte. et vno ab illo cōseruato.
¶ Decimonono nō sequitur nunc nihil fuit et
nūc ē vlt fuit aliqñ. igitur aliqñ nihil fuit. qz de
monstrato instāti pñt est añs verum et pñs
falsus. qz semp aliqd fuit. ¶ Vigesimo sic. qz
nō sequitur. a. celū est in hoc. vbi igitur a celū
est alicubi. qz demonstrato vbi qd p pñti istā
ti h3 vltima spera est añs vey et pñs falsus. qz
si a. celū est alicubi. igitur a celū est in aliquo
loco pñs falsum. qz spera vltima nō est in lo-
co qz nihil eam circūdat. ¶ Vigesimo primo
nō sequitur. a. est in aliquo vbi. igitur. a. est in si-
tu. qz aia tua est in vbi in quo tu es. et tñ non
est in situ in quo tu es. qz situs est adiacentia
pñam. sed aia tua nō h3 pñtem. igitur ipsa nō
pōt h3e sitū. ¶ Itē nō sequitur. a. est vestis. igitur
a. est habitus. qz forte nullus est habitus.
¶ Item nō sequitur. a. est intelligibile. igitur
a. est ens. et tamē arguitur p regulam igitur
et c. p3 pñs. et qz ille terminus ens est terminus
transcendens vt volo. igitur ly intelligibile nō
est supra ipm. sed infra. et af maior. qz chy-
mera est intelligibilis et tñ chymera non est
ens. quod si cōceditur arguitur tūc qz aliqz
terminus est cōmuniō. qz terminus transce-
dens. qz aliqd est intelligibile qd non est ens.
¶ Item non sequitur. hoc essentia indiuisi-
bilis est trinaris. igitur hoc essentia indiui-
sibilis est quantitas. et arguitur per regulam
igitur et c. patet cōsequētia et minor. et argui-
tur maior. qz hoc essentia est indiuisibilis. et
istamet essentia est tres pñone. et tamen ista
essentia non est quantitas continua nec discre-
ta. quia tūc essent aliqne partes alicuius in-
diuisibilis et sic indiuisibile esset diuisibile. Et
ita potest argui ponendo qz homo commu-
nis sit multi homines particulares. vt hoc
est plato demonstrato homine commu-
ni et hoc est sor. igitur sor. est pñs. sed tenendo
ista vltia in re d3 sic argui. igitur sor. est illud
quod est plato.

Sed ad primā dicē pbabiliter ne-
gando istā cōsequētia sor. ē
aial. igitur sor. est corpus. et dicitur vltia qz
ly corpus non est de predicamento substantie
sed antiq illū terminū in illa arbore pposue-
rūt. pp vocabuloz iopia. s3 ille terminus cor-
pus ē de pñdicamēto quātitatis. s3 sub substantia
possumus imēdiatē ponere hoc cōplexū

Tractatus

substantia diuisibilis. aut hñs ptes. qñis hoc
cōplexū fit cōnotatiū. sed illud cōplexū po-
nitur cū aptiori vocabulo careamus. Uerū
tñ cū pñit q quantitas distingat a re quā-
ta admittat. sed nō admittit q for. sicut sine
quātitate. q: remota vna quātitate succedit
alia. et admissio sine cōtradictione q quanti-
tas separet a for. et nō succedat alia saltz cō-
tinua. q: de illa fit argumētū. cōcedit q for.
fit aliqd. et q for. est substantia. quāuis nō sit
substantia cōtinua. et ex isto nō sequit a simi-
li q tu et ego sumus vnū corpus. et q vnū
corpus sit oēs spere celestes. sed q: argumē-
tū petit difficultatē altiorē. id ipsum in mate-
ria naturali reqratur. Ad secundū dī q iste
terminus aīal nō est magis cōis qz iste ter-
minus hō. nec sunt cōparabiles fm cōitatez
et si reperiantur auctoritates significantes cō-
munitatis cōparationē. iste sunt fm modum
loquendi cōez. et nō oīno vere. q: qlibet ter-
minus generalis infīnita specie distincta signi-
ficat. ¶ Ad teriū dī q ille terminus quanti-
tas est genus ad illū terminū quantitas di-
scereta. admissio q quantitas cōtinua sit quā-
titas discereta. quāuis de tot predicatur iste
terminus quantitas discereta de quot iste ter-
minus quantitas predicatur. et non sequitur
q iste terminus quantitas nō sit genus ad ly
discereta. q: ly quantitas nō est terminus taz
cōtractus. nec tā cōnotatiū sicut ille termi-
nus cōplexus quantitas discereta. Et etiā est
posterior illo termino quātitas. ¶ Ad quar-
tū dī istā formā cōcedendo. iste est binarius
istē iste est quātus vel quātitas. Et cū argui-
tur q pñs illius sit falsus. q: si ille binari⁹ sit
quātus vel quātitas ille binarius est magn⁹
dī cōcedendo pñs qdqd sit de pñā. Et cū dī
si ille binarius est magnus. aut est magnus
respectu maioris vel minoris. et c. dī q iste
binarius est magnus respectu magis magni
et ineq̄lis. Et cū arguit q idē esset magnus
et parū respectu eiusdē cōcedit q idē ē ma-
gnū et parū respectu eiusdē qd ē minus ma-
gnū. et magis parū qz certū datum. puta
qd ē maior eo. Et cū vltra arguit q iste nu-
merus nō ē quātus. q: nō distat a nō quāto
negat aīis. q: iste numerus p binariū distat
a nō quāto. et cū arguit seg q p indiuisibile
plus distat a nō quāto qz distet ab vnitāte. dī

q excessu indiuisib ill plus distat a nō quan-
to. qz ab vnitāte ad bonū intellectū. et sic ter-
narius numerus q est tres intelligētie p idī-
uisibile distat magis a nō quāto qz binarius
iste. ¶ Si iste ternarius distat. i. excedit istū bi-
nariū indiuisibili distātia siue excessu. Et cum
arguit et q iste binarius nō sit magnus nec
paruus. q: infinite parua ē aliq quantitas et
nulla ē minor ista. igit ista ē infinite parua. ne-
gat maior. et cū arguit q infinite parua ē aliq
quātitas cōtinua illud cōcedit. sed ex illo nō
seg q infinite parua sit aliq quātitas. imo nul-
la quātitas cōtinua ē maior vel minor alia vt
pdictū ē. ¶ Pro alia forma negat ista. i. iste bi-
narius ē quātus. igit iste binarius ē aliquid
nec terminus trāscēdēs de quolibet genere
generalissimo vlr sumpto vere pdicat disti-
guēdo plurale cōtra singulare et vnū contra
multa. ¶ Ad qntā formā negat ista pñā hoc
infīnitū ē quātū. igit hoc infīnitū ē magnū. et
hoc vez ē apud eos q posuerūt qd magnus
et parū sunt termini relatiui et nō termini p-
uatiue et positine oppositi. Sz apud illos q
posuerūt q opponunt positine et priuatiue
et nō relatiue. cōcedēdū ē q oē quātū ē ma-
gnū. et negat pñā. igit si id infīnitū ē magnū ip-
sū ē magnū respectu maioris aut minoris
aut eq̄lis. q: ad hoc q aliqd sit magnū suffi-
cit q id hēat partē vel partes. ¶ Ad serū dī
q iste terminus relatio pōt accipi vbalr put
deriuat a refero refers. et p tūc dicit actualē
relationē. et nō ē genus generalissimū i pdi-
camēto relationis quo ad abstracta. Sz alio
mō relatio ē idē qd respectus nō cōnotāda
aliqz actōez. sz purā bitudiez respectuā ali-
cui⁹ ad aliqd et illo mō ē genus gnāissimū et
ē sicut d istis termis. ppō. cōstructio. oīo. vñ
sicut ē ppō lz nullus pponat. et cōstructio lz
nullus cōstruat. et oīo lz nullus oretfic ē rela-
tio lz nullus referat. et sz istū modū cōcedit
consequentia. s. a. est paternitas. igitur. a est
relatio et negatur illa. a. ē relatio igit aliquis
refert aliqd. ¶ Ad. vij. negat ista pñā. a. est
duplū ad. b. igit. a. ē relatiū ad. b. capiēdo ly
relatiū passiue. et ita etiā negatur illa. a. lz du-
plam proportionem ad. b. igitur. a. est rela-
tū ad. b. sed si ly relatiū idem esse q bñs
respectū in se posset id concedi. ¶ Ad. viij.
dicitur q de virtute sermonis non est verus

consequentiarum

q̄ aliquis homo generauit aliquem hominē
nec aliquē hoīem generauit. aut produxit. q̄
forte q̄ p̄ducebatur for. nō agebat aliq̄s hō
eius p̄ductionem. s. q̄ infundebat aīa in ma
teriam nec ēt homo generauit hoīem q̄ fa
ciebat semen. q̄ sequitur i. a. die generauit ho
minē. igit̄ in. a. die generauit hoīem q̄ fuit in
a. die aut in eius fine. q̄ terminus sequens
verbū sequitur nā in verbi. 7 adhuc cōcesso q̄
for. generabit illū hoīez generādū aut p̄ducat
illūm hoīem generandum. nō sequitur q̄ for.
generabit seipm. q̄ varietas materie variat
identitatem cōpositi nālis. ¶ Ad. ix. concedi
tur illa p̄p̄a. hoc est figura. igit̄ hoc est qua
litas. 7 nō admittit supposito euclidis pri
mo geometrie q̄ ponit abstractū p̄ cōcreto
¶ Aliiter admissō illo supposito cōcedendum
esset q̄ homo esset qualitas vel q̄ ista spe
cies figura 7 id quod ponitur p̄ genere gene
ralissimo p̄dicamēti qualitatis nō sunt inuicē
bene ordinata qd̄ credendū 7 verum est.
¶ Et si p̄ r̄sio ad decimū cum arguitur
ista p̄p̄a nō est bona hoc est raritas. igit̄ hoc
est qualitas. sed admissō supposito dī vt p̄
us vel q̄ homo est qualitas vt multi inuicē
cōsenserūt. aut q̄ illa ordinatio generū 7 spe
cierū nō est bene ordinata vel p̄portionata.
¶ Ad undecimū dī q̄ iste terminus forma ē
multū equiuocū. ¶ Ad. xii. dī q̄ illi termini
scia bonitas. p̄fectio 7 c. equiuoce dīr de deo
7 de nobis. 7 ideo vt sic nō sunt in illo p̄di
camento. ¶ Ad. xiii. dī q̄ ens diuidi in sub
stantias 7 accidens pōt duobus modis intel
ligi vno modo sic q̄ oēs termini de quibus
predicatur iste terminus ens sunt substantia
les vel accidentales. 7 per hūc modū accidēs
diuidit̄ in. ix. p̄dicamenta. i. terminus accide
talis in. xi. genera terminorū fin diuersos mo
dos p̄dicandi distinctos. ¶ Et capitur hic ac
cidens seu terminus accidentalis p̄ oī termi
no p̄dicabili. nō in quid nec in quale essentia
le qui nō est de obliq̄ nec recta linea substantie
7 fin istū modū p̄ q̄ ly q̄le nō est terminus
inferior ad ly accidēs. q̄ vt sic ly accidēs ē ter
minus sede intēdis vel ipōnis. 7 ita dicerēt
doctores signorū. Alio mō ens diuidi in sub
stantiā 7 accidēs pōt itelligi q̄ ens p̄dicat in
differēter d̄ oī termino acciāli 7 de oī termino
substantiali. 7 ita accidēs diuidit̄ in. ix. p̄dicamē

ta. q̄ de oībus. ix. p̄dicamētis p̄dicatur in cō
creto aut in abstracto. et isto modo cōceditur
q̄ oē albz est accidens. capto ly accidēs p̄ ter
mino prime intencionis vel impositionis. sed
fin istū modū iste terminus accidēs est termi
nus p̄dicabilis de oī termino q̄ ē aliquo nouez
p̄dicamēto accidētū. ¶ Et si tūc aī. q̄ albz
ē q̄litas. q̄ ē accidēs. negat̄ p̄p̄a. q̄ iste t̄min⁹
accidēs. ix. genera rerū genericē distinctay si
gnificat. q̄ rex ingri tot ḡia rerūz ponit ge
neralissime distincta. quot sē p̄dicamēta. vñ s̄z
istū modū nulla suba est q̄litas nec relatio
est q̄litas. nec aliqua actio vel passio est q̄litas
7 sic de aliis abstractis terminus vnus p̄di
camēti de abstracto alterius p̄dicamēti nō p̄
dicat̄. ¶ Ad. xiiii. dī q̄ iste terminus cornu
ptio 7 iste terminus remissio 7 p̄fectio aliq̄
sunt noīa verbalia denotantia actuales actio
nes. 7 isto mō sūt in p̄dicamēto actiois. 7 s̄z
istū modū hoc argumētū t̄z. hoc est remissio
igit̄ hoc est actio. 7 hoc est p̄fectio. igit̄ hoc ē
actio. 7 p̄cedit q̄ illud totū lūmē in isto casu
nō corrūpitur. ita nec est ibi aliqua alteratio
q̄ sit actio. q̄ sequitur. hoc alterat̄. igit̄ aliquid
alterat. p̄ p̄p̄a a passio ad actiū. nisi dicat̄
q̄ ista alteratio est q̄daz desitio. 7 ecōtra alio
modo illi termini intensio 7 remissio sunt ter
mini noīales entia nō de p̄dicamēto actionis
sed de p̄dicamento habitus vī relationis si
gnificatiua. vī fin alios de p̄dicamēto q̄litis
7 isto modo nō sequitur hoc est remissio. igit̄
hoc est actio. ¶ Ad. xv. 7 xvi. dī q̄ isti termi
ni cāre intelligē desinare impedire nō sūt d̄
p̄dicamēto actionis. q̄uis sint vba actiua s̄z
grāmaticos. q̄ imposuerūt illa verba actiua
p̄pter modū primo eis occurrētem in p̄side
rādo eorū significata. sed fin veritatē nō seq
uitur. hoc intelligit̄. igit̄ hoc agit vī patit̄. nec fe
quitur. a. videt. b. agit. a. agit vī patit̄. q̄ deus
intelligendo nō agit aut tu vidēdo nō pateris
frequēter nec agis. nec p̄ quolibz instanti ces
sante visibili cessat in organo visio cāta. sed p̄
t̄ps p̄ruat̄. Sed isti termini intelligere desi
nere. videre 7 c. p̄p̄ie sūt de aliquo p̄dicamē
to iam inuento vel inueniēdo. sed nullū p̄dica
mētūz iā inuētūz facit p̄dicationē cēntialez de
illis terminis p̄p̄issime sumptis. ideo 7 c.
¶ Ad. xvii. p̄cedit̄ ista p̄p̄a. hoc frigesct. igit̄
hoc alterabit̄. 7 p̄cedit q̄ illud magna velo

Tractatus

citare alterabitur. Et ultra dicit qd velocitas motus alterationis qd nō est de p se alteratio sed p accūs nō attendit penes latitudinē vel forme multitudinē acq̃sita, aut dep̃dita. s; penes determinationē i isto ca su ē attēdēda velocitas sū se. sed infra de hoc diceſ. ¶ Ad .xviii. dī qd anima patitur terminatiōe ⁊ nō pp̃ie sicut ēt cōseruās ponit p cā efficiēte q̃s uis nūq̃ efficiat. ⁊ ita aliqd cōseruat ⁊ nūq̃ agit. ⁊ cōseruat aliqd ⁊ nūq̃ patitur. ¶ Ad .xix. patebit statim. ¶ Ad .xx. ⁊ .xxi. dī qd refert inter vbi locū ⁊ scitū. qd loc⁹ est sup̃ficies circūdans. ⁊ vbi est respectus imobilis qd mouetur ad aliqd fixū verū ṽl imaginatū. si tūc at est adiacētia ṽl p̃pinq̃uitas p̃tūz. Ex q̃bus p̃z qd vltima spera nō h̃z locū q̃uis habeat vbi. ⁊ nō mouetur motu locali s; motu vbi. Ex quo p̃z qd si ṽz p̃ia ista. s. hec spera ē alicubi. igr̃ est in aliquo loco. Et p hoc p̃z qd nō sequit̃. a. h̃z aliqd vbi. igr̃. a. h̃z aliqd si tū et p̃z ēt qd tu nō es in tuo situ. qd tu nō es i tua p̃tūz adiacētia. Et sicut dēū ē de vbi ⁊ de loco. ita dicēdū est de q̃n ⁊ de tpe. Et iō cōceditur qd aliqui nūq̃ fuit. qd in aliquo nūc nūq̃ fuit. puta in instāti p̃tū. si tamē termin⁹ supponēs respectū verbi de p̃terito solū pro eo qd fuit supponat. qd credimus ēē ṽez. negat qd aliqui nūq̃ fuit. s; qd aliqd fuit. ¶ Ad aliud de veste p̃z. ¶ Ad aliud dī qd iste termin⁹ intelligibile supponit solū p eo qd est si cut pbatū ē supra et nō est magis cōis. s; eq̃ ⁊ multi s̃ termin⁹ qd s̃ eq̃ cōes cū terminis trāscēdētib⁹. sicut s̃ isti termin⁹. p̃fectū intelligibile. imaginabile. et g̃raliter oē dīstīctum ex cōtradictoriis icōplexis ē eq̃ cōe ṽl saltem eius pres de tot sūt p̃dicabiles vt q̃qd ē ens est hō ṽl nō hō. ⁊ sic de aliis. ¶ Ad vltimūz cū dī qd hec cōtētia ē numerus. igr̃ hec cōtētia est q̃ritas pōt. p̃babiliter negari p̃ia. qd numerus equoce dī de deo et creaturis sic scia equoce dicit de deo et qualitate ⁊c. ¶ Regule circa p̃p̃theticas veras ⁊ appa rentes.

Accipiamus

primo qd con ditionalis bona est cōsequētia de notata a ly nisi vel a ly qn. qd ali qn sumit p̃nisi. cuius cōtradi ctoū p̃tis pōt repugnare aut pōt esse

synonima cū vna tali sine noua impositione dū fuit de terminis expressis. ¶ Secōdo acci piat qd ois cōditionalis bona est ppō. necia qd p̃z ex primo accepto. ¶ Ex quibus seq̃ tertiu qd quelz cōditionalis insert cōditionalē cū nota necitatis p̃ie de silibus terminis. vt sequit̃. si tu curris tu disputas. igitur necio si tu curris disputas. qd non pōt esse qd anis sit verū sic significās ⁊ nō sit necessariū cūz ois cōditionalis vera sit necessaria p̃ primā sup positionē. ¶ Itē qd ois simpliciter mala est i polis. qd ppō necessaria nūq̃ pōt esse falsa sic significādo. ppō tū falsa pōt incipe esse ne cessaria sic significādo. iō aliq̃ p̃ia falsa si sim pliciter pōt ēē ṽa sic significādo. Ex q̃bus se quit̃ qd bi casus nō sūt poles. cū ponit qd si rex sedet scias regē sedere. ⁊ si nullus rex se det scias nullū regē sedere. silr nō est pole qd sor. erit liber si obuiabit sermo ⁊ qd sor. erit ser uis si obuiabit libero. qd oēs iste conditiona les sūt imples. ¶ Itē nō est pole qd si sor. p fert. ppōnē ṽlez qd oē currēs est asinus. ⁊ si p̃fert singularē qd ipe erit currēs ⁊ sicq̃ aliis

Quibus

bitis sit p̃ma regla qd a co pulatiua cuius prima ps est cōditionalis denotata a ly si significās ex cōpōne suoz terminoz ⁊ scōda ē anis illi cō ditionalis aut cōuertibile cūz illo ad p̃tis aut ad cōuertibile cū p̃te ṽz p̃ia. vt si hō currit hō mouet. sed hō currit. igr̃ hō mouet. silr si hō currit. hō mouet. sed risibile currit. igr̃ hō mouetur aut risibile mouetur.

Secunda

regula a copulatiua cuius prima ps ē cōditio nalis denotata a ly si significās ex cōpōne suo rū terminoz. ⁊ scōda ps ē cōtradictoriū p̃tis aut cōuertibile cū eo. ad cōtradictoriū anis aut ad cōuertibile cū illo ṽz p̃ia. vt si aliq̃ hō currit aliq̃ homo mouet. sed nullus hō mo uet. igr̃ nullus hō currit. silr si asinus cur rit. asinus mouetur. sed nullū rudibile currit igitur nullum rudibile mouetur.

Alia regula

a cōditionali denota ta a ly si significāte ex cōpōne suoz terminoz cui⁹ p̃tis ē ppō co pulatiua cōposita ex p̃te ⁊ cōtradictorio an cedētis ad cōtradictoriū p̃tis ṽz p̃ia. vt si tu curris tu moueris. ⁊ tu nō curris. igr̃ tu nō moueris. qd anis cōditionalis cuius nō p̃t

Consequentiaz

verificari ams sine pñte. sic significando. hñro
aht illo ahte p copulativa nō v3 cōsequētia.

Item a cōditionali denotata vt pri^o ad
dīstīctiā cōpositā ex cōtradictō
rio ahtis & pñte illius cōditionalis v3 pñā. vt
si tu curris tu moueris. igit^r tu nō curris vel
tu moueris. & ecōtra a dīstīctiā cōposita ex
cōtradictōrio ahtis & pñte date cōditionalis
ad cōditionalē v3 pñā. q: sic sp pñs talis pñe
est necessariū. sicut & illa dīstīctiā. aut saltem
cōtradictōriū illare dīstīctiā repugnat cōdi
tionali. Ex quo p3 q: aliq^d est dīstīctiā neces
saria. cuius vtrāq3 ps est cōtingens. & vna al
teri impñtēs sicut ista. tu nō curris vlt tu mo
ueris. q: ipsa sequitur ex simpliciter necessario.

Item a cōditionali vt prius cui^o ams ē
mere negatiuū & pñs affirmati
uū ad cōditionalē cōpositā ex eodē ahte & cō
tradictōrio pñtis pñtis cōditionalis v3 pñā
vt si tu nō curris tu disputas. igit^r si tu non
curris tu non disputas. patet hec regula. q:
ex negatiua non sequitur affirmatiua qn pari
rōe sequitur negatiua sibi cōtradicēs. Ex quo
p3 q: cōditionalis ponit aliqd. q: cōditionalis
implis ponit sicut ad eam sequitur.

Item quilibet cōditionalis simpliciter
falsa denotata vt prius cui^o ams
est mere negatiuū. & pñs mere negatiuū in
fert cōditionalē cōpositā ex eodē ahte & cō
tradictōrio pñtis vt si hō nō currit. hō nō di
sputat. igit^r si hō nō currit. oīs hō disputat.
q: nūq3 posset p aliquā potētiā verificari ams
isto pñte exñte falso.

Item quilibet condi
tionalis falsa simplr cū ams est ipertinēs pñti
infert cōditionalē cōpositā ex eodē ahte & cō
tradictōrio cōsequētis.

Sed incidit dubium

verū cōditionalis aliqd ponat in eē. cui dī pri
mo q: nulla cōditionalis necessaria ponit ali
qd. p3 q: ista. si antirps est albus antirps est colo
ratus. est necia nihil ponēs. & ita est de q
libet alia. igit^r &c. p3 pñā & minor. sed arguit^r
maior. q: nec ad istā formalit^r sequitur albedinē
esse nec antirpū esse. nec colorē aliqūc eē igit^r
ista nō ponit aliqd. ¶ Itē si nihil nec aliqūter
esset adhuc si antirps esset albus antirps ess^t

coloratus. igit^r cōditionalis necessaria nihil p
nit in esse. ¶ Et si forte arguit^r. q: ista est ne
cessaria. si antirps est albus antirps est colo
ratus. adquare significās q: si antirps est al
bus antirps est coloratus. igit^r necessariū est
q: si antirps est albus antirps est coloratus.
¶ Itē ad aliā si antirps est albus est colorat^{us}
sequit^r illa. deus est & ppo ponit qd ad eā
lequit^r. igit^r &c.

Ad primum negatur

cōsequētia. & p scdo negat^r q: ppo ponit qd
qd ad illā seq^t. s3 ppo ponit qd cā sequitur
vlt & forma suoz terminoz. Et vltra dī q: nul
la cōditionalis cōtingēs ponit aliqd vt si hoc
nō fuit tu curres. q: aliqñ erit necessaria sic si
gnificādo. Et dī vltra q: aliq^d cōditional^r sim
pliciter falsa ponit aliqd. & tñ q: vna ca
thegonica sicut hec si tu nō differs a te tu differt
a te. q: seq^t si tu nō differs a te tu differt
a te. igit^r tu differs a te. vel tu differs a te. & vl
tra tu differs a te vel tu differs a te. igit^r tu dif
fers a te. tenet q: cōsequēs sequitur ex vtrāq3 p
te dīstīctiā antecedētis. igit^r a primo. si tu nō
differs a te tu differs a te. igit^r tu differs a te.
¶ Silr hec ponit contradictionē. si tu non es
homo tu es asinus. q: sequitur si tu non es ho
mo tu es asinus. igit^r tu es homo vlt tu es asi
nus. ex qua dīstīctiā sequitur q: tu es hō. q:
generalit^r ex q: lib3 dīstīctiā cuius vna ps est
impolis sequitur alia ps pñcipalis siue illa siue
rit polis siue ipolis. igit^r a pmo sequitur. si tu
nō es homo. tu es asinus. igit^r tu es hō seq^t
et si tu non es homo tu es asinus. igit^r si tu nō
es asinus tu es homo. t3 cōsequētia. q: ex op
posito sequitur oppositū. & vltra seq^t si tu non
es asin^{us} tu es hō. igit^r si tu nō es asin^{us} tu es
hō t3 cōsequētia p penultimā regulā. & ex il
lo consequēte sequitur ista dīstīctiā. tu es asi
nus vel tu non es homo. ex qua dīstīctiā se
quit^r vt prius q: tu non es homo. igit^r a pri
mo si tu non es homo tu es asinus. igit^r tu
non es homo. ¶ Et potest etiam argui q:
quolibet conditionalis simpliciter falsa ponit
aliquid. quia ista si homo currit fort. disputa
tat. & sicut hec. ita quilibet ponit aliqd. quia
sequitur. si homo currit. fort. disputat. igit^r
si homo currit. fort. disputat. & se
quitur. si homo currit. fort. disputat. igit^r

Tractatus

si hō currit sor. disputat. & sor. nō disputat. & ex isto pñte segtur q nullus hō currit. vñ sor. nō disputat. & sor. disputat. ex q sequitur q nullus hō currit. q: vna pars disunctiue est vna copulatiua impossibilis. segtur etiā si hō currit. sor. nō disputat. & sor. disputat. igitur si sortes disputat vel sortes nō dispueat. aliq hō currit. ex quo segtur q sortes nō disputat. & sortes disputat. vel aliq hō currit. ex q disunctiua sequit. q: aliquis hō currit. q: altera pars eius est impossibilis. igit a pñmo sequitur. si hō currit. sortes disputat. igitur sortes disputat. & sor. nō disputat. ¶ Itē arguitur q ista conditionalis sit impossibilis simplr q: bñ sequitur si hō currit sortes disputat. igitur necessario si hō currit. sortes disputat. & ex pñte sequitur q necessario nullus hō currit. vel sortes disputat. qd est impossibile. q: ista disunctiua nō pōt esse necessaria sic significando. nec eius contradictoria impossibilis significando sic. Et sicut iā dictū est de cōditionali denotata a ly si ita est dicendū de denotata a ly nisi. vel quin. q: quilibet simpliciter falsa contradictionē includit. ita etiā rōnalis yppothetica simplr falsa aliquid ponit. q: contradictionē includit sicut hec. tu nō differ a te. igitur tu differ a te. & deductē eodē mō cōtradictio inferendo disunctiua cōpositā ex cōtradictorio pñtis & antecedente illius rationalis. q: regule que sunt vere de rationali sunt vere de cōditionali denotata a ly si quo ad cōsequentia. De cōditionalibus autē denotatis a ly nisi vel quin nō tenent simplr dicte regule. de talibus. n. verū est q pñs c. n. dīctionalis denotata a ly nisi vñ quin nō sequitur ex antecedente. q: huius conditionalis. nullus homo currit. nisi aīal currit. pñs nō segt ex antecedente. sed ista propositio q ponitur p pñte sequitur ex contradictorio propositionis que ponitur pro antecedente. ¶ Et hoc sufficit ad hoc q ista sit vera. Ex quo pñ illam pñam nō valere. iste sunt due pñe q: n. asitia convertuntur & pñā. & iste significat iuxta cōpositionē terminorū. igitur iste convertuntur pñet de illis. nullus hō currit. nisi aīal currit. & nullus hō currit si aīal currit. Et nunc n. curatur vtrum propositio rationalis falsa vel cōditionalis sit pñā aut habens aīa & cōsequens fm veritatē. Sed pp breuitatē sepe

voco illā ppositionē q imediate precedit notā conditionalis seu rōnalis aīa & reliquū pñs.

Copulatiua

ne suor terminorū significatē ad alterā eius partē principalez vñ pñā. Contra quā forte arguitur q: nō sequitur bipedale videt sor. & tñ plato videt. ergo tñ pla. videt. q: ex pñte segtur. q: nihil nō pla. videt. qd repugnat aīa. alter. n. pñs nō esset intelligibile. ¶ Itē nō sequitur sor. currit. & iste nō disputat. ergo ille nō disputat. q: relatiuū nō est intelligibile sine suo aīte. Sed p his dō q vtraq pñā pñ tenēdo ly tñ & ly iste relatiue. q: ita intelligibile ē cōsequens sicut scda pars aītis. tenendo eāde relationē. ¶ Et si itē cōtra arguit. q: non sequitur. homo currit. & hoc pñs est falsum de monstrando vtrobiq pñs. ergo hoc pñs est falsum. ¶ Hūic infra dicet. ¶ Itē aliqua ē copulatiua necessaria significans ex cōpositione suor terminorū cuius vtraq pars est impossibilis. ergo ab ista ad neutra istar vñ pñā pñā & arguitur aīa. nō tu differ a te. & hō est capra. sed hūic statim dicetur a pte principalis impossibili copulatiue significantis & c. cuius vtraq ps est impossibilis vel vna est possibilis & alia impossibilis ad illā copulatiua vñ pñā. vt hō est asinus. ergo hō est asinus. & hō est capra. Sñr sequitur hō est asinus. ergo hō est asinus & tu curris. Et generaliter qñ vna pars antecedit ad aliā arguēdo a pte aīte ad totā copulatiua vñ pñā. vt rex sedet. igit rex sedet & rex sedet. ¶ Itē etiā vtraq pars copulatiue convertit cū alia ab vtraq parte ad ipam copulatiua vñ pñā. ¶ Item a copulatiua ad disunctiua factā ex eisdem partibus valz pñā vñde sequitur rex sedet. & nullus rex sedet. ergo rex sedet vel nullus rex sedet. q: minus requiritur ad veritatē disunctiue q: ad veritatē copulatiue. q: ibi requiritur vtriusq pars veritatis. hic autē sufficit veritas alterius. Omnis. n. copulatiua ex cōtradictorie facta est impossibilis. & oīs disunctiua ex contradictione facta est necessaria. ¶ In parte disunctiue significantis ex cōpositione suor terminorū ad ipam disunctiua vñ pñā. vt tu curris

Consequentiaꝝ

ergo tu curris vel tu disputas. ¶ Et si forte arguitur cōtra. q: nō sequitur hec disiunctiua est falsa. ergo hō est asinus vel hec disiunctiua est falsa. vtrōq; demonstrando cōsequēs huic infra dicitur.

Ite a disiunctiua cuius vtrāq; ps ē im- possibilis inferēdo aliā. siue illa fuerit possibilis siue impossibilis vꝝ p̄ia. vt tu differs a te vel hō est asinus. ergo hō est asinus. ⁊ vltra. hō est asinus vlt tu differs a te. igit tu differs a te. sicut tu differs a te vel baculus stat in angulo. ergo baculus stat in angulo. et cā est. q: in talibus semp oppositi consequentis repugnat antecedenti.

A disiunctiua cuius ptes p̄n cipales cōuer- tunt inuicē ad quālibet eius pte vꝝ p̄ia. vt hō currit vel risibile currit. ergo risibile currit. et cū vna ps disiunctiue antecedit ad aliam ab illa ⁊ siuctiua ad pte cōsequētē vꝝ p̄ia. vt tu curris vel tu es. ergo tu es.

Ite a disiunctiua cū destructione vnus partis super alterā prem valet p̄ia. cuius vtrāq; ps est affirmatiua ad alterā ei⁹ pte

Acausal vꝝ p̄ia. vt q: tu es aīal rōnale tu es hō. ergo tu es aīal rōnale. ⁊ etiā tu es hō. Ex quo sequitur q: a cāli cuius vtrāq; ps est affirmatiua ad copulatiua ⁊ disiunctiua cōposita ex cōsimilibus p̄ibus vꝝ p̄ia. sꝫ nō sequitur nisi vtrāq; ps sit affirmatiua. vt nō sequitur. tu curris nō q: tu disputas. ergo tu curris ⁊ tu disputas. q: vnus sequitur. ergo tu curris. q: negatio nō negat ante se ⁊ nō est oīs cālis bona p̄ia. ⁊ nō sufficit ad veritatē talis q: vtrāq; pars sit vera. sed vltra requirit q: significatū antecedētis sit cā significatū p̄ius sꝫ aliqd quattuor generū causarū aut q: termini propositionis immediate sequentis ly. q: importent cāz significati termini aut terminorū alterius propositionis. ⁊ sꝫ hunc modū procedunt demonstrationes pp quid ⁊ nō primo modo. q: in optima demonstratione idē est significatum antecedentis ⁊ p̄tis. vel requiritur q: termini propositionis immediate sequētis ly. q: sint naturaliter p̄iores vel saltē vnus respectu cuius arguet si p̄ior. ⁊ nō superior. vt q: a. p. ducit. b. b. p. ducit. ab. a. ⁊ q: tu es aīal rōnale tu es hō. sicut negatiue. q: piscis caret pul-

mone piscis nō respirat. Ite q: tu nō es hō tu nō es risibilis. ¶ Et si forte arguit cōtra q: illa est vera. q: tu es risibilis tu es risibilis ⁊ nō est vera sꝫ aliquē istorū trium modorū ergo ⁊ ē. patet cōsequentia ⁊ maior: arguit q: sequitur q: tu es homo tu es risibilis. ergo q: tu es risibilis tu es risibilis. negatur cōsequentia. pp significationem causalitatis illius termini. q: etiā non valet cōsequentia ab inferiori ad suum superius cū ly. q: sicut nec cū ly si. q: non sequitur. q: tu es homo tu es risibilis. ergo quia tu es suba tu es risibilis.

Ad possibilitatem copulatiue requiritur q: quelibet pars sit cōpossibilis alteri. ⁊ q: oīs collectivē sint cōpossibiles.

Ad necessitatem requirit q: vtrāq; pars sit necessaria.

Ad necessitatem vero disiunctiue requiritur q: vna eius ps sit necessaria vel vna alteri repugnet.

Ex temporali cuius vtrāq; ps est affirmatiua sequitur vtrāq; pars. vnde sequitur. tu morieris quando tu curris. ergo tu curris ⁊ tu morieris. Ex illa regula sequitur q: omnes tales casus nō sunt possibiles. quibus ponitur q: quādo rex sedet scias regē. ⁊ q: nūlus rex sedet scias nullum regē sedere. q: ex illo casu sequitur q: rex sedet. ⁊ q: nullus rex sedet. ⁊ ita non est possibile q: quādocunq; pferet vniuersalis ppositio. omne currēs sit asinus. ⁊ quando proferet singularis tu sis currēs. Ex quo sequitur q: a temporali cuius vtrāq; pars est affirmatiua ad copulatiua ⁊ disiunctiua cōposita ex cōsimilibus partibus vꝝ psequētia. vt tu cucurristi quādo tu disputasti. ergo tu cucurristi ⁊ disputasti. ⁊ nō sufficit q: i tali tēporali vtrāq; pars sit vera. sed requiritur plus q: vtrāq; pars verificet pro tempore vel mēsurā ⁊ ordine sꝫ q: per suā notā denotatur. sed non vꝝ econtra vt patet a copulatiua vel disiunctiua ad tēporalē. q: stat nullum quādo esse quādo. aut tēporalis vna pars esset negatiua nō inferretur vtrāq; eius pars. q: in talibus contingit q: tēporalis est vera cuius altera pars est fal-

Tractatus

ta. ut tu es qñ nō fuisti. Et locali cuius vtraq; pars est affirmatiua sequitur vtraq; eius pars et copulatiua et disiunctiua. et nō eēuerso modo quo dictū est prius de temporali. ut tu es ibi vbi ē plato. ergo tu es et plato est et nō eēuerso.

Sed a locali cuius aliter pars est negatiua nō sequitur vtraq; pars. q; i talibus cōtingit q; localis est vera. et tñ vna eius pars ē falsa. ideo nō sequitur tu es ibi vbi pla. nō est. ergo pla. nō est.

Et comparatiua cuius vtraq; pars ē affirmatiua ad vtraq; eius partem. et ad copulatiua et disiunctiua compositam ex similibus partibus v3 consequentiā et nō eēuersa. ut tu es albus ita sicut plato. est albus. ergo tu es albus. et pla. est albus. tu ita curris sicut asinus volat. ergo asinus volat. sed non valet altera parte existente negatiua aut vtraq; ut pla. nō est albus sicut tu es albus. ergo pla. non est albus. q; forte tu nō es albus. Et ita dicendū est q; ab aduersatiua et expletiva ad vtraq; partem. valet consequentiā. ut tu non curris et disputas. ergo tu non curris et disputas. q; uis tu non curris sedes. ergo tu non curris et sedes.

Sed incidit dubium vtrum localis et temporalis et comparatiua sint categorice vel ypothetice pro quo accipitur q; illud aduerbiū. quando tantū tempus vel instans significat. et q; aduerbiū loci ut ibi vel vbi tantum pro loco potest stare. aut p aliquo vbi in propositione sic significando. et sic etiam aduerbia similitudinis ut ita. et sicut tantum modum aut qualitatem significant. Ex quibus sequitur q; iste propositiones cōuertuntur tu es quando pla. est. et tu es in tēpore vel in instāti. in quo pla. est. et illa. tu nō es. qñ plato est significat q; tu nō es in tpe vbi in instanti in quo plato est. Et ex quo sequitur vltra q; ille repugnant. tu es qñ plato est. et tu nō es in tempore vel in instanti in quo plato est. q; vna contradicit cōuertibili alterius. Ex quibus sequitur istas contradicere. tu es qñ pla. est. et tu nō es qñ pla. est. Ex quo sequitur vltra q; illa est categorica. tu non es qñ plato ē. q; si foret ypothetica tēporalis sic significando. ipsa aliquid poneret. sed ipa ni-

hil ponit. ideo et. q; probatur. q; sua cōuertibilis nihil potuit puta illa. tu nō es in tpe vbi in instanti in quo plato est. id. et. Item hec qñ pla. est ta nō es nihil ponit. ergo ipa non est ypothetica tēporalis. patet cōsequentia et alis arguit. q; pueritibilibus eius nil ponit in eēputa hec. in tpe vel in instanti. in quo pla. est tu nō es. Et ita dī de cōparatiua et locali q; ipse sunt categorice. et nō ypothetice. et generaliter p nulluz aduerbiū sit ypothetica. et ly qñ est aduerbiū et nō cōiunctio. Item prima pars principalis illius for. est ibi vbi ē pla. nō est propositio. nec secunda. igitur illa nō ē ypothetica. p3 pñā. et antecedēs arguitur. q; prima pars principalis est hoc cōplexus for. est ibi. et secunda. s. pars est illud aliud vbi est pla. et hoc neutrum est propositio. ergo et. p3 cōsequentia et minor. sed arguitur maior. q; illi termini. ibi et vbi. et si dī negādo consequentiā. q; ille terminus loco. t3 se cum prior. q; determinat id verbiū est. Sed illud nihil ē. q; etiā cū verbo prior tenetur ly vbi ut probatū est. Sed forte dī concedēdo q; illa est ypothetica tu es in loco in quo pla. est. S3 cōtra q; oēs tales sunt sillogizabiles quāte et cōuertibiles. oīs homo currit in loco i quo tu disputas. omnis hō est ita albus sicut plato est albus. sed nulla ypothetica est quāta sillogizabilis et cōuertibilis. igitur iste non sunt ypothetice. Et si tunc contra arguit q; tunc sequitur istas conclusiones cū veris esse possibiles. qñ quilibet hō infinite velociter currit nullū al mouetur. dum aliquis homo disputat nullus homo pōt loqui. dūz asinus volat ipse nō pōt volare. sicut homo est irrationalis ita nulluz est irrationale. vbi chymera est nihil est. Item iste sunt ypothetice omnis homo currit qui est albus for. qui est albus nō est coloratus. q; immediate ex eis sequuntur copulatiue secū cōuertibiles s. omnis homo currit. et ille est albus for. est albus et ille non est coloratus. q; illud relati-

Consequentiaꝝ

unum qui est resolvable in et. et ille illud. ex
cō regula. ¶ Sed pro his dicitur conceden
do illas conclusiones esse veras aut possibi
les. q: ipse sunt mere negative. ideo nullo ho
mine disputante concedendū est q: vñ quili
bet homo disputat nullus homo pōt loqui.
q: in tempore in quo quilibet homo dispu
tat nullus hō pōt loqui et causa est q: quel
bet propositio mere categorica que non est
negativa cuius verbū principale nō est nega
tiuum. ponit aliquid. et ideo iste sunt vere. Et
p: hec dī ad secundū negando q: iste sunt ypo
thetice ois homo currit qui est albus for. q
non est albus est coloratus. ¶ Et cum argui
tur. iste valēt ypothetice. ergo iste sunt ypo
thetice negatur consequētia. q: ois categori
ca foret ypothetica si ista forma valeret sic si
gnificans. Dicitur autē q: iste non equivalet
ypothesis. q: ly qui nō habet resolu in ly et
et ille illa illud. q: nō vñ forma. ois hō currit
q: est albus. ergo ois hō currit et ille ē albus.
q: ly q: se tenet ex parte subiecti. vñ non refert
inter has ois homo currit q: est albus. et om
nis homo qui est albus currit. vt probatum
est supra. Similiter non refert inter has aliqd
differt ab aliā qd nō differt ab hōie. et aliqd
qd non differt ab hōie differt ab ali. referen
do ly qd in vtraq: ad ly aliquid. q: ly qd in
vtraq: se tenet ex parte subiecti. et etiaz sicut
vna est probanda vel improbanda ita et alia.
¶ Pro quo est notandum q: illa regula que
ponit q: ly. qui habet resolu in ly. et. et ille il
la illud per modū cōsequētie. hñ intelligi vbi
nō fuerit confusio et distributio aut negatio
reddens propositionē negativā. et iō ly q: ali
qn habet resolu in ly vel et ly ille vt for. qui ē
albus nō est coloratus. ergo for. nō est albus
vel ille nō est coloratus. et cā est q: contradi
ctoriū huius for. qui est albus nō est colora
tus puta illud for. q: est albus est coloratus. eg
ualet vni copulatiue cuius vtraq: pars est af
firmatiua. et iō ista for. qui est albus nō est co
loratus. equivalet vni disunctiue cuius vtraq:
pars est negatiua. Sed talis propositio for. q
nō est albus nō est coloratus. in qua sunt due
negationes fm duo verba equivalet vni dis
unctiue. cuius prima pars est affirmatiua. et
secunda negatiua huius. for. est albus vñ for.

nō est coloratus. Et cā est q: contradictoriū
huius for. qui non est albus non est colorat
est hoc for. qui nō est albus est coloratus. et
hoc equivalet vni copulatiue cuius prima ps
est negatiua. et secunda affirmatiua huius. s. for.
nō est albus et for. est coloratus. ideo illa for.
qui nō est albus nō est coloratus equalet dis
unctiue cuius prima pars est affirmatiua et
secunda negatiua. huius. s. for. nō est albus vel
for. est coloratus. Ex quib⁹ sequitur istas eē
cōcedendas antip⁹ qui necessario sunt nō po
tuit esse chymera q: necessario erit non pote
rit moueri for. qui ē vbiq: nō est alicubi for.
qui est rome non est substantia nec accēs. q:
ponatur q: for. non sit. et sunt conclusiones
vere.

Sed aliud dubium incidit vtrū
disiunctiua composi
ta ex contradictorijs contingentibus sit ma
gis possibilis vel vera q: aliqua eius pars. et
ita de alijs propositionibus generaliter que
rit an vna sit altera magis possibilis vel ma
gis vera. Et arguitur q: vna propositio sit al
tera magis possibilis. vel q: vna latitudo pos
sibilitatis subito deperdatur vel veritatis. q:
signata latitudine possibilitatis vel veritatis
sub aliquo gradu intensiōis latitudinis est
hec possibilis et vera. hoc instans est demon
strato instanti presenti. et nō immediate post
hoc erit illa vera. vel possibilis. ergo subito
deperdetur ista latitudo possibilitatis vel ve
ritatis sub aliquo gradu sub quo iam illa est
vera et possibilis vsq: ad non gradum. Sed
huc forte dicitur q: in instanti presenti sub in
finite modico seu remisso gradu possibili
tatis vel veritatis est illa possibilis et vera. Sz
tunc arguitur sic. illa iam infinite remisse est
possibilis. et ante hoc non infinite remisse pos
sibilis erat. ergo ante hoc fuit vna proposi
tio alia magis possibilis aut saltim poterat es
se sic significando qd fuit secundum proban
dum. ¶ Sed huc forte dicitur q: ipsa conti
nue erat infinite remisse possibilis. ¶ Sed cō
tra. quia pari ratione quelibet propositio con
tingens ad vtrumlibet infinite remisse possi
bilis est. consequens est falsum. quia signata
ista disiunctiua. hoc instans non est. vel ista.
rex sedet. vel nullus rex sedet. tam possi

Tractatus

bilis est ista q̄ est vna eius pars. est ipsa non sit possibilis nisi ppter ptem. et pp qd vnu qdqz tale et illud magis vneque. ¶ Itē sic tā polis est illa ppō. rex sedet. q̄ politer ipsa p̄t verificari. et tā polis est ista ppō. rex est for. tiffimus hoīuz q̄ ipsa pōt verificari. h̄ magis et facilius pōt illa. rex sedet verificari q̄ illa alia ergo est magis possibilis.

Sed pro his dicitur q̄

la ppō est magis vel minus possibilis. aut vera alia nec aliqua est latitudo veritatis aut possibilitatis fm intētionem accidētales. vñ l3 potentia distinguere a re potente et veritas a re vera qd tñ nūc nō pono. adhuc illa accidētia nō sunt intēfabilia nec remissibilia. qz nō ē ppiū relatiōis suscipere magis aut minus fm q̄ est relatiō. ¶ Et si dī vltimus q̄ veritas est ipsa res vera vel signū ver. Et falsitas est ipsa res falsa vel signum falsum. Ex quibus sequitur q̄ veritas est pars falsitatis et necessitatis est pars contingentie et impossibilitas est pars necessitatis et necessitas est pars impossibilitatis.

Restat adhuc vt vi

an a singularibz sufficiēter enumeratis ad suam vlem valeat p̄ia. Et arguitur q̄ nō. qz nō valet hoc argumētūz for. nō est hō. et pla. nō est homo. et cicero nō est hō. ergo nullus homo nō est hō. et hic arguit a singularibus sufficiēter enumeratis. igit̄ et. ponat. n. q̄ nō sunt plēs hoīes q̄ illi tres pz tūc q̄ arguit a singularibus sufficiēter enumeratis ad suā vlem tō et. et illa p̄ia nō v3 qz forte eras erit aīis ver et p̄is falsū sic significando. ¶ Sed huic dī q̄ nō valet p̄ia a singularibus sufficiēter enumeratis et c. nisi ponatur. et sic de singularibz. ¶ Sed contra. qz non valet p̄ia in etā illa particula et sic de singularibz. qz nō sequitur for. currit. et pla. currit. et cicero currit. et sic de singularibz. ergo quilibet homo currit. qz posito q̄ viginti homines currant de quorū numero sint for. plato cicero. et decem quiescant. tunc illud aīis est verum. et p̄is falsū qz for. currit. pla. currit. cicero currit. et sic de aliquibus singularibus hominibus ergo for. currit. plato currit. cicero currit. et sic de singularibz. patet p̄ia. quia hoc nomen singularis non

est signum vniuersale. est hec nō sit vniuersalis. singuli homines currunt. sicut nec illa vñ homines currunt. aut trini mouentur.

¶ Sed huic forte dicitur q̄ illa p̄ia nō valet sed in aīte est addendum et sic de oībus singularibz. ¶ Sed contra. qz aut iste terminus. et sic de oībus singularibz significat solūmodo oēs illas singulares. aut oēs istos hoīes singulares qz ff. aut p hūc modū significat for. currit pla. currit. cicero currit. et sic de oībus singularibz. l3 qz oēs homines currant. si primo modo pz q̄ illa p̄ia nō valet. vt pbatum est in prima forma. sedō aut modo semp assumit falsum in aīte. et assumit semp plusqz sit probandum. nec arguitur a singularibus. sed a singularibus ab vna ppōne que se sola infert p̄is. ¶ Sed huic forte dicit q̄ in illis singularibus debet assumi in aīte talis ppō. et isti sunt oēs hoīes. Sed cōtra. qz nō sequit̄ non p̄mittitur denarius iste. nec p̄mittit̄ iste denarius. et isti sunt oēs denarii. ergo nō p̄mittitur denarius. qz in casu aīis est verū. et cōsequēs falsum. Item nō sequitur contingenter hoc contingens ad vtrūlibet est. et contingenter hoc contingens ad vtrūlibet est et ista sunt oīa contingentia ad vtrūlibet. ergo contingenter omne contingens ad vtrūlibet est. aīis. n. est verum. et p̄is falsū demonstratis omnibus contingentibus ad vtrūlibet. qz necessario omne cōtingens est ad vtrūlibet. Itē nō sequitur cōtingenter iste homo est et contingenter iste homo est. et isti sunt oēs hoīes ergo contingenter oīs homo est. Item nō sequitur ista ppō vniuersalis est falsa. et ista ppō vliis est falsa. et isti sunt oēs ppōnes vliis. ergo oīs propositiō vniuersalis est falsa posito q̄ non sint alie propositiones vniuersales q̄ iste. omnis propositiō vniuersalis est falsa et omnis chymera est. Item ponatur q̄ predicatum istius. omnis homo est animal supponat determinate. remanente significatione suorum terminorū sic saltim q̄ ly omnis dīstribuat subiectum et non confundat predicatū. tunc patet non sequi. iste homo est animal. et iste homo est animal. et isti sunt omnes homines. ergo omnis homo est animal quia antecedens est verum. et consequens est falsum. cū ly animal stat determinate. ¶ Sed forte arguitur q̄ illa sit vera quilibet homo

Consequentiaꝝ

est animal. dato qd ly animal supponat deter-
minate. quia aliquis homo est animal. et ni-
hil est homo qm illud sit animal. ergo omnis
homo est animal. tenet consequentia ab expo-
nendis ad expositam. Itē capiatur vna sibi
similis in voce puta hec. quilibet hō est aīal
in qua ly aīal stat confu se tñ. et sit pñma. se-
cunda. b. et arguitur sic. b. propositio est vera
et ex. b. sequitur. a. ergo. a. propositio est vera
pñ pñā et minor et maior arguitur. qz quel-
bet singularis. a. sequitur ex singulari. b. et cui-
libet supposito tam. a. qz. b. correspondet sua
singularis. ergo. a. sequitur ex. b. pñ pñā et mi-
nor ponitur et maior arguitur. qz eedez oīno
sunt singulares vtrūqz. Item nō sequitur in-
cipit hoc instans esse. et hoc instans est omne
instans. ergo incipit omne instans esse. qz de-
monstrato instanti. pñti est antecedens verū
et pñs falsum. Item nō sequitur. nec iste hō
est oīs hō. nec iste hō est omnis hō. et isti
sunt omnes homines. ergo nullus homo est
omnis homo. qz ponatur qd subm istius. ali-
quis homo est omnis homo. supponat cōsu-
se tñ. et remaneat aliorum terminorum signi-
ficatio. et sequitur qd aliquis homo est omnis
homo. sicut illa. omnis homo est aliquis hō.
qz subiecta et predicata et copule conuertun-
tur. et similis suppositio terminorum. et pro-
eisdem. ergo et. ¶ Itē non sequitur ista. non
tantum hoc aīal est homo. nec tantū hoc aīal
est homo. et sunt oīa animalia. ergo nō tantū
animal est homo. qz antecedens est verum et
pñs falsum. ¶ Item nō sequitur nec iste hō
preter for. est aīal. nec iste hō preter for. est
aīal. et isti sunt oēs hoīes. ergo nullus hō pre-
ter for. est aīal. qz antecedens est necessarium
et pñs contingens. aut impossibile. sicut est oīs
sum. vbi de exclusiuis est actū. Item non se-
quitur cognoscitur iste hō. et cognoscitur iste
homo. et isti sunt omnes homines. ergo cogno-
scitur omnis homo. qz antecedens est verū
et consequens falsum in casu. vbi non habea-
tur signum vniuersale in mente qd stat cū to-
to antecedente.

Et ideo ad dubium dicitur qd a sin-
gularibus sufficienter enu-
meratis non adducitur sua vniuersalis d for-
ma. nec a singularibus sufficienter enumera-
tis cum sic de omnibus singulis. vel cum ta-

li constantia. et isti sunt oēs hoīes. vel oīa aīa
lia. qz fallit in exclusiuis. in exceptiuis in de-
struentibus se. in propositionibus. cum ter-
minis ad actum mentis pertinentibus. prece-
dentibus. vt promittitur. cognoscitur. et. et
modalibus. et non valet. et nō valet genera-
liter precedente termino cōpositionē impo-
tante. vt sunt tales incipit et desinit. nec valet
de forma vbi fuerit propositio vniuersalis in
qz predicatum supponat nō cōfuse tñ. In ali-
is autē terminis arguendo a singularibus suf-
ficienter enumeratis ad suā vniuersalē cum
debito medio valet argumentum vnde bene
sequitur. iste homo non currit. et iste homo
non currit. et isti sunt omnes homines. ergo
nullus homo currit. demonstrando p subm
ipsius minoris hoīes pro quibus supponūt
subiecta singularium acceptarum. Verūta-
men nō valent iste. isti hoīes nō currūt. et isti
homines non currūt. et isti homines sunt om-
nes homines. ergo nulli homines currunt
qz posito qd sint quattuor homines quoz duo
currant. et duo quiescant. et per vtrūqz subz
demonstretur vnus homo currens et vnus
homo non currens. est antecedens verum et
consequens falsum. nec sequitur iste homo
non currit. et iste homo non currit. et nō sunt
plures hoīes. qz isti. ergo nullus hō cur-
rit. qz nō existentibus istis. antecedens est ve-
rum. et consequens falsum. Et sicut nō valet
cōsequentia generaliter a singularibus suffi-
cienter enumeratis ad suam vniuersalē. mō
iam dicto. ita non valet generaliter pñā. cum
medijs ab vniuersali ad suā singularē. in ca-
sibus et terminis supra nominatis. et in simi-
libus. vnde nō sequitur. incipit oīs hō esse for.
sed for. est hō. ergo incipit for. esse for. nec se-
quitur. incipit oīs asinus currere. sed brunellus ē
asinus. ergo incipit brunellus currere. qz stat
qd incipiat oīs asinus currere et nihil incipiat
currere. sicut etiam nō sequitur promittitur
omnis denarius. iste est denarius. ergo pmit-
titur iste denarius. nec sequitur. nulla propo-
sitis singularis est vera. ista est propositio sin-
gularis. ergo ista nō est vera. demonstrando
pñs vtrūqz. nec sequitur. oēs hō preter for.
currit. for. est hō. ergo for. preter for. currit.
nec sequitur. contingenter omne intelligens est
deus. hoc est intelligens. ergo cōtingēter hoc

Tractatus

est deus. et sic de alijs. Ex quibus sequitur quod aliqua vniuersalis est vera. cuius quilibet singularis est falsa. et cuiuslibet supposito subiecti correspondet sua singularis. Et aliquid est vniuersalis necessaria cuius quilibet singularis est impossibile. ut ista. tunc omne ens est ens. **A**duer tendum tamen quod multe sunt vniuersales quibus non possunt assignari multe singulares voce et significatione. quia subiecta non habent supposita sicut hec. omnis sol est sol. aut quia forte non habent singulares ex toto correspondentes. sicut iste quilibet homo currit. infinitus numerus est finitus. Alij sunt vniuersales quibus non potest sufficiens numerus assignari sicut ista. omnis ebymera est. omne ens intelligitur. et hec stat cum predictis. Indefinita quoque predicto modo ex suis singularibus inducitur disiective cum debito medio tam affirmative quam negative. ut iste homo non currit. vel iste homo non currit. et isti sunt omnes homines. ergo homo non currit. sed sine medio non sequitur negative arguendo sic. Iste homo non currit. vel iste homo non currit. et sic de omnibus alijs. ergo homo non currit. nec ex supposito subiecti sequitur oppositum antecedentis. ut sic arguendo omnis homo currit. ergo iste homo currit. et sic de singulis aut de omnibus alijs. Sed in descendendo vel ascendendo ab indefinita ad singulares disiective intelligendo ut prius cum debito medio valet consequentia. Ab vniuersali ad sua particularia aut indefinitam. nisi argumentum fuerit cum terminis spectantibus ad actum mentis. aut cum terminis importantibus compositionem. quales sunt illi termini incipit et desinit precedentibus et quales sunt termini modales. et non fuerint propositiones destruentes se valet prima. sicut sequitur omnis homo currit. ergo homo currit sed non sequitur. cognoscitur omnis homo. ergo cognoscitur aliquis homo. aut aliqua homo. nec sequitur. incipit omnis homo esse sor. ergo incipit homo esse sor. Item non sequitur. cōtingenter omne intelligens est deus. ergo cōtingenter intelligens est deus. nec sequitur omnis propositio particularis de tertio adiacente est falsa. ergo aliqua propositio particularis de tertio adiacente est falsa. posito quod non sit aliqua propositio particularis. nisi consequens. aut aliqua eius pars. sed de hoc infra dicendum est. Ex quo patet sequi quod duo contraria in certo casu sunt si-

va. sicut iste. incipit omnis homo esse sor. non incipit homo esse sor. cognoscit omnis homo. si cognoscit aliquis homo vel aliqua homo. contingenter omne intelligens est deus. et non contingenter aliquod intelligens est deus. Sequitur ultra quod duo subcontraria sunt simul falsa in casu. ut illa incipit homo esse sor. et incipit homo non esse sor. Ex quibus sequitur ultra quod maior est oppositio contradictoria quam contraria. quia contraria possunt coniectare in veritate et in falsitate. contradictoria autem nec in veritate. nec in falsitate convenire possunt. Arguendo autem a simili vel exemplo. cum sufficiens capta fuerit similitudo ex ea parte quod dicitur argumentum valere valet prima. ut si hec consequentia sit bona sor. currit. et pla. currit. et sor. et pla. sunt omnes homines. ergo quilibet homo currit. tunc hec prima non erit mala sic significando. brunellus currit. et fauellus currit. et brunellus et fauellus sunt omnes asini. ergo quilibet asinus currit. quia a simili est penitus idem modus arguendi. Errat autem frequenter cum creditur modos arguendi similes esse qui tamen sunt dissimiles. Et iste modus arguendi est maxime vtilis apud intelligentem. quia rerum comparatio plurimum red dicit hominem aduertentem.

ExPLICIT tractatus consequentiarum.

Incipit tractatus de scire et dubitare.

Incipiamus

res cognosci potest conceptu seu noticia cōi. et conceptu seu noticia distincta. per quod conceptus generalis

cuiuslibet sui significati est noticia cōi. et conceptus discretus sui significati est noticia distincta. sed cuiuslibet rei potest haberi conceptus cōi et cuiuslibet rei potest haberi conceptus discretus. quod saltem potest istud ad sensum vel ad intellectum demonstrari. **I**tem accipiamus quod quilibet res cognosci potest noticia incompleta et noticia completa. et hoc per primam partem per ex primo accepto pro secunda etiam notum est. quia sicut cognoscitur sor. incompleta per istum conceptum sor. ita etiam potest cognosci complere per complexum quod est talis propositio sor. est. neque res aliqua scitur ab homine. nisi per propositionem. et cum res cognoscitur complere per propositionem veram dico istam rem sciri. siue ista propositio per quam cognoscitur sit scientia qua illa res scitur siue

De scire et dubitare

assensus sit ista scientia. sine illa duo simul. Ac
cipitur ultra quod nunquam est talis intentio eius in
intellectu actualiter considerante. de ente. aut
de for. vel talis conceptus for. quin illi intelle-
ctui principaliter significet ens. vel for. et ita ge-
neraliter de quolibet conceptu cōi. aut discre-
to. ¶ Item premititur quod conceptus menta-
lis nunquam aliquid uno tempore naturaliter si-
gnificat quod non semper significet. quicunque signi-
ficat. et quod non plura. aut pauciora nunc signifi-
cat quam significavit. vel significabit naturaliter
nec in mente unius plura significat quam confi-
mitis in mente alterius. aliter enim non cōuer-
teretur iste due propositiones. ois homo currit.
ois homo currit. quod una sit in mente for. alia in me-
te platonis. quod statet quod pro tribus hominibus sup-
poneret et tria significaret in mente platonis
et pro tribus alijs diuersis supponeret et illa
tria significaret in mente for. quod est falsum. Ex
quo sequitur quod iste terminus homo signifi-
cat hominem. et homines significat. et non stat quod iste
terminus homo significet hominem et nullum homi-
nem significet. quod accipitur ille terminus homo
positus in ista propositione mentali. tu es ho-
mo que est vera et arguitur. quod iste terminus
homo homines significat. quod iste terminus homo in
ista propositione pro aliquo homine suppo-
nit. et pro aliquo homine affirmatiue verificat-
ur. si pro te. igitur aliquem hominem significat. si
nunquam aliquid vel aliquem hominem significat. si
significat. qui talis. et illud continue significet. ut
per ex nunc premissis. igitur si ista hominem signi-
ficat ipse nunquam significabit hominem quoniam hominem
significabit. et ita de de quolibet termino in
quocunque casu. Ex quibus sequitur. quod si hec pro-
positio. ois homo currit. significat omnes homines cur-
rere etiam omnes homines currere significat. Ex
quibus sequitur ultra. quod si tu per istum termi-
num homo apprehendis hominem etiam per eun-
dem homines apprehendis. quod si tu apprehendis
homines per istum terminum homo. iste terminus
homo significat tibi hominem. et si ille termi-
nus homo significat tibi hominem. homines tibi signi-
ficat. ut probatur est. et si homines tibi significat
hominem tibi representat. quod significare est potest
tie cognitive aliquid vel aliqua vel aliquem
representare. igitur equaliter homines per istum ter-
minum homo apprehendis. igitur a primo si per istum
terminum homo apprehendis homines. homines per

istum terminum apprehendis. Et ita arguitur quod
si per ista propositionem. ois homo currit. appre-
hendis omnes homines currere. per eandem etiam omnes
homines apprehendis currere. Et causa est. quod ter-
minus cōis indifferenter quodlibet suum si-
gnificatum significat. et non magis unum indi-
uiduum quam reliquum. unde non est possibile
quod iste terminus ens sit in mente for. quin for.
quodlibet ens significet. et unica intellectione
for. quodlibet ens apprehendat. et per prius de
quolibet homine consideret consideratione cōi
¶ Item volumus accipere quod intellectio ve-
ra et simplex est noticia. sicut dicitur tertio d.
aia. ¶ Item accipit quod ois noticia complexa inco-
plexa presupponit. Ex quo sequitur. quod si tu co-
gnosces for. esse tu cognosces for. et si tu dubi-
tas for. esse tu cognosces for. quod tu non potes
dubitare for. esse. nisi per tale intentionem. et actum
for. est in intellectu habitum. et non potes intelle-
ctu habere tale terminum for. quoniam tibi significet for.
et per prius apprehendas for. per istum conceptum
for. et sic noticia incomplexa de sorte habes per
conceptum cui subordinat iste terminus for. in
voce vel in scripto. et per prius tu cognosces for.
quod cognoscere sortem non est nisi sortem appren-
dere per conceptum cui subordinat. aut saltem sub-
ordinari potest talis terminus for. in voce vel in
scripto sicut prius. ¶ Item accipit quod nulla res
cognoscitur incomplexa ab homine. nisi de illa cōside-
ret ab eodem. et et habeat conceptum istam inco-
plexa significans. neque aliam res cōplere cogno-
scitur ab homine. nisi de ipsa consideretur. et
de ipsa noticia complexa habeat. ¶ Ex quo
sequitur quod stat te scire deum esse absque hoc
quod aliqua propositio sciatur a te. probatur. quod
ponatur quod tu credas firmiter absque hesitati-
one non deceptus deum esse et nullam inten-
tionem habeas in mente complexam. aut in
complexam aliquam propositionem signifi-
cantem. quod manifeste potest esse. et sequitur tunc
te scire deum esse. et nullam propositionem sci-
re. quod de nulla propositione consideras. Item
capitur hec propositio per se nota. hoc est. quod
sit in mente tua et nulla alia demonstrato uno
ente. et sequitur quod tu scis hoc esse illo ente d.
monstrato. et tamen ista propositio non sci-
tur a te demonstrata ista. hoc est. quia nul-
lus conceptus est in mente qui illam tibi re-
presentet ut pono. Item sequitur dato oppo-

De scire

fito qd a propositio scitur a te. et de a. propositio
tione non consideras. qd sit. a. propositio p se
nota ut prius. et p qd de illa non consideras.
q: si de illa consideras. igitur de illa per aliquem
conceptum complexere. vel incomplexe eas si
gnificantem consideras qd repugnat dictis
sequitur igitur qd de ista propositione non con-
sideras. et istam scis. ut conceditur. et eni om-
ne scire est cognoscere. et omne aliquid scire
est aliquid cognoscere. sequitur qd ista cognoscis et
sequitur istam cognoscis. igitur istam consi-
deras. qd erat oppositum secunde partis copu-
latione. igitur et c. Ex quibus sequitur qd tui res signi-
ficata ut significata est scit. qd nunquam aliquid res
scitur aut cognoscitur. nisi per conceptum aut
conceptus istam significantem. aut significa-
tes. qd sicut res ad extra cognoscitur comple-
xe per propositionem veram que est scientia
vel saltem cum scia propositionis. cuius termi-
nus vel termini istam rem significant. ita pro-
positio non potest sciri. nisi mediante noticia.
aut mediantibus noticiis istam propositionem
significantibus. et ideo si propositio scitur ipsa sci-
tur ut significatum. et non ut signum. unde si
cut sensus exterior non sentit qualitatem que est
sensatio. quod formaliter est sentiens. puta qd vi-
sus non videt visionem. neque tactus tangit ta-
ctionem. prout tangere est sentire. neque audi-
tus audit auditionem. et ita de aliis sensibus
exterioribus. sic non oportet qd si intellectus ali-
quam rem cognoscat noticia incompleta. vel
etiam complexa. que etiam sit scia qd ipse ista scie-
tiam. aut noticiam mediante qua istam rem co-
gnoscit cognoscat vel comprehendat. Verum
tamen sepe vulgariter dicimus propositionem. sci-
ri cum per ipsam consideramus et per ipsam
rem aliquam vel rem esse ad extra cognosci-
mus complexere. Verum autem esse rei differat
a re hic non est cura. sed est sufficienter dictum. ubi
argumenta hanc difficultatem requirunt. ¶ Item
accipiamus qd nullus terminus vocalis. aut
scriptus ab aliquo intelligitur. ut terminus.
nisi in eius intellectu generetur. aut generatus
sit conceptus aliquis. vel actus aliquis natu-
raliter idem vel eodem modo significans. quod
vel qualiter significat. ad placitum ille termi-
nus vocalis. aut scriptus. ideo audita ista vo-
ce huius. vel huius. que ad placitum nihil signifi-
cat non intelligitur illa. prout terminus sit. qd ad

huc non est pars grammaticae orationis. ¶ Ex
quo sequitur qd hoc non est intelligibile. huius est
syllaba. non habita aliqua istarum partium si-
gnificatione. Et quo sequitur qd stat te cogno-
scere sonum. et non intelligere istum terminum sonum.
ut posito qd sonum sit coram te. de quo habeas
omnem conceptum tibi positum. preter hoc qd nescias
istum terminum sonum. significare istum. et sequitur
q tu cognoscis sonum. sint enim isti termini syno-
nimi vocales. aut scripti sonum. et plato. et scias
istum esse platonem. et sequitur qd scias istum
esse sonum. et ea est. qd termini synonymi vocales
aut scripti eidem conceptui subordinantur. et in ca-
su isto non intelligis istum terminum sonum. ut ter-
minus est. qd per istum terminum sonum. auditum
non generatur. aut generatus est aliquis actus
neque aliqua intentio naturaliter significans.
qd iste terminus ad placitum significat. neque
obstat qd iam sit generata aliqua intentio per
aliquem terminum secum synonymum. Item vo-
lo accipe qd non est ad aliquam propositionem riden-
dum. nisi ipsa fuerit intellecta. quia est cum
aliquo disputandum. nisi prehabita terminorum
conventionem. Item premittamus qd verba pri-
mentia ad actum mentis faciunt sensum compo-
situm. et sensum diuisum. faciunt autem sensum
compositum cum totaliter precedunt dictum pro-
positionis. ut scio hominem currere. sensum autem
diuisum faciunt cum inter partes dicti mediant. aut
totaliter sequuntur. ideo hec est in sensu diuiso
hominem scio currere. aut hominem currere scio.
Et ea est. qd ista verba ad actum mentis pri-
mentia non confundit terminum ante se neque ap-
pellare faciunt. ideo ista. hominem currere scio. ha-
bet propriam sicut hec hominem scio currere. cum ly
hominem determinate supponat. et ideo non va-
let ista propositio. a. esse verum scio. igitur scio. a. esse ve-
rum. hominem scio currere. igitur scio hominem cur-
rere. sicut non sequitur. omnis homo est animal. igitur
ter. igitur contingenter his homo est animal dictum
est supra ubi de modalibus actus est. ideo hoc
currere scio ly dubitatur hoc currere. Et quibus
acceptis ponitur per regulam qd affirmatiue argu-
do a sensu proposito ad diuisum mediantibus his
terminis actum mentis significantibus genera-
liter valz propositio. ut dubitas hoc currere. sicut tu
hoc dubitas currere scis hominem currere. igitur
hominem scis currere. qd sequitur tu scis hominem cur-
re. igitur appropinquas hominem currere. et sequitur

Et dubitare

vere apprehendis bosem currere. igitur vere tibi significat oem bosem currere. Et ca est q: no pot esse scientia aut noticia cōis qn ipa sit cumlibet indiuidui. Ex quo sequitur q: oēs bosem vere significat tibi currere. q: qd id significat bosem. bosem significat. vt in suppositionibus dictū est. et vltra sequitur q: bosez tibi vere significat currere. et q: bosem vere apprehendis currere. et vltra sequitur. igitur bosem scis currere. et pna vltima pz satis intelligenti. igitur a primo ad vltimū sequitur tu scis bosem currere. igitur bosem scis currere. et sicut in his terminis af. ita in aliis argūi pōt igitur et c. illegatue tū arguendo. nō v3 pna. q: nō sequitur. tu nō scis bosem currere. igitur nō scis currere. tu nō scis for. currere. igitur bo/minē for. nō scis currere. sic. si intelligēdo. tu nō scis illud qd ē for. currere. igitur illud qd ē for. nō scis currere. Sed mediātibz illis arguēdo a sensu diuiso ad sensum cōpositūz nō valet argumētum affirmatiue in terminis cōi/bus. aut discretis. vñ nō sequitur hoc scis currere. igitur scis hoc currere. neq3 sequitur hoc al/bū scis ēē albū. igitur scis hoc albū esse albū. neq3 sequitur hoc albū scis esse coloratū. igitur scis hoc albū esse coloratū. Itē nō sequitur hoc risibile scis ēē hoiez. igitur scis hoc risibile ēē hoiez. Et tota ca est q: ad hoc q: scias hoc currere requiritur q: p hoc complexum. hoc currit. scias hoc currere. ppter appellationem rōnis. sed ad hoc q: hoc scias currere sufficit q: illud scias per istam omne animal currit. aut p istam. omnis homo currit. q: appellare rationem est rei cognitionem significare p conceptum sequentem terminum verbalem. aut participalem. adeo si cognoscis hoc p talē pceptum hoc. tu cognoscis hoc. et nō est appellare rationem cognitionem rei demonstrare p diffinitionez. q: tu nō possēs cognoscere ens et effectus processus in infinitum in diffinitionibus. et si cognosceres hoies infinitos conceptus haberes in intellectu nō conuertibiles. Ex quo patet q: nō sequitur ens scis currere igitur scis ens currere. Arguendo aut mediāte hoc verbo scio affirmatiue. ex maiori et minori et conclusione de eodez verbo scio in sensu composito. non valet consequentia. vt tu scis hoc currere. et scis bene q: tantum hoc ē homo. igitur scis hominem currere. q: nō se

quitur tu scis deum esse. et q: tantum deum esse est deus. igitur tu scis deum. ponatur minor gratia argumenti. forte negatur psequēs esse impossibile. Contra q: cōsequens significat ex appellatione. q: tu scis deum per istum conceptum deum. quod non contingit. quia scientia non est sine compositiōe. aut diuisione saltim actualis. de qua loquimur. habitus autem per multas actuales generata est. Et in sensu diuiso sumendo maiorem de sensu diuiso cum minori de messe concludendo conclusionem de sensu diuiso valet consequentia. de eodem verbo scio. vt hoc scis currere et hoc est scis. igitur for. scis currere. In sensu autem composito sumendo maiorem cū minori de in esse. concludendo illam de sensu cōposito non valet consequentia. sed sequitur illa de sensu diuiso mediante eodem verbo scio. vt non sequitur tu scis omnem dualitatem esse parez. et hec est dualitas. igitur tu scis hanc dualitatem esse parem. Arguendo vero ex maiori de sensu pposito affirmatiue mediāte isto verbo scio. cū d minori sensu. cōposito. de altero verbo cum dictione exceptiua. aut contra concludendo conclusionem de eodem verbo in sensu composito. non valet pposita. vnde non sequitur volo percutere istum et scio q: tū iste est sacerdos. igitur volo percutere sacerdotem.

Sed forte contra pri

mam regulam arguitur. q: ex illa sequitur q: aliquam ppositionem scis esse veram quam dubitas esse veram. q: tu scis salterum istoz esse verz demonstratis istis que scis esse cōtra dictoria. rex sedet. nullus rex sedet. igitur alteram istarum scis esse veram. tenet consequentia per regulam dataz. ¶ Sed arguitur modo. q: vtranzqz istarum dubitas esse veram. quia vtranzqz istarum est tibi dubia. vt pono. igitur vtranzqz istarum dubitas esse verā. igitur aliquā pponē scis ēē verā. quā dubitas ēē verā. ¶ Item non sequitur tu scis aliquam ppositionem esse veram quam non scis esse veram. igitur aliquam ppositionem scis esse veram. quam non scis esse veram. quia consequens est impossibile et antecedens veruz. aut saltim possibile in casu. ponatur enim q: scias q: altera istaruz est vera. rex sedet. et nul

Tractatus

lus rex sedet. et quod quilibet istarum dubites esse verum. et patet quod tu scis istam propositionem. aliqua propositio est vera quam non scis esse veram. et ista scis adequate significat quod aliquod propositio est vera quam non scis esse veram. igitur tu scis aliquam propositionem esse veram. Item sequitur tu scis aliquam propositionem esse veram et illam non scis esse veram. igitur aliquam propositionem scis esse veram quam nescis esse veram. patet prima quod oppositum ostendit cum asse repugnat regule. Et per simile argumentum arguitur. quod tu scis aliquem hominem currere quem nullus homo scit currere. et quod tu scis aliquem esse aliter nullus homo scit esse. quod omnia repugnant regule. Item data illa regula sequitur quod aliquid scis esse ens de quo non consideras. quod tu scis quod omne ens est ens ut pono. ponat enim quod ista propositio sit in mente tua per quam scis quod omne ens est ens. et non sit alia propositio ab ista aut eius parte in mente tua gratia argumenti. neque sit aliquis conceptus in mente qui non sit in ista propositione. et sequitur data regula quod quilibet ens scis esse ens et tamen non de quolibet ente consideras. quia de rege non consideras. ut pono. Item de nullo tibi ignoto consideras. sed aliquid est tibi ignotum. igitur de aliquo ente non consideras. et quodlibet ens scis esse. igitur aliquid scis esse de quo non consideras. Item sequitur quod aliquid credis esse asinum. et idem credis non esse asinum. quia ponatur quod aliquis homo appareat tibi asinus. et bene scias tu quod nullus homo est asinus. Et arguitur sic. tu scis quod quilibet homo non est asinus. igitur quilibet hominem scis non esse asinum. ex quo patet sequitur quod quemlibet hominem credis non esse asinum et tamen aliquem hominem credis esse asinum. quod sit forte. igitur aliquem hominem credis esse asinum et eundem credis non esse asinum. Item arguitur contra illud quod dicitur rex esse vel rem scire. et non propositionem ut propositio est. quod sequitur quod tam propositio falsa scitur quam propositio vera. quia propositio falsa tam cognoscitur autem cognoscitur potest per complexa que sunt propositiones quam propositio vera. prima falsum. quod nihil scitur nisi verum. Et tunc etiam sequitur quod non valet hoc argumentum hanc propositionem homo est asinus scis. quia scis significare quod homo est asinus. igitur scis quod homo est asinus. Item sequitur quod aliquid est scitum ab ali-

quo quod etiam est eidem dubium. quod eadem res ab aliquo scitur per aliquam propositionem que res per aliam propositionem ab eodem dubitatur. Item contra illud quod dicitur de appellatione. sequitur quod non possit sciri deum esse. neque hominem currere. neque aliquem esse. et quod ista propositio tu curris principaliter significat te currere. quod est falsum. et arguitur prima. quod si tu scis deum esse tu scis deum esse per talem complexum mentalem deum esse. prima patet per illud quod dictum est de appellatione. consequens est falsum. quia nihil scitur ab homine nisi per propositionem et ita arguitur alia sequi.

Sed ad horum primum concedendo regulam. et conceditur quod concluditur. scilicet quod alteram istarum scis esse veram notitia communis. quod per istam propositionem veram altera istarum est vera que gratia argumenti sit. a. et conceditur quod a. scio esse verum sed non per istam. a. est verum. et a. dubito esse verum per istam hoc est verum. demonstrato. a. igitur notitia communis aliquam propositionem scio esse veram et eadem notitia discreta dubito esse veram. Ideo conceditur quod hoc scio esse verum et hoc dubito esse verum diverso conceptu seu respectu diversorum eodem demonstrato. Pro secundo dicitur admissio casu quod de quolibet ente consideras conceptu communis et de rege. Et dicitur ultra quod nullum est ens tibi ignotum. sed quodlibet ens est tibi notum. in isto casu notitia communis. quod sequitur. aliquid ens est tibi ignotum. igitur aliquid ens est tibi non notum. consequens est falsum quod quodlibet ens est tibi notum per istum conceptum ens notitia incompleta et communis. sed non notitia distincta. Per hoc etiam ad aliam formam conceditur quod idem credis esse asinum et non esse asinum respectu diversorum. quia per istam quilibet homo non est asinus forte. credis esse non asinum. et quemlibet hominem credis esse non asinum communis notitia. singulari tamen notitia hoc credis esse asinum demonstrato forte. qui gratia exempli appareat tibi asinus. Et si forte arguitur quod non singulari notitia credis hoc esse asinum. quia tu notitia singulari hoc credis non esse asinum. quod tu scis forte non esse asinum. igitur forte. scis non esse

De scire et dubitare

asinum. p. p. p. ex regula. et ponatur asinus in casu isto. et ideo for. credis non esse asinum notitia singulari. et for. credis esse asinum. quia hoc credis esse asinum demonstrato for. igitur et. Sed hinc dicitur quod notitia singulari fictiva for. in casu isto credis esse asinum. aut saltem for. asinum credis esse. et notitia singulari intellectiva for. non credis esse asinum. et hoc concludit argumentum. sed de hoc infra dicitur. Pro alia forma conceditur quod tamen propositio affirmativa falsa scitur quod vera. quia propositio non scitur ex eo quod ipsa significat. et negat hoc consequentia hanc propositionem. homo est asinus scis quam adequate scis significare hominem esse asinum. igitur scis hominem esse asinum. Et per hoc dicitur quod eadem res scit et dubitatur. ab eodem non tamen per eandem conceptionem. sicut homo scit inquantum cognoscitur quod homo est homo. et dubitatur inquantum dubitat quod homo disputat. Sed ad ultimum conceditur quod de virtute sermonis non scitur homo. neque propositio. neque scitur aliquid. neque deum esse ab homine. quia non scitur deum esse per talem conceptionem deum esse. verumtamen quia non aliter possumus exprimere congrue quid scimus aut principalem significationem propositionis nisi per orationem infinitivam sequentem illa verba actus mentis concernentia. ideo tolleramus istos modos loquendi. propter exprimere intentiones ubi argumenta non omnino petant difficultatem. Et isto modo dicebatur quod ista propositio. homo est asinus. significat hominem esse asinum adequate. Deinde concedendum est. quod hec propositio. deus est. deum esse significat et deum esse est scitum. et quod aliquid est scitum seu scitur. et quod iste terminus homo hominem significat et sic de aliis.

Primum aliquid

fit scitum ab aliquo quod eadem eodem respectu sit dubium. Et arguitur quod sic primo. quia tu scis for. currere. et dubitas for. currere. igitur et. patet consequentia et antecedens arguitur. quia ponatur quod coram te currat homo quem bene scias currere. et nescias quod sit for. et sit hec consequentia in mente tua. gratia argumenti for. scis currere. igitur tu scis fortem currere. hec conse-

quentia est bona et asinus est verus. igitur et p. et quod hec p. sit bona arguitur sic. quia non potest esse quod asinus illius sit verus quin p. sit verum et non est pugnat illud asinus et illud p. esse verum. igitur illa p. est bona. Item non potest esse quod asinus istius p. sit verus quin tu scias for. currere. igitur oppositum istius p. mentalis non stat cum antecedente eiusdem. igitur illa p. est bona. et tunc arguitur. quod p. vocalis sibi subordinata sit bona. scilicet for. scis currere. igitur scis for. currere. Et quod asinus istius sit verus in isto casu arguitur. quia hoc scis currere et hoc est for. igitur for. scis currere. et quod dubites for. currere ponitur in casu. et sequitur tunc quod tu dubitas. for. currere et scis for. currere. quod fuit probandum.

Secundo sic. tu scis

hoc esse for. et dubitas hoc esse for. eodem demonstrato. igitur scitum est dubium. patet consequentia et arguitur antecedens posito quod for. et placito sint coram te. et scias bene quod alter istorum est for. et quod alter istorum est pla. sed nescias quod istorum sit fortes. nec scias quis istorum sit pla. et tunc demonstrato in rei veritate for. dubitas quod hoc est for. quia quocumque demonstrato istorum dubitas an hoc sit for. ut sequitur ex casu. et quod tu scias quod hoc est for. arguitur. quia tu cognoscis for. et consideras sufficienter an hoc sit for. aut non. igitur tu scis quod hoc est for. patet consequentia. et ponitur minor et maior arguitur. quia tu bene cognoscis for. esse alterum istorum. igitur tu cognoscis for. patet consequentia. quia notitia complexa presupponit incomplexam. et non potest cognoscere alterum istorum esse for. nisi per talem conceptum mentalem alterum istorum est for. et non potest esse illud complexum mentale in mente tua. nisi iste terminus for. sit in mente tua. sed quod diu iste terminus for. est in mente tua. tu cognoscis for. notitia incomplexa ut argutum est supra. igitur et.

Item et tertio argui

fit sic. ponatur quod for. sit coram te de quo habeas omnem conceptum tibi possibilem gratia argumenti preter hoc quod nescias ipsum vocari for. et consideres sufficienter utrumque iste sit for. scias. n. quod for. est aliquis homo. sed nescias

Tractatus

quis hō sit for. & arguitur. q tu scis hoc esse for. & dubitas hoc esse for. igit scitū est dubium. p3 pñā & minor. s. q tu dubitas hoc esse for. q: consideras sufficienter an hoc sit for. & non credis firmiter. neq oppinaris hoc esse for. vt pono. neq credis siue oppinaris. hoc nō esse for. igitur dubitas hoc esse for. sed arguitur. maior. s. q scis hoc esse for. q: dato casu q tu scias istū vocari for. cū alijs partibus casus sequitur q tu scis hoc esse for. sed non pp hoc tu scis. aut incipis scire hoc esse for. q: scis hunc vocari for. igit scis hoc esse for. in illo casu absq hoc q scias hunc vocari for. p3 pñā. & minor arguitur. q: si pp hoc scis hūc esse for. q: scis hunc vocari for. sequitur q talis propositio hoc est for. significat hunc vocari for. & tunc sequit q for. non sit terminus substantialis. & ultra segtur q for. pōt incipere esse for. & desinere esse for. ipō nō incipiente. neq desinente esse hō. & p idē. q: hō pōt esse vocatus asinus. q: hō pōt esse vocatus asinus. q: ea rōne q tñ valet for. q: tñ vocatū for. eadē rōne tñ valet asinus quantū vocatū asinus. & isto dato segtur q bec nō ē in possibilis. hō est lapis. hō est capra. & q nulla ppositio cathgorica est necessaria. qua omnia sunt inconuenientia. hō in isto casu tu scis hoc esse for. & sic scitū est dubiū.

Item & quarto ponat gĩa argumenti q propositio sciat. vt signū sicut vulgariter admittit. & sit ista p3 o. hoc est verū in mēte tua demonstrato vero illoz cōtradictorior tibi dubior. rex sedet. nullus rex sedet que bene scias esse contradictoria. sufficienter cōsideres de ista in mēte tua. hoc ē verum. p cuius subm scias demonstrari verū illoz. Et arguit q tu dubitas hoc esse verū & q tu scis hoc esse verum demonstrato vero illoz igitur scitum est dubium. p3 consequentia & arguitur. antecedens. q: vtraq illarum est tibi dubia. hoc est verū quocunq illoz demonstrato. Et arguitur tunc sic. bec est tibi dubia. hoc est verū. quocunq illoz demonstrato. quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur dubitas hoc ē verum. & arguitur q tu scis q hoc est verum q: tu scis q hoc verum est verum. igitur tu scis hoc esse verum. p3 consequentia & antecedens sequitur ex casu. ¶ Itē sit. a. nomen

singulare veri illorum duorum. rex sedet. nullus rex sedet. Et arguitur sic. bec pñā est bona. a. est verū. igitur hoc est verum. scita a te esse bona. & antecedens est scitum a te. & consequens est intellectum a te. & non repugnat te scire illud consequens. & bene scis q ex nullo vero sequitur falsum. igitur illud consequens est scitum a te. Et tūc arguitur sic. bec est scita a te. hoc est verum. quam adequate scis significare. hoc esse verum vt positū est. igitur tu scis hoc esse verū. & dubitas. vt pñā hoc esse verum. igitur dubium est scitū.

¶ Sed forte dicitur q ista consequentia nō est scita a te esse bona in casu isto. q: illud repugnat. Contra. q: cum casu stat q scias contradictorium consequentis repugnare antecedenti istius consequentis. & scias bene q hoc sufficit ad hoc. vt ista consequentia sit bona. Item ex hoc q consequentia sit bona scita ē bona. & eius antecedens sit scitum non sequitur q eius consequens sit scitum. q: forte antecedens est latinum. & consequens grecum. ¶ Sed forte in casu isto aliter dicitur negando q consequens illius consequentia. a. ē verum. igitur hoc est verum. sic intellectū a te. Sed contra. q: vtraq istarū est intellecta a te. hoc est verum. & hoc est verum. alis duobus contradictorijs demonstratis. rex sedet nullus rex sedet. sed pñā illius pñā est altera illarum. igitur consequens est intellectū a te. Itē illa est mentalis. hoc est verū q est pñā istius pñā. igitur illa tibi significat aliquid. aut aliq vt propositio est. igitur ipa est a te intellecta. vt ipa est propositio.

Item quinto sic bec disunctiva est scita a te. rex sedet. vel bec disunctiva est tibi dubia. demonstrando istā disunctivā p subm secunde partis. & bec est tibi dubia. igitur scitum est tibi dubiū. p3 pñā & arguitur. q: ista est vna propositio intellecta a te & qua tu consideras q nō est scita a te esse vera neq scita a te esse falsa. dubitas. n. an rex seadeat. neq credita firmiter. neq discredita. neq oppinata. q: dubitas verū rex seadeat. & scis istā sic significare. igit ista est tibi dubia. ¶ Sed hunc forte dō q ista disunctiva est scita. q: scda eius ps ē scita. ista disunctiva ē tibi dubia demonstrando istā disunctivā. Sz cōtra. si. bec est scita. bec est tibi dubia. vt ppositio

Descire et dubitare

tio est. ut ponit. et hec adequate significat qd
hec est tibi dubia. igitur et. et ex dato est scita
igitur scitum est dubium qd fuit. pbandum.

¶ Sed huic forte dicis qd hec non est. pposi-
tio. rex sedet. vel hec distinctiva est tibi dubia
qd pars non supponit p toto cuius est pars
neq. p convertibili. ut forte dicis. **¶** Sed co-
tra. hec pna est bona. tu differs a te. igitur hec
est falsa. tu differs a te et subm pntis suppo-
nit p ante. igitur ps pponis pot supponere. p
ptinente. pponi illi cuius est pars.

¶ Item sexto sic. hec est scita a te hoc est
for. demonstrato for. et hec est ti-
bi dubia. igitur scitum a te est tibi dubium. patet
pna et af anis ponendo qd for. sit coram te. et
scias tu hoc esse for. eo demonstrato per
istam pponem mentalem hoc est for. que sit
a. et pono qd. a. remanente scita a te in intelle-
ctu tuo recedat for. qd esse pot. qd aliter non
posses scire istas. hoc fuit. demonstrato ada-
ut ppositio est. qd falsum est. qd per ly hoc i
intellectu pot demonstrari qcquid placet de-
monstrare. maneat igitur hec ppositio sic scita
in intellectu per hore. deinde ponat qd in me-
dio instanti hore obiciatur tibi for. variatus
quem credas esse pla. quo posito arguit. qd
scis hoc esse for. et non scis hoc esse for. p eode
instanti medio hore. aut qd hec e a te scita hoc
est for. et qd hec non est scita a te. hoc est for. qd
hec non est scita a te. hoc est for. demonstrado
istum qui p medio instanti hore tibi obiciat
qd credis qd iste sit pla. ideo hec non est scita
a te. hoc est for. si enim ista est scita a te. hoc e
for. quam adequate scis significare. hoc esse
for. tuc tu scis. hoc esse for. pns est falsum. qd
tu non credis hoc esse for. et qd tu scias hoc ee
for. patz qd. a. ppositionem scis. ut scivisti in
principio hore. qd credis eam firmiter. sicut
credidisti a principio hore. et oino te habes re-
spectu. a. sicut te habuisti circa principiu hore
et. a. est vera ppositio sicut an fuit. et an a sei-
uisti. igitur adhuc a scis. et a scis significare
hoc ee for. demifato for. igitur scis qd hoc e for.
igitur scis hoc esse for. demonstrato for. et non
scis hoc esse for. et p pns idem est scitum
et dubium. qd saltem ex impossibili sequitur
¶ Item in illo casu tu scis qd for. est for. et scis
bene intellectu tuo istas mentales conuerti sic
significando for. est for. et iste homo est for.

igitur tu scis qd iste homo est for. demonstra-
to for. ut prius ad intellectum. et anis ponitur
cu casu. et dubitas istu hoim esse for. p eode
medio instanti. igitur et.

¶ Item septimo sic. ponat qd plato sit co-
ram te que scias currere. et cre-
das qd ipse sit for. sic qd credas firmiter for.
currere. sed currat for. rome te nesciete. tunc
tu scis for. currere. et non scis for. currere. igitur
p idem scitum est tibi dubium. p. pna et ma-
for. qd tu credis firmiter absq. hesitatione qd
for. currat. et for. currit. igitur tu scis for. cur-
rere. p. pna ex diffinitione eius qd est scire. et
tu non scis for. currere. qd nulla est euidetia p
qua scis for. currere. igitur non scis for. currere
¶ Item si scis for. currere. igitur for. scis cur-
rere. pns falsum. et pna patz p regula vnam
ante positam.

¶ Item octauo sic. tu dubitas te scis for.
currere. igitur et. p. pna et argui-
tur anis. ponendo qd scias for. currere. p. a. b.
c. euidentias. et dubites tu an iste tres euidetie
sufficiant ad concludendum te scire for. cur-
rere. credas. n. aut dubites an requirant qd
tuo: que tamen non requirantur. quo dato ar-
guitur. qd tu dubitas te scire for. currere. qd
tu scis for. currere. et consideras sufficienter
an scias for. currere. et non scis te scire for. cur-
rere. qd non credis firmiter te scire for. curre-
re. igitur tu dubitas te scire for. currere. p
pna. qd sequitur tu consideras vtrum scias
for. currere. et non credis te non scire. igitur du-
bitas te scire for. currere. Qd etiam in eode
casu. tu scis te scire for. currere. af. qd coside-
ras sufficienter an scias for. currere. et scis for.
currere. igitur pcipis certitudinaliter te scire
for. currere. igitur tu scis te scire for. curre-
re. t. pna p hoc. qd si p aliquas euidentias
scis for. currere p illas scis te scire for. curre-
re. Et p cosimile arguit. qd tu dubitas te du-
bitare sic esse vel sic. et sic arguitur qd scis te
credere sic esse vel sic. et dubitas te credere
sic esse vel sic. ex quibus sequitur qd scituz est
dubium.

¶ Item nono sic ponatur qd scias qd. a.
sit vnum nomen singulare alteri
us istarum. deus est. chymera est. quaz vna
scias esse necessariam. istam deus est. et ali-
am impotenz. ista. chymera est. et non sit alia

Tractatus

propositio ab altera istarum vel eius pte. et cum hoc ponat quod propositio dubia ut est propositio est intellecta ab eodem. ut propositio est. et non credita nec credita esse vera. neque credita est falsa. Quibus positis arguitur quod quilibet illarum est tibi dubia non consideret aliquis de aliqua istarum nisi tu. et aliqua istarum est scita a te. igitur scitum est tibi dubium. propositio ista. et minor aff. quod ista deus est. est scita a te. et ista est aliqua istarum. igitur aliqua istarum est scita a te. et arguitur maior. scilicet quod quilibet istarum sit tibi dubia. quod aliqua istarum est tibi dubia. et quia ratio una eadem ratio ne alia est tibi dubia. igitur quilibet est tibi dubia. et arguitur maior. scilicet quod aliqua istarum est tibi dubia. quod aliqua propositio istarum est alicui dubia et non nisi tibi. quod nullus considerat tibi de illis vel de aliqua illarum nisi tu. igitur aliqua illarum est tibi dubia. propositio ista. et maior arguitur. quod a. propositio est alicui dubia. et a. est aliqua propositio istarum. igitur aliqua propositio istarum est alicui dubia. patet propositio ista. et maior sequitur de descriptione propositio dubie. et minor sequitur ex casu. Ideo forte dicitur quod ista particula. scilicet quod non sit aliquid alia propositio ab illis vel istarum partibus est impossibile. cum aliis partibus casus. amoveatur igitur illa particula. et cum aliis partibus disputetur aliter et proponitur tibi ista. a. est alterum illorum quod est concedendum. quod sequens ex casu. deinde proponitur. a. si dubitas. arguitur sic. tu dubitas. a. et bene respondes. igitur dubium est. a. patet propositio ista. et propositio est falsum. quod nullum dubium est. a. Item si dubium est. a. igitur. a. est dubium. propositio est falsum. et propositio patet a contraria ad convertentem. Item cum dubitas. a. proponitur deus est. quo concessio proponitur chimera est. quo negatio arguitur quod conceditur. aut negatur. a. quod bene sequitur. conceditur ista. deus est. a te. et negatur ista a te. chimera est. et nulla propositio est. a. nisi altera istarum. igitur a te conceditur vel negatur. a. igitur non dubitatur a te. a. Item si dubitas. a. et scis bene quod tamen altera istarum est. a. igitur tu dubitas alteram istarum. propositio est falsum vel sequitur quod tu dubitas alteram istarum et nullam istarum dubitas. propositio illi casui est impossibile. Item si dubitas. a. patet est signum igitur intelligis. a. patet est terminus. propositio est falsum. quod per istum terminum vocales vel scriptum non generatur. neque generatus est aliquis conceptus in mente tua discretus naturaliter aliquid si

significans quod ad placitum significat iste terminus vocalis vel scriptus. a. illi conceptui sub ordinatus. igitur tu non es intelligens. a. ut signum est. patet propositio ex una suppositione preassumpta. Sed forte aliter respondetur dum proponitur. a. dicendo non intelligo. a. vel non respondeo ad. a. Sed contra. quod tu intelligis istam propositioem concessam. a. est alterum illorum. igitur intelligis istam et predicatum. igitur intelligis. a. quod noticia completa supponit incomplexam. Item in isto casu proponitur. deus est. qua concessa proponitur chimera est. qua negata a te. propositio patet ad quodlibet illorum tu respondes. a. est aliquod illorum. igitur ad. a. respondes. et respondes ad. a. quod concedis vel negas. a. Sed forte aliter respondetur a principio non admittendo casum. quod non intelligit casus. quod non intelligit hoc. quod dicitur. a. est nomen singulare alteri istarum. quod forte dicitur quod ista non est propositio. a. est nomen singulare alteri istarum si cut ista non est propositio. huius est syllaba. non habita aliqua istarum vocum significatione. Sed contra istam rationem arguitur. quod ex illa sequitur quod non potest fieri bona impositio alius vocis. quod cum dicitur pono quod huius sit nomen singulare soni. aut platonis. et sic de aliis diceretur ex ratione quod illud non est intelligibile. et sic erit confusio in lingua. quod unus non poterit alium intelligere. quod per idem nullum incomplexum est nomen alicuius rei. quod iste terminus homo non est nomen. quod non potuit ab impositore fieri quod ista propositio esset. propositio intelligibilis. hoc est nomen esse hominis.

Item decimo sic eadem propositio est procedenda a te. et dubitanda in eodem casu et non est dubitanda a te et procedenda. nisi quod eadem est scita et dubia. igitur scitum est dubium. propositio ista. et probatur aliter. ponendo quod rex sedeat. et tu dubites regem sedere. tunc patet quod hec sedet. est procedenda a te. quod sequens ex casu. quod bene sequitur. rex sedet et dubitas regem sedere. igitur rex sedet. et quod ista sit a te dubitanda rex sedet. probatur. quod ista est tibi dubia. et dubitatur a te. et solum bene respondes. igitur ista est a te dubitanda. Item in eodem casu arguitur sic. eandem propositionem concedis et dubitas bene respondendo. et non concedis et dubitas eandem propositionem nisi quia eadem est scita et dubia. igitur scitum est dubium. patet consequentia et probatur an-

Desire et dubitare

tecedens proponendo istam. rex sedet. qua cō
cessa quia sequens proponitur tu concedis q
rex sedet. et patet q ista est concedenda. quia
vera et non repugnans. Ista enī stant simul
tu concedis q rex sedet et est tibi dubium q
rex sedet. igitur stat q tu concedas q rex se
det. et dubites regem sedere. quia quicquid
stat cum antecedente bone consequentie a ly
si vel ergo denominare stat cum consequen
te eiusdem. sed ista consequentia est bona.
est tibi dubium an rex sedet. igitur dubi
tas regem sedere et cum antecedente stat q
tu concedas q rex sedet. igitur cum conse
quente eiusdem stat q tu concedis q rex se
det. et dubitas q rex sedet qd ponatur et seq
tur aīis probandum probatum.

Item undecimo sic. aliq p
positio est
tibi dubia que est scita a te esse vera. igitur p
idem scitum est dubium. patet consequentia
quia contradictoriū consequentis repugnat
antecedenti. ex eo q propositio alicui dubia
est propositio ab eo intellecta ut propositio ē.
non credita esse vera nec credita esse falsa. igi
tur si propositio est dubia alicui ipsa non est
scita ab eodem esse vera neq esse falsa. sed ar
guitur. antecedens ponendo q. a. sit nomen
singulare alicuius istarum puta vere. scilicet
rex sedet vel nullus rex sedet. deinde fiant be
due consequentie. a. est verū. igitur hec propo
sio est vera. a. est verum. igitur hec propo
sio est vera. in consequente vnius demonstra
ta illa rex sedet. et i pōte alterius demonstra
ta illa nullus rex sedet p3 q vna illarū cōsequē
tiarum est bona et sit p3ima gratia argumen
ti que sit. c. et arguitur sic. consequēs. c. est sci
tum a te esse verum. quia scis q arguitur a
convertibili ad convertibile. et scis bene q ex
vero non sequitur falsum. et scis bene q an
tecedens est verum. igitur scis q consequēs
est verum. et ideo consequens met est tibi du
bium. quia vtrāq istarum est tibi dubia. hec
propositio est vera. et hec propositio est ve
ra demonstrando istas duas propositiones
contradictorias. rex sedet. nullus rex sedet.

Item duodecimo sic pona
tur q sci
as quid per subiectum istius demonstratur

hoc homo. et sufficienter consideres verum
demonstratum per illud subiectū sit homo
vel non homo. et non decipiaris. et cum hoc
q aliquid credas esse hominem. et aliquid cre
das non esse hominem. et scias bene q hoc
est homo precise significat q hoc est homo.
deinde pponitur tibi. hec est tibi dubia. hoc
est homo. patet q ista est vera nō repugnās
et ista est scita esse vera. vel scitū scita est fal
sa igitur scitū est dubium. patet consequen
tia et arguitur minor. quia tu scis bene quid
demonstratur per subiectum istius. hoc est
homo. quam tu scis adequate significare. q
hoc est homo. et sufficienter consideras et nō
deciperis an illud demonstratum sit homo
vel non homo. igitur scis istam esse veram.
vel scis istam esse falsam. tenet consequentia.
quia si hoc demonstratum sit homo cū aliis
partibus. ibi positū sequitur q tu scias istas ēē
veram. et si hoc sit non homo cum illis parti
bus sequitur q scias ipsam esse falsam. Itē
proponatur hec. hoc est homo. posito q be
ne scias istam significare. ut prius q hoc est
homo. et patet q hec est tibi dubia. Et ar
guitur tunc sic. tu dubitas istam. hoc est ho
mo. quam adequate scis significare hoc esse
hominem. igitur tu dubitas hoc esse homi
nem. et tamen tu scis hoc esse hominem. quia
in rei veritate tu scis te esse hominem. igitur
tu scis. hoc esse hominem te demonstrato p
ly hoc. ¶ Vel arguit sic. hoc q tu scias hoc
esse hominem stat cū antecedente. hec est tibi
dubia. hoc est hō quā adequate scis significa
re. hoc esse hominem. igitur ista stat cū. suo
consequente. scilicet cum hoc tu dubitas hoc
esse hominem. te demonstrato per ly hoc. et
lateat te demonstrari per ly hoc in consequē
te. igitur ista stant simul. tu scis hoc esse homi
nem et dubitas hoc esse hominem. quod fuit
probandum.

Item tertio decimo sic ali
qua p
positio est scita ab aliquo que ab eodem non
est scita. igitur per idem aliqua propositio est
scita ab aliquo que eidem est dubia. patet cō
sequentia. et antecedens arguitur ponendo
q hec sit. a. nullum concessum a for. est scitū
a te. quā concedat for. et nullam aliam. et sci

De scire

as bene q*uod* ista est. a. et sit illa. b. a. est scituz a te. quā scis adequate significare q*uod* a. est scitū a te. tunc p*ro* q*uod* b. est scitū a te. et idē. b. nō est scitū a te. igitur et c. Ideterea arguitur antece- dens sic. q*uod* tu scis bene q*uod* nullū concessuz a for. est scitū a te. et scis q*uod* ista. nullū concessum a for. est scitū a te. adequate significat q*uod* nul- lū concessum a for. est scitū a te. igitur tu scis istā. nullū concessum a for. est scitū a te. et etiā illa nō est scita a te. q*uod* si tu scis q*uod* nullū concessum a for. est scitū a te. igitur nullū concessum a for. est scitū a te. et vltra. nullū concessuz a for. est scitū a te. et nihil est concessū a for. nisi ista nullū concessuz a for. est scitū a te. igitur ista nō est scita a te. **A**lter etiā arguitur ponendo q*uod* for. concedat. b. et nullā aliā propositionem nisi. b. tunc propono. a. est scitū a te. si concedi- tur sicut est concedenda cū ista sit. b. conceditur b. tunc arguitur sic. tu concedis. b. sine obliga- tione. et ponatur cū toto casu q*uod* tu nō sis obli- gatus. igitur. b. est scitū a te. Et arguitur q*uod* b. nō est scitū a te. q*uod* si. b. est scitū a te. et b. ade- quate significat q*uod* a. est scitū a te. igitur. a. est scitū a te. et a. adequate significat q*uod* nullum concessum a for. est scitū a te. igitur nullū con- cessum a for. est scitū a te. sed. b. est concessum a for. illa. b. non est scitum a te.

Sed pro horū solutione habenda pre- mittitur q*uod* hec consequentia est bona si credis firmiter for. currere non dece- ptus in significatione alicuius istorū terminorū for. et currit. et for. currit. tu scis sortē currere et e contra si tu scis for. currere. credis firmiter sortē currere nō deceptus in significatione illorū terminorū for. et currit. et for. currit. Et ita generaliter sequitur in alijs terminis. sed non sequitur. tu credis firmiter for. currere. et for. currit. igitur tu scis for. currere. vt argu- tū est supra. neq*ue* sequitur tu scis for. nō esse igitur credis firmiter for. nō esse. et ita est q*uod* for. nō est. q*uod* nihil est. neq*ue* esse pōt q*uod* for. nō est. Ex qua suppositione sequit*ur* q*uod* ois fides actualis est scientia. et quodlibet fideliter cre- ditū est scitū. Accipiamus adhuc q*uod* si cōside- ras for. currere et nō credis firmiter sortem currere. neq*ue* credis firmiter sortē nō cur- re tu dubitas sortē currere. et e contra. si dubi- tas sortē currere. igitur consideras sortē cur- rere. et nō credis for. em currere. neq*ue* credis

sortem nō currere. sed si credis nō firmiter sortē currere. nō deceptus in significatione ali- cuius istorū terminorū sortes. et currit. tu op- pinaris sortes currere et e contra. Ex q*uod* bus se- quitur q*uod* pōt esse q*uod* sortes sciat se errare et se decipi. q*uod* pōt esse q*uod* sortes credat firmiter q*uod* ipse errat. licet nesciat. in quo singulariter er- rat. aut decipiatur. Itē est aduertendū nō ē inconvēnientes. q*uod* aliqd sit scituz p*ro* positio- nē de terminis cōibus. quod sit dubiū p*ro* positionē de terminis singularibus. sicut per istā ois rex est rex. quēlibet regē est scitum a te esse regē. sed p*ro* istā. hoc est rex. hoc dubi- tandū est esse regē demonstrato. b. regē. ad. b. regem est scitū a te esse regē. et b. regē est du- bitatū a te esse regē. s*ed* m*ul*tiplas propositio- nes. vna de terminis cōibus. aliā de termi- nis discretis. **I**tem sciamus q*uod* eadē res est scita et dubia ab eodē s*ed* m*ul*tiplas desperatos termi- nos. vt dubitatū est a te hoc esse regē demon- strato vno quē dubites ē regē. et scitū ē a te hoc esse istū hoīez. **I**tem s*ed* m*ul*ti conceptus sin- gulares nō desperatos. sed sicut cōvertibiles eadē res est scita et dubitata ab eodē s*ed* m*ul*ti- uersas noticias. vt posito q*uod* ista sit in mente tua. iste homo est for. per cuius subiectuz be- ne scias ad intellectū demonstrari for. tunc p*ro* q*uod* tu scis istum esse for. ad intellectū for. de- monstrato per ly istū. q*uod* scis bene subiectuz et predicatū istius propositionis conuerti vt pono. et scis bene for. esse in rerum natura. et ista est tibi dubia iste hō est for. demonstran- do ad oculū hominē venientē a remotis qui in veritate est for. ideo noticia intellectua scis hoc esse sortē. et noticia sensitiua dubitas hoc esse for. vt supra arguebatur. Et s*ed* m*ul*ti hoc est aduertendum diligentius. q*uod* duplices sunt cōceptus in hoīe de eadē re. qui videntur ē eque cōcs. quorū vnus p*ro*inet. q*uod* si solū ad no- ticiā sensitiuā reliquis ad intellectuā. vñ iste terminus vocalis for. duobus cōceptib*us* cō- siderari pōt nō cōvertibilib*us* quorū vnus est mere substantialis in intellectu. et nō cōno- tat vocationē seu notationē aliquā extrinse- cam. neq*ue* similitudinem aliquā extrinse- cam et isto modo stat q*uod* cognoscas for. h*oc* nescias ipm vocari for. aut intelligas istam vocē for. imo stat q*uod* prius sciueris istū hoīem ēē for. q*uod* ipse vocetur for. neq*ue* hoc repugnat dictis

Et dubitare

bene intellectis. Et sicut dicitur de isto termino sor. ita de quolibet alio de predicamento substantie. nam non est imaginandum quod terminus mere substantialis importet similitudinem extrinsecam. quia nulla est similitudo extrinseca inter substantias que est homo. et inter substantiam que est eius anima intellectiva indivisibilis. iste terminus substantia utriusque istorum uniuoce et mere substantialiter importat. Alteri etiam conceptui subordinari potest iste terminus vocalis ut scriptus sor. qui conceptus est connotatiuus nominis. et similitudinis extrinsece. et sic tantum apprehendit intellectus per istum terminum. sicut per hoc conceptum. hoc vocatum sor. vel tantum quantum per hoc complexum aliquod simile tante quantitatis. vel talis qualitatis. nec in omnibus de eodem sunt isti termini similes vel convertibiles termini connotatiui. sed ut frequentius alter de eodem. et similiter concipit alius. Et hoc modo conceditur quod sor. potest desinere esse sor. ipso non desinente esse homine. Et quod hec est vera. homo est asinus. argentum est stannum. neque hoc modo illi sunt termini de predicamento subiecti. sed sunt termini accidentales. et iste est modus vulgaris. et ad sensum interiore perueniens a sensibilibus mutatum illorum sensibilibus ymagines recipientem. Intellectus autem ultra accidentia extrinseca intelligit substantiam rei. et quia non ita facilliter intelligimus. sicut sentimus. neque tacito. ideo non tacito habemus in intellectu conceptus substantiales communes vel singulares determinatos sicut habemus conceptus communes vel singulares vagos. ¶ Sed forte contra illud arguitur. quia sequitur ex illo dato quod omnes tales termini homines sunt termini equiuoci. et per consequens non sunt termini substantiales de predicamento substantie. per consequentiam per istam regulam. ad cognoscendum terminum equiuocum equiuocum. scilicet quod quoniam ipse non subordinatur alicui conceptui secum convertibili. sed pluribus dissimilibus non inuicem convertibilibus. sicut iste terminus vocalis canis non subordinatur alicui conceptui secum convertibili. sed tribus conceptibus desperatis. scilicet conceptui canem celestem significanti. et conceptui canem latrabilem. et conceptui canem marinum significantibus. ¶ Sed huic dicitur quod stat bene istas sor. currit. homo mo currit et esse propositiones plures. et istos

terminos vocales ut scriptos. scilicet sor. et homo esse equiuocos. et istum terminum sor. non esse singulari terminum. dum tamen uniuoce sumerentur illi termini non minus iste sunt concedende homo est sor. animal est pla. ubi argumenta ista difficultatem non petant. nimis enim vanum est in verbis laborare proposito alium exigit finem. sepe enim loquentes incidenter per verba falsa transimus. Ideo transeamus non curantes gratia breuitatis.

His quidem habitis dicimus quod nunquam eadem res per eandem propositionem scitur et dubitatur. sed per diversas simul sciri et dubitari possit ab eodem. Ex quibus dicimus ad primum negando istam prius mentalem sor. scilicet currere. igitur scis sor. currere. sicut vocalis sibi subordinata est neganda respectu tamen dei ista est consequentia bona. sor. deus scit currere. ergo deus sit sor. currere. Et cum arguitur. quod ista consequentia in mente tua sit bona. quia non potest antecedens istius consequentie esse verum quin consequens sit verum. et non repugnat antecedens et consequens esse simul vera. igitur hec consequentia est bona. Dicitur quod non valet consequentia sicut hec consequentia mentalis non est bona. talis propositio mentalis homo est asinus demonstrata illa homo est asinus est necessaria. igitur homo est asinus. quoniam non possit esse quod asinus sit verum quin prius sit verum. et non repugnat antecedens. et consequens esse simul vera. ita etiam in vocalibus non sequitur. non potest esse quod antecedens istius consequentie. hec est vera homo est asinus. igitur homo est asinus. sic significando sit verum. quin consequens sit verum. et non repugnat antecedens et consequens esse vera simul. igitur hec consequentia est bona. hec est vera homo est asinus. igitur homo est asinus. Et cum ulterius arguitur. quod illa consequentia sit bona. quia non potest esse quod antecedens istius prius sit verum quin scias sor. currere. igitur oppositum consequentis non stat. cum antecedente in compossibilitate quia ad istum intellectum procedit argumentum negatur consequentia.

Ad secundum argumentum dicitur non ad mittendo casum. quia ex casu sequitur quod tu cognoscas sor. et non cognoscas sor. sequitur. n. tu cognoscis

Tractatus

for. si scis qd alter istoz est for. qd nō potes sci re qd alter istoz est for. nisi p talē propositio nē mētalem alterum istoz est for. sed noticia complexa presupponit incomplexā. igitur si cognoscis aut scis alterum istoz esse for. tu co gnoscis for.

Ad tertium dicitur admissio ca su concedēdo qd tu scis hoc esse for. qd hec est vera in mente tua hoc est for. capiēdo istum terminū for. sub stantialiter. et negatur qd dubitas hoc esse for. si tñ capiatur iste terminus for. accidentaliter prout idē significat qd hoc cōplexum homo vocatus for. concedit qd dubitas hoc esse for. cū quo bene stat qd tu cognoscis for. et scias hoc esse for. capiēdo istū terminū for. mere substantialiter. et qñis nō intelligatur iste ter minus for. captus mere substantialiter adhuc verum est qd tu scis hoc esse for. hz ista voca lis vel scripta non sit concedenda a te. tu scis hoc esse for. qd ipsa non est intellecta a te. put est propositio.

Ad quartum argumentum di citur non admittē do casum propter istam particulā qd propo sitio sciatur vt signum. qd illud repugnat pre acceptis. nihilominus in residuo casus conce ditur qd tu scis hoc esse verum. demonstran do ad intellectum veruz illorum. sicut tu scis qd hoc fuit demonstrando adam ad intel lectum. et scis qd hoc demonstratur demōstra ta chymera. igitur et c. Et ulterius conce ditur qd tu dubitas hoc esse verum ad ocu lum siue ad sensum quacūqz istarum demō strata. neqz hoc repugnat dictis. In argumē to tamen negande sunt iste consequentie. hec est scita a te. hoc est verum. quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse verum. hec est tibi dubia hoc est ve rum quam adequate scis significare hoc esse verum. igitur tu dubitas hoc esse verum. qñis vtriusqz consequentie consequens sit conce dendum in casu isto propter variā eiusde rei demonstrationem. neqz valet consequen tia. ista consequentia est bona scita a te esse bo na. cum particulis ibi positis. et antecedēs est scitum a te. igitur consequens non est tibi du bium. qñis tamen admittatur iste casus de ista consequentia. a. est verum. igitur hoc est

ver pp rñdere ad illud argumentum.

Ad quintum dicitur qd pars nō pot supponer pro positione tota cuius est pars. Et ad argu mentum ibi factum non procedit. De hoc ta men magis infra dicitur.

Ad sextum dicitur vt dicebatur non admittēdo qd ista p positio vt ppositio est sit scita a te hoc est for. vel tibi dubia. Utrūqz cōceditur cū residuo casus qd scis hoc esse for. ad intellectū demō strado ipm fm sensum. tñ dubitas hoc esse for. qd nō est impossibile. ideo et c.

Ad septimum dictum est negā do illam psequē tiam tu credis firmiter for. currere et for. cur rit. igitur tu scis for. currere.

Ad octauum conceditur qd in ca su tu dubitas te sci re for. currere. et negatur ista consequentia tu scis for. currere. et consideras sufficienter an for. currat. igitur pcpis certitudinaliter te scire for. currere. Sicut nō sequitur. tu dubi tas for. currere. et consideras sufficienter vtz dubites for. currere. igitur pcpis certitudi naliter te dubitare for. currere. nec per eadē euidentias omnino dubitas an scis for. curre re. et scis vel dubitas te dubitare. vel scire for. currere.

Ad nonum argumentum. forte di citur qd casus est im possibilis vt probat argumentum admissio casu. qd alijs partibus casus repugnat qd ali qua sit propositio dubia. et qñis illa nō repu gnaret non tñ est illa bona descriptio propo sitionis dubie. qd sicut nulla propositio est sci ta vt propositio ita nulla est dubia vt propo sitio. Sed ista responsio non sufficit. qd sequē tia in residuo casus difficultatem petunt istā an hec sit propositio que ponitur in parte ca sus. a. est nomen singulare alterius istorum. ideo fm reueritatem dicitur non admitten do casum. qd non intelligitur nulla facta noua impositione precedente istius vocis que po nitur pro subiecto istius particule casus. a. est nomen singulare et c. vnde sicut illa non est p positio. bus est syllaba. vel vox nulla precedē te impositione istius syllabe que ponitur pro subiecto. ita etiam illa non est propositio. a. ē

De scire et dubitare

nomen singulare alicuius illarum non prece-
dente alia impositione istius termini. a. q. si-
cut vey est q. p. a. syllaba subiecti huius ppo-
sitionis maro currit. non est pars orationis. et p
hoc non est hec propositio. ma. est nomen. ita
prima littera prime syllabe subiecti istius p-
positionis. maro currit. non est pars orationis
et propter hoc hec non est propositio. m. no-
men est. ita etiam hec non est propositio. a. est
nomen singulare alterius illarum. neq. hoc
qd. pfero. s. bus pot. reddere suppositum huic
verbo est. cum non habeat modos similitu-
dinis et propositionis ab ipso datos. Ali-
ter enim nulla esset vox litterata. immo etia-
neq. illitterata que etiam non esset pars ora-
tionis grammaticae. postq. quilibet syllaba
vocalis penitur esse pars orationis. dato q.
tales essent congrue. ba est syllaba. pe est syl-
laba huius dictionis vel illius et c. Sz d. hoc
satis dictum est in primis. Veruntamen ubi
argumenta non petunt similem difficultatem
illi quam petebant argumenta facta. q. illa ar-
gumenta solum intendebant probare q. non
debet responderi ad. a. nisi intelligerem. a. ad
mittimus tales modos loquendi in alio pro-
cessu. et verba inutilia relinquuntur. Et fin-
istum modum loquendi concedimus q. a. sit
nomen singulare huius vel illius propositionis
vel for. et q. a. sit ista. ba sit syllaba. bus est vox
no significans ex impositione. et q. for. est no-
men et frequenter accipimus noia rex p. no
minibus nominu ipax rex. sicut illud nomen
for. dicimus esse nomen for. qui tñ terminus
vel nomen no vocat for. Sed hoc dicimus
pp. breuitatem. q. no cuius nomini possumus
nomen proprium assignare. et vt facilius vnus
alter intelligat. et q. esset pcessus in infinitu
in noibus prop. istis. Et p hoc d. ad illud qd.
arguebat q. primus impositor. no potuit pri-
mo iponere noia. d. q. potuit imponere fin-
modu ista dictuz gra breuitatis. et sine dubio
presupponit falsuz vel saltē non pgruū. Sed
de isto no sit cura. q. ad aliud intēdebat. s. tñ
libenter in casu isto disputare sine ista difficul-
tate quā petit opponens de. a. et pcedere in
casu isto q. a. est alter istoz. et dubitare an. a.
sit vey. et an. a. sit falsuz. et cōcedere q. a. scio
esse propositionē categoricā. sed negare q. a.
scio esse idē sibi p. a. q. uis. a. scire esse idē vel

eadē aliquibus vel alicui. Et si in casu poneret
a. tunc esse nomen singulare istius deus est.
et lateat me tunc pcedere q. a. est vey. et ne-
garē q. ego scio q. a. est vey tāq. repugnās.

Ad decimum de propositio est
pcedenda et dubitanda a te. et non est conce-
denda et dubitanda a te. nisi q. est scita et du-
bia. Igitur et c. D. negando minore ad intelle-
ctu ante dictu. et pcedit maior q. eadē propo-
sicio est pcedenda et dubitanda. q. ista propo-
sicio in isto casu. rex sedet. est pcedenda a te. q.
sequens. et etiam est dubitanda. s. digna dubi-
tari. q. illa est tibi dubia. igitur dubitas eā. et
no repugnāt illa. tu pcedis a propositionē et du-
bitas eā no male rñdendo. capiēdo dubita-
re p eo qd. est dubiu. capiēdo aut dubitare
pro eo qd. est dubie rñdere ad propositionem
prout distinguit ptra cōcedere vel negare ne-
gat q. eadē ppo est cōcedenda et negāda. vel
dubitāda p eadē mēsurā. Sed melius pot. il-
lud argumentu fortificari q. prius fuerit for-
tificatu arguendo q. dubitas regē sedere et cō-
cedis regē sedere. et no pcedis sed dubitas re-
gē sedere. nisi q. scis regē sedere et dubitas
regē sedere. igitur et c. Sed huic d. q. qd. sit de
maiori vel minori q. satis pot. esse qd. scias re-
gē sedere et dubites regē sedere. q. pot. eē qd.
scias regē sedere. et dubie rñdeas ad regē se-
dere. Sz admissio casu pcedēdu ē q. rex sedet
tāq. sequēs ex casu. et negādū ē q. scias regē
sedere. cū lateat te regē sedere i illo casu.

Ad vndecimū pcedit illud asis q. aliq. p-
positio ē dubia q. tñ est scita cē va ne-
q. hoc repugnat. s. segē ad pdicta. q. tñ aliq.
propō sit dubia. ppo vel dubiu signū et si du-
biū significatū vel dubia p significato no co-
cluderet argumentu aliqd. neq. descriptio ibi
posita d. ppo dubia ē admittēda. q. nihil
pot. sciri nisi tāq. significatū neq. ē dubitari.
et si aliq. ppo sciat vt ppo ipa scit vt pposi-
tio significata. et no vt ppositio significans. et
ita d. in predictis intelligi et eodem respectu.
Sz ad alias duas formas d. no rñdendo ad
aliquā talē. hoc ē bō. neq. ad aliquā talem tu
scis hoc ē boies. priusq. sciatur que res de-
monstratur per istum terminum hoc. et ita
dicitur generaliter de omni pronomine de-
monstratio. q. nulla propositio intelligit vt

Tractatus

ppositio est nisi quilibet eius terminus intelligatur ut terminus est. Ad ulte enim forme si ibi facte que non valent. Et per hec dicta et prius potest patere solutio ad argumentum quod facere solent ad probandum quod idem sit scitum et dubium. ponendo quod a. b. c. sint iste tres propositiones. deus est. rex sedet. chimera est. quartum. a. sit scita a te. b. sit dubia. c. scita esse impolitis. et remanentibus. a. scita. et b. dubia. et c. scita esse impolitis moneantur iste et taliter disponatur quod tu nescias que sit. a. neque que. b. neque que. c. quo posito sequitur quod a. est scitum a te. et a. quod a. est tibi dubium. quod sequitur tu dubitas an hoc sit tibi dubium demonstrato. a. quod tu nescis an sit b. igitur hoc est tibi dubium. Sed huic dicitur ut prius quod a. non est scitum ut significans est. si cui neque aliqua alia propositio. et si argumentum fieret de rebus non plus concluderet nisi tu scis hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad intellectum. et dubitas hoc esse scitum a te demonstrando ipsum ad sensum. quod est coniunctum ultimum dicitur non admittendo quod illa sciatur ut significans est. quod presupponit argumentum. Verumtamen admisso isto gratia disputationis non plus probat argumentum. nisi quod aliqua est propositio vera que non potest sciri sic significando. quod est concedendum dato isto modo loquendi. imo concedendum est quod est aliquid propositio vera que a nullo potest sciri sic significans. sicut hec. hec non scitur ipsamet demonstrata. Et propter quod a. et b. propositiones convertuntur et utraque est a te intellecta ut propositio est. et una est scita a te. et alia non potest sciri. quod sequitur de istis. hec propositio non scitur a te. et hec propositio non scitur a te demonstrando utrobique per ly hoc secundum istam. sed quod non sequitur illud modum loquendi. sed priore a principio posito. ideo istas conclusiones non concedimus sed procedimus quod omnis res de mundo est scita vel scibilis noticia singulari vel generali. multum tamen propositiones sciuntur que non possunt sciri esse vere.

Ad aliud

incidit dubium. utrum possit esse quod homo appeat asinum? Et arguitur quod non. primo. quod si homo appeat asinus sit gratia ex pl. for. Et arguitur. quod for. non appareat asinum? quod si for. appareat asinus et non appareat nisi illud quod est. igitur for. est asinus. Secundo si

for. appareat asinum. et o. quod appareat est illud quod appareat sequitur quod for. sit asinus. Tertio. si for. appareat asinus. igitur per aliquam propositionem appareat tibi for. asinus. Sit igitur quod per istam hominem est asinus vel per istam hoc est asinus quaz credis esse veram in rei veritate demonstrando for. Sed arguitur quod non. quod si per istam. for. appareat asinus tibi quaz credis esse veram. igitur for. appareat tibi per predicatum significari. sed quicquid appareat tibi per aliquem terminum significari per illum tibi significat. quod istum per illum terminum apprehendis. igitur for. per istum terminum asinus significatur. sed signum de quocumque suo significato exste vere et affirmative predicatur et cum for. sit significatum eius. igitur de forte vere et affirmative predicatur iste terminus asinum? et per istum hec est vera. for. est asinus. Quarto si for. possit appareat asinus. per idem huius in casu quod idem appareat tibi pedale. et semipedale. summe album et minus album summe albo. istum est falsum. et arguitur ista. ponendo quod a. et b. pedalia distent equaliter a te. que tibi appareant pedalia et equalia deinde incipiat remoueri. b. per magnam distantiam. et remouetur quousque apperebit tibi solum semipedale. te bene sciente quod est pedale. et sit iam medius instans hore in quo. b. appareat semipedale et arguitur quod b. appareat tibi pedale. et quod appareat semipedale. quod enim. b. appareat tibi semipedale. appet ex casu. b. enim appareat sub duplo minori angulo quam ante apparebat. et cetera sunt paria. igitur. b. appareat tibi minus quam ante apparebat. sed quod b. appareat tibi pedale a. quod tu scis. b. esse pedale. quod scis. a. et b. esse equalia. igitur credis. b. esse pedale. et quod tertium credis taliter appareat tibi esse. igitur appareat tibi. b. esse pedale. Item est sequitur alia conclusio quod b. appareat tibi summe album et minus album summe albo. quod sint. a. et b. summe alba. que appareant tibi summe alba et remoueat. b. ipso remanente summe albo quousque apparebit remissius album quam iam appareat. Scias tamen quod b. continue remanet summe album. quo posito appareat quod b. appareat remissius album quam summe album quod enim appareat remissius quam ante. sed ante appareat summe album. igitur iam appareat minus album quam summe album. et tamen. b. appareat summe album. quod scis. b. esse summe

Descre 7 dubitare

igitur credis. b. esse summe album. 7 qualiter
cunqz credis esse taliter apparet tibi esse. igitur
b. apparet tibi summe albu. ¶ Si arguitur p
nisi a. q. a. 7. b. scis eē eā alba. igitur appa
ret tibi eā alba. qbus concessis sequit q sum
me albu apparet albius summe albo. ¶ Itē
isto dato sequitur q aliqua noticia est error.
7 q aliquid apparet tibi indiuisibile quoruz
vtrūqz est falsum. ¶ Item si sortes apparet
tibi asinus. igitur sortes apparet tibi asinus
sub aliquo conceptu. 7 non nisi per istum ter
minum asinus. igitur iste terminus asinus si
gnificat sor. consequens falsum. igitur 7c.

Pro solutione

dubij intelli
gendum est

primo q sicut est duplex noticia interior i ho
mine tam complexa q incomplexa sensitua
7 intellectua. ita in homine potest eē duplex
apparentia vna ad sensum. 7 alia ad intel
lectum. vnde eadem res ad sensuz apparet co
lorata. sicut celū apparet azurri coloris ad sen
sum. ad intellectum tamen scitur q celū non
est coloratum. q bene scitur ex principijs na
turalibus q nihil est coloratum nisi sit mixtu
substantialiter aut qualitatiue. Secundo acci
piamus q omnis intentio simplex cathego
rematica aliquid significat. aliter non esset in
tentio quoniam ens est obm intellectus. 7 ni
hil intelligitur nisi sub ratione entis. ideo om
nis intentio simplex siue conceptus est verus
sicut dixerūt antiqui. i. veram rez significat.
Tertio intelligatur q nihil significat aliquis
terminus nisi suum significatu vnde sor. nō
est significatum istius termini asinus vniu
ce 7 substantialiter capti. Et sicut dicitur de
illo termino asinus ita de alijs. Ex quibus se
quitur primo q per nullum conceptum inco
plexum potest aliquis decipi. ¶ Secundo se
quitur q omnis error est circa complexum.
q sensus exterior nō cōponit 7 nō diuidit. q
nō pōt habere copulā. cū non imutetur nisi
sensibili effectiue concurrente. 7 nullum sensi
bile pōt in eo generare copulā. aut cōcurrere
ad generationem copulē. ideo sensus exterior
nō decipitur. sed tū interior 7 sensus 7 intel
lectus cōplexione distante. Ex qb⁹ acceptis
p3 solo ad argumenta. ¶ Ad prīmū dī negā
do istā pñāz sor. apparet asinus. 7 nihil appa
ret asinus nisi illud qd est. igitur sor. est asinus.

Et cū arguitur si sor. apparet asinus. igitur
sor. apparet ipemet asinus vel alius asinus ab
eo. Dicitur concedendo q sor. ipemet appa
ret asinus. sed nō apparet ipemet asinus qui
est. sed ipē ipemet apparet asinus qui ipē nō
est. 7 forte sor. apparet asinus. 7 nō apparet
asinus qui apparet. q forte nullus asinus ap
paret. ideo neqz ex isto sequitur q aliquis asi
nus sit. neqz q sor. sit sicut sor. forte videt. 13
nō sit in rez natura. q videre nō est nisi ali
quā rem visione cōprehendere. sed stat visi
onem per quā aliq res cōprehenditur esse.
qvis ista res nō sit sed modicu ante fuit. cu3
visio sit q̄litas intensa. igitur 7c. ¶ Itē nō se
q̄. hoc sentit 7 hoc auditur. igitur hoc ē. Et
tunc ad scdm cū arguit. oē qd apparet. ē ista
res q apparet. Dī pcedendo. sed ex illo non
seqt q sor. sit asinus. sed solū seqt q sor. ē il
lud q apparet. 7 hoc est vez. q sortes nō ap
paret nisi hoc demonstrato forte. 7 ista est ve
ra oē qd apparet ē illud qd apparet. q tū il
lud qd apper ē illud qd apparet. igitur oē qd
apparet ē illud qd apparet. 13 pñā ab exclusi
ua ad suā vlem de terminis trāspōitis. 7 p
eūdē modū pcedit q oē qd apparet ē tantū
quātū apparet. qvis aliqd sit pedale 7 illud
appareat semipedale. 7 ita oē qd apparet est
exis ibi vbi apparet. qvis aliqd appareat in
vno loco i quo ipz nō est. 7 iō oē qd apparz
ē tale qle apparet 13 viride appareat puniceū
vel azur. ¶ Ad tertā formā postea dicitur.
¶ Ad qrtū dī q stat idē apparere pedale 7
semipedale. fm diuerfas apparētiās. negat
tū i casu illo q. b. appareat minus q pedale
7 nō v3 hoc argumētū. c. d. 7. b. apparēt eā
lla. sed. c. appareat minus q pedale. igitur. b. ap
paret min⁹ q pedale. qz posito q. c. eēt vnū
minus q pedale. qd eēt iter. a. 7. b. in tanta
distātia qd appareat semipedale. asis est vez
7 pñā falsum. neqz seqt de pñā. a. 7. b. appa
rent pedalia. igitur. a. 7. b. apparent eālia ad
sensum vel intellectum. neqz de preterito. v3
pñā. a. 7. b. apparuerūt pedalia ad sensuz vel
ad intellectū. 7 aduertisti bene. vtrū. a. 7. b.
essent equalia. igitur. a. 7. b. apparuerūt tibi eā
lia. Et ita dicendū est q bñ stat q. sorti appa
reat. a. albu vt octo. 7 eidē sorti appareat al
bu vt qttuo. nūqz tū stat q aliqd appareat
albu vt octo 7 minus albu qz albu vt octo. si

Tractatus

ent nō stat qd aliquid appareat albius sime al
bo. tñ in casu aliqd apparet albius qd prius
apparuit vt sequit ex dictis rē.

ExPLICIT tracta. de scire et dubitare.

Incipit tractatus obligationū.

Obligatio logica est actus obligantis sū qñe ipse est obligans. Ex quo sequitur primo qd si obligatio logica est obligas est. et si obligas est aliquis obligatur. igitur a primo ad vltimū si obligatio est aliquis obligatur. p3 pñā qz sequitur. calefactio est. igitur calefaciens ē. et visio est. igitur videns est. Secundo accipimus qd obligatio logica habet istas species. l. positionem et de positionē. et si plures vidē dū erit. Ex quo sequitur qd omnis positio in hac arte logica est obligatio. et pñter qd omne ponere est obligare. Ex qbus sequit istaz pñaz valere. ego pono tibi istā. igitur ego obligo te ad istā. etiā v3 ista. ego bene pono tibi istā. igitur tu obligaris ad istā. et iō bene seq̃ ego bene posui tibi istam. igitur tu fuisti obligatus ad istā. **T**ertio vltia accipitur qd sequitur. tu bene admittis. a. propositionē. igitur obligaris ad. a. propositionē. et de preterito. tu bene admisisti. a. propositionē. igitur tu fuisti obligatus ad. a. propositionē. qz admittere. a. propositionē nō est nisi promittere se responsurum ad istam sū exigentiam ei? cui promittitur. sed promittere aliquid est obligare se ad illud. igitur rē. **S**3 cōtra ista forte arguitur. qz aliqua ē obligatio qua nullus obligatur. qz scribatur ista oratio. pono tibi istā et tū curris vel aliqua talis nullo admittente. et p3 qd est obligatio. qz illa est oratio cōposita ex signis obligatōis et obligato. **I**tem possūz ponere tibi istam. tu curris te inuito. et nō admittente. igitur pōt esse qd ponatur tibi ista absqz hoc qd obligem te ad istam. p3 pñā et antecedens arguitur qz possūz proferre tibi istam sic significantes. pono tibi istā tu curris te nō admittente. igitur pōt esse qd ponam tibi illam. **I**tem etiam tu potes proferre istam sic significādo. ego admitto istam. igitur pōt esse qd tu admittas istam absqz hoc qd obligeris ad istam. **I**tem si ponere est obligare. igitur poni est obligari. igitur

solum qd ponitur obligatur. sed solūz ppositio ponitur. igitur solūz propositio obligatur. pñs est falsum igitur rē. **S**3 hñc dicitur qd equivoce possunt sumi illi termini. Et ad primūz illorū dicitur qd illi termini oratio. propositio pro maiori parte apud logicū capiuntur prout non sunt nomina verbalia et ita conceditur qd propositio est absqz proponente. et oratio est absqz orante. sed capiendo ista nomina prout verbalia sunt. valz hoc argumentum propositio est. igitur proponēs est. oratio est. igitur orans est. et ita sequitur. obligatio est. igitur obligans est. et hoc modo in diffinitione locuti sumus. vnde isto modo obligatio est illud per qd responsalis obligatur. et sic iste terminus obligatio est de predicamento actionis et sū istum modum. patz responsio ad primūz. Sumpto autem isto termino obligatio primo modo. sū qñe modum non accipimus. non valet consequentia neqz illo modo est de predicamento actionis sicut neqz iste terminus oratio vel cōstructione nec tamen hoc modo sumpto termino. est illa diffinitio bona. obligatio est oratio composita ex signis obligationis et obligato. qz diffinitum ponitur in diffinitione. neqz obligatio est illud aggregatum. **A**d secundaz formā dicitur negando assumptum illud. s. potest esse qd ponam tibi istam tu curris absqz hoc qd obligem te ad istam. qz ponere est obligare. Et negatur ista consequentia. potest esse qd ego proferam istam propositionem. pono tibi istam tu curris absqz hoc qd obliges te. igitur potest esse qd ponam tibi istaz absqz hoc qd obligem te. qz non sequitur profero istam pono tibi istaz. tu curris. igitur pono tibi istā tu curris. sicut non sequitur profero istaz pono tibi istam tu curris. igitur obligo te ad istā tu curris. qz nunqz est ponere nisi sit admittente. Et si arguitur quia prius ponitur propositio qz admittatur. Dicitur qd non l3 prius proferantur illi termini pono tibi istaz. tu curris vel aliam quia non est positio nisi quando obligatur respondens. **E**t si arguitur qd nunqz sunt simul positio. et admissio. et per consequens nunqz est obligatio. quia vt frequentius prius est corrupta ista prolatio talis orationis pono tibi istam. tu curris qz respondens dicat admitto illam. **U**ltio dicitur qd

De obligationibus

in hac arte presupponimus gratia argumenti eandem propositionem remanere vel vnaz sic significantem sicut significant illa quas intendebat ponere ponens. Non enim posset bene de vocalibus disputari. quia vt frequenter qd ponebatur non est quando respondens concedit vel negat illud. Quarto volo ponere qd extra tempus obligationis rei veritas est fatenda. Et per istam respondetur ad vltimam formam negando istam consequentiam. tu profers istam propositionem. ego admitto istam tu curris. igitur tu admittis istam tu curris. quia cum admittere sit promittere. et non sit promissio sine vtriusq; partis consensu non est. admissio sine obligante. igitur et c. Quinto postea accipiendum est qd illi termini concedendum et negandum idem significant in sequentibus qd dignum concedi et dignum negari. et non partialiter. s. qd significet concedendum qd conceditur et negandum qd negabitur. quia isto modo necessarium simpliciter bene respondendo est negandum et impossibile simpliciter concedendum. Sexto ulterius dicitur qd positio est obligatio per quam respondens obligatur ad concedendum positam propositionem et sibi vel posita fuerit.

Quibus positis pro regula teneat qd omnis propositio intel lecta scita esse possibilis et non repugnans alii cui bene admissio vel bene concessio que petitur per signa positionis admitti est admittenda. vt si ponatur qd nulla propositio sit. aut qd nullus locatur. vel qd nulla obligatio fiat. aut qd tu non sis. admittendus est casus.

Secunda regula de bene sumi propositum. eodem modo significans est concedendum. et omne sequens ex eo. et propositum est concedendum. et digne sibi repugnans est negandum.

Tertia regula omne sequens ex bene concessio. vel bene concessis. et bene admissis. et opposito bene negati. vel bene negatorum est concedendum propositum. et quod repugnans est negandum.

Quarto pro regula teneat qd omnes propositiones concessae et contradictorie negatoe debent facere copu

latuam possibilez. et hoc est qd aliqui voluerunt dicere cum dixerunt qd oēs rationes in arte obligatoria sunt retorquende ad idē instās.

Quinta regula ad omne propositum pertinentem concessio vel concessis respondendum est sibi suauitatem. s. si sit vera concedenda. si sit falsa neganda. Et ista regulam ego extendo ad impositionem sibi opinionem hic sustinendam.

Sed contra istam regulam forte arguitur. qd ex illa sequitur qd non oīs positio est obligatio. neq; oē ponere est obligare. pñs falsus. et pñs pz. qz regula ista innuit qd obligat respondens solum ad bene admissum. igitur si ponat ista hō est asinus et admittat adhuc non est obligatus respondens ad ista. qz non tenet ea concedere quā non bene admittit. Et isto sequitur qd non est possibile qd aliquis obligetur ad propositum simpliciter impossibile sibi positum. qz si tenet respondere vt innuit regula. nisi ad licite promissum seu admissum. s. nūq; licite admittit impossibile simpliciter sibi positionem. igitur et c.

Itē data ista regula sequitur qd positum et admissum sunt sciti et tale est negandum et contradictorium concedendum respectu eiusdem. Itē sequitur qd si aliquis proposita bona et formali denotata a ly si. et significante ex compositione suorum terminorum et c. alia est concessus et pñs negandum. et tūc sequitur qd non omne sequens ex concessio vel concessis est concedendum. Item sequitur ultra qd non omne repugnans concessio vel concessis est negandum.

Sed pro istis aduertat qd admittit proponere aliquā est promittere se rāsū ad eandem sibi exigentiam arguentis. et cum non oē promissum sit seruandum. sed solum licite promissum id non ad oē admissum. respondendum est. s. qd est promissum. qz forte est non licite admissum vel promissum. Et qd pz qd non oīs positio obligat. sed solum licita positio. neq; oē ponere est obligare. et non sequitur. ego pono tibi ista. et tu admittis ista. igitur tu obligaris ad illa. Et tūc ultra procedit qd non est posse qd aliquis obligetur ad propositum simpliciter impossibile propositum. Et per idē procedit qd positum et admissum est negandum. vt si pz fuerit impossibile simpliciter. et ita procedit qd frequenter alia est concessus et pñs non est concedendum i pñs denotata a ly si significante et c. sicut si posita fuerit propositio impossibile sequens ex

Tractatus

ea est neganda quous illa propositio posita et admissa fuerit concessa. Et cum tota istius est. quod si oporteret multiplicare. sed solvere. Ex quo patet ratio ad ultimum quod oppositum male concessum et admissum est concedendum negandum tamen est quod contradictorium concedendum sit concedendum aut repugnans procedendo sit concedendum respectu eiusdem.

Ed pro dictorum

argumentorum praxi huiusmodi ex pluribus disputemus. Obligo te ad istam tu curris posito quod demonstras te quod sedes. quod admissa proponatur eadem. quod concessa negata vel dubitata cedat tempus obligationis. et arguitur quod ista non fuit concedenda si concessa fuerit. quod ista fuit falsa et non fuisse obligatus. igitur et. per propositum et ad istam quod in nulla specie obligationis fuisse obligatus a me. igitur et. probat istam quod neque per positionem neque per depositionem et sic de aliis. quod qua ratione tu fuisse obligatus per unam speciem eadem ratione quilibet. igitur per nullam si dubitas vel negetur. Arguitur tamen sic ista tu curris fuit tibi posita et a te bene admissa igitur non fuit a te dubitanda neque neganda. ista propositio est bona denotante et. et ista est a te dubitandum saltem si procedis te fuisse obligatum. igitur propositio non est a te negandum. Sed per istum intelligendum est quod non obligatur aliquis nisi per terminos specificos obligationis. quod cum obligatio sit circa certum officium exercendum. puta circa negare. concedere. aut aliter respondere. ideo si potest respondens pervenire cum arguente nisi conveniat secum per terminos specificos. et ideo per hoc genus obligatio non potest aliquis obligari ab arguente. quod neque modo obligatur ad illud ad quod nescit se obligari. Id cum dicit arguens obligo te ad istam tu curris. dicat respondens quod credo quod specie obligationis vel sit eum obligare. et non admittat aliquid antequam specificet per quam speciem obligationis vult eum obligare. Et iste est modus regularis respondendi. Aliiter tamen posset respondere sophistice admitiendo istam tu curris. cum dicit obligo te ad istam tu curris. Et cum proponitur illa tu curris. dicit respondens ad istam. Et si arguitur tu respondens ad istam. igitur concedendo. negando vel dubitando. vel alio modo. conceditur propositio. et consequenter respondeatur finis propositas. et procedit antecedente concedatur propositio. Et negat pri-

ma pars antea proposita et secunda. Et procedit tertia si per ordinem proponitur. et si querat quod specie obligationis obligatur. dicat respondens quod non oportet certificare. Unde diligenter aduertatur quod quotiescunque est una distinctio sequens cuius quilibet pars est falsa non sequens quilibet pars est neganda propter ultimam propositam. Et ita per oppositum de copulativa cum copulativa fuerit vera. sed repugnans cuius nulla pars est repugnans per se quilibet pars preter ultimam est concedenda. Nunc contra primam et secundam regulam simul arguitur. quod utraque istarum est polis. rex sedet. nullus rex sedet. ideo utraque istarum est admittenda cum sit utraque intellecta a te. Idem igitur tibi utraque istarum si admittatur. proponitur utraque. si conceditur. per conceditur duo contradictoria. quod enim sunt duo contradictoria est verum non repugnans. Sed forte dicit non admittendo. sed contra tu teneris admittere omnem propositionem polem tibi positam sed utraque istarum est polis et posita. igitur te teneris admittere utraque istarum. Uterque si non admittitur utraque illarum quod altera alteri repugnat. saltem pono tibi alteram illarum. rex sedet. nullus rex sedet. si admissa propono tibi istam rex sedet. et per quod ista est dubia et impertinens et ideo dubitanda que dubitata. proponitur nullus rex sedet. quod etiam dubitanda. proponitur nullus rex sedet. quod etiam dubitanda. proponitur uno contradictorium immediate propositum reliquo dubitandum est. Quibus dubitatis arguitur sic. utrumque illorum dubitas. sed alterum illorum est positum. igitur positum dubitas. Sed huius forte dicit cum ponitur altera illarum admitto alteram illam. et cum proponitur altera illarum concedendo alteram illam. et tamen utraque illarum dubitatur cum proponitur. et ultra dicit quod nulla illarum est mihi posita. et si posueris mihi alteram illarum. tamen nullam illam posuisti mihi. et si utraque illarum dubitaverim tamen non dubitavi mihi positi. Sed contra cedat tempus obligationis. et arguitur quod in illo tempore aliqua obligatio fuisse obligatus que fuerat. b. et arguitur sic. b. obligatione. sed. b. obligatio fuit composita ex signis obligationis et obligato. igitur aliquid fuit obligatum quod fuit pars huius obligationis. et per propositum aliquid fuit tibi positum. cum non fuerit alia obligatio quam propositio. sic igitur aliquid istarum fuit tibi posita. sed utraque illarum dubitasti. igitur positum et a te admissum dubi-

Obliigationuz

casti in tpe obligationis. igitur male rñdisti.
Sed pro isto et pro similibus advertendū
 est. qd nō est a rñdente rñdendum admitto.
 nisi post signum obligationis. sequitur ppo
 expressa aut terminus certam ppōnem ad
 mittendam declarans rñdenti. vt cum ponit
 tur illa. tu curris. vel cum dī pono tibi istam
 demonstrata certa ppōne rñdenti nota. ita ē
 a rñdente nō est respondendum ad aliquam
 ppōnem nisi illud verbum ppono determi
 net. ppositionem integrā vt propono tibi istā
 tu curris aut terminum certam ppōnem re
 spondenti designantem. vt ppono hāc certa
 ppōne respondētī nota demonstrata. quam
 sciat ipsa demonstrari. et ideo cum dī pono ti
 bi alteram illarum dī nō admittendo. quous
 qz certificeris que illaz ponit. et si ponitur q
 his certificatus optime q sit ista. q tibi ponit
 admittat hoc. et iterum cū dī pono tibi alte
 ram illaz. dī nō admittendo. Et si dī quare
 dī q nō curret. Sed dicat que est ista quam
 vult ponere. et si pōit ipse rñdens q ipse di
 cat admittatur. et rñdeatur vt prius cū ipse
 dicit pono alteram illaz. sed cum hoc dicat q
 nullum placeret admittere alteram illarum
 si tibi velt certificare quaz ponere vult qz
 cōcedam q nō est opus certificare me. et ita
 est obligatorie rñdendum. **C**ōfili si dī po
 no. ppōnem poleim et nulli repugnantē quā
 habeo in mente mea. Et ita cū dī pono oēm
 ppositionem poleim. dī nō admittendo. qz
 nulla ppositio est sequens ad id verbum po
 no ad quā debeat rñderi. verū tamen in cer
 to casu lz nō sequitur aliqua ppositio aut cer
 tus terminus discretus id verbum pono. p
 aliquas circumstantias pōt rñdens admittere
 vt si rñdens sciret q nulla est ppositio nisi.
 ista rex sedet sic significans. et opponēs dice
 ret. pono tibi oēm ppōnem poleim que ē in
 rex nā. pōt rñdens admittere. qz sic esset cer
 tus. quam ppōnem admitteret. et sicut dī de
 isto verbo pono. ita de illo verbo ppono. vñ
 qz oēs sequens ex bene cōcessio sit pceden
 dum nō tñ cū ppono oēs sequens est concedē
 dum omne sequens. qz forte multa sequētia
 sūt nō intellecta aut de quibus nō est asaduer
 sum a rñdente. Ita etiam cū pponitur altera
 illarum. deus est. vel homo est asinus. nō est
 rñdendum. concedēdo vel negādo alterā illa

rum. cū nesciat que ppositio pponatur cōce
 denda vel neganda. **S**ed ad argumētum
 primū cū arguitur q vtraz illaz est admit
 tenda. rex sedet nullus rex sedet. dī cōceden
 do. et q vtraz illaz diuisiue teneor. admitte
 re nō tñ teneor. admittē sūt vtraz illaz mibi
 positā. neqz plus pbat argumētū si tñ ponit
 q oēs pole sit tibi positū et a te bñ admissū ad
 mittatur. deinde pponitur rex sedet. et cum
 ista sit dubia et imptinens. ideo ista est dubi
 tanda. Et ita etiam dubitat. ista pposita nul
 lus rex sedet et c. **S**ed contra omne pole ē
 tibi positum et a te bene admissum sed vtra
 qz illaz est polis. igitur vtraz illarum est ti
 bi posita et a te bene admissa. et vtraz illarū
 est tibi pposita. igitur vtraz illarū est a te
 cōcedenda. et vtraz illaz dubitas. igitur ma
 le rñdes. **I**deo admissio casu dicitur conse
 quenter cōcedendo oia si per ordinem ppo
 natur. et cōceditur q tu male rñdes. si tamē
 prius pponitur q male rñdes qz tu illarum
 vtraz dubites. negandum tāqz falsuz et im
 ptinens. deinde negatur q vtraz illarum
 dubites. si pponitur aliis concessis p ordinez
Et si arguitur in priori ordine q tu nō ma
 le rñdes. qz tu bene rñdes ad aliquam ppō
 nem tibi positam. igitur tu nō male respon
 des. negatur pñs. **I**tem admissio casu isto
 q omne possibile sit tibi positum et a te bene
 admissum. arguitur q añs ad impole simpli
 citer sit a te bene admissuz. pñs repugnat di
 ctis. et pbatur pñs. qz admissa ista pponitur
 tibi vtraz istarum contradictoriarū est ppo
 sitio polis. qd qz verū et imptinens est cōce
 dendum. et deinde propono tibi. vtraz illa
 rum est tibi posita et a te bene admissa. ista se
 quitur ex illis. ideo concedenda. et p pñs ista
 duo inuicem cōtradictoria sunt a te bene ad
 missa et simul et p pñs antecedes ad illaz co
 pulatū. rex sedet. nullus rex sedet. simplici
 ter impolem est a te bene admissuz. **S**ed
 huic dicitur admittēdo q omne possibile sit
 tibi positū et a te bene admissum. i. qz ois pro
 positio possibilis sit tibi posita et a te bene ad
 missa. deinde cum proponitur q vtraz illa
 rum duarum contradictoriarū est possibilis.
 negatur tāqz repugnans. qz repugnans ē q
 bene admittas duo inuicem repugnata. qd
 tamen sequitur illo concessio. **S**ed si ponit

Tractatus

qd omne possibile sit tibi positum & a te admis-
 su absqz ly bene & pponat qd vtraqz illarū
 sit polis cōceditur. tanqz verū nō repugnās
 & qd vtraqz istarū est a te admissa & si iſeratur
 tūc qd vtraqz illarū est a te cōcedenda nega-
 tur p̄ſa. vñ si ponitur qd ppositio illa simpli-
 impossibilis homo est asinus sit tibi posita &
 a te admissa. admittēdū est. & cū pponitur qd
 ista hō est asinus impolis simpliciter est a te
 concedēda negat. quia non valet ista bec p-
 positio impolis simpliciter est tibi posita & a
 te admissa. igitur bec est a te cōcedenda. quia
 ad hoc qd ista foret a te concedēda. o3 qd in
 isto casu foret bene admissa. qd nō est verum.
 quia bonum est non multiplicare s3 solvere.
 ¶ Sed cōtra r̄ſionem aſ. pbandū qd eadē
 ppositio est cōcedenda & neganda ab eodē
 in eodē tpe obligationis. qd tñ repugnat r̄ſi-
 ſionē. qz si vñū contradictoriorū est cōcedēdū
 reliquū est negandū. ideo si eadem ppositio
 eſſet cōcedenda & neganda. & p̄dictoriorū
 eſſet ppositio. igit eſſet pcedendū & negādū
 sed arguitur p̄ſa ponat ſor. istam tibi hō cur-
 rit adequate ſignificātem hōiem currere. et
 ponat pla. tibi ista nō hō currit adequate ſi-
 gnificātem nō hōiem currere. cōtradictorio
 modo prime. & ſis tu obligatus ad ābas istas
 p aliqd tps. deinde pponat ſor. tibi ista hō
 currit. ista est cōcedenda. qz posita & c. deinde
 pponat pla. tibi ista nō hō currit. & patet
 qd eſt cōcedenda. p idē. ſo ſeqtur qd eadem p-
 positio ſit cōcedenda & neganda. qd fuit pro-
 bādū. ¶ Sed huic forte dī qd nō est incōne-
 niens qd eadē ppositio ſit ab eodē in eodē tpe
 obligationis pcedenda & negāda. qz illud est
 respectu diuerſorū obligātiū. ¶ Sed cōtra
 ponat qd ſor. teneat locū platonis & ponat ip-
 ſe vtrūqz. ¶ Sed adhuc forte dī qd nō est in-
 cōueniēs. qz est respectu ſor. qui locū e3 duo-
 rū r̄ſidentium. deinde pponat tibi ſor. bec est
 vera hō currit. qz id est ſeqūēs. ideo cōceden-
 dū. ſeqtur enīz hō currit & ista adequate
 ſignificat hōiem currere. igitur bec ē vera hō
 currit. aſis enīz est positū in caſu illo. igit & c.
 quo cōceſſio ponat ſor. illā nō hō currit q
 cōtradict illi q p idem est cōcedenda. deinde
 pponat ſor. qd vtraqz illarū cōtradictoriarū est
 vera. & p3 qd illud est ſeqūens. qd si cōcedis
 cedat tps obligationis. & arguit qd infra tps

obligationis cōceſſiſſi ipſe ſimpliciter i quo
 cūqz tpe vel in quacūqz obligatiōe fuerit nō
 est cura. igit in tpe male r̄ſidiſti. ¶ Itē in tpe
 cōceſſiſti repugnās tibi positū & a te bene ad-
 miſſo. igit in tpe male r̄ſidiſti. p3 p̄ſa. qz tam
 incōueniens est cōcedere repugnās ppositū
 ab vno qz ab alio. cū ſit idem & eodē modo
 repugnās. ſiat aut ista forma extra tps. tu cō-
 ceſſiſti infra aliquod tps duo p̄dictoria cō-
 vera. igit infra aliquod tps male r̄ſidiſti. p3
 p̄ſa. qz neqz respectu vnus neqz respectu di-
 uerſorū pōt eſſe qd duo contradictoria ſint ſi-
 mul vera in ſenſu & ad ſenſū ſā expreſſum.
 ideo dī in principio. negādo istam cōcluſionē
 ſi. qd eadem ppo ſit pcedenda & negāda ab
 eodē infra idem tps. & admittatur ppo illa
 homo currit posita primō mibi a ſor. & cū
 ponit ſua p̄dictoria a pla. nō admittit. qz
 repugnat positū & bene admiſſo. qz nūqz re-
 pugnantia p̄ſit ſimul bene ſtare. neqz reſpe-
 ctu vnus neqz respectu diuerſorū. vt arguit
 eſt. ſic neqz vnqz p̄ſit plures op̄niones eē ve-
 re. circa eandem materiā. nō pueribiles. vñ
 cū ſint plures op̄niones circa eadē mām
 nō cōuertibiles aut vnica earū est vera. aut
 oēs falſe. qz ſis vt ſepe cōtingit multe videan-
 tur a cōtradictiōe defendibiles. qd accidit p-
 pter defectū ſpeculationis. & eius ignorantia3
 & ideo p̄ſter r̄ſidendo nūqz d3 idem r̄ſidens
 diuerſas op̄niones circa eandem mām ſuſti-
 nere niſi velit cōtradictoria cōcedere. pōt tñ
 vnā poſt aliam gr̄a diſputationis admittere
 & ſuſtinere. ¶ Sed adhuc forte arguitur. qd
 eadem ppositio est concedenda & neganda
 ab eodem in eadē obligatione. qz ponat tibi
 bec copulatiua. bec hō currit. eſt tibi posita &
 a te bene admiſſa adequate ſignificans hōiem
 currere. & bec riſibile currit. adequate ſignifi-
 cans riſibile currere eſt tibi depoſita & a te ad-
 miſſa deinde aſ qd bec eſt a te cōcedenda. hō
 mo currit. qz eſt tibi posita & a te bene admiſ-
 ſa. & eſt tibi pposita. igit eſt a te cōcedenda.
 ponat enim cū toto caſu qd bec ſit tibi pposi-
 ta. & qd bec ſit a te neganda. arguit qd bec cō-
 ſequentia eſt bona homo currit. igit riſibile
 currit. & eius p̄ſis eſt a te negandū. qz eſt de-
 positū. igit eius aſis eſt a te negādū. & ſic illa
 hō currit. eſt a te cōcedēda & negāda. ¶ Sz
 huic dī vt prius negando qd eadem ppositio

Obligationum

est cōcedenda et negāda ad sensus iam dictū
et admittit ille casus. et q̄ ista. hō currit. est
a te cōcedenda. q̄ posita et bene admissa. ut
ponit casus. ¶ Et cū arguitur q̄ illa sit negā
da. homo currit. q̄ illa p̄sa est bona. homo
currit. igitur risibile currit. et p̄sa eius est ne
gandū. igitur et eius aīis est negandū. negat
aīis. s. q̄ p̄sa sit negandū. ¶ Et cū arguitur
q̄ illud est depositum et admissus. igitur negā
dū. negatur p̄sa. sed illa p̄sa est bona. nec ri
sibile currit et tibi deposita et a te bene admis
sa. igitur est negāda. sed eius aīis est repugnās
in illo casu. ideo et c. ¶ Sed adhuc forte argui
tur q̄ eadē p̄pō sit cōcedenda et negāda ad
sensum iam dictū ab eodē in eodē tpe. q̄ aliq̄
copulatiua est neganda. cuius quelibet pars
est concedenda ab eodem in eodē tpe. igitur
et c. p̄sa. et arguitur aīis. q̄ ponat tibi se
denti illa. oīs homo currit. deinde pponatur
tibi ista. tu curris. qua negata. q̄ falsa et imp
nens pponatur illa. tu es homo. et p̄sa q̄ ista
est vera nō repugnans bene admissa. igitur
est concedenda. p̄sa. et arguitur tūc sic illa
copulatiua est negāda oīs homo currit. tu es
homo. q̄ ipsa est aīis ad p̄pōnem bene ne
gatam. igitur negāda. et utraq̄ eius pars ē cō
cedenda. igitur et c. ¶ Ideo forte dī in princī
pio negādo illā p̄sam aliqua copulatiua ē ne
ganda. cuius utraq̄ pars est cōcedenda. igitur
eadē p̄pō est cōcedenda et negāda. q̄ dicit
q̄ ille due oīs homo currit. et tu es homo nō
repugnāt illi. tu nō curris. nisi copulet. ideo
cū copulatur negat copulatiua. s. oīs homo
currit et tu es hō. q̄ est copulatiua repugnāt
¶ Sed cōtra. q̄ tūc posita et bñ admissa ista
oīs homo currit. pponat illa homo nō cur
rit. ¶ Et arguitur q̄ ista est cōcedenda. q̄ il
la est vera nō repugnans bene admissa. igitur
est cōcedenda. p̄sa et aīis. q̄ iste p̄posi
tiones nō repugnant nisi sint copulate. s. iste
nō sūt copulate. ut pono. igitur neutra alteri re
pugnat. p̄sa et maior. et ex r̄sione. ¶ Sed
huic forte dī q̄ iste due bene repugnāt. s. nō
copulēt aut sint copulate. ¶ Sed p̄tra. igitur
p̄ idē iste tres repugnant oīs homo currit. tu
es homo. tu non curris. aut saltem stat istas
tres repugnare sic significando. s. nō sint co
pulate. q̄ repugnat positioni. Item si p̄po
sitiones nō repugnāt nisi sint copulate bñ ad

missa illa oīs homo currit. proponitur ista tu
es nō currens. que q̄ vera. nō repugnās. cō
cedendū est. qua cōcessa arguit. tu es nō cur
rēs. igitur homo est nō currens. igitur homo non
currit. q̄ est oppositū positi. ¶ Ideo si ne
gatur ista tu es nō currens. pponitur illa. tu
es currens. q̄ negandū est. q̄ falsa nō sequēs
deinde pponitur tu es hō. et ista est cōcedē
da ex r̄sione. Et tūc sequitur q̄ nō de quolibz
termino singulari p̄ aliquo supponēte. simpli
citer sumpto predicat alterū cōtradictoriū
in cōplexo. q̄ utraq̄ istar. negat tu es cur
rens. tu es non currens concessio q̄ tu es ho
mo. ¶ Item ponatur tibi sedenti omne ens
est for. deinde proponatur. tu es for. qua ne
gata. q̄ falsa nō sequēs. ut pono. pponit ista
tu es sedens. patet q̄ ista est vera non repu
gnans. et per consequens concedēda. qua cō
cessa arguit sic. tu es sedēs. igitur aliquod se
dens non est for. quod est oppositum positi.
si negatur consequentia. ponatur oppositum
consequentis cum antecedente. et stabunt ista
simul. tu es sedens et omne sedens est for. et
ultra. igitur tu es for. patet sillogismus in q̄r
ta figura. et antecedens est concedendum. q̄
ista est negata. tu es sedens. igitur aliquod se
dens non est for. igitur oportet concedere co
pulatiuam compositam ex antecedente et op
posito consequens et c. illud nūc dī admittendo
casum. et quando proponitur. tu es sedens.
negatur tanq̄ repugnans posito et opposito
bene negati. et s. sequatur ex obligatione tali
non tamen est concedenda. q̄ ad sequens vī
repugnans obligationi non est pertinenter re
spondendum immo obligato. ¶ Item pona
tur q̄ for. non obligato proponatur illa. deus
est. quam ipse concedat. et proponatur plato
nī eadem quam neget necessariam. male re
spondendo. et cicero dubitet illam male etiā
respondendo. quo posito proponitur illa. tu
respondes sicut ille illorum qui male respon
det demonstrando per ly illorum for. et pla
tonem et ciceronem. et non respondeat aliq̄s
illorum nisi ad istantem modo predicto. si con
cedis illam tu concedis falsum. non sequens
igitur tu male respondes. posito q̄ tu non re
spondeas ad aliquam p̄pōnem nisi ad istam
quam nunc tibi propono. Item si tu respon
des sicut iste illoz qui male rīdet et ille illoz

Tractatus

rum qui male rñdet. respondet negative. Igitur tu respondes negative. voco enīz hic vñū ita respondere sicut alius qñ vterq; rñdet affirmative. aut negative. et si dubitas illaz tu rñdes sicut iste illoz qui male rñdet. et cice/ro etiā dubitat illā male rñdendo. Igitur tu respōdes sicut ille illoz q male rñdet. illa pñā est bona et c. et añs est cōcedendū. Igitur et añs Si negas istā et rñdes negative et iste illoz q male rñdet. rñdet negative. Igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. ¶ Sed pro isto dī q ad propositionem propositam est rñdēdum sñm qualitatem illius mensure pro qua proponitur. nisi alia fuerit conventio inter opponentem et respondentem huic repugnans aut nisi repugnet ei quod est obligatum. Ex quo sequitur q non valet consequentia ista. hec propositio est vera et impertinens tibi. pposita. Igitur hec est a te concedenda. ut si tibi tacenti proponatur illa tu loqueris. duz tu negas eam tu bene respondes. et illa est vera et impertinēs tunc. sed nō negas illā p tempore p quo rñdes. Ita etiam nō sequit tu cōcedis falsum nō obligatus. Igitur tu male respōdes. sed bene sequit. tu concedis falsum non obligatus p tempore pro quo pponit igitur male rñdes. Et ita intelligant quedaz ex dictis. Ex quibus pz rñsio ad casū. admissio enīz casu negat illa ppositio tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. tanq; falsa. p tpe. p quo pponerebat nō sequens. Et capis hic iste terminus ita rñdere p similitudine rñsionis in concessione. negatione vel dubitatione et c. De virtute enīz sermonis qualiter rñdet for. taliter et plato rñdet ad istā dens est. Et qñ vterq; ns arguitur. tu negas illā. Igitur tu rñdes negative. et iste illoz qui male rñdet. rñdet negative. Igitur tu rñdes sicut ille illoz qui male rñdet. negat añs tanq; repugnās. Et si pponitur. tu rñdes ad istā et nō rñdes affirmative neq; dubitative neq; alia rñsione nisi negative Igitur et c. negatur añs. ¶ Et si queris quā rñsione rñdes non certificet. donec fiat sequens p ordinē pponēdi. ¶ Et ex hoc pz rñsio ad tales ppositiones etiaz extra tps est pponuntur. tu negas ppositionē quā tibi ppono. Illa enī negāda est. et qñ tu negas si pponit tu negas istam tibi ppositā concedit. q; facta est vera p tpe platonis. ¶ Sed forte arguit. p

bādo q nō p tpe p quo proponit ppositio est rñdendum ad eā sñm sui qualitātē. q; ex illo sequit q; for. et plato rñdent ad eandē ppositionē. vnus concedendo. alter alio mō rñdēdo in eodē sensu. extra tempus obligationis. et tñ vterq; nō male respondet ad istam ppositionem. Item sequitur q; for. concedit. a propositionem et pla. concedit contradictionē a. vtroq; bene respondente et non obligato. ¶ Item sequitur q; for. concedit et negat eandem propositionē nō male rñdendo. q; ponatur q; for. eadē propositio pponat a diuersis sed vnus ante aliu proponat eā sic q; sit falsa qñ vnus proponit. et vera qñ alter pponit. ¶ Itē pōt for. ponere a propositionē platonis et p horam aut saltem p tempus notabile potest plato differre rñsionē. et interea forte propositio proposita est facta impossibilis. et tūc sequitur q; for. bene respondet concedēdo impossibile. que oīa predictis vidētur repugnare. ¶ Item proponatur hec for. tacenti et nō obligato. tu negabis vel dubitas propositionem quam tibi propono. si for. neget eaz tūc ista propositio pro tempore prolationis fuit vera. Igitur concedenda. si concedenda. tūc ista fuit falsa. Igitur neganda. si dubitat. tūc ista fuit vera pro tempore prolationis. Igitur concedendam. ¶ Sed pro his dicitur q; conclusiones ante dicte non sunt impossibiles cum ad diuersa tempora referantur. ¶ Item hic certa regula poni non pōt nisi sñm q; opponens et respondens conueniunt cum pro eadem mensura non possit responsurus respondere bene respondēdo pro qua proponit opponens. q; ante responderet q; intelligeret illud ad qd respōsurus erat. sed hoc postea dicitur. ¶ Ad vltimum infra discendum est. ¶ Item si ponatur q; ad nihil sis obligatus deinde proponitur tu es obligatus si conceditur. Contra nulla spē obligationis es obligatus igitur non es obligatus. pz consequentia et antecedens. q; ad nihil es obligatus. Itēz hec est impertinens. tu es obligatus. que extra tempus esset neganda. Igitur nunc est neganda. ¶ Sed huic breuiter dicitur admissio casu concedendo istam. tu es obligatus. et negatur ista consequentia. ad nihil es obligatus igitur nulla spē obligatōis es obligatus. q; stat q; ista ppositio ad quam sis obligatus nō sit

Obligationum

aliquid sed aliqua. **S**ed etiam forma non valet. quia per obligationes facta est ista vera. tu es obligatus. que extra tempus erat falsa. **I**tem ponatur quod nulla propositio sit. deinde proponitur omne positum et bene admissum. propositum est concedendum. si conceditur. igitur aliqua propositio est si negatur ista tu negas regulam. igitur male respondes. si conceditur totum inferatur quod aliqua propositio est. quia bene sequitur tu negas regulam. igitur aliquid propositio est cum omnis regula sit propositio. **I**deo forte dicitur negando ans. **S**ed tunc forte queritur quare negatur ans. **C**ui si dicitur. quia repugnat arguitur ans sic. quia bene sequitur id repugnat. igitur illud est. **U**t si forte dicitur quod tu negas ipsum. quia tibi placet negare ipsum. igitur ipsum est. **I**tem cedat tempus obligationis negata ista. omne positum et bene admissum est concedendum. **E**t arguitur. infra tempus negasti regulam. igitur male. **I**deo dicitur admissum positum negando quod omne positum et bene admissum. propositum est concedendum. **E**t cum arguitur tu negas regulam. igitur male respondes negatur ans. **E**t cum queritur quare negatur dicitur quod nulla propositio negatur neque regula negatur quia repugnans neque negatur. quia placet negare. **E**t cum arguitur ulterius cedat tempus obligationis. **E**t arguitur quod in tempore negasti regulam igitur male respondisti. dicitur negando prohas. quia illa regula erat contingens repugnans posito. Unde generaliter nulla regula hic posita est concedenda. quoniam positum bene admissum repugnat ei. **I**tem pono tibi sedenti ista. omnis homo currit deinde propono. tu sedes. si negatur. Contra tu negas sequens. igitur male respondes. quia bene sequitur pono tibi sedenti ista. tu es homo. igitur tu sedes. **I**tem in eodem casu proponitur hec tu curris non est sequens. neque repugnans. sed impertinens. qua concessa. proponitur ista. tu es homo. qua concessa. quia vera non repugnans. proponitur. tu curris si negatur cedat tempus. et arguitur quod in tempore male respondisti. quia negasti sequens ex bene admissum et concessum. Si igitur conceditur ista. tu curris proponitur. hec tu curris non est sequens. neque repugnans. sed impertinens. Si negatur. negatur a te concessum. igitur male. Si conceditur ista propositio est bona. omnis homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et significat ex compositione suorum terminorum. igitur illa. tu curris sequitur ex illis. igitur est sequens. Sed pro his dicitur admissum positum

negando istam. tu sedes. et negatur ista propositio. ista est sequens. igitur est a te concedenda. omnis enim propositio de virtute sermonis est sequens ex aliquo saltem in casu si ipsa sequens sit in potestatem respondens. non obligatur ad concedendum aliquod falsum. nisi sequens ex bene admissum et bene processum et ceteris. neque obligatur respondens ad obligationem. sed obligatur ad obligatum per obligationem. Et per hoc est concedendum de virtute sermonis quod nulla propositio est impertinens. quia omnis propositio est pertinens saltem sibi ipsi. quia sequens ad se ipsam. Et ideo cum proponitur in illo casu quod hec non est sequens tu curris. neganda est. sed conceditur quod ipsa est impertinens admissum et adhuc non est sequens ex aliquo concessum. neque ex aliquibus concessis. Et ultra si per ordinem formetur argumentum. conceditur ista. tu es homo. et iterum conceditur quod ista. tu curris non est sequens ex aliquibus concessis. neque ex aliquo concessum. et conceditur quod ista propositio est bona. scilicet omnis homo currit. tu es homo. igitur tu curris. et quod iste due sunt concedende. omnis homo currit. tu es homo. et negatur quod ista sequatur ex illis. scilicet tu curris. quia dicitur forte. quod iste non significant ex compositione suorum terminorum. Et breuiter respondetur secundum ordinem semper stando in ultima repugnante ipsam negando. Item ponatur quod omnis homo est albus currat. et nullus istorum potest currere. et per ly istorum in ista propositione nullus istorum potest currere ad eam significante quod nullus istorum potest currere demonstratur omnes homines qui sunt albi. quo admissum proponitur nullus istorum potest currere. et illud est concedendum. quia sequens ex copula latina que est casus. deinde proponitur aliquis istorum potest currere demonstratis omnibus hiis qui sunt albi per ly istorum. Si conceditur contra. quia concedis repugnans. quia contradictorium concessum si. Si negatur. contra aliqui homines albi currunt sunt igitur forte. et placet. albi. qui currunt. igitur aliquis istorum potest currere illis albis demonstratis. Item si nullus istorum potest currere. et per ly istorum in ista propositione significante ad eam quod nullus istorum potest currere sunt demonstrati homines qui sunt albi. igitur ista est vera nullus istorum potest currere. per cuius prem sunt demonstrati homines albi. Et tunc arguitur sic. nullus homo demonstratus per ly istorum in ista propositione potest currere. sed omnis homo albus est demonstratus per ly istorum in ista propositione. igitur nul-

Tractatus

luis homo albus pōt currere. et alia ex parte. alius homo albus pōt currere. qz oēs boies albi currūt igit ex casu segtur cōtradictio. et arguitur aīis. s. qz nullus homo demonstratus p ly illoz i ista ppōne pōt currere. qz nullus hō p quo verificat ista ppositio pōt currere. sed oīs homo albus est homo p quo verificatur ista ppō. ex quo per ly illoz demonstrantur oēs boies. q sunt albi. igit nullus homo albus demonstratus p ly illoz potest currere. Ideo forte dī in principio negādo casuz

Sed cōtra iste casus est polis oīs homo q est albus currit. et for. et pla. nō pnt currere et p ly illoz in ista ppōne nullus istoz potest currere. adequate significante q nullus istoz pōt currere. demonstratur oēs boies q sunt albi. Et ex isto casu segtur ille primus. igitur primus est polis. p3 pna. et af aīis. qz for. et pla. exstibus hodie oibus hoibus albis procraftina die illis nō exstibus. est hodie iste casus polis.

Sed arguitur qz iste segtur ex illo. qz bene segtur. oīs homo q est albus currit et for. et plato. non possunt currere et per ly illoz demonstratur oēs boies q sunt albi in ista ppōne. nullus istoz pōt currere adeq te sic significante. igitur oīs homo q est albus currit. et nullus illoz pōt currere. et per ly illoz in ista ppositione nullus istoz potest currere. demonstratur oēs boies q sunt albi tenet pna. qz prima pars pntis segtur ex prima aīis. et scda ex scda. et tertia ex tertia.

Et sic af. qz iste casus est polis. s. qz tantū for. demonstrat. et tñ hoc est for. et hoc nō ē for. qz segtur tñ for. demonstrat. et for. ē for. et pla. nō est for. igitur tñ for. demonstratur et hoc est for. et hoc nō ē for. tenet pna. et prima pars pntis segtur ex prima aīis. scda ex scda. et tertia ex tertia. tñ verū est qz iste casus sit polis. tñ nō pōt ēē verus. sicut qzuis illa ppositio sit polis. hoc nō demonstratur. demonstrato adam. tñ ipsa nō pōt esse vera sic significando. Ideo in principio dicitur ad argumentum per ordinem ut patet ex predictis.

Questio. certificatio. petitio. dubitatio. suppositio. nō sūt spēs distictae a positioe. Aduertēdū est preterea q obligatur rīdens ad rīden-

dum p hoc verbum certifico. seu p hoc complexum sit verū. vī sit dubiū. aut nō sit dubiū. vel sit scitū. et rīdere d3 obligatus per istam notā certifico. aut sit verū. sicut obligatus p illud signūz pono in hoc qz vbi fiat obligatio p illud signūz pono. cedit obligatio facta p illud signūz certifico. si obligatū repugnat obligato q est sic vīsitatū ex beneplacito disputatū. ex eo qd sepe vult opponēs obligare ad falsū sustinēdum rīdentem ut videat qualiter sciat se a cōtradictione defendere sicut posito et bene admissio q for. currat nō est hec cōcedēda. hec ē vera for. currit ita obligato rīdente p certificationē sic dīcēdo sit verū q for. currat nō est hec cōcedēda primo loco pposita hec est vera for. currit.

Solemus ē certificatioē facere p verba adiectiua et iunctiua vī pceptiui modi. sicut dīcēdo cedat tps obligationis pcedat a te ista homo est asinus. Ideo finī veritatem iste nō sunt distīcte species obligationis. dubitat a te ista rex sedet. peto te cōcedere istā homo est asinus. sed pntetur sub certificatione vel positioe. quapropter si obligetur rīdens sic dubitet a te deū esse. eo admissio. cōcedit p positum. s. qz tu dubites deū esse. qz positū deinde si pponitur deus est. cōceditur et negatur q tu cōcedas. Et capiet hic dubitare p dubie rīdere. si enim dubitare p dubie rīdere est species distīcta obligationis. sic cōcedere. negare. credere. essent species distīcte obligationis. ut cū d3. concedat a te for. esse credas papam esse romē. neget deū esse qd nō est verū. Ita ē dīcēt qz dīcēdo peto q cōcedas hoīem esse asinūz. nō plus est dīcere qz cōcedas. neqz aliter rīdendūz est ab obligato p hūc modū peto q concedas hominem esse asinū qz ab obligato. isto modo concedas hoīem esse asinū. aut sit verū q cōcedas hoīem esse asinū. Et sicut predicti modī obligandi cōtinētur sub certificatione vī ppositione. ita modus obligandi per ly suppono aut presuppono pntet sub ppositione. Unde suppositio vel presuppositio est positio de q hic intendimus. Tñ per istā notā presuppono solemus obligare rīdentem ad sustinēdum suppositū. nō solū tanqz verū. sed frequenter tanqz necessarium. Et frequenter reputamus nos nō esse obligatos ad illud sup

De obligationibus

positū. q: concederemus extra tps tanq̃ ne-
cessarium. ⁊ cedit etiā in p̃ntia suppositionis
quelibet alia positio vel certificatio p̃ quā po-
nitur repugnās suppositio. ⁊ hoc modo sup-
ponendi sepe vsi sumus superius.

Sed forte contra iam dicta argui-
tur peto te cōcedere q̃
nullus deus est. deinde ppono deus est. si cō-
cedis tū cōcedis cōtradictoriū obligati affir-
mativē sustinēdi. igit̃ male. ¶ Itē pponat̃ nul-
lus de⁹ ē. si negat̃. cedit tps obligatōis. Et af-
sic in tpe tu fecisti cōtra petitum. igit̃ male se-
cisti. p̃ p̃ntia ⁊ arguitur a⁹s. q: petitūz fuit te
cōcedere nullū deum esse. ⁊ negasti nullū de-
um esse. igitur male r̃didisti. Si conceditur i
tpe obligationis nullū deum esse. arguit̃ sic
in tempore cōcessisti impossibile simpliciter p
obligatum possibile. igitur ⁊c. nō enim debz
respondens in disputatione ita ignavis ver-
bis opponentis assentire q̃ cōcedat impole
simpliciter. Itē cōcessa ista. nullus deus ē. p-
ponit̃ illa homo est asinus. ⁊ p̃ illa est se-
quēs ex cōcesso. igitur cōcedenda. ⁊ ita qdli-
bet aliud sequēs ad illā esset cōcedendum. ⁊
q: ois ppositio de mundo esset sequens ad il-
lam formata p̃ntia. igitur ois ppositio esset cō-
cedenda cōcessa illa nullus deus est ⁊ p con-
sequens repugnans concessio esset conceden-
dum.

Ideo dicitur admissio posito cō-
cedendo illā deus
est ⁊ ista nō est oppositū obligati. q: obligat⁹
est totū illud tu cōcedis illā nullū deū ēē. Sz
ad iam formā cū af q: in tpe male r̃didisti qz
tu fecisti cōtra petitūz. Dicit̃ negando. q: nō
feci cōtra petitū. q: nō cōcessi repugnās posi-
to. neqz negavi sequēs ex eo. neqz aliqd h̃mōi
¶ Et sicut r̃sum est ad illud obligatū ita re-
spōdēdū est si obliget̃ p istū modū. dubitet̃
a te ista deus est. deinde pponit̃ ista deus est
Si cōcedit̃. Cōtra tu cōcedis qd habes du-
bitare. igit̃ male r̃didisti. ¶ Item tu fuisti obli-
gatus ad dubitādū istā. ⁊ nō dubitasti. Igi-
tur male r̃didisti. t̃z p̃ntia. q: si tu fuisti obliga-
tus ad dubitādū istā. tu tenebaris dubitare
quā pcessisti. igit̃ male. ¶ Itē cedat tps obli-
gationis. ⁊ af. vt p̃ntis. q: positū fuit q̃ dubi-
tares istā deus est. ⁊ tu nō dubitasti. igit̃ ma-
le r̃didisti. Ideo forte dī dubitando illā deus

est sicut argumēta petite. qua dubitata ppo-
nitur nullus deus est. si negat̃ ⁊ suum cōtra-
dictoriū est. propositum. igitur suum contra-
dictoriū est cōcedendū. ⁊ tu dubitas. igit̃ ma-
le. ¶ Itē dubitato vno p̃radictoriū rel-
liquūz immediate propositum in eodēz tēpore
obligationis est dubitandum. Ideo forte du-
bitat̃. nullus de⁹ ē. Sed p̃tra. q: ista hō ē af-
inus nō esset neganda. q: ista consequētia est
bona. nullus deus est. igitur homo est asinus
denotata ⁊c. ⁊ a⁹s est dubitandum a te. igit̃
consequens nō est a te negādūz. ¶ Et ita ar-
guitur q̃ nullū aliud impossibile simpliciter
sibi ppositum est negādū a te inferendo ip-
sū ex ista nullus deus ē. Sz forte dī q̃ nō va-
let p̃ntia ista. q: nō arguitur de p̃ntia formali.
¶ Sed hec r̃sio nō valet. q: neqz in se ē ve-
ra. neqz tollit argumētum aliquāculum mu-
tatis terminis obligati. dubitet̃ enim a te ista
copulativa tu es. ⁊ tu nō es. cōtradictionem
formaliter includens. ex qua quolibet pposi-
tio est apta formaliter sequi sic significando.
⁊ tunc patet q̃ ista consequentia est formalis
tu es. ⁊ tu non es. igitur homo est asinus.
⁊ a⁹s ē a te dubitādū. igit̃ p̃ntis si est a te ne-
gādū. Itē cedat tps obligatōis. ⁊ arguit̃ q̃
in tpe dubitasti impole simpliciter scitū ēē ta-
le. igitur male r̃didisti. Ideo dicitur in p̃nci-
pio admittendo positum. ¶ Et cū pponitur
deus est. cōceditur. deinde cum proponitur.
tu concedis deum esse. conceditur. q: verum
nō repugnās. ⁊ si isert̃ q̃ tu male r̃ides. cō-
cedit̃ tā p̃ntia q̃ p̃ntis. ⁊ negat̃ illa p̃ntia si fiat tu
dubitas deū esse. igit̃ tu nō cōcedis deū ēē.
Et cū arguit̃ q̃ infra tps male r̃didisti. q: tu
fuisti obligatus ad dubitādū istā. deus ē. ⁊ tu
nō dubitasti illā. igit̃ ⁊c. r̃r̃idetur negando
a⁹s q̃ tu fuisti obligatus ad dubitādū istam
q: tu fuisti obligatus ad cōcedendū istā. tu du-
bitas deū esse. Itē si obligatio fiat p tales mo-
dos loquēdi. currat sor. disputet p̃la. arguitur
aliqua est obligatio que non est obligatio. ce-
dat enim omne tempus obligationis. per qd
est. aut fuit obligatus. aliquis quo admissio ar-
guitur q̃ tu es obligatus. ⁊ nō es obligatus.
sequitur enim q̃ tu non es obligatus. quia
cessit omne tempus obligationis per quod
est vel fuit obligatus aliquis. igitur tu nō
es obligatus. ⁊ sequitur quod es obliga-

Tractatus

tus. q. sequitur. omne tps obligationis cedit
igitur omne tps obligationis est cedens. et vi
tra sequit. q. oē tps obligationis est. igit. al
quis est obligatus. et maxime tu q. admisisti
Ihuic d. q. ista obligatio cedit ex convenientia
facta. aut presupposita inter opponentē. et rñ
dentem. ideo respondeatur. ibi fin exigentia
habite significationis istius termini cedat iter
eos. Itē presupponat q. qlibet pñā denotata
a ly. si vel ergo significans ex cōpositione su
orū terminorū. cuius antecedens est impossi
bile per accidens est bona. Itē q. ois conse
quētia cuius pñā est necessariū sit. bona. quo
admisso. sit rei veritas q. nūq. rñdisti ad istā
celum monēt. deinde ponatur ista. tu rñdisti
ad istam celū mouetur. si cōcedit. conceditur
contradictoriū positi. igitur male. si negatur.
Contra. tu negas sequens ex tibi posito. et a
te bene admissio. igitur male rñdes. p. pñā. et
arguitur antecedens. q. ista pñā est bona. tu
nō rñdisti ad istā celum mouet. igitur rñdi
sti ad istam celū mouetur. q. tam antecedēs
est impossibile p. accis. q. pñā necessariū. te
net pñā. vel cedat tps obligationis. et arguit
q. in tpe negasti sequens ex tibi posito. et be
ne admissio. igitur male rñdisti. ¶ Sed huic
d. negando istā pñā. tu negasti sequens ex
tibi posito et a te bñ admissio. igit. male rñdi
sti. sed bene sequitur. tu negasti in tpe sequens
ex tibi posito. et a te bene admissio in pñā for
malī. igitur male rñdisti. ¶ Sed contra hoc
arguitur. q. ex isto sequitur q. ois ppositio im
possibilis p. accidens est admittenda. et sequi
tur tunc q. concedendū est q. adā pōt esse. et
q. adā nō fuit. et q. ad pteritū sit potentia.
Sed huic forte dicet. negādo istā vltimā con
sequētiā. negādū tñ est in tempore q. ista sit i
possibilis. tu rñdisti ad istam celum mouetur
imo concedendum est q. illa est vera. tu rñdi
sti ad istā in saltem concessio in tpe obligatiōis
q. ista est sic significās. immo negādū est q.
tu concedas impossibile. Itē penat. q. si rex
sedet. tu scias regem sedere. et si nullus rex se
det. tu scias nullū regē sedere. deinde pponit
ista rex sedet. q. dubitata q. est impertinens.
quā extra tēpus dubitares. nō facta alia mu
tatione. pponit nullus rex sedet. qua ēt dubi
rata. pponit. tu scis regē sedere. vel tu scis nul
lū regem sedere. qua concessa q. sequitur ex

casu. ppono tu scis q. rex sedet. qua negata.
q. falsa est non sequens pponitur. tu scis q.
nullus rex sedet. qua cōcessa. q. sequēs ex cō
cessu cū opposito bñ negati arguit. q. tu scis
nullū regē sedere. et est tibi dubiū nullū regē
sedere. quod est impossibile. Itē dicit in princi
pio negādo casū. q. ponit casus et cōditiona
lis impossibilis. et ita negat casus temporali
ter positus. si ponat q. qñcūq. rex sedet scias
regē sedere. et qñcūq. nullus rex sedet scias
nullū regē sedere. q. a tēporali. cuius vtriusq.
verbū est affirmatiū sequit. cathegorica. taz
de pmo ybo q. de scdo. et ex ill. casu manife
ste sequit. cōtradictio. Et ita dicit d. alius. Itē
pono tibi istā. tu es obligatus donec pponit
tibi aliquod negandū. qua posita et bene ad
missa pponitur. tu es obligatus. qua conces
sa pponitur tu es hō. qua concessa pponi
tur iter. tu es obligatus. Si negat. et cōtra. q.
ista est cōcedēda. q. tu es obligatus donec p
ponit tibi aliquod negandū. sed adhuc nō est
ppositum aliqd negandū. igitur adhuc tu es
obligatus. Itē tu es obligatus. donec pponi
tur tibi aliqd negandū. igitur tu es obligatus
t. pñā a temporali ad alterā eius partē. dein
de pponitur. tu nō es hō. qua negata. pponi
tur iter. tu es obligatus. si negat. et prius cō
cessisti. igitur male. si cōceditur. Cōtra tū cito
tu nō es obligatus q. cito pponitur aliqd ne
gandum. sed pponitur aliqd negandum. igit
tur ita tu nō es obligatus. pñā est concedēda
et antecedens est cōcedendū. igitur et pñā. qd
est oppositū cōcessi. igit. et c. Idem fiat argu
mentū si ponatur q. tu scis obligatus q. diu
non pponitur tibi aliquod negādū. aut q. diu
non est ppositum aliqd negandū. Itē ad ar
gumentum rñdetur concedēdo totū vsq. ad
illā tu nō es homo que negatur. et cōceditur
q. tu es obligatus. et cū arguitur. ita cito tu
nō es obligatus quācito pponit tibi aliqd
negādū. sed ita pponit tibi aliquod negādū.
igit. ita tu nō es obligatus. Ihuic d. q. hoc cō
sequēs bene stat cū. illo ante. s. q. ita nō es obli
gatus. et tñ tu es obligatus. sed de hoc nō est
cura. ideo negat minor. s. q. ita pponitur ali
quod negandum. et hoc admissa illa cathego
rica temporali. Sed si ponatur q. tu sis obli
gatus q. diu preponetur tibi aliquod negan
dū. et nō sis obligatus q. diu nō preponetur

Obligationum

tibi aliquid negandum. Dicitur quod casus est impos-
sibilis. sed si velit opponens respondere obli-
gare non ponendo totam illam propositionem rex
sedet. donec proponitur tibi aliquid negandum
sed ponat tibi illam. et certificet respondentem quod
sit rei veritas quod ipse sit obligatus ad illam. do-
nec proponatur sibi aliquid negandum. vel non
proponatur sibi aliquid negandum. vel quod diu
sive usquequo etc. videat respondens quomodo debe-
at intelligere illum terminum donec. et illud
verbum per pono. quod optima regula respondentis
est non respondere ad aliquid. nisi optime nouerit
terminorum vires. ¶ Item ponatur hec co-
pulativa. tu es papa. et rex sedet. vel tu curris
deinde proponitur rex sedet. qua dubitata. quod
impertinens est. proponitur nullus rex sedet
qua dubitata proponitur utraque illarum est
dubitanda a te. qua concessa. quod vera non re-
pugnans. proponitur nulla illarum est conce-
denda. qua concessa proponitur. tu curris. et
per quod ista est falsa et non sequens. et ideo ne-
ganda. deinde proponitur. rex sedet. que si
dubitemur. Contra tu dubitas. sequens ex una
parte positi cum opposito bene negati. igitur
male respondes. Ideo si conceditur illa. pro-
ponitur. tu concedis illam. qua concessa proponitur
tu non male respondes. quo iterum concessio
proponitur illa est concedenda. et per quod illa est
sequens. et sic eadem propositionis est conceden-
da et non concedenda. ¶ Item cedat tempus obliga-
tionis in tempore obligationis concessisti et dubita-
sti eandem propositionem. igitur male respondisti.
Item in eodem casu proponitur. hec est a te conceden-
da papa currit. si conceditur. conceditur falsum
non sequens. si negat. proponitur tu non es papa
vel papa currit. qua concessa. quod vera non re-
pugnans. arguitur sic. tu si es papa vel papa cur-
rit. et tu es papa. igitur papa currit. illa propositio est
bona. et. et animus est concedendum. igitur et propositio. et propositio
est illa propositio papa currit. igitur illa propositio papa. cur-
rit. est a te concedenda. Item hoc in principio admissio
casu dubitando illas propositiones rex sedet
nullus rex sedet cum proponunt. et dicitur quod utraque
illarum est dubitanda. et cum proponitur. tu curris ne-
gatur. et conceditur iterum quod rex sedet. et cum pro-
ponitur. tu concedis illam. conceditur et negatur quod non
male respondeam. quod negatur quod illa sit conceden-
da. ¶ Et si arguitur quod illa sit sequens ex una
parte tibi positi cum opposito bene negati. igitur

illa est a te concedenda. Dicitur de virtute sermo-
nis quod illa propositio non valet. sicut nec ista valet. hec
sequitur ex parte tibi positi et admissi. igitur hec est
a te concedenda. sicut posita tibi ista. nullus homo
est asinus. hec homo est rudibilis. sequitur ex parte
positi. et tamen non est concedenda. Sed quod illud non
est ad propositum. id negat illud animus. scilicet quod illud
sequitur ex parte tibi positi. et a te bene admissi
cum opposito bene negati. ¶ Et si arguitur quod sequi-
tur ex illis. et illa sunt pars admissi. et opposi-
tum bene negati. igitur etc. concessa prima parte vlti-
ma negatur. si per illud ordinem proponatur. In hac
enim arte maxime hec regula seruanda est. quod ad
nullam propositionem respondeat concedendo aut negan-
do. nisi ipsa proponatur. et cum sit propositio neget vel con-
cedat. et non dicat ad animus. vel ad partes animus
vel ad propositum. nisi secundum ordinem proponendi. Et ad
alias formas cum arguitur quod in tempore eadem propositio
non concessisti et dubitasti. igitur male respondisti.
Dicitur negando propositum. sed bene sequitur infra tempus
eadem propositionem concessisti et dubitasti. ita se
habenda ad concedendum et dubitandum quod concessisti.
sicut quod dubitasti. igitur male respondisti.
Et si arguitur contra omnes rationes sunt retor-
quende ad idem instans. Dicitur quod illud est impossi-
bile. non enim. due rationes possunt fieri ab eodem
in eodem instanti. imo nulla ratio. Sed verum est
quod concessa et opposita bene negatorum debent
esse talia. quod copulativa ex illis composita sit pos-
sibilis sicut a principio dictum est. Et cum proponi-
tur ulterius in illo casu. hec est concedenda pa-
pa currit. negatur illa. et conceditur illa dis-
iunctiva composita. tu non es papa. vel papa cur-
rit. quod est vera non repugnans. quod una eius pars
est vera scita esse talis. et prius conceditur quod
papa currit tanquam sequens ex concessio. et pri-
ma parte positi. quod sequitur. tu non es papa vel
papa currit. sed tu es papa. igitur papa cur-
rit. ista propositio est bona. quod arguitur ad disiuncti-
uam cum destructione vnius partis super alteram
partem eius. et cum ulterius arguitur quod illa propositio est
bona scita esse talis etc. illud conceditur. et conceditur
quod prima pars antecedentis est concessa. et con-
cedenda et negatur quod secunda sit conceden-
da tanquam repugnans. Et est hic aduertendum
quod sicut in illo casu conceditur illa falsa. papa
currit. quod sequens secundum illud modum proponendi
ita etiam quocumque casu contingente falso. et bene
admissio secundum istam speciem fieri potest quod quicquam

Tractatus

propositio falsa contingens concedatur bene
rīdendo a rīdente. disiungendo illā cū oppo-
sito illi? falsi admissi. vt posita ⁊ admissa ista
falsa. tu curris. faciā concedere p̄ter q̄ tu es
papa proponendo tibi istā tu nō curris v̄l tu
es papa que q̄ vera nō tibi repugnans con-
cedenda est. qua concessa arguitur sic. tu non
curris vel tu es papa. sed tu curris. igitur tu
es papa. ⁊ sic de alijs.

¶ **Quāuis** oīs imposi-
tio sit positio
q̄ tñ aliqua exempla specialiter po-
nemus de impositione. ⁊ accipi-
amus primo q̄ ipositiō de qua
hic intendimus est obligatio qua instituitur
terminus vel oīo ad significandū qd̄ vel que
vel quomodo prius nō significabat. que im-
positio maxime cōuenit terminis vocalibus
aut scriptis. manentibus etiā conuenire pōt
qui tunc sunt equiuoci cum iponuntur. q̄ ab
solui nō possunt ab eo qd̄ naturaliter signifi-
cant. ⁊ in hoc refert inter vocalia aut scripta
ex vna parte ⁊ metalia ex altera. q̄ vocalia
⁊ scripta absolui possunt simpliciter ab im-
ponente ab eorū significatione prior. metalia
vero nō. **¶** Itē accipiendū quod quotiens-
cūq̄ iponitur ad significandū terminus q̄
ante nō significabat aliqd̄. pp̄ cuius imposi-
tione sit propositio vera q̄ nō ante erat ppo-
sitiō. cōcedenda est simplr̄ illa propositio. nō
q̄ sequens. sed q̄ vera. ⁊ i hoc oēs disputā-
tes conuenire oī. aliter. n. nulla esset propositio
vocalis cōcedenda vel scripta. q̄ si est cō-
cedēda nō est pcedenda nisi q̄ ipositor: impo-
sitionē facit sunt ppositiones vere. nec aliqs
esset sillogismus. aut p̄ia vocalis vel scripta
concedenda. nisi fuisset casus de ipositione fa-
ctus. Sed p̄ia illud forte arguit. q̄ ex illo se-
quitur q̄ oīs hō est obligatus. ⁊ cuiq̄ homi-
ni est facta ipositio. aut p̄suppositio p̄ quā cō-
cedit p̄pōnes vocales aut scriptas. **¶** Itē ar-
guir q̄ nullus terminus vnq̄ fuit iposit⁹ ad
significandū a primo ipositorē. q̄ nullus fuit
terminus primus ab eo ipositus. nec eē po-
tuit. igit̄ ⁊ c. p̄ p̄ia. ⁊ arguit̄ aīō. q̄ si aliqs
fuit primus terminus ponamus q̄ fuerit iste
terminus hō. tūc sit for. ḡa argumētū q̄ fuit
primus ipositor. ⁊ imposuit illum terminum

ad significandū nō solū sibi. sed alteri. tūc opor-
tuit q̄ p̄ ppositionē vocalē. vel scriptā. tā ex-
primeret q̄ iste terminus sic eēt significati⁹
⁊ si sic aliq̄ fuit ppositō vocalis anteq̄ ille ter-
minus sic significaret. S̄ p̄ his formis iā su-
pradiētū est. De vocibus aut̄ vel scriptis q̄
ante nō significabāt. ⁊ nup̄ iponuntur ad di-
serete significandū intelligat. q̄ si ista vox for.
iponeret ad hūc hōiez mēre substantiāliter. ⁊
discrete significandū. q̄ hō ante fuit p magnū
t̄ps. tūc pcedendū est q̄ iste hō ē for. iposito
q̄ illa vox nec aliū significet. nec ante significa-
uerit. ⁊ pcedit q̄ iste hō fuit for. etiā anteq̄
ip̄ vocaret for. ⁊ sciebas istū hōiez esse for.
q̄n ip̄ nō vocabat for. nec aliquis hō potuit
vnq̄ esse for. nisi iste hō. Et si q̄rat. q̄ cōce-
dit q̄ ille ē for. ⁊ nō est buff. v̄l pla. v̄l h̄mōi
D̄ q̄ iste terminus for. mō mibi significat
istū hōiez. ⁊ ista est mō mibi significat
for. ⁊ nō ista. iste est buff. pp̄ ipositionē cōce-
dēdo q̄ iste ē for. niego tñ q̄ iste sit for. pp̄
imponē. sicut q̄ vocat for. cōcedo q̄ iste est
for. sed nō pcedo q̄ iste est for. q̄ vocat for.
⁊ q̄ nō vocat buff. vel plato. iō nō pcedo q̄
sit buff. vel plato. posito aut̄ q̄ p̄ totum istū
diē iste terminus for. ita istū hōiez significabit
q̄ nullū aliū. sed eras iponet̄ ad significandū
aliū hōiez. est adhuc pcedendū q̄ ille scd̄us
nō pōt esse for. nec poterit esse for. neq̄ vnq̄
erit for. ita q̄ ille scd̄us est for. q̄ adhuc puer-
tunt ⁊ cōuertent̄ p̄ totā istā diē. iste p̄pōnes
ille scd̄us poterit esse for. ⁊ ille scd̄us poterit esse
iste hō. eras tñ facta illa scd̄a ipōne cōcedā il-
lā iste esse for. illū tñ nunq̄ pcedā esse for. ⁊ il-
le terminus for. eras nō significabit istū esse
for. demōstrato illo scd̄o. sed tamē cōcedam
eras illā nō male rīdēdo ista significat q̄ iste
est for. q̄ tunc ille termin⁹ at̄r significabit q̄
nunc significet. posito aut̄ q̄ aliqs alius fue-
rit vocatus for. aut q̄ nūc de p̄iti voce for.
cōcedendū ē q̄ vterq̄ illoz est for. ⁊ vterq̄
istoz fuit for. illis duobus demōstratis. ⁊ vl-
tra q̄ ille terminus for. nō est terminus di-
seretus sed cōis. q̄ supponit confuse tñ i ista
vterq̄ illoz est for. si enim itaret discrete se-
queretur q̄ for. esset vterq̄ istoz cū alijs ve-
ris. **¶** Et si contra arguitur. q̄ ille terminus
for. est equiuocus in illa ppositione vterq̄

De obligationum

illo est for. igitur illa non est propositio. Hunc dicitur quod hic non potestur illa difficultas. id est trahatur potestatur. n. gra argumenti quod uniuoce significet illos duos et stat quod intendimus. ¶ Cum vero imponunt termini quod ex grammatica solent autem etentice significare ad significandum aliter quod prius. rñdere solent quod in tpe obligationis sicut extra ad propositionem cuius termini variarunt significationem. ut illa homo est asinus. significante adequate deum esse in tpe proposita negant. quod extra tps etiam negarent ut dicitur. Sed isti tñ dicitur uidunt. quod eorum quod negant illa in tpe. et cōcedunt quod illa est concedenda. quod necessaria. Alii autem negant illa. et dñt quod est neganda. et refert ite inter eos extra tps. quod cum arguit prius quod negasti necessariū. igitur male rñdisti. prius negant asis. et dñt quod illa non erat necessaria. Iste ipi fuerunt obligati ad concedendum quod illa esset necessaria. Eorum autem reliqui negant prius in fra tempus obligationis. tu negasti necessariū simpliciter igitur male respondisti. Sed contra prius illorum rñsionem arguitur. quod negata ista in tpe. homo est asinus. cedat tempus obligationis. ¶ Et arguitur sic. tu negasti illaz quod in tpe obligationis erat necessaria simpliciter igitur male rñdisti. p. prius. et arguitur asis. quod illa erat necessaria. quod in tpe significauit principaliter deum esse. igitur in tpe fuit necessaria. patet prius et arguitur asis. quod illa fuit imposita ad significandum deum esse principaliter. igitur eius impositio fuit facta per quam significauit principaliter deum esse. Itē impositio illius fuit facta per quam significauit principaliter deum esse. igitur illa variat significationem. cum ante significauerit homines esse asinus. et ultra variatio significationis facta fuit. et non nisi ad significandum deum esse principaliter. igitur illa principaliter significauit deum esse prius asis arguitur quod tu fuisti obligatus per impositionem illius. igitur impositio illius fuit facta. ¶ Itē in illa rñsione data ponatur quod rñdebis ad illa homo est asinus. Deinde arguitur quod quitercunq; rñdebis ad illa homo est asinus tu male rñdebis. quod vel cōcedes illa. vel tu negabis vel dubitabis. s. siue sic siue sic tu male rñdebis ad illaz igitur quitercunq; tu rñdebis ad illa tu male rñdebis ad illa. et sic aliquid esset propositio ad quaz non posses bene rñdere infra tps que tñ est scita a te esse necessaria. ¶ Itē per idē data illa re-

sponsione posita et admissa illa tu es obligatus cedente tpe obligationis. negandum esset quod tu fuisti obligatus. prius est falsum. manifeste. quod ego posui tibi illa. et tu bene admisisti eā. igitur tu fuisti obligatus. prius p. q. illa tu fuisti obligatus sequebat ex illa admissione. sicut quod illa significauit sequebat ex illa ipone ubi autem non sequitur obligatum ex obligatione vel admissione. non sic est. id est non sequitur ego posui quod fort. curreret. igitur fortis currebat. ¶ Itē per idē data illa rñsione sequitur quod ille terminus homo non significaret boies. quod iz prius impositor posuit erit non tñ sequitur quod significauit. vel si per eius impositionem facta d. illo termino homo pcedere est quod iste est homo. Cōsiliū iponas tu aut ego. et non erit cā qre ex ipositōe illa. ille terminus homo si significauit boies quoniam ex ipone mea vel tua posset significare asinū. aliter termini vocales vel scripti non eunt ad placitū significatiui. sed non est plus in istis sermonibus morādū. ¶ Cōtra sed az rñsionem arguitur sic. quod ex illa sequitur quod asis ad contradictoria ē pcedendum non male rñdedo. ¶ Itē quod repugnās bene cōcesso est pcedendum Itē quod non oē possibile scitū ē possibile et intellectū non repugnās cum petis per signa positionis admitti ē admittendum. Itē quod i. prius bona et for. mali denotata et c. significare et c. prius ē negandum et asis non ē pcedendum. et per prius non oē sequens ex bene cōcesso propositū in tpe ē pcedendum. Itē pones in hac arte non sunt sustinende. quod tota intentio ē pñte rñsionē instruere rñdētē. Sed quod iste sequitur ex illa rñsione arguitur. quod ponat quod hec homo est asinus fiat necessaria adequate significās deum esse pueritib. cum illa deus ē. cum pponit illa infra tps homo est asinus negat. quod negata pponit suū contradictoriū pponendo negationem totū. s. non homo est asinus. sit enī illa sua contradictoria non homo est asinus. p. q. hec copulatiua est pcedēda fm illos deus est et non homo est asinus. quod extra tps pcederet. et tñ ipa est asis ad illa duo contradictoria deus est. et nullus deus est. ¶ Ex isto sequitur secunda conclusio. proposita autem et concessa ista deus est concedenda est adhuc illa. non homo est asinus ex responsione. que tamen repugnat sibi. igitur repugnans bene concessio est concedendum. Tertia etiam conclusio sequitur. quia stante illo casu hec est possibile homo est asinus. scita esse talis et c.

Tractatus

et tamen illa non est admittenda. si petatur ad
mitti per signa positionis. quod si admittitur illa
homo est asinus cum toto casu. pono igitur ti-
bi illam. homo est asinus cum toto casu. et pro-
pono eadem qua negata. arguitur quod illa est con-
cedenda. quod illa est posita et bene admissa. et
si sic igitur non eodem modo respondendum est ex-
tra tempus obligationis et intra. quod extra tempus ne-
garetur. et tamen in tempore conceditur vel cedat tempus ob-
ligationis. Et arguitur quod infra tempus illa fuit con-
cedenda. quod posita et bene admissa. et extra tem-
pus est neganda. igitur responsio nulla. Alie
etiam due conclusiones sequuntur. quod illa est
consequentia simpliciter bona infra tempus
deus est. igitur homo est asinus denominata
a ly si et c. et antecedens est concedendus et con-
sequens negandus. Item quod non eodem modo
respondendum est intra tempus et extra ad propo-
sitionem impositam arguitur sic. quod ponatur quod ista
homo est asinus. sit ad placitum significatio
sicut una propositio greca. sic quod non significat ti-
bi latine. et sit propositio. nec tu intelligas gre-
cum. dato illo proponitur illa. homo est asinus
si conceditur aut dubitatur peccatur secundum illam
responsionem. si negatur cedat tempus obligatio-
nis. et arguitur quod in tempore negasti propositionem
quam non intellexisti. igitur male respondisti. patet
prima. et arguitur antecedens. quod ista significa-
uit solum grece in tempore ut habet concedere
illa responsio et concedit. Ideo sequitur
tertia ratio respondens ad propositiones secundum quod il-
le sibi significat vel non significant. unde sicut
facta impositione istius vocis bub. vel huius
vocis sor. sit nomen singulare istius hominis
certo homine demonstrato. conceditur quod iste
homo est bub. aut sor. non quia ista sequatur ex
illa impositione. sed quia est vera et imperti-
nens. ita etiam posito quod iste terminus homo
significet unum asinum conceditur quod asinus
est homo. non quia ista asinus est homo se-
quatur. sed quod est vera. unde iste consequentie
non valent. tu vocaris sor. igitur tu es sor. ca-
piendo istum terminum sor. in re substantiali-
ter. iste deus est et homo est asinus convertuntur
sed deus est. igitur homo est asinus. quod ante-
cedens nunc forte est possibile et consequens
impossibile. Et addo generaliter ad istam re-
sponsionem quod si consequentia sit bona et for-
malis denominata a ly si et c. et antecedens est

concedendum prima etiam est concedendum.
Item quod ad propositionem impertinentem
concessis. aut negatis. vel eorum oppositis respo-
ndendum est secundum sui qualitatem. et intelligatur
ut dictum est supra. Quibus acceptis. pono
quod omne nesciens se esse a. sit a. deinde propo-
no tu es homo. quod concessio quod verum non
repugnans proponitur tu es a. si negat. Con-
tra. omne nesciens se esse a. est a. tu nescis te esse
a. igitur tu es a. si negatur minor. Contra stet
oppositum. scilicet tu scis te esse a. igitur tu es a.
Ideo forte dicitur negando illam consequen-
tiam. quod minor est negatio. et per hoc non est
forma in darii. Sed contra. quod sequitur tu
nescis te esse a. igitur tu es nesciens te esse a. tenet
consequentia. quod illud est participium alicuius
verbi et non nisi huius verbi nescio. igitur et c.
Item tenet consequentia ista. sicut hec tu
non curris. igitur tu es non currens tenendo
ly non infinite ita quod illud sit unum verbum
infinite non curris. Item tenet consequen-
tia illa. consequentia sicut hec ego volo curre-
re. igitur ego sum volens currere. et tenet con-
sequentia ultima ex tertio ethicorum. nec illa
contradiciunt tu scis te esse hominem. et tu ne-
scis te esse hominem. tenendo ly non infinite
sicut iste non contradiciunt. tu curris. et tu non
curris tenendo ly non infinite. qua vtraque illa
rum est in affirmativa. Item illa responsio
non tollit argumentum. quod si fiat illa forma de
nesciens se esse a. est a. tu es nesciens te esse a.
igitur tu es a. si negatur minor. contra tu es
homo. igitur es nesciens te esse a. et antecedens
est concessum. igitur et c. In principio igitur
dicitur quod casus non est admittendus. quia ad
huc non intelligitur quid significet ly a. sed tamen
gratia disputationis volo admittere casum illam
et volo admisisse. nisi argumenta petant tales
difficultatem. deinde cum proponitur. tu es ho-
mo conceditur. et consequenter conceditur quod
tu es a. si tamen primo proponatur. quod tu es a.
negatur. et negatur postea quod tu scis homo.
Sed forte contra illam rationem arguitur. quod
nunquam concedenda est illa in casu illo. scilicet tu es a.
quod cedat tempus. et arguitur quod infra tempus concessisti pro-
positionem quam non scivisti esse veram. et quam si
intellexisti. igitur male respondisti. prima et argui-
tur asinus. quod predicatum huius quam concessisti
mihi tibi significabat infra tempus. quod nec boiem

Obligationum

nec a finē. nec aliqd aliud apprehēdebas p il-
lū terminū. ¶ Sed hanc forte dī q iste termi-
nus. a. significauit tibi aliqd. & in nihil tibi si-
gnificauit & apprehēdebas p. a. aliqd. & nihil
p a apprehēdebas. Sed cōtra p idē p hoc
pncipiū grecū on. tu apphēdis aliqd. & nihil
p ip̄s apprehēdis. & sic q̄s alter terminus gre-
cus pari rōne significat tibi aliqd & nihil tibi
significat. posito q̄ de istis terminis aduertat
q̄ si pcedat pcedēdū est ēt q̄ tu sis multū sa-
piens & nescis te esse sapiētē. Jō dī ad argu-
mentū q̄ ille casus nō fuit admittendus. si-
cut. pbat argumentū. & fuit excusatio facta in
pncipio q̄ volebā admittisse casum illū. nisi
argumenta petāt difficultatē dī intellectione. a.
¶ Jc ponat q̄ predicatū i ista ois hō ē aīal
supponat determinate. cuiusq̄ alterius termi-
ni manente significatōe. ppter hoc q̄ ly ois
nō p̄ndat p̄dicatū consue. tū. & significet
illa ppositio ex cōpōne suoz terminoz. dein-
de. pponat illa. ois hō est aīal. q̄ si cōcedit ar-
guē sic. ois hō est aīal. & ista sunt oīa aīalia
demonstratis oībus aīalibz. igit̄ ois hō est il-
lud aīal. vel ois hō est illud aīal. & sic de alijs
p̄is est falsum. & illa p̄ia est bona. q̄ ly aīal
supponit determinate. in quo hēz descendē
ad oīa sua supposita cū debito medio diuin-
ctiue. igit̄ aīis est falsum. & nō. p scdā. pte. igit̄
tur p prima pte. ¶ Vel breuius arguit̄. con-
cessio p̄mo aīalā i tpe obligatōis cedat tps obli-
gationis. Et arguit̄ in tpe cōcessiōis illā falsāz
nō sequentem. igit̄ male r̄ndit̄. Jō si p̄mo
negatur ista. ois hō est aīal. arguitur sic. iste
hō est aīal. & iste hō est aīal. & sic de singulis
& isti sunt oēs hoīes. igitur ois hō est aīal. il-
la p̄ia p̄ a singularibus ad suā vniuersales
cū debito medio. & aīis est vez. igitur & p̄is
Jc hō est aīal. & nihil est hō non aīal. igitur
omnis hō est aīal. p̄ia p̄ a copulatiua expo-
nente ad suā expositā. & aīis est vez. igitur &
p̄is. & nō est repugnās qd negas. ergo ma-
le r̄ndes. Ideo dī in pncipio q̄ ponitur il-
la ois hō est aīal. negando illā. & negat̄ ista
p̄ia. iste hō est aīal. & iste hō est aīal. & sic de
singulis. & isti sunt oēs hoīes. igitur ois hō ē
aīal. nec illa regula a singularibus ad suā vni-
uersalē valet p̄ia est vniuersalis. & vnus de
casibus in quibus fallit est q̄i predicatū sup-
ponit cōiter nō cōsue. & si querat̄ que vni-

uersalis sequitur ex illis singularibus enz illo
debito medio. Dī q̄ illa questio est multum
impinens. dicitur tū q̄ multe sunt vniuersa-
les que sequuntur ex illis singularibus cum il-
lo medio. q̄ ex illis singularibus sequitur q̄
ois hō est ens. & q̄ ois hō est substantia. & q̄
ois hō sit ip̄emet. Et sicut dictum est de ista.
ois homo est aīal in casu illo. ita dicendū est
de ista aliquis homo ē aīal. & quilibet homo
est ille. posito q̄ ly ille supponat determinate
vnde scdā eius pars copulatiue est falsa. & tū
quolibet singularis illius vniuersalis est vera
q̄ quilibet singularis illius diuisim capta est
vera cū prima parte. & sequitur bene. queli-
bet singularis illius diuisim capta est vera. igit̄
tur quilibet singularis illius est vera. Jc si
quolibet singularis illius diuisim capta est ve-
ra. habet igitur illa vniuersalis quilibet hō
est ille. supposita tria & tres singulares puta
a. b. c. tunc. a. est vera cum prima parte diuisi-
sim. & b. vera cum prima parte diuisim. & ē
c. est vera. cum prima parte diuisim. sed q̄
tuor vera diuisim capta. vel quecunq̄ non
cōponunt copulatiuā falsam significantes ex
compositione illor. q̄ verum nunq̄ repu-
gnat vero. igitur illa copulatiua facta ex illis
singularibus cum prima parte erit vera. po-
no enim q̄ ita significant ille singulares dum
sunt coniuncte cum illa particulari sicut signi-
ficabant cum illa. alr̄ enim iam non essent vel
ante non fuissent singulares illius. Et sicut di-
ctum est de illa copulatiua aliquis homo est.
& quilibet homo est ille. ita dicendum est de
illa aliquid est. & nihil ē illud. dato q̄ ly illud
supponat determinate. & tunc sequitur q̄ il-
la est falsa pro scdā parte. neq̄ scdā pars
sequitur ex singularibus. quaz quilibet ē ve-
ra cū prima parte. Sed ad scdā formam
dī negando illā p̄iam. hō est aīal. & nihil est
hō nō aīal. igit̄ ois hō est aīal. & negat̄ q̄ il-
la sit copulatiua exponens illā. Et si q̄ratur q̄
sit copulatiua exponens illā. Dicit̄ q̄ illa pōt
poni per hunc modū. hō est aīal. & nihil est
aīal quā illud sit ois hō igitur ois hō est aīal
¶ Et si itē arguitur q̄ ista vocalis sit vera.
ois hō est aīal. q̄ mentalis cui illa subordina-
tur est vera. igitur ista est vera. q̄ ista men-
talis est vera. ois hō est aīal cui subordinatur
ista. Dicitur q̄ illa vocalis nō subordinatur

Tractatus

illi. sed isti aīal oīs hō ē. intelligendo tñ ly aīal a parte predicatī. et ly hō a parte subī. ¶ Item ponat q̄ predicatū illius. nullus hō est aīal. sicut determinate. cuiusq̄ alterius termini significacione remanente et illa p̄pōne significat ex cōpōne suoz terminoz. deinde p̄ponit nullus hō est aīal. si negas. negas vey nō repugnās. igit̄ male rīdes. hec p̄na p̄. et arguit̄ aīas. q̄ bñ segtur. nullus hō est illud aīal vel nullus hō est illud aīal. et illa sunt oīa aīalia. igit̄ nullus hō est aīal. p̄na p̄ a descensu termini ad eius ascensum. Itē illa significat oīno sicut illa aīal nullus hō est. sed hec est vera. igit̄ et illa. Itē forte cōcedit̄ illa. nullus hō est aīal. S̄z p̄tra. aliqs hō est aīal. igit̄ nō nullus hō est aīal. t̄z p̄na ab vno equipollētī ad aliud. q̄ ly aliqs. et nō nullus equivalent. Item cōtraria illius est vera. s. quilibet hō est aīal. igitur illa nō est vera nullus hō ē animal vel sequitur q̄ duo p̄traria sunt vera. Itē si nullus hō est aīal. igit̄ aliquis hō non est aīal. t̄z p̄na ab vniuersali ad particularē et ex alia p̄te qlibet hō est aīal. igit̄ cōtradictio. Itē si aliquis hō nō est aīal. igit̄ nō qlibet hō est aīal t̄z p̄na ab equipollētī ad aliud. S̄z pro isto dī admisso casu cōcedendo illā nullus hō est aīal et cū arguit̄ q̄ aliqs hō est aīal. igitur nō nullus hō est aīal. Dī negando p̄na. ¶ Et cū arguitur q̄ illa est bona. q̄ est ab vno equipollenti ad reliquū. Dī q̄ ly aliquis. et nō nullus nō equipollent. nisi x̄riusq̄ termini remaneat vis sua. sed nō remanet vtr̄ usq̄ termini vis sua. q̄ vis istius termini nullus est distribuere terminū cōez supponentē recte ab eodē verbo. sequente in eadē categorica. sed non sic est in illo casu. igitur et. Et p̄ hoc etiā dī q̄ iste nō p̄tradicunt. aliqs hō est aīal et nullus hō ē aīal. dato illo casu. sed ista nullus hō est aīal. nō nullus hō est aīal. nec iste sunt cōtrarie. nullus hō est aīal. quilibet hō est aīal. sed iste nullus hō est aīal. et quilibet hō omne aīal est. et negat̄ illa p̄na. nullus hō est aīal. igit̄ aliquis hō nō est aīal. sed sequit̄ solum ex illa data illius termini significacione q̄ aliquis hō aliqd aīal nō est. Et sicut dictū est de istis. ita dicendū est de istis relatiuis. Si ponat q̄ in scda p̄te illius aliquod aīal est. et nullus hō est id. ly id supponat cōter nō distributue. q̄ ille nō p̄tradicunt aliquis hō ē

id. et nullus hō est id. cū vtr̄aq̄ sit vera. dato q̄ in vtr̄aq̄ supponat determinate. q̄ illa significacione data ille p̄uertunt̄ aliquid est. et nullus hō est illud et aliquid est. et id nullus hō est. Unde credendū est q̄ nō pōt bene cōtradictoriū vnus propositionis categorice signari nisi terminus in vno eoz cōter. et dī functione vel disfunctione supponens in alio copulatiue supponat. neq̄ valet p̄na illa retēta illa significacione et relatione illius termini id al quis hō est illud seu id. igit̄ nō nullus hō est id. Sed de hoc amplius dictū est. Itē ponatur q̄ subī in ista. aliqs hō est quilibz hō supponat cōfuse tñ. manente cuiusq̄ alterius termini significacione et significante illa propositione ex cōpositione suoz terminoz et. Deinde p̄ponit̄ illa. aliquis hō est quilibz hō. q̄ si negat̄ arguitur sic. q̄z hō aliqs hō ē. igit̄ aliquis hō quilibet hō est. p̄na p̄. q̄ ille cōuertuntur cū oīs termini eaz cōuertant̄. et p̄ eisdē et eodē mō supponant. Itē forte dī concedendo illā. ¶ Sed cōtra nō aliquis hō est qlibet hō. q̄ nec ille hō est q̄z hō. nec ille. et sic de singulis. et isti sunt oīs hoīes. igitur nō aliquis hō est qlibet hō. q̄d est oppositū concessis. p̄na p̄. Itē si aliquis hō est quilibz hō igitur aliquod aīal est quilibz hō. p̄na p̄ p̄tradictorium p̄ntis repugnat aīti. Itā. n. repugnant aliquis hō est qlibet hō. et nullū aīal ē qlibet hō. Itē si aliquis hō est qlibet hō. et isti sunt oīs hoīes. igitur ille vel ille. et sic de alijs est quilibet hō. p̄na p̄. q̄ ille terminus hō supponitur. cōfuse tñ in illa. aliquis hō ē quilibet hō p̄positū. et sequit̄ iste vel ille hō et sic de alijs est. quilibz hō. igitur istud vel illud aīal. et sic de alijs est quilibet hō. quo dato sequit̄. q̄ aliquod aīal est qlibet hō. tanq̄ ab inferiori ad suū superius. p̄na falsum vt prius. Itē dī in principio admittendo casum. et nego illā propositionē aliqs hō est qlibet hō. et negat̄ ista p̄na quilibet hō aliqs hō ē. igitur aliquis hō est qlibet hō. Unde t̄z in ista aliqs hō est qlibet hō. ly hō supponat cōfuse tñ tñ q̄ ex ip̄a sequitur falsum. vt q̄ hō est oīs hō. ideo est neganda. ita etiā hec est neganda semp hō oīs hō est. q̄ ex illa sequitur q̄ aliquis hō. oīs hō est. et hec est concedēda semp oīs hō. hō est. q̄uis termini pro eisdē et eodē modo supponant. et termini vnus cōue-

Obligationum

spondentis cū terminis alterius cōuertātur. Et p hoc p3. a. 7. b. propositiones esse similes quantitatis 7 qualitatis. 7 suba 7 predicata 7 copulas conuerti. 7 p eisdē 7 eodē modo supponere. 7 significata esse cōuertibilia illarū propositionū significantiū. ex cōpositione illorū terminorū adequate. 7 vnā esse necessariā 7 aliā impossibilitē. Ultra. n. illa oīa requirit oīno similis ordo terminorū. Ad aliā etiā formā dī negando. sicut nō sequitur promitto tibi istū vel istū denariū tibi. pmitto. Itē ponat q iste puerit. de? est. nullus de? ē vna illarū significatōe pmarie. sicut solet significare pmarie. puta q deus est vel q nullus de? est. deinde proponitur deus est. q concessa. q vera nō repugnans proponitur nullus deus est. Si cōceditur cōtra illa est impitens q extra tps negaret. igitur 7 nunc est negada. p3 pna. 7 arguitur aīis. q nō segtur illa cōuertunt de? est. 7 nullus deus est. sed de? est. igitur nullus deus est. q extra tps illa cōsequētia nō erat bona. q aīis fuisset possibile 7 pns impossibile. 7 casus nō facit ad pna igitur 7 nunc nō est bona. ¶ Itē forte dī q illa pna nō est bona. Cōtra pns sequit ex secūda parte aīis. igit illa pna est bona. p3 pna. 7 aīis arguit. q ille cōuertunt deus est. 7 nullus deus est. Itē ex tibi dubio illa duo nō cōuertuntur. igit illa nō est a te concedēda. nullus deus est. p3 pna 7 arguit aīis. q ex tibi dubio nō admittitū impossibile. q forte demonstrant. iste due mētales. deus est. nullus de? est. q inuicē pueri nō pnt. Item vna illarū ppositionū est affirmatiua. 7 aliā negatiua. igitur ille nō puerit. p3 pna 7 maior. sed mīnor arguit. q illa. nullus deus est. est vna ppositio cuius verbū principale negat igit illa est negatiua. Itē dī i principio admittēdo casus 7 pcedit illa. deus est. deinde pcedit illa nullus deus est. 7 si variaretur ordo pponēdi negaretur viraq. ¶ Et ad formā cū arguitur. dī negando illa d forma. sed negatur eius aīis. illa. n. nō est iptinēs. sed sequens ex pcesso. 7 pcedit q illa ē bona pna. ille cōuertunt de? est. 7 nullus deus est. sed deus est igitur nullus deus est. q tā vez est q pns ē necessariū. Et cū arguit q nō. q ante casus illa pna nō valebat. sed casus non facit consequentiā. igitur sequit q 7 nunc illa conse-

quentia non valet. dicitur q sic. 7. pcepue casus de impositione qualis est iste. ¶ Ad aliam formam dicitur q apud illum qui poneret etiam q mentalia vltra id quod naturaliter significant possunt ad placitum significare. q casus non est impossibilis. sed apud illum qui poneret q mentales non possunt ad placitum significare. vltra id qd naturaliter significat. debet respondens certificari que ppositiones demonstrantur per ly iste. ¶ Ad aliam formam dicitur negando consequentiā. scilicet principalis copula istius propositionis est negata. igitur ista ē negatiua. sic etiam pars istius propositionis nullus deus est esset negatiua. sed bene sequitur ista est propositio categorica 7 principalis copula huius negatur per signum qd est pars istius. 7 ista adequate significat ex cōpositione terminorum. igitur ista est negatiua. qd est negandum in illo casu concessio antecedente illius consequentię. ¶ Item ponatur q bub. sit dictio bisillaba. si negatur casus. contra possibile est. q bub sit dictio monosillaba. igitur possibile est q bub sit dictio bisillaba. patet consequentiā. quia non stat contradictorium consequentis cum antecedente. vel cedat tempus obligationis. 7 arguitur q in tempore negati. qd non intellexisti. igitur male respondisti. quia in tempore non fuit ista propositio. bub. est dictio bisillaba. cuius id qd ponitur pro subo illius verbi est. nō sit. nec erat ps orōis. igit si reddebat suppositū illi verbo est. aīr. n. nō posset dari vox literata. q si eēt ps orōis. q si proferatur babu ad hnc. i. pars orōis ut seqt ex rñsione. q statū ista ē ppō babu ē vox bisillaba. Itē dī i principio nō admittēdo casus donec sciat rñdēs qd illa vox bub. debeat sibi significare. 7 ita d aīis. ¶ Itē ponatur q omne aīis alicui? psequētie. 7 oppositum consequentis eiusdem. sint similia. 7 omne consequens. 7 oppositū antecedentis eiusdem. sint similia. 7 sint gratia argumēti. iste due pñtē bō est. igitur risibile est nō bō est. igit nullū risibile est. 7 significet ille ex cōpositione suorū terminorū. deinde pponit bō ē. quo pcesso pponit nullū risibile ē. si pcedit cedat tps. 7 arguit. tu pcessisti repugnās concessio in tpe. igitur male respondisti. ¶ Itē proponitur bec est vera bō est. q pcedit

Tractatus

sa q: vera nō repugnans pponit̃ hec est vera. nullū risibile est. qua cōcessa tūc sic. hec est vera homo est. et hec est vera nullū risibile ē et iste adequare significat̃ fin primarias significationes. igit̃ homo est et nullū risibile est. Et si forte negat̃ illa ppō homo est. pponit̃ illa est falsa. qua cōcessa pponit̃ hec est falsa nullū risibile est. qbus concessis pponit̃. he sunt vere risibile est. nō homo est. q cōtradictum primis. qua pcessa arguit̃ sic. iste sunt vere risibile est. nō hō est adequare et primarie significates et. igit̃ risibile est et non hō est. Ideo dī in principio admissio casu cōcedendo illā hō est cū pponit̃. et negat̃ illa nullū risibile est. et cū pponit̃ illa est vera hō est. cōceditur. et cōceditur q illa est falsa nullū risibile ē et cū arguitur illa est vera hō est. que est aīis igit̃ et pīs eius est verum. s. risibile est. et vltra arguitur oē aīis alicuius pīe et opposituz pītis eiusdē sunt similia. sed iste homo est et nullum risibile est. sūt aīis et opposituz pītis eiusdē sunt similia. sed illa est vera homo est. igitur et illa nullū risibile ē et ex alia pte illa est vera risibile est. igitur duo cōtradictoria sunt simul vera. Ideo huic dī negando illā pīam. sed oportet minorem sic sumi. ille due sunt vere hō est. et nullū risibile est. et illa adequate significant q homo est et nullū risibile est. igit̃ homo est et nullū risibile est. sed negat̃ q ista sit pmaria significatio tanq̃ repugnans. si tñ in casu illo adderet q ille pīe eēt adequate significantes ex cōpositione suoz terminoz et q illa homo adequate significaret hōem esse et illa nullū risibile est adequate significaret nullum risibile esse. negandus est casus.

De depositione.

Ednunc dica ^{mus}

^s cita depositio est obligatio q obligatur rñdens ad neganduz sibi depositam ppōnem. et quodlibet aīis ad illam. Ex descriptione pz. primo q deposita. et bñ admissa aliqua disunctina. et pposita aliqua eius pte principali ipsa ē neganda. deposita tñ copulativa. et bene admissa nō continue quelibet eius pars est neganda De qua primo depono tibi illam. alique propositiones nō sūt vere. et significet illa adeq̃

te q aliq̃ ppōnes nō sunt vere. deinde ppono illā alique ppōnes nō sunt vere. qua negata q: deposita. pponitur oēs propositiones non sunt vere d'issue sumēdo. qua cōcessa. q: cōtradictorium depositi. pponitur etiā quelibet ppositio est vera. qua cōcessa tanq̃ sequente q: bene sequitur. oēs propositiones sunt vere d'issue. igitur quelibet ppositio est vera. Et arguit̃ sic vltra. quelibet ppositio est vera. et illa est ppō. alique propositiones nō sunt vere igitur illa est vera. et vltra illa est vera. et illa adequate significat q alique propositiones non sunt vere. igitur alique propositiones nō sunt vere. et ex alia pte oēs propositiones sunt vere igitur cōtradictio. Ideo dī in principio non admittendo casuz repugnat. n. q oēs propositiones sint vere dimissim. et q illa. alique propositiones nō sunt vere adequate significet q alique propositiones nō sunt vere. Veritas men nō valet pīa illa. oēs propositiones sūt vere collective sumēdo. igit̃ quelibet ppositio est vera. q: stat q oēs propositiones sūt vere collective. et q a'igna sit implis. et q oēs sint false collective sumēdo. et q aliqua sit necessaria. ut posito q iste sint oēs ppōnes collectivae. deus est nullus hō est asinus. sic primarie significantes. tūc q: ille ambe sunt vere. et ille sunt oēs ppōnes collectivae. igitur oēs propositiones collectivae sunt vere. et tñ aliqua est impossibilis puta ps illius. s. illa homo est asinus? que est ps illius nullus homo est asinus. Et si ex illo aī. q illa ppō. nullus hō ē asinus ē ppositio necessaria et implis cōcedit̃ de copulato extremo. Sed forte arguit̃ remouēdo illā pīculā. s. q ista. alique ppōnes nō sūt vere adequate significet q alique ppōnes nō sūt vere. et deponat̃ simpliciter ista. alique ppōnes nō sunt vere. et sit a. ppō vna. quecumq̃ sit nō curo. que significet principaliter q aliq̃ ppōnes nō sunt vere. Et aī sic. a. ppō est vera. et a. ppō significat adequate q alique propositiones nō sūt vere. igit̃ alique ppōnes nō sunt vere. et pbatur q. a. est verū. sicut prius arguebat̃ de illa. alique ppōnes nō sūt vere q: quelibet ppō est vera. Sed huic dī negādo istum fin casum. sicut primū. Sed forte cōtra aī. deponēdo illam. alique ppōnes nō sūt vere et ponēdo illā oēs ppōnes sūt vere d'issue. que est ptradictoria prime adeq̃te

De depositione

significans. sic. l. q. oēs ppositiones sūt vere
Sed hūc dī adhuc nō admittēdo istuz casū
q. est implis. ¶ Item depono tibi q. pposi-
tiones tā ad invicē repugnātes. q. que nō sūt
repugnātes. nō sunt siles. ¶ q. illa ppositio
aliqua ppositio est sibi silis significet adeq̃
te q. aliqua ppositio est sibi similis. Deinde
pono oēs ppositiones sunt similes divisi-
ne. que q. cōtradictoria depositi cōcedenda ē
Deinde pponitur quelibet ppositio cuilibet
propositioni est similis. que q. sequens est
cōcedēda. Deinde pponit. oēs ppositiōes
sunt false. si negat. Contra oēs ppositiones
sunt similes. ¶ alique pponēs sunt repugnā-
tes. igit oēs ppositiones sunt false. ¶ tenet cō-
sequētia illa. q. verū nō repugnat vero. Dei-
de pponit. alique ppositiones nō sūt fal-
se. si negat. Contra. aliqua ppositio est vera
igitur alique ppositiones non sunt false di-
visim. parz p̃a ¶ arguitur aīis. q. hec propo-
est vera. aliqua ppositio est sibi similis. q. ali-
qua ppo est sibi similis. ¶ ista adequate signi-
ficat q. aliqua ppo est sibi similis. igitur ista ē
vera. Ideo dicit in principio nō admittendo
casum. ¶ Pro quo est notandū q. cum depo-
nitur aliqua ppo p̃o faciliōi responsiōe ha-
benda. imagnet r̃idens q. sibi ponat cōtra-
dictorium depositi. nec ad̃ertat ad aliud. nisi
ad ppositionez quā imaginatur esse sibi posi-
tam. Ideo imaginādum est cū deponit illa
q. ppositiones. tam invicem repugnantes q.
nō repugnantes nō sunt siles. ¶ ponit q. hec
aliqua ppositio ē sibi similis. adequate signifi-
cet q. aliqua ppo est sibi silis q. hec copulati-
va ponatur omnes ppositiones tam invicē
repugnantes. q. nō repugnantes sunt invicē
similes. ¶ hec ppositio. aliqua ppositio est
sibi similis. significet adequate q. aliqua ppo-
sitiō est sibi silis. ¶ p̃z q. illa copulativa est im-
possibilis. q. ex prima parte sequitur q. oēs
ppositiones sunt false. q. bene sequitur oēs
propositiones sunt similes. ¶ alique invicē re-
pugnant. igitur omnes propōnes sunt false ¶
ex alia parte sequitur q. aliqua ppo est ve-
ra. igitur alique propōnes non sunt false. et
antecedens illius consequentiē sequitur ex ca-
su. ideo ex illo casu sequitur contradictio. ideo
non est admittendus. ¶ Sed forte non ponē-
do secundam particulam deponitur illa soluz

tam ppositiones invicem repugnantes. q.
non repugnantes non sunt similes. quo ad-
misso proponitur deus est. que si conceditur
arguitur sic. tu cōcedis istaz. ¶ ista ē falsa. nec
est sequens. igitur male ¶. ¶ Sed forte dici-
tur concedendo primam partem antecedētis
propositam. Deinde proponitur secunda. q.
si negatur arguitur sic. illa est ppositio ¶ nō
est falsa. igitur est vera. igitur alique propo-
nes non sunt false. ¶ ex alia parte omnes pro-
positiones sunt false. vt sequitur ex contradi-
ctorio depositi. igitur contradictio. ¶ Item
etiam arguitur si forte negatur q. illa non est
sequens. Si forte dicitur q. illa est sequēs q.
necessaria. ideo dicitur admissio illo secūdo ca-
su concedendo illā deus est. Et cum proponi-
tur. tu concedis illaz ¶ illa est falsa nō sequēs
igitur male respōdes. cōceditur p̃a. neq. di-
catur ad aīis neq. ad aliquam eius partem
nisi s̃m q. pponunt p̃ōnes per ordinem.
q. si primo pponitur prima pars aīis cōce-
ditur. ¶ conceditur etiam scda scdo loco pro-
posita. Deinde si postponatur p̃is negetur
ipsum quo negato. negetur alia pars antece-
dentis. ¶ conceditur q. illa est sequens nō ta-
men q. necessaria. q. hoc repugnat. ¶ conce-
dendū ē q. est falsa tanq̃ sequens. ¶ Item
depono q. alique pponēs tres vel quattuor
non sint dissimiles. quo admissio proponitur
omnes tres aut quattuor ppositiones sunt
dissimiles. quo concessio. q. oppositum depo-
siti arguitur. sic omnes tres vel quattuor p-
positiones divisiim sunt dissimiles. sed. a. b. c.
.d. sūt quattuor ppositiones gratia argumē-
ti. igitur. a. b. c. d. sunt dissimiles ppositiones
Et appello dissimiles ppositiones quarū
vna est vera. ¶ alia non est vera. Similes ve-
ro quarum vtraq. est vera vel vtraq. est fal-
sa consequens aut est impossibile. q. vel oēs
ille sunt vere vel omnes ille sunt false. v. due
sunt vere. ¶ due false. vel tres false ¶ vna ve-
ra. vel econtra. Sed siue sic siue sic. sequitur
q. non oēs ppositiōes sūt dissimiles in illo
casu. im mo in nullo casu non plures q. due
possunt esse ppositiones dissimiles ad invi-
cem. sic q. quelibet cuilibet alteri sit dissimilis
Ideo dicitur in principio non admittēdo ca-
sum. Admittatur tamen casus remota illa p-
ticula tres vel quattuor. Deinde proponat

Tractatus

ille inuicem contradicunt. rex sedet. nullus rex sedet. deus est. nullus deus est. si conceditur tunc sequitur qd alique nō sunt dissimiles. qz sequitur qd illarum due sunt false. et due vere. si negatur pponitur alique illarum quattuor contradicunt. si conceditur adhuc sequitur qd alique ppositiones non sunt dissimiles si negatur pponitur ille due contradicunt deus est. nullus deus est. Si conceditur arguitur sic. qd tres ppositiones sūt. qd illa deus est. et nullus deus est. et iterum illa deus est. que est pars illius. nullus deus est. et per pns alique ppositiones nō sunt dissimiles. qz bene sequit tres ppositiones sunt. igitur alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Item in illo casu cōcessio qd ille ptradicit. deus est. nullus deus est. pponitur. tu es obligatus ad istam alique ppositiones non sunt dissimiles. ¶ Si conceditur arguitur qd tres ppositiones sunt et per consequens alique ppositiones nō sūt dissimiles. ideo dicte admissio casu cōcedendo qd ille contradicunt. deus est. nullus deus est. ¶ Et cum arguitur qd tres ppositiones sunt qd illa deus est. et illa nullus deus est. et et illa deus est. que est pars eius est propositio. negatur qd pars eius sit propositio tanqz repugnans. Et si pponeret in illo casu. hec est vera iste contradicunt deus est. nullus deus est negatur tanqz repugnans. Et si proponatur hec est oio. ille contradicunt deus est et nullus deus est. pceditur. et negatur qd sit propositio tanqz repugnans. ¶ Et tūc ad aliud argumentū cum proponitur. concessio qd ille contradicunt deus est. nullus deus est. qd tu es obligatus ad illam alique ppositiones non sunt dissimiles negatur tanqz repugnans concessis etc.

¶ Explicunt obligationes.

¶ Incipiunt insolubilia.

In difficultatibus

¶ pponitur quas insolubiles vocat dixerūt aliqui qd ois propositio insolubilis significat se esse verā. et se esse falsam. Ois enim propositio categorica significat se esse veram. qz ois propositio categorica significat idem esse vel non esse. p quo supponit subim et predicatur. et esse idem vel non esse idem pro quo supponit subim et predicatum est pponem affirmatiuam. vel nega

tiuam esse veram. igitur ois propositio affirmatiua vel negatiua categorica significat se esse verā. vt dicunt. et qd ois propositio insolubilis significat se esse verā. et se esse falsā. Itē addūt qd propositio va est qd qd iterū significat ita ē. et falsa ē qd nō qd iterū significat ita est. Et propositio impolis est. que nō qualitercūqz significat. ita pot esse. Et possibilis est que qualitercūqz significat. ita pot esse et similiter de necessaria etc. ¶ Sed cōtra istā positionem arguitur. capiēdo vnum qd ipi supponūt. s. qd dando ptradictorium. ppositionis insolubilis pponenda ē negatio aduersarialis negatiue tēta. aut pposita auferenda. quo accepto ex ista positione sequitur primo qd propositio nō polis contradicit contingenti. ¶ Item qd ois propositio insolubilis implicat contradictionem. ¶ Itē qd ista propositio mere negatiua. nō aliqua propositio est. implicat contradictionem. ¶ Item qd due subcontrarie sunt simul false. et p pns duo ptraria verā in terminis simplicibus. ¶ Item et qnto qd duo contradictoria sunt simul falsa. ¶ Itē cōclusiones sunt impossibiles. quas tū arguitur ex illa positione sequi. qd capiat ista propositio. aliqua propositio est vera que est ptingens. vt notum est. et qd se verificat. ideo sua ptradictoria que est ista. nō aliqua propositio est vera se falsificat. et per consequens significat nō aliquam ppositionem esse veram. et hanc esse ipsamet demonstrata. et non sic pot esse. igit ipsa est propositio que nō qualitercūqz significat potest ita esse. igitur ipsa est impossibilis. tenet psequentia ex datis ab illa positione. et ista contradicit illi contingenti aliqua propositio est vera. igitur aliqua propositio possibilis contradicit ptingenti. qd fuit pbandum. Ex illo sequitur secunda conclusio. s. qd ois propositio insolubilis implicat contradictionem. implicat enim qd non aliqua propositio est vera et qd hec sit vera. vnde datis illis modis loquendi sequitur qd ista consequentia sit bona non aliqua propositio est vera. igitur non aliqua propositio ē vera et ista est vera. illa demonstrata. qz cum aī sit impole vt probatum est nō stat oppositum pntis istius pntie cū aīte eiusdes. et qz ex pntestis pntie sequit ptradictio. ideo ex aīte illo qd est mere negatiua sequitur illa contradiction. et p pns ex illa mere negatiua non

De insolubilibus

aliqua ppō est vera. sequitur illa affirmatiua
s. nō aliqua ppō est vera. & hec est vera ip̄a
met demonstrata. ¶ Item arguitur quarta
conclusio. q. capiātur iste due subcontrarie.
aliqua ppō p̄ticularis negatiua est vera & ali
qua ppō p̄ticularis negatiua nō est vera. &
nō sit alia p̄positio p̄ticularis ab aliqua istaz
vel eius pte & tūc p̄ q. vtraz illarum est fal
sa. prima enim est falsa. q. significat q. aliqua
ppō p̄ticularis est vera. & scda similiter cum
ista negatiua se falsificet. ¶ Quo dato sequit̄
etiā q. duo cōtraria sunt simul vera. & sequi
tur aliud pbandum q. duo p̄dictoria sunt
simul falsa. s. ista ois ppō p̄ticularis negatiua
est vera. & aliqua p̄positio p̄ticularis nega
tiua nō est vera. ¶ Itē arguit̄ ista vltima cō
clusio signatis illis duobus p̄dictoriis men
talibus. p̄dictorium. a. p̄positionis est ve
rum & non contradictorium. a. p̄positionis
est verum. & sit. a. ista affirmatiua. & p̄ q. a.
est falsum. q. a. nō posset esse verum. & etiā
illa est falsa q. se falsificat. s. ista nō contradi
ctorium. a. p̄positionis est verum. & sit ista
. b. q. si. b. est verum. & b. est contradictoriū
. a. igitur contradictorium. a. est verum. & ex
alia parte non contradictorium. a. est verum
igitur &c. ¶ Item si non contradictorium. a.
est verum. igitur nullum contradictorium. a.
est verum tenet consequentia ab vno equipol
lenti ad aliud. & sequitur nullum contradicto
rium. a. est verum. & b. est contradictorium.
a. igitur. b. non est verum. ¶ Item si non cō
tradictorium. a. est verum nullum verum est
contradictorium. a. tenet consequentia a con
uersa ad conuertentes. Et arguitur sic ex cō
sequente. nullum verum est contradictorium
. a. & b. est contradictorium. a. igitur. b. non ē
verum. tenet p̄na in festino. ¶ Itē data ista
positione sequit̄ q. iste nō p̄dicat. ois ppō
est falsa. & nō ois ppō est falsa. q. ista. ois p
positio est falsa significat oēm ppōnez esse fal
sam. & hanc esse veraz demonstrata illamet.
ista aut̄ nō ois ppō est falsa significat nō oēs
ppōnem esse falsam. & hanc esse veram ip̄a
met demonstrata. sed iste copulatiue nō con
tradictorie significant ois p̄positio est falsa. &
hec est vera ista vniuersali affirmatiua demō
strata. & non ois p̄positio est falsa. & hec ē ve
ra p̄ticulari ista negatiua demonstrata. & iste

due copulatiue significant ois sicut iste due ca
thegorice. igitur iste due nō p̄dictorie signi
ficant. ¶ Item ista positione data q. ois p̄po
positio ponit aliquid. q. ois ppō ponit se esse
veram. quod sequi patet aduertenti oia ver
ba illius positionis. p̄ns tñ est falsum. q. nec
principaliter. nec consequentia. ois p̄positio si
gnificat se ipsam esse veram. ¶ Item descri
ptiōes ille super quibus fundatur opinio nō
sunt bone. quia qualitercūq. significat ista ho
mo est asinus. est sicut omne quod potuit ēē
iam fuit. & omne quod potuit intelligi est. &
sauendo etiā eorum intentioni que non est
bona. non qualitercūq. significat ista adas fa
it est. sicut non qualitercūq. significat ista an
tichristus erit. est sed qualitercūq. significat
erit & ita est dicendum de istis negatiuis ch̄y
mera nō est. antichristus nō fuit. tragelaphus
seu hircoceruus non potest esse. & sic de aliis.
¶ Itē ex ista positione sequitur q. non si om
nis p̄positio p̄ticularis est falsa. aliqua p
positio p̄ticularis est falsa. vbi tñ arguitur ab
vniuersali ad suam p̄ticularem que oia. quia
non sunt vera. ideo relinquenda. Acceperunt
autem alii in ista materia primo q. p̄positio
insolubilis est p̄positio de qua fit mentio in
aliquo certo casu. que si in eodem casu precise
significet sicut eius termini cōter pretendunt
sequitur se esse veram & se esse falsam. Casus
autem de insolubili est casus in quo fit men
tio de aliqua propositione. que si in eodez ca
su significet precise sicut termini pretendunt
sequitur se esse veram. & se esse falsam. Quib
bus datis posuerunt regulas. Et primo q. si
ponatur casus de insolubili. & non ponitur q.
liter istud debeat significare respondendum
est ois. sicut extra tempus fuisset responsum.
vt posito q. sor. dicat istam sor. dicit falsum &
nullam aliam non posito alio. ista est dubitan
da. scilicet sor. dicit falsum. si autem ponatur
q. insolubile significet precise sicut termini p̄
tendunt casus est reiciendus. & non admittē
dus. sed si ponitur q. insolubile significet sicut
termini pretendunt non ponendo precise. cō
cedendum est insolubile tanquam sequens.
& negandum est q. sit verum si proponi
tur esse verum que tria posita sunt de p̄po
sitionibus cathegorice significantibus.
Si autem ponatur p̄positio insolubili

Tractatus

lis ad significandum copulatiue. est videndus
si cōtradictoriū s'm partis copulatiue stat cū
casu. & si sic est casus admittendus. & si nō. est
reiciendus casus. vt si ponat q' sor. dicat istā
sor. dicit falsum. adequate significante sortem
dicere falsum & sortē loqui. q' ista nō stant si
mul sor. dicit falsum. & sor. nō loquitur. id nō ē
admittendus casus. si aut ponatur q' ista sor.
dicit falsum significet precise sortē dicere fal-
sum. & sor. currere admittendus est casus. &
ista ppositio est cōcedenda. & negandū est q'
ipā sit vera. ¶ Ultimo si ponatur insolubile
significare disiunctiue dicit ista positio q' si op-
positū disiuncti pōt stare cū casu negandus
est casus. vt si ponatur q' hec ppositio falsū
est sit quelibet ppositio adequate significans
q' falsum est. aut q' nullus deus est. casus nō
est admittendus. sed si ponat q' ista. falsum
est. sit oīs ppositio adeq'te significans q' fal-
sum est. vel q' deus est admittendus est ca-
sus & neganda est ista. falsum est. cū pponit
& cōcedendū est q' sit vera. ¶ S; cōtra istas
duas descriptiones arguitur. q' illis datis se-
quitur q' nulla ppositio est insolubilis sine ca-
su. pns est falsum. q' stat nullo casu posito q'
ista sor. dicit falsum dicat a sorte. & nulla alia
q' nō sit eius pars. & ista significet sortē dice-
re falsum. & nō precise platoni. Arguit enim
q' ista est insolubilis. q' illa tunc significat. si-
cut significaret si positum esset q' sort. diceret
istā & nullā aliā significantē q' sor. dicit falsū
nō precise platoni. nō cōsideret. n. aliquis de
ista nisi plato. & sequitur tunc q' nullo casu sta-
te foret ista ppositio insolubilis. & sic stat q'
aliqua sit ppositio insolubilis de qua nulla
sit mentio in aliquo casu. Itē ista mētalis nul-
lo casu stante est ppositio insolubilis. s. oīs
ppositio est falsa. p; q' sit ppositio insolubilis
q' vel ista significat precise q' oīs ppositio
vltis ē falsa. vel ista significat q' oīs ppō ē fal-
sa. & nō precise. & semp ē insolubilis. ¶ Sed
forte d; q' illa mētalis nec significat precise q'
oīs ppō est falsa nec q' oīs ppō ē falsa nō pre-
cise. ¶ S; ptra ista est ppō mētalis. igit ipā
nō pōt absolui a sua naturali significatiōe pri-
maria. q' l; poneretur q' termini mentales
ad placitū significent. nō tñ sic possunt signifi-
ficare q' relinquāt suā primariā significatio-
nē. q' similitudo naturalis q'drati in mēte tua

nunq; est similitudo trianguli. aut circuli v' ecō-
tra. ¶ Cōtra secundā regulā istius positiōis
etiā arguitur. q' ista data. sequitur primo q'
aliqua est ppositio categorica vera. q' non
pōt habere contradictoriū ipā sic adequate si-
gnificante sicut ipā significat. ¶ Itē q' nulla p-
positio insolubilis significat principaliter ali-
quo mō ex primaria sua significatiōe. ¶ Itē
q' a. & b. sunt ppositiones. a. vera & b. fal-
sa. & per solā distantiam. b. definit. a. esse p-
positio. & tunc sequitur q' stat in casu q' tale
cōplexū falsū ē in mēte sor. nō sit ppō q' cō-
clones sunt false. ¶ S; arguit p'mo sic. q' po-
nat q' ista sit i mēte sortis. aliq. ppositio non
est falsa. adequate significans q' aliq. ppositio
nō est falsa. & tūc ista ppō est vera. & huic nō
pōt assignari cōtradictoriū sic significanti. q'
si sic. tunc contradictoriū sic significanti. q'
tio contradictorio modo significans. s. oīs p-
positio est falsa. significans adequate q' om-
nis ppō ē falsa & tunc corrum patur prima il-
la sola remanente mentali. s. omnis ppositi-
tio est falsa. & sequitur q' ista est insolubilis. &
cum ista mentalis non possit plus. nec minus
significare q' prius & sit naturalis intentio. &
ppositio illa est insolubilis. igitur aliqua p-
positio insolubilis significat precise sicut eius
termini p'tēdūt. q' repugnat regule. ¶ Se-
cunda conclusio arguitur. q' cum hec men-
talis. hoc est falsum se ipā demonstrata s'm
positionem non significet principaliter q' hoc
est falsum. quia ipsa foret vera vt sequitur ex
positione. nec potest assignari qualiter hec p-
cipaliter significet. q' nec deum. esse. neq; te
esse &c. Tamen hec primo non soluit diffi-
cultatem insolubilitatis. sed nouam & imper-
tinentem insolubilitatis difficultatem ponit.
ponit enim ppositiones significare & nescit
qualiter. q' ipemet obligans nescit qualiter p-
positiones sibi significant. Alia conclusio eti-
am sequitur. q' ponatur q' ista sit in mēte
sor. falsum est. per quam sor. principaliter ap-
prehendat qd falsum est. & nō sit alia propo-
sitio falsa in rerum natura. nisi ista. homo est
asinus. de qua tu solum consideres nesciente
sor. & tunc ponatur q' tu destrues istam fal-
sam. & patet q' ista falsum est in mēte sor. nō
manet plus ppositio. quia si maneret. ppō
suo cum sor. per istam non apprehendat ali-

De insolubilibus

ter q̄ ante apprehendebat. vt pono. sequitur
q̄ aliqua ppositio insolubilis significaret pre
cise sicut eius termini p̄tendūt. ideo sequitur
q̄ ista nō remanet p̄p̄o. vel saltē segtur q̄ tu
eris rome. et istā p̄p̄onem destruens. facies
sor. cr̄item in anglia aliter intelligere p̄ illam
falsum est q̄ ante intelligebat per eādē. Ista
ppositio in vno miranda videtur. q̄ cum in
uentas insolubilitum difficultates debeat sol
uere illis relictis notias facit nec ipsamet scit
vtrum insolubilia faciat impossibilia vel con
tingentia. ¶ Item ista regula data segtur q̄
in mēte est ppositio plures. et q̄ termini mē
tales sunt equoci equocantes. qd̄ tñ sepe ne
ganit istius opinionis inuentor. ¶ Cōtra autē
tertiā regulā istius opinionis s̄m q̄ ipse re
spondet ad insolubilia cathegorica sic arguit
q̄ ponat q̄ sor. dicat istā. falsum dī. et nō p
feratur ab aliquo alia ppositio. nisi ista aut ei⁹
pars. que significet falsum dici. nō tñ precise
sicut illi positioni placet. et sit. e. cōtradictoriū
istius falsum dī. que ḡa argumētū sit ista nō
falsum dī. deinde pponit ista falsū dī. et cō
ceditur s̄m istam positionem. et vltra pponi
tur ista. hec est falsa. que ē cōceditur s̄m istaz
positionem. ¶ Sed contra. q̄ segtur hec pro
posito falsum dī principaliter significat denz
esse. igitur ista p̄p̄o est necessaria. p̄na est bo
na scita eē talis et c. et añs est a te dubitandū.
igitur p̄ns eius nō est a te negandū. patz p̄na
s̄m istam positionem. et añs cū toto casu est
dubitandū. igit̄ p̄ns nō est a te negādū. Itē
ista ppositio est impositis simpliciter. igit̄ ista
nō est a te cōcedendā. ista p̄na est bona. et añs
est a te dubitādū. igit̄ p̄ns nō est a te negādū
ista oīa sunt vera p̄ hoc. q̄ est tibi dubiū an
cū toto casu ista. falsū est. significet principalit̄
deū esse vel hoīem esse aīnū. ¶ Et si forte ar
guitur cōtra p̄ argumētum istius positionis
q̄ ista est cōcedenda falsum dī. q̄ sequēs. q̄
bene sequit̄. sor. dicit istā falsū dī q̄ significat
falsum dici. et nulla ppositio dī nisi ista vlt̄ ei⁹
ps falsum dī. igitur falsum dī. it̄ n̄det q̄ il
lud argumētū mouens istā opinionē nihil est
sicut nō segtur hec est vera. homo currit. q̄ si
gnificat sor. currere. igit̄ sor. currit. q̄ ista po
sitio nō curat inter has quo ad ppositū suū
falsum dī. falsum dici significat. et significat
falsum dici. ¶ Item cōtra terciā et scđam re

gulā arguitur simul. ponēdo q̄ sor. dicat istaz
et nullā aliā. sor. dicit falsū. que nō sit eius ps
et significet illa sicut termini p̄tendūt et nō
precise. deinde capiat hec copulatiua deus ē.
et hec copulatiua est falsa. que est insolubilis
si ponatur q̄ ipsa significet. sicut ei⁹ termini
p̄tendūt. et nō precise. ponatur igit̄ q̄ ista
significet sor. dicere falsum precise. qd̄ est pos
sibile. vt notū est. et segtur q̄ tunc ista propo
est insolubilis. et est vera et cōcedenda et pre
cise cathegorice significans. et q̄ ista sit ppositio
insolubilis p̄z. q̄ est ppositio de q̄ sit mē
tio in aliquo certo casu que si cū toto casu si
gnificaret precise. sicut eius termini p̄tendunt
segtur se esse verā et illam esse falsam. vlt̄ po
natur loco istius deus est. et fiat argumētum
¶ Cōtra quartā regulam ar. q̄ ponatur q̄
sor. dicat istā sor. dicit falsū adequate significā
tem q̄ sor. dicit falsum. et tu curris. et nō di
cat aliā q̄ nō sit ps istius. quo posito pponit̄
ista sor. dicit falsum. qua cōcessa s̄m istam po
sitionē arguit sic. sor. dicit falsum. igit̄ sor. di
cit falsum et tu curris. p̄na p̄z. q̄ arguitur ab
vno cōuertibilē ad reliquum. et añs est cōce
dendum. igitur et p̄ns. et tunc vltra sor. dicit
falsum et tu curris. igit̄ tu curris tenet p̄na
iterū. et añs est concedendū. igitur et p̄ns igit̄
tur coplatum est cōcedendum. cū oppositū
stat cum casu q̄ repugnat regule siue positio
ni. Itē ponat q̄ hec p̄p̄o. hec p̄p̄o precise. ca
thegorice significans nō est vera. significet p
cise q̄ hec ppositio est cathegorice significās
et q̄ tu non differs a te. et sit. b. ista ppositio.
tūc. b. significat copulatiue. et. b. est vera. igit̄
insolubile significans copulatiue est verū. et
cōcedendū est esse verū. igit̄ et. p̄z p̄na et añs
est notū. q̄. b. precise significat q̄ ista p̄p̄o ca
thegorice significans nō est vera. et q̄ tu non
differs a te. igit̄. b. ppositio est vera. et in isto
casu arguitur q̄ casus de insolubili est adimis
tendus. quādo insolubile imponitur ad signi
ficandum copulatiue q̄ uis oppositum copu
lati non possit stare cum casu. et arguitur q̄
insolubile est verum. quorum vtrūq̄ oppo
situm dicit positio. ¶ Item contra vltimā
regulam istius positionis arguitur. q̄ pona
tur hec omnis ppositio ē falsa precise signi
ficet. q̄ oīs ppositio est falsa. vel deus ē. quo
admisso pponitur ista oīs p̄p̄o est falsa. que

Tractatus

si negatur vt dicit positio. Contra. q: sequitur deus est. igitur ois ppositio est falsa vel deus ē pna pz. q: sequitur deus est. igitur ois ppositio est falsa vel deus est. et anis est pcedenduz igit et pns. et vltra dī q: ois ppositio est falsa ab vno cōuertibilium ad reliquum et anis est cōcedendū. igitur et pns. et pns est insolubile disunctiue significās. igitur insolubile disunctiue significans est cōcedendū. ¶ Itē ponatur q: ista ppositio hec ppositio disunctiue significans est falsa. precise significet q: hec ppositio disunctiue significans est falsa vlt deus est. et pz q: iste casus est polis et ista disunctiua est cōcedenda tanq: sequens. aut saltem est cōcedendū q: illa sit falsa. qd positioni repugnat. ¶ Dixerūt alii in hac materia q: pars ppositionis nō supponit p tota ppositione cuius est pars. nec p cōuertibili nec pro cōtradictorio neq: p cōuertibili cu: contradictorio istius. Et q: ex isto supposito hec positio ponebat rñsionē ad aliqua insolubilia. Arguit contra. q: sequitur q: nō valet hoc argumentum. ois ppositio pticularis est falsa. igit aliqua ppositio pticularis est falsa. q: in casu anis est verum. et pns falsum. ponat enim q: nulla sit ppositio pticularis nisi illa que ē pns. et patet q: anis est verū. q: anis nō plus significat siue ponit fm istam positionem nisi q: ois ppositio pticularis est falsa que nō est illa vniuersalis vel secum cōuertibilis. vel eius cōtradictoria. vel cōuertibilis cū eius cōtradictoria. et hoc est vtz pns anis ē falsuz. q: significat q: aliqua ppositio pticularis que nō est illud pns pticulare est falsa. ¶ Sed hñc dī forte q: nō solū pars nō pōt supponere p toto cuius est ps aut cōuertibilis et c. sed generaliter nō pōt supponere pro ante neq: p pñte ad illud. Et vt vno verbo apprehendam. pars nō pōt supponere p toto cuius ē pars. neq: p ante ad totū cuius ē pars. ¶ Sed contra istā rñsionem ar. q: capiat illa ppositio tu differēs a te significās adquate te differēs a te et pponitur. hec est falsa tu differēs a te patz q: hoc est verum. quo cōcesso patz. q: ista pna est bona tu differēs a te. igit ista est falsa tu differēs a te. Tunc sic ista pna est bona et pns eius est verū cuius pars supponit p ante. q: subm eius. igit ps pñtis supponit p ante eius. ¶ Item in ista pponē

ois ppositio est falsa subm supponit p omni supposito eius. q: suppositio est statio termini in orōne p supposito vel suppositis p quo vel p quibus transit vis termini a quo hz vt supponat. sed iste terminus propositio hz vt supponat ab isto verbo est. cuius vis transibit in istū terminū indifferentē nō plus p vno supposito pñti istius termini q: p alio. igitur indifferenter p quolibet eius supposito supponit. Item ista est ppō. ista ppō est falsa se demonstrata. q: est oīo cōgrua. vt pz ex grāmatica pfecta et indicatiua et c. q: si deē itatiz concluditur q: ista est ppositio falsa et vltra concluditur q: subm eius p aliquo supponat ¶ Itē hec ppō falsū ē principaliter significat falsum esse. igitur et c.

Etiam voca

q buloz equiuocatio decipit intellectum optandum esset sine nominibus posse doceri. sed cū idē fieri nō possit prudentie est cu: aliquid sis dicturus p posse te liberius expedias. et sic te a confusione eorum absolvas. Et ergo cum veruz omne ens significet. put ē terminus pme intentionis vel impositionis. et hoc modo oē ens est verum. et nullum falsum seu fictū. et hoc modo ois ppositio est vera ppositio. et nō ficta. Ideo de hoc in presenti non curam. Sed dicemus q: duobus modis ppositio pōt dici vera. vno modo quando verificatur non propter supposita suorum terminorum quoz suppositorum ipsa vel alia ppositio est suppositum. s. q: ppositio vera nō reddat vera ex eo q: pars eius supponat p ipsamet nec p pertinente ad ipsam. sicut hec deus. Et isto modo ille ppositiones que sunt dī terminis pime intentionis vel impositionis sūt proprie et simpliciter vere vel false. quoniam ppositio ex sua etimologia et smonis virtute significat idē q: pro alio positio. et hoc modo maior ps est vera vel falsa. Alio modo dē ppositio esse vera quando verificatur pro se vel pro pertinente. et isto modo hec ppositio est vera. hoc est verum seipsa demonstrata. nō simpliciter. sed fm qd. sed est falsa pio modo. q: non verificatur. nisi pro supposito sue partis cuius ipsa est suppositum. sicut ista homo est asinus. vel ista disunctiua est fals

De insolubilibus

demonstrata per subm tota illa disunctio.
Sed contra istam positionem forte arguitur. quia ex illa sequitur qd ex vero sequitur falsum. quia hec consequentia est bona. hoc est falsum. igitur hoc est falsum. demonstrando utrobique consequens. et eius ans est verum. qd ans principaliter significat qd hoc est falsum. pñte demonstrato. et hoc est falsum. qd se. si significat et qd pñs nō sit verum af. qd si pñs sit verum et ans adequate significat qd hoc est falsum. demonstrato se ipso. igitur hoc est falsum. et tamen ans est verum. igitur ex vero sequitur falsum. **I**tem ista positione data sequitur qd duo contradictoria sunt simul falsa. qd illa est falsa. hoc est falsum. hoc non est falsum. et ista etiam est falsa. hoc non est falsum. vel nō hoc est falsum. nō est cura eadem demonstrata. quia sequitur. hoc non est falsum. vel nō hoc est falsum. igitur nullum falsum est hoc. consequens est falsum. qd aliquod falsum est hoc. igitur duo inuicem contradictoria sunt simul falsa. **I**tem sequitur etiā qd duo contradictoria sē sūt vera. qd ista sē sūt vā hoc est verum. nō hoc est verum. utrobique demonstrando illam negatiuam. qd ista negatiua vel est vera vel est falsa. si vera et suum contradictorium significat adequate qd hoc est verum illa negatiua demonstrata. igitur suū contradictorium etiam est verum. si ista est falsa hoc nō est verum. et suum contradictorium est. igitur suum contradictorium est verum. si hoc ē verum. ista negatiua demonstrata. igitur ista negatiua est vera. et per consequens duo contradictoria sunt simul vera. **I**tem capiantur ista duo contradictoria. hec ppositio est necessaria. hec ppositio nō est necessaria. vñ nō hec ppositio est necessaria. si placet demonstrando negatiua ista utrobique. Et arguit qd ppositio necessaria contradicit ptingenti. aut ptingens impossibile. qd hec ppositio hec nō ē necessaria. aut nō hec est necessaria. aut est necessaria. aut contingens. nō necessaria. qd illud esset contradictio. nec impossibile. quia contradictorium suum esset necessarium. qd adequate significat qd hec est necessaria. ista negatiua demonstrata. sequitur igitur cum ista sit ppositio qd ista sit contingens et suum contradictorium tñ est impossibile. **C**el fiat argumentum de illis. hec ppositio est necessaria adeq

ue significans qd hec ppositio est necessaria. et hec ppositio nō est necessaria adequate significans qd hec ppositio nō est necessaria. et sequitur qd predictum est. dat a illa positione. **I**tem ista positione data sequitur qd verū est falsum. qd ista hoc est falsum. seipsa demonstrata est vera sūm vñm illoz membror. et est falsa sūm aliud. vt pñ intelligenti positione. **I**tem ista positione data sequitur qd ex pñte contingenti sequitur impole. qd hec pñta est bona. s. hec pñta ē bona sic significādo. igit hō ē afm? demonstrando p subm antis ipsamet pñaz. et isti us pñte ans est contingens. et pñs impole. igit. et. qd ans sit contingens af. qd illud ans nō est imple sic significando. qd si illud ans esset impole illa pñta esset bona sic significando et ans solum sic significat. qd ista pñta est bona. igit ans est verum. et nō necessarium. igitur contingens. et tñ consequens est falsum et impossibile. igitur et. **S**ed pro istis intellegendum est qd iste terminus verum est terminus equiuocus. et iste ppositiones omnes sunt ppositiones plures. hoc est verum. nō hoc est verum. et sic de aliis. Et ideo cū pponitur nō hoc est verum. hoc est falsum nō est sūm vñcam rñsionem rñdendum. sed est respondendum qd hoc est falsum. sūm primum membrum diuisionis posite et verū sūm aliud. Et ita dicitur de suis contradictoriis nō hoc est falsum. hoc est verum. negando qd hoc est verum primo modo diuisionis posite et concedendo qd hoc est falsum primo modo. **S**ed contra. forte arguit. qd aliqua est definitio pponis vere. et quecūqz detur repugnat dictis. igitur et. **I**tem aliquis est terminus mentalis. cui subordinatur. iste terminus verum. igitur nō est equiuocus. **I**tem pponitur hec mentalis. nō hoc est verum. Et qd terminus mentalis nō est equiuocus. igit rñsio nulla. **I**tem hec responsio nō soluit argumentum factum de illa ppositione. nō ista ppositio est necessaria. adequate significante. sic demonstrata illa. nō hec ppositio est necessaria. igitur responsio nulla. Sed dñ vt prius qd iste terminus verum tripliciter capi pōt et dupliciter quo ad propositum. et sūm illam descriptionem diligenter aduertens respondeat ad illa argumenta. **S**ed contra istam positionem arguit solius. ponendo qd oīs q

Tractatus

dicat vex ptransibit pontem. et ois qui dicit
falsus non ptransibit pontem. et q for. dicat ista
et nullam alia que non sit pars eius. si ego non
ptransibo pontem. sic significant. Et querit
vtru for. ptransibit pontem aut no. si no per
transibit. et for. dicit ista sic adequate signifi-
cant. igitur for. dicit vex. sed ois qui dicit ve-
rum ptransibit pontem. igitur et. Jo forte d-
in principio q for. ptransibit pontem. Et
tunc arguitur sic. for ptransibit pontem. et ois
qui ptransibit pontem dicit vex. igitur for. di-
cit vex. et solu dicit q for. no ptransibit pote
igitur for. no ptransibit pontem. Item ponat
q talis sit conventio inter for. et platone q si
for. doceat filium platonis debeat a platone
habere centu. si filius platonis vincet prima
questionem qua vnq habebit. et vltra ponat
q interea labatur tps quousq ipe sit do-
ctus. et for. requirente pecunia habeat questi-
one cu filio pla. et no habuerit iste filius vnq
aliam questionem. Et querit an for. debeat
habere ista pecunia vel no. Si sic igitur ipse
pdet prima qonem. et p ois for. non d- ba-
bere ista pecuniaz. Ideo forte in principio di-
citur q for. non d- habere istam pecuniam.
Et arguitur tunc sic for. no d- habere ista
pecunia ex ista lite. et hoc est soluz ex eo q di-
scipulus suus vicit ista qonem. et ista est pri-
ma questio. igitur iste vicit prima questionez
et si sic. igitur for. d- habere istaz pecuniam.
Item ponatur q for. habeat duos seruos
et vtrq manumittat sub ista conditione. q
si vnus eoz qui d- ire per via obuiabit libe-
ro. iste sit seruus et alter si obuiabit seruo sit
liber et vadant ambo. et gra argumenti obui-
ent sibi ipsis solis. Et queritur vtrum ambo
sint liberi vel ambo serui. vel vnus seruus. et
alter liber. Et p q quocunq dato sequitur
illum esse seruum et esse libez. Ideo dicitur in
principio negando oes istos casus. primus. n.
est impossibilis. vt clarum est. secundus etia
et similes sunt impossibiles. q in eis claudunt
conditionales impossibiles. Jo si ponatur ta-
lis casus q for. precipiat platoni q plato no
obediat sibi. Et queritur vtrum plato seruet
preceptu et obediat sibi vel non. si obediat si-
bi. et ipe precipit q no obediat sibi. igitur no
obedit sibi. si no obedit sibi. et precipit sibi q
no obediat. igitur obedit sibi. Dicatur q illud

no est preceptum. neq est possibile q iste sic
precipiat. neq valet hoc argumentum for. p-
fert ista ego precipio q no obediat mihi ade-
quate sic significantem. igitur fortes precipit
platoni q non obediat sibi. et.

Explicit tractatus insolubilium et p ois
tota logica magistri Petri mantuani.

Incipit subtilissimus tractatus eiusdem d-
instanti.

Itemus primo natura
liter loquens
q sola forma fin se et qualibet
sui partem pot incipere et defi-
nere esse. Materia enim prima est ingent
ta et incorruptibilis. et no plus est fuit vel erit
de materia prima in rex natura q nunc sit.
vel minus fin tui veritatem materia aliqui d-
finit esse. vt in consecratione. plus aut. vel mi-
nus aliqui est de forma ta substantiali q acci-
dentali. Sed hoc propositus no destruit. Ex
quo sequitur q si aliquod ens naturale inci-
pit vel definit esse. ipz incipit vel definit esse
pp eius forma substantiali que incipit vel de-
finit esse. Item accipiat q forma substan-
tialis naturaliter no pot stare in materia sine
dispositione vel dispositionibus ipam in ma-
teria conseruantibus. p q no pot esse q sit
ignis sine aliquo gradu caliditatis vel siccita-
tis. Item petit q agens naturale velocius
agit in parte propinquam q in parte remo-
tam. dum passus fuerit vni forme a principio
actionis ceteris paribus. Item petit q ma-
teria pma saltu inferior no stat sine forma sub-
stantiali sibi inherente. Ex quib- sequitur q
quelibet forma substantialis inaiati produce-
di successiue generabitur. saltu quo ad partes
quantitatuas. quod arguitur. capto a. igne
vni forme in omnibus suis dispositionibus. p
quas eius forma in materia conseruatur. et ap-
proximetur agens q agat corumpendo illas
dispositiones p quas forma illius ignis in ma-
teria conseruatur. que gra argumenti sint. c. d.
et seqt ex tertia suppone. q pus corrupet. c. d.
ad non gradu in parte magis propinqua
q in parte magis remota. et cum forma illi
ignis no possit stare sine aliquo gradu illius
dispositionis sibi conuenientis. inducendo di-
spostiones contrarias sequit q prius coru-
petur forma propinqua agenti q remota. et

De instanti

quacumque parte data illius forme prius cor-
rumpitur medietas. propinquoque remotior.
et quia materia non potest stare sine forma substan-
tiali. sequitur quod nulla erit prima pars forme
sequentis primo producta. et per consequens si-
cut ista forma successively corrumpitur sic alia se-
quens successively generabitur. ¶ Sed forte
dicitur huiusmodi argumentum non procedit aut pro-
bat vniuersaliter. quia passum potest esse ita dif-
forme in resistantia quod agens aget eque velo-
citer et cum equali instrumento ad partem pro-
pinquam et remotam. ¶ Sed admissio isto ad-
huc preedit argumentum. quia si passus sit ita dif-
forme resistens quod ipsum non sit vni forme in quan-
tate vel qualitatibus in quas agit istud alterans
adhuc sequitur quod id passum non est finem se to-
tū difforme resistens. non enim ita ageret id
agens in partem remotam et magis propinquam
cū sit melius applicatū partibus propinquis
bus et minus dispositū per conseruationem for-
me ad vni punctū quam ad aliud. nec inter aliquod
duo puncta per totū est eque dispositus. igitur
prius incipiet forma corripui ad vni punctum
quam ad aliud. et ita sequens induci. ¶ Itē si il-
la regula non sit vera. scilicet oppositū. et oportet dare
minimū ignem. qui si detur iste corrumpitur per
dissolutionem. et sequitur quod partes naturales illius ignis
stabant sine forma. cū nec mixtū nec elemen-
tū possit stare sub tā modica quantitate per se.
¶ Ex quo sequitur quod si aliquod compositū inaiatus
generabitur ipsum successively generabitur per se. quia
tā cito precise generabitur quam cito eius forma
et precise tunc. igitur si forma alicuius compositi
generabitur successively etiā illud compositū ge-
nerabitur successively. Et ita etiā dicitur quod quolibet
forma substantialis alicuius inaiati quod aliquod cor-
rumpitur successively corripet ita quod prius vna
pars quam alia corripet. Ex quo sequitur quod si aliquod
compositū substantiale inaiatū corripet ipsum suc-
cessively corrumpetur. Ex quibus per se non est pos-
sibile quod aliquod erit primum instans alicuius ignis
generandi. aut terre. aut aeris. et sic de alijs
inaiatis. nec aliquod potest esse vltimū instans ali-
cuius talis corrupendi. quia nulla erit prima for-
ma generata. nec aliquod erit vltima quod corripet-
tur. Ex quo sequitur quod quilibet forma vegeta-
tiua extensa generanda vel corrupenda suc-
cessively generabitur aut corrumpetur. per se quod aliquod
forma vegetatiua extensa successively genera-

bitur. Et eadē est ratio de vna et de quolibet. igitur
et de per se. et de maiori. sed maior arguitur. quia
ponatur quod ex a. inaiato debeat generari pla-
ta. sic. scilicet quod materia. a. inaiati erit materia pla-
te. Et arguitur sic. precise sicut corrumpetur for-
ma subalis. a. inaiati ita generabitur forma sub-
stantialis plante. sed successively corrumpetur
forma substantialis. a. inaiati. ex predictis igitur
successively producet forma substantialis
plante generande. per se et maior arguitur. quia
nec materia stabit sine forma substantiali. nec
simul erunt iste due forme in eadē materia.
quia ad generationē vnius sequitur corruptio al-
terius si precedens extensa fuerit. ¶ Ex qui-
bus per se quod non est dare primum instans vel vlti-
mū forme generande aut corrupende. Et se-
quitur ultra quod quilibet forma sensitua extensa
producenda aut corrupenda successively gene-
rabitur aut corrumpetur. per istud. quia capiat se-
men. ex quo gra exēpli oportet generari asinus.
Et arguitur sic. precise sicut corrumpetur for-
ma istius seminis ita generabitur forma sen-
situa asini. sed successively corrumpetur forma
dati seminis ut sequitur ex secunda supposi-
tione. quia ipsum est inaiatū. igitur successively ge-
nerabitur forma asini generandi. per se et maior
ut prius. ¶ Sed forma dicitur ad minorem quod
datum semen est aiatū. Sed istud nihil est.
quia si illud semen est aiatū. igitur aliquod gene-
rabitur. Et fiat argumentum de illo inaiato ex
quo generabatur illud semen sine ipsum ponatur
aiatū aia sensitua siue vegetatiua. ¶ Itē
quod istud semen non sit aiatum potest argui. quia
ipsum est supfluitas alimenti. nullum aut ali-
mentū immediate est aiatū vel viuens. ¶ Itē
multe aie eēt in boie. quod pcedere non placet.
¶ Ex quod pclusionē per se quod non dabitur primum in-
stans nec vltimū asini generandi aut corrupendi.
per etiā quod infinite paruis asinus aliquod erit
generatus ex semine. quia infinite modica for-
ma asini aliquod erit producta in ista materia.
sed quod cito erit forma asini in ista materia ita
cito erit aliquis asinus. igitur infinite prius erit
aliquis asinus ex dato semine generatus. ¶ Ex
quibus ultra pcluditur quod nulla ē minima ma-
teria de cuius potētia potest educi forma asini
neque sub maiori quantitate at minori potest sta-
re forma asini quam generari. ¶ Et si forte contra
arguitur. quia omni natura constantū certus ē

Tractatus

terminis magnitudinis augmēti et decre-
menti. ut dicit Aristoteles. secundo de anima. igitur et c.
¶ Itē est dare animam carnē. ut patet primo phy-
sicorum. igitur et c. ¶ Sed ad primum quod anima per-
fecta et perfecte organisata non stant sub quocumque
modica quantitate nec sub quocumque magna.
¶ Pro secundo dicitur quod nulla est simpliter mini-
ma caro. sed bene aliqua est minima potens
resistere dato medio corruptiui absque sui cor-
ruptione. Ex quibus concluditur quod non est dare
minimū formale aut materiale carnis ignis
aut alterius. ¶ Ad que praeter additur quod que-
libet materia quā anima intellectiua informabit. quā-
vis non informat. ipsam successiue informabit. et
si aliquā informat forma humana quā aliquā
non informabit prius unā partē istius ma-
terie. definit informare quā alia. quā conclusio sic
probat. quod sicut corruptetur praecedens forma
in semine aut in aliquo alio. ita precise anima hu-
mana inducenda in istā materiam istius seminis in-
ducetur aut producet. sed successiue corrupetur
talīs forma praecedens ut est ostensum per
dicta. igitur anima humana quālibet materiam quā in-
formabit quāvis non informat successiue infor-
mabit. Itē si aliquā materiam secundum se et quodlibet
sui incipiet subito informare anima humana. Sit
gratia exempli quod materiam pedale quod adhuc non sit dis-
posita per susceptionem huius forme quod erit. a.
et sit. b. forma istius materie seminis pedalis
que non est adhuc disposita qualitatiue secundum quali-
tatem. et ponatur quod caliditas ut quatuor sit mi-
nima uniformis cum qua potest introduci forma
humana. et sit minima cum qua non potest sta-
re forma istius seminis. Et arguitur sic. ista
materia aut disponetur ab agente intrinseco
aut ab agente extrinseco. si ab agente extrin-
seco cum alterans istā materiam secundum caliditatem
velocius agat in partem propinquā quam in re-
motā. sequitur quod prius erit gradus ut quat-
tuor in parte propinqua quam in parte remota
ab agente inductus. sed quocumque cito erit adeque in
aliqua parte gradus ut quatuor: tam cito erit
corrupta forma illius seminis in eadē parte
quod cum illa non potest stare ut positū est. igitur prius
corruptetur forma illius seminis in parte propin-
qua quam in parte remota. sed sicut ista corrup-
tio ita inducet formā humanā. igitur prius in-
ducetur forma humana in aliquā parte illius ma-
terie quam in tota materia. cuius oppositū admis-

sum est. Si autem ponatur ista materia disponi ab in-
trinseco agente ad susceptionem illius forme. vel
igitur ista materia disponet uniformiter per
totū aut difformiter sic quod una pars intensior
remissior intendat. Si secundo modo adhuc se-
quitur ut prius. quod prius intensior citius agat in
partē propinquā quam in parte remota igitur pri-
us inducet gradū ut quatuor in partē sibi pro-
pinquā quam in remotā. et per prius prius corrupetur
forma illius seminis in data parte diffor-
mi in parte propinqua quam in remota. seu in parte
propinqua quam in remota. et sicut ista corrup-
tio ita alia inducet. igitur et c. Si vero ponatur
istā materia esse uniformem. et ab intrinseco
uniformiter alterari. adhuc sequitur opposi-
tū. quod non est possibile naturaliter aliquid ab in-
trinseco alterari. quoniam agens extrinsecū effecti-
ue concurrat. igitur cum agens extrinsecū plus ad-
iuuat in una parte quam in alia prius introducet
gradus ut quatuor in una parte quam in alia. et
ista forma naturaliter corrupetur. igitur prius
corruptetur forma seminis in una parte quam in alia.
et sic prius alia inducet. igitur et c. Et sic genera-
liter potest argui de omni forma corruptenda.
¶ Secunda pars conclusionis etiam deducitur
quod forma cadaueris subito generaret. si for-
ma humano se se. et quodlibet sui certā materiam desi-
nat informare. imo sequitur quod forma cadaue-
ris subito crearet. Itē anima humana definit in-
formare materiam per inductiones ab extrinseco pro-
ductas. igitur successiue definit informare. tenet
prima ex dictis. quod est dare minimā idispositionem
cum quod non potest in materia permanere. ¶ Itē agens na-
turale tardius corrumperet remotū quam propin-
quū. igitur et c. Ex quā conclusione sequitur quod nullum
dabitur primum instans in quo erit generatus
aliquis homo ex prius dato semine. ¶ Itē ex co-
clusionē sequitur quod nullus aīe humane per creati-
onē producente dabitur primum instans posito quod
non prius producat quod ipsa materia informabit. Et
si forte arguitur. quod non immediate post datū in-
stans hec anima producat. quod si immediate post a-
gratia exempli producat. igitur immediate post. a. istas
in aliquo instanti producat. prius falsum. et prima
arguitur. quod ipsa subito producat. negat. utraque
prima. ipsa. n. sic subito producat quod nullū tempus erit
aut instans antequam producat. sicut in alia materia si
gnato simplici gradu. quod non mutetur in vacuo.
sed immediate post hoc mutabitur. quod graue

De instanti

neq; nō p̄s neq; p̄ instans mutabitur.

Ed cum

nō sit dare p̄i
mū nitans in
quo est forma ignis in data mā
pducta plante. hoīs. aut aīni
p̄r neq; p̄mū instās hominis
bonis plāte vel ignis. Scire o; etiā nūqd
alicuius aut nullius forme plāte hoīs aut al
terius pducende sit p̄mū instās assignandū
fui esse aut vltimū i quo nō. Et ex illo pate
bit an hoīs bouis plāte aut ignis sit dare p̄i
mū. ¶ Dico q̄ nā p̄mo accipit q̄ si aliq̄ agen
tia agant p̄ equale t̄ps a p̄portionibus equa
lib⁹ et aptitudinib⁹ ad agēdū neutz eoz ma
iorē pducet effectū q̄ aliud p̄ idē t̄ps. Itē q̄
p̄ oēs motus vniformes et eā veloces in quo
uis p̄dicamento in eqli t̄pe pducunt eāles ef
fectus. hoc p̄ p̄ diffinitionem motus vnifor
mis. Itē q̄ si aliquod agens pducet aliquem
effectū. ille effectus erit. p̄ quia terminus se
quens verbuz sequitur naturā verbi. Item
si a agens pducet. b. effectum. b. effectus p
ducetur. igitur qd̄ pducetur erit. b. effectus.
Ex quo sequitur q̄. b. effectus erit. igitur a
p̄mo ad vltimū si aliq̄ agens pducet aliquē
effectū ille effectus erit. ¶ Quibus adiungit
q̄ nihil qd̄ pducetur p̄ius pducetur q̄ ipm
erit pductum. qd̄ arguitur. q̄ nihil qd̄ subi
to pducetur p̄ius pducetur q̄ ipm erit p
ductum. nec aliquid qd̄ successiue pducetur
p̄ius pducetur q̄ ipm erit pductum qd̄ ar
guitur. q̄ ponatur ḡra exempli q̄. a. q̄titas
pedalis acquireretur a sor. in hora futura que
hora erit. c. terminata ad. b. instans. Et argui
tur sic. a. quantitas pducetur in. c. hora ante
b. et in. c. hora adequate erit producta. igitur
non p̄ius pducetur. a. quantitas q̄ erit p
ducta. p̄ p̄ia. et maior. s; minor arguitur sic
q̄ si. a. quantitas pducetur ex tertia supposi
tione. a. quantitas erit. et nō erit in. b. instans
neq; aliquid eius. nec post. igitur erit ante. b.
instans. p̄ p̄ia. et ponatur aīis cū toto casu.
et ex p̄te sequitur q̄. a. ante. b. erit producta
qd̄ fuit pbandū. ¶ Forte dī nō admittendo
in casu q̄. a. quantitas nō erit in. b. dī. n. forte
q̄ si aliquid pducetur o; q̄ ipm erit in fine
postq̄ pducet. ¶ S; p̄tra id arguit. ponat
q̄. a. quantitas aut a forma pedaliter extēsa ge
nerabit in sor. in hora. et du; gnātur secunda

medietas p̄ma corrupat. t̄sic p̄ q̄ ista quāti
tas generabit seu pducet. et t̄n nō erit postq̄
pducet. vel ponat q̄ q̄n generabitur secun
da pars p̄portionalis corrupat p̄ma. et q̄n
generabitur tertia corrupatur secunda. et
sic vltra. et tunc p̄ q̄ ista quantitas generabi
tur. et t̄n nō erit generata postq̄ generabit.
¶ Itē de motu locali ponat q̄ sor. moneat
localiter ab. a. puncto ad. b. ab eo pedaliter
distantem. et cū pertransibit secundā partem
p̄portionalē corrupatur p̄ma pertransita. et
cū pertransibit tertiā corrupatur se
cunda. et sic vltra. et patet q̄ sor. pertransibit
pedalē distantiā in hora. et t̄n nō manebit in
fine hore pertransita. ¶ Sed forte p̄ his om
nibus dicitur q̄ sor. nō acquireret istam peda
lem distantiā aut quantitatez posito q̄ ita
sit q̄ corripet p̄ partes ante partem. sicut
successiue generabit. neq; sor. p̄transibit istaz
pedales distantiā. q̄ ipa nō manebit in fine.
Sed cōtra istā r̄sionem arguitur. q̄ ponat
tur in casu de platone consimiliter sicut posi
tum est per omnia de sor. preter hoc q̄ quā
titas acquisita a platone remanebit in fine au
gmentationis. Et arguitur sic. sor. et plato p̄
totam istam horam augmentabitur ab eqli
proportionē et actitudine ad augmentatiōē
vniformiter et eque velociter vt pono. igitur
sor. et plato acquirunt equales quāitates in
data hora. ¶ Item sor. augebitur p̄ totam
istā horā vniformiter. aut localiter monebit
igit p̄cise t̄n acq̄ret i scda medietate q̄tā in
p̄ma. p̄ p̄ia p̄ scdaz supponē. sed i p̄ma ac
q̄ret semipedale q̄titate aut p̄transibit semipe
dale spaciū. igit i tota hora acq̄ret pedale q̄ti
tate seu pedale spaciū p̄transibit. Itē ista r̄si
one data seq̄t q̄ nullū successiū erit. p̄ p̄ia
diligēt calculā. ¶ Itē ad p̄clusionē sic argu
itur. q̄ si sortes augebitur in hora adequate
vniformiter tunc motus augmentatiōis quo
augebitur adequate erit in ista hora i qua au
gebitur. et iste totalis motus erit ista totalis
quantitas quā acq̄ret. igitur ista totalis quan
titas quam acquireret erit in ista hora patet cō
sequentia et minor arguitur. quia ista quan
tas erit illud per quod formaliter sor. auge
bit quia erit actus augmentabilis secundum
quod augmentabile. igitur ista quātitas erit
ista augmentatio. tenet consequentia a diffi

Tractatus

nitione ad diffinitum. vel si ista augmentatio
erit aliquid distinctum a quantitate que acquirere
est iste motus producat in hora
et iste motus non erit in fine hore. igitur aliquid
tam cito erit productum quam cito producat. et
eodem ratione quodlibet successive producat
igitur et c. ¶ Et quibus sequitur quod utrobique
et respectu sortis et respectu platonis erit assi
gnare maximam quantitatem quam aliquis illorum
acquiret et habebit. ¶ Item ponatur quod a. et
b. sint duo pedalia non colorata et quod per to
tam. c. horam alterabuntur uniformiter et eque
li velocitate per equales partes suis. a. d. e. agen
tibus. et ponatur et quod si utrumque istorum maneret
cum aliis positus haberent albedines ut quat
tuor. sed in fine hore sit primum non esse. e. age
tis et patet in isto casu quod albedo producta. a.
d. que erit ut quattuor non erit in fine hore i
aliqua proportionem intensior quam albedo produ
cta ab. e. aut igitur iste latitudines erunt uni
formes. aut disformes. si uniformes in nulla
proportionem una altera maior erit. quod tunc si re
mansisset. e. cum aliis partibus acquisisset. e.
illum excessum subito. quod est impossibile.

¶ Et idem arguitur si ponatur disformes si
ne ponatur correspondere gradui medio. et per
consequens exclusiue terminari. siue ponatur
correspondere gradibus intensissimis earum
et per primum inclusiue terminari. ponatur igitur
ultra quod simul definat cum. e. suum passum
b. esse ita quod idem instans utriusque sit primum
non esse. ¶ Et sequitur quod data albedo in eodem
passo aut alio non prius producat quam erit pro
ducta. nec prius acquiratur quam habebitur. et ca
sus totus est possibilis intelligenti. igitur et c.
per igitur quod ex parte predicamenti qualitatis non
prius producat aliquid quam ipsum erit produ
ctum. nec ex parte predicamenti quantitatis ne
que ex parte predicamenti ubi. Et quod generaliter omne
successivum ita cito erit productum sicut producat
tur. ¶ Item dato quod res successive acquirenda
prius acquiratur quam ipsa erit. sequitur in casu fore
possibile quod a mobile mouetur velocius. b. et
in nulla proportionem. a. mouetur velocius. b.

¶ Item quod a. alterans per totam istam horam al
terabit suum passum. et nunquam erit ita quod aliqua
est maxima velocitas qua alteratur suum pas
sum. quod ponatur quod a. alterans. b. passum in
tendat motum suum. qui sit finis caliditate quo

usque habebit proportionem duplam supra. b.
propter acquisitionem instrumenti puta calidi
tatis. et signetur primum instans in quo habet
caliditate et instrumentum cum quo habeat propor
tionem duplam cum aliis partibus super. b. passum
et sit illa. c. caliditas. Et arguitur quod nulla est ma
xima velocitas qua id alterans agit. per tunc.
per quod a. non agit finem proportionem quam nunc habet
super. b. passum suum. quod si agit finem istam ca
liditatem. sequitur quod ista caliditas successive
agit et per primum prius agebat. quia quicquid
agit successive prius agebat. sicut quicquid mo
uetur prius mouebatur. et nulla maior propor
tio infra duplam est maxima qua agit. Ideo
sequitur quod nulla est maxima velocitas qua
agit. Et sicut arguitur de hoc instanti. ita etiam
arguitur de quolibet. quod nunquam erit. ita quod ali
quid intendens motum suum agit ab aliqua
proportionem. sic quod neque a maiori neque a minori
adequate. et per primum nunquam erit ita quod aliqua
sit maxima velocitas qua aliquid intendens mo
tum suum agit. ¶ Et tunc sequitur alia conclusio
si ibi illata. f. quod a. agit velocius. b. et in nulla
proportionem velocius. Signato enim primo
instanti in quo primo est proportio dupla ma
xime poterit. a. agentis supra. b. passum. quod
tamen non est maxima qua agit. signetur aliud
b. quod per idem tempus agit uniformiter. et
sequitur quod b. agit velocius. a. et in nulla pro
portionem velocius. a. quod super hoc fundatur.
quod quicquid agit successive prius agebat.

¶ Item sequitur quod motum disformiter non
posset icipere moveri uniformiter aliquo gra
du uniformi intensiori quam sit motus quo iam
mouetur. quod si sic ponatur quod aliquid intendat
motum suum per intensiorem sue potentie
quousque moueatur. d. gradu quo. d. gradu
mouetur postea uniformiter. Et arguitur
quod hoc non potest esse. quod vel dabitur primum instans in
quo mouebitur. d. gradu aut ultimum in quo non
mouebitur. d. gradu. non primum instans in quo
mouebitur. d. gradu. quod tunc non ager maxima
proportionem a qua potest agere. quod illa potentia age
re quam prius non egisset. Nec dabitur ultimum in
quo non. quod tunc in illo instanti nulla foret maxima
velocitas qua ageret. Item tunc verum esset quod
illud intendit motum suum nec per tempus
neque per instans. et quod illud mouebitur velo
cius quam iam moueatur. et in nulla proportionem

De instanti

velotius. ¶ Ex q^o acceptis p^o p^omo posse
esse q^o aliquod successine producedū erit. q^o
in nullo instanti erit. p^o q^o stat q^o aliqua quan-
titas aut q^oitas adequate generabitur in ho-
ra q^o erit in ista hora adeq^ote. et in nullo instanti
eius intrinseco. nec post. ¶ Ex quo p^o ultra
q^o multe res erūt q^o nō sunt et postea nō erūt
quaz^o nulla incipit nec incipiet esse. et nec desi-
nit nec desinet esse. q^o v^o est de oib^o suc-
cessine producendis q^o nō manebunt postq^o
producentur. et erunt producta. Et q^o aliq^o
aial successine p^oduceur possibile ē q^o aliq^o
aial erit. q^o nō est. quod nō incipit neq^o inci-
piet esse. ¶ S^o nō cuiuslibet ignis plante.
asini producendi et c. dabitur primū instans
aut vltimū instans. ¶ Ex quibus p^o illas re-
gulas nō ēē veras. q^o si aliquid producutur
p^o motū cuius nō erit dare primū instās erit
dare vltimū instans in quo nō. et econtra si
aliqua producentur in esse p^o motū cuius non
erit dare vltimū instans in quo nō erit dare
primū instans in quo sic. nec de desitione ve-
rum est. q^o si aliqua res erit q^o postea nō erit.
et ipsius non erit dare vltimū instans in quo
erit. erit dare primū instans in quo non erit.
neq^o est v^o q^o si aliqua res erit que postea
non erit. et illius nō erit dare primū instans
in quo non erit. erit dare vltimū instans in
quo sic. q^o multe erunt res que nō sunt et po-
stea nō erunt. et tū nec incipiunt neq^o incipiet
nec desinunt neq^o desinent. v^o p^o de quanti-
tate et qualitate successine generandis. et etiaz
successine corrupendis. Et si forte arguitur
contra istā responsionē. q^o ois res producen-
da p^o motū habebit esse post istum motū. et
nō prius. igitur post motū incipiet ēē. ¶ Itē
q^o cunq^o re p^oducenda data signet totū tps p^o
quod ista res erit. et totū p^o quod ista res non
erit. et seq^o q^o in instāti medio illa incipiet ēē.
Et signato maximo tpe p^o q^o ipa erit in eius
fine ipa desinet esse. q^o in eius fine vel ipa erit
et nō immediate post erit vel in illo instanti nō
erit. et immediate ante illud instans fuit. et siue
sic siue sic sequitur q^o illa res desinet esse. S^o
ad primū dī. f. negando q^o ois res p^oducea
p^o motū habebit esse post illū motū et nō ante
sed ois res q^o p^oduceat in esse p^o aliquē motum
adeq^otu habebit esse cū illo motu p^o quē habe-
bit et p^oduceat. ¶ Ad fin argumentū et terti

um dī q^o nullū erit maximum tps p^o q^o illa
quantitas. aut q^oitas erit de q^o p^odicta sunt
vera. ¶ S^o p^o materia tenende sunt iste p^ochisi-
ones. et est regula prima. q^o si aliqua res erit
in aliquo instāti aiata vel maiata. simplex vel
cōposita. q^o nō est in aliquo instanti ipa incipit
vel incipiet esse. sic q^o aliquod erit primū istas
esse sui. aut vltimū in quo nō. et de tali re q^o
cunq^o nō erit dare primū instās. i quo sic erit
dare vltimū instans in quo nō. et econtra. Si
militer de primo nō esse et vltimo esse. q^o si
aliq^o res erit in aliquo instāti. q^o postea nō erit
aliquod erit primū instans in quo ista res nō
erit. aut vltimū instās in quo erit. et vbi nō sit
dare primū instās i quo nō erit. erit dare vlti-
mū instās in quo erit et econtra. ¶ Et si ar-
guat cōtra predicta. q^o illis datis seq^our q^o ali-
qd erit ante primū instās sui esse. et q^o aliqd i-
cipiet esse postq^o fuerit. ¶ Itē q^o s^o p^o totam
istā horā augebit. et nō diminuet in aliq^o par-
te illi^o hore. et tū in nullo instāti illius hore erit
maior q^o an istud instās fuerit. ¶ S^o ad istā
p^o primū dī q^o nihil erit in aliquo instanti an
primū instans sui esse. sed bñ aliqd erit ante
primū instās sui esse. Et p^o s^o dī ipz conce-
dendo intelligendo ly incipit q^o l^o in p^ocedenti
bus est oisum. ¶ S^o iā specialius dī q^o cu-
i^olibet forme extēse p^oducea i aliquo instanti
erit dare primū instās in quo ipa erit ita in-
telligendo q^o in illo instāti erit. et nō immediate
an illud instās in aliquo instāti priori erit. et hoc
ē v^o rā dī forma sub^ostāiali q^o accīali. ¶ Ex
quo seq^o q^o cuiuslibet cōpositi habituri formaz
extēfaz in aliquo instāti erit dare primū instās
in quo erit. p^o hoc. q^o oē tale cōpositū p^oduce-
tur in esse p^o motū in cuius fine habebit esse.
de tali. n. cōposito loquimur q^o manebit post
etn s^o p^oductionē. et tūc oē tale cōpositū hēbit
ēē in instāti termināte tale motū totale p^o quē
p^oduceat et nō an in aliquo instanti. igit^o et c.
Sed de cōpositis habituris formā inextēfaz
vltimā vt sunt aīalia rōnalia dicat. q^o nullius
hoīs dabit primū instās i quo erit. sed cuiuslibet
hoīs q^o aliq^o incipiet esse dabit vltimū i quo
nō erit. Et q^o seq^o q^o q^olibet hō q^o incipiet ēē
an incipiet ēē q^o incipiet esse hō. saltē si vnica
forma s^obalis ponat in hoīe. Et cā est. q^o nullū
us forme humane dabit primū instans. sed
vltimū i quo nō. s^o nūq^o erit. ita q^o aliq^o hō

Tractatus

icipit eē. nec vnq̄ erit ita q̄ aīa hūana creat.
q̄ neq̄ p tps. neq̄ p instās creat. q̄ si aliq̄
erit ita q̄ aliq̄s hō incipit eē. sit ḡa exēpli q̄ i
b. istāti sortes incipit eē. Et arguit q̄ si. q̄ vel
in hoc instāti sortes est. tūc seq̄ q̄ nō inci
pit eē demonstrādo aīaz sortis et materiam. et
iste numerus ē sortes. igit̄ tūc nec est vēr q̄
sortes nō ē. et imēdiate post hoc erit. q̄ nul
lus erit hō p̄mo pductus ex dato semine. et
ita de oī ente reali. Et vī in genere cōprehen
dā. dī q̄ cuiusq̄ rei alterius ab hōie. aut ab
eius forma incipientis esse dat̄ p̄mū instās.
Itē signet̄ nimia caliditas saltē vniformis cū
q̄ nō pōt stare forma dati seminis. Et arguit̄
sic. aut ista materia est vniformis. aut diffor
mis s̄m caliditate. si vniformis. cū agēs agat
velocius in p̄te p̄pinquā q̄ in remotā. seq̄tur
q̄ q̄cūq̄ p̄te data p̄pingori agenti in istā ci
tius inducet̄ minima caliditas cū q̄ nō pōt
stare q̄ in remotiori. si aut̄ passus istud diffor
me fuerit. aut erit sic difforme q̄ agens aget
vniformiter in illud. et eque velociter aget in
partē remotā sicut in p̄te p̄pinq̄. et hoc non
pōt ptingere nisi in p̄te remotiori sit minor
resistentia. q̄ in p̄pinquiori. et p̄ p̄is minor
p̄trarietas. et p̄ p̄is plus est de simili in p̄te
remota q̄ in p̄pinq̄. et in p̄te distātorī maio
caliditas est. igit̄ seq̄tur q̄ citius ad extremū
remotius illius passi p̄ quod vniformit̄ aget
erit minima caliditas cū qua nō poterit stare
forma illius passi. q̄ in p̄pinquiori p̄te. et q̄ nul
lū erit p̄mū i instans. in quo erit minima ca
liditas cū q̄ nō pōt stare forma passi ad aliq̄
punctū intrinsecū eiusdē. iō nullū erit p̄mū
instās. in quo erit aliq̄ forma substantialis se
quens introducta in māz istius passi. Et
est notandū q̄ si agens agat eque velociter i
remotū sicut in p̄pinquū. et econtra nulla ps
erit vniformis in resistentia. q̄ agens ageret
velocius in p̄te p̄pinquā q̄ remotā p̄ mel
orē applicationē agentis ad illā. si aut̄ passum
fuerit difforme sic q̄ cōtingeret agens velo
cius agere in p̄te remotā q̄ in p̄pinquā. signe
tur ps ista in quā velocissime aget. p̄p̄ mino
rē resistentiā. et p̄p̄ plus esse de siti in ista p̄te
vel si placet r̄sidenti signet̄ ps in quā tardissi
me nō aget. et seq̄tur q̄ cum illa sit difformis
adhuc nō dabit̄ p̄mū instans. in quo fuerit
forma sequēs introducta. Sed forte cōtra

arguitur p̄bādo q̄ in aliquo casu ē dare cer
tā māz p̄ quā s̄m se. et quodlibet sui eā p̄
mo est introducta forma subaltis. q̄ ponatur
q̄ passus sit ita difforme q̄ sicut agens incipit
et agere in datū passus serius ageret ad vnū
punctū q̄ ad aliū. ita maiorē p̄positionē hēat
ad agendū ad punctū ad quē ageret tardius
vbi passus eēt vniforme q̄ ad aliū. et seq̄ q̄
in fine dati tps. p̄ q̄d aget erit vniforme sub
minimā a caliditate ubi q̄ nō poterit stare for
ma signati passi. et p̄ p̄is dabit̄ p̄mū instas
in quo aliq̄ certa forma est pducta sic q̄ nihil
eius p̄fuit. Itē ponat̄ q̄ p̄portōabiliter
sicut aliq̄s punctus est remotior ab agere. ita
agens ad illū habeat maiorē p̄portionē. q̄ ad
illū sit minor resistentia. Et arguit̄ q̄ agens
pōt facere q̄ in fine illud passus sit vniforme
ponat̄. n. q̄ sit vniforme sub minima calidi
tate sub q̄ nō pōt stare et seq̄ intentū. Item
ad introductionē forme pducende. nō requir̄
passus illud esse vniforme. igit̄ p̄batio conclusio
nis nulla. Itē possibile est semē alterari s̄l ab
intrinsecō et extrinsecō. igit̄ possibile est q̄ si
alteret̄ cōcurrentib⁹ simul agere extrinsecō.
et intrinsecō q̄ aliquod erit p̄mū instans in
quo erit ista mā di posita p̄ totū p̄ susceptōe
forme. p̄bat̄ p̄ia. q̄ possibile est agens iūm
secū fore ita difforme ad agendū q̄ p̄currēte
extrinsecō oēs partes passi erunt eque cito di
spōsite s̄m forme. pducende. exigētā. Sed
ad p̄ima duo dī simul negando vtrūq̄ ca
sum. q̄uis. n. posset eē q̄ passum sit ita diffor
me q̄ agens agat in istud vniformiter. vel ē
alteret̄ illud velocius i parte remotā q̄ in p̄
te p̄pinq̄. vī pōt p̄cedi. nō tūc est possibile q̄
proportionabiliter sicut aliq̄s p̄ctus dati pas
si plus distat ab agente. ita ad eundē punctū
agens habeat maiorē p̄portionē ad agendū
q̄ vel nullā p̄portionē haberet ad punctum
immediatū vel ad quēlibet p̄ctū intrinsecū in
finitā p̄portionē haberet. et p̄ p̄ia cū ad quē
libet punctū intrinsecū p̄ certū tps ageret et
nō tūc in vno instāti quēlibet effectū infinitū
produceret. q̄d nō ē possibile. et q̄ nullā pro
portionē hēat ad p̄ctū immediatū repugnat
casui. q̄ ponit q̄ in fine passus totū sit vnifor
me factū ab illo alterate. Et p̄ idē secūdus ca
sus est impossibilis. Et si ponat̄ casus i bis ter
minis q̄ alterans habeat ḡa exēpli p̄portio

De instanti

ne quadrupla ad punctum mediatur & duplas ad punctum immediatum. & sic de alijs. sic qd vniformiter. adhuc casus ille nihil probat. qd citius pueniet actio ad partem propinquiorē qd remotiorem.

Ed pro rex definitione accipiendum est primo. qd cuiuslibet sbe aiate vel in aiate vel q̄litas definitis esse dabit vltimū instans sic intelligēdo qd in dato instati data res est. & nō imediate post illud instans in aliquo instati illa res erit qd clare ē. qd alter ps cēt sūū totū. ¶ Itē scdo volumus qd ad variationē siue corruptionē ptis alicuius forme seqt variatio seu corruptio illius totalis forme. sic qd nō plus remaneat. ista forma totalis. ¶ Itē tertio accipit qd definēte forma alicuius cōpositi esse definit ip̄s cōpositi cē. sic qd variata forma alicuius cōpositi variat totale cōpositū. ex qb? seqt qd variata pte forme sbalis. vel ip̄a forma subali variat totū cōpositū. ¶ Itē quarto accipit qd variata pte materie variat tota materia. vt prius patuit. ¶ Itē quinto qd variata mā alicuius cōpositi habētis formā extēsam variat illud cōpositū. cuius est mā. Ex qb? seqt qd variata pte materie aut tota mā habente formā subalē extēsam variat totum illud cōpositū. ¶ Et si cōtra arguit. qd nihil corripit ad corruptionē ptis eius. qd si sic sequitur qd q̄qd sufficit corripere pte sufficit corripere totū. p̄ns falsum. qd maioris potentie est totū qd eius pars. Igitur requit maior potentia ad corripendum totū qd eius partē. Dī qd maioris potentie est totū qd eius ps p se tñ qd ps imat a toto q̄tū illud totū sufficit inuare. ideo nō requit maior pportio. aut potētia ad corripendum totū qd pte put incipit totū. ¶ Ex quibus sequitur primo qd cuiuslibet cōpositi naturalis habentis formam extēsam definitis esse datur vltimum instans. patet ista conclusio. quia quodlibet tale non potest definire esse. nisi propter definitiā forme substantialis eius. sed cuiuslibet forme substantialis definitis esse datur vltimum instans igitur. ¶ Vel sic arguitur. quodlibet tale cōpositum iam cito & precise. tunc definit esse qd cito & qñ definit esse eius forma

sed quilibet forma alicuius talis cōpositi definitis esse sic definit esse qd est aliquod eius vltimum instans. qd ip̄a est res inaiata. Igitur cuiuslibet cōpositi naturalis habentis formā extēsam definitis esse datur vltimum instans. Et qd nullus hō definit esse posito qd vnica aia sit in homine & indiuisibilis concludit generaliter qd cuiuslibet rei definitis esse datur vltimum instans. Que conclusio sic arguitur cuiuslibet rei inanimate datur vltimum instans. sed quilibet res definens esse est res inanimata. aut definens esse propter definitionem esse rei inanimate. igitur sequitur qd cuiuslibet rei definitis esse datur vltimum. Si tamen ponantur respectus & relationes a suis fundamentis differre. ille due regule non sunt ita generales per totam materiam. S; ad predicamentum substantie saltem. & qualitas regule se extendunt. vt si ista propositio. tu moneris que sit falsa incipiat esse vera tunc veritatis illius est dare vltimum instans in quo non est. si detur qd veritas illius propositionis immediate. post hoc differt ab illa propositione. & sic est de illa tu fuisti. que sit falsa. & incipiat esse vera. Et ita est dicendum de multis alijs. Si tamen ponatur decem predicamenta esse decem genera differentia. Et quia hoc ibi disputare non debet videatur discretum ingenium per hanc materiam transitorium qua velit via transire. & fm exigentiam se preparat in hac materia responsurum.

Ed incidit dubi

um vtrum pars animalis sit animal. ¶ Pro cuius declaratione accipitur primo qd omnia cōposita naturalia habentia formas vltimas eiusdem speciei specialissime sunt eiusdem speciei specialissime. patet quia naturaliter forme substantiales eiusdem speciei distribui nō possunt in materijs diuersarum specierum ideo tota cōposita sunt eiusdem speciei specialissime. ¶ Item cōposita naturalia ponuntur in specie per formas eorum vltimas. igitur si forme sunt eiusdem speciei specialissime etiā & cōposita. Itē accipiat qd nulle due sube non inuicē cōmunicātes i spē sunt equa

Tractatus

lis pfectionis essentialis. Et quilibet due sbe
cōicātes ad inuicē in spē sunt equalis pfectio
nis cēntialis. Quibus adhuc adiungit qd iste
terminus hō. put est de pōdicamēto sube est
fimin⁹ absolut⁹. et spēs spālissima. Et qd⁹ se
quitur primo qd quodlibet mēbr⁹ aialis cū quo
libet mēbro eiusdē aialis est eiusdē spēi spālir
sime subalis. p³ primo de hñtib⁹ formā ex
tensaz. q³ quodlibet tale aial h³ formā vltimā
extensaz p totū cui⁹ quelibz ps ē eiusdē spēi
cū ipa tota. q³ ipa forma extensa tā subalis q³
accēntialis est hōgenea. igit⁹ p primā supponēz
quodlibz mēbr⁹ alicuius aialis est eiusdē spēi
cū quolibet mēbro eiusdē. et pbat⁹ aīis. s. q³ i
quolibz aiali est vna forma extēsa p totū et vl
tima. q³ alr nō foret q³titas cōtinua. cū tñ oē
aial sit corpus sicut ps arida ligni nō cōtinua
tur cū pte virente ligni. Datet ēt ista conclusio
d aialibus formā vltimā inerte sam hñtib⁹
et indiuisibiles q³ in oībus talibus qdlibz mē
brū h³ formā vltimāz eiusdem spēi. sen can
dem numero cum altero mēbro eiusdem
aialis. et iō. os. caro. nervi et c. sē eiusdē speciei
specialissime in homine q³uis a spiritu et san
guine. et a quolibet alio humore specificē dif
ferāt. q³ nullus isto⁹ cōuertit. aut assimilat
sube alit⁹. Itē sequitur qd quilibet ps q³titatiua
aialis est eiusdē spēi spālissime cū ipso aiali. q³
quolibet talis ps q³titatiua habet formā vl
timā subalez eiusdē spēi cū toto cōposito. q³
q³libet ps h³ eandē formā numero vltimā cū
toto. aut h³ formā extēsz. sicut et suū totū. q³
est hōgenea. igit⁹ et c. Et qbus seq³ qd q³libz
ps q³titatiua alicuius cōpositi nālis est eiusdē
pfectionis cēntialis cū suo toto. p³ ista p³ia ad
inuicē fa supponē. ¶ Itē dato opposito cō
clusionis sequitur qd foret pōle aliqd trāsire de
spēi i spēs sbalez ipō nō corrupto cū ps bonis
possit esse bos. q³uis ponatur qd nō sit bos.
Quibus datis sequitur qd ps hoīs est hō. et ps
bonis est bos. q³ q³libet ps q³titatiua hoīs est
eiusdem spēi spālissime cū toto hoīe. sed non
continet. nisi sub tali spē spālissima subali hō
g³ q³libet ps q³titatiua cōtinet sub illo termi
no h³ cū significet p eūdem atq³ ēt sub reali
specie cōtinet si qua sit. ¶ Itē si ps q³titatiua
hoīs nō sit hō. cum ipsa sit alicuius spēi spe
cialissime subalis. q³ q³quid est saltz p³iculare
in genere aliquo ē in aliqua spē spālissima eius

dem et est aliqd indiuiduū isti⁹. sequitur qd est
alicuius alterius spēi sbalis quā humane. et
p oīs cōposita hñta formas eiusdē spēi spe
cialissime specificē differūt. qd est p³ia primā
suppositionē. Itē dato opposito cōcl⁹onis seq
tur qd est dare spēs subales nō cōicantes p³e
ctionis eq³lis cēntialis v³ ps bonis et bos. qd
est p³ia fam supponē. Ideo cōcedit⁹ qd ps
hoīs est hō capiēdo illū terminū hō mēre sb
stāntialis p cōposito ex mā et aia intellectiua.
nō. n. plus q³ hoc cōplexum cōpositū ex mā
et aia intellectiua significat. verūtā talia solet
vulgus spnere. de quo nō est cura. Et n. dif
ficile cū vulgo nālia loq. capit. n. modo loquē
di tñ et nō subālter. ¶ Qdlibet igit⁹ cōpositūz
nāle est hōgeneū. q³ qdlibet cōpositū nāle su
mit eadē denoiationēz fm spēm spālissimāz
quā sumit sua ps. q³ qdlibet tale cōpositū est
eiusdē spēi spālissime cū q³libet sui pte. et ideo
oīs hō est qd hōgeneū. h³ fm alias denoiatio
nes sit etherogeneū. et nō solū oē corpus est
hōgeneū. sed q³libz forma extēsa. et quelz mā
Et breuiter res q³libet corporea est hōgenea
et ipsa est eiusdē spēi spālissime cū q³libet sui p
te q³titatiua. ¶ Et si p³ia arguit⁹. q³ etheroge
neū est illud. cuius nō quilibet ps est eiusdēz
denoiationis cū suo toto cuius est ps. Et hō
geneū est illud cuius q³libet ps est eiusdem de
noiationis sit cū suo toto. igit⁹ ipōle est qd hō
geneū sit etherogeneū. Dicūt qd hōgeneū est
illud cuius q³libet ps q³titatiua est simul. aut
eiusdē denoiationis cum suo toto. Et ethero
geneū est illud cuius q³libz ps q³titatiua est di
uerse denoiationis cū suo toto. Et q³ ptes q³
titatiue hoīs hñt diuersas denoiationes a suo
toto. q³ alia caro. alia sangnis. alia nervus. et
hñt oī. et alias denoiationes a suo toto sumūt
et hec denoiationes sūt accēntiales. ideo ē ethe
rogeneū. hñt ēt eandē denoiationē substāntiālē
cū suo toto. ideo hō est hōgeneū et etheroge
neū. qd melius p³ intelligētī vocabula greca
a qbus deriuatē sunt iste dictiones hōgeneū
et etherogeneū. ¶ Sed p³ia arguit⁹. q³ si pes
hoīs est hō. igit⁹ pes hoīs est aial risibile rōa
le. p³is falsūz. q³ nec pōt pes ridere. nec rōci
nari. Dicūt capiēdo illos terminos rōale et
risibile p passione hoīs et d³ia. cōcedēdo p³is
et negādo p³iaz illā. s. q³ pes hoīs nō est rōa
lis. aut risibilis. q³ nō pōt ridere. aut rōci

De instanti

ri. sic. n. capiti illi termini solū significat q̄tum
potentiā puta aīam ex sui nā rīus. ⁊ rōnis p
ductiūā. hīcūbile aut q̄tum hīs aīam. ex nā
sui p se vel p accēs hīctus. pductiūā. qd di
co pp ptes equi hīctes formas pīales. vñ lz
cōpositum fuerit sic dispositū q nō possit ri
dere nō minus remanet nālis anīme potētia
q̄tis auferat nālis actus ex defectu alterius
requisiti. puta instri. aut alterius. q̄tis cōce
dat q ps aīalis sit aīal. nō tñ pceditur q q̄li
bet ps for. sit for. habito q iste terminus for.
sit terminus discretus. q si aliqua ps for. sit
for. sit illa. b. ps q̄titatiua. ¶ Et at sic for. est
pedal. sit. n. ita grā exēpli. ⁊ for. ē. b. ps igit. b
ps q̄titatiua est pedalis. nōis falsū. q tūc ps
esset equalis toti cuius est ps. ⁊ tenet p̄ia ex
positiōne. q for. est terminus discretus. vt po
nit. ¶ Sed p̄tra p̄dicta forte arguit. q si ad
variatiōne p̄tis forme subālis segtur variatio
totius cōpositi nālis segtur q nullum cōposi
tū inaiatū pōt augeri nec diminui. distingne
do augmētatiōne ⁊ diminutiōne p̄tra rarefa
ctiōne. aut cōdēfatiōne. q nullū tale pōt dimi
nui qn aliqua eius ps corūpat. aut auferat.
sed corrupta vel ablata pte nō plus diminuit
q nō plus est datū totū. Item dato igne se
mipedali q sit. b. arguit q. p. ignis nō potest
augeri deducta rarefactiōne. q si sit pole ad
dat grā exēpli alter semipedalis ignis q sit
c. ⁊ tūc segtur. q si. b. ignis pōt augeri. q. b.
ignis est facis pedalis q sit. a. igitur. a. ignis
est. c. ⁊. b. ⁊ tñ. b. est medietas istī. q id qd
erat ante augmētatiōne iam est medietas. a.
⁊ iam. b. nō est nisi qd prius erat. igit totū ē
sua medietas. Itē si sit pole q aliq̄ ignis di
mīuat ponat q pedal ignis sit i onēte a quo
paulatīne auferant p̄ticle donec medietas. a
erit ablata ⁊ in occidēte posita. ⁊ segtur tunc
q qua rōne. a. est in onēte eadē rōe est in occi
dente. Ideo forte pcedit conclusio ad quam
deducit q nulluz inanimatus pōt augeri vl
diminui lz multa inaiata pnt rarefieri vel cō
dēfari. ¶ Sed p̄tra. q illo dato segtur q nul
lum inaiatum pōt hīe aliam p̄tez q̄ iam ha
beat. q dato opposito segtur q possit augeri
Ideo pcedit cōclusio deducta. ¶ Sed p̄tra
q isto dato segtur q nulla plāta pōt augeri
aut diminui. q ablata pte aut corrupta nō re
manet eadē plāta. sed q̄cto icipit auferri sen

corūpi aliqua ps forme plante definit ēē for
ma date plāte ⁊ R. nōis definit ēē plāta tota
igit ipsa nō incipit diminui q si ipsa diminue
ret ipsa mīneret p tps. ¶ Et cōsiliū at q ipsa
nō pōt augeri. q nō hīe pōt alīā p̄tem q̄. tā
lz. q nulla forma. aut mā pōt hīe alīaz par
tē q̄. itaz hīeat. q resultās ex addito ⁊ p̄existē
te nō est p̄existens. forte dī hīc q hīc plāta
manet eadē numero. q maior ⁊ principalior
eius pars manet. ⁊ hoc sufficit ad hoc q ma
neat eadē numero. ¶ Sed p̄tra ponat q. a.
planta icipiat diminui si sit pole sic q incipiat
aliqua ps eius corūpi. ¶ Et at q ista planta
nō incipit diminui. nec vnq̄s diminuet. ⁊ per
nullū tps post hoc hīc manebit eadēz nume
rō. q p nullū tps post hoc manebit. igit ⁊ c.
pbatur aīis illa plāta definit ēē. igit p nullū
tps post hoc ipsa manebit. p̄ p̄ia ⁊ aīis pro
bat. q iam definit ēē forma illius plante. ⁊
taz cito definit ēē cōpositū. aut corpus nā
le q̄cto definit ēē aīa eius. aut forma subā
lis. q forma est que dat ēē rei. ⁊ p̄seruat ēā
in ēē. igit iam definit ēē ista planta. p̄ p̄ia
⁊ minor. sed arguit maior q incipit aliq̄ ps
illius forme que est res inanimata nō ēē. sed
q̄cto incipit aliqua ps aīctus forme rei in
animate nō ēē tā cito ipsa res incipit nō ēē
q̄ad corruptiōne partis rei inanimate. segtur
corruptiō totius. igitur incipit iam totalis
forma illius nō ēē ⁊ p p̄is istud totale cōp
situm qd est ista plāta definit ēē. Ideo cō
ceditur forte totum sicut est concedendum.
¶ Contra. q tūc nullum animatum anima
sensitina extēsa posset augeri. aut diminui. p̄
eodem argumento. q q̄ cito pars forme ex
tēse definit ēē ita cito definit ēē ista forma tota
lis ⁊ ip̄s cōpositū cui⁹ est forma. Itē p̄cedit
tur illud tanq̄ sequēs. q nulla posset assigna
ri ratio. quare inanimate res non possent au
geri quin per eandem habentia formas extē
sas vegetatitas aut sensitinas non possent au
geri. ⁊ quecunq̄ ratio esset ad probandum
brutum posse augeri posset ēē ad ēē proban
dum istam plantam augeri. ⁊ quecunq̄ ra
tio detur. p̄similia argumenta posset addu
ci pro vegetabilibus ⁊ plantis. ¶ Sed p̄tra
id arguitur. q sequitur ex illo q nulla planta
neq̄s aliqd aīal hīs formam extensam pos
set habere aliam partem q̄ iam habet. ⁊ tūc

Tractatus

sequitur quod nullum tale animal posset nutriri nec aliqua planta. quod si nutritio esset ipsa esse conuersio nutrimenti. aut alimenti in substantiam rei alite. sed nullum animal huius formam extensam potest habere aliam partem quam iam habeat. igitur nullum nutrimentum potest esse eius pars.

¶ Item illo dato sequitur quod nullum tale animal huius formam extensam potest alterari. nec localiter moueri. quod non manet per tempus. quod continue fit in tali resolutio multarum partium etc.

¶ Item huius oppositum ponit aristoteles. in primo de generatione ubi ponit augmentationem esse possibilem. et animata augeri posse. Sed ex ista responsione sequitur quod augmentatio non fit possibilis saltem in datis animalibus. ideo etc.

¶ Ad primum dicitur concedendo conclusio nes. scilicet quod nulla res potest aliam partem quam iam habeat habere. Et ultra dicitur quod nutritio si est conuersio nutrimenti in substantiam aliter. scilicet si aliquid conuertitur in substantiam aliter nihil conuertitur. nisi materia prima nutrimenti. quod substantialis forma nutrimenti corrumpitur ideo si aliquid nutritur isto modo capto termino ex sola materia prima nutritur. et non ex aliqua forma substantiali. aut accidentali. quod substantialis forma corrumpitur. et nullum accidens est. aut esse potest pars alienius substantie tamen quod in materia illius nutrimenti non potest esse pars illius materie quam modo habet id quod ponitur nutriri. sed si nutritio est ipsa est assimilatio partis materialis nutrimenti cum in ductione forme substantialis istius speciei. cuius est forma substantialis plante. aut animalis quod per illum modum concedimus aliter. Sed cum ultra concluditur quod non esset possibile aliter quod animal alterari. aut localiter moueri negatur consequentia. et ad probationem. quod continue fit resolutio ab animali. dicitur quod istud non sequitur. stat enim animatum vivere et non aliter. sicut in primo instanti. in quo est generatum animal in quo instanti non nutritur illud nec resoluitur. sed admittatur cum casu quod continue fiat resolutio. ab aliqua parte illius animalis post primum instans esse eius. et sequitur quod continue aliquod animal desinit esse sed ex hoc non sequitur quin multa animalia maneat per tempus. quod multe partes animalis manent que etiam sunt animalia. igitur enim admittatur quod continue in aliqua parte animalis fiat resolutio aut in

ciplat fieri. non tamen admittitur quod in qualibet parte. quod tunc istud animal finit se et qualibet sui partem quantitativam desinere esse. sequitur enim cuiuslibet partis quantitativam istius incipit aliquid pars corrumpi. igitur. nulla quantitativa pars huius immediate post hoc erit. Et iterum sequitur cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars diminui. igitur nulla pars immediate post hoc erit. Similiter cuiuslibet partis istius incipit aliqua pars augeri. igitur hoc incipit esse infinitum. sed de rarefactione et condensatione nullum tale argumentum valet.

¶ Et si arguitur quod a quolibet parte illius animalis fiat resolutio quod in qualibet parte calor naturalis agit in humidum radicale. igitur a quolibet parte eius resoluitur de ipso humido. Dicitur negando istam. quod non quilibet calefactio est sufficiens datam partem corrumpere. sed si debeat consumi pars data propter disproportionatum calorem oportet quod inducatur in istam partem minima caliditas cum qua stare non potest forma substantialis date partis que caliditas non subito producat a calefactioe intrinseco aut extrinseco in istam partem agente. ideo proceditur quod posset localiter et qualitativum moueri. sed nihil habens formam extensam potest augeri nec aliquis est verus motus in predicamento quantitatis nisi rarefactio aut condensatio. per additionem enim partis non augetur aliquid. aut per diminutionem diminuitur. quia non manet idem per tempus in diminutione. et sic diminui non potest. aut augeri ut patet advertenti. Sed aristoteles. primo de generatione posuit animata posse proprie augeri et inanimata non posse. vulgi auribus aliter. quia bene percipitur quod ex additione semipedalis terre ad bipedalem terram deducto alio motu non est illa terra maior. igitur resulat unum maius ex illa semipedali terra et illa bipedali. et non augetur precedens terra nec sequens. nec aggregatum ex his. se in animali non fit ita perceptibilis additio. quia paulatim. et quia fit additio per intus suspensionem nutrimenti in partes formales. quia nutrimentum iuxta ponitur partibus non porosis. et ab eis assimilatur nec preexistentes particule crescunt nisi rarefando. Ideo finit rei veritatem licet hic non sit ita perceptibilis additio sicut alia. tamen talia animata anima extensa non augetur. sicut nec inanimata. et quicunque ratio

De instanti

facile ad probandum qd ista animata augentur potest facere etiam qd inanimata augentur. Et sicut respondetur pro vna parte sic p alia vt patet calculanti materiam. ¶ Sed contra illud forte arguitur sic. quia ex illo sequitur qd nullum animatum anima inextensa potest augeri aut diminui. et per consequens nihil potest augeri vel diminui. quia nec animatum nec inanimatum. Sed forte dicitur concedendo. ¶ Pro quo clarius videndo notare debes nūqd idempritas forme sufficiat ad idempritatem compositionis. cum autem non possit pars materie in habentibus formam extensam variari. quin secum varietur et forma. de illo non expedit dubitare qd variata parte materie variat totum compositum. et e contra. et modo consideramus variata parte forme etc.

Abiūmergo in

cidit. vtrum remanente eadē forma in composito vnicam habente formam indivisibilem. et variata materia addendo vel diminuendo sit aggregatum resultans aut remanens illud inextensum quod ante erat. ¶ Et arguitur qd non. quia hoc dato sequitur qd pes sortis esset caput eius et similiter qd sor. esset quelibet pars quantitativa sor. quia materia non variat idempritates numeralem. igitur cum quelibet pars quantitativa sortis habeat eandem formam substantialem vltimam cum qualibet alia parte quantitativa et etiam cum sorte sequitur qd quelibet pars quantitativa sortis est eadem cum qualibet parte quantitativa eiusdem. et sequitur qd sor. ē quelibet pars quantitativa eiusdem. ¶ Itē isto dato sequitur qd foret possibile qd sortes ē plato. et qd sor. differt a platone consequens est impossibile. et arguitur illa consequentia. quia ponitur qd deus animas sortis infundat i. b. materiam pedalem quam materiam ista anima informet. et sit sortes homo habens istas materiam et istam animam. ponatur etiam qd deus eandem animam infundat in. c. materia bipedali quod possibile est. sicut possibile est qd eadem anima numero sit in pede et in capite et sit homo compositus ex. c. materia et ista anima plato. et arguitur qd plato est sor. quia pla. habet eandem animam numero quam hz sor. et materia nō variat idempritatem numera-

lem. igitur plato est sor. et pedale bipedale.

¶ Et arguitur qd sor. differt a platone. qd ponatur qd sor. currat. et plato sedeat et sequitur intentum. ¶ Itē potest definire esse sor. remanente platone. igitur sor. nō est plato. ¶ Itē si sor. est pla. sequitur qd quelibet pars sortis ē pars platonis et e contra. Aliter si sor. hz aliquas partes quas nō hz plato aut e contra sortes nō est plato. qd bene sequitur sortes habet. b. partem et pla. nō igitur etc. et sequitur sortes habet. b. partem et sortes est plato. igitur plato habet. b. partem et sic de aliis. ¶ Item isto dato sequitur qd iste terminus sortes sit accidens seu terminus accidentalis. consequens falsum vt supponitur ponatur enī qd iste terminus sor. sit terminus substantialis et singularis et arguitur p̄na. qd ponatur qd sor. sit bipedalis cuius vna medietas sit. a. et diminuat̄ do. nec. a. sit sor. et arguitur sic. iste terminus sortes predicatur successiue vere negatiue et affirmatiue de termino singulari supponente pro sorte. et preter subiecti corruptionem. ga vtraqz istarum erit vera preter subiecti corruptionem. hoc est sortes. hoc nō est sortes demonstrato. a. igitur iste terminus accidentalis. p̄z p̄na per definitionem termini accidentalis. Et sicut arguitur de illo termino sortes. ita de oibus aliis terminis substantialibus cōiunctis et discretis potest argui. ¶ Item arguitur qd illa contradictoria. hoc est sortes. hoc nō est sortes. que sunt mentalia demonstrato sor. per certum tempus erunt vera. qd enim sint contradictoria. p̄z subiecta enim conuertuntur cum predicatis. cū idem demonstrat vt pono. et si alia requirant et nō significabūt aliter ille. p̄p̄o. nē p̄ totū tps dādū. igitur p̄tinue sē et erūt p̄ra dictoria. et vtraqz erūt vā cū alia. Cōtinue enī erūt ita qd hoc est sor. demonstrato sor. et ista. p̄p̄o. erūt sic significās hoc ē sor. igitur p̄tinue pro ista mēstra erūt ista. p̄p̄o. vā. hoc ē sor. igitur ista erūt p̄tūc vera. sed ista cōuertit̄ cū illa in mente posita. igitur aliud cōtradictoriū erūt verū pro eadē mēstra. ¶ Et qd hec p̄uertat̄ cū illa affirmat̄. n. qd diminuat̄ sor. quousqz reddatur vera ista. hoc nō est sor. Et arguit̄ qd nūc in nūc p̄uertant̄ fin posita et eodē modo penitus significant. sicut ante significabant. sed ante conuertebantur. igitur et nunc conuertuntur. ¶ Item isto dato sequitur qd sor. erūt pe-

Tractatus

dalis in .a. instanti et pro eodem instanti erit maior: quod pedalis: quod ponatur quod sortes sit bipedalis et diminuat quousque sit pedalis. sic tamen quod in .a. instanti sit maior pedali. Et arguitur quod sortes erit pedalis in .a. instanti. quod sortes erit hoc pedale in .a. instanti demonstrato illo pedali quod remanebit sortes. igitur sortes erit pedalis in .a. instanti. per primum. et arguitur a se. quod quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes. igitur sortes erit hoc pedale in .a. instanti. per primum a conuersa ad conuertentem. Et si forte dicitur quod hec est sua puerrens quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes in .a. instanti. Contra quod tunc ista non posset conuertere in unam veram albam erit nigrum in .a. instanti. quod tunc sua conuertens esset illa. quod erit nigrum in .a. instanti erit album in .a. instanti. Item ista responsio non tollit argumentum. quod ad hoc illa est vera. quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes in .a. instanti. quod sortes erit sortes in .a. instanti. et sortes erit aliquid quod erit hoc pedale in .a. instanti. igitur aliquid quod erit hoc pedale in .a. instanti erit sortes in .a. instanti. Et ex casu sequitur quod sortes erit maior quam pedalis in .a. instanti. Item .a. est pedale. et immediate post instans quod est primum erit bipedalis. et tamen nunquam augebitur. sed quicunque .a. erit .a. diminuetur. per quod .a. immediate post hoc erit sortes in casu posito. quod sortes immediate post hoc erit sortes et cetera. Et tunc sequitur contra quod .a. incipit esse sortes. quod in instanti quod est primum .a. non est sortes et immediate post instans quod est primum .a. erit sortes. et tamen per magnum tempus post hoc erit etiam ita quod .a. incipit esse sortes. per primum ex causa verificatione eius quod est incipere. Et per idem conclusionem potest quod sortes per totam istam horam erit albus et tamen per eandem horam erit summe niger. Item sequitur quod per eandem horam sortes calefiet per quas tota frigescit. posito quod una pars calefiet per totam istam horam et alia equaliter frigescit. et quod ultra quod illarum medietatum aliqui erit sortes. Item sequitur possibile fore quod pars sortis est maior sorte. Item ponatur quod separetur manus sortis a sorte remanente anima intellectiva in ista manu sicut erat quando erat coniuncta. quod possibile est supernaturali potentie cui sicut puenit facere quod una anima intellectiva sit in quolibet parte quantitativa sortis ita conuenit sibi facere quod eadem anima sit in manu separata vel saltem in illo

quod erat manus sortis. et eque bene potest deus facere utrumque. Quo dato sequitur quod duo homines sunt separati quorum quilibet est sortes. et sequitur quod sortes est illa manus. Et sortes non est illa manus vel saltem est illud quod erat illa manus et non est illud quod erat illa manus. per primum intelligenti. et tamen sortes est terminus discretus. Item sequitur quod quelibet pars quantitativa sortis differt a sortes. et tamen nulla potest differre a sortes. quod quilibet potest esse sortes. Item ponatur quod .a. anima. et .b. et .c. materia fuerint sortes. et .b. materia defuerit esse contra exemplum. et sortes remanserit .a. et .c. Et arguitur sic. hoc fuit sortes. quod iam non est sortes. demonstrato .a. et .b. et .c. et hoc fuit aliquid. igitur aliquid fuit sortes. quod iam non est sortes. per primum. et etiam maior quod ista non fuit sortes. demonstrando tria quorum unum iam definit esse. Et tunc arguitur sic aliquid fuit sortes. quod iam non est sortes. et nihil nisi anima. igitur anima fuit sortes. quod iam non est sortes. et nullum anima nisi hoc igitur aliquid hoc fuit sortes. qui iam non est sortes. et nullus hoc nisi sortes. igitur sortes fuit sortes. quod iam non est sortes. primum falsum. quod tunc sequitur quod sortes fuit sortes. et ipse non est sortes. quod est falsum. quod sortes fuit sortes. et ille est sortes. Item tamen sortes. qui fuit sortes. fuit sortes. igitur non sortes. quod non fuit sortes. Item ista dato sequitur quod aliquid per totam istam horam diminuetur et per eandem horam augebitur. ponendo quod sortes sit bipedalis cuius .a. sit unum pedale quod remanebit sortes. facta diminutione. et incipiat augeri .a. pedale. non tamen tamen augendo quantum deperdet sortes. et sequitur quod .a. erit maius quod est. quod ipsum augebitur. et sequitur quod .a. non erit maius quod est quod ipsum continue diminuetur quod sortes. continue diminuetur. ut pono et sortes erit .a. igitur et cetera.

Oppositum tamen arguitur sic vulgariter. quod si variata parte materie variatur compositus naturalis sequitur quod nullus est terminus discretus aut quod sortes non manebit sortes. per tempus. nec plato manebit plato. et sic de alijs. et tunc accideret deceptio hominibus. in commutationibus et distributionibus bonorum et malorum. Item quod multi fuerunt dijs quorum quilibet ab altero differebat. et quod deus potest incipere esse aut desinere esse saltem per potentiam sui puta per definitionem partis eius aut per inceptionem.

Ad dubium igitur dicitur accipiendum quod ad variationem partis materie sequi

De instanti

tur variatio totius materie. Secundo quod ad variationem materie totius sequitur variatio totius compositi. Et quibus sequitur quod variata parte materie aut totali materia sequitur variatio totius compositi naturalis. Et quibus acceptis eorum precedentibus sequitur generaliter quod nulla substantia potest habere aliam partem quam iam habet. et per idem nullus accidens nec aliquid aliud potest habere aliam partem quam iam habeat sicut dictum est. ideo nec forma nec aliquid aliud potest augeri. Si enim quis absque remedio aspererit, videbit quod tam bene sustineri poterit quod tam inanimata augentur quam animata. et tam bene ad rationes potest referri quam sustineri. et referri potest ad rationes prestantes quod forma. et alia animata substantia formas extensas potest augeri. imo ut vere loquar hoc potest tam male sustineri quam illud. et tamen contra aristoteli. est quod tam animata anima extensa si augentur quam habentia animam inextensam. quod est in homine creditur aristoteli. aliqua aliam formam substantiam extensam nec posuisset quod in quo liber homine esset una anima indivisibilis inherens. perpetua. et eterna. sed posuisset unicum intellectum in tota specie. quod per colligendo diversa dicta in diversis locis. quod aristoteli. creditur nihil habere principium quod non sit habiturum finem nec aliquid habiturum finem quod non habuerit principium. ut per primo celi. Tercio autem de anima posuit intellectum humanum non corruptibile. et in secundo de anima dicit. Se paratur autem hoc ab hoc tanquam perpetuum a corruptibili. ubi formam sensitivam comparat ad intellectum eternam. et per prius non habere principium. igitur non poneret intellectum humanum nisi intellectum quem posuisset formam appropriatam toti speciei humanæ. ut colligi potest secundo et tertio de anima. ubi dicit. Relinquitur igitur potentia que nullius corporis est actus. ideo non posuisset ultimam potentiam in homine fore creatam. quod nihil finem cum sit ex nihilo. ut per primo physicorum. Nec divisisset ultimam potentiam fore animam in homines sed intellectum. unde omnis anima est actus corporis. ut per ex definitione eius secundo de anima. nec multiplicasset homini potentias cum in unica tali possit spiritus conservari. Et hæc fuisse intentionem aristoteli. colligitur ex variis passibus ab eo dictis. Et si attente per eius volumina aspereris hoc totum credidit aueris tertio de anima commento vigesimo primo. Ideo per placere aristoteli. non

est ponendum animata substantia formam extensam inherentes posse augeri. quod et ista non est intentio aristoteli. imo aristoteli. credidit ultra. intellectum appropriatum esse formam extensam in homine. cum materia inferior non fieret sine forma substantiali inherente et negasset aristoteli. quod anima remaneret post mortem que nec esset inherens nec appropriata in illis saltem libris qui ad latios pervenerunt. sicut negasset spiritus malignos quos vulgus detractores vel temptatores vel diabolos appellat. aristoteli. enim per magna parte quicquid nesciuit negavit. imo nec de anima humana nec de homine quo ad augeri vel diminui verbis suis credendum est. sicut nec de forma credimus. Sed ad primum argumentum negat per anima. aliquis enim est terminus discretus ut ly forma. vel plato. qui est positus ad significandum hominem. qui est compositus gratia augmenti ex a. materia et b. forma. et stat quod forma. erit forma. per tempus. quod quia ratio est possibile per tempus quod in aliqua parte non fiat resolutio possibile est eadem ratione quod in toto homine non fiat resolutio per tempus aliquod. Item stat hominem egrum non nutrir. et plantam etiam non nutrir. tam quo ad se quam quo ad partes. quod stat plantam esse in magno frigore et nec crescere nec resolui. igitur per illud stat istud quod tam premissum est. Et cum arguitur quod esset deceptio in commutationibus et distributionibus bonorum et malorum. quod non puniret qui peccasset nec premiaret qui meruisset dicit quod finem iustitiam commutativam vel distributivam aut finem catholicam veritatem spectandum est ad animam. quod omnis actio composita pervenit ab illa et non ad materiam a qua nihil pervenit. Ideo si anima cum b. materia peccavit et tunc erat fortes iste homo qui erat compositus ex illa materia et ex illa forma. non oportet quod ista anima puniatur cum ista materia sed sufficit quod ista anima cum quis materia puniatur. Item et catholica veritas non fundatur in materia. cum enim deus filius tres naturas in se continet. at. scilicet. verbum. animam. et materiam. stat quod ille numerus qui est illa tria designat esse. sicut stat quod numerus qui est deus et hoc instans designat esse et incipiat esse. Ideo possibile est quod christus sit per materiam materiam et finem quod homo designat esse. Talis autem disputatio non est dicenda apud vulgum quod non potest subtilitates que sunt ultra consuetudinem speculari. Si vero non stent ista omnes conclusiones illatas ante oppositum saltem procedere quam intellectus non bene

Tractatus

cognoscat. Dñi vero cōsiderat istas hic cōces-
sus pēlōnes optime intelligit. Et pñter rādē
do ad casus pōles se aptet ad istos ꝛc.

Ed adhuc ori- tur
blum. Utrū sit dare primū in-
stās in quo for. erit sciēs vñtōsus
aut sanus. posito q for. debeat
transmutari de ignorātia in sciaz. ꝛ de vñtō i
virtutē. Et de egritudine in sanitatē. ¶ Et aꝛ
primō q non. Et aꝛ sic. Si for. aliquā ppō-
nem incipiat scire. aliqd erit vltimū instās in
quo nō sciet illā. qꝛ qñcunqꝛ for. sciet aliquaz
ppōnē sub aliquo gradu certe itēstōis sciet il-
lam. sed oēm ppōnem quā for. sciet sub ali-
quo gradu certe intensiōis prius sciet sub
gradu remissiori. igitur nullū erit primū in-
stās in quo sciet illā ppōnem. ꝛ for. incipiet
scire illā ppōnē. igit aliqd erit vltimū instās
in quo nō sciet illā. ¶ Itē ista nō ē vera plato
mouet. ꝛ iam nō est dare nisi vltimū instās
in quo nō erit vñtō. igit nō est dare nisi vltimū
in quo non erit scita. ꝛ si aliquando erit scita
in aliquo instanti cum iam non sit scita. igit
tur ꝛc.

Oppositum tñ aꝛ. q: aliqua est
ppō q nō pōt in-
cipe eē vñtō nisi erit aliqd istās i quo pñt erit
vñtō pñt de ista ppōne. hoc istās ē. igit alieu-
ius talis pñt dare pñt istās i quo sit scita
¶ Pro cuius dubii solutione primo accipit
q oīs qualitas ē gradualis. pꝛ q: oīs qñtas ē
apta qñtū est de se subiectū suū terminatū in
tensūz reddere. ꝛ nulla est in infinitū remissā
Nulla. n. pōt esse remissio infinita. ¶ Itēz si
aliqua nō sit gradualis sit ista mētālis noticiā
a. Sed pñt. qꝛ a. noticiā mētālis est gradua-
lis. Aliqs. n. aliqn magis aliqn minus credit
eādē ppōnē. ꝛ q rōe vñtō ē itēstōis eādē rōe
qñbet mētālis. ꝛ q facit p vñtō facit p vñtō qꝛ
ꝛ sciēs ita mēdebit p vñtō sicut p alia. ¶ Se-
cūdo accipiat q nulla actio nātis pñt eē istāta
nea. pꝛ qñtāte ordie nāe nō pōt agēs appo-
rimari passō nisi successiue ꝛ nō sic q p instā-
ti agat. ¶ Tercio accipit q latitudines pñt
rōz nō pñt. sicut est albedinis. nigredinis
credulitatis. hesitatōis. n. necessario mutuo se
expellūt. Stat enīz albedinem generari absqꝛ
corruptione nigredinis. ꝛ remissā credulita-

tem absqꝛ formidine aliqua. pꝛ q: stat remis-
sam cōsiderationem esse sup aliquo vero cre-
dito remisse absqꝛ formidine aliq ꝛ cōtrarii
cōsideratione. ¶ Quarto accipit q scia ē ha-
bitus vñtō assensus vñtō sine formidine. Et opinio
ē hitus vñtō assensus verus cū formidine. Er-
ror est assensus falsus siue sit cū formidine si-
ue sine formidine. Ex quo sequitur q aliqs er-
ror erit scia ꝛ ecōtra aliqua scia erit error. pꝛ
posito q remanēte assensu. a. ppōnē incipi-
at. a. ppō eē falsa. ¶ Et ita ē pñt ēdē est q
scia erit opinio. ꝛ opinio error. ꝛ ecōtra. pꝛ q
iam aliqs assensus verus q est sine formidine
pōt admisceri cū aliquo gradu hesitatōis. sꝛ
quē modum cōcedendū est q aliqua scia infi-
nitē erit error. ꝛ ecōtra. ꝛ infinitē for-
incipiet scire datam ppōnem ꝛ desinet scire
eandē. ¶ Ex qbus acceptis sequitur primo q
nō est dare primū instās aut vñtō instās
aliculus noticie sensitivē. puta vñtōis. tacti-
ōis. ꝛ hñtōis. q: oīs talis qualitas est gradua-
lis per primā suppositionem. ꝛ nulla talis po-
test subito acquiri p sciam. igit nullus ē pri-
mus gradus vñtōis aut vñtō. ¶ Ex quo
sequitur vñtō q oīs noticia sensitiva sit ex pñt
stenti cognitione sensitiva. ¶ Item sequitur q
nullus est primus cōceptus in mēte generat
q: quocūqꝛ dato prius fuit cōceptus seu noti-
cia incōplexa remissior. ¶ Itē sequitur q ē da-
re vñtō instās nō esse opinionis scitis vel
platonis ꝛ primū nō esse. posito q scia desi-
nat esse p admixtionēz hesitationis vñtō posito
q for. credat firmiter celū moueri ꝛ p aliqs
evidentias ad oppositū factas genereꝛ formi-
do in mēte for. ita q for. nō credat tam firmit-
ter q modo credit. sed cū hesitatōe. ꝛ tñ pꝛ
ppositū. ¶ Uñ est aduertēdū q tripliciter pōt
aliqs transmutari de sciētē i nō sciētē. ꝛ ecōtra
¶ Pñt. n. aliqs errare ꝛ habere assensus falsū
de ppōne cōtingenti. que eo sic credente incl-
psat esse vera. ꝛ tñ datur primū vel vñtō
affirmatiue vel negat ue. tā quo ad desitionē
qꝛ quo ad inceptionē sñm q. ppō de q est assē-
sus incipit vel desinit esse vera. Et ita est de
transmutatione ab errante in scientē manente
assensu re pmutata. ¶ Pñt ēdē aliqs transmutari
de nō scientē in scientē. ꝛ de scientē in nō sciētē
p remissionē pñtari admixti cū assensu. vñtō
posito q for. opinet celū moueri. ꝛ credat ꝛ

De instanti

lū moueri cū hesitatione ⁊ remittat illa hesi-
tatio vsq; ad nō gradū remanēte assensu ⁊
p3 tūc qd erit dare primū instās in quo iste as-
sensus erit scia ⁊ in quo sor. erit sciens. ⁊ idēz
instāns erit primū nō esse opinionis sor. qd
erit primū instāns istius scie. Istūq; enīz isto
modo dat primū vel vltimū signate opinio-
nis. cū nō datur primū vel vltimū hesitationis
cōmixte. Id ē aliquid trāsmutari a nō sciē-
te in scientem abq; signate rei mutatione vlti-
mationis remissione. Id ē. n. aliq; nullam
habere credulitatē de. b. ppōne vera ⁊ inci-
pere a nō gradu credere ppōne. p aliquā eui-
dentiā incipiente a nō gradu mouere ipsū ad
assensum. b. ppōnis. Et isto mō nō erit assi-
gnare primū instāns in quo sor. erit scies. b.
ppōnem. sed vltimū in quo nō. Nec p illum
modū est dare primū instāns in quo ppō sci-
tur nec vltimū in quo scit ppō quo ad defi-
nitionē. Ex quo p3 q nō oē primū instās i quo
sciatur premisse vlti alicuius pñe denotate
a ly si. vel igit. ⁊ c. scite esse bone est primū in-
stāns in quo scit conclusio eiusdē pñe. q3 pñ-
git nullum fore primū instāns in quo sciatur
premissa sicut terito modo. Et ē ptingit ali-
qd esse primū instāns in quo sciatur pñisse
vt p3 scōdo modo. Et nullū est primū instās i
quo sciatur conclusio. q3 nulla forte est euidētia
ad ptem pñariā respectu conclusionis in pñci-
pio sed respectu pñissay aliqua est euidētia
ad pñez pñariā. Item pole satis est hoc in
pñissay valencis. q3 pole est q pñtia fit scita
esse bona ⁊ asis fit scitū. ⁊ pñs nō scitū ab eo
dem. Qd pōt multipliciter cōtingere. vel q3
asis fit intellectū ⁊ pñs nō. vt posito q asis fit
latinum. pñs vero grecū. ⁊ credas istā pñaz
esse bonā sicut qlibet nostrum credit multas
ppōnes grecas aut pñtias fore bonas. ⁊ ipa-
rum nullam intelligit. vel q3 forte creditur q
ex vero sequat falsum. Et tūc stat q data cō-
sequētia fit scita esse bona ab illo a quo antece-
dens est scitū ⁊ pñs nescitū. q3 putat ipsūz
esse falsum. Itē pōt esse q asis fit scitū ⁊
pñtia fit scita esse bona ⁊ repugnet pñs sciri. si
cut est verum de tali ois ppōitio scita ē affir-
matua. igitur nulla ppōitio scita est negati-
ua. ⁊ de tali hoc nō scit. igit hoc nō scitur de
monstrando vtrubi3 pñs. pñs enīz sciri nō
pōt q3uis vex sit. vñ est aliq; ppōitio vera q

a nullo sciri pōt. sicut ista bec ppōitio nō scit
eadē in demonstrata. imo aliqua est ppōitio
q uam tu potes scire. ⁊ deus nō potest scire il-
lam. vt ista bec nō scitur a deo ipa demonstra-
ta. Sed contra istud q sensus exterior non
immutat integre prius a suo toto per se q3 a
sua parte arguitur. q3 ex illo sequitur q sen-
sus exterior nō prius sentit totum p se q3 par-
tem p se enīz est pars. pñs falsum. q3 posito
aut signato instanti in quo sor. incipiat p se vi-
dere. a. totum sequitur q in eodēz instanti in-
cipiat videre per se aliquam partem totius. ⁊
si sic sequitur q immediate post illud videbit. a
esse diuisibile in duas partes. aut plures. ⁊
per pñs immediate post illud instāns vide-
bit vtrāq; illarum medietatū p se. tenet pñs
q3 nō pōt aliqd videri diuisibile nisi saltē videat
diuisibile in duas medietates aut i pñes equa-
les suis medietatibus. Et ex illo concluditur
q si videt medietatem p se. videt medietates
mediatas. ⁊ sic vltra. ⁊ per pñs quamlibet
prem q3titatū illius p se videbit. qd est im-
possibile. Sed hūc dī q nullus sensus ex-
terior pñcipit aliquid per se. i. put distinguit
ab alio. q3 sensus exterior non ponit pñuētiā
nec differentia iter aliq. Sz sensus cōis est
ponens dīam inter res diuersas ⁊ pñuētiā
Et si fiat argumētū de sensu cōi vtrūz prius
sentiat totū per se q3 eius partē. dicat q sic. lz
nō prius imutetur a toto q3 a parte. Et si ar-
guitur q respectu sensus cōis aliqd apparet
nō diuisibile. dī q pñs nō est incōueniēs. licz
difficilis esset experētia. tñ hoc argumētūz va-
let sentit totū per se. igit sentit aliqua ei? ps
per se put ps eius. ⁊ ex pte sensus exterioris
qui nō pñcipit nisi singulare est verū q sensus
exterior nō sentit prius totum p se immutare
q3 ei? ptem imutātez. alr. n. aliqd foret mñ
sensatū ⁊ ē sensibile qd p se immutaret sensūz
a ppositione eqūitatis. ideo incipēs sentire to-
tū p se incipit sentire prem p se sicut nihil pōt
prius incipere esse q3 fuisse. Sed pro con-
ceptuum ordine iterūz scias q intellectus pri-
us concipit rem conceptu singulari incom-
plexo vago confuso. ⁊ non circumstantiona-
to. quia alter esset processus in infinitum in
cognitionibus vel conceptibus. Et inde vero
eandē cōceptu trāscēdente. ⁊ p ordinē descen-
dit. ⁊ vltimo eā cōcipit cōceptu singulari de

Tractatus

terminato. nec aliter intelligendus est. Arist. primo phisicor. et primo posterior. cum suis equocationibus. de vli et singulari. q. p. rario mo vlt illis terminis in dictis locis siue verba intelligant de toto integrali et eius pte. siue de toto vli et ei pte siue de minus vniuersali in eadem linea. q. prius intelligimus re sub conceptu magis vniuersali q. minus vniuersali. Quid tñ illud qd supradictu est sit. vey. q. latitudo hesitationis et credulitatis non mutuo se expellunt. arguitur. q. possibile est for. assentire per. b. c. euidentias huius propositioni celi mouetur. q. sit. a. et habere. d. euidentia in contrarium. nō tñ ita forte in sicut. b. vel. c. Quo dato for. opinatur celum moueri ponatur igitur q. incipiat. d. euidentia remitti et hesitatio ab ea producta consumi. et for. diuertatur et obliuiscatur. d. euidentie remanentibus. c. et b. euidentis non intensis. Idonatur enim q. for. non firmiter aduertat. sed potius remittatur in consideratione. et sequitur q. remittatur hesitatio non remissa credulitate. Ex quo p. q. nō ois credulitas sine hesitatione est scientia que non est pars alicuius alterius. Itē possibile est for. oppinari celum moueri per. b. c. euidentias et per. d. ad aliam partem oppositam. et q. incipiat forte remitti in aduertentia donec erit totaliter oblitus. et patet q. simul remittetur credulitas cum hesitatione. aliter enim for. nō posset remitti in aduertentia aut hesitatione vsq. ad nō gradum. sicut igitur intensa credulitas remittitur ita et hesitatio. et contra. Itē pōt incipere generari albedo absq. hoc q. incipiat consumi nigredo. vt p. in mixto ex elementis immediate generato. igitur et. Sed pro ordine sensationum et intellectionū habendo intelligendum est q. si for. non sentiat nec intelligat qui aliqui sentiet et intelliget incomplexe et complexe affirmative et negative assentiet et dissentiet prius per tps sentiet q. intelliget. q. ois noticia exterior. puta auditio. visio et c. successiue generabitur. et aliqui tam modica sensatio erit generata q. ipsa nō sufficiet multiplicare species suas ab organo sensus exterioris vsq. ad organū sensus interioris. aliter tota sensatio foret infinite potentie si quelibet pars eius per se ad tantam distantiam sufficeret multiplicare species suas. ideo si for. nec

sentit nec intelligit et sentiet et intelliget prius per tempus sentiet q. intelliget. et prius sentiet et incomplexo q. complexo. q. prius per sensum exteriorē q. per sensum interiorē. et sensus exterior non percipit complexo affirmatiue vel negative. q. sensus exterior non percipit nisi fin q. immitatur a sensibili exteriori. sed nullum est sensibile exteriori aptū natum generare in organo exteriori actum componendi aut diuidendi. igitur et c. prius etiam for. intelligit incomplexe q. complexo. et prius affirmatiue q. negative. et prius assentiet q. dissentiet. q. propositio si qua prius erit concepta a forte erit affirmatiua de hoc verbo et secundo adiacente ab eo credita absq. alia euidentia. aliter enim esset processus in infinitum in euidentis. sed intellectus nulli propositio nisi affirmatiue vel negative dissentiet. nisi propter aliquam euidentiam vel propter aliquas euidentias ad vnam vel ad vtrāq. partem comprehensas inequales. Et consimiliter dicendum est de transmutatione de virtuoso in viciosum definitione. Ex quo p. q. nulla res successiua pōt incipere esse nec aliqua desinere esse quam ponitur distinguere a permanente. nullum enim tempus immediate post hoc erit nec aliquid immediate ante hoc fuit. nec ē possibile q. aliquo tempore moueri. q. nō sit possibile q. incipiat esse aliquis motus. et incipiat aliquid in infinitum tarde moueri. hec oia patent per hoc. q. quocunq. successiue futuro signato nulla erit prima pars eius. Sz forte contra istud superius dictum arguitur. s. q. si moueri. est re aliter se habere q. prius et c. Et arguitur sic. ponatur aiam for. ad sciam alterari. et for. ab alijs motib. quiescere. et sequitur q. for. fin se et quolibet sui parte q. tatiuam alteratur. data ista diffinitione. quia quelibet pars quantitativa for. aliter se habet prius per tps. aut saltem sic se habebit p. signatum tps. q. quelibet ps quantitativa for. continue habebit aliquid de qualitate qd prius non habuit. Sz forte d. in isto casu q. aia for. nō alterat in manu aut in pede. s. solum in corde. Sed p. aia in pede recipit sciam et continue recipiet p. tps. igitur alteratur et alterabitur p. tps. in pede. igitur pes continue aliter se habebit for. maliter. q. quicq. in

Dei instanti

beret parti inheret toti adequate vel nō adequate. et tñ iste pes nō mouetur. ¶ Sed forte dī in isto casu q̄ quelibet pars quantitativa for. mouetur. Sed contra per idē vtrāq; manus mouetur si vna eius ps localiter mouetur. et si aliqua pars quantitativa for. localiter mouetur quelibet eius pars mouet. ¶ Sed forte dī negando pñiam. Dī enī forte q̄ quis aīa moueatur in vna manu quiescit tamen in alia. Sed contra. q̄ illa anima nīl potest recipere in aliqua parte quantitativa quā id in qualibet recipiat in qua fuerit ideo si motus localis sit subiective in anima existente in vna manu. idem est subiective in pede. igitur non sequitur ibi cum ipsa ibi alteretur. Qd si conceditur arguitur motus localis est in pede aut alteratio. igitur pes mouetur. ¶ Itē quocunq; motu mouet pars alicuius mouet totū cuius est ps. id eodē motu mouet pes quo mouet ps eius. Item si aīa mouet in pede motu locali. igit̄ aīa mutat locū in pede vel vbi pñs falsū. Itē signet mixtū nunc generatū qd nūc. an hoc fuerit. cui materia nūc al. erat et immediate an hoc alterabat. et sequitur q̄ illud mixtū nūc pmo mouet. q̄ in eo est motus. q̄ medietas siue ps eius mouet. puta ps mātis igit̄ illud mixtū mouet. qd an nō mouebat. p̄ q̄ an si erat igit̄ moueri nō ē aliter se hēre q̄ prius. ¶ Itē motus et tps nō differunt a rebus pmanētibns. id ē. q̄ si sic seq̄ q̄ aliq̄ ē mor⁹ qui nō ē successiuus pñs falsū et an pñia. de motu signato p certo istatū in forma quo ad subz differō miter mouet quo ad tps. et seq̄ q̄ qd libet qd mouet localit̄ h̄z in se accēs infinitū p̄z quia moto aliquo fm se et qd̄z sui mouetur oē qd est in eo. i. tñ mouet motus in eo extēs. Itē seq̄ q̄ extēsū ē subiective in nō extēsō et indiuisibili. q̄ motus localis ē subiective in aīa. ¶ Itē dī ad primū limitādo illā deferi pñōnē. et dī q̄ si moueri eēt. ipm eēt rē aliter se habere intrinsece formali per tps q̄ prius fm se vel saltē fm aliqd sui partē. put est ps illius. et tñ pcedunt ille cōclusiones. si in aliqua pte quantitativa for. aīa for. mouetur ipsa mouetur in q̄z eius parte. q̄ iste mot⁹ successiue reperit̄ vbiq; illa est. et in q̄cunq; parte illa sit eīa est qd̄z eius accēs imo mota aīa in aliq̄ parte i nulla pte gescit. et moue

tur ipsa motu localit̄ et motu alterationis in pede h̄z nō localit̄ forte mouet q̄tenus ē eius ps. et id nō requiritur q̄ mutet sitū in pede. id ē p̄z q̄ nō sequitur motus localis est in isto cōposito. igitur hoc cōpositū mouet localit̄ et nō quocunq; motu mouetur aliqua pars alicuius cōpositi mouetur ipm cōpositū. q̄ forte cōpositū nō mouet. Et p hoc p̄z rñsio ad illud qd arguit̄. de mixto. Admissō n. casu gīa argumenti pcedit q̄ istud nō mouetur. et tñ plusq; eius mediū mouet vel saltē mediū posito q̄ illud mixtū habeat formā extensam. tñ fm rei veritatē nō est possibile q̄ hoc mixtū sic sit q̄ nō prius fuerit naturalit̄ loquendo. Itē signato aliquo certo mixto qd nunc primo sit. conceditur q̄ istud mouetur et ante mouebat. ipm. n. ante fuit h̄z nō p tempus nec p instans. et nō sequitur. nunc primo hoc mixtum est. igitur nō ante hoc fuit. sed sequitur q̄ nō immediate ante instās qd est pñs in aliquo instanti priorī fuit. et conceditur qd aliqd generandū erit ante primum instans esse sui et incipiet eē postq̄ fuit. et erit postq̄ desinet esse ad istū intellectum terminari. ¶ Ad aliud q̄ tps et motus nō differunt a rebus permanentibns. dicitur q̄ motus localis quilibet differt a re que mouebitur et si militer tempus. et tunc non sequuntur cōclusiones ille. q̄ motus localis nec mouetur nec moueri pōt. cum motum debeat esse idem sub vtroq; termino. nec pro aliquo instanti ē extēsus aliq̄is motus adequate per aliqd subiectum.

Ad adhuc

quid aliqua distantia predicamē talis possit nālter incipere acq̄ri vel haberi. sic q̄ fm se et qd̄z sui vel eius des̄ primū aut vltimū in quo nō verbi gīa. nunqd aliqua albedo. aut aliqua quantitas. aut aliqd spaciū possit naturalit̄ incipere pertransfiri aut acquiri. et arguitur q̄ sic. q̄ ponatur q̄ sint duo corpora bene tersa polita et nō porosa pfecte plana se tangentia. q̄ eque distāter incipiant eleuari. et sit a. aer circundās ista duo corpora. et b. sit distātia q̄ est a. circūferentia vsq; ad centrū p̄ta semidiāmetri alicuius istorū corporū. Et arguit̄ sic. b. spaciū incipit ptransfiri ab a. aere.

Tractatus

igitur et per omnia et ante arguitur. quod si a. aer non
tāgit punctum medium alicuius istorum corporum. et
immediate post hoc tanget illud. igitur a. aer ime-
diate post hoc pertransibit totum semidiametrum
alicuius istorum corporum. ¶ Vel sic arguitur de
applicatione. distent. n. ita corpora dura qua-
drata. puta. c. d. p. pedalem distantiam. que et i-
am eam distanter applicantur et sequitur quod in illo in-
stanti in quo primo se tangent definit tota di-
stantia pertransiri ab aere circumstante. igitur pa-
riter aliquid talis diametri potest incipere pertran-
siri ab aere circumstante. ¶ Sed forte dicitur quod non
est possibile quod duo corpora dura veniant ad
contactum. et sic quod nec ista. ¶ Sed contra descen-
dat unum illorum super aliud. et sequitur quod aliquis ge-
scet super illo tangendo illud. aut sequitur quod a p-
portionem minoris inequalitatis fiet actio aut
prohibitio talis actionis. Aer. n. qui ponitur
medius non est in infinitum resistens diuidenti.
¶ Itē ponatur opacum semipedale iuxta lumi-
nosum pedale. et statu luminoso crescat illud
opacum quousque fiat maius luminoso. et sit a.
mobile in cono umbræ in principio. et primum
moueat finem quod distabit plus census umbræ.
Stet. n. primum in fine umbræ. et sit contra argu-
menti nunc. c. instans in quo sunt equalia et
sequitur quod spatium infinitum immediate post hoc
pertransibit. Signetur. n. maxima umbra que
est pro isto instanti. aut per hoc instans que est
columnaris et finita. Et arguitur omnia per propo-
sitionem perspectivam quod dicitur opacum luminoso minus
umbram efficere pyramidalem. cūque columnarem
maius vero eueras pyramidem infinitam. Et per
illud conceditur etiam quod aliquod lumen finem se in-
cipit generari aut consumi si eam fiat mutatio ad
equalitatem. ¶ Itē augeatur contra argumentum a. pe-
dale sic quod in prima parte proportionali bore ad
duplum. in secunda ad quadruplum. et sic ultra. et
per quod in fine date bore. a. magnam quantitatem
definet accrescere. et incipiet hinc. quod immediate
ante finem bore infinitam quantitatem per tunc ha-
bebit. id est in nullo instanti ante saltim corpoream.
Et si contra fiat mutatio magnam et infinitam
incipiet deperdere.

Oppositum tamen arguitur. quod om-
ne quod potest naturaliter
produci tamen successiue potest produci productione
naturali. Cuiusmodi. n. naturalis transmutati-
onis natura est principium et non mutationis in

stantanee. ¶ Sed ad primum dicitur premitendo
primo quod quicquid pertransit partem alicuius pertran-
sit totum cuius est pars. et quicquid velocitate mo-
uet pars alicuius quod mouet localiter tanta
velocitate mouet totum cuius est pars. ¶ Et si
forte dicitur quod ista accepta repugnant ante dictis
quod nihil mouetur. quod nec tempus nec motus est ut
assignatus est supra. Dicitur quod est fugere difficul-
tatem. argumentum. n. non petunt ista difficulta-
te utrum tempus sit. sed ponunt illud contra argu-
menti ut illa difficultas quam exigunt ostendatur
facilius. Verum si oio contrarietatem ridens et no-
lit ista admittere ponat. de futuro aut de pre-
terito et veniet tandem ad illud ad quod intendi-
mus peruenire. Quibus positis conceditur du-
bitum. scilicet quod aliqua distantia potest incipere ac-
ri. et conceditur in dato casu quod aer circumstantis
subito pertransibit istud spatium. sic intelligendo
quod nullum tempus vel instans erit post hoc
antequam pertransibit datum semidiametrum. Et
quoniam a. aer circumstantis immediate post hoc per-
transibit istud semidiametrum. nullus tamen aer se-
se et quodlibet sui immediate post hoc pertransi-
bit. sed immediate post hoc infinita velocitate
mouebitur aliqua pars et etiam totalis aer cir-
cundans. quod quacunque velocitate mouebitur
pars alicuius quod mouebitur tanta velocitate
mouebitur ipsum totum. ¶ Sed forte contra il-
lud arguitur. quod illo dato sequitur quod ab agente fi-
nito. et proportionem finita perueniret velocitas in-
finita et contra. possumus. n. imaginari d. non
virtuoso in virtuosum aliquem transmutari per
intensionem dispositionis repugnantis dato vi-
tio. ut dato quod fortes intemperatus debeat trans-
mutari ad temperantiam per successivam d.
perditionem illius vitii. et per successivam ac-
quisitionem dispositionis repugnantis per quam disponat
appetitus sensitivus vel intellectus ad perfe-
ctam temperantiam. et patet quod si fuerit facta ta-
lis transmutatio erit dare primum instans in
quo fortes erit virtuosus. quod erit dare primum
instans in quo non erit aliquid de ista disposi-
tione virtuti repugnante. quod dicitur. n. dispositio vir-
tuose est admixta dispositio contraria apta inclina-
re appetitum de se in malum non est ista dispositio vir-
tuosa. sed pueritia aut pueritia aut imbecillitas. ut
videri potest septimo ethicorum. Alio modo potest fieri
transmutatio non de virtuosum in virtuosum
absque deperditione alicuius dispositionis repugnantis

De instanti

tis virtuti ut posito qd for. ita nulla malā dis-
pōnē habeat in appetitu sensitivo vel intelle-
ctivo. et incipiat p bonā p̄suetudinē et bonas
operationes generari vna dispō virtuosā in
appetitu sensitivo vel intellectu fortis. Et se-
quitur qd nō est dare prīmū instans in quo
erit generata virtus. qz quicūqz erit bona di-
spōitio sine dispōnē cōtraria rectificās appe-
titū ad recte intelligendū vel eligendū est in
eodem appetitu virtus. Isto igitur modo
nō dat prīmū nec vltimū instans virtutis in
for. sed primo modo dat vtrūqz. ¶ Sed cō-
tra illud forte arguit. qz oīs virtus est de dif-
ficili mobilis. igit nō infinite remissa est aliq
virtus cui⁹ oppositū sequitur ex dictis. ¶ Itē
sequitur qd possibile foret virtuosum ēē virtuo-
sum. qz for. nō dicto pōt fieri tēperatus per
depōitōnē intēperantie vel dispōitōnē repu-
gnantis. ponat igit qd ita fiat remanente for.
pūillāmo. et seqt gra exēpli. qd i. a. istāti erit
for. virtuosus. qz erit tēperatus. itē p̄ia a spē
ad genus. et in eodē instāti for. erit pūillāni-
mus igit virtuosus. p̄ia p̄z vt prius. ¶ Sed
ad prīmū dī qd oīs virtus est de facili mobi-
lis. qz omne finite difficile est facile. nō p̄ istas
differentias facile et difficile non differunt ha-
bitus et dispōitio. Et conceditur illo modo
qd in infinitū remissa dispōitio ē virtus. et ta-
men quelibet virtus est de difficili mobilis.
Uerumtamen si alr capiat ille terminus vir-
tus vt significet dispōitōnē nō cōmixtā re-
pugnantī dispōitōnē rectificatiuā appetitus
sub certo gradu intensam et firmam vel vlt-
tra certū gradū. tunc dabitur prīmū instans
in quo sic vel vltimū in quo non. fin variam
termini significatiōnē. si enī dispōitio sine cō-
trario intensa vltra. c. gradum quēcūqz sit il-
la sit virtus et non aliqua sub. c. gradu nec ci-
tra tunc dabit vltimū instans in quo non erit
virtuosus. Si vero nominet virtus dispōi-
tio sine contrario suo sub. c. et vltra. c. et non
citra dabitur primum vel vltimū instans.
¶ Sed primus modus ē acutior. qz quelibz
pars virtutis est virtus. iste autē est sensibilior.
et isto modo virtus est de difficili mobilis se-
sibiliter. et isto modo dispōitio differt ab ha-
bitu sic capto termino. ¶ Sed ad secundum
dicat qd sine p̄tradictione cōcedendū est vir-
tuosum ēē virtuosū. nec isti termini p̄trarie op-

ponuntur virtus et vitiosū. qz mediū nō oppo-
nitur extremis p̄trarie. qz p̄traria sūt que sub
eodē genere posita a se inuicē maxime distāt
sed mediū nō maxime distat ab extremis. s̄z
quodlibet vitiosū alicui vitio est cōtrariū. vt itē
inditas est cōtraria audacie iter que duo ex-
trema vitiosa est mediū virtus que est forti-
tudo. Sed hec materia nō est presentis specu-
latiōis. ¶ Et si itē arguit p̄tra. qz impossibile
est qd album vel nigrū naturaliter sit punicetū
vel alurgū. igitur per idē nō pōt esse qd virtu-
osum sit vitiosū. dicat qd nō valet consequen-
tia. qz albedo et nigredo sunt species specia-
lissime. et etiā rubedo. et nō quilibet color est
medius inter duo p̄p̄ia extremā sicut quelibet
virtus. Sed de sanitate et egritudine scito
primo quas res significant. Lapiatur igitur
ille terminus sanitas prout significat idem qd
dispōitio corporis viuētis a qua operatio na-
turalis puenit vel est apta prouenire nō lesa
Egritudo autē est dispōitio corporis viuē-
tis a qua operatio lesa puenit. et qz nullū est
dare prīmū instans leſionis. qz nulla est mini-
ma leſio. iō dat vltimū nō esse egritudinis et
vltimū instans est sanitatis. et prīmū est eius
posito qd transmutet ab ergo in sanū. sed si i-
ciperet ēē aīal alr esset. qd vero nulla sit mini-
ma leſio. patet qz vel ista foret leſio in cōplexi-
onibus aut in numero vel in vnitāte vel incō-
tinuitate. nō incōplexionibus nec etiā in alijs
vt patet. ¶ Uerūtamen egritudinem alr dif-
finit medicus dicens. qd egritudo est dispōi-
tio a qua operatio prouenit vel est apta pro-
uenire sensibilibiter leſa. et ponit neutralitatem
esse dispōnē a q̄ puenit operatio insensibilibiter
leſa. et tūc dī vt prius qd est dare prīmū et vlti-
mū instans sanitatis. sed dat prīmū nō esse
neutralitatis. et vltimū esse. qz datur vltimū
nō esse egritudinis quo ad inceptiōnē quam
immediate antecessit neutralitas. Sed econtra
egritudinis datur prīmū nō esse. qz datur vlti-
mū tā sanitatis q̄ neutralitatis. Sed cōtra
istud forte arguit. qz dato illo seqt qd sanum
sit egrū et egritudo sit sanitas. ¶ Itē seqt qd
aliq sit remississima sanitas. et etiā seqt qd lati-
tudo sanitatis terminet inclusiue in extremo
remissiori. p̄is falsis. et arguit p̄ia. quia ali-
qs est remississimus gradus sanitatis. et ille
gradus non est in latitudine neutralitatis aut

Tractatus

egritudinis. igitur est in latitudine sanitatis. igitur latitudo sanitatis illum includit et nullum remissio. Sed ad primum preeditur quod sanitas in complexione est egrum in numero vel stat sic esse. Pro aliis stude.

Anquid autem

res successiva incipiat vel desinat esse. Dicemus accipientes primo quod si tempus est ipsum est quantitas continua. Secundo quod si tempus est quelibet pars temporis est. et omnes partes alicuius temporis sunt tamen collectivae quod divisive. et nulla est que non sit. nec alique sunt que non sint. quod si aliqua vel alique partes sunt tunc aliqua vel alique sunt. et nulla vel nulle sunt quod illa vel ille sint. igitur quelibet pars temporis est et etiam omnes partes temporis sunt. Tercio accipit quod si motus est ipsum est aliqua res aliter se habere quam prius formaliter et intrinsece per tempus. Ex quibus sequitur quod nihil potest in instanti moveri. nec motus potest esse in instanti. quod intelligimus indivisibile. quod sequitur hoc motus in instanti. igitur hoc habet se formaliter et intrinsece per tempus aliter quam prius in instanti. Ex eodem patet istas partes non valere. sortes se habet aliter quam prius. igitur sortes. motus. sortes immediate post instans quod est presentis movebitur et immediate ante instans quod est presentis movebatur. igitur sortes. motus. partes posito quod sortes. non moveatur localiter. et quod immediate ante instans quod partes movebitur localiter. Quibus assumptis est concludendum quod si tempus est puta hora nulla pars eius desinit esse. quia si aliquod tempus est sit. a. hora in cuius medio sumus. et fuerit lapsa medietas. b. et erit medietas. a. c. et tunc si. a. hora sit. et b. non sit. tunc aliquid est compositum ex aliquibus quorum nullum est aut neutrum quia. a. est. b. c. collectivae. et nec. b. est nec. c. est. Et sequitur quod quando erit tempus tamen divinum aliqua eius pars erit. data positione. quo dato sequitur quod nihil erit prius altero. nec aliquid fuit altero prius. Item sequitur quod quicquid unquam erit erit immediate post hoc. ita quod ipsum est. et sequitur tunc quod nihil incipit esse nec de finit esse. Item et quicquid fuit per infinitum tempus fuit. et quicquid erit per infinitum tem-

pus erit. que omnia sunt impossibilia. Item si aliquod tempus sit ut. a. hora nulla eius pars desinit esse. quia si. a. hora sit. sumus ut prius in medio instanti. et si nulla pars eius desinit esse et c. igitur tunc adhuc. b. est. consequentia patet. per illam positionem. concedit enim consequens. similiter concedit quod. b. est et quod. c. est. Sed contra istam positionem sic arguitur. quia ex illa sequitur talia argumenta valere. a. fuit. igitur. a. est. ponit enim quod si aliquid fuit ipsum est. et similiter si aliquid erit. Ex quibus sequitur quod si aliqua propositio erit vera illa est vera. et si aliqua fuit vera ipsa est ita vera. Ex quibus sequitur quod si antichristus erit ipse fuit. et si adam fuit ipse erit non potest enim poni antecedens alicuius talium consequentiarum verum et consequens falsum. Item sequitur quod necessarium contradicit necessario aut contingens impossibile quia ex positione sequitur quod necessarium sit contingens. Item sequitur quod antichristus contingenter est. et necessario est. quia utraque pars illius copulative est vera. sine obligatione. igitur est concedenda in hac materia. et antecedens sequitur ex assumptis. ideo concluditur quod de tempore aut de motu quos solemus res successivas ponere finem rei veritatem nihil habemus preter instans. et sic intelligendo quidam ex antiquis philosophis intellexerunt. Ideo secundum rei veritatem nec de futuro. ubi tamen materia difficultatem non erigit de esse temporis concedimus quod motus est et tempus. propter brevisloquium et conceptus nostros facilius exprimere. et secundum istum modum vulgarem locuti sunt multi de tempore. quorum auctoritates sunt intelligende et retorquende ad verbum de preterito aut de futuro. Et ulterius dicitur quod quodlibet successivum est in mensura sibi. Ideo conceditur quod per quolibet instanti intrinseco cessum incipit moveri et desinit moveri. et ita consequenter respondetur ad hanc dubitationem sicut ostensum est supra de rerum inceptione et consequens falsum. Et arguitur consequentia. quia signa tota motu quo movebatur aer iter ista corpora gratia argumenti erit horalis. Arguitur quod iste motus erit infinite velox. quod latitudo huius motus terminabit ad gradum infinitum. et si exclusi-

De instanti

ne. Igitur inclusive. paret consequētia. et minor
quod latitudo motus positue continetur. et data non
terminatur exclusive versus gradū summū
ut ostenditur infra. ¶ Item si datus aer per
transibit illud spaciū aut instantaneē aut suc
cessive. non primo modo nec secundo modo
quod tūc velocitas infinita foret successiva. et du
raret per tempus et solū spaciū finitū per
faretur per eā. et tūc sequitur quod latitudo si
n ita motus et latitudo infinita per equale tē
pus durantes eīdem gradui correspondere
possunt. ¶ Item huius oppositū dicunt Ari
sto. et averrois. in secundo de anima. ¶ Sed
ad primū dīcedendo quod ab agente finitū et
latitudine proportionis finita pueniet ista velo
citas infinita. Infinita tamen modicā resisten
tiā habebit aliq̄ ps aeris ad mouendū. et erit
resistentia in illo motu duplici dīcā. primo quod
illa duo corpora immediate post hoc p infinitū
modicū distabunt. id nō erit aer tā tenuis. et
paruus q̄ immediate post hoc finitū se et quod li
bet sui posset ingredi. id cuiuslibet aeri imedia
te post hoc erit resistentia extrinseca. Aer eti
am de se appetit eē p̄tinuus. et vna ps alteri
resistit. et pars p̄cedens resistit sequenti. et quod
nulla erit prima q̄ mouebitur finitū se. et quod
libet sui. id q̄ libet mouebit eū sua resistentia
Et est imaginandū in ista materia sicut in ta
li casu in quo ponit quod esset pedale spaciū dī
uisum in ptes proportionales proportionē du
pla. Et ad primū punctū prime partis propor
tionalis essent infinita mobilia quorū primū
inciperet moueri aliquāter velociter. et scdm
in duplo velocius. et sic ultra. et ponat quod pri
mū mobile motu suo ptransibit a spaciū vni
formiter in medietate hore. et sequitur quod qd
libet istorū mobiliū iptransibit istud spaciū
posito quod primū ptransibit in prima pte p
portionali. et secundū in secunda. et tertiū in
tertia. et sic ultra. id qdlibet aliorū ptransibit
id spaciū et in infinitū modico tpe ptransi
bit aliq̄ istorū id spaciū. nullū tñ illorū mobi
liū mouebit infinita velocitate. Et si oēs iste
velocitates essent inuicē cōplicate facerent la
titudinē infinitā intensiue. Et si ecōtra in ho
ra sequente diuisa in partes proportionales
minoribus terminatis versus nō incipiant or
dine pmutato ita quod id qd fuit primū esset vi
timū. et secundū in ptransiendo eēt penul

timū. et sic ultra immediate post hoc erit p̄trā
situm hoc spaciū. sed a nullo mobili erit per
transitum hoc spaciū. ita penitus imaginan
dum est de aere exsiste inter duo corpora pe
daliter distantia quorū vniū dīcā eā distanter
descendere ad cōtactū alterius. Diuiso. n.
illo aere medio in partes proportionales. mi
noribus versus corpus quiescēs inferius ter
minatis et exeundo cedit prima pars condē
psando forte sequentem. et scda ḡra argumē
ti ptransiendo distantiam vsq̄ alteraz fin
se et quodlibet sui. et conformiter tertia. et sic
ultra. et sequitur quod infinite velociter mouebi
tur aliquis aer aliq̄ in exeundo finitū se et qd
libet sui. et econtra fiet. si ista corpora eleuabū
tur eque distante ut positū est de alijs mobi
libus infinitis. Et per hoc dī ad aliud argu
mentū qd pōt fieri de aere et de aqua q̄dra
tis. et bñ planis q̄ debeant diuidi trāuersalr
p aliq̄ diuidēs planū qd s̄z sup̄ficiē diuidet
et separet. b. medietatez aeris. a. c. medietate
deductis alijs motibus a diuisione ista. v̄l cō
sequentibus ad istā. p̄z. n. in illo casu quod dabit
primū in quo distabit. b. aer. a. c. Et erit illud
instans in quo erit finitū sup̄ficiē inter. b. et c. et
in illo casu erit cōcedendū quod infinita veloci
tate vel velocitate infinita saltē mouebitur tā
c. q̄. d. Et sicut hic erit dare primū instās in
quo istud spaciū erit ptransitū ita in priori
casu. s. in eleuatione vniū corporis ab alio da
bitur vltimū in quo nō erit istud spaciū per
transitū. quod nō prius ptransibitur pars q̄z to
tū. Et sicut iā est r̄sum de aere intercepto
inter duo corpora dura applicata eque distan
tia ita dicendū est dī parte ignis aut aque aut
gutte q̄ aliq̄ in infinitū siccatibitur aut subtili
abitur et in elementū conuerteretur. Et ita dī
de granū mutato in vacuo quod nō dabitur pri
mū instās in quo mutatur graue simplex ad
missio casu ḡra argumenti. sed vltimū in quo
nō. quod nunq̄ in aliquo instanti mutabitur ali
quid in vacuo et nō datur primū instans in
quo mutatu in vacuo est in termino ad quez
quāuis etiā successive moueret graue sue na
ture dimissū in casu et mixtū successive mo
ueret. ¶ Sed forte contra hoc arguit. quod se
quitur quod aliqua erit velocitas infinita adeq̄te
in hora. qd concedendū est l̄z non per quāz
partē illius hore. ¶ Sed adhuc concluditur

Tractatus

q̄ aliqua referit q̄ nec p̄ tps nec p̄ instas erit
nec etiā p̄manens nec successiva. q̄ mutatio
q̄ mutabit̄ graue in vacuo. et in nu. lo. in
stanti erit. postq̄ nō dabit̄ p̄mū instans in
quo illud mutabit̄. et illud nec mutabit̄ per
tpe nec p̄ instans. ¶ Iō dī de virtute sermō
nis cōcedendo istud. Sed forte adhuc argui
tur q̄ corpus duz nō pōt applicari duro sic
q̄ ipm̄ tangat vtroq̄ manēte duro et appli
cando ip̄a p̄ modū iā dictū. q̄ si sic seq̄ q̄ so
ret possibile p̄fecte sphericū tāgere planū. p̄ns
falsum. q̄ vel tāgeret punctualiter aut sup̄fi
cialiter. aut corporaliter. nō vltimo mō. quia
cēt penetratio corpōz p̄ se exīstūm. nec scō
mō. q̄ illud sphericū nō foret p̄fecte sphericū.
nā si vtroq̄ existente altero p̄fecte sphericū al
tero p̄fecte plano foret p̄tactus sup̄ficialis ab
eodē centro punctuall ad circūferentiā nō so
rent oēs linee cōles. p̄ns est ip̄ossible. vel tri
angulus rectilincus haberet tres angulos in
equales duobus rectis. qd̄ est contra tertiaz
regulā p̄imi euclidis. p̄z p̄na. de tribus line
is ductis a dato centro illius sup̄ficies sphericū
ad tria puncta partis contacte. s. ad punctum
mediū et ad puncta extrema illius quarum
media foret minor. q̄ maior. angulo opponi
tur maior latus. Et si iste tres linee conce
duntur equales sequitur secunda pars. quia
causabit̄ angulos rectos super plano. ¶ Et
arguitur q̄ nō tangit ip̄um in puncto. q̄. a.
sphericū distat. a. b. plano. igitur. a. sphericū nō
tangit. b. planū. p̄z p̄na. et arguitur āns. quia
quelibet pars. a. sphericū distat. a. b. plano igitur
tur. et c. arguitur āns q̄ inter quālibet partē
a. sphericū et b. planū cadit aliqua distantia. igitur
tur et c. ¶ Item si aliqua pars a. sphericū tan
git. b. planū sequitur q̄ immediata erit aliqua
pars a. sphericū in. b. plano. igitur aliqua pars
est sine medio inter. a. et b. consequens falsū
q̄ quolibet est cum medio. ¶ Vel sic argui
tur. et breui⁹ si. a. tangit. b. igitur. a. et b. sunt
immediata. p̄ns falsum. q̄. a. et b. sunt cū ma
gno medio mediata. ¶ Itē ponat̄ ad imagi
nationē q̄ gescēte aere q̄ iā est circa. a. speri
cū. et b. planū s̄m se. et qd̄z sui desinat a. speri
cū eē. Itē arguit̄ sic. Ater iste aut est p̄fora
tus s̄m istā p̄te aut iñd. si nō sit p̄foratus. seq̄
tur q̄ nō tangebāt. a. sphericū. b. planū. q̄ aer
est cōtinuus s̄m istā partē. ¶ Nulla. n. pars ē

diuisa ab alia. si aut sit p̄foratus tūc lātera di
stant. et p̄ns. a. sup̄ficialiter tangebāt. b. qd̄
ē ip̄ossible. ¶ Itē ponat̄ q̄ datū sphericū au
geat ip̄o tū manente p̄fecte spherico cum alijs
ibi positis. ¶ Et arguitur tūc sic. Circūse
rentia maior circuli minus curuat̄ q̄ circūse
rentia minoris circuli. et minus distat a re
cto. tunc arguitur sic iñfinitū modicū distat
aliquis punctus a spherico ab aliquo puncto. b.
plani. et a. datū sphericū immediate post hoc
augebitur. igitur immediate post hoc tanget. a.
plus q̄ in vno puncto. vel minore⁹ illud spe
ricū. Et arguit̄ q̄ nō immediate post hoc tan
get. q̄ tanget minus q̄ iā tangat. ¶ Sed p̄
istis intelligendū est q̄ nullū corpus potest
e angere aliud corpus s̄m se et qd̄libet sui. ni
si penetratur ab isto corpore vel sit pars isti⁹
corpōis. vñ q̄z ps date forme tangit. a. mā
q̄ illa forma penetrat. qd̄z etiā corpus quāz
p̄te quātitatiuā sui tāgit. et iō i corpōib⁹ quoz
vnū ē totalr extra aliud nō ē possibile talis
tactus corpore⁹. tñ ē possibile tactus sup̄fici
alis vel punctualis sic intelligēdo q̄ ē possibile
vnū corpus cē alteri immediatū s̄m aliquā su
p̄ficiē. ita q̄ sup̄ficies vnus alteri sup̄ficiē cō
tignat s̄m planū. tactus etiā punctualis est
possibilis quoniescūq̄ duo corpōa aut sup
ficies due sic appropinquant. ita q̄ punctus
vnus sine medio ē ad punctū alterius saltez
exīstib⁹ ambobus i plano. vñ loquēdo de ta
ctu nālī vt distinguat̄ p̄tra tāgere q̄ ē sentire.
Ad hoc q̄ duo corpōa se tāgāt sufficit q̄ in
ter p̄ctū vni⁹. et aliqū p̄ctū alterius nō sit
interceptibile aliq̄d mediū nō mutato aliquo
istoz vel q̄ nulla sit minima linea aut distan
tia p̄ quā distat adeq̄te ps vni⁹ a p̄te alteri⁹.
¶ Capiendo aut tāgere p̄ sentire possibile ē
q̄ organū tactus tāgat obiectū ab eo distās.
¶ Ex q̄bus p̄z. q̄. a. in casu posito tangit. b.
et tangit totum. b. et tamen nullam partem
s̄m se et qd̄libz sui tangit. nec aliquam super
ficiem. tangit. q̄ illud non requiritur ad hoc
q̄. a. tangat. b. tangit tamen. a. magnā par
tem superficialem. b. et magnā partem. b.
q̄ quicquid tangit partem alienius tangit to
tum cuius est pars. Sicut qui videt partē ali
cuius rei videt totam illam rem cuius est ps
tamen. a. tangit. b. solum in puncto adequa
te. ¶ Et per hoc dicitur ad secundū negādo

De instanti

istam pñam inter quilibet partē. a. & b. ca-
dit aliq̄ distantia. Igit̄. a. distat a. b. Sicut in-
ter sortē tangentem manū platōis. & plato-
nez cadit multus aer. & tñ sor. tangit platōez
q̄uis multa distantia sit inter sortē & platōē
Ideo negatur etiam ista pñā. aliqua pars. a.
tāgit. b. igitur aliqua pars. a. est imediata. b.
seu sine medio ad. b. Nec sequitur ecōtra. a.
est imediatum. b. igitur. a. tangit. b. vt posito
q̄. a. & b. p̄ ymaginationem forent in vacuo
nō se tangentia. tunc esset verum q̄. a. est im-
mediatū. b. q̄ tñ nec tangit nec ab eo distat.
nec forent. tunc. a. & b. contigua. q̄ oīa tā cō-
tigua q̄ continua inuicem se tangunt. q̄uis
nō econtra. oīa se tangentia sunt contigua vel
continua. q̄ aliqua puncta possent esse im-
diata. & se tangentia s̄m veritatem vocabuli.
q̄uis nō sit possibile q̄ sint contigua vel con-
tinua. q̄. continua vel contigua sunt quoz vl-
tima sunt vnum vel simul. Et per hoc dī ad
aliud admissō casu q̄ aer nō remanet perfo-
ratus. sed in infinitum subtilis versus pun-
ctū piactus terminatus vsq̄ ad nō gradū p̄
funditatis vsus pūctū illū. Et hoc sufficit ad
hoc q̄ illa corpora tetigissent se. Ad aliam
formā negat ista pñā. p̄ q̄tūcūq̄ remissum
motū posset aliq̄ punctus. a. tangere aliq̄
punctū. b. quē nō tā tangit. & immediate post
hoc. a. spericū angebit motu quo puncta q̄
sunt versus cōt. cū fient p̄p̄inquo. a. igitur
immediate post hoc. a. tanget in multis pun-
ctis. b. Sicut etiā non seq̄. In quocūq̄ mo-
dico tpe p̄ infinite remissū motū pōt aliq̄ p̄
p̄portionalis b̄i? p̄mū p̄trāsire. & imedi-
ate post instās qd ē p̄is mouebit aliqd mo-
bile sup̄ aliq̄ pte p̄portionali vñformiter i cō-
tinuū & directū. igit̄ immediate post hoc istās
qd ē p̄is aliqd mobile p̄transibit aliq̄ partē
p̄portionalēz datī spaciū. sicut posito q̄ sup̄
prima pte p̄portionali incipiat moueri aliqd
mobile aliq̄ tr̄. vñlociter. & sup̄ scda aliud mo-
bile in duplo tardius. & sic in infinitū est aīis
vez & p̄is fallūz. hoc etiā p̄z i alio casu. vñ si
sit a. pedale. cui? prima ps p̄portionalis sit al-
ba. scda nigra. tertia alba. & sic vñtra. & pona-
tur. b. p̄tangēs ab extremo p̄mū mīnoz. p̄ce-
dendū ē q̄. b. tangit. a. nullā tñ p̄tez alba. nec
nigra tangit. Cūis tñ oppositū cēt si corpus
posset tāgere aliq̄s p̄tes adeq̄te. alienius cor-

poris p̄ se exstis. Et q̄uis poneret primam
ptē p̄portionalē rarefieri vsus. b. cōdesando
sequētes gescēte extrema sup̄ficie gr̄a argu-
mētū q̄l̄ istay p̄tū foret p̄pingo. b. q̄s saz sit.
sed nulla imediata. id nō seq̄ in infinitū mo-
dictū distat aliq̄ ps alba. a. b. & immediate post
hoc erit q̄libet ps alba p̄pingo. q̄s sit tā. igit̄
immediate post instans qd est p̄is. b. tāget ali-
quā p̄z alba sp̄ius. a. Dī igit̄ q̄ q̄uis id spe-
ricū augeret i infinitū si fieri posset. nūq̄ tñ
a. tanget istud planum. nisi in puncto adeq̄te
q̄uis nō possit manere spericū ip̄o facto infi-
nito. Et n. cōtradictio q̄ aliq̄ figura corpo-
rea vel sup̄ficialis. vt spera vel circulus aut
triangulus & b̄mōi sit infinita. q̄ oīs figura
termino vel terminis claudis. Sic etiā si spe-
ra diminuet in infinitū nūq̄ tāget plus vel
minus q̄ punctū. adeq̄te. ¶ Verū tñ q̄uis
aliq̄ distantia localis possit s̄m se & quodlibet
sui incipere p̄transiri nō tñ est sic p̄cedendūz
de lumine. aut quātitate in illis casib̄. vñ nō
est vez q̄ augeat vmbra in infinitū post. q̄
vmbra nō ē nisi lumē remissūz & diminutūz
vt dī primo p̄spectine. ¶ Verū tñ si lumino-
sum prius egisset p̄ spaciū infinitū nō infinite
intēsūz opacū sibi pūctū faceret vmbra infi-
nitā. i. p̄ infinitū spaciū radios incidentes im-
pediret. Et ita intelligenda est illa p̄positio p̄
spectina. ¶ Ipo alio dī q̄ in illo casu nullaz
quantitatē s̄m se & qdlibet sui incipit istud pe-
dale habere vel acq̄rere. ¶ Sed forte cōtra
illud qd in rñsione p̄supponit arguit. i. q̄
opacū iuxta luminosū positū efficiat vmbra
post se ip̄ediendo radios incidenter. q̄ capta
tur luminosum pedale. cui sit iuxta positum
opacū cubicū minus & augeat illud lumino-
sūz in prima parte. p̄portionali ad duplū ver-
sus sursum ad colūnarē figuram. & in secun-
da parte. p̄portionali ad quadruplū. & sic vl-
tra. & sequit̄ q̄ i fine date bore nulla erit vñ-
bra post illud corpus cubicū. q̄ infinite pro-
pinqua illi corpori opaco ex illa parte q̄ ponit̄
tur esse vmbra multiplicabitur radius incidē-
ter. q̄ sicut ps erit remotior. ita multiplica-
bit radiū p̄pinquius incidenter. ¶ Iō sequit̄
q̄ nulla vmbra in fine date bore erit post il-
lud opacū. ¶ Itē stat q̄ luminosum sit ita
modice potente q̄ ip̄m nō sufficiat multipli-
care lumen post opacū in infinitū enim mo-

dice potētie pōt esse luminosum. igit̃ illa pēlu
sio nō est generalit̃ vera. ¶ Sed p̃ isto dicē
q̃ l̃ istud luminosus. sit infinite longū nō tñ
segitur q̃ quelibet ps multiplicet radiū incidē
tē vsq̃ ppe istud corpus opacū. q̃: for̃ sañ ali
que ptes sūt tam modice potētie q̃ ad tantā
distantiā nequeūt radios multiplicare nec p̃r
esse q̃ quelibet ps agat ad tantā distantīā nisi
ponat̃ q̃ quelibet ps sit potētie infinite ⁊ ha
beat in se lucē infinitā in potentia. Et si pona
tur illud admittit̃ gr̃a argumētū. ⁊ pceditur
q̃ post illud opacū nulla est vmbra. q̃: ṽm
bra ē lumē reflexū ⁊ remissū. ibi aut̃ nō so
ret lumē remissū. sed infinite intensum ab in
finitis p̃tibus infinite potētie multiplicatū. p
positio aut̃ ista q̃ opacū iuxta positū lumino
so vmbra modo dicto efficit̃. est vera de lu
minoso finite potētie p̃ totum. ¶ Et si p̃tra
illud arguit̃ sic. pōt esse q̃ aliqd̃ tale infinite
potētie esset solum finite intensum. igit̃ pōt
esse q̃ tale lumen multiplicatum ab eo sit so
lum finite intensus. igit̃ cū nullus sit radius
simul cū alio p̃pēdiculariter incidēt ad aliquē
punctū istius corporis. aliter enī parallele cō
currerēt. erit posē q̃ post illud cubicū rema
neat totale lumen in aliqua pte remissum ⁊
reflexus. ⁊ p̃ p̃tis q̃ ibi remaneat vmbra ⁊
hoc totū est. q̃: illud agens nō agit vltra gra
dum p̃p̃riū. Sed huic dī q̃ si luminosum
infinite potētie p̃ totū sit in medio suscepti
no luminis cū aliis p̃tibus post illud opacū
nulla erit vmbra. sed erit lumen intensum infi
nite. ¶ Et cū arguitur q̃ nō. q̃: nō agit vltra
gradū p̃p̃riū. Dicē q̃ agens multipliciter
pōt agere vltra gradū p̃p̃riū. vel q̃ agit ac
tione reflexa sicut in p̃posito. Vel q̃ agit q̃
litate sp̃e differentem. sicut est generatione
sūmī coloris sine saporis generati a primis q̃
litate remissis. Et in p̃posito ē est verus
q̃ agit q̃litate sp̃e differentē a qualitate agēte
q̃ lux specificē differt a lumine. tota tñ cā tā
te intensiōis est reflexio in illo casu. ¶ Item
aliqud̃ pōt agere vltra gradū p̃p̃riū istius q̃
litate quā h̃z ⁊ vniuoce puta q̃n̄ aliqd̃ est vl
tra suā p̃p̃riā nām. sicut est de aqua calefacta
reducente se ad frigiditātē ⁊ in sibi similit̃ agē
te. ⁊ sicut ē hic. ita d̃ multis aliis. Ad aliā for
mā dī negando pēdonem. p̃supponit̃. n. lu
minosum includere opacū intra sp̃am actiui

tatis sue. ¶ Ad aristotē. ⁊ auerō. dī primo q̃
experimētū illud de lapidibus cōp̃licatis in
aqua positis nō pbat. q̃: lapides illi pōt esse
humidi multiplici rōne. ¶ Primo forte. q̃: illi
lapides nō sūt inuicē bene cōp̃licati. Et da
to ē q̃ essent bene cōp̃licati stat ipsos eē hu
midos nō solum ad ptem cōtactam sed et ad
ptes centrales. Sicut. n. corpus pōt calefieri
ad ptes cētrales sine eius scissione ⁊ aeris me
diatione. ita cōtingit hic humiditatē generari
ad ptes intrinsecas cum humiditas eque be
ne agat sp̃ialiter sicut aliqua alia qualitas.

¶ Et cū arguitur auctoritate auerōys q̃ da
ref̃ vacuū. aut motus in instāti. Dī q̃ neu
trū segitur. sed bene verū est q̃ aer circūstās
velocitate infinita mouebit̃ sicut prius osten
debatur. Et sic nūc de ista materia sufficiat.

¶ Explicit logica subtilissimī logici magistri
Petri mantuanī accuratissimē emēdata. per
eximīū artū doctore mag̃m Joānem ma
riam Adapellum Vincētinum.

¶ Illis stris philosophi ⁊ medici Appollina
ris Offredi cremonēsis de primo ⁊ vltimo i
stanti in defensionē cōis op̃inōis aduersus
Petrum Adantuanum feliciter incipit.

Capitulum

Incipit natu

raliter ⁊c. ¶ Primo mag̃ notan
ter dicit nālter loquētes. q̃: sup
nāl̃ ⁊ p̃ potētiā diuināz posset

mā fm se ⁊ q̃libet sui creari. sicut ē in crea
tione mūdi deus creauit sūl mūdi māz ⁊ ei
formā sbales. Dicit et fm se ⁊ q̃libet sui. q̃
l̃z cōpositū incipiat vl̃ definat eē fm se totū
cathegorematicē nō tñ definit eē fm q̃libet
sui. q̃: nō definit eē fm eius māz. cū mā nul
lo mō definit eē. ¶ P̃dōt igit̃ argui sup̃pō sic
oē q̃d est. aut est mā aut forma subalis vl̃ ac
cidētalis aut cōpositū ex mā ⁊ forma subitā
tiatī. sed mā nō pōt nāl̃r incipere vl̃ definere
esse cū sit nāl̃ter eterna ingēnita ⁊ incorrupti
bilis. Et p̃ idē nullū cōpositū pōt fm q̃libz
sui incipere vel definere esse. pp̃ eius materiā
sequit̃ igit̃ q̃ sola forma est h̃mōi q̃ pōt ⁊c.
¶ Argui tñ alias q̃ aliqua mā pōt definere
esse fm se ⁊ q̃libet sui. Ut sit. a. mā aque in

quā successiue introducitur forma ignis. et pñr
successiue corrūpet forma aque aut desinet eē
nā q̄ cito in aliqua pte erit forma ignis et in
alīa forma aque nō amplius erit. a. mā. q̄ si
sic. g. a. mā erit mā vna. et pñs p̄tinua qd
repugnat casui. eo q̄ forme erūt discontinue
sō et mā p̄ idē af. q̄ s̄z qdlibet sui desinet esse
q̄ si aliqua ps remanebit sit. b. et sequitur ex
casu q̄ pñs forma ignis introduce in pte
ppinquā. b. q̄ remota. et pñs aliqñ in aliq
pte. b. erit forma ignis. et in alīa forma aque
et tñc fiat argumētū vt prius. Et p̄ idē ar
gueretur q̄ ipsa ēt fm se et qdlibet sui incipit
esse. incipit enī esse in fine gñatōis totius for
me ignis. et sic de q̄libet pte argueretur.

¶ Rñderetur pcedēdo q̄ argumētū pbat s̄z
hoc nō est p̄tra intētiōez magrī. q̄ vult qd
mā nō pōt definere esse fm se et qdlibz sui.
sic vt nihil eius remaneat post eius desitiōē
nec sic incipere esse fm se et qdlibz sui vt nihil
eius fuerit añ eius inceptiōē aut p̄tuz suaz.

¶ Cōsidera p̄mū eius correlariū. si aliqd
ens nāle incipit vel desinit esse hoc est q̄ ei
forma vel incipit desinit esse. **¶** P̄mo notanē
loq̄tur p̄ditionalr. nā fm eū multa s̄t h̄mōi
q̄ nō incipiūt nec desinūt esse sicut hō. vt in
fra apparebit. **¶** Scdo p̄ ens nāle intelligit
cōpositū ex mā et forma et sic forma subalis
vel accēdētis nō erit ens nāle. aliqñ falsum
eēt dictū suū. q̄ forma nō incipit eē eo q̄ sua
forma incipiat esse. Veritas aut correlariū p̄z
postq̄ mā nō pōt incipere vel desinere esse.

¶ Alias tñ argui p̄tra correlariū. q̄ for. aliqñ
desinet esse et tñ eius forma subalis nūq̄ de
sinet esse. tenendo aīam intellectiua a mā pos
se separi et p̄petuo pmanere. **¶** Rñdi q̄ d̄z
limitari correlariū. q̄ si aliqd ens nāle desinit
esse. hoc est q̄ eius forma desinit esse. aut sal
tem separatur a mā. Et hec rñsio est vera. sed
nō ad mētem eius. **¶** Alter rñdi q̄ for. non
desinit esse nec desinet. et hoc colligitur ex
verbis eius infra. eo q̄ ille binarius ex. a. mā
et. b. forma for. nūq̄ desinet eē. et ille binari
est for. ergo et c. **¶** Hec rñsio est ad mentem
eius. q̄ aut ille binarius non desinit nec desi
net esse. p̄z postq̄ tam. a. materia q̄. b. aīa p
petue erunt. **¶** Argui tñ alias p̄tra rñsionē il
lā et pbabam q̄ for. desinit esse. Simul in p̄i
mo nō esse. b. forme in. a. mā vel eius parte.

ita vt nunc. p̄mo nullā ptem a materie ifor
mat. sed immediate ante hoc in aliquo instanti
informabat aliquā et arguitur sic for. in instā
ti p̄ti nō est. et immediate ante hoc fuit in ali
quo instanti. q̄ ille binarius immediate añ hoc
fuit in aliquo instanti. ergo for. desinit esse.

¶ Argui etiā alias q̄ est pōte for. incipere eē
Sit nunc vitiū nō esse. b. forma in aliq par
te a materie. et sequitur q̄ for. incipit esse. pba
tur. q̄ for. i instāti p̄ti nō est et immediate post
istās p̄ns erit i aliquo instāti. ergo for. incipit eē
maior p̄z. et minor pbatur. q̄ ille binarius i
mediate. post hoc erit. demōstratis a. materia
et b. forma. et ille binarius erit for. ergo et c. p̄ia
p̄z fm eum. et assumptū est notum in casu.

¶ Vel posset argui vt prius. hoc incipit esse.
ergo for. incipit esse. a. cōuertibili ad cōueri
bile. et assumptū af. vt prius. **¶** Cōsidera se
cūdam suppositionem cōtra quā argui alias
supposito q̄ dentur minima nālia. et q̄ ex. b.
aqua generet. a. ignis. et q̄ sum mus gradus
caliditatis et siccitatis aliqñ erit introductus
aliqua certa parte materie m̄ori minimo na
turali anteq̄ in ista sit forma subalis ignis qd
satis pōte videt. aut saltem dispōnes q̄litati
ue sufficientes inducere formā ignis et abice
re formā aque erūt in illa parte. et patet q̄ in
illa parte nō erit forma ignis. s̄z forma aque
cum materia non possit stare sine forma. Et
tñ in illa parte nō est dispositio cōueniens for
me aque. hoc est argumētum. Angeli i suo
de maxima et minima materia. **¶** Dixi huic
argumēto alias p̄mo q̄ fm. Ad. nō admittit
dari minima nālia. imo manifeste infra
tenebit oppositū. **¶** Dixi scdo q̄ illo admissō
augmentū pbat vt etiā concedit angelus. sed
correlariū est limitādum de forma substan
tiali tota que nō est ps alterius. **¶** Cōsidera
tertiā suppositionē qd agēs naturale veloci et c.

¶ Argui alias de luminoso agente luminis
latitudinem vniformiter difformem a gradu
vt octo vsq̄ ad non gradum p pedalem di
stāciam. et duplex eius potētia ita vt eandē
latitudinē agat p bipedalem distāciam. i. in
gradu nō intendatur nec remittat. et sequit
q̄ vbi erat nō gradus. pducet d nouo lumē
vt. iiii. ad nullū tñ punctū citra pducet lumē
vt. iiii. imo vt p̄z in tractatu de luminositate de
nouo pducet latitudinē vniformiter difformē

in omnibus punctis passis omnes dispositiones facientes pro forma inducenda. & per omnes equae cito forma inducet in partes remotas sicut appropinquat. Apparet mihi quod argumenta probent veritatem adhuc non tenendo minima naturalia. quod tenendo illa non est dubium quod forma minimi naturalis in quibus partem fit inducit. Sed conelariū est ut plurimum vel quod si super verum rarissime enim aut forte nunquam sic reperit de facto euenire sicut in casibus illis ponit. Ad argumenta sua. Ad primum dicit sicut dicit ratio ibi posita. Ad replicationem contra rationem dicit negando primam. imo potius ex illo ante appetit concludendum nisi si forte littera sit corrupta. Ad finem dicit quod in casibus meis si presuppono dari minima naturalia. nec dico dari minimum ignem tamen quod illud est probabile. & vnde de mente Aristotelis ideo descenditur. Et primum dicit quod dato minimo igne & ipso divisio in duas medietates statim converteretur in naturam continentis. & primum subiecto in quolibet partem sue materiae acquireret forma subalternis filis forme medii continentis & subito acquireret dispositiones facientes pro illa forma. Videt ibi velle nisi littera sit corrupta quod nullum elin posset stare sub tam modica quantitate sicut ignis cuius oppositum apparet rationabile eo quod sicut elementum naturaliter est densius. ita naturaliter vnde posse per se stare sub minori quantitate. & sicut elementa in toto vniuerso sibi determinant minorem molem quo ad totam eorum molem. ita et naturaliter sibi limitant minorem quantitate. & sub minori stare possunt per se. Ex his infero contra. Ad quod contraria sequentia de forma inaiati generanda vel consequenda & primum de inaiato generando vel corruptendo sic conditionaliter posita non sunt vera. sed absolute posita sunt vera. pro maiori parte vel quasi semper. Idem est de de sequentibus conelariis quo ad animam vegetatiuam siue animam plantae. sunt enim ut plurimum vera absolute posita. sed conditionaliter non. quod conditionalis vera est. propositio necessaria. Vnde tamen cum Ad. ibi incidenter dicit quod ad generationem vniuersae forme sequitur corruptio alterius si prece-dens extensa erit. hoc forte dicit quod praeter introductionem anime in materia hominis fit inductione forme particularis ut forme substantiae carnis ossis & similis. & tamen praecedens non corrumpitur. Sed idem diceret aliquis dicendum videtur de forma animae. scilicet animae. & formis membrorum eius

part
nervat
oport
sed si
correl
primu
supple
ide se
ver
falsu
pot si
gener
minu
qui v
asini
ado
qua
cessa
quasi
q sol
bus t
ra cu
qua n
nima
posse
a. cali
forma
teria f
vbi di
reti in
gumer
mater
induci
dus ca
parten
tia. age
ergo v
situm
fible v
arguit
potest
sive t
te inti
gat q
dus c
ctum
le ex
cun
fic o

particularibus. Vel melius hoc dic ppter generationem forme cadaueris ex homine. nō enī oportet aīam intellectūā preexistēte cōrūpi sed sufficit eā a materia separari. ¶ De aliis conelariis quo ad aīam sensitīuā conelarium prīmū ē vey. vey plurimū. et hoc supposito vt suppoit q nō dent īnīma naturalia. ¶ Per idē scdm est vey plurimū vey. tertiū aut esset vey apud ipsū. sed penes aliā opīonez oīo falsū. Cōsidera tñ cū dicit q forma aīni nō pōt sub maiorī vel minorī quāritate stare q̄ generari. lz de minorī videat vey nō tenēdo mīnima naturalia. nō tñ sic vī de maiorī. nō enī verisimile ē sub tanta quāritate posse formā aīni generari sub quanta stare pōt in fine sue adolescentie. ¶ Cōsidera vterius p̄clusionē quā ponit de aīa intellectīua. ipsa enī nō ē necessaria vt in similibus p̄dici lz vey plurimū et quasi semp vera. Et ad p̄bationē sūr dicitur q solum est vey plurimū vera vt in p̄cedentibus dictū est. ¶ Ad aliā p̄bationē cōsidera cū ponit casū q. a. sit maxima caliditas cū qua nō pōt introduci forma humana et mīnima cūq̄ nō pōt stare forma datī seminis. nō ē possibile illud qz tūc qñ in aliquo puncto esset a. caliditas. in illo nō esset forma humana nec forma datī seminis preexistētis. et sic eēt materia sine forma. ¶ Forte littera est corrupta et vbi dicit et mīnima et c. d. dicere. vī. et sic cor recti in libro meo. ¶ Sed vterius ad vim argumenti cōcedit esse possibile q in certa pte materie fm se et quodlibet sui incipiat subito induci aīna humana. et consequēter qz gradus caliditatis. vt. iiii. incipit induci in quālibz partem illius materie. et negatur consequentia. agens est p̄pinqus vni parti q̄ alteri. ergo velocius agit in propinquam. qz oppositum consequentis cum antecedente est possibile vt satis declaratum est supra. Et cum arguitur de actione ab intrinseco. Dicitur qz potest hoc fieri sine materia illa sit vniiformis siue difformis. dūmodo concurrentibus agēte intrinseco et extrinseco simul. taliter contingat qz in eodem instanti erit introductus gradus caliditatis vt quattuor in quēmlibet punctum illius partis. quod satis videtur possibile ex superius dictis. Et per idē patet ad secundam partem cōclusionis qz lz vey plurimū sic contingat non tamen est vniuersaliter ve-

ra aut necessaria. Et consequenter possibile est aut contingit. lz rarissime vt in certaz partem materie subito inducatur forma cadaueris. et negatur vterius p̄ia cūz insert quod tūc forma cadaueris crearet. non enim p̄ducet nisi in materia p̄supposita. Vera autē creatio est cum nō solum forma fm se et qd libet sui in certa materia produci. sed vterius requiritur illam p̄duci sine materia aut materia eius subito p̄duci. p hoc patet sequentia conelaria. nō enī sunt necessaria. sed solūz vey plurimū contingentia. vt satis patet ex p̄dictis. Dicit autem notanter posito q nō prius. creetur q̄ materia informet. propter quosdam theologos tenentes aīnam humanam per instans prius creari q̄ materia informare. Et per idē ad vltimum conelarium in fine capituli dicitur nō eē necessariū. lz p maiorī parte verum. Cap. 2

Trascōm capi

tulum videlicet. Scire oportet et c. considera diligenter. Et primo suppositiones. ¶ Prima nāqz suppositio et secunda sunt limitate penes cōmunem opīonez. p̄sertim bentysberi vt infra dicitur in responsionibus ad argumenta sua. ¶ Negat itaqz pmo illud qd pmo concludit ex p̄missis siue conclusio siue conelarium fuerit vel vltima suppositio videlicet qz nūl quod produceretur prius produceretur q̄ erit productum. Et consequenter dicitur qz res permanens successiue producenda sicut quantitas vel q̄litas permanēs prius produceretur q̄ erit producta. quia in fine temporis siue productionis habebit primum esse productum. sed in toto tempore ante finem produceretur. ¶ Ad rationes in oppositum dicitur sicut illic. Respondetur qz vbi quantitas pedalis gratia exempli que deberet a solo. acquiri in hora non remanebit in fine. nec aliquid eius. quantitas pedalis non produceretur nec acquiritur. sed quēlibet mīnor produceretur. ¶ Similiter dicitur ad alios casus. posito qz quando produceretur secunda medietas illius quantitatis cōrūpetur prima. aut quādo produceretur secunda pars proportionalis cōrūpetur prima. et secunda cōrūpetur qñ p̄ducel itia. et sic i finitū. ¶ Et eodē mō dī

o de p̄trāsitione spaciū. In oibz. n. illis cau-
sibus. vt illic dī nō acquireretur illa quantitas
nec illud totū spaciū p̄transibit. vt dicit h̄e
n̄sber in sophismate illo. oīs homo qui est al-
bus currit. Et p̄nter cōcederetur q̄ quolibz
pars proportionalis. a. q̄tatis s̄z h̄ac dione
acq̄ret. ⁊ tñ. a. quātitas nō acq̄retur. Sed in
p̄mo casu dī q̄ p̄ma mediētas acquireretur
sc̄da autem nō. ¶ Ad replicationē in opposi-
tum admissō casu de sor. ⁊ platone dī negan-
do illam p̄iam sor. ⁊ plato p̄ totā illā horā
angebuntur ab equali proportionē ⁊ aptitu-
dine ad agendum ⁊ vniformiter ⁊ eque ve-
lociter. ergo sor. ⁊ pla. equales quātitates ac-
quirent. fundatur enim argumentum sup̄
suppositionē p̄ma que dī sic limitari. Si ali-
qua agentia agent per equale tempus a pro-
portionibus ⁊ aptitudinibus ad agēdū equa-
libz ceteris paribus neutrum eorū maiore
producet effectū q̄ reliquū. sed in p̄posito ce-
tera nō sūt paria. cū quantitas sor. nō rema-
nebit in fine ⁊ quantitas platonis sic. Simili-
ter dices si plato remaneret ⁊ sor. nō. ¶ Uel
pōt limitari sic. neutriū illoz in aliqua p̄porti-
one maiore effectū p̄ducat q̄ reliquū impedi-
mento deducto. ⁊ sic erit in p̄posito nostro.
q̄uis enim plato maiore quantitatē acquireret
q̄ sor. q̄ acquireret pedalē. sor. vero nō s̄z quā-
libet minore pedalē. in nulla tñ p̄portionē ma-
iore acq̄ret plato q̄ sor. ¶ Dico notanter de-
ducto impedimēto. q̄ vbi. a. mobile mouere-
tur eque velociter sicut. b. in hora. sed. a. per
se moueatur versus orēs. ⁊ p̄ accis versus
occidens. sicut de eo qd̄ mouet in naui p̄tra-
mota. p̄tingeret. b. pertransire maius spaciū
q̄. a. p̄pter impedimentū qd̄ accidit. a. ⁊ nō
b. ¶ Securins ē tamen limitare cū ly ceteris
paribus. ¶ Der idē r̄idetur ad secundā re-
plicationē negādo illā p̄iam sor. per totam il-
lam horā mouebit vniformiter ⁊ eque velo-
citer. ergo tñ pertrāsibit in secūda medieta-
te sicut in p̄ma. fundat enī sup̄ secūda sup-
positionē que dī sic limitari. per oēs motus
vniformes ⁊ eque veloces. s. eiusdem speciei
in equali tempore ceteris paribus equales ac-
quirentur effectus. hic autē cetera non sūt pa-
ria. ¶ Aut sic limitabit equales p̄ducentē vī
sunt apti p̄duci effectus. ⁊ sic est v̄z in p̄po-
sito. s̄z enī nō equales effectus acquirerentur a
sor. ⁊ platōe. tñ sūt apti acquiri p̄ illos mot⁹

⁊ acgrerent quocūq̄ alio deducto. ¶ Ad ali-
am vero rōnem dicat negādo cōsequentiam
q̄ tūc nullū successiui erit vel p̄ducat. aliud
enī dicendū ē de re successiua. aliud de re per-
manēte q̄uis enī res p̄manēs successiue p̄du-
catur. ad esse tñ sui requirit illā eē simul s̄m
quamlibet sui par ē in aliquo instanti. ⁊ p̄ cō-
sequens idē requiritur ad hoc q̄ acquireretur
vel erit acquisita. nō sic autem de re successi-
ua cuius partes continue de sui natura corū
pūtur ⁊ alie continue generātur. quare ratio
nō p̄cludit. ¶ Ad aliā replicationē r̄idet q̄
illa pedalīs quātitas nō erit motus augmen-
tationis. q̄ nunq̄ est nec erit actus augmen-
tabilis inquantū augmentabile. q̄ nunq̄ erit
⁊ p̄ p̄is nulla erit totalis quātitas q̄ acq̄retur
p̄ totā horā. q̄ nulla erit maxima q̄ sic. sed pe-
dalīs erit minima q̄ nō. vt dicit h̄e utis. loco
allegato. Sed p̄cedit q̄ p̄ quolz instāti hore
quātitatē q̄ tūc erit. erit augmentatio. Et p̄r
dī q̄ accipiendo motū p̄ motu s̄m māz nul-
lus motus adeq̄te erit in illa hora. Sed acci-
piendo motū p̄ motu s̄m forma s̄xta mo-
dū loquendi. d̄uer. tercio physicoz. dī q̄ ali-
qs motus adeq̄te durabit p̄ horā. ⁊ illi non
considebit aliqs terminus adeq̄tus. sed infi-
niti termini considebunt tanq̄ adeq̄ti infini-
taz partū illius motus. ⁊ p̄nter nulla quātī-
tas erit iste motus. sed ille motus est vel erit
de predicamento passionis. ⁊ nullus talis est
quantitas. ¶ Et cū arguitur q̄ saltez ille mo-
tus distinctus a qualibet quātitate ⁊ qui ade-
quate durabit per horam non prius produ-
cetur q̄ erit productum. concederem. Et cū
arguitur q̄ similiter dicendum est de quali-
bet re alia successiue producenda. negatur cō-
sequentia ⁊ similitudo. Aliud enim est de re
successiua. aliud de re permanente successiue
producenda vt prius dicebatur. ¶ Ad aliam
replicationem cum arguitur de. a. ⁊. b. pas-
sis non coloratis ⁊. d. e. agentibus. quorū. d.
remaneat in fine hore. e. vero non. Dicitur
qd̄ siue ille acquisitiones albedinum erunt
vniformes siue diffomes q̄ albedo taz. a. q̄
b. remanebit in fine hore. ⁊ respectu vtrū q̄
eadem vel similis erit maxima albedo in fi-
ne hore quam vtrūq̄ illorū habebit. licet
enim de eo quod recipit albedinem dece-
ret. si nō remanet q̄ nulla erit maxima ⁊ c.
non tamen inuenio eu m sic dicere de agen-

te. nec rōnabiliter dicere posset. stantibus enī
 .a. b. in fine hore respectu vtriusq; est verum
 dicere i. a. ē vna albedo totalis et similiter in
 b. Et p̄ter dī q̄ illa albedo in. b. pducit ab
 .e. agente in tota illa hora et in fine erit pduc-
 ta. p tunc tñ a nullo agente habebit esse pro-
 ductum. q; l3 pducit requirit p̄ntiam agentis
 tñ pducta esse nō necessario requirit p̄ntiaz agē-
 tis. ¶ Sed cū vterius ponitur q. b. passum
 simul cū .e. agente desinet esse. p̄ter dī q̄ in
 fine nō erit aliqua albedo totalis acq̄sita ma-
 xime tenendo q̄ ad defitionez cōpositi et ei⁹
 variationē sequatur defitio et variatio accidē-
 tium. et sic nulla totalis albedo adequate ac-
 quiretur in hora. nec aliqua erit total adeq̄te
 acq̄sita i fine hore. et hoc respectu. e. agētis et
 b. passi. sed respectu. d. et a. aliqua talis ade-
 quate erit in hora. ¶ Ad aliam replicationez
 negatur vtraz conclusio et cōceditur in casu
 ab eo posito. q̄ cum taliter erit intensa calidi-
 tas. a. vt habet p̄portionē duplam supra. b.
 q̄ pro tunc ager. a. in. b. a. p̄portionē dupla
 et p̄ter tunc illa erit maxima p̄portio fin-
 quā ager. et velocitas ab ea pueniēs. erit ma-
 xima et c. Et si illa caliditas erit vt. iiii. gratia
 exēpli pcedit q. c. caliditas vt. iiii. p tunc ager
 Et cum inferitur ergo ante hoc agebat. nega-
 tur p̄ntia. nec est regula aliqua q̄ quicqd̄ suc-
 cessiue agit prius agebat. Et negatur vteri⁹
 illa similitudo et p̄ntia. omne qd̄ mouet prius
 mouebatur ergo. Dico. n. q̄ l3 de aliquo agē-
 te successiue verificet. presertim de agēte p̄-
 cipali. q̄ cum sit actio successiua prius aliquo
 agente fiebat actio. nō tñ sic o3 esse de agente
 instrale. nunc aut caliditas est agens instrale.
 ignis aut gratia exēpli. vel eius forma est
 agēs principale. et iō in casu p̄dicto sequit q̄
 ante datū instās aliqd̄ agens prius agebat in
 b. videlz a. vel simile. sed hoc nō sequitur de ca-
 liditate. Ex quo p3 nō p̄batur p̄ntia p̄ntionez
 d. enī in casu illo nō agit velocius a. imo agit
 eque velociter et a p̄portionē dupla. ¶ Ex
 eodem p3 ad sequentē p̄ntionem que negat
 et p̄ter dī q̄ cum. a. incipiet moueri veloci-
 tate. d. v3. vt q̄tuor gratia exēpli poterit con-
 tinuare motum suū s̄m illum gradū veloci-
 tas. et p̄nt dabit p̄ntiū instans. in quo mo-
 uebit velocitate. d. et dabit maxima p̄portio
 maxima velocitas qua p tunc mouebitur.

¶ Posset etiam aligs cauillare p̄tra. Ad. qm
 vult q. c. caliditas nō prius fuit imo s̄m ei
 prius fuit in tpe. l3 in nullo instati prius. Ad.
 pcederet. et iō p̄tra alios conat cōcludere q̄
 .c. fuit ante illud instans. sicut ante illud pduc-
 cebatur. ¶ Ego vero replico cōtra r̄siones
 illas. et pono agens principale intendi in po-
 tētia. aut nō esse p̄ntiue idem. vt si successiue
 forma ignis generet. et sicut successiue gene-
 rat. ita successiue agat. et s̄m q̄ p̄ntiue ē plus
 de forma ignis. ita ē maioris potētie ad agē-
 dū i. b. et finis nūc in medio instati. i quo for-
 ma ignis que p tunc repitur l3 p̄portionē du-
 pla ad. b. et patz tūc q̄ illa forma p tunc nō
 ager aliter prius egisset. hoc aut est falsum. q̄
 nō prius fuit. ¶ Ex quo infero p̄portionem
 duplā nō esse maximā. neq; aliam minorem
 duplam. quare et c. nisi vellemus dicere sicut.
 Ad. infra q̄ imo prius fuit. l3 in nullo instati
 prius. ¶ Uidet mibi tenendo r̄sionez cōez
 eadē dicēdū q̄ ē de agēte p̄cipali. nō o3 q̄
 agit prius agebat. sed bene seq̄ q̄ vel ipm
 vel aliqd̄ eius prius agebat. et tunc esset ver⁹
 ¶ Cōsidera vterius qualiter p̄banda est se-
 quens p̄lo. s. q̄ntenderet motum suū. et tñ
 nec per tps. nec p̄ instans intenderet motum
 suū. ¶ Credo q̄ velit hoc modo p̄bare. si
 finis in illo instanti esset verum dicere. a. in-
 tendit motum suū et nō per tps. q̄ tñ instās
 duraret p tps. nec per instans. q̄ tunc in illo
 instanti hēret aliquem gradū motus quem
 prius nō hēbat. qd̄ tñ est manifeste falsū vt
 ex p̄dictis p3. ¶ Nunc aut p3 r̄sio ex dēis
 q̄ cōcedendum est q̄. a. in illo instanti l3 ali-
 quem gradum motus gratia exēpli vt q̄t-
 tuor quē prius nō hēbat et ille gradus est nū-
 per acq̄situs. ¶ Et p̄ idem p3 ad aliam p̄lo-
 nē q̄. a. velocius mouebit q̄ nūc. et in nulla
 p̄portionē velocius. q̄ debet sic p̄batur. p̄mo
 mouebitur velocius. eo q̄ intendet eius mo-
 tum cōtinue. et in nulla p̄portionē velocius.
 eo q̄ immediate post hoc mouebitur velocita-
 te. vt q̄tuor nunc aut mouet qualibet infre
 quattuor nulla est p̄portio. ¶ Diceret. n. q̄
 nūc mouetur velocitate vt. iiii. sicut quelibet
 infra quattuor mouebit. argumētum. igitur
 super falso fundatur. ¶ Aliter dicendo s̄m
 Ad. p̄batur conclusio. q̄ immediate post hoc
 mouebitur velocius q̄ nūc. eo q̄ nūc non

mouebitur. vt. iiii. sed immediate post sic. qua-
 re immediate post hoc intēdet motū. et nō p in-
 stans tū vt p3. q. instās immediatē instanti
 Nec p tps. q. in toto tpe sequēti mouebitur
 vniiformiter. vt. iiii. et Et p idem pbatur fa-
 cōclusio. Adodo p3 ex dictis fundamentum
 eius deficere. ¶ Considerādum preterea cir-
 ca conclusiones que sequūtur fm eū q3 vide-
 tur sibi sufficiētē ex dictis pbasse. q3uis enīz
 fm eius opīnionem pcederēt. tñ nō oīo s3
 eōem opīnionem. ¶ Uide tñ primā que. q3
 particularis est de virtute sermonis. et fm
 eōem opīnionē cōcederet l3 nō ad intellectū
 eius. Dicit enī aliqd successiue pducendū
 erit qd in nullo instanti erit. hoc. n. verum ē
 de tempore. et motu que sunt res successiue
 nō tñ verum est fm eōem opīnionem de re
 permanente successiue pducenda. puta quā-
 pte qualitate. et. de quibus ipse intelligit.
 ¶ Correlaria vero sequentia qualiter verifi-
 cari debent fm eum satis liquet. ideo hic i o
 extēdo calamum. ¶ Considera tñ cōclusiōes
 quas postea dicit tenendas. q3 prima videt
 contra ipsum in sequētibz. q3 dicit q3 for.
 nunq3 incipit esse. eo q3 ille binarius nō inci-
 piet esse. demonstratis mā et aīa intellectiua
 for. ¶ Similiter q3 idem binarius nunq3 de-
 finet esse. for. nunq3 desinet esse. et tñ for. erit
 in aliquo instanti. q3 nunc nō est in aliquo in-
 stanti. ¶ Considera postea rāsiōes ad pēlo-
 nes quas adducit ptra se pbationes earum
 ¶ Prima pbat facilliter. q3 si for. erit in fine
 hore et in nullo instāti ante finem hore finis
 hore erit primū esse sui. et tñ for. erit in tota
 ora ante finem hore. ergo et. ¶ Et p idem
 arguit q3 incipiet esse postq3 fuerit. q3 in fine
 hore incipiet esse. eo q3 tunc erit. et nō imedia-
 te ante in aliquo instanti erit. et tñ prius erit
 videlicet immediate ante finem hore. ergo inci-
 piet esse postq3 fuerit. ¶ Tertiu vō sic pbat
 augeat for. vsq3 ad finem hore et sit in instāti
 medio pedalis. tunc arguitur q3 in instāti me-
 dio nō erit maior q3 ante. q3 in instanti medio
 nō erit maior q3 pedalis. et immediate ante erit
 pedalis. ergo. ¶ Ad prima duo. Ad. rīdet
 l3 breuiter et succinte. Ad tertiu vero nō ap-
 paret rāsiō. sed mihi videt cōcedendū esse
 tertiu fm eū. sicut et duo precedentia. ¶ Cō-
 sidera vltērius q3 dicit de rōnalibus. dicit. n.

q3 nullus hoīs dabitur primū. sed cuiuslibet
 hominis qui aliqd incipiet esse dabitur vlti-
 mu qd nō. Adagiter nō se declarat. ¶ S3
 primū sic pbatur. Si datur primū esse for.
 sit. ergo for. nunc primo in. a. instāti. et argui-
 tur sic. for. prius fuit in aliquo instanti. ergo a
 instans. nō est primum esse ipsius. assumptū
 pbatur sic. Iste binarius ante hoc fuit in ali-
 quo instāti. et iste binarius est for. vel fuit for.
 ergo for. fuit aī hoc in aliquo instanti assum-
 ptum p3. eo q3 hec anima anteq3 informaret
 hanc mān for. prius informabat prem. et p
 prius prius fuit. et hec materia et fuit prius in ali-
 quo instanti. ergo ille binarius et fuit prius in ali-
 quo instanti. ergo ille binarius. ¶ Secundū
 pbat q3 postq3 hec anima p prem ante pte
 introducet in hanc māz dabit vltimū in quo
 nō erit in aliqua pte materie et per prius dabi-
 tur vltimum nō esse huius anime. qū enīz in-
 cipiet induci hec anima in aliquam prem ma-
 terie. tunc hec aīa nō erit. sed immediate post
 erit in aliquo instanti. ergo et ideo erit vltimū
 nō esse for. Si enim for. dicat aggregatū ex
 a. forma et b. materia. tunc in illo instanti ille
 binarius non erit. q3 tunc hec anima nō erit
 et immediate p3 illud iste binarius erit i aliquo
 instanti. ergo tunc erit vltimum non esse illi
 binarii. Et per ideo erit vltimū nō ēē for. eo
 q3 for. tūc nō erit. et immediate post illd for. erit
 in aliquo instanti. q3 ille binarius. immediate
 post erit in aliquo instanti et ille binarius erit
 for. ergo et. ¶ Cōtra hec duo af. Et primo
 contra primum. sit ita q3 for. dicat aggregatū
 ex. a. materia et b. anima intellectiua. et tūc se-
 quitur q3 dabitur primū instās in quo. b. for-
 ma adequate informabit. a. materiam et sit il-
 lud. c. et arguo tunc q3. c. erit primū esse for.
 q3 i. c. instāti for. erit et for. nō immediate ante
 illud instans erit in aliquo instanti. ergo. Vel
 melius sic cum erimus in. c. tūc erit verum
 q3. c. erit primū. eo q3 est in. c. et for. imedia-
 te ante hoc nō fuit in aliquo instanti. ergo te-
 net pna per modū exponēdi suū. et aīis pba-
 tur supponēdo nō dari ampliationem ut ipse
 vult. q3 si nō sit vera. detur oppositū. s. for. i
 mediate ante hoc fuit in aliquo instāti. modo
 hec est falsa q3 significat q3 aliqd qd fuit for.
 immediate ante hoc fuit in aliquo instāti. s3 hec
 videt falsa. q3 nō al ante hoc fuit for. ¶ Item
 si esset vera hoc maxime videret p illas re-

soluentes. Ille binarius immediate a[n] hoc sit
 ite in aliquo inst[an]ti. & ille binarius fuit for. er-
 go modo p[er] minore[m] n[on] esse ver[um] eo q[uod] nunq[ua]m
 a[n] hoc fuit for. ¶ Poss[et] ipse dicere cauillā-
 do q[uod] imo ante hoc for. fuit & immediate ante
 hoc for. fuit in t[em]p[or]e. l[icet] i[n] nullo adequate & i[n] nul-
 lo inst[an]ti ante hoc fuerit & sic p[re]cedendū erit
 q[uod] ille binarius fuit for. ¶ Ali[er] q[uod]dam dixe-
 runt argum[en]to meo q[uod] ex illis resolu[en]tibus
 solum sequitur q[uod] incipit for. esse aut incli-
 pit esse for. sed non sequitur q[uod] for. incipit
 esse. ¶ Deinde arguitur contra secundum
 q[uod] s[ecundu]m fundam[en]tum suū si nūc incipit. b. a[n] i[n]
 troduci per p[re]m[iss]a a[n] p[re]m[iss]a. a. materie & i[n] fi-
 ne h[ab]ere adequate i[n]formabit. b. m[an]u[m] v[er]o i[n]
 c[on]st[an]ti seg[un]t q[uod] q[uod]libet inst[an]s h[ab]et h[ab]ere a[n]. c.
 erit vltim[us] n[on] esse for. q[uod] n[on] ē r[ati]onale. & p[er]
 batur p[ri]ma. q[uod] dato inst[an]ti medio i[n] isto non
 erit for. & immediate post for. erit i[n] aliquo
 inst[an]ti eo q[uod] iste binarius ex. a. & b. i[n]mediate
 post erit i[n] aliquo inst[an]ti. ergo for. immediate
 post illud erit i[n] aliquo inst[an]ti. Et sicut ar-
 guitur de vno inst[an]ti a[n]. c. ita v[er]o arguendū
 de quolibet alio. ¶ Illuc poss[et] ipse d[ic]e q[uod] l[icet]
 i[n] isto inst[an]ti medio n[on] erit for. t[ame]n for. erit i[n]
 illo inst[an]ti medio. & per p[ri]ma exponēs
 esset falsa. q[uod] ly for. d[icitu]r p[re]cedere. Q[uod] a[n] for.
 erit i[n] illo inst[an]ti medio p[er] q[uod] ille binarius
 erit i[n] illo inst[an]ti. & ille binarius erit for. ergo
 Et tūc p[ri]m[us] cōcederet q[uod] for. p[er] magnum t[em]p[us]
 erit a[n]q[ue] erit for. ¶ Sed cōtra r[ati]onem ad-
 huc arguitur. sit ita q[uod] nūc distemus p[er] vna[m]
 horam a principio illius h[ab]ere i[n] quo incipit. b.
 anima i[n]troducti i[n] aliquā p[ar]te materie. & sit
 illud. c. & tunc s[ecundu]m eum. c. erit vltim[us] non
 esse for. & cōsequenter i[n] c. inst[an]ti for. incipi-
 et esse. ¶ Sed arguit q[uod] n[on]. q[uod] si sic hoc ma-
 xime foret per eius exponēs for. i. c. n[on] erit
 sed immediate post. c. erit i[n] aliquo inst[an]ti. mo-
 do p[ri]ma est falsa. q[uod] ille binari[us] erit i[n] c. hoc
 est manifeste falsum. s[ecundu]m eum. ideo nihil p[ro]-
 bans. ¶ Arguitur tamen adhuc contra. quia
 saltem seg[un]t q[uod] quocūq[ue] inst[an]ti dato huius
 h[ab]ere a[n]. c. ipsum erit vltim[us] non esse for. q[uod]
 cum erimus i[n] inst[an]ti medio erit verum
 dicere. for. n[on] est i[n] inst[an]ti p[re]senti. & imme-
 diate post hoc for. erit i[n] aliquo inst[an]ti. eo
 q[uod] ille binarius i[n]mediate post hoc erit i[n] al-
 quo inst[an]ti. ideo tunc erit verum d[ic]e. hoc

esse vltim[us] n[on] esse for. Et sicut arguitur
 de isto. ita de quolibet et alio. ¶ Non igitur po-
 test evitare quin concedendum sit quod quo-
 cūq[ue] dato tali quando ipsum erit. erit verū
 dicere h[ab]ere est vltim[us] non esse for. ¶ Tunc
 autem p[ro] veritate dicenda dicam ea que mi-
 hi apparēt. ¶ P[ri]mo si tenemus q[uod] ad idē-
 titatem compositi naturalis. sufficiat idētitas
 forme consequenter pono duas conclusiones
 ¶ P[ri]ma. Si anima intellectiva for. incipiat
 subito induci i[n] certā p[ar]te materie sicut est
 possibile. vt prius ostendi. tunc dabitur p[ri]-
 mum esse for. sicut dabitur p[ri]mum instans
 illius anime i[n] materia. quocūq[ue] sit illa.
 ¶ Secunda conclusio. si anima for. per p[ar]-
 tem ante partem i[n]t[er]oducetur. tunc sicut n[on]
 dabitur p[ri]m[us] instans anime for. i[n] mate-
 ria. sed vltim[us] q[uod] n[on] ita dabitur vltim[us]
 non esse for. & non p[ri]mum esse ipsius. Si ve-
 ro tenemus op[er]ationem magistri q[uod] ad idēti-
 tatem for. requiritur hec m[an]era. & hec forma
 consequenter dicentur due conclusiones.
 ¶ P[ri]ma conclusio. Si anima intellectiva i[n]
 cipiat subito induci i[n] certā p[ar]te materie
 dabitur p[ri]mum esse for. vel alterius requirē-
 tis formam. & illam materiam ad esse sui.
 ¶ Secunda conclusio. Si per partem ante
 partem inducetur anima intellectiva i[n] mate-
 riam. & ad esse for. requiratur. a. m[an]era g[ra]m-
 matici. tunc q[uod] cito erit extensa hec anima i[n]
 tellectiva i[n] a. materia adequate. tam cito erit
 for. & per consequens cum dabitur p[ri]mum
 instans. i[n] quo. b. anima erit i[n] a. m[an]era exten-
 sa adequate. ideo dabitur p[ri]mum esse for.
 ¶ Ad rationem autem suam i[n] oppositum
 quam elicere possumus ex verbis suis. l[icet] n[on]
 i[n] isto loco cum arguitur q[uod] for. erit i[n] aliquo
 inst[an]ti ante illud instans. q[uod] ille binarius erit
 i[n] aliquo inst[an]ti a[n] illō inst[an]s. & ille binari[us] erit
 for. ergo. ¶ R[ati]o videtur negando consequentiam
 nec est sillogismus expositivus. vt alias dixi
 i[n] tertio de anima. ¶ Sed contra. hec resp[on]-
 sio non tollit argumentum. eo q[uod] tantum
 connotatur ly for. sicut ly ille binarius. ita nā
 q[uod] significat compositum ex hac materia. &
 ex hac forma sicut ille binari[us]. quia r[ati]o n[on]
 habet colorem quam posuit i[n] tertio de ani-
 ma sequendo opinionem cōm[un]em. ¶ Illud n[on] pos-
 set dici q[uod] salte[m] est illa diuersitas. q[uod] ly for. cō-

notat hanc materiam. et hanc formam simul
unctas. sed non ly ille binarius. ¶ Sequendo
aut opinione eodem quod ad esse for. sufficiat
identitas for. me. tunc ly ille binarius est magis
connotatiuus. ut ibi dixi. ¶ Considera ulterius
circa correlaria sequentia. concedit enim quod
libet homo qui incipiet esse prius incipiet esse. quam
incipiet esse homo. ¶ Credo quod hoc modo verifica-
ri velit. si for. gra argumenti quod incipiet esse. ad
cuius esse requiritur. a. materia simul cum. b.
forma. et sequitur tunc quod for. nunquam incipiet
esse homo. nisi quando. b. forma erit adequate in a.
materia. sed prius incipiet esse. ergo assum-
ptum probatur. quod in eo instanti. in quo anima
incipiet introduci in aliquam partem. a. for. incipiet
esse. Arguendo sic. ille binarius incipiet esse.
et ille binarius erit for. ergo. ¶ Sed apparet
mihi multiplex deficere fundamentum eius.
¶ Primo. quod cum non detur ampliatio for-
mæ in ista for. incipit esse ly for. solum suppo-
nit per eo quod incipit esse. modo nihil incipit esse
for. in casu isto. ¶ Secundo sicut conceditur in
casu illo quod for. incipiet esse. ita concedendum videtur
quod tunc incipiet esse homo. quod tunc non erit ho-
mo. sed immediate post erit homo. quod ille bi-
narius immediate post erit homo. et ille bina-
rius erit for. ergo. ¶ Item non valet ille mo-
dus arguendi. ut prius dixi. ille binarius inci-
pit esse. et ille binarius est vel erit for. ergo. sed
solum sequitur quod aliquod aggregatum quod
erit for. incipiet esse. ¶ Item illud videtur con-
tradicare fundamento priori quo probatur
cor. predictum. scilicet si aliquis homo incipi-
et esse prius incipiet esse et cetera. ideo non sequitur
nullus erit primus homo productus ex da-
to semine. ergo et cetera. patet enim ex predictis con-
sequentiam non valere. ¶ Considera post hoc
argumentum quod adducit ad probandum quod
non dabitur primus instans introductionis
anime intellective. et consequenter non dabi-
tur primus homo productus. admissio enim
quod a. sit minima caliditas cum qua non potest
itari forma dati seminis. consequenter ad ar-
gumentum dicitur quod hoc contingere potest
ut detur primum esse for. et primum est ani-
me eius in materia ut superius probatum est
esse possibile. et hoc siue caliditas illius mate-
rie sit vniuersalis siue difformis. Et consequen-
ter quod si sit vniuersalis verum est ut plurimum

quod tunc agens ageret velocius in partes pro-
pinquas quam remotas. non tamen necessario. imo potest
eque velociter agere in omnem partem. ut su-
pra dictum est. ¶ Cum autem dicit ulterius quod si pas-
sum sit difforme. tunc aut erit sic difforme. quod
aget eque velociter in partem propinquam et re-
motam. et dicit hoc non esse possibile. ¶ Dico quod
si erit difforme in caliditate et debeat in omnes
partes eius eque cito inducere animam intellectivam
dicitur etiam in omnes partes eius eque cito inducere a
caliditate. et hoc non potest esse nisi velocius age-
ret in illas partes in quibus est minus de calidi-
tate. quod esse potest per modum illis minus resistere sed
frigiditate. et ibi minus est de multitudine for-
me resistentis. ¶ Et ulterius quod verum est si de-
beret agere eque velociter in partem propinquam et
remotam dicitur remotam esse minoris resistentie. sed
ex hoc non sequitur quod ibi plus dicitur esse de huius siue de
caliditate. et prius minus de frigiditate ut ipse in-
nuat. Staret. nam in remota parte plus est de frigi-
ditate gradualiter. sed est minoris resistentie. Non
ergo sequitur illa conclusio quam concludit. videlicet a ca-
liditas prius erit ad extremum remotius illi
passi quam in parte propinqua. nisi suppositis illis
quod ipse supponit. videlicet quod agens vniuersaliter
agat quo ad partes materie et in parte remoti-
ori sit intensior caliditas. ¶ falsum est etiam quod
nullum erit primum instans. in quo erit a. caliditas
ad aliquem punctum intrinsecum passi. nisi suppo-
sitis illis quod dixi. et ulterius quod nulla pars passi
sit vniuersalis. ¶ Cum autem dicit ulterius quod si su-
erit taliter difforme quod velocius agat in remo-
tum quam in propinquum. Dico hoc esse possibile per
minorem esse resistentiam in parte remota. et prius
admittitur dari partem in quam velocissime agit
scilicet quo ad extremum eius. et hoc erit
propter minorem resistentiam. unde cumque
hoc proveniat. non tamen oportet ibi esse plus
de simili. id est caliditatem gradualiter intensiorem
neque etiam plus esse de multitudine calidita-
tis. Multis enim aliis causis. sit una quali-
tas minus resistens quam ratione minoris
multitudinis. imaginor igitur agens tales ha-
bere proportionales ad omnia puncta. et taliter
ad ea difformiter agere quod in eodem instanti
erit omnibus eis introducta a caliditas. et hoc
erit remissiori existente caliditate in parte re-
motiori quam in parte propinqua. post
quam continue velocius agat ad puncta re-

motiora q̄ p̄p̄ingosa. tunc. n. in cōlī tpe intē
 fiorē inducet in rem oīū q̄ in p̄p̄inquū. id nō
 sequitur illud qd̄ vltimate concludit. videlz
 nullū erit primū instās in quo forma sequēs
 erit introducta. ¶ Considera vltēius circa ar
 gumenta q̄ adducit p̄tra se ⁊ solutiones eius
 verū. n. dicit. nō addendo casus primū ⁊ se
 cundū. q̄ tunc aut agens nullā haberet pro
 portionē ad punctū imediatū. c. aut ad quēli
 bet punctū intrinsecū h̄et infinitā. sed nega
 tio illoz casuū nō obstat qn possibile sit age
 re in certā partē materie simul fm se. ⁊ qd̄li
 bet sui inducere. a. caliditatē ḡra exēplī. ⁊ cō
 sequenter eā cito p̄ totū inducere formā. La
 sus aut q̄ ponit in replicatione p̄tra rōnē su
 am est possibilis. ⁊ probat intē. n. n̄ h̄o aut
 sua nihil est. cū dicit q̄ hoc nihil p̄bat. eo q̄
 adhuc citius pueniet actio ad partē p̄p̄ing
 orē. q̄ n̄is. n. ita sit tñ adhuc stat tales h̄e pro
 portiones ad puncta intrinsecā q̄ eque cito
 inducet. a. gradum caliditatis in oīa illa. ⁊ eā
 cito formā ad oīa illa itroductet. ¶ Ad tertū
 nō r̄idet. q̄ vey probat q̄ argumentū suū
 maxime p̄bat de passo vniformi siue vnifor
 mis resistentie. sed de passo diffōmi p̄tingit
 intentū. ¶ Ad quartū nō r̄idet. q̄ p̄bat vey
 est enim possibile taliter agens extrinsecū ve
 locius agere in p̄p̄inquū. ⁊ intrinsecū taliter
 agere velocius in remotum. q̄ illa duo simul
 eque cito inducent. a. gradū caliditatis p̄ to
 tū ⁊ p̄ter formā substantiālē. ¶ Cū autem
 in vltimo notabili dicit q̄ si agens agat velo
 cius. aut eque velociter in remotū. tunc mī
 nus est de qualitate in remoto. non appa
 ret mībi necessarium. potest enim esse eque
 gradualiter. licet minoris resistentie in parte
 remota. Item posset esse equaliter de multī
 tudine forme licet merito alterius circumstan
 tiē min⁹ resisteret in pte remota. La. 3.

Ad pro rerum

definitionibus ⁊ c. Considera pri
 mo suppositiones eius. In pri
 ma in libro meo loquitur solum
 de re inanimata. in alijs libris reperī tam de
 animatis q̄ de inanimatis. Et si loqueret vnū
 saliter nō esset vnū saliter verum. sicut de
 for. desinente esse posito q̄ ad eius esse suffi
 ciat sola forma in materia. nisi forte vellet seg

suā fantasiā q̄ nullus hō desinit esse. Ideo
 forte dicit in lra cuiuslibet sube desinentis ēē
 ⁊ c. verū tñ diceret ip̄e q̄ ad esse for. requiritur
 esse huius forme in hac materia. ¶ Ultima
 eius suppositio nō tenet fm cōeīm op̄iniones
 v3 variata tota materia variat cōpositū cu
 ius est materia. idē. n. for. eadez ala manente
 pōt cū diuersis totalibus materiis mane
 re. ¶ Considera r̄sionē eius. Ad argumen
 tū cōtra ip̄m cū arguit q̄ tunc q̄quid sufficit
 corūpere p̄e alicuius cōpositū sufficeret cor
 rūpere totū. licet r̄sio sua vera sit. tñ alia faci
 lio: r̄sio dari pōt ⁊ magis vt puto p̄posito
 conueniens. v3 concedendo q̄ q̄cqd̄ sufficit
 corūpere partē alicuius totius sufficit corū
 pere illud totū cathegorematicē. nō tñ sinca
 the. ita vt sufficiat corūpere q̄libet eius par
 tē. Et p̄ter dī q̄ nō requiritur maior potētia
 vel proportio ad corūpendū totū cathegore
 maticē q̄ partē lz regatur maior ad corūm
 pendū totum sinca the. ⁊ ex consequenti non
 maioris difficultatis est corūpere totū cathe
 gorematicē q̄ partē. Sed forte sequitur ip̄e
 op̄inionem calculatoris de reactione. qui vult
 passum debilius agente nō sufficere alijs pa
 ribus in aliqua parte agentis corūpere qua
 litatem contrariam. ¶ Uidi in corolario se
 quente appellat animā rem inanimatā. Di
 cit enim quālibet formā substantiālē desinen
 tem esse rem inanimatā. ¶ Considera dum
 fecit exceptionem sue conclusionis ponendo
 relationes differre a suis fundamentis. non
 loquitur consequenter. debet enim probare
 q̄ veritatis illius. tu moueris. non datur vlti
 mū in sui desitione. sed potius primū q̄ nō
 vt est rei veritas. Ip̄e aut dicit q̄ eius veri
 tatis nō dat primū sed vltimū q̄ nō. ⁊ hoc
 est vey. ⁊ hoc est quo ad eius inceptiōē q̄re
 non nō ad propositum togf. La. 4.

Ad incidit

Utrū ps
 aialis ⁊ c. ¶ Circa suppositiones
 q̄s ibi ponit q̄ prima fronte ve
 re apparent. videatur in solutio
 ne argumentoz suoz an limitande sint ⁊ q̄li
 ter. ¶ Considera primū corolariū euz insert
 q̄ q̄libet membrū alicuius aialis est eiusdē
 speciei cū quolibet mēbro eiusdē. hoc enim
 nō foret verū tenēdo in aiali fore formas par

riculares mēbroꝝ pter aīaz. Tunc. n. p̄ter
dicimus q̄ ossis eq̄ ⁊ carnis eiusdē nō ē for
ma vltimata eiusdē speciei. Alterius. n. spe
ciei est forma particularis carnis. ⁊ alterius
forma ossis. ⁊ ite sunt vltimate forme. ¶ Et
idē vī dicendū ad aliud qđ infer̄ vltius d
hoīe q̄uis. n. in q̄libet pte quātitatua huius
hoīs sit eadē aīa numero. tñ p̄ter illā in di
uersis mēbris diuerse sunt forme particula
res ⁊ ille sunt vltime. ¶ Per idē p̄ sequēs
correlatiō nō esse vey q̄ quelibet pars quā
titatua alicuius aīalis ⁊ illud aīal sunt eiusdē
speciei. Itā vltimata forma totius aīalis ē aīa
sed vltimata forma partis nō est aīa sed for
ma particularis. ¶ Si tñ fieret instantia d̄ ag
gregato ex carne ⁊ nervo vel capite manu ⁊
similibus. Dī q̄ caput nō est vere vnū per
vnā formā sed aggregatū ex partibus diuer
sarū speciez q̄ tñ inuicē p̄tinuantur p̄ formā
vnā totius. q̄ omnib⁹ illis partibus est cōs.
¶ Itā igitur oꝝ vltius concedere vt ip̄e cō
cedit q̄ totū ⁊ sue partes sunt eiusdē p̄fecti
onis essentialis. ¶ Ad argumentū autē cū vl
terius infer̄ q̄ foret possibile aliquid transi
re de specie in spēm aliā ip̄o nō corrupto. cō
ceditur q̄ pars bouis pōt fieri bos q̄ tñ non
est bos. tñ illa pars nullius erat determinate
speciei. sed erat aggregatū quoddā ex pluri
bus diuersarū speciez inuicē p̄tinuatīs p̄ vnā
formā vt p̄i⁹ dicebat. ¶ Et si arguit q̄ ca
put grā exēplū ē vnū ens p̄tinuū p̄ vnā formā
⁊ p̄ p̄i⁹ indiuiduū vnū ⁊ p̄ oīa sub vna sp̄e
tñ cōtēntū de p̄dicamēto s̄be. q̄re nō est ag
gregatū. ex indiuiduis pluriū sp̄ez. ¶ Pre
terea querendū esset q̄ species esset illa sub q̄
est. R̄s̄det negando oīam primā. q̄uis. n.
partes eius cōtinuent p̄ aīaz. sunt postea for
me particulares rōe q̄rū cū sint specie distin
cte nō est totū vnū indiuiduū. sed plura inui
cē cōtinuata ⁊ aggregata. ¶ Alter posset q̄s
dicere q̄ caput est vnū indiuiduū. sub deter
minata specie capitis. ⁊ illud indiuiduū ē ag
gregatū ex pluribus indiuiduis diuersarum
speciez q̄ adinuicē p̄tinuat p̄ vnā formā eis
cōez l̄z nulli illoꝝ vltimata. ¶ Cō autē vlti
us infer̄ qđ quelibet pars quātitatua hoīs
est hō. ⁊ quelibet pars bouis est bos. p̄ ex
predictis illud nō esse p̄cedendū s̄m opposi
tā opinionē. ⁊ p̄ter negat q̄ q̄libet pars hō

minis ⁊ hō sint eiusdē speciei. tenendo supe
rius dicta. Itā autē dico sequendo cōez opi
nionē. ⁊ cū hoc tenendo in mēbris hoīs for
me distinctas formas particulares quib⁹ in
uicē distinguunt. ¶ Ad agis tñ aīas credidī
⁊ alio nō apparente magis credo hūc ma
gistro. ⁊ p̄ter teneo partē aīalis esse eiusdē
speciei cū toto isto aīali. ¶ Sequendo autem
opinionē cōem. vt modo sustētani. r̄s̄deo vt
terius ad aliā p̄firmationē cū arguit q̄ tunc
pars hoīs esset indiuiduū alterius speciei ab
hoīe. Dī si loqueris de parte simplici ip̄a est
alterius speciei ab hoīe vt caro neruus ⁊c. ⁊
conceditur q̄ illius partis ⁊ totius eadez est
forma sp̄e. sed vnus vltimata. alterius non.
Aīa. n. tota est vltimata homini ⁊ nō vltima
ta carni. est totaliter hōis totius ⁊ particula
ris carnis. forma vero carnis est vltimata
carni. sed nō toti homini. ⁊ est adequata car
ni. sed nō toti homini. sed est forma totius ho
minis partialis. ⁊ hoc mō nō inconuenit di
uersa indiuidua specie h̄e easdē formas sp̄e
vltimata vni ⁊ alteri nō. vni adequata. ⁊ al
teri nō. Si vero loqueris de parte etheroge
nea vt capite ⁊ filib⁹ p̄ p̄dictis illā nō ē
indiuiduū vnū sub vna determinata sp̄e solū ē
p̄cedendū sed aggregatū ⁊c. vt p̄s̄dēz est.
¶ Ad illud autē qđ vltimo induc̄. v̄z dato
opposito sequeretur duas species differen
tes. aut duo indiuidua illarū specierum diffe
rentiū ⁊ nō cōmunicantiū esse equalis per
fectionis essentialis. Itā p̄bat ip̄e cōclusi
onē. Sed pōt sic probari. pars bouis ⁊ bos
aut pars hominis ⁊ homo sunt diuersarum
specierū. ⁊ tñ eiusdē p̄fectionis eūz maxima
vtriusq̄ perfectio sit aīa que in homine. ⁊ in
parte ipsius est eadem numero. ⁊ in boue ⁊
parte ipsius est eiusdem speciei. ¶ Quare mi
bi apparet saluo meliori iudicio cōcedendā ē
cōclusionē. Itāq̄ repugnat loquēdo de indi
uiduis diuersarū specierum quoz vnū est p̄
alterius. ⁊ quibus l̄z maxima eoz perfectio
sit eadem forma numero vel specie. tamen
vni illorum est vltimata alteri nō. vni est ade
quata alteri vero non. Considera vltius cū
infer̄ opinionē s̄iā. vera. n. dicit s̄m illaz cū
magis assentio vt prius dixi. licet putem op
positum defendi posse vt h̄c prius defendi.
¶ Considera quare ponit illaz particulā. qđ

dico ppter partes equi habentes formas par-
 tiales. et hoc dicit in ratione ad illud argumē-
 tum quod pes hominis esset risibilis et rationalis.
 Considera vterius ea que dicit de augeri
 et diminui. dum arguit contra se conceden-
 do conclusionem quam intendit. Ille con-
 clusiones videntur concedende supposito quod
 nihil vere augeatur. nisi illud quod recipit ali-
 quam partem de nouo per mensuram susceptionem
 alimenti. non est enim idem a principio usque
 ad finem in id quod recipit motum augmenti
 quare et c. Possunt tamen duo esse modi
 loquendi vel tres ei oppositi. Primus est
 tenendo quod ad identitatem compositi sufficiat
 identitas forme. et non requiratur identi-
 tas materie. consequenter diceretur quod saltem
 homo potest vere augeri. quia manet idem
 homo cum eadez anima a principio augmen-
 ti. vel diminutionis usque ad finem. id fiat ma-
 terie variatio. Possumus secundo sequi
 modum Ugonis. quem tenet in questione se-
 parata de augmento videlicet. primo suppo-
 nendo sicut prius ad identitatem compositi suf-
 ficere identitatem forme. secundo quod eadez for-
 ma numero extensa potest aliquando esse ma-
 ior. et aliquando minor. sive maiorem. aut mi-
 norem materie extensionem. et sic cum dicer-
 sis materiebus semper est eadem forma que
 dum in homine. sed in omnibus alijs ani-
 matis. et consequenter nedum homo vere au-
 getur. sed oia animata postquam post aduentum
 noue partis eadem manet forma numero. et
 ppter manent eadem partes formales. ut dici-
 tur primo de generatione. Dicit etiam quod in
 transmutatione nutrimenti fit materierum si-
 mulpenetratio et vtraque simul eandem for-
 ma numero informat sine additione noue for-
 me. Tertius modus loquendi potest esse iste
 supponendo quod vera augmentatio. id est presu-
 ponat additionem prius ad partem mediate altme-
 to. non tamen requirit ad hoc ut aliquid vere augea-
 tur ipsum esse compositum ex parte preexistenti et de
 nouo addita. sed sufficit ipsum extendi ad ma-
 iores dimensiones. concurrente cum hoc additi-
 one noue prius astate ad partem astatam. que vel prius
 fuerit. vel nupit fiat. Et tunc ppter diceretur
 quod pes persistens si extendatur ad maiores dime-
 siones vere augetur. Sicut pes de nouo addita
 ad maiores dimensiones extensa vere augetur

Idem etiam de toto est possibile. nam possibile est to-
 tum aial ita per certum tempus. ubi gra per horam in quo
 nulla fiat actualis puerio nutrimenti et in sub-
 stantia aliti id fiat pparatio et totum aial sive se et
 quolibet sui parte extendi sive oes diametris ad
 maiores dimensiones. et per prius vere augeri.
 Et potest teneri sive hunc modum sive cum ma-
 gistro ad variationem materie variari compositi-
 tum. et sive hunc modum ita saluabit de habenti-
 bus aiaz extensiones sicut de hoi. sicut etiam pe-
 nes sive modum de utroque saluabit de dimi-
 nutione. Eadem sententia ponenda videtur sive oes hos
 modos. Denes primum per quod de hoi salte-
 reueret. id non de alijs vere diminui cum ma-
 neat pper eadem aia. Denes sive de utroque
 verificat. cum sive illi ita. pparat aiaz extensiones
 eandem numero condensari ad pparationem corpo-
 ris sicut contingit eam magis extendi. Denes ter-
 tium modum diceret quod possibile est aial per tempus
 manere a quo nulla fiat resolutio. et a fortiori
 possibile est de parte. si enim a qualibet par-
 te continue fieret resolutio subito totum fieret in
 quantum. Quo supposito possibile est partem tam
 de nouo additam quam preexistentem vere diminui
 ut in tpe senectutis si fiat contractio alicuius par-
 tis sine resolutione. Idem etiam de toto posito per
 horam nihil resolui. et tamen totum pparat. tunc enim
 aial vere diminuit per ptractionem et c. et manet
 idem compositum cum eadem forma et eadem materia
 per horam. Et penes hunc tertium modum teneri
 potest sciendo magistro ad identitatem compositi
 regri identitatem materie. Ad illud autem quod po-
 stea magister concludit quod nihil potest habere aliam per-
 te quam habet manens idem numero. illud pcedit sive
 eodem opinione. de forma. de materia. de quanti-
 tate. de qualitate. de composito vero habite forma
 extensionis etiam pcederet sive eodem opinione. Sed
 sive. non pcederet in opinione prius recitata.
 De habente autem forma inextensa non conceder-
 ret sive eodem opinione. neque sive. sed apud
 magistrum istum tenentem identitatem materie regri
 illud pcederet. magister autem prius facit men-
 tionem de inaiaris. de illis autem minor est difficul-
 tas. Arist. autem et ceteri pcedunt sola aiata vere
 augeri. eo quod augmentatio propria supponit
 aduentum nutrimenti. quod non reperit in rebus in-
 aiatis. sed bene pparare fieri. Idem etiam prius dimi-
 nui diminutione opposita augmentationi per
 prius sumpte. id possit condensari. Et alias

ego dixi qd rarefactio et cōdēsatio sunt verius
dicende motus qm augmētatio et diminutio/
aiatoz de qbus loquitur. Aris. eo q in rarefa/
ctioe et cōdēsatione manet. idē mobile a prin/
cipio ad finem. Et autē vterius magis arguit
cōtra qdam rñsionē q est Adarsī. primo de
generatione q planta manet eadē numero et
augmētatione vlt diminutioe eo q manet ps
principalior. Dici potest q augmentū pbat
q nō manet in diminutioe plāte eadē forma
hec eadē plāta nūero idēitate stricte sūpta tñ
idēitate large sūpta manet idē usūro. Et
vide diffictōez magis loco al. et pōt pōt tāq
ali? mod? loquēdi ad dictā difficultatē. Cō/
sidera vteri? cū magis cōcedit af. Et q ac/
cipiēdo nutritionē vt cōiter accipit p cōuer/
sione nutrimenti et. nō est possibile aliqd nu/
triri. Oppositū enīz vniū tenet fīn alios
Cōsimo penes cōem opiniōē saltē cōce/
deret de hōie. manēte enīz eadem aīa intello/
ctiua numero succedētibz pūbz mālibz
manet idem expositū. et sic p tps idē sor. ve/
re nutrit. De aliis autē aiatis ab hōie vlt cō/
cedēdum qd magister pbat nisi redūcamur
ad opiniōē Adarsī. Penes autē modū
fīn. s. vlt. dicere de oībz aiatis ipsa ve/
re nutriri et q planta vel aīnus est idē nu/
mero a principio nutritionis vsq ad finē euz
maneat eadē forma in formāz pūorē et sequē/
tem l3 sub aīa et alia extensione. Penes
tertiū modū adherentē p pte magistro et te/
nentē q ad idēitatē cōpositi regnat idēitatis
māe cōcederet qd magis cōcedit. Penes
autē Adarsī. p3 nō ē cōcedēdū qd magister
cōcedit. q in fine nutritionis aīati manet idēz
numero large l3 nō stricte. hec diceret sufficē
ad mētē Aris. Quo autē ad illū qd dicit q
nūbū pōt hēre aīā pte q hēat iā pūz dictū est
Cōsidera vteri? quo ad illū modū arguē/
di quē fac. q si nutritio ēēt puerisio et. tūc aīa
tū ex sola mā pma nutrīret. q sola mā pūa
puerit et. Nā nō fīn illos modos loquēdi
v3. sed fīn veritatem seqtur. dicimus. n. cibū
cōverti in chīlū. et chīlū in sanguīnē. et sic de
aliis l3 sola mā remaneat et noua generet for/
ma. Cōverti nāq subāl? de quo intēdimus
nō dicē verū motū. ita vt oporteat idē ppositū
manere vsq in finē. sed dicit corruptionē cō/
positi cū inductione noue forme in eius mate

ria. sicut etiam concedimus aere in aqua cō/
nerri et econtra. Cōsidera vterius modūz
illum quem ponit. q si nutritio est aliquid
ipsa est. assimilatio pūis materialis nutrimen/
ti cū inductione forme subālis clusdes species
et. loquitur cōditionaliter q nō cōcedit mo/
tum esse de presenti. sed de futuro vel preteri/
to tū. Cōsidera tñ. nam fīn illum modū
querā ab eo quid est illud qd vere nutritur.
Nā pōt fīn eū dici neqz concedi de animalī
neqz de parte eius preexistente māli nec for/
mali nec forma nec materia eius. Restat igit/
tur vt illud concedatur de nutrimento vlt de
materia ipsius sicut ipse videtur velle conce/
dere. sed hoc est derisorium nutrimentūz nu/
triri. aut materiam eius pūam. nec hoc ver/
bis nec intentioni Aris. est consonum. quare
melius est vlt modo loquēdi communē et
trāsire vt prius dicebatur. Cōsidera vte/
rius cum dicit negando q continue sit resolu/
tio ab animalī. et per hoc se restringit ad pū/
mum instans animalis. tunc enīz non resol/
uitur. quia tunc daretur pūmum esse resolu/
tionis. et hoc credo esse fundamentum eius/
sed iudicio meo non oportebat se sic restrin/
gere. quia certe verisimile est per aliquod tē/
pus. licet paruum manere posse aliquod ani/
mal sine resolutione alicuius partis. licet calor
naturalis per idem tempus continue calefa/
ceret et subessaret. Admissio autem gratia ar/
gumentū q ab aliqua parte animati continue
fiet resolutio. tunc recurratur ad vias prius
roctatas vel ad viam magistrī sicut respon/
denti placuerit. Dudum autēz scinisti qua/
liter sequitur q si a qualibet parte animalis
fieret vel inciperet fieri resolutio. tūc nulla ps
remaneret et. quia si dicas q aliqua pars re/
maneat que fit et sequitur q quelibet pars
eius que prius fuit est. aliter non remaneret
et per consequens nō est ab ea resoluta ali/
qua pars. Cōsidera tamen illos modos
arguēdi quos dicit valere. inter quos vlti/
mus videtur non valere. Videlicet cuiuslibet
pūis incipit aliqua ps angere. ergo totū icipit
esse infinitum. hec enim pūa vlt valde dubia
ymaginōz enīz totaliter aliquid augeri p ad/
ditionem vt aliquod totum toti addat et me/
dictas medietati et qrtā pars quarte parti et
sic in infinitum siue hoc fiat cum penetratio-

ne partium. ut iudicio meo o3 ymaginari. siue
sine penetratione rē. qre cōsidera q̄lter ve-
ri ficare intendit dictū sū. ¶ Cōsidera ver-
ba sequētia q̄ declarant qd prius dixisti q p
ips pōt manere idē aīal. l3 calor p̄tinue agat
subtiliādo rē. qre ut ipse dicit. idē aīal nume-
ro pōt p̄tū alterari. aut localiter moueri.
Et ulterius dicit id qd alias dixisti q nullus
est verus motus in predicamēto quantitatis
nisi rarefactio 7 p̄dēsatio. ¶ Uide postea qd
dicit ad aris. 7 verba eius increpauit. tu scis
quid dici o3 tenendo oppositū. La. 5.

Abium igitur

Incidit vtz manēte eadē forma i
composito rē. ¶ Si volumus
defensare opinionē cōez rīden-
dū est ad argumenta magistri l3 difficile sit.
alias dixi q loquendo siue capiendo termi-
nos mere substantialiter verior apparet mi-
hi opinio magistri. ¶ Ad primū igitur nega-
tur p̄ha q pes for. esset caput eius. 7 sic d ei⁹
qualz parte. cuius rō est. qz ille terminus pes
nō solū dicit hanc aīaz intellectiua cū hac ma-
teria. sed etiā particulares formas carnis ner-
ui ossis rē. cōponentiū ipz. est etiā term inus
cōnotatiuus significans talē p̄alationē vi-
delicet figurā rē. 7 talē numez partū taliz
vel talū. Caput autē dīc aliā figuratiōē 7 re-
liq. Et l3 nō esset cōnotatiuus alienius acci-
dētis tñ cōnotat aut substantialiter significat
predictas formas substantiales particulares
que alie sunt 7 alie numero in pede 7 capite
7 alijs partibus. 7 sic vna pars non erit alia
ut ipse inducit. ¶ Cōtra tñ illā rōnē posset in-
stari. ¶ Primo qz signo solū aggregatū ex
materia totius pedis for. 7 aīa eius preter-
missis alijs formis particularibus. 7 tunc p3
qz hec substantialiter est for. cū in eo nō sit ni-
si forma for. 7 materia. 7 nō ē ibi alia forma
substantialis. 7 sic de qualibet aliā arguitur
quare quelibet pars for. esset for. 7 quelibet
esset quelibet. ¶ Ite quero in q̄ specie sit pes
substantialiter acceptus siue hec pars substā-
tialiter accepta. 7 non vī esse in aliq. non. n.
in specie humana. qz tunc esset hō. nec in spē
nerui. qz tunc esset neruus. 7 p idē nec in spe-
cie carnis aut ossis. 7 sic aliq sba vere vna 7
cōtinua nō repon. ref in aliqua specie specia-

lissima. ¶ Forte dī q pes nō est sba vere vna
sed aggregatū ex pluribus. Cōtra. qz partes
eius vere p̄tinuant. ergo est vna sba p̄tinua.
¶ Ad hoc est difficile rīdere iudicio meo. tñ
ut mihi apparet p nunc. Ad primū dī q ag-
gregatū ex materia totius pedis for. 7 aīa in-
tellectiua eius nō est for. nec hō ad hoc. n. qz
esset hō regreteretur aīaz intellectiua cē vltimā
tā formā illius aggregati. sed hoc nō est ve-
rū. aīa. n. intellectiua est vltimata forma soli⁹
totius cōpositi. illi⁹ vero aggregati p̄les sūt
vltimate forme suaz partū. ut vna ē vltimā
ta nerui. alia ossis. sed nulla ē vltimata toti⁹.
¶ S3 p̄tra demōstrato illo aggregato ut pri-
us. hoc est sba aīata sensitua. ergo est aīal p
diffōnē aīalis. 7 nullū nisi hō. ergo est hō. 7
nullus nisi for. ergo est for. Dī negando pri-
mā p̄haz. sed d3 argui sic. hoc est sba aīata
sensitua p aīaz exiētē vltimatiū eius actū. er-
go rē. sed aīas est falsuz. ut dictū est. ¶ Et si
dī q tūc ly aīal cēt terminus cōnotatiuus 7
accēntalis. qz tūc diffiniret p extrinseca. nega-
tur p̄ha. cū. n. dī p aīaz exiētē actū eius vlti-
mū. oēs illi termini aut sunt de predicamēto
sbe. sicut ly aīal. aut trāscendētes essentialēs
sicut ly actus. ¶ Cōtra itez instat. si nulla ē cēt
in for. forma substantialis p̄tē aīam istud ag-
gregatū foret hō. 7 p̄ter for. sed nūc nō mi-
nus est hō qz tūc. ergo. ¶ Probabilr dī ne-
gādo miorē. eo qz tūc illa mīa nō h̄ret formā
vltimā vī istas formas vltimatas qz nūc h3
¶ Alij verō dicerēt negādo maiorē cū illud
aggregatū nō sit p se seorsū exiēs. ¶ S3 hec
rīsiō tūc incidit i illud incōueniēs. qz termin⁹
mere subalis aliqd extrinsecū p̄notaret. 7 per
idē ēt ps aq̄ quātitatiua nō ēēt aq̄ nec ps ae-
ris cēt aer. 7 sic d singulis. ¶ Ad sed3 dī pe-
dē nō ēē i aliq̄ determinata spē sube p se. qz si
est vere 7 simplr p̄tinuū. l3. n. sit quoddā cō-
tinuū p̄tinitate materie 7 p̄tinitate forme nō
vltimate. nō tñ cōtinitate forme vltimate.
forma. n. sbalis nerui nō p̄tinuat forme car-
nis aut ossis nec ecōtra. 7 p̄ter dicerēt illud
aggregatū ēē in p̄dicamēto sube p reductio-
nē aut p accēs rōnē priū suaz. ¶ Cōtra. si-
gno aggregatū ex mīa nerui for. 7 aīa ei⁹ in-
tellectiua. tūc illud est vere cōtinuū. 7 ē sba
ergo i aliq̄ specie. 7 nō vī nisi in spē humana
7 sic adhuc stat difficultas argumenti. ¶ Ad

hoc probabiliter rñdetur qd illud sit vere pri-
 mu nō tñ p aliqd qd sit vltima forma eius.
 Est. n. vere priuū p formā nerul simul cu3
 aīa intellectiua. sed aīa intellectiua nō est eius
 vltimata forma nec forma nerul est forma il-
 lius aggregati. ¶ Et si arguat vt prius q ter-
 minus mere subalis est cōnotatiuus. rñdeat
 vt prius. ¶ Ad fm eius principale apparet
 mihi difficillimū satisfacere. et illud inter ce-
 tera mihi magis pñadet eius opinionē esse
 veriorē. neq3 video modū aliquē bñ securuz
 rñdendū ad ip3. I3 Albertus prius et qdā ali3
 dicerēt qd ex impossibili seq3 qd3. cū igit sit i-
 possibile eadē aīaz numero sil eē in diuersis
 materiēb3 totalib3. I3 de hoc facere possit.
 nō scōuenit ex hoc seq3 for. eē platonē. et tñ
 for. differre a platone. ¶ Hec tñ rñsio mul-
 tis appet ignaua. I3. n. hoc eēt nāl3 impossibile
 nō tñ apud deū ē impossibile. imo neq3 hoc na-
 tural3 repugnat aut iplicat ptradictionē. S3
 ex impossibili nāl3 et possibili supnāl3 neq3 im-
 plicat ptradictionē nō d3 seq3 impossibile impli-
 cas ptradictionē puta for. esse platonē. et for.
 simul currere et sedere. et currere et nō cur-
 rere. et sic de alijs. sed hec sequent data posi-
 tiōe. et illo casu admissō. qd rñsio nulla. Pre-
 terea illud nō foret impossibile. imo nāl3 possi-
 bile. vt statim hic infra dicet. ¶ Ad h3 tñ oc-
 currit hic modus rñdendū qd illo casu admissō.
 neq3 aggregatū ex prima mā et illa aīa est
 for. neq3 aggregatū ex secunda. cū illa aīa est
 for. sed aggregatū ex ambab3 materiēb3 cū
 eadē aīa ē for. sicut a fili qd d3 aliq3 bō d no
 uo pducī pus cor pducit et pñr alia mēbra
 pñncipalia. ali3 alia sint pducta vel aiata. d
 mēte Zul. xxi. tertij ca. de generatione embri-
 onis. Cū igitur cor fuerit aiatū et cereb3. alia
 vō mēbra nō. tñc cor et cereb3 cū sint in lo-
 cis inuicē distātib3 nō inuicē pñnuant neq3
 ptes intermedie pñnuant cū eis. cū nōdum
 sint aiata. et pñter dicendū erit neq3 cor esse
 for. nec cereb3 sed aggregatū ex his. ¶ Ex
 hoc naturali p3 rñne Alberti paruifore min3
 rōnabile. ¶ S3 pñra rñsionē arguitur si hec
 aīa intellectiua sit prius adēq3 te in. a. mā pe-
 dali. tñc hoc ē for. demonstrato composito ex
 v. roq3. sed vbi postea infundit deus eandem
 aīaz in. b. mā3 bipedalē. tñc hoc nō minus ē
 for. q3 prius posit3 in hoc cōposito nō est fa-

cta variatio. ergo rñsio nulla. Diceret pñter
 negā lo minore eo qd hec aīa erat prius for-
 ma adēq3 huius materie. nūc aut nō. ¶ S3
 hec rñsio vñ incidere in illā rñsionē d p se exi-
 stere. qd. s. reqrat cōpositū subale p se existe-
 re si d3 esse in predicamēto sube. ¶ Itē con-
 tra instat. qd demōstrato illo aggregato hoc
 est suba aiata sensitua p se seorsuz existens p
 aīaz tanq3 formā illius cōpositi vltimatā. er-
 go est aīa. et pñte r est bō. et pñter nō ali3 q3
 for. quare rñsio nulla ad hanc replicationem
 cōtra rñsionē. ¶ Ad aliud cum arguit qd ille
 terminus for. foret accidentalis negatur pñra
 I3 hoc nullū sit suppossibile. posset enī ad bñ
 placitū iponi de nouo taliter vt esset cōnota-
 tiuus. ¶ Defendēdo aut qd sit mere subalis
 rñdet negando illā pñaz. iste terminus for.
 successiue predicat affirmatiue et negatiue d
 termino singulari supponere p for. sine cor-
 ruptione sube. ergo rē. qd. n. hec aliqñ sit ve-
 ra demōstrata pte for. et aliqñ falsa. for. ma-
 nēte nō accidit. qd ly for. sit connotatiuus. sed
 hoc est. qd ly hoc cōnotat certā mā3 cū certa
 forma. sed ly for. sine materie cōnotatione si-
 gnificat for. Si enī ly hoc ita sumeret me-
 re subal3 et sine cōnotatione sicut ly for. semp
 for. manente hec foret vera hoc est for. ¶ Ad
 aliā negat illā cōclusio qd hec contradictoria
 hoc est for. hoc nō ē for. p totā illā horā erit
 vera. vbi vtrobiq3 demōstrat ps for. que ali-
 qñ erit for. vt magister supponit. et pñter per
 totā hanc horam affirmatiua erit falsa. ¶ Ad
 argumentū in oppositū negat qd illa hoc est
 for. pueret cū illa hoc est for. demonstrato
 for. p totā illā horā. neq3 etiam nūc cōuertit
 tif et pñter qñ in fine hore ablata vna parte
 solū remanebit hec pars. vey erit qd hoc est
 for. demonstrato aggregato qd prius erat ps
 for. Sed negat qd ille tunc cōuertetur. hoc
 est for. et hoc est for. in quarum vna demon-
 stratur predictum aggregatum. et in alia for.
 mere substantialiter. ¶ Et si arguatur qd sic
 quia suba cōuertunt et ē. sūt paria ergo. Ne-
 gatur maior. ¶ Contra. quia significant om-
 nino idem. et eodem modo. Negatur mi-
 nor. prius enim hoc significat for. conno-
 tando materiaz certā. fm autē mere subal3
 sp3 significat nullā talē mā3 cōnotādo. Aut
 dī qd nō significat omnino idem. qd ly hoc si

significat certā materiā. et nō ly hoc mediate
 tñ et p idē nō demonstrant oīo idē. ¶ Ad aliā
 rōnē negat illa pclusio for. erit pedale. i. a. in
 stāti. et tñ erit maior q̄ pedalis in a. instāti.
 ¶ Ad argumētū admissō casu q̄ for. sit bipe
 dalis. et diminuat p ablationē partis donec
 erit pedalis. ita tñ q̄ in a. instāti erit maior
 q̄ pedalis. negat tñc illa for. i. a. instāti erit pe
 dale. et sit illa for. in a. instāti erit hoc pedale
 le. et pñr negat illa pñā aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. ergo et. ¶ Neq̄ hoc argui
 tur a puerente ad suā puerfāz puerfōe sim
 plici. ¶ Et posset vno mō dici sicut illa rñsio
 ibi posita q̄ tua puerfēs est illa. aliqd qd erit
 pedale in a. instāti erit for. in a. instāti. ¶ Ad
 rōnē primāi oppositi cū at q̄ illa nō posset
 pueri in verā sicut nec illa. albū erit nigrū i a
 instāti. ¶ Negat pñā. dico. n. q̄ vtrāq̄ i verā
 cōuerfō pōt. Si. n. ita foret q̄ in a. instāti for.
 eēt talit̄ diminutus vt remaneret solū hoc pe
 dale. tñc cōuerfā et cōuerfēs eēt vere. ¶ Illa
 vō albū erit nigrū in a. instāti sufficiēter con
 uertit p istā. qd erit nigrū in a. instāti aliquā
 do erit albū vel ē albū. et nō oī dicere erit al
 bū in a. instāti. Cui⁹ rō diuersitatis ē. q̄ ly al
 bū ē termin⁹ cōnōratiuus et accñtalis. ly for.
 aut nō. ¶ Ad aliā rōnē cū arguit q̄ adhuc il
 la est vā. aliqd qd erit pedale in a. instāti erit
 for. in a. instāti. q̄ for. erit for. in a. instāti. et
 for. aliqn̄ erit aliquid qd erit pedale in a. instā
 ti. ergo et. Consequent̄ dici posset negando
 pñāz. s̄ vō assumi illa minor. et for. in a. instā
 ti erit aliqd qd erit pedale in a. instāti. et bec
 ē falsa vt p̄. ¶ Nota tñ q̄ s̄z h̄ ēt. in sopbis
 mate p̄o. nō incōueniret illas s̄l esse vās i
 casu p̄cedō for. erit pedale in a. instāti. et for.
 in a. instāti erit maior q̄ pedalis. qm̄ ista di
 ctio in a. instāti nō determinat vbi exp̄ssum
 s̄m cū. sed aliud iplicitū in ppōne primā. vt
 sit sensus q̄ for. aliqn̄ erit aliqd qd erit peda
 le in a. instāti. et p̄z illā fore vām. negaret tñ il
 lā copulatiuā for. in a. instāti erit pedale. et in
 a. instāti erit maior q̄ pedalis. ¶ Alr ad prin
 cipale dici pōt negādō vt pñr illā eē cōuerfē
 tē suā. Et si querat q̄ est tñc sua cōuerfens.
 Dici pōt primo q̄ nō quelz p̄icularis vel in
 definita pōt simplr cōuerfō in ppōnē. s̄. con
 uertibiē cū ea. et maxie si fuerit cū finis ac

cidentalis? et cū tali determinatiōe q̄lis ē illa
 Dici pōt sō q̄ in puerfēte subm d̄z eē i me
 re subalter sup̄ius sicut ly for. et si tale subm
 sumeret cēt cōuerfēs falsa vbi. s̄. ly aliqd so
 lū supponeret et vificari deberet p re subalt
 formalit̄ accepta nullā cōnotādō m̄āz. ¶ Alr
 pōt tertio dici ad p̄cipale q̄ illa ē sua cōuer
 tens quā maḡ dicet. v̄z. aliqd qd erit pedale
 in a. instāti erit for. et illa ē vā. s̄z nō leḡ ex il
 lo cōuerfā eē vām. ¶ Nec sp̄ oī si vna cōuerfē
 tiū cōuerfōne simplici sit vā q̄ altera sit vā.
 et potissime in talib⁹ finis cōnotatiuis vt pri
 us. ¶ Cōueniētiō: rñsio ē q̄ ly in a. instāti de
 terminat vbi exp̄ssū et nō ly pedale. cū nō
 sit vbi. neq̄ vbi iplicitū. q̄ nulla rō cogit
 subintelligi. Et pñr idē est dicere for. erit hoc
 pedale in a. instāti. et for. in a. instāti erit hoc
 pedale. et cōuerfēs est b̄mōi. qd in a. instāti
 erit pedale in a. instāti erit for. et bec ē falsa. et
 nō leḡ for. in a. instāti erit for. et for. erit hoc
 pedale. ergo et. cā supradcā. ¶ Ad aliā rōnē
 negat illa p̄lō. a. ē pedale et immediate post
 hoc erit bipedale et tñ a nunq̄ augebit. s̄z po
 ti⁹ diminuet. Et in casu suo q̄ a. ps pedal a
 liqn̄ erit for. qm̄ alia ps erit ablata. negat q̄ a
 immediate post hoc erit bipedalis. et negat illa
 pñā for. immediate post hoc erit bipedalis. et
 for. erit a. ergo et. p̄t er cām superi⁹ d̄cāz.
 cū ly a. sit cōnotati⁹ certe materic. nō autēz
 ly for. sed solū leḡ q̄ aliquid qd aliqn̄ erit
 a. immediate post hoc erit bipedale. ¶ Ad ali
 ud cū vlt̄er us infertur q̄ a. incipit esse for. et
 p idem per totā hanc horam erit ita q̄ a in
 cipit eē for. negatur cōclusio. et cōsequēter ne
 gatur q̄ a. immediate post hoc erit for. Et si
 arguatur sic for. immediate post hoc erit for. et
 for. aliqdādo erit a. ergo et. negatur pñā p
 pter cām sepe d̄cām. et ideo nō oportet cōce
 dere q̄ per totam illam horam erit ita et.
 ¶ Ad aliam cōclusionem q̄ for. pertotā istā
 horam erit albus. et tamē p totam istā horā
 erit sūme niger. D̄i negando cōclusionem.
 ¶ Ad odus autē vificandi istam cōclusionēz
 eēt iste q̄ for. sit alb⁹ ap̄redñso. et sic remane
 bit p totā istā horā. et a. ps eius sit sum me nī
 gra. et post illā horā for. talit̄ diminuet q̄ nō
 remanebit nisi a. S̄z i illo casu p̄cedit q̄ for.
 p totam illā horam erit alb⁹. et negat illa for.

p totā illā horā erit sūme niger. ¶ Et sic arguatur vt tacite vī arguere. q: a p totā istā horā erit sūme nigrū ⁊ sor. erit a. ergo ⁊c.

¶ Si pīo negādo pīaz. pp cām sepe dictā ⁊z solū seqt aliqd vī aliqd qd aliqn erit sor. p totā istā horā sūme nigrū. ¶ Dico scdo q: ⁊z in aliis terminis pbaret pld. nō tñ in istis ⁊z enīz forte pbaret q: sor. immediate post hoc erit nigrū in neutro genere. nō tñ sequeretur q: sor. immediate post hoc erit niger in masculino genere. ⁊ hoc pp aliam. ⁊ aliā adiacentiā vniū adiectiui ⁊ alterius. ⁊ iō ⁊z forte ex illo ante sequeretur q: sor. immediate post hoc erit sūme nigrū. adhuc tñ nō seqtur q: immediate p hoc erit sūme niger.

¶ Ad aliā pldnem pz rñsio ex pcedentibus. negat enīz in casu suo sor. q: p totā illā horā calefiat ⁊ p eādē frigeat ⁊ nisi ponat aliud ī casu nisi q: vna medietas p illā horā calefiat ⁊ alia frigeat. ⁊ vtraq: medietas al. qñ erit sor. adhuc nō bētur q: illaz ptiū sit pcedēda. neqz ē casus ille est bñ pōlis. nisi forte hoc mō ptingeret. q: vna medietas resoluta pueratur in nutrimento q: postea sūmat a sor. ⁊ cōuertat in sbam suaz deinde in pcessu resoluat scda medietas q: remanserat ⁊ remaneat prima. isto casu ymaginari possumus verificari ea suz suuz. Ad o in pposito si poneret q: vtraq: remanente p horā illā altera illaz calefiat ⁊ altera equaliter frigeat. tñ neqz sor. p illā horā calefiat neqz frigeat. sed calefiat ⁊ frigeat copulatis ⁊ colectiue. Si vere poneret q: p totā illā horā altera medietas calefiat multo plus qz altera frigeat ita vt calefactio plus sufficiat denotare qz frigeactio. tñ in casu illo pcederet pīma ps ⁊ negaret scda vī ecōuerso si ecōtra poneret.

¶ Et si arguit q: sor. frigeat p illā horā q: b. medietas p illā horā frigeat ⁊ b. pars erit sor. ergo ¶ Vel sic. hoc frigeat p illā horā ⁊ hoc erit sor. ergo ⁊c. ¶ Negat pītia. ⁊ eā est sepe prius dicta. ēt alia cā est negatiōis similitū pīaruz vt qdam dicit q: ēt in pcedētibz adduci possent. qz. s. ly hoc nō est terminus discretus. sed cōis potens successine de pluribus numero distinctis vī affirmari puta de sor. ⁊ re q: nō ē sor. Sid. n. nō v3 hec pīia al bñ currit ⁊ albū ē sor. ergo sor. currit. Nec est sylus expositorius. Ita nec valēt pdicte

pītie. nec sūt fillogisimi expositorii. ¶ Ad aliā pldnem q: pars sor. est maior sor. negatur pld. nec scio in quo casu verificari pōt. aut velit ipse verificare pldnē illā nisi forte ymaginādo q: a. ps sor. aliqn alia resoluta erit sor. deinde. a. augeat taliter vt erit maior qz erit sor. qñ. a. erit ps eius. Si in illo casu nō pbatur pld. neqz pbat ex illo q: sor. erit maior sor. q: si sic foret p ei⁹ resoluētes. s. a. erit maior sor. ⁊ a. erit sor. ergo ⁊c. Cui argumento diceret q: ⁊z ille modus arguendi. sit duplici de cā fallax. vt prius est dictū. tñ maior ē neganda. nō. n. a. erit maior sor. qñ erit ps eius vt pz. imo tñ erit minor sor. neqz qñ erit sor. qz tñ erit eq̄lis sor. siue sibi met vt pz. ¶ Non curauit aut magis pbare pldnez. qz forte videbat ei nō multū pcedere. ¶ Ad casuz qui ponit p alia pldne sequēti q: separata māu sor. a toto residuo remaneat aīa intellectiua in vtroqz. d. admittendo casum de potentia su pñali. quo admissio negat illa pld. duo sunt hoies. quoz vterqz est sor. imo tñ aggregatū ex vtroqz est sor. sicut prius dictū fuit qñ aīa sor. in pductione eius fuit in corde. ⁊ cerebro nōdūm aliis pibus aīatis. Et sicut prius dicebat vbi deus infundat eādē aīam intellectiua in duabus materiis totalibus. a. b. Ex quo pñr pz illā esse negādā sor. est illa man⁹ aut est illud qd erat illa manus. ¶ Et cōtra hāc rñsionē possent adduci replicationes que adducte sūt ad casuz pdictos ⁊ dari rñsiones ibi posite. Unde igitur ⁊c. ¶ Ad aliā pldnez rñdet negando de vīute fmonis scdaz ptez imo aliqua pōt differre a sor. v. b. g. digitus. hec. n. qñ tūcunqz sor. dimīnuat. aut resoluat nō pōt p se manere cū aīa intellectiua. ⁊ iō si pōt esse sor. qñare potest cōcedi q: potest differre a sor. ⁊ potest differre ab eo q: potest esse sor. ¶ Neqz ex hoc sequitur q: possit differre a seipso. vt ipse tacite innuit. eo quod ipsa nō pōt esse sor. Tñ cōcedendū vī q: aliq: ps sor. differt a sor. ⁊ tñ nō pōt differre a sor. s. illa ps potest remanere p se ⁊ esse sor. Si. n. diceret q: illa pōt differre a sor. seqtur q: pōt differre ab eo qd pōt esse sor. ⁊ vltra eū illa possit esse sor. seqtur q: possit differre a se ipsa. qd est impolē. ⁊ patent ille pñe intelligenti logicam. ¶ Verū tñ mutādo ppositū. pōt pcedi pld quā magister ponit vī

v3. Nulla p̄t differre a for. et hoc in certo ca-
 su ubi p̄ductū esset solū cor. for. et relique par-
 tes nōdum essent aīate. tūc. n. q̄cumq3 parte
 data q̄titatūa for. illa pōt esse for. q̄ possz cor
 illud et eius p̄tes successiue resolui. aliis p̄tib⁹
 nō p̄ductis taliter vt q̄cūq3 pte data illa pos-
 set p se seorsum remanere arguendo sic. Si
 aliqua nō possit esse for. sit. a. Lōtra. ¶ Dono
 q̄ successiue resoluat cor donec remanebit a.
 pars p se aliis resolutis et patet q̄ a. erit for.
 et p̄r pōt esse for. In illo igitur casu v̄ cōce-
 dendū esse p̄sonem de virtute sermōis. cū
 ly for. a pte post supponit p omni eo qd pōt
 esse for. virtute huius verbi potest. et suppo-
 nit distributue mobiliter virtute de ly differ-
 re. ¶ Alius tñ subtilis locus posset oppositū
 dicere. et p̄r in quocūq3 casu negare p̄sonē
 imo quolibet ps for. pōt differre a for. ¶ Et
 si arguat vt prius q̄ si. a. pōt differre a for.
 ergo potest differre ab eo qd pōt esse for. et
 p̄r a seipsa. negat p̄sa. eo q̄ p̄trariū est ordi-
 nū debito et nature terminōz. vt termin⁹ sin-
 gularis resoluitur in cōez. et terminus nō di-
 stribuitur resoluitur i nō distribuitur. ly for.
 aut est terminus singularis et nō discret⁹ et
 nō distribuitur. s3 ly qd pōt esse for. est ter-
 minus cōis et distribuitur. ¶ Et nō hūc mo-
 dū loquendi in logica. q̄ ad alia multa p̄ice-
 re pōt et puto ipsum meliōrē opposito modo
 ¶ Ad penultimā p̄sonem rīdet negando il-
 lam. for. q̄ fuit for. iam nō est for. vt argumē-
 ta p̄bant in oppositum et concedetur q̄ hoc
 aggregatum ex. a. b. c. p̄tib⁹ fuit for. qd iaz
 nō est for. et cōceditur q̄ illud nō fuit nisi aīal
 s3 oppositum sit posse puta si aliqui totū illud
 aggregatū fuisset ps for. Et vterius negat il-
 la p̄sa cū inferē q̄ aliqd aīal fuit for. qd iam
 nō est for. Et rō est. q̄ ly aīal ē terminus me-
 re subālis. n̄bil cōnotans accidentale. neq3 ali-
 quā mām aut prem eius. sed ly aliqd verifi-
 carī pōt in p̄posito p aliquo aggregato con-
 notante certā mām. et p̄tes eius. Q̄ sicut p̄i-
 us dicebat de mō arguēdi resolutorio q̄ in
 talibus terminis nō v3. sic in p̄posito dicen-
 dū est. ¶ Ad vltimā p̄sonē rīdet negādo
 eā. s. for. p totam illā horā augebit et p eandē
 dīminuet. et in casu suo negat p̄ma ps. et cō-
 cedit scdā. ¶ Ad rōnem in oppositū negat
 illa p̄sa quā ipse tacite inuult. a. per totā istaz

horā augebit et aliqui erit for. ergo et. et hoc
 rōe vel rōnibus superius dictis. ¶ Et p̄ idēz
 patet ad illud qd postea arguit. vidēz. a. ps
 erit maior q̄ est et nō erit maior q̄ est p̄ma
 est cōcedēda. scdā neganda. ¶ Ad rōnem in
 oppositūz. for. nō erit maior q̄ est. et for. erit
 a. ergo et. negatur p̄stia ratione p̄ma supe-
 rius dicta. Etā alia est cā. q̄ ly maior diuer-
 sam habet adiacētiam in antecedēte et in cō-
 sequente. cū in consequēte adiacet ad ly. a.
 pars. in antecedente ad ly for. Ex illo enīz an-
 tecedēte. s3 cōcludere q̄. a. pars nō erit for
 maior q̄ nūc sit. Et sic p3 solutas esse oēs rō-
 nes magistri cōtra opinionem communem.
 Deo gratias qui mihi lumen intellectus do-
 nanit.

Oppositum tamen arguit. Ut
 de incōuenientia q̄
 contra se adducit. Sed modo deducit. ¶ Pri-
 mo q̄ for. nō manebit for. p tempus et pla-
 et. hoc deducitur supposito q̄ a for. cōtinua
 fiat resolutio. tunc enim nō manebit per tem-
 pus eadem aīa cūz oīo materia eadem. et p
 p̄ns neq3 idem for. aut si dicas manere for.
 tunc ly for. esset terminus cōis et nō discre-
 tus q̄ successiue de pluribus verificabit af-
 firmatiue. et sic dicitur de aliis terminis q̄ di-
 sereti ponuntur. ¶ Secūdo adducit q̄ fieret
 error in distributionibus bonoz et maloz
 eo q̄ ly for. hodie fecisset aliquod opus meri-
 torium aut maleficū et cras premiaret aut
 puniretur nō essz idēz for. q̄ illud fecit aut cō-
 misit et qui premiabitur aut puniet. et hoc p
 p̄ter cōtinuā resolutionē in eo factam. ¶ Ter-
 tio adducit q̄ plures sunt dī. q̄ dato xpo q̄
 dicit aggregatum ex diuinitate anima intelle-
 ctua et materia eius. tunc aggregatū ex me-
 dietate materie anima eius intellectua et diui-
 nitate esset alius deus q̄ totus christus pro-
 p̄ter materie alietatem. Et sic dicam de aliis
 partibus materie immo sequeretur q̄ infini-
 ti essent dī hoc modo imaginationis quoz
 alter ab altero differt. propter materie alietate-
 tem. ¶ Quarto adducit q̄ deus possit incipe-
 re esse et desinere esse. q̄ vbi a christo resol-
 uatur. a. pars materie. tunc aggregatum ex
 a. materia et diuinitate et anima intellectua
 desinet esse et per p̄sequens talis deus desini-
 esse. Et per idē aliquis deus incipiet esse. p̄o

pter acquisitionem noue materie in christo p
viam immutationis. sicut etiam in forte nou
homo incipit esse per acquisitionem noue ma
terie per viam nutrimenti. ¶ Considera vteri
risionem suam ad dubium. ¶ Positio sua
verior mihi apparet loquendo de identitate nu
merali stricte sumpta. tñ hic sigillatim cōside
ra que dicit. ¶ Primo suppositiones sue ve
re sunt finem eum. ¶ Uterius insert qd nūq
pōt habere aliam prem qd iam hz. de hoc su
perius est satis dictū. ¶ Secundo insert qd nū
qū pōt augeri. de hoc etiam superius ē satis
dictum. ¶ Ad autem dicit esse de intentione
Arist. considera et vult iste magister Arist.
tertio de anima sentire illud quod commen
tator Aver. ei imponit de unico intellectu in
omnibus hominibus cuius tamen opposi
tum sensisti in tertio de anima. ¶ Imponit et
sibi qd credit cō habens principium habere
finem et contra. cuius tamen oppositum te
nemus de aia intellectiva de angelis et c. Et
alii expositores. vt bñs Thomas opp^o mo
do vt exposuit octavo physicorum. et tertio de
celo. ¶ Considera vterius risiones ad argu
menta que adducit contra se. ¶ Responsio
enim ad primum est valde conueniens. ¶ Si
militer ad secundam de distributione premio
rum et pena. ¶ Ad tertium vero. et ad
quartum qd plures essent dii et c. non distincte
et ordinate responderet. sed dat aliqualem ma
teriam respondendū. ¶ Diceretur ergo ad p
imum apparere meo. negando quod plures
sunt dii. et consequenter qd totus christus est
vnius deus et aggregatum ex immediate ma
terie cum eadem anima intellectiva et divini
tate est idem deus numero. et sic de aliis eo
qd hz varietas materie variet identitate nume
ralē. quo ad naturā creatā humanā. nō tamē
quo ad naturā diuinā que ē eternalis penitus
immutabilis. et pñr negat. vt ipse negare vñ qd
us incipiat vel desinat ēē. vñ finem hanc opinionē
pcederet qd in xpo sunt plures hoies partia
les cōpositi ex aia eius intellectiva et pre mae
nō tñ plures dii. vt prius dictū. ¶ Similiter
pcederet qd facta resolutio mae in xpo qd ali
quis hō desinit ēē. et sñr aliquis hō incipit ēē
per nouā acquisitionē mae per viā nutritionis.
et ille numerus trinaris desinit ēē per desin
tione materie que ē eius unitas. et xpus vt hō

desinit ēē. ex hoc tñ nō sequit qd aliquis deus
incipiat vel desinat ēē. qd semper idē est deus cu
quacūqz mae vel pre materie xpi. Tñ sicut de
us admixtus fuit materie xpi. siue diuinitas
coniuncta fuit sue materie. ita potuit cōiungi cū q
cūqz mae alii hoies. et tñ pcessū fuisset qd hoc
ē de demonstrato xpo. et hoc ē de alio de
monstrato. et tñ sep idē fuisset deus. Capt. 6.

Edadhuic out dubi
um et c.

¶ Considera prius in hoc dubio
supponē primā. qd ois qualitas
est gradualis. Videt enī prima
frōte modus suus pñadi extraneus. qd quel
bet ē apta reddere subiectū suū. erminatū fi
nite intēsu. et nulla ē infinite remissa eo qd nul
la remissio ē infinita. qd nulla remissio sit infini
ta pñ. qd oppositū ipacat contradictionē. si. n. ali
qua qualitas ē infinita remissio. aut infinite re
missa sequit qd est aliquāte remissa. et p pñs
aliquāte intensa. et p pñs nō infinite remissa.
¶ Considera tñ si reperiri possit aliqua quali
tas que nō sit gradualis. aut intēbilis et re
missibilis. sicut forte de qualitatibus intelligē
tiarū alig crederēt. ¶ Considera postea scdam
supponē qd nulla actio nālis pōt ēē instantā
nea. huius enī oppositū tenuisti. sō. de aia de
pductione luminis. et de visione. aut de pñ
ctioe visiois et silibus. Itē hz de silibus non
ēēt verū que fuit cū reuerētia saltē p accis. tñ
de actioe intellectuāli. nō vñ necessariū ipsā fie
ri successiue. sed videt qd cōingat subito fieri
¶ Tenendo igitur oppositū pñ ad argumē
tum eius in oppositū. negādū ēē añs qd non
potest agēs subito appropinquari passio. ¶ Cō
sidera tertiā supponē que vera vñ finem omnes
de albedine enī et nigredine videt notandum
in multis casibus. ¶ Et primo vbi ex elemē
tis debeat immediate generari aliqd mixturā al
bum. Non enim oportet in productione. aut
intensione albedinis in illo mixto aliquē gra
dum nigredinis produci. cum pilus in elemē
tis illis non fuerit nigredo. nec alius color.
¶ Item quia multotiens ex colore medio fit
albedo vel nigredo. vbi non oportet gradus
albedinis aut nigredinis corrumpi. quia cum
colore illo medio non necessario est albedo vñ
nigredo. et sic de aliis imaginari possumus. et
in casibus multis de credulitate etiam. et he

sitatione verum satis apparet q magister di
 cit. licet quidam videatur oppositum tenere.
Considera in quarta suppositioe cu magi
 ster dicit q opio e assensus verus cu formidie
 hoc enim non apparet esse vniuersaliter ve
 rum. nam opinio. ita potest esse circa falsum
 vt patet de mente Aristo. secundo de anima
 7 secundo posteriorum. 7 ex communi mo
 do loquendi. contingit enim aliquem opina
 ri solem esse minorem terra 7 tunc eius opi
 nio est assensus falsus. **C**onsidera corola
 ria que postea inferit q aliquis error erit scie
 tia 7 e contra. loquitur ipse de scientia com
 muniter sumpta qua sciuntur contingentia.
 Et tunc verificatur primum ponendo q te
 continetur firmiter credente fort. currere aliqui
 currat aliqui n 7 tunc idem assensus fortis currere
 erit scientia qui non corrente erit error. Et
 accipitur hic scientia non pro habitu sed pro
 actuali noticia vel assensu. **C** Illud autem cor
 relatum q eadez scientia infinites erit error
 7 e contra. 7 infinites fort. incipiet 7 desinet
 scire eandem propositionem. hoc modo ve
 rificatur. **I**tem dono horam futuram dimidi in p
 tes proportionales in infinitum 7 credas tu
 continue per illam horam hanc propositio
 nem pars impar hore est. 7 patet q infinites
 erit scientia quia infinites erit assensus verus
 7 infinites error. quia infinites erit assensus
 falsus. scilicet in qualibet parte pari hore. Et
 per idem patet qualiter infinites fortis inci
 piet scire illam propositionem. pars impar
 hore est. scilicet in principio cuiuslibet partis
 imparis. 7 infinites desinet scire. scilicet in prin
 cipio cuiuslibet partis paris. **C**onsidera vl
 terius alia correlaria sequentia. **I**tem primo enim
 inferit q non est dare primum nec vltimum
 instans noticie sensitue putavisionis 7c. eo q
 non est dare primum aut vltimum gradum
 7c. Oppositum enim probabiliter posuisti se
 cundo de anima. **I**tem donamus enim speciem
 coloris in oculo successive intendi per succes
 suam intensioez coloris. 7 non sufficiat que
 libet species coloris quantu cuq remissa cau
 sare visionem. sed sufficiat gratia exempli.
 species vt duo 7 nulla remissio. tunc igitur
 quando erit in oculo species vt duo. visio p
 ductur. 7 erit minima visio que esse potest
 erit tamen gradualis 7 per consequens con

cedetur contra suppositionem eius secunda 7
 aliquam actionem naturalem fore instantia
 neam. 7 per idem si remittatur species in oculo
 existens intensa vt. iiii. donec per totum oculo
 perueniret ad gradum vt duo. tunc da
 bitur vltimum visionis. si vltimus remitteret
 eo q tunc erit visio alius stantibus conditio
 nibus. 7 immediate post non erit aliqua visio
 cum no possit visio produci cum remissore
 specie q vt duo. **C** Tenui etiam alteram ptes
 qua magister tenet. 7 verisimilior apparet. 7
 pnt q non sit danda remississima species co
 loris que sufficit ad visionem cansandam. sed i
 tensissima que non gratia exempli. vt duo 7
 tunc no daretur minima visio. sed infinite no
 remissa esse posset aliqua visio. 7 pnter non
 daretur primus gradus visionis acquisitus
 nec vltimus deperditus. 7 pnter nec primum
 instans visionis nec vltimum. **C** Nota tñ q se
 per huius visionis daretur primum 7 similis
 vltimum. 7c. entz aliquis gradus huius visionis
 prius fuerit productus. nunq tñ fuit bec vi
 sio nisi qñ habuit oes partes eius graduales
 simul. sed dabitur primum instans in quo ha
 bebant oes partes graduales eius simul. ergo
 7 cetera. 7 q cito incipiet aliquis gradus
 huius visionis deperdi tam cito bec visio de
 sinet esse. ideo in sui deperditione dabitur vi
 timum. **C** Cum autem vltius inferit q ois
 noticia sensitua sit experienti noticia sensitua.
 v3. itaq ex pre eius gradualis. verum eñ
 suam opinionem. tenendo tñ oppositum tñ
 oppositum diceretur vt p3. Et tenui idem q
 tenet ipse in questionibus posterioribus. **C** Cū
 etiam vltius inferit q non dabitur primus
 conceptus primo productus. adhuc verisimi
 lius teneri potest oppositum q de sensatione
 Conceptus enim mentales magis producti
 tur sine resistantia. q sensationes. 7 cum hoc
 sunt indissolubiles extensue quelibet autem
 sensatio est dissolubilis extensue. Similiter vbi
 in mente for. sit species coloris vel sube vel al
 terius sufficiens causare conceptum aut no
 titiam mentalem. sed non causat propter in
 advertentiam. tunc quam cito fortis incipiet
 advertere causabitur conceptus mentalis. 7
 sic erit primus 7 primo conceptus productus.
 Et idem argumentu de sensatione fieri posset.
C Secundum tñ aliam opinionem diceret q

illa adneffentia acgreſ p partē aſ partē lz in
 tpe modico. ⁊ ſic viſio vel pceptus p partes
 aſ partē acgreſ. ¶ Cōſidera ulterius correla
 riū ſequens cū toto notabili ſuo. ea nāqz que
 ibi dicit vera videntur. Si tñ aliqz teneret q
 nō glibet aſſenſus q̄tūcūqz remiſſus etiā ſi
 ne formidine ſufficit dici ſcia. ſed ad minus re
 griſ q̄ ſit tātē intenſionis ſicut veriſile appa
 ret. tunc dareſ primū ſcia. ⁊ ſilr vltimū qñ
 eſſet aſſenſus tñ intenſus. ⁊ aſ non vel poſt
 nō. Itē in caſu aliquo aliq̄ latitudo aſſenſus
 poſſet ſubito acgri. ⁊ ſubito depdi poſtqz ac
 griſ ſine reſiſtentia. iō ſatis poſſibile. vñ. tunc
 etiā dareſ primū quo ad inceptiōē ⁊ vlti
 mū quo ad deſitionē. ¶ Cōſidera poſtea q̄
 magiſter dicit p̄tinentia ad logicā. de p̄ſa ſci
 ta eſſe bona cuius aſis ſit ſcitu ⁊ p̄ſis non. ⁊
 alia q̄ ibi dicit q̄ vera ſatis apparent. ¶ Cōſi
 dera poſtea q̄ magiſter dicit cōtra ſe in argu
 mento. ⁊ r̄ſiſſionē ad illud argumentū qd̄ tā
 git difficultatē quā ponit ſidentyſ. in ſophiſ
 mate illo. ¶ Aſentriū oculū h̄ido. ea nāqz que
 magiſter dic̄ ſatis vera ⁊ veriſilia ſunt. tñ cō
 cedi poſſet ſenſum exteriorē aliqd̄ diſtincte cō
 prehendere ⁊ aliqd̄ p̄uſe lz magiſter oppo
 ſitū dicat. ¶ Nec ſeq̄. aliquis diſtincte cōpre
 hendit. ergo componit vel diuidit. ſi. n. viſus
 ſor. videat duos boſes quoz vtrūqz p ſe cō
 prehendaſ ita vt vnus nō inuet ad cōprehen
 ſionē alterius ⁊ apprehendaſ hoc tanqz hoc
 ſine illo. ⁊ ecōtra illud tanqz illud ⁊ nō hoc.
 tunc vtrūqz diſtincte cōprehendit. ¶ Iuxta
 quē modū poſſet p̄cedi vt bentyſ. dicit loco
 allegato. q̄ viſus ſor. gr̄a exēpli prius videbit
 totū q̄dratū p ſe diſtinguēdo a quolibet alio
 q̄ p̄cipiet partē p ſe diſtincte cōprehendēdo
 a quolibet alio. Et p̄ter poſſet p̄cedi q̄ in ca
 ſu ſidentyſ. de approximatione viſibilis da
 biſ de facto primū inſtans in quo. a. viſibile
 a viſu diſtincte cōprehendēſ. ⁊ idē erit vlti
 mū in quo nulla pars diſtincte cōprehendit
 lz magiſter videat ſentire oppoſitū. ¶ Uñ. n.
 vellē q̄ aliquid erit vltimum inſtans in quo
 viſibile nō erit diſtincte cōprehendit a viſu
 cū nō deſ minima ſenſatio neqz minimū ſen
 ſatū aut ſiſſimū ſenſibile. Et mihi vñ cam
 ſidentyſ. q̄ licet nō dareſ minimū qd̄ diſtin
 cte cōprehendi poſſet neqz primū in quo poſ
 ſet. tñ dareſ minimū qd̄ absolute incipiet vi

deri p ſe ⁊ primū inſtans in quo diſtincte vi
 debit. ⁊ hoc ſuppoſito q̄ nō deſ neqz dari
 poſſint optime circumſtantiē. Tñ dato oppo
 ſito q̄ optime dari poſſint. q̄ nō repugnat.
 dicereſ nō ſolū dari primū in actu aut mini
 mū in actu. ſed primū qd̄ pōt. ⁊ minimum
 quod poſſet.

de ordine pceptū ⁊c.

¶ Cōſidera quid poſtea dicit magiſter d̄ or
 dine cōceptū. ¶ Itā in q̄onib⁹ de aia ⁊ poſte
 rior. notati ordinē q̄ apparet valde cōueni
 ens. q̄ ſicut ſenſus exterior primo apprehen
 dit indiuiduū in cōcreto. verbī gr̄a. hēc albū
 ita etiā intellectus prius apprehendit. ⁊ p̄ p̄ſi
 talis pceptus prius eſt in intellectu. ⁊ p̄ter
 diſtinguendo ſubſtantia ab accidente aut ab
 ſtrahendo vnū ab alio prius abſtrahit cōce
 ptū magis vniuerſalem. ⁊ p̄ conſequens mi
 nus vniuerſalem donec ad ſpecialiſſimā de
 ueniat. aut ſaltem intellectus de natura ſui ſic
 aptus eſt facere procedendo ſaciliori modo
 ſue cognitionis. ¶ Uñ. que locis predictis
 ſcripta ſunt per ordinē. ¶ Dicit etiā Ariſto
 cum equiuocationibus proceſſiſſe primo po
 ſterior ⁊ primo phyſicorum. tñ concordant
 alias vtrūqz textū ſine equiuocis. ⁊ idē illuc
 p̄currere. ¶ Cōſidera ulterius cū ipſe conat
 probare q̄ credulitas ⁊ heſitatio circa eādē
 rem non neceſſario ſe mutuo expellant. lz ve
 rum ſic dictum ſuum vputo. tamen vt plu
 rimū vputo accidit q̄ intenſio credulitatis ē
 cauſa remiſſionis heſitationis quando de ea
 dem re habetur heſitatio ⁊ credulitas. ⁊ ecō
 tra intenſio heſitationis eſt cauſa remiſſionis
 credulitatis. vbi enim de eadem re habeatur
 credulitas ⁊ heſitatio ⁊ non fiat obuiū. nec
 inaduerſentia. nec deperdatur aliqua euiden
 tia ad aliquam partem. ſed intendatur. cre
 dulitas. hoc eſt quia magis intellectus adbe
 ret vñ parti. ⁊ conſequenter alteri minus
 manentibus predictis. ⁊ conſequenter remit
 tetur heſitatio. Si militer contra ſi intendi
 tur heſitatio. hoc eſt quia intellectus magis
 adheret oppoſite parti quam prius. ſine hoc
 ſit per adiunctam euidentiā. ſine qualiter
 cūqz alr. ⁊ p̄ p̄ſis alteri parti minus adbe
 ret ſtātib⁹ predictis. q̄ remitteſ credulitas.
 ¶ Cōſidera vltimū cū magiſter ipſe pōt plu

res regulas. Quare prima est ut colligitur ex
verbis eius quod si for. nihil sentiat nec intelligat
et aliquid sentiat et intelligat. prius per tempus sentiat
quod intelligat. hec regula non videtur necessaria. et in
certo casu non vera. si. n. loquamur de homine qui
nunc aliquid intellexerit sicut in infantia non re-
pugnare videtur quod statim cum infans aliquid primo
senserit sine mora tempus est aliquid intelligat post
quod intellectus capatur sine resistencia. Si loqua-
mur de homine adulto adhuc fortius non videtur ve-
ra. homine enim aut dormiente aut de nullo penitus
considerate nec per sensum advertente contingit sp-
iritui immediate moveri ad intelligendum per species
reservatas per novam advertentiam vel considera-
tionem nulla precedente sensatione aut simul
cum nova sensatione. et sic tunc non prius per tempus
sentiat quod intelligeret. consideret tamen quod in eodem
homine prius non est sentire quod intelligere. et ut plu-
rimum verum est quod. Ad. dicit presertim de inci-
piente de novo sentire de quo apparere meo
loquitur. Ad. Tercium enim est quod ille prius tempore
sentiat quod intelligat saltem ut plurimum. Secunda
regula est. Si for. nihil sentit incipere
nec complere et aliquid aliquid sentiat tamen complere
quod incipere prius sentiat incipere quod. si. prius
sentiat sensu exteriori quod interiori. Iterum hec
regula potest habere instantiam. quod possibile est
producta de novo specie albedinis tamen in sensu
exteriori quod interiori de se sufficere causare se-
sationem nullam produci sensationem defectu spi-
rituum. aut debite advertentie. deinde super-
niente simul debita advertentia utrobique sic
satis possibile est. aut utrobique simul occurrere
sufficere quantitate spirituum ut satis possibi-
le est fiat sensatio in sensu tamen interiori quod exte-
riori. et per quod simul fieri poterit. Item si loquimur
de homine non incipiente sentire de novo possibi-
le est for. nihil exterius sentiente nec interius
reservata esse spiritum in sensu interiori a quo po-
tente moveatur for. ad sentiendum interius tamen nihil
exterius sentiat. Adagister tamen ut credo in-
telligit de homine de novo incipiente etc. Con-
cedendum tamen puto quod quasi semper de novo de
bens sentire sicut infans prius tempore sentit sensu
exteriori quod interiori et per quod prius incipere
quod complere. et quod semper quilibet sentiens de novo
prius natura sentit sensu exteriori. hec in-
terior. comprehendere posset nisi comprehen-
deret vel comprehendisset exteriori. et per

quod prius tamen incipere quod complere. quibus etiam
sensus interior non minus incipere quod comple-
re comprehendere potest. et oppositum superficialiter
videatur velle magister. Tertia regula est ista
Si for. aliquid intelligit incipere et complere. et
nunc nihil intelligit prius intelligit incipere quod co-
mplere. et videtur spiritus velle quod prius tempore. Iterum hec vi-
detur habere instantiam. Si. n. loquamur de infan-
te verum est ut plurimum. et quasi semper quod in-
cipiens intelligere prius tempore intelligit incipere
re. et videtur verum est quod prius natura. non tamen
illa conditionalis necessaria cum contingere pos-
set oppositum. aut saltem non repugnat simul
for. incipere intelligere deum et deum esse. Si
loquamur de adulto. per quod simul tempore per
incipere for. intelligere complere et incipere per
species reservatas ut ipso surgente a sono. immo
staret quod prius complere intelligit quod solum in-
cipere. intelligere tamen incipere semper est pri-
us natura et tamen ea presupposita ab intelli-
gere complere. Quarta regula. Si for. nihil in-
telligat affirmative nec negative et aliquid aliquid
intelligat tam affirmative quod negative. primo
tempore intelligat affirmative quod negative. Ite-
rum regula non est conditionaliter vera. stat. n.
for. iam adultum dormire et actu per tunc nihil in-
telligere. deinde ipso surgente a somno per species
interius reservatas primo intelligere se non dor-
mire. aut aliquid aliud negative antequam aliud
affirmative intelligat. ergo non prius per tempus
affirmative. Forte dicitur quod intelligit de in-
stante nunc intelligente. aut quod regula sic intelli-
gitur. si for. nihil intelligat nec unquam aliquid in-
telligat affirmative vel negative etc. Sed
adhuc isto modo intelligendo videtur dubia regu-
la. quod non videtur repugnare quod cum for. incipiat de no-
vo intelligere complere simul incipiet intelli-
gere affirmative et negative verbi gratia ubi
prius intellexerit incipere matrem et patrem
eius per species in eo reservatas poterit simul
incipere intelligere hoc esse hoc. utrobique ma-
trem demonstrando. et hoc demonstrata ma-
tre non esse hoc demonstrato patre. Nec vi-
deo ullam repugnantiam huius casus. Et de-
cedendum tamen mihi appetit quod sic est ut plurimum
quod homo incipiens de novo intelligere prius
tempore intelligit affirmative tanquam aliquid quod
est intellectus facilius et naturalius. Et videtur
us quod affirmative intelligere est in eo prius non

iura. & nunq̃ aliquid negative intelligeret. nisi intelligat affirmative vel p̃ us affirmative intellexerit. **Quinta regula.** Si for. nihil credit. neq̃ discredet. & aliqui aliquid credit & aliquid discredet prius tempore credit q̃ discredet. Nec est h̃z instātia. **¶** Sumo de homine adulto surgere nup̃ de sōno & scipiente. p̃ p̃pō nes resuatas discredere se dormire. **¶** Forte d̃z q̃ intelligit de eo q̃ actu nihil intelligit nec vñ q̃ aliquid intellexerit vt denotāt eius verba in p̃batione regule sue. **¶** Adhuc regula haberet dubiū sciret enī in mente for. debētis de nono intelligere tam esse formatas has duas p̃pōsitiones. hoc est hoc vtrūq̃ demonstrando m̃sem. & hoc demonstrato patre. ē hoc demonstrata m̃se. quarū neuter p̃i? credidit nec discredidit. sed nūc incipiat alteri ad herere & alteri discredere. nō enī videt aliquid esse repugnātiā ita cōtingere. quare si mul tpe credit & discredet. & nō prius tempore credit. **¶** Concedit tamē vix plurimum ita euenire vt magister dicit. & q̃ credere est natura prius q̃ discredere. & intellectus nālius est ad qd̃ facilius inclināt. neq̃ intellectus vnq̃ aliquid discrederet. nisi vñ actu aliquid crederet vel prius aliquid credidisset. **¶** Considera diligenter super his.

Et consimiliter dicendū est de transmutato de vicioso. &c.

¶ Considera diligenter que dicit de virtute & vicio. qualiter vno modo d̃z prius & vltimum affirmative. sed alio modo datur negative. & vident̃ satis vera que magister ibi dicit. tamen iste modus secundus quem ponit de virtute. q̃ non glibet habitus rectificans appetitum &c. q̃tūcūq̃ remissus est denominādus virtus. sed regritur q̃ sit ad minus sub determinato gradu vel vltra aut q̃ sit vltra datum gradū. **¶** Et vltius cōsidera dū cōcedit vitiolum esse virtuosum. Vide q̃ forte alii dicerent q̃ ad denotandū hoīem virtuosum nō sufficit vna virtus. sed oēs simul in eodē reguntur. Itē dicit q̃ medius nō repugnat extremis. hoc nō videtur verū. sicut enim timiditas repugnat audacie que sunt extrema ita fortitudo vtrūq̃ extremo repugnat licet minus q̃ extremū extremo. **¶** Similiter sicut auaricia repugnat pro-

digalitati. ita liberalitas vtrūq̃ extremo repugnat licet minus quam extrema inter se &c.

Sed de sanitate & egritudine &c.

¶ Considera que ibi dicit que multū p̃formia sūt his que cōter scribunt in medicina & p̃sertim a iacobo qualiter transendo de egritudine in neutralitatē dabitur primum nō esse egritudinis & p̃sequēter prius esse neutralitatis. & tunc erit maxima dispositio que ē neutralitas & p̃ter transendo de neutralitate ī sanitatem dabit̃ primum instans sanitatis. & idem erit primum nō esse neutralitatis. q̃ non datur minima neutralitas sed benē dabilis ē minima sanitas. Si autē ecōtra fiat transitus de sanitate in neutralitatem dabitur vltimum sanitatis & idem erit vltimum nō esse neutralitatis. Et si p̃ter fiet transitus de neutralitate in egritudine dabitur vltimum neutralitatis & idem erit vltimum nō esse egritudinis. Causas autem horum satis intelligit p̃tus in medicina & scripsi alias in notatis medicine. Tamen considera postea q̃ non respondet ad argementa scd̃o adducta contra seipsum nisi forte ad primum & adhuc valde diminuere. **¶** Ad scd̃m cōceditur q̃ dabilis est remississima sanitas siue remississimus gradus sanitatis. s. ille qui immediatur latitudini neutralitatis & cōsequenter q̃ latitudo sanitatis terminatur inclusivē in extremo eius remissiori. **¶** Ad primum vero dicit q̃ sanum in cōplexione est egrum in nune. o. Ex hoc tamē nō se declarat an concedere velit absolute sanum esse egrum l̃z prima fronte videatur q̃ sic. Ad d̃cū tñ oēs aduersantur. non concedētes corpus absolute esse sanū nisi sit fin omnes naturas sanū & pro impossibili habent q̃ idem absolute sit sanū & egrum. accipiendo egritudinem pro dispositione preter naturam. Si tñ volumus absolute etiā logice respondere nō esset forte malus modus loquēdi oppositus. puta q̃ for. sit sanus habens complexionem de se sanam vel aptā esse &c. & est eger habens compōnem egrā. Dicere enim possumus q̃ sanum & egrum sunt genera. & sanum in cōplexione vel egrum. Similiter sanū in compōne vel egrum sunt species. ideo seq̃ for. est in cōplexiōe san? ergo

sans. et est in cōplexione eger. ergo eger. nec
tales termini sunt diminutivi vt cōter medi
ci dicunt dicentes. qd ibi arguit a fin qd ad
simpliciter. ¶ Sed adhuc magis verisimile
vel rōnabile appet qd bona cōplexio absolu
te dicat sanitas siue sit bone cōplexioni plun
cta siue male. ¶ Et eodē modo bona cōposi
tio est absolute sanitas siue bone cōplexio
piuncta siue si. Et hoc vñ sentire. ¶ Insqz cō
mētator. et de hoc scripsi in annotatis medici
ne. lz Ja. et alii moderni sentiant oppositum
quo pcesso pñr cōcedendū vñ for. simul esse
sanus et egrū. qz a cōplexione sana que est ab
solute sanitas dñ dici sanus. et a cōplexione q
est absolute egritudo dñ dici eger. ¶ Aduer
te itaqz super his.

Capitulum.

7

Anquid autem

res successina etc. ¶ Cōsidera q
magister in hoc caplo dicit addu
cēs pfecto argumenta fortia. ad
pbandum nullū successivū esse. ¶ Cōsidera
igit pmo que dicit circa primā sappōnem
que absolute vera vñ de virtute sermonis. s.
quelibet ps tps est. et oēs partes tps sunt si
ue collectivē siue divisivē. ¶ Cōsidera et hāz
sappōnez. s. si moveri est ipsū est aliter se ha
bere qz prius intrinsece et formaliter p tēpus
Si nqz p illayba denotet illd totū se hñe ali
ter etc. cē diffinitionē mot⁹ aut moveri vt pri
ma frōte denotare verba vident. tūc nō vi
dent vera. ¶ Pmo. qz for. existente albo et
platone nigro si fiat plato albus acgritur no
ua similitudo for. et p il ā for. se hñ aliter intrin
sece et formaliter qz prius et per tps. et tñ for.
nō mouet. Itē faba ascendente et occurrēte
molari descendenti in instāti cōtactus nō mo
uetur faba. qz tūc simul moueret motu sur
sum et motu deorsuz. et cōtrarij motus cōti
nuarent. et tñ se hñ aliter qz prius intrinsece
et formaliter. Videt tñ magr in quodā cone
lario sequenti nō p fuisse illa verba diffiniti
ue. sed solū consecutivē. vt. s. for. mouet. er
go se hñ aliter qz prius intrinsece etc. ¶ Sed
adhuc hoc haberet instantiam de for. moto
versus vnā diffērentiam positionis. et to

lus mundus. scilicet celum et centrum et reli
qua mouerentur versus eandem diffērenti
am equali velocitate. tunc enim for. non ac
quireretur aliquod vbi. et per consequēs nō
se aliter haberet intrinsece et formaliter quāz
prius. et tamen moueretur. Diceretur autēz
huic argumento. aut qd illa consequentia so
lum tenet ex ordine naturali. aut qd intelli
tur consequens sic qd ipsuz se habet aliter etc.
vel merito motus est aptum se aliter habere
¶ Contra tamen primam responsionem. pos
set instari de for. moto in navi que moueatur
ad contra. iam diffērentiam positionis equa
li velocitate ad cuius motuz etiam mouere
tur for. per accidens. tunc enim esset in eodēz
aspectu ad celum et centrum. et p pñs in eo
dem vbi. et per pñs nō se aliter haberet etc. et
tamen for. moueret. Appz igitur secūda re
sponsio securior. ¶ Vltimam saluando dictū
magistri dicitur qd vigor verbor suorum in
hoc pñit qd si for. mouetur de presenti tunc
per tempus se hñ formaliter aliter qz prius.
et qz hoc est impole vt ipse dicit. qz tunc mo
tus de presenti esset p tempus et per pñs taz
motus qz tempus esset in presenti instāti. qd
est impole. Ideo reputat ipse for. impossibi
le de presenti for. vel aliud mobile moueri.
¶ Cōsidera vltimus eum insert corēlariuz
qd nihil potest in instanti moueri nec aliquis
motus potest esse in instanti fin optionem
communem. quidam concedunt hoc de vir
tute sermonis qd for. non potest moueri in in
stanti. tamen hoc est concedenda for. moue
tur et non sequitur for. mouetur ergo in in
stanti presenti mouetur. sed bene sequitur er
go mouetur in instanti presenti vel in tempo
re. ¶ Negatur autem ab eis for. moueri in
instanti. quia per illam denotatur instans cē
mensuram adequatam motus. Et quidam
vltius concedunt illam in instanti presentē
for. moueri. sed non sequitur vltius a par
te post qd for. mouetur in instanti. Quidam
autem audacis vtrāqz concesserunt dicit
tes qd per illam for. mouetur in instanti. aut
motus est in instanti. non denotatur instans
esse mensurā adequatam motus. sed sufficet
qd sit adeqta mēsurā alicuius iduisibilis mo
tus puta alic⁹ mutati cē ipñ. ¶ Cōsidera vt

terius aliud correlatiuū cū infert illas pñas illud
nō valere for. se h3 aliter q3 pñas. ergo mo-
net for. immediate añ hoc mouebat. 7 ime-
diate post hoc mouebat. ergo mouet. Uerū
est q3 ille pñe nō valēt. sed nō ea cā q3 ipe pu-
tat. nā ipe vult pñs esse ipossibile. q3 seqt pre-
sentiaiter motū eē. qd. reputat p ipossibilit.
¶ Nota tñ dū pbat intentū ponit directe in
casu q3 intendit probare nisi lra sit corrupta.
¶ Ego vero dico illas nō valere in qbusdaz
casib3. Uerbi grā in casu de faba ascedēte 7
postea descendēte. siue occurrat ei molaris vī
q3 litercūq3. S3 post3 dici q3 pñā hec val3 for.
se h3 alit q3 pñas. 7 immediate post hoc se ha-
bebit alr q3 nūc. 7 hoc intrinsece 7 formalit
quocūq3 ipedimēto deducto. ergo for. mo-
uet. ¶ Per idē alia pñā t3 cū illa pñcula quo-
cūq3 ipedimēto deducto. Uel sic for. imedia-
te añ hoc mouebat. 7 immediate post hoc mo-
uebit eadē spē spālissima motus. ergo. ¶ Cō-
sidera vterū correlatiuū qd. infert pñā cōem
opinione tenēt q3 tps pñtialr est. Et pñdera
oīa argumēta sequētia pñā cōez opinionez.
¶ Pro q3 sustinēda rñdebo ad singula argu-
mēta. ¶ Primo igit cū infert q3 nulla pars
tpis definit eē. Negat pñā. ad pñationē. sit
a. hora pñs cui3 medietas. b. preterijt 7 alla
q3 sit. c. sit futura. tūc pñr dī q3. b. nūc definit
eē. q3 nūc nō est. 7 immediate añ hoc fuit. Et
cū arguit q3 nō. q3 tūc parī rōne. c. nō ē. Luz
igit. a. sit adequate cōpositū ex. b. c. sequit
q3 aliqd qd. est adeqte cōpositū ex his q3 non
sunt. ¶ Rñdet cōcedēdo pñationē. nec hoc
incōuenit de reb3 successiuis. ¶ Et si arguit
illā esse falsam de virtute sermonis. a. cōpo-
nit ex. b. c. q3 ly. b. c. supponit respectu huius
verbi cōpositū solū p eo qd. est. q3 seqt q3. b.
7. c. sunt. ¶ Dī pñr fīm cōez opinione q3 ly
cōpositū est verbiū ampliatiuū dās supposi-
tione p eo qd. est vel fuit vel erit. ¶ Ad aliaz
rōnē cū arguit q3 tunc nūc erit vel fuit alte-
ro prius. negat pñā. 7 sic pñationē illā nō p-
bat. ¶ S3 dicere possumus pñationē ex dī-
ctis eius presertim in ca. eius de incipit 7 de
finit. q3 si for. erit prius q3 plato. sit ita q3 per
annū erit prius q3 plato. Cōtra arguitur sic.
ita cito erit plato sicut for. erit. ergo for. non
erit prius 7c. assumptum probatur. q3 plato
erit in hoc tempore demonstrato toto tempore

futuro eo q3 erit in aliqua parte tps. 7 hoc
tempus erit ita cito sicut for. erit. eo q3 aliqua
pars eius erit ita cito sicut for. erit. 7 q3 cito
erit aliqua pars tps illud tempus erit. er-
go 7c. Uel arguo sic. tunc plato erit. 7 tunc
erit ita cito sicut for. erit. ergo 7c. ¶ Idūc re-
spondetur negando vtrāq3 cōsequētiā. nec
ille modus arguendi est sillogismus exposito-
rius. fallacia enī in hoc cōsistit. q3 illi termi-
ni. ita cito resoluitur ac si essent vnus termi-
nus cōmunis resolubilis. q3 tñ nō est verum
imo ex modo significatiōis sue repugnat eis
equiualeere nomini recto vel obliquo. Itē in
alio fallacia consistit. q3 in sillogismo exposito-
rio cum resoluitur terminus obliquus. aut
equiualeens obliquo debet minor sumi in re-
cto. aut in equiualeenti termino recto sicut si
resoluitur hec propositio hominē tu vides.
sic resoluitur. hunc tu vides. 7 hoc est homo
ergo 7c. ¶ Itē si resoluitur illa. aliquando tu
eris. sic resoluitur in hoc instanti vel tempore
tu eris. 7 hoc erit aliquādo vbi ly aliquādo
teneatur in recto. 7 est sensus q3 hoc instans
erit aliquod tēpus vel instans. ergo 7c. 7 nō
intelligatur minor euz predicato obliquo. ita
vt sit sensus. hoc instans erit in aliquo tempo-
re vel instanti. Ideo nō sequeretur in. a. bo-
ra futura tu eris. 7. a. hora erit. b. instans. er-
go in. b. tu eris. posito q3 tu eris post. b. 7 nō
in. b. nec ante. 7 sit. b. intrinsecū. a. bore. Si-
cut etiā nō sequitur. hunc equum tu vides. 7
hic equus est sortis. ergo sortē tu vides. In p-
posito igit cum arguitur sic. tūc plato erit. 7
tunc erit ita cito sicut for. erit. Si illi termini
ita cito equiualerent alicui termino recto in
minori propositione cōsequētia valeret. sed
predicti termini nulli termino categorico eg-
ualent recto. nec obliquo. 7 si alicui equuale-
rent potius equiualerent obliquo. qm in re-
cto illa significaret. q3 hoc tempus erit aliqua-
res demonstrata. ita cito sicut for. erit qd. fal-
sum est. vt patet. Et vltimare dico q3 si ali-
qua cōclusio sequitur ex illo antecedente. aut
talibus premis est illa in aliquo tpe qd. erit
ita cito sicut for. erit plato erit. ¶ Ad aliaz cō-
clusionem cum infertur. q3 quicquid vnquā
fuit immediate ante hoc fuit. etiā qeqd. vnquā
erit immediate post hoc erit. semp. demonstra-
to instanti pñti. Negat pñatio. ¶ Ad pñati-

ones qua tñ hic nō adducit. rñdet puta si sic
argueret si conclusio nō sit vera. sit igit q anti
p̄ps erit. ⁊ nō tñ immediate post hoc erit. S3
cōtra in hoc tpe antip̄ps erit demonstrato to
to tpe futuro. ⁊ hoc tps immediate post hoc
erit. eo qd immediate post hoc aliqua pars ei
erit. ergo antip̄ps immediate post hoc erit.
¶ Si negando p̄nam. Si n̄ negaretur fini
lis de preterito arguendo sic. in hoc tpe Adaz
fuit demonstrato toto tempore preterito. ⁊
hoc tps immediate añ hoc fuit. ergo adā im
mediate ante hoc fuit. cuius cā est oīo similis
precedenti. p̄mo q: ly immediate post hoc p
batur tanq terminus resolubilis. cū tñ non
sit resolubilis. sed potius exponibilis vt p3.
Alia cā est. q: ly immediate post hoc esset re
solubilis. tunc minor. vt p. ius dictum est de
beret sumi in recto. videlz illa hoc tps imedi
ate post hoc erit. Ad odo hoc est falsum. na3
ly immediate non resoluitur in terminū cathe
gorematicum. ⁊ si in aliquem resolveretur
potius resolveret in obliquū. Si. n. resolu
retur in rectum esset sensus q hoc tempus
erit aliqua res dicta immediate post hoc. qd ē
derisorium. Si igitur aliqua conclusio seque
retur ex illis premissis erit illa. in aliquo tem
pore qd immediate post erit antip̄ps erit. ppor
tionabiliter. d3 de illa de preterito. adam im
mediate añ hoc fuit. **¶** Ad alia conclusionem
q nihil incipiet aut desinet esse. negatur illa
conclusio. Eius probatio pendet ex precedenti
bus arguendo sic. si aliquid incipiet esse sit igit
for. qui in. a. instanti incipiet esse. aut igit in a
instanti erit ⁊ nō immediate ante. a. aut in. a. si
erit. sed immediate post. p̄mū est falsum. im
mo si for. erit in. a. immediate añ. a. erit. eo q
tunc erit demonstrato toto tpe futuro. ⁊ tunc
immediate añ. a. erit. ergo for. immediate ante. a.
erit. Si d3 scdo mō arguit q in. a. for. erit.
q: tunc for. erit. vt prius. ⁊ tunc siue hoc tps
erit in. a. ergo ⁊ c. D3 ad vtrūq negādo cō
sequētā. p̄mo nō valet p cās dictas. ⁊ si d3
aliq conclusio inferri o3 q sit illa. in aliquo tpe
qd immediate añ. a. erit antip̄ps erit. **¶** Uel
posset aliq dicere ⁊ in idē redit q ad hoc q
p̄na valeat o3 sic arguerem hoc tpe for. ade
qte erit. ⁊ hoc tps immediate ante. a. erit. ergo
⁊ c. sed maior est falsa. Et si d3 dici possz in cō
sequētis p̄dictis. **¶** Scda p̄na etiā nō valet

pp cās predictas. cū. n. d3 in minor hoc tps
erit in. a. illa prepositio. in. cū suo ablatiuo n̄
pōt in recto resolui. imo nec i terminū cathe
gorematicū. sed si sumat hoc predicatū. hoc
tps erit tps in. a. tunc recte inferet illa cōclu
sio in aliquo tempe qd erit in. a. antip̄ps erit.
¶ Ad alia cōclusionē rñdet negādo illā vi
delz. qeqd fuit p infinitū tps fuit. aut qeqd
erit p infinitū tps erit. eo q illa dictio per. d3
tribuit terminū sequentē. denotat igit q qe
qd erit p infiniti tps quālz partē erit. ⁊ hoc ē
falsuz vt p3. **¶** Cōcedit tñ q qeqd erit in
finito tpe erit. supposita eternitate mundi. q
qeqd erit in tpe infinito ⁊ erit in tempe finito
quātoctūq. **¶** Ad alia cū arguit q si tps sit
nulla pars desinit esse. negat conclusio. Ad agf
aut vt iponere aduersario q illa sit pcedēda
dicit. n. q fin positionē pcedēdū est q. b. ps
preterita est. ⁊. c. pars futura est. Et forte q
dā erant suo tpe illud concedentes vt ipe vt
d3 in ca. de incipit. **¶** Ego aut dicerē illā ne
gando. nec video viā illud pbandi nisi f. re
illam quā prius posuerat videlicet q. b. non
desinit esse. q: tunc aliqd qd est cum ponere
tur ex his que non sunt. hoc autem nō incon
uenit in rebus successiuis vt prius erat dictū
aut pōt esse illa. q: si. b. desinit esse. hoc erit i
medio instanti hore. sed arguitur q erit i me
dio instanti hore. ergo tunc nō desinit esse. Al
sumptū arguitur. q: tūc. b. erit demonstrata
tota hora. ⁊ tē erit in medio instanti eo q qd
libet tps h3 ēē in quol3 suo indiuisibili siue in
stanti. ergo. b. erit in medio instanti. **¶** Hui
ic autem rñdetur negando p̄naz. cā prius di
cta. predicatum enim illius minoribus sumi
tur in obliquo. ⁊ si sumatur minor hoc mō.
do tunc erit aliqd ens vel tps in medio instā
ti. tunc licebit inferre istā conclusionem in ali
quo ente vel tpe qd erit in medio instāti erit
b. **¶** Ad alias conclusiones sequentes. negan
tur oēs. q: fundantur super concessio a gbus.
dam. **¶** Negatur igitur q si aliquid erit ipsum
est. ⁊ si aliquid fuit ipsum est. ⁊ p̄ter negatur
q si antip̄ps erit ipse est. ⁊ si adam fuit adam
est. Et p̄ter negatur q si aliqua p̄posi
tio erit vera ipa est vera. ⁊ si aliqua fuit vera
ipsa est vera. Et consequenter negat q ne
cessarium contradicat necessario que proba
retur ab eo sic ponendo q illa. deus est. que
p

nunc est necessaria aliquid erit impossibilis significando. s. hominem esse asinum. et tunc pars quod si erit impossibilis nunc est impossibilis. et per primum nunc contradicit necessario. et tunc nunc est necessaria. pars quod illa prima non valet erit impossibilis. igitur est impossibilis. et ita erit necessaria. igitur est necessaria. Quia simili probaretur quod contingens contradicit impossibili. ponendo quod illa. tu curris. aliquid erit necessaria significando deum esse. Et similiter negatur illa conclusio. antiphras contingenter et necessario erit. Namque vlla potest esse via ad illud probandum. Iam concludit quod de tpe et motu etc. Considera que dicit in positione sua que probabilis est. et primum secundum positionem suam sibi loquitur et procedit quedam. Quia igitur concedit quod celum incipit et desinit moveri. hoc modo verificatur. celum in instanti presenti non movetur. et immediate ante instantes primum movebatur. ergo desinit moveri. Similiter celum in instanti presenti non movebatur. et immediate post instantes primum movetur. ergo incipit moveri. quod autem celum non moveatur in instanti presenti. pars quod dato opposito sequeretur quod motus est in instanti. hoc autem secundum eum est impossibile. Sed aliquis posset arguere contra ipsum per ipsummet. assumendo. n. eas veritates illorum verborum incipit et desinit per negationem de presenti eo modo quo assignat in causa. de incipit. ille esset falsus. sed ea enim exponens huius propositionis. celum incipit moveri. est illa. immediate post hoc celum movebitur in aliquo instanti. et huius. celum desinit moveri. est illa. celum immediate ante hoc movebatur in aliquo instanti et utraque illarum est falsa secundum eum. quare ille non sunt procedende. Et hoc maxime secundum eum posset dicere quod quod ad exponentes de incipit et desinit loquitur secundum eum loquentes. Concedit ulterius quod nulla res successiva incipit vel desinit esse per fundamentum suum. quod si non desinit quod a. motus vel tempus desinat esse. cum igitur hoc esse si per positionem de presenti erit per remotiorem. et tunc oportet ret quod immediate ante instantes primum a. fuit. sed hoc est falsum. quod a. mor? vel tempus non fuit nisi in mensura sibi equali. sed nullus potest esse motus successivus quod immediate ante hoc fuerit tanquam in mensura sibi equali ut satis patet. Idem dico de tempore per idem. a. non incipit esse. quod si sic. hoc esset. quod a. immediate post hoc erit. hoc autem est falsum per idem

fundamentum. Quia autem diceremus sed oportet nomen eodem quod imo. a. motus preteritus immediate ante hoc fuit. et tunc non est. id desinit esse. Nec est verum quod a. non habebit esse nisi in mensura equali. imo semper habebit esse quicunque pars eius habebit esse. se immediate ante hoc aliqua pars eius fuit ergo etc. Et per idem a. motus futurus incipit esse. et immediate post hoc erit. Nec est quod si erit solum erit in mensura sibi equali. imo erit in omni mensura in qua erit pars eius. sed immediate post hoc erit aliqua pars eius. ergo etc. Idem dico de tpe procedendo quod est possibile. a. tempus incipere vel desinere esse. Dicit etiam ulterius quod non est possibile quod aliquid aliquante velociter vel tarde incipiat moveri. potest secundum eum probari quod dicitur oppositum. v. g. quod fortis aliquante velociter vel tarde incipiat vel desinat moveri. tunc se queritur quod aliquanta velocitas vel tarditas motus incipit esse. pars prima. quod ly aliquantulum velociter vel tarde supponit determinate. et ultra. cum velocitas aut tarditas motus non sit nisi motus. sequitur quod aliquis motus incipit vel desinit esse. et hoc est inconueniens apud eum. Quia autem diceremus oppositum et concederemus consequens ultimum tanquam verum est necessarium. quod tamen ipse habet pro inconuenienti. concedit tamen ipse quod incipit aliquis motus esse. et possibile est quod aliquid incipiat infinite tarde moveri. et hoc satis pars apud omnes. Dicit ulterius quod quocumque successiuo signato quod erit nulla erit prima pars eius. quedam littera dicit. nulla erit pars eius. Si dicit prima littera est clara etiam apud alios. Si dicit absolute. pars eius hoc modo verificatur secundum eum. quia datur oppositum quod a. erit pars b. quero si b. erit quando a. erit. vel non. Si sic. sequitur quod eadem erit mensura equalis utriusque. ut patet. patet consequentia. quia nullum successivum erit nisi in mensura sibi equali. Ex quo ulterius inferitur quod a. erit equalis b. et pars quantitatua equalis toti. Et si dicitur quod non tunc non erit pars b. sequitur a. erit pars b. in c. tempore. ergo b. erit in c. tempore cum ly pars restringat ly b. ad dandum per eodem tpe. Idem scilicet enim diceretur quod aliquid erit pars alterius quando totum non erit. Quia autem diceremus

primo. a. erit pars. b. et hoc quando. b. erit
 g. ratio exempli medietas hore erit quando hora
 erit. sed negatur consequenter q. tam. a. q.
 b. non habebit esse nisi in mensura sibi adeq.
 ta. imo. b. habebit esse in qualibet eius parte.
Considera viter us argumenta que addu
 cit contra illam descriptionem. Ad ouert est ali
 quid se habere aliter q. prius intrinsece et for
 maliter. et solutiones ad illa argumenta. Et
 viterius vide qualiter ad illa argumenta dice
 retur fin eodem opinione. **A**d primum put
 nunc mihi occurrit respondebo. q. vbi ani
 ma for. alteret ad scientiam. tunc aia no. alterat
 in corde nec in pede nec in manu vel i. alia pte
 sed aia in toto cathegorematicce alterat. **A**d
 dicit. n. ille ppositiones. Aia alterat in corde
 vel in pede et similes denotare quada exten
 sione aie in tali pte aut appropriatione illi par
 ti. sed aia non appropriatur parti sed toti. etia
 est indivisibilis vt p3. Conceditur tamen q.
 aia existens in pede alteratur ad scientiam.
 Similiter existens in manu et in corde altera
 tur. sed ex hoc no. sequitur q. alteratur in pe
 de aut in manu aut in corde. Ideo dicit qui
 dam q. in manu alteratur. sed non alteratur
 in manu. Et isti habent intellectum predicti
 videlicet in manu alteratur. i. in manu existens
 alteratur. Secundum istam veritatem iste sunt co
 uertibiles. in manu alteratur. et alteratur in
 manu. **P**ossimus secundo concedere q.
 aia for. no. i. qualibz eius parte quantitativa al
 terat ad scientiam. s. in capite pede manu. et. s.
 in aliqua determinata parte. s. in qua fantas
 tiata fundantur subiective sibi ad scientiam de
 seruictia videlz in cerebro aut corde vel vtro
 q. Et eodem modo si aia for. alteretur ad sen
 sationem in determinata parte et no. alia altera
 tur. vt si ad visionem in oculo alteratur. et si ad
 auditionem in aure alterat. et si ad extimatio
 nem vel imaginationem in cerebro. et sic de alijs.
Et cu. arguit contra. q. aia in pede recipit
 scientiam et hoc per tempus. ergo et. **D**i. nega
 do assumptum. vel forte melius piam. sed so
 lum recipit scientiam in cerebro vel corde. sed pcedi
 tur q. aia existens in pede recipit scientiam. **H**ec
 tñ ratio no. v. secuta. q. in pede est aliqua q.
 litas que prius non fuit in eo. et per conse
 quens est in eo recepta. quare pes illam re
 cepit et per consequens ad illam alterabatur

quare anima in pede ad illam alterabatur.
Item vt ipse arguit. pes se habet aliter
 quaz prius intrinsece et formaliter. ergo et.
Possit probabiliter dici negando piam
 penultimam et hoc est q. pes solum recipit p ac
 cidens et p modum sequele pp aiam existentem
 eandem numero in toto. q. cu. in toto p se recipi
 at scia in. aut vt separata recipiat. aut recipiat
 p se in determinata parte. s. cerebro vel cor
 de pnter in pede recipit. cu. etia in pede exi
 stat ibi talis scia informata. Sed ex hoc no.
 viterius sequitur q. pes vel aia in pede alte
 rabatur ad illam. **P**ossimus dicere tertio
 concedendo q. in qualibet parte quantitati
 ua for. aia eius alterabatur ad scientiam et hoc p
 accidens et p modum sequele. aut in aliqua p
 se. et in aliqua per accidens fin aliquos. s. ex
 hoc no. sequitur illa parte. puta pedem vel ma
 num vel cor. vel cerebrum alterari ad illam.
 et hoc propter eam dictam. **I**tem q. scien
 tia et similes aie passionis intellective no. sunt
 apte p se recipi in organo aliquo extenso neq.
 aliqua talium partium de natura sui est apta
 recipere per se aliquod huiusmodi accidens
 um vt p3. **P**ossimus et quarto concede
 re. q. aia tam in pede q. in manu et vniuersa
 liter in qualibet parte quantitativa recipit sci
 entiam ipa per se. quolibet autem pars per
 accidens et per modum sequele. et consequen
 ter q. in manu pede et. alteratur vel potest
 alterari ad scientiam. non tamen concedendū
 est ex illa q. pes vel manus aut sciat aut intel
 ligat. quia ille sunt denominationes que soli
 anime et toti composito attribuitur. **D**e
 sensatione autem dicemus verbi gratia visi
 one q. anima for. non recipit illam nec al
 teratur ad illam nisi in oculo et non in quali
 bet parte. et consequenter q. nulla alia pars
 recipit visionem nec ad illam alteratur. **C**u.
 autem **A**d agister viterius arguit q. pari ra
 tione si vna manus moueatur motu locali et
 reliqua localiter mouetur. et sic de residuis
 partibus. Dicitur negando consequentiam
 et similitudinem. immo mota vna manu et
 aia quiescente dicendum est q. nec illa ma
 nus localiter mouetur. nec anima localiter
 mouetur in illa manu. Causa vero diversita
 tis e. q. scia est q. litas spūalis et indivisibilis
 que p se primo recipitur in aia. In parte ve

ro nō accipit nisi per accidens ⁊ per modum
 sequē. quare huiusmodi accidentia denota-
 re possunt saltem per accidens partes in qui-
 bus recipiuntur per modum sequē. ut ma-
 nus pedes ⁊c. Ad motum autē localem ⁊ alium motum
 proprie sumpti per se recipiuntur in composito ⁊
 in parte quantitativa per se recipi possunt in anima
 aut recipiunt nec recipi possunt nec per se nec
 per accidens. Imo nec est forma extensa ipsum
 recipit sicut nec forma parietis huius in se albedi-
 nem totaliter nec partialiter. dicant alii ut si
 tibi placet. Ideo nō oportet si una manus mo-
 uet aliam moueri motu locali aut alio motu pro-
 prie sumpto. Cum igitur arguitur sic. anima for-
 tis nō aliquid recipere in una parte quin istud re-
 cipiat in qualibet alia. ergo si motus localis est
 subiectiue in anima existente in una manu est et
 subiectiue in anima existeret in pede vel alia manu
 quare pes vel alia manus recipit illum. Di-
 citur adhuc de virtute sermonis concedendo
 primam primam. sed pars eius est una conditio
 nalis que nihil ponit in esse. adhuc enim non
 probatur animus eius. videlicet motus localis reci-
 pit vel est subiectiue in anima for. in una eius ma-
 nu. imo illud est negandum sicut ⁊ pars ut pri-
 us est dictum. Ad aliud cum asseritur. quocumque mo-
 tu mouet pars mouet totum ⁊c. Dicitur illud nō
 esse veli vix de qualibet parte ⁊ quolibet toto.
 sed est vix de toto proposito. Si namque anima for.
 aut alia eius pars moueret aliquo alio motu
 proprie vel improprie sumpto. for. etiam moueretur
 illo motu. si est aliqua pars quantitativa manus mo-
 ueret aliquo motu. manus illo motu moue-
 retur. sed non sic oportet de parte qualitativa siue
 subali. ⁊ de toto quod nō est per se existens sed pars
 alterius. sicut in proposito conuenit. Item illud
 est vix quod sit pars que mouet vel est apta mo-
 ueri illo motu per se ⁊ huiusmodi motum in se
 subine. modo anima for. nō est apta moueri per
 se localiter. nec huius nec huius potest in se subiectiue
 motum localem. Ex his patet quod nō oportet dicere ea
 que magister dicit de motu locali. Primo
 cum dicit quod si anima for. mouet motu locali in ali-
 qua parte. mouet et eodem motu in qualibet ei-
 us parte. hoc est enim manifeste falsum. imo mo-
 ta manu ⁊ pede quiescente. nō mouet anima in pe-
 de motu locali. Fundamentum autem suum ad
 hoc probandum facilliter deficit. Conceditur. nō
 quod omne accidens existens in anima for. in manu

est etiam in anima for. in pede. modo motus lo-
 calis nō est in anima for. subiectiue. neque in ma-
 nu neque in pede. ut prius est dictum. Et huius
 complacendi socio concedere quod ille motus est
 subiectiue in anima partialiter ⁊ per accidens. tunc
 nō est verum quod si est in ea in una parte est in ea
 in qualibet parte. Unde tunc motus localis in ea
 su nostro nō esset in anima in pede. huius possit con-
 cedi quod esset in anima existente in pede. Ad
 etiam concedere quod anima mouet motu locali in ali-
 qua parte ⁊ tunc illa pars quiescit. Unde concedit
 quod pes quiescit in casu nostro. ⁊ negat quod anima
 moueatur motu locali in pede. huius concedendum
 sit quod anima existens in pede locali motu mouet
 ⁊ localiter mouetur. Videtur autem ipse facere
 distam inter illas propositiones. mouet localiter ⁊
 mouetur motu locali. quod ad unam illarum se-
 quitur mutet situm in pede. ad aliam autem non.
 Similiter non oportet concedere quod motus
 localis est in aliquo composito. ⁊ tunc compositum
 illud non mouetur illo motu. saltem in
 casu nostro. quod in illo casu non est verum quod mo-
 tus localis sit in pede. nec etiam est in anima
 in pede siue prout est pars pedis. imo nullo
 modo est in anima ut prius dictum est. ⁊ si in ea
 esset inesse partialiter ⁊ per accidens. ⁊ tunc
 nō oportet quod si esset in pede. Illud autem
 quod vltio adduxit quod nō omni motu quo mo-
 uet pars alicuius totius mouet totum. est vix. ut
 prius dixi loquendo de quolibet toto ⁊ quali-
 bet parte indifferenter. huius oppositum sit verum de toto
 per se existente ⁊ parte quantitativa. siue de parte
 apta moueri per se ⁊ huius motum in se sub-
 iectiue. licet hoc adhuc habeat instantiam ut
 videbitur in solutione sequentis argumenti.
 Ad aliam rationem de mixto tunc primo pro-
 ducto respondet primo magister secundum eodem opi-
 nem ⁊ melius quod illud nō mouet licet aliqua
 pars eius quantitativa moueatur. sed nō respondet ad
 argumentum in oppositum cum arguitur quod mo-
 tus localis est in eo ⁊ quod pars eius naturalis mo-
 uetur. quare illud etiam mouetur. Dicit po-
 test dupliciter. Uno modo tenendo quod mo-
 tus localis est principaliter in composito. ⁊ quod
 variatur ad variationem compositi licet ea-
 dem materia maneat. diceretur tunc negando
 quod motus localis sit in toto ad eundem huius in multis
 eius partibus quantitatis sit motus localis ⁊ bre-
 uiter in quolibet parte quod pars producta fuit. Si

nō est motus. adquare in tota eius materia
 sed in multis eius partibus. sed illud totum
 nunc incipit moveri per remotionem de
 presenti. Si vero teneretur altera opinio q
 motus est principaliter subiective in mate-
 ria. & q variaretur ad solam materie varie-
 tatē & manente eadē materia cōposito varia-
 to manet idē motus. tūc pcederet q motus
 est in toto cōposito. & q pars eius materia-
 lis mouet. videlz tota eius materia. pars et-
 am quantitativa eius mouet. & tñ illud nō mo-
 uet. Sed seqt ex istis premis q ipm aut
 mouet aut incipit moveri. ¶ Hoc tñ vltimū
 haberet instantiā vbi inciperet aliq ps eius
 corūpi. qz tunc illud nō immediate post hoc
 esset. ideo nō immediate post hoc moueret
 Ideo licet illud sit contingens. nō tñ necessari-
 um in casu nostro q illud incipiat moveri.
 ¶ Ex his igit apparet illā limitationē supe-
 rius positā habere instantiā quo ad illā ppo-
 sitionē. Ad ora aliqua parte mouet totū cu-
 ius est pars. oportebit igit aliā limitationem
 adducere vbi. s. illud cōpositū immediate ante
 pñs instans fuerit. & immediate post instans
 pñs erit. ¶ S3 dubiū est posito q. a. mixtū
 cōtinuet postea motū locale p horā & in fine
 hore incipiat resolui aliq pars alijs manenti-
 bus & motis nūqd in fine. a. mouebit. Idēz
 diceret d for. a quo pñue p horā fiat resolu-
 tio & pñue moueat supponendo q motus
 principaliter h3 esse in materia. ¶ Posset di-
 ci pñter ad predicta q in fine nō mouebit. s3
 in quolibet instanti ante finē mouebit. & hoc
 est qz nō immediate post finē mouebitur neqz
 erit. ¶ Aliiter etiā possumus dicere ad princi-
 pale tenendo semp opinionē scōaz q. a. mo-
 uet. neqz o3 q oē q mouet immediate añ hoc
 mouebat. Sitr nō o3 q oē qd mouet ime-
 diate post hoc mouebit. sed illud esset verūz
 vbi illud immediate ante hoc fuerit. & imedia-
 te post hoc erit. aut q illud est vez de princi-
 pali subiecto motus videlz d materia prima
 d secundario aut vt cōposito illud nō o3. Et
 vltius q omne illud quod mouet aut ipz
 aut aliqua sui pars immediate ante hoc moue-
 batur. & immediate post hoc mouebit. Aut di-
 ci pōt q intelligit de mobili quod primo mo-
 uet. idēz s3 se & quālibet eius partē. ¶ Ad a-
 gister aut postea ingredit aliā fantasiā dans

aliā solutionē s3m opinionem eius. Qd om-
 ne generandū successiue cuius erit dare pñ-
 mū instans erit in tpe ante primam esse sui.
 ¶ Ibi nāq conceditur q. a. mixtū immedia-
 te ante hoc fuit. l3 i nullo instāi añ hoc. & ime-
 diate añ hoc mouebatur. Et ibi pcedit q ali-
 quod generandum incipiet esse postq fuerit
 que conclusio hoc modo declarari pōt s3 est
 qz in fine hore gfa exempli. a. mixtum erit &
 nō immediate. ante in aliquo instanti erit. ergo
 tunc incipiet esse. & tñ ante finem hore erit l3 in
 nullo tpe adequate. ergo prius erit qz incipi-
 et esse. & per pñs incipiet esse postq fuerit.
 ¶ Ceterū tamen vltimate concedit vnā conclu-
 sionem q valde dubia est. neqz video vllum
 modum ipam pbandi. videlicz. Aliquid erit
 postqz definiet esse. quia si ita sit dicatur q. a.
 erit postqz definiet esse. aut igitur hoc verifi-
 cabitur p remotionem aut p positionē d pre-
 senti. ¶ Non primo modo. repugnat. n. q. a. to-
 taliter definat esse vt in. c. instanti nō erit. & q
 immediate post. c. erit. qz tunc corruptum redi-
 ret. ¶ Nec secundo modo. qz tunc oportet q i
 c. instanti erit. & nō immediate post in alquo
 instanti erit. & tñ immediate post. c. erit. s. in
 tpe. ¶ S3 hoc apparet ridiculū dicere cum
 res aliqua corūpitur etiam per positionē d
 presenti ipa erit post sui corruptionem siue di-
 catur q erit in tpe siue in instanti. Considera
 igitur an habeat alium modum probādi pre-
 dictam conclusionem. ¶ Ad vltimā rationē
 principalem magister negat. & bene q mo-
 tus & tempus non differant. a rebus perma-
 nentibus. Ceterū non rīdet complete ad ar-
 gumentum in contrarium cum arguitur. er-
 go primo q aliquis est motus qui nō est suc-
 cessiue. negatur pñs. Ad probationem dicit
 magister q p3 de certo motu vniūm. quo
 ad sub3 qd diffōmter mouetur quo ad tem-
 pus. ¶ Credo q hoc modo magister occul-
 te deducere velit. Sitr. a. mobile qd continue
 per horam futuram intendat motum suum
 tñ dum mouetur continue omnes eius par-
 tes equali velocitate moueant. & finis nūc
 in medio instāi motus & signetur motus ex-
 tensus in. a. qui sit. b. & sequitur q ille motus
 nūqz ante hoc fuit. cu3 enī ille motus. nūc
 sit intensus vt quattuor gratia exempli & nū-
 qz ante sic fuit intensus sequitur q ille motus

nūq̄ añ hoc fuit. Item quia intensio fit p ad
 ditionem partis ad partem vtraq̄ remanen
 te. quare motus ille qui nunc est nō ante hoc
 fuit. patet consequentia cum a continue inten
 derit motū suū. ⁊ p pñs a nō est motus suc
 cessiuus. q̄ tunc prius fuisset. ¶ Rñdet sal
 uo meliori iudicio q̄ i illo casu ille motus fu
 it prius. Supposito idē esse mobile cōtinue.
 Et negatur illa pñs. Ille motus nūc est intē
 sus vt quattuor. ⁊ nūq̄ ante fuit sic intensus
 ergo nūq̄ ante fuit. Lōcedit. n. q̄ idē mot⁹
 numero pōt esse aliqñ intensior ⁊ aliqñ re
 missior. sicut idē esse pōt velocior ⁊ aliqñ tar
 dior s̄m q̄ plus p ipm. aut minus acquirit
 de effectu in tpe equali. De equalitate vero
 ⁊ caliditate vel albedine secus dicere. ¶ Non
 enī pōt eadem qualitas numero esse aliqñ
 intensior ⁊ aliqñ remissior. sed p̄tinue est alia
 ⁊ alia qualitas vbi subm intendatur in illa.
 ¶ Ad. n. motus est res absoluta q̄ acquiratur
 p motū sicut qualitas. ¶ Per hoc p̄ ad scdaz
 dicitur enim q̄ intensio qualitatis fit per ad
 ditionem partis ad partem vtraq̄ remanen
 te. non sic autem de motu. imo idēu nume
 ro ē primo remissior ⁊ postea intensior. ¶ S̄
 hic esset bonū dubiū. q̄ dato. b. motu inten
 so vt quattuor in eo est assignare partes gra
 duales ab inuicē differentes sōlū s̄m intensi
 onē. ⁊ nō s̄m extensionē subī vel temporis.
 Signetur igit̄ due medietates vt duo que
 sint. c. d. ⁊ q̄ro nūquid vtraq̄ illaz ante hoc
 fuit vel nō. Si sic sequit̄ q̄ ante hoc cōpone
 batur intensiue ex duabus medietatibus vt
 duo. ⁊ p pñs ante hoc fuit intensus vt quat
 tuor qd̄ repugnāt casui. Si d̄ q̄ nō. Sit igit̄
 rur q̄. c. ante hoc fuit. sed nō. d. ⁊ tunc sequi
 tur q̄. b. ante hoc nō fuit postq̄ aliqua eius
 pars ante hoc nō fuit. ¶ Considera bñ Bre
 uiter dicitur q̄ vtraq̄ medietas ante hoc fu
 it. Et negatur ulterius pñs cū inferitur. Qd̄
 ante hoc cōponebat̄ ille motus ex duab⁹ me
 dietatibus. vt duo. q̄ illa medietas q̄ nūc est
 intensa vt. ij. nūq̄ ante hoc fuit vt duo. sed
 ipamet numero fuit aliqñ vt vnū. ⁊ cōtinue
 ante hoc remissior q̄ vt duo. ¶ Ad aliā autē
 rōnē q̄ in subo aliquo finito esset accidēs infi
 nitū. siue vt vult ip̄e dicere infinita accidēta
 v̄puta infiniti motus. eo q̄ aliquo subo mo
 to mouetur oē accidēs qd̄ est in eo. ⁊ p pñs

a. mouet̄ motus in eo existens. ⁊ hoc mediet
 ante alio motu. ⁊ pari rōne de alio motu. di
 cendū erit. ⁊ sic erit p̄cessus in infinitū in mo
 tibus. ⁊ p pñs cū ex oibus illis fiat vnū erit
 motus infinitus ⁊ accidēs vnū infinitū. ¶ Ad
 hoc rñdet negando pñam primā. Ad pbat
 onē negatur q̄ motus moueat̄. ⁊ p̄ter q̄
 omne accidēs subī mori. aut mobilis moue
 atur. sed illud est ver⁹ de accidentibus absolu
 tis. ⁊ nō respectuū qualis ē motus. ¶ Hec
 rñsio h̄z dubiū. ¶ Ad in aliq̄ no vbi ille mo
 tus in quo prius nō fuit. ergo mutauit vbi. ⁊
 p pñs p se vel p accidēs mouet̄. aut ē mo
 tus. ¶ Considera qd̄ de hoc sit. dicendū. ¶ Ali
 ter posset dici concedendo q̄ motus mouet̄
 p accidēs. sed nō mediāte alio motu. s̄ mo
 uetur p se ita q̄. b. motus est p se cā vt cōti
 nue aliud vbi. ⁊ aliud p accidēs acgrat. ⁊ p
 pñs est cā q̄ ip̄emet p accidēs moueatur. ⁊
 sic nō oportet p̄cedere motū aliū eē quo mo
 uet̄. b. nec in motibus esse p̄cessū in infinitū
 nec accidēs aliqd̄ fore p̄cessū in infinitū
 conclusionē q̄ motus diuisibilis esset subiecti
 ue in indiuisibili ⁊ in extenso. licet in alio ppo
 sito cōcesserim conclusionem vt p̄ ex his q̄
 secundo de aīa dixi. tñ in pposito negatur cō
 clusio. dī. n. motū localem non esse quocūq̄
 modo subiectiue in aīa vt in p̄cedētibus sa
 tis est dictū. ¶ Addit autē postea magister.
 q̄ motus nō mouet̄. nec moueri pōt. q̄ mo
 bile manet idē sub viroq̄ termino. ⁊ supple
 nō sic de motu apparet. Et addit ulterius q̄
 nec p aliquo instanti est extensus adequate p
 subm aliquod. ¶ Hec tñ duo habent dubiū
 pmo p̄mū. q̄ pur apparet q̄ motus saltem
 p accidēs mutet vbi vt prius dicebat̄. Se
 cundū ēt appet̄ mirabile. nā possibile ē subm
 aliquod quo ad oēs eius ptes moueri. ⁊ tñc
 motus erit extensus adequē p ipm v̄l in ip̄o.
 ¶ Considera quō velit verificare dictū. suū
 ⁊ nūqd̄ in aīdēs casu. aut absolute intendat
 verificare. forte vult verificare p hoc. q̄ s̄m
 est in p̄cedētib⁹ in nullo instati ē aliq̄s mor⁹.
 sō nec p aliquo instati ē aliq̄s motus adequē
 extensus p aliqd̄ subiectū. La. 8.

Edincidit dubiū ⁊c.
 primo suppositionem. primam
 s. quicquid pertransit pars per

transit totum cuius est pars. Et quacunque ve-
locitate mouetur pars mouetur et totum. hoc
enim posset habere instantia facta in ea. pre-
cedenti probando. scilicet quod est possibile parte ali-
quam moueri et totum non moueatur. Ideo
si volumus illud tenere limitetur hec suppo-
sicio. ut in precedenti ca. limitabatur. ¶ Con-
sidera ulterius rationem ad dubium. et ea que
ibi dicitur que oia vera videntur et concordant
cum his que dixisti secundo de anima in hac diffi-
cultate. et vix hic completius dicere quam illic di-
xisti. ¶ Considera ulterius rationem ad illam
difficultatem. Quod tunc a proportionem finita
proveniret velocitas infinita. hanc testigisti se-
cundo de anima. in argumento de applicatione
corporum. et illic habes alium modum respon-
dendi. videlicet quod cum aer qui expellitur non
mouetur nisi ad motum lapidis descenden-
tis. lapis autem descendens finitum habet pro-
portionem supra resistantiam. tunc non inco-
uenit quod consecutivum ab illa proportionem fini-
ta infinita velocitas proveniret. nulla tamen
erit velocitas infinita. Sicut nulla erit pars que
adequate et sine quolibet sui moueatur infini-
te velociter. quoniam ergo ab illa propositionem
finita motus lapidis et velocitas eius finita so-
luta proveniat quod ille motus primo et principa-
liter provenit ex illa propositionem. tunc ex conse-
quenti non inconuenit aerem infinita velocita-
te moueri. ¶ Quoniam ergo hec ratio coloris
habeat in casu de applicatione corporum ad
suius. non tamen hoc locum in casu de elevatione.
tunc enim aer qui ingreditur ad centrum illorum
corporum non mouebitur violenter per impulsione
facta ab illo. sed a seipso mouebitur natura-
liter ne detur vacuum. et tamen infinita velocitate
immediate post hoc mouebitur. et agens erit fi-
nitum cum resistantia finita. et per consequens a proportionem
finita provenit motus primo intentus prae-
cipaliter ab illa proveniens velocitas infinita.
¶ Illa igitur ratio hic non haberet locum. ¶ Ut
de igitur rationem. Ad. qui dicit quod illa infini-
ta velocitas proveniret ab agente finito cum la-
titudine. tamen propositionem infinita eo quod infinite
modicam resistantiam habebit aliqui ille aer.
¶ Considera tu autem qualiter verum est quod
infinite modicam resistantiam. et. ¶ Postea
vero declarat quoniam ille aer habebit resistantiam
extrinsecam ex parte illorum duorum corpo-

rum. et intrinsecam ex parte partium aeris
sibi inuicem resistantium. per dissolutionem earum
et propter precedentem resistere sequenti. ¶ Sed
ex hoc vix contradicere precedenti dicto. nam
vix quod non infinite modica erit resistantia intri-
seca. imo non minor tanta. gratia exempli. ut. i.
etiam immediate post hoc infinite modica pars
et infinite modice potentie pars aliqua aeris
mouebitur. quare potius dicendum esset quod
infinite modica erit aliqui proportio quam quod infi-
te. magna erit. Et si vellet dicere quod infinite
modica erit resistantia intrinseca. quod immediate
post hoc infinite modicus aer precedens resi-
stet sequenti. Ita et immediate post hoc infi-
nite modice potentie aer mouebitur ad cen-
trum. eo quod infinite modicus et. ut prius di-
ctum est. Ideo ex hoc non concluderet quod im-
mediate post hoc infinite magna erit propor-
tio aeris moti ad resistantiam suam. ¶ Con-
sidera igitur bene ac diligenter solutionem hu-
ius difficultatis. Dicitur potest quod aer ille acquirit
certum gradum potentie a natura etiam com-
muni ad vitandam vacuum. et postea cum infinita
modica aliqui erit resistantia. infinita erit pro-
portio et. ¶ Considera illa exempla que adducit
conuenientia ad propositum. et videntur sa-
tis vera que dicit. ut illud exemplum de infinitis
mobilibus positis in primo puncto. a spacio
et. Item aliud exemplum de diuidente. a.
corpus sine superficies eius. ita ut diuidens
cum superficie incipiat diuidere. et sic conti-
nue diuidat sic. verbi. g. ut esset securus. i. quo
casu concedit quod tam. b. q. c. mouebitur in-
finita velocitate. quod potest sic declarari. Sit
nunc diuidens immediate applicatum superfi-
cie. a. corporis et sit illa superficies digitalis
quantitas ipsius diuidentis. et signetur duo
puncta in. a. contacta ab illa superficie diuide-
tis distantia solum per se in digitalem quan-
titatem et incipiat nunc diuidens diuidere. et
sequitur quod illa duo puncta immediate post
hoc distabunt ad minus per digitalem quan-
titatem. scilicet per tantam quanta est superfi-
cies diuidentis. ergo immediate post hoc per-
transibunt ad minus semidigitale spacium.
et sicut arguitur de hoc. ita de quolibet alio
est arguendum. ¶ Sic etiam patet de li-
gno diuiso cum securi notabilem habente su-
perficiem occurrente ligno. sed verum est quod

postea dicit. et videtur dubium quod si conceditur quod aliqua velocitas infinita erit adequate in hora non tamen erit per quamlibet partem illius hore. illa namque duo manifeste repugnare videntur. nam in qualibet parte hore verificabitur hoc modo predicto aliqua duo puncta subito pertransire vel esse pertransita certam distantiam ut prius dicebatur. **I**tem forte reuerſi velis ad opinionem suam. Quod ille motus vel ista velocitas que adequate mensurabitur hora non erit in aliqua parte hore quod motus non erit nisi in mensura sibi adequate. **I**tem dicit quod dabitur primum instans in quo. b. c. distabit inter se. scilicet illud in quo primo erit complete diuisum. hoc videtur dubium de virtute sermonis. nam quod erit semisfacta diuisio alique partes. b. c. nunc distabunt. quod aliquid mediam interponet inter illas partes et per istas inter. b. c. et per istas b. c. erunt mediata. quod tunc in medio instanti distabunt et non solum in fine diuisionis. **H**uic potest dupliciter responderi. **P**rimo absolute defendendo. **A**d concedendum quod inter c. et b. erit in dato instanti aliquid distantia. sed ex hoc non sequitur quod distabunt. bene autem concludi potest quod b. c. et c. vel tunc simpliciter distabunt. vel secundum quod hoc concedetur per secundam partem. **E**x quo si vterque se quisque absolute distabunt. **A**lter dicit potest quod in motu tunc distabunt absolute. et negaret quod b. c. sint immediata. et tamen se tangunt. imo sunt mediata. quod habet aliquid medium inter se figuratum. conceditur tamen quod erunt secundum quod immediata. puta secundum partes se tangentes. **A**d agister autem intelligit quod erit dare primum instans. in quo complete distabunt. et illud credit esse finem diuisionis ut puto. **N**ota tamen circa prius dictum quod licet concedatur quod velocitas infinita erit adequate in hora. non tamen sic intelligitur quod in aliquo instanti erit illa velocitas finita. imo in nullo instanti erit. et secundum eam opinionem de motu. eo quod in nullo instanti elongabuntur partes immediate ab invicem. sed immediata post quodcumque instans erit infinita velocitas aliquarum partium que per illo instanti erunt immediate. et forte hoc intellexit. **A**d. quod dicit quod non per quamlibet partem hore erit velocitas infinita. **C**onsidera postea alia que sequuntur. et que dicit de mutato subito in vacuo que omnia vera sunt et pulchra. **C**onsidera postea circa illud dubium de sperico tangente planum. **P**rimo consideranda argumenta que subtilia sunt. et vide modum deducendi illam conclusionem. quod si spericum tangeret pla-

num sicut superficialiter. tunc vel a centro circuli ad circumferentiam linee ducte essent inequales. vel triangulus rectilineus haberet duos angulos rectos. describendo figuram. sicut hic in margine. **S**i. n. spericum tangeret planum secundum totam superficiem comprehensam inter illas duas lineas extremas. tunc linea media foret minor aliis duabus extremis. et sic habebit prima pars conclusionis. **N**el si sit equalis cum illa cadens super planum diametraliter causet angulum rectum tunc constituto triangulo ex linea media cum altera extrema. et alia tertia linea in superficie plani ille triangulus habebit duos angulos quorum uterque est rectus videlicet illi qui cadit a linea media. et alterum qui cadit ab altera linea extrema. **E**t enim ille linee sunt equales eis debent in triangulo opponi anguli equales. quod maiori maior opponitur. et minori minor. et equali equalia ut per primo geometrie. **C**um igitur angulus catus a linea media sit rectus. et opponatur linee extreme. sequitur quod angulus catus a linea extrema et oppositus linee medie sit rectus. quod fuit deducendum. **C**onsidera postea in ratione. ubi dicit quod non est possibile quod aliquid tangat ab alio secundum quamlibet eius partem. ibi. n. videtur quod materia et forma eius partem. et sequitur modum Alberti qui sic arguit. **A**d autem et forma extensa est longa lata et profunda. ergo est corpus. **E**go autem aliter dixi oppositum. et quod illa forma non valet. sed bene valet sic arguendo. **A**d autem et forma est per se longa lata et profunda. ergo est corpus. sed aliter est falsum. imo materia et forma solus per accidens est longa lata et profunda. **I**bi et dicit quod forma. scilicet extensa tangit materiam et contra secundum quamlibet eius partem. hoc autem non apparet proprie dictum. quod se tangentia debet habere aliquid quo modo distinctione situm. hoc autem non apparet in his. ideo oportet ipsi dicere quod hoc non oportet. **I**tem consideranda bene si dictum eius est probabile. **D**icit et ibi. **A**d. quod licet contactus corporeus secundum quamlibet partem et c. non sit politus. est tamen politus contactus superficialis. aut punctualis. **D**e lineali vero nulla ibi facit mentionem. et tamen talis est politus. ut. scilicet quod duo corpora. aut due superficies solus se tangant secundum lineas. **P**rimo prius de duabus superficialibus. ut si duo trianguli superficiales equales sibi iuxta ponantur ut latus unius immediatè lateri alterius. Similiter per secundum de duobus corporibus. ut si duo corpora triangulata sic invicem applicentur

etur qd solum se tangent fm lineas terminantes
eorz superficies. ⁊ que sūt latera triangularitas
illoz corporz. Possset dici qd lz nō fecerit mē
tionem de cōtactu lineali. tñ dedit intelligere
p contactu supficialez pñtiale. ¶ Cōsidera
vltius qñ magi. in rñsione argumētorum
dicit hāc pñam nō valere. Inter. a. spicim ⁊
b. planū cadit aliqua distantia. ergo. a. distat
a. b. hoc. n. cōcordat cū vna rñsione data hic
superius defendendo magistrum in casu de
diuidente fm supficiez. ¶ Sed tñc videndū
erit qñ pñā nō valet. ⁊ qd requiritur ad hoc qd
aliqua distent. ¶ Credo qd ipse diceret qd re/
quitur qd inter ea fm se ⁊ quelibz sui interpo/
natur aliquod medium. siue aliqua distātia.
Sed vt puto hoc est voluntarie dictum. Si
qs. n. tenere velit scđam rñsionem positā lo/
co dicto credo qd nō esset minus. imo magis
rōnalis ⁊ facilliter se defenderet ab argumē/
tis in oppositum. Itā igit fm illā rñsionem
incōueniret qd a. sphericū tāgit. b. ⁊ tñ distat. a
b. ⁊ a. ⁊ b. sunt mediata p aliquā distātia p
quā distāt. Tene tu quāvis. ¶ Cōsidera vltē/
rius qñ dicit qd illa pñā nō valz. a. ⁊ b. sunt i/
mediata. ergo se tangunt. vt si. a. ⁊ b. pone/
retur in vacuo nō tñ se tangentia. si enī nō
enī. Ad. inter. a. ⁊ b. nihil interponi. sed non
capit intellectus dari uacūū. in quo nihil sit ⁊
qd ibi ponat. a. ⁊ b. nō se tangentia. si enī nō
se tangūt oz ibi imaginari quandā dimēsiōne
aut linealē aut supficiale. aut corpoream posi/
tam inter illa. Itē in quocūqz vacuo intellectu
contigit ymaginari tā. a. qz. b. ibi moueri suc/
cessine. aut subito mutari. sed hoc ymaginari
nō possumus nisi ymaginata distātia pñāsi/
ta ab illo mobili. quare necessarium est yma/
ginari distātiā ymaginato vacuo. ⁊ per pñs
inter. a. ⁊ b. nō se tangentia interponet aliqz
distātia. si nō naturalis. saltem mathematī/
ca. ⁊ per pñs nō erūt imediata. ¶ Ad ibi ap/
paret saluo meliori iudicio argumētū pba/
re verū. sed pñsidera quid diceret defendēdo
ipsum. ¶ Cōsidera vltius cū dicit qd si. a.
sphericū corumpet alīs manentibus. tñc ac/
circūstans nō esset perforatus. sed infinitum
subtilis versus punctū contactus. Quidam
ex hoc concludere conantur qd fm cum infi/
nite raritas possit esse aliquis aer. Sed mihi
apparet qd hoc concludi non possit ex verbis

eius. ¶ Primo cū loquantē pñditionaliter. Se/
cūdo licet pcederet hoc ad ymaginātiōne nō
eēt peccatū. maxime cū argumēta nō petant
hāc difficultatē. Tertio qz nō sequit aer ver/
sus punctū cōtactus in infinitū subtiliādo p/
cedit. ergo ē infinite raritatis. imo stat qd per/
totū sit equaliter rarus. ⁊ tñ sic subtiliādo p/
cedat. ⁊ verba sua sequentia declarāt hoc to/
tū qñ dicit terminat. n. ad nō gradū pfundī/
tatis vsus punctū illū. Tult i at qd subtilitas
nō sit nisi pua pfunditas. sicut ē cōit lognū
cū igitur infinite pue pfunditatis sit vel eēt ali/
qua pars illius aeris versus punctū illū. id in/
finite subtilis eēt aliqua huiusmodi pars.

¶ Cōsidera vltius solutiōne alterius ar/
gumēti de motu spici qui pueniēs ē. Et pñr
aduertere duo pulchra ⁊ subtilia exēpla que ibi
ponit. ⁊ ea que ibi dicit valde subtilia ⁊ vera
sunt. ¶ In eo autē qd dicit de lumine ⁊ vni/
bra credo lřam cōiter repiri corruptaz. ⁊ sic
reperi in tribus libris. Sed iudicio meo hec
est snia. ¶ Primo dicit loquēdo de virtute fer/
montis pñra pñspectinos qd opacū finitū oppo/
sitū luminoso finito nō facit vmbra infinitam
lz sit eo malus. qz vmbra nō ē nisi lūmē remissū
sū. modo non facit lūmē remissū in infinitum
etiā dato qd vmbra foret pñuatio luminis.
aut impedimētū radiorū incidentiū. ta/
men talis pñuatio. aut impedimētū nō eēt
infinitum. eo qd luminosum nō pōt multiplici/
care lumen infinitū. Itā ibi aut dicit alterum
pñuare vel impedire ab effectu quem illd al/
terum pducere nō potest. hoc nō dicit ipse.

¶ Postea vero videtur dicere qd si lumino/
sū prius egisset per spaciū infinitū ⁊ oppone/
retur sibi opacū qd sufficeret causare vmbra
idest impedire radios incidentes per infinitum
spaciū radios incidentes impediret. Si ē im/
sufficeret impedire ad. a. punctū. a. fortiori ad
quenlibet vltra. a. ⁊ sic per spaciū infinitum
Et ad hunc intellectum verificaretur ipsam
causare vmbra infinitam. ¶ Ad aliū ca/
sum est eius responsio conueniens. ¶ Sz for/
e pñra illud quod in responsione illa presūp/
ponitur. ¶ Cōsidera bene totam responsiōne
quam magister ponit ad illum casum qd itā/
te opaco iuxta posito luminoso augeatur illd
luminosū in pñma pte pñportionali ad duplūz
in secunda ad quadruplūz ⁊ sic in infinitūz.

Quod prima ratio est satis vera. Sed postea dicit. Nec potest esse quod quilibet pars agat ad tantam distantiam. nisi quilibet pars sit potentie infinite et habeat in se lucem infinitam. Hoc dupliciter non videtur verum. Primo quod posset esse quod quilibet pars saltem finita esset potentie solius finite. et tunc sufficeret multiplicare ad tantam distantiam videlicet usque ad iuxta extremitatem opaci. ponendo. scilicet quod sicut finis pedale illius luminosi est gratia exempli in duplo remotius ab opaco quam primum. ita sit primo in duplo maioris potentie ad agendum. Et sicut tertius est in triplo remotius. ita sit in triplo maioris potentie. et sic in infinitum. Et per quod dicitur tale pedale sufficiat agere lumen usque ad iuxta extremitatem opaci et tunc nullum illorum est potentie infinite. immo solum finite. Ego hic dicere dupliciter. Uno modo argumentum probare veritatem. Sed pro magistro dicere ipsius defendendo istam fuisse diminutam. sed debet dicere. Nisi quilibet pars infinita sit infinite potentie et hoc verum esset in casu predicto. sed cuius quilibet pedale. a. luminosi sit potentie finite tunc quilibet pars ex infinitis pedibus composita est infinite potentie. Aliter absolute tenere possumus istam ut stat. Et prout dicemus in casu predicto quod quodlibet pedale est infinite potentie. Unde licet quodlibet per se quo ad potentiam essentialiter sit finite potentie. tunc quodlibet iunctum cum aliis aggregando simul potentiam essentielles et incrementum quod recipit ab aliis est infinite potentie. et ideo argumentum non procedit. Secundo non videtur illud dictum verum. quod bene posset esse quod quodlibet pedale. a. in casu nostro multiplicaret lumen usque ad opacum. sed nullum illorum haberet lucem infinitam. Et puro quod intelligat infinitam in multitudine. ubi. scilicet finis pedale in duplo plus haberet quam primum. et tertium in triplo plus. et sic in infinitum. Nec potest hic responderi sicut ad precedens. quod licet illo modo concedere quodlibet pedale esse potentie infinite essentialiter et accidentaliter simul non est dicendum est aliquod illorum pedum habere in se lucem infinitam. eo quod neque essentialiter neque accidentaliter unum illorum habet in se lumen alterius pedalis. alioquin idem accidens esset in pluribus subiectis ab invicem distinctis. Si vero intellexisset lucem infinitam intensivam. quod non puto adhuc videretur magis

falsum. nam adhuc videtur possibile. quantalibet partem illius esse infinite potentie. quod infinitam multitudinem luminis contingeret. et quod ad infinitum spacium sufficeret lumen multiplicare sed non habeat lucem infinite intensum. potest enim luminosum augeri in potentia sed in gradu luminis non augeatur ut satis patet in materia de luminosis. Adhuc apparet argumentum probare veritatem. Et primo pro magistro dico quod non intelligit lucem infinitam intensivam sed similitudine. Secundo quod littera dicere debet. Nisi si quilibet pars infinita ponatur esse infinite potentie et habere in se lucem infinitam. Aliquis tamen sunt libri qui non habent illam secundam partem. Et habeat in se lucem infinitam. Considera bene. Considera ulterius cum magister dicit quod admissio illo casu et c. illud opacum nulla causaret umbram. quod umbra non est nisi lumen reflexum et remissum. ibi autem nullum foret lumen remissum. sed infinite intensum vel ab infinitis partibus infinite potentie multiplicatum. Forte melius esset dicere quod umbra est privatio radiorum incidentium in aliquo medio cum presentia radiorum reflexorum in illo. Istam ex modo loquendi magistrum ubi sol aliquod medium illuminaret nullo interposito opaco ibi umbra causaret. Ubi. n. sol aliquam partem terre illuminet sine interpositione opaci. adhuc in illo medio preter radios incidentes multiplicabuntur reflexi a partibus aeris circumstantibus. Ubi enim est incidentis radius per maiorem partem est reflexus. sed non e contra. et per partem ibi caretur umbra nullo opaco interposito. quod videtur irrationabile. Credo oportebit supplere dictum magistrum ipsius defendendo. umbra non est nisi lumen reflexum et remissum sine presentia radiorum incidentium. Aut dicemus quod illud dictum non fuit positum a magistro per modum definitionis. sed quod ita absolute est verum quod umbra realiter est tale lumen. Verumtamen iste terminus umbra aliquid ultra connotat quod requiritur poni in eius definitione. Si placet diffinire umbras ut prius dixi quod est privatio radiorum incidentium et c. eo modo quo solet de somno diffiniri mihi apparet valde rationabile. Cum autem dicitur ulterius quod illud lumen foret infinite intensum certe ut prius dixi non oportet etiam sed luminosum esset infinite potentie. Alia tamen ver-

ba disjuncte posita supplet hunc defectum cū dicit vel ab infinitis partibus infinite potētie multiplicatum. quasi magister perpenderet primam partem non fore necessariam. Uti de tñ verba sequentia in solutione vnius argumenti que absolute illud affirmant.

Contra igitur arguitur &c.

¶ Considera in hoc argumento cū dicit qd luminosum nō multiplicaret in casu illo radiuz aliquē ppēdictariter incidentē ad opacū alr n. pallele pērrerēt inuicē qñō seqē qd alr pallele &c. Credo saluo meliori intellectu hoc mō intelligēdū ē qd linea ppēdictar cadēs sup pñ cū extremū luminosū & linea ppēdictar cadēs supra opacū cū sunt posita in eodē medio recto luminosum & opacū sunt sibi inuicem pallele. cum igitur ante eodē puncto luminosū a quo dicitur ducī lineam ppēdictarē ad opacū ducatur etiam linea ppēdictarē ad vltimum punctum luminosū si situatū. s. in tali medio sequitur qd ille due linee palleles erunt pallele. & ille due linee concurrunt in eodē puncto luminosū. ergo &c. ¶ Considera si meliori modo verificari potest. in quibusdam tamen libris illa littera non reperitur aliter pallele concurrerent. ¶ Considera vltimus in solutione argumenti in qua absolute concedit. qd si luminosum infinite potētie in medio luminis suscepruo &c. totum lumen ab eo productum est infinite intensum. ¶ Illud tamen nō apparet rōabile vt prius dixi. Item quia dato tali luminoso columnaris figure ad puncta sibi immediata non producit intensum lumen quāz habeat in seipso. sed lumen in eo est finite intensum vt ponitur. & ipsemet concedit in responsione quando concedit ipsam agere vltra gradū ppriū. ergo ad pñcta immediata solū finite intensū lumen pducit s. ad pñcta remota remissius producit qd ad immediata. ergo ad nullum pñctum producit lumen infinitū intensum. ¶ Item non videtur verum fundamentum suum. Qd lumen illud infinite intensum prouenit ex reflectione. quia illo dato contingeret etiam luminosum finitum & finite potētie agere lumen intensius qd habeat in se ipso tātū ad puncta remota quāz ad im-

mediata. consequens non apparet bene rationabile. & patet consequentia postqz illud luminosum gratia exempli non habet in se. nisi lumen intensum vquattuor. & in principio sit pedale. vbi erescat in infinitum. sicut ponitur aliquando producit ad idē punctum lumen in duplo intensius quam nunc secundum eūz & aliquando in quadruplo intensius. & per cōsequens aliquando intensius qd habeat in se ipso. ¶ Item licet concederet ei qd lux finite intensa producere posset qualitatem alterius speciei v. lumen sub intensiori gradu finito qd ipsa sit. & per consequens ageret vltra gradū propriū. non tamen verisimile appareret lucem finite intensam posse producere lumen infinite intensū. ¶ Itē sicut duo luminosa ab inuicem distincta agentia in idē punctū non producant vnum lumen ex illis duobus compositum s. m. veriorē opinionem. sed aggregatū quoddam maioris multitudinis luminis ita in pñcto h. omnes pres illius luminosi infinite producerent quoddam aggregatū ex lumine infinite multitudinis. cum ex illis non fiat vnum. non ex hoc produceretur lumen intensum. ¶ Considera super his licet hucusqz mihi apparet verisimilius oppositum eus qd magister tenet. licet ad hoc vltimū in est facile respondere. dicendo qd non ē simile de duobus luminosis separatis & de partibus illius luminosi. quia ex illis partibz fit verum vnum. & ex lucibus omnium illarum fit vna lux. & ex luminibus omnium illarum fit vnum lumen. & sic consequenter ex effectibus pductis ex omnibus illis fit vnus effectus. & sic ex luminibus omnibus productis ab illis in eodē puncto fit vnum lumen non sic autem est de duobus luminosis separatis. ¶ Si velis partem oppositam tenere vide qualiter differant multitudo luminis & eius intensio. quia si non differant forte magister verum diceret. qd sicut ab illo luminoso infinito ad idē punctū pduceret lumen infinite multitudinis sic pduceret lumen infinite intensio nis. ¶ Aduerte vltimus illos tres modos aliquid agēdi vltra gradū ppriū qd videntur satis veri & subtile. Cetera sunt satis nota. ¶ Et sic finem impono huic laudabili operi. Ad laudem Omnipotentis dei. Beatissime eius matris virginis Marie. Apostolorū oīū. martirū & pñssorū. Angelorū & oīū nū-

ititē celestis prophetarū et patriarcharū beatorūque Sebastiani, boniforti, rochi, Bernar-
dini, syri, Augustini, Thome de agno, Petri
martyris, et Nicholai de tollentino. Be-
ate Chaterine Lucie et Appollonie et oīum
sanctarū dei. Et hoc tpe inualefcētis pestilētie
in ciuitate Napie, a qua defensus sum cū to-
ta familia mea. Et ob hanc defensionē infir-
tas habeo gr̄as oīpotenti deo et oībus san-
ctis eius. Amen. vigesimoqnto iunij. 1482.

Veritur

primo. Utrū
q positionis sit bona qua cōmuni-
ter dī q suppositio est acceptio
termini in propositione pro al-
quo vel pro aliquibz et c. Et arguit affirma-
tiue auctoritate cōmunis modī loquēdi et qst
oīum doctorū illas diffinitiones admittenti-
um tanqz bonas. Negatiue arguitur illis dif-
finitionibus datis sequitur quēlibet terminū
cathegorematicum in propositione positum
supponere p̄ns est falsum, cum scd in rei ve-
ritatem non supponit subz huius, chymera
est, et p̄ns arguitur, nā in qualibet propositōe
quibet terminus cathegorematicus accipit
vel est aptus accipi pro aliquo vel pro aliqui-
bus sicut subz huius chymera est, accipitur
hoc est intelligit pro chymera dato q nō sit
chymera. Item sequeretur quēlibet ter-
minum supponentem supponere indifferen-
ter pro quolibet suo supposito tam imagina-
bili qz p̄nti, et sic dī singulis, p̄ns est falsus, cū
cōmuniter dicatur subm huius, homo est,
non supponere nisi pro p̄ntibus, et p̄ns argu-
itur, cum ly homo indifferenter intelligatur
vel accipiat pro homine preterito futuro
vel imaginabili sicut pro p̄nti eodem modo
quo extra propositionē. Ideo sequitur cō-
clusio nō posito alio in diffinitione, s. supposi-
tio est acceptio et c. Propterea alij ponūt
secundam diffinitionē, s. suppositio est statio
termini in oīone p̄nti p supposito vel sup-
positis pro quo vel quibus transit in ipz vis
verbi, a. quo hz vt supponat. Et per istam
pticulā p supposito vel suppositis et c. vī sa-
tisfacere illa diffinitio argumentis superius
factis, huius, n. ppositionis, chymera est, nō
supponit subiectum cū vis illius verbi est, n.
transit in ipm p eius supposito vel supposi-

tis, qz nullā chymera est. Si r huius hō est,
ly hō solū p p̄ntibus supponit, qz vis verbi
nō transit in ipm nisi pro p̄ntibus. Cōtra
istā diffinitionē arguit, nā sequitur subz hu-
ius supponere, Isti sunt, demonstrato for, et
adā, Si for, et adā sunt, p̄ns cōiter et ab inue-
tore illius diffinitionis negaret et arguit, p̄ns
qz vis illius verbi est, transit in ipz, p aliquo
supposito, s. p for. Cōfirmatur, qz sequit
ly albū supponeret in hac albū ē, dato q nul-
lū albū ēēt, p̄ns manifeste falsū, et p̄ns p3, qz
adhuc vis vbi transiret in aliqd eius signifi-
catū, s. mālē reputa subaz. Item scdo ex illa
diffinitione seqt q vel subz hui? chymera i-
telligit, nō supponit, vel subm huius homo
currit, posito q nullus homo currat, sed q
aliquis homo sit, consequens p vtrāqz pre-
negaret cōiter ab inuētore illi? diffinitionis
et assumptū p3, qm aut p vim vbi intelligit
actū, vel tps verbi. Si tps, igit nō supponit
hui? subiectū chymera intelligit, sicut nec in
illa chymera ē. Si vō itelligit actū vbi, tūc se-
qet scda ps pclusionis supposito, n. q nullus
hō currat, sed q aliqs hō sit nō transit actus
hui? vbi currit i hoc subz hō dicēdo hō cur-
rit. Sed forte diceret q dato q non trāseat
actu nō trāfire denotat vī pōt. Cōtra tūc
inferē suba hāz supponere chymera currit.
Antips currit, qm vtrōbzq denotat actus
hui? vbi currit, irāfire in subz. Sed forte
cederet aliqs q subz hui? hō currit, nō sup-
ponit posito q nullus hō currat, qz solū pro
currentibus supponere dī respectu illi? vbi.
Cōtra ex hoc primo inferē aliqs duas cē-
propōnes oīo pueritiles p se exītes qru3
vnt? subz supponit, alterius vero nō, hoc ne-
garet cōiter. Et patz p̄ns in his duabus, hō
currit, homo est currens, supposito q nullus
hō currat, qm in prima f3 rñsionem nō sup-
ponit ly homo, in secunda sic cum solum ca-
piat suppositionem ab illo verbo est. Item
inferatur aliquam esse vniuersalem affirma-
tiuam falsam cuius tamen predicatum vere
affirmatur de quolibet pro quo distribuitur
subm, conclusio negatur cōiter. Et arguitur
illa sic, ponatur q aliquis homo currat, et al-
ter quiescat, tunc sequitur hanc esse falsā oīs
homo currit, et tamen illud predicatum cur-
rens vere affirmatur d quolibet pro quo dī

Item ex diffinitione inferitur terminus extra propositionem supponere consequens est falsum et arguitur per hoc. Capiatur hec oratio. Intellegens hominem, videtur quod ly hominem supponit cum sit terminus in oratione cōnerus in cuius multa supposita transit vis illius participii intelligens. Item illa diffinitio petit principium. cum diffiniat idem per idem. cum dicit vis terminum a quo habet ut supponat. Item ex illa diffinitione cōcluditur aliquem terminum complexum non supponere cuius tamen vtraque pars supponit. per hoc videtur falsum. et per hoc affirmativè quod nihil videatur forte. sed tamen aliquod videatur. et forte fit tunc huius propositionis hoc est videns forte. totum predicatum non supponit. quia nihil est videns forte. et tamen ly videns supponit. quia aliqd est videns forte. et tamen ly videns supponit. Item affirmative. In hac propositione. asinus hominis erit ponendo quod ly hoc et asinus sint. sed nullus sit hominis asinus. Item sequitur aliqd complexum supponere cuius tamen neutra pars supponit. vel est falsa quia vi supponez complexum resultare ex suppositionibus partium sicut et significationem et affirmative conclusio sic. Sit. a. medietas horæ presentis. b. aut futura. Tunc versus pro subiectum huius collectivæ sumptum. scilicet. a. et b. que sunt hora supponat. quia versus affirmativa vera. et tamen neutra pars supponit. quia nec. a. est. nec. b. est. Item affirmative in hac tu ens non chimera. posito quod solum ens infinitum sit ly non ens. et ly chimera ab eodem negetur et ab eodem distribui denotetur. et hoc maxime preceedit contraponentes terminum infinitum solum distribuere terminum cōm sequentem. per se. quod ly non ens non supponit. neque ly chimera. Sed quod totum pplexum supponit affirmative hec. n. ēva. tu es si ens chimera. et per hoc illud predicamentum respectu huius verbi affirmative matii supponit. affirmative. quoniam si bec non esset vera. hoc maxime esset quod ly chimera staret affirmative et negative supponere denotas et distribui. et per hoc sequeret ex illa chimera ēē.

Sed contra. Ex hac ratione cōcluditur alii

¶ Sed contra. Ex hac rñsione pcluditur al

pilo. est quicquid aliqd predicat. vt. a. vere
 predicat de. b. et b. de. c. q. a. vt predicat de
 .c. In tali aut fundamēto nō denotat. a. attri
 butum vel predicari de. b. et b. de. c. p. eoz quoli
 bet significato. sed solū fm exigētiam vbi. ali
 .n. nō posset assignari cā. q. illa nō ē debita
 forma fillogistica. ois hō est aīal. Adā fuit hō
 ergo adā est aīal. nisi q. nō debite tenet. neq.
 descendit p fundamētum pme figure. eo q.
 nō denotat aīal attribui illi subo p quolibz si
 gnificato absolute. sed p quolibz pnti. Itē ne
 cessē fuit logicū pōderare supponem. ¶ Et
 ex hoc correlarie inferē verisilius loquēdo ter
 minū nō supponere nisi in oīone pfecta. s. pro
 positione. ¶ Tercio est notādū q. licz multis
 modis distinguat significatū vel suppositum
 male ptra formale. In pposito tñ vocari p
 significatū formale significatū adequate signi
 ficatum considerans sicut ly albus significat sbaz
 et albedinē. et albedo cōter vocat significatū
 formale respectu sube. q. forma denominās.
 sed in pposito vocat suba significatum for
 male fm q. alba. q. vt sic adeqte significatōi
 cōsident. Suba vō et albedo p se vocāt mā
 lia sicut ps respectu totius mā dī. et totū for
 ma. Sīlter huius cōplexi for. et adā vocare
 eū suppositū formale aggregatum ex for. et
 adā. sed vtraq. ps p se male. Sīlter huius ter
 minū hō for. nō est significatū formale put ē
 for. vel aīal sed put est hō. ¶ Quidis notatis sit
 pma pō. Itē ois acceptio termini in pro
 positione p aliquo vel p aliquibus est suppositi
 o. Itē p. p argumenta prius facta. Accipit
 emz ly chymera totaliter p aliquo vel p aliq
 bus in illa chymera est. sicut in illa chymera
 intelligitur. et tñ nō supponit. ¶ Secūda pō.
 Itē ois statio termini in oīone cōnexi p sup
 posito vel suppositis p quo vlt. qbus transit
 in ipm. vis vbi vlt. participi a quo hz vt sup
 ponat est suppositio. illa pō p. p rōnes as
 dictas cum non supponit subiectum huius
 ad m. et for. sūt. et in vis verbi trāsit in aliqd
 suppositum. s. in for. ¶ Tercia pō. Suppo
 sitione est trāitus verbi vel pncipiū in ter
 minum cathegorematicū in pōae positum
 p supposito formali ad qd extendi denotat
 actus eiusdem vbi vel pncipiū illa pō p. p
 aīdicta. Et ideo supponit subm huius. chy
 mera intelligitur. nō respectu tps pntis. neq.

actus illius vbi. q. stat q. chymera acti nō
 intelligatur. sed q. ly intelligitur trāsit in ipsū
 p supposito ad qd extendi denotat actus. s.
 ad chymera ymaginabilē. vel intelligibilem
 Sīlter posito q. qz hō qescat supponit subm
 huius. hō currit cū illud verbum currit trā
 seat in ipsum p supposito formali ad qd extē
 di denotat. s. ad boiem. q. p. q. ponat oēs
 ille pncipule pter illā p supposito formali. dī
 enim formali p argumentū factū. l. z enim i
 hac for. et adā sunt. et in hac. albiū erit. verbū
 trāseat in subm p supposito mālū. nō tñ p for
 mali. i. adeqte significatōi cōsidentū. ¶ Quarta pō.
 l. z aliq. terminus cathegore
 maticus in pōne positus nō supponat. quī
 libet tñ supponere denotat. ¶ Prima ps patz
 sedā ē clara est ex pcedentibus eūz semp v
 tus verbi denotat ipm trāfire in quēlibet ter
 minum cathegorematicū p aliquo supposito
 et c. sine ite terminus sit totale extremū vlt. ps
 ¶ Sed cōtra predictā diffōnem arguit illa
 diffōne data pcludit subm eius nō suppone
 re. lignum currit. dato q. lignū sit pns falsū
 imo p quolibet ligno pnti supponit. et patet
 pna. qm actus huius verbi currit. nō deno
 tat extendi ad aliqd eius suppositum. cum li
 gnū nō apri sit currere. ¶ Itē sequeretur sōm
 huius hō currit. nō supponere p boie trāca
 to pedes vel quocquomō indispōito ad currē
 dum q. exēplū g. a sit for. pns falsū cū suppo
 nit p quolibet boie pnti. et pna arguit. qm nō
 denotat actus illius verbi extendi ad for. cū
 nō possit currere. ideo sequitur pō. ¶ Itē cō
 tra eandē adducitur due pōnes superius
 argute. s. aliqd cōplexū nō supponere cuius tñ
 vtraq. pars supponit. et aliud cōplexū sup
 ponere cuius neutra ps supponit. et arguit
 vt superius. ¶ Itē ex eadem diffōne cōcludi
 tur. q. si fuerit aliq. terminus cathegorema
 ticus nō supponet i. pōe affirmatiua i. quā
 nulla ponit negatio. illa erit falsa. pns arguit
 esse falsū. et pna pbat. qm ad pōnem af
 firmatiua esse verā regitur pdicatum at
 tribui subo mediāte virtute verbi pncipalis.
 Itē aut nō pōt esse nisi virtus verbi in ipm
 trāseat. ideo sequitur pō. Qd aut pō sit
 falsa patz. in ista tu es hō vel chymera. cum
 illa sit vera et tñ ly chymera. est terminus ca
 thegorematicus nō supponēs. ¶ Itē illa dif

intio
 vno co
 ponit q
 terminu
 tradit
 trāsit v
 ita et in
 cedens
 ille dūe
 chyme
 suppon
 nitur q
 chyme
 affirm
 nō est
 hoc m
 ois hō
 homo.
 vtrobiq
 cū. l. ly
 verbo
 vtr obli
 quif sic
 illa. ois
 rē. boe
 generat
 ferrent.
 tio cū
 sic q. rel
 manet
 termino
 remane
 nō hōit
 nem. et
 illis oua
 tunc se
 cum v
 q. cete
 pūmū
 line ve
 dato q
 talis d
 rīdet
 Itē et
 bi curr
 bō pro
 sentū. q
 tñ nō

finis nō habet pcedere. q̄ si terminus in
vno contradictoriū supponit in altero sup-
ponit qm̄ in p̄dictoris idē est verbū. ⁊ idē
terminus cathegorematicus. alī nō eēt cō-
tradictoria. ergo sicut in vno cōtradictoriū
trāsīt verbū in illū terminū p̄ supposito ⁊ c.
ita ⁊ in reliquo. p̄ia nota intelligēti māz ⁊ aū-
cedens similiter. Qd̄ p̄is sit falsū aī. Capiāt
ille due. nulla chymera est. ⁊ tu intelligis q̄
chymera est. In ista negatīa ly chymera n̄
supponit vt p̄. ⁊ tū in sua p̄dictoria suppo-
nitur que est ps huius totalis. tu intelligis q̄
chymera est. cū ly chymera. in ista ppōne
affirmatīa vera capiat supponēz ab illo ver-
bo est nō simpliciter. sed p̄t cōiungitur cū
hoc verbo intelligis. Item inferē subā barū
ois hō est vnus homo. Quilibet hō est vn⁹
homo. equaliter supponet. p̄lo arguit. qm̄
vtrōq̄z est idē verbū. s. ly est. ⁊ idē subie-
ctū. s. ly homo. cum ergo formaliter suppo-
a verbo vel p̄icipio dependeat. sequit ly hō
vtrōq̄z p̄cise p̄ eisdem supponere. qd̄ ar-
guis sic. Si p̄o aliis supponeret ly homo in
illa. ois homo erit. q̄ in hac. quilibet hō cur-
rit. hoc maxime esset p̄pter signa diuersorū
generum. que tales supponēs darent vel au-
ferrent. Sed contra hoc arguitur. Supposi-
tio eēntialiter depēdet a verbo vel p̄icipio.
sic q̄ reseruat eodem verbo vel participio
manet eadem suppo sp̄ ⁊ manente eodem
termino cathegorematico accipiēte supponē
remanet eadem suppo numero. ergo signa
nō hnt variare. nec auferre eandem suppo-
nem. ⁊ p̄ p̄is ly homo p̄ eisdem supponit in
illis duabus. sed arguit p̄lo esse falsa. Quia
tunc sequeretur illas cōuerti. qd̄ tū est falsū
q̄ cetera sunt paria. Ad hoc r̄ndetur. Ad
p̄mū negetur cōclusio. ⁊ dicitur q̄ actus il-
lius verbi erit denotat̄ extendi ad aliqd̄ lignū
dato q̄ nullum lignum sit aptum currere. q̄
talis denotatio est ex parte verbi. Et p̄ idē
r̄ndetur ad scōnz. Quonā nec valet illa p̄ia
Nō est pole sor. currere. ergo act⁹ illius ver-
bi currit n̄ denotat̄ extendi ad sor. Et ideo ly
hō p̄o sor. supponit sicut p̄ quolibet alio p̄e-
sentū. Ad aliud d̄ p̄cedendo p̄lōnes. scōa
tū nō conceditur p̄p̄ scōaz cōfirmationez. sed

alias videbitur illa mā de termino infinito.
Ad argumentū in oppositū significatio
torius resultat ex significationibus partūz er-
go ⁊ suppositio negetur p̄ia ⁊ similitudo. ⁊
patet per instantiam adductam. Ad aliud
dicitur negando p̄lōnem vt p̄bat instantia
⁊ argumentū in oppositū nō concludit
vt patet per instantiam. Ad aliud d̄ simi-
liter negando p̄lōnem. vt probat instantia.
⁊ argumentū in oppositū. Et ad argumē-
tum dicit q̄ cōcludit de cōtradictoriis per se
existentibus quoz termini cathegorematici
ab eodē verbo quo ad supponēem dependēt
sed in illa. Tu intelligis q̄ chymera ē. ly chy-
mera quo ad supponēem nō tū dependet ab
illo verbo est. sed principaliter ab illo verbo
intelligis. cū totum illud cōplectum q̄ chyme-
ra est. ab eodem depēdeat ⁊ regatur. ill⁹ ve-
ro per se existentis nulla chymera est ly chy-
mera solum ab illo verbo est dependet. Is
non concludit argumentū. Ad vicimūz
neget p̄ia. P̄o quo notāda i. suppositio
ne duo sunt. vnum formale. ⁊ alterūz mate-
riale. formale enim est verbum. vel virtus
eius que extenditur ad supposita huius vel
illius differentie temporis ⁊ c. Ad materiale ve-
ro est terminus cathegorematicus. secundūz
ergo q̄ variatur virtus verbi est alia suppo-
sitiō specie. Sicut dicendo. homo est. ⁊ ho-
mo fuit. sunt diuersę supponēs specie s̄m ve-
ro q̄ variat̄ materiale sit alia suppositio nu-
mero. Ille enim sunt diuersę numero ⁊ non
specie. Asinus est. ⁊ homo est. Alia vero que
sunt in suppositione sunt accidentalīa que nec
variant eam specie neq̄ numero. sicut termi-
num supponere p̄o illo vel illo supposito.
Ad argumentū ergo concedetur eādēz
esse suppositionez in his duabus. Omnis ho-
mo currit. ⁊ quilibet homo currit. cum vtro-
q̄z sit idē verbum ⁊ idē subiectum. q̄
non variatur ille terminus homo. Et cum
concluditur ergo p̄o eisdem supponunt. ne-
getur consequentia. licet enim signa non auf-
ferre vel variare possint essentialiter suppo-
sitionem numero vel specie. tamen accidenta-
liter variare possunt. sc̄. enim existente. hu-
ius propositionis homo currit subiectūz sup-
ponit p̄o sor. ⁊ ipso corrupto. nō p̄ ipso sup

ponit. et tñ remanet eadē suppositio tā nune
ro q̄ specie. sñ ly quilibet. facere pōt supposi
tione solū pro masculis. nō tñ p hoc variat
essentialiter suppositio. sed solū accidentaliter. Ac
cidentaliter enim est tali suppositio q̄ pro mascu
lis vel semellis supponat.

Veritur

q̄ positio materialis. Et arguitur
affirmative. q̄ si nō esset dabilis
sequeret q̄ esset processus in in
finitū in denotationibus terminorum. pñs falsū
et arguitur pñs. Itā si ly hō nō posset suppo
nere p se et significare se et sibi siles. sicut in
hac hō est nomen. tunc oppositeret impone
re illi unū nomen qd illud significaret. et pro
illo supponere posset. et itez illi aliud nomen
eadē rōne. et sic in infinitū pcederet. ¶ Itēz
infertur primū ipositorē nō potuisse impone
re aliqd nomen ad aliqd significandum pñs
absurdum. et p3 pñs. qm nō potuisset ipone
re nisi p talē modū loquendi vel similit̄ signi
ficet illa vox hō boiem in quo mō loquendi
vtr̄q̄ suppositione. materiali. ¶ In opposi
tū arguit̄ data suppositione materiali pcludi
tur. a. et b. esse duos terminos oīo pueritibi
les et sinonimos quoz vnus supponere pōt
materialiter. alter vero nō. cōclusio nō vñ ve
ra. cū nō appareat aliqua cā diuersitatis. sed
conclusio arguitur. Capiant̄ isti duo termini
vox et vox. quoz. a. sit in voce. b. sit i scripto
tunc. b. supponere pōt materialiter. vt cōter
pceditur. q̄ aut. a. nō possit arguit̄. nā si pos
sit sit ergo in hac. vox est nomen cōtra sup
ponendo pro se supponit p eo qd fuit impo
situs ad significandū. ergo psonaliter suppo
nit. ergo nō materialiter. p3 pñs p cōe dictuz
et asis p3. qm fuit impositus ad significandū
quālibet vocē. et p pñs se. cū sit terminus vo
calis. ¶ Itē infertur quēlibet terminū mate
rialiter supponentem esse equiuocū. pñs nō
conceditur. pñs probatur. qm quilibet termi
nus siue cathegorematicus siue sincathegore
maticus habuit ab impositore modum signi
ficandi per quem stare posset significatiue in
propositione. Et cū hoc h3 aliū modum si
gnificandi se. et quālibet sibi similem. sñ opī
nionem. ergo diuersa significat diuersis rōni
bus. ergo est equiuocus. et p3 pñs p diffini

tionem terminū equiuoci. ¶ Item illa opīnō
haberet concedere terminū materialiter sup
ponentem subordinari terminū mentali per
sonaliter supponenti. et similiter propositio
nes in quibus ponuntur. pñs videtur impli
care. nulla enim propositio vocalis vel scri
pta subordinari dicitur alicui mentali nisi mo
di eius significandi ex quibus aggregatur. et
similiter totales eius modi sint omnino consi
miles modis intelligendi mentalis et ab eis
immediate accepti. sed conclusio arguitur. hu
ius enim vocalis homo est nomen subiectū
materialiter supponit. et istius mentalis ho
mo est nomen cui illa subordinatur subiectū
personaliter supponit. q̄ si supponeret mate
rialiter. tunc posset abstrahi a significatione
principalī. qd est impossibile de termino me
tali. et p3 pñs. Quia tunc dicimus terminum
supponere materialiter qm mutatur vel ab
strahitur a significatione qua significatione te
netur et significat se et sibi similes. ¶ Itēz in
fertur quēlibet terminum materialiter sup
ponentem esse secunde intentionis vel impo
sitionis. nam quilibet terminus materialiter
supponens significat se et sibi similes ea ratio
ne qua vltorius signa sunt. ideo est secunde
intentionis vel impositionis. p3 pñs. per dī
finitionem terminū. secunde intentionis vel im
positionis. Itē ex eadē opīnōne concluditur
aliqd esse subiectū propositionis qd nō ē ali
cuius partis oīonis. pñs impossibile. qm ali
ter nō esset ppositio et conclusio arguit̄. Sic
q̄ in hac ppositione hō est nomen subiectuz
materialiter supponit. sed arguitur q̄ nō sit
nōmē. de quo maxime vñ. Quia nō est termi
nus cōis. neq̄ discretus. q̄ nō est species. de
quo maxime vñ nō enī est spēs ad sor. et pla
tonē et ē. sicut ly hō psonaliter sumptus. neq̄
ad alia indiuidua. vt p3. ¶ Forte aliq̄ rñde
ret q̄ est ipēs ad illos terminos hō vocales
mentales et scriptos. ¶ Contra tunc sequit̄
conclusio ista q̄ idem terminus est per se in
diuersis predicamentis. et per se in diuersis
generibus eiusdem predicamenti. conclusio
negatur apud intelligentem materiam. sed il
la arguitur. ly homo significat aliqua indiui
dua que sunt sube. et aliqua que sunt qualita
tes. ergo per se reponit̄ in predicamēto sube
et q̄litate. p3 pñs. cū eq̄ pō et p eadē modū

oia illa significet. sed arguitur aſis ſignificat. n. terminos ſcriptos q̄ cōter ponunt eē ſube. ⁊ vocales ⁊ mentales q̄ ponunt eſſe q̄litate. Et etiā arguit q̄ ſit p̄ ſe in diuerſis generibus q̄litate. ſ. in habitu vel diſpōne. vel paſſione vel paſſibili q̄litate ſignificat. n. tanq̄ ſua p̄ ſe. idiuina terminos mētales q̄ ſunt in genere habitus vel diſpōnis. ⁊ vocales q̄ ſunt in paſſione vel paſſibili q̄litate. ¶ Itē ex eadem r̄ſione ſeq̄ illa p̄clo. vnū ⁊ eūdē terminū eē ſpēs ⁊ indiuiduū ad ſemetip̄ cōcluſio v̄ falſa ⁊ abſurda. ⁊ arguit ſic. Itā ille termin⁹ hō eadē rōne ſignificat ſe ⁊ ſibi ſiles. ergo q̄ rōne eſt ſpēs ad ſibi ſiles ita ad ſe. ⁊ ita ſeq̄ cōcluſio. ¶ Forte hiſ aliq̄s diceret. ⁊ maxie p̄me cōcluſioni hūc terminū hō vocalē ſolūz vocales ſignificare. mētalē mētales. ſcriptū ſcriptos. ¶ Cōtra r̄ſionē deductā iſta p̄clo. Aliquā p̄pōnē vocalē ſubordinari non poſſe alicui mētali. p̄clo eſt iipoſſibilis. ⁊ arguit ſic. Iſta vocalis hō ē nomē. ſi alicui ſubordinari pōt. maxie iſti hō ē nomē. Cōtra in mēte ſignificat ſolū terminos mētales. Et i voce ſolū vocales. ergo nō ſubordinat. ergo nec p̄poſitiones. p̄ p̄ia. ⁊ aſis ponit illa r̄ſio. ¶ Itē arguit aſis p̄ncipale ſic. Illud ſubz hō nō h̄z modū ſignificandi datū ſibi ab iipoſitore p̄ quē ſit nomē. ergo nō eſt nomē. p̄ p̄ia p̄ grāmaticā ſpeculatiua. ⁊ aſis p̄. qm̄ ab iipoſitore h̄uit vt ſignificaret hōiez. ſed nunc nō ſignificat hōiez. qm̄ ſi ſic. tūc eēt terminus equocuf eo q̄ ſignificaret ſe. ⁊ ſibi ſiles. ⁊ hōiez diuerſis rōnibus. ¶ Sed ſeq̄ref illud incōueniens. ſ. Quēlibet terminū māl'r ſupponere eē equocū. ¶ Itē p̄firmat illud aſi. ly hō ſi pluſ ſignificat q̄ ſignificabat aſi iipoſitionē. ſed aſi iipoſitionē nō erat nomē. ergo nūc nō eſt nomē p̄ia v̄ bona. ⁊ aſis p̄. q̄ aſi iipoſitionez ſignificabat ſe ſicut ⁊ nūc. cū q̄lz res inquātū eē h̄eat ex nā ſua rep̄tādi ſe intellectui. ¶ Forte aliq̄s diceret q̄ min⁹ ſignificabat aſi nunc. qm̄ aſi nō ſignificabat niſi ſe. nūc vero ſe ⁊ ſibi ſiles. S̄z hec r̄ſio nō euacuat diffcultatē argumētū. qm̄ pōt fieri argumētū de hac. hoc hō ē nomē. vbi v̄ ly hō ſemet ſolū ſignificat vtute termini demonſtratiui. ¶ Itē data ſuppōne māl'i ſeq̄ hāc eē falſaq̄ tñ p̄ceditur hō ē nomē ſignificāſ cōter hōiez. qm̄ ſi illa eēt vera ſic ſignificādo. aut ergo. hō ſi

gnificat hōiez vt eſt aptus ſupponere materialiter. vel p̄ſonal'r. nō māl'r. qm̄ vt aptus ſupponere māl'i tñ terminos ſignificat. ⁊ ſi hōiez. q̄ nō p̄ſonaliter arguit. q̄ ſeq̄ hō eſt nomē hōiez ſignificāſ inquātū p̄ſonaliter ſupponit. ergo ſubz hūi⁹ p̄ſonaliter ſupponit hō eſt nomē ſignificāſ hōiez. p̄is falſum. ergo ⁊ aſis. Itē ſi ly hō eſt nomē ſignificāſ hō min⁹ inquātū p̄ſonaliter accipit. ergo ille hō eſt nomē ſignificāſ hōiem. vel ille. ⁊ ſic de ſingulis. p̄is eſt falſus. ergo ⁊ aſis. ¶ In hac queſtione. ¶ Primo notandū ē quēlibet terminū vocalē vel ſcriptū habuiſſe ſignificatiōē ab iipoſitore p̄ quā in p̄poſitione ſtare poſſet ſignificatiue. ⁊ vltra hoc. ex cōi modo loquendi. vt habilius exp̄linat p̄ceptus mētis. ⁊ ne ſit proceſſus in infinitū acquirat ſibi aliū modū ſignificandi p̄ quem ſignificat ſe ⁊ ſibi ſimiles inquātū ſigna ſunt. ⁊ pro tunc ille terminus homo non ſignificat hominem quia aliter eſſet equiuocus ſim reſ veritatez. Et ideo quēlibet terminus vocalis vel ſcriptus primo habet modum ſignificandi per quem ſtare poſſet ſignificatiue inquātū iipoſitus ſuit ad ſignificandum. habet etiā ex natura ſui ſignificationem. qua ſe ſignificat. ⁊ hoc inquātū eſt res. cūz omnis res ſit naturaliter reſſentatiua intellectui inquātū ens habet tertio quendam modum ſignificandi accidentalem. ſicut per hunc conceptum ſor. poſſum deuenire in noticiam platonis propter amicitiam vel aliud accidentale. ⁊ iſtam ſignificationem acquirat de per accidens. quartam ſignificationem acquirat. vt dictum eſt ex comuni modo loquendi per quam ſignificat ſe ⁊ ſibi ſimiles inquātū ſigna ſunt. Secundo eſt norandum q̄ per ſignificationem qua terminus ſe ſignificat vt ē res. non eſt aliquis terminus aptus ſupponere. patet quia ſi ſic. tūc quēlibet res munda ſupponere poſſet. cum quēlibet res habeat ex natura ſui reſſentare ſe intellectui inquātū eſt ens. Itē per ſignificationē qua aliquid per accidens ſignificat. quia tūc ly ſor. pro platone ſupponere poſſet. ⁊ ly homo pro aſino retenta p̄maria ſignificatione. conſequens falſum. ⁊ patet conſequentia quia de per accidens ly ſor. ſignificare poſſet platonem. ⁊ ly homo aſinū. Suppoſitio er

Tractatus

do non debetur termino nisi merito significati-
onis per quam est constitutus orationis vel
propositionis. sed non per illam que signifi-
cat se in quantum ens. nec per significatio-
nem per accidens constitutus est orationis vel pro-
positionis. ergo &c. **T**ertio notandum qd
merito significationis habite ab impositore.
qd terminus significatiue stare pot in propo-
sitione terminus est aptus personaliter sup-
ponere. Merito vero illius qd solum se signi-
ficat & sibi similes. vt signa sunt est aptus ma-
terialiter supponere. & solum merito illius. pri-
ma parte omnes concedunt. secunda etiam vi
manifesta. qd non vi p quem alium modum
supponere possit materialiter. no etiam merito
alterius significationis. qd tunc merito eiusde
significationis aptus esset idem terminus ma-
terialiter & personaliter supponere. qd vi im-
plicare. **Q**uarto notandum qd terminus men-
talem imaginari possumus habere multipli-
cem modum significandi. primo enim modum
significandi quo se significat vt res secundo si-
gnificationem qua aliquid p accidens signifi-
cat. sicut p conceptum for. deuenitur in cogni-
tionem ecclesie sancti marci. tertio significatio-
nem mediate discursu intellectus qua se represe-
tat. sicut du intellectus apprehendit se appre-
hendere discursu & venit in noticiam conceptus p
quem apprehendit quarto significationem p quam
rei ad extra est significatiue vt conceptus ad
equatus illius rei. a qua significatione absolui
non potest. Alii modum significandi no possu-
mus imaginari habere terminum mentalem.
Quinto notandum qd merito prime secun-
de vel tertie significationis termino mentali si
debetur suppositio. sed solum merito quarte p
batur quoniam suppositio no debetur termino
nisi merito significationis per quam e pars ora-
tionis. sed per primam secundam & tertiam non est
pars orationis. ergo &c. p3 p3a & maior ar-
guitur. quoniam debet ei in quantum constitu-
tus est ppositionis. sed no e constitutus p
positionis nisi in quantum est pars orationis. er-
go &c. minor etiam pbatur qm prima significa-
tio non inest ei nisi in quantum est res sicut in
est naturaliter cuiuslibet rei. Alie due sunt va-
de accidentales nihil agentes ad esse partis orati-
onis. ergo &c. S3 qd merito quarte debetur
ei suppositio. dūmodo sit cathegorematicus

p3 cum quilibet terminus cathegorematicus
mentalis supponere possit personaliter. & no
merito alterius significationis. vt argutum e
&c. **S**exto notandum qd tam fm ponentes
vniuersalia qd fm negantes termini diversi-
mode in predicamentis reponuntur. ponen-
tes enim vniuersalia sicut ordinat predicame-
tum rerū. ita & terminorum sibi corresponden-
tium. & vocant ea predicamenta signorum. An-
de sicut substantia ponitur generatū. ita ter-
minus significans substantia ea ratione qua
generalissimū est generatū in predicamento
signorum. & sicut al3 in cōmuni est genus subal-
ternū. ita terminus significans ipsū ea ratione
qua alias est subalternum ly animal. Et sicut
homo est species specialissima. ita terminus
ipsū significans ratione qua homo est spēs
spāissima in predicamento signorum. correspo-
ndenti predicamento substantie sicut ly hō. &
sic de singulis omnibus spēsibus & indiuiduis
huius predicamenti & aliorū predicamentorum.
Terminorum autē quidā fm qd signa per se re-
ponunt in predicamento signorum. quidā p ac-
cidents. Alii vero predicamenta circūferunt. p
se ponuntur in predicamento termini signifi-
cantes adequate res ea ratione qua per se po-
nuntur in predicamento rerum ly homo si-
gnificans hominem ratione qua spēs ē. & sic
de singulis dicat generibus indiuiduis vel spe-
ciebus. pder accidēs vero reponunt termin-
ni significantes res p accidēs positas sicut ly
album per accidens reponit in predicamen-
to substantie ratione rei adequate significate.
scz res alba vel substantia alba. Iste tñ modus
reponendi aliquid in predicamento per accidēs
multipliciter diuisione h3 fm qd habet alibi de-
clarari. cū alii passionēs & differentias per ac-
cidents reponit. alii reduci dist. i verbis discor-
dantibus & no in re. Sed de his tacendū. cū
hoc no sit pñtis operis. alii vero vocant pre-
dicamenta circūferentes. Sed tñ diuersimo-
de & valde equiuoce. Nam ly ens vocat pdi-
camenta circūferens cū adequate significet
ens ad quod tanq ad analogū. & cōsumum
oia predicamenta redeunt. Alii vero circū-
ferunt predicamenta quia eadē ratioe & equa-
liter significant res diuersorum predicamen-
torum. non tamen absolute. sed connotatiue.
qd alr per se in diuersis predicamentis repe-

De instanti

nerentur. sicut isti termini species genus differencia. et sic de similibus. Unde iste terminus species equaliter significat quolibet specie cuiuslibet predicamenti. non ergo magis in uno reponi deberet quam in altero. neque magis in uno per se quam in altero per accidens. vel econverso. Ideo merito vocatur circueus predicamenta. Et isti termini habent aliquos infra se minus communes sicut ly species habet illud terminum homo et illum terminum asinus et c. similiter ille terminus. terminus circueus predicamenta signorum cum equaliter significet quolibet terminum cuiuslibet predicamenti. ¶ Sed aliquis diceret. non ne sicut li albu ponitur in aliquo predicamento per accidens ratione connotationis. ita possunt poni illi termini differenti species et c. ¶ Dicitur quod non. et causa diversitatis est. quoniam ly album et cōsimiles cōcrete significant aliquid cōnotative illud tamen quod significant. et illud quod connotant non sunt equaliter significata. sed sunt illa diversorum predicamentorum sicut ly albu alia ratione subas. alia ratione albedinem significat. ideo quod significat immediate rem in aliquo posita posita. cōnotando tamē aliquid extrinsecum per accidens reponitur in eodem s. sube. et per accidens. vel fin alios per se in posito qualitatis. non sic autem est de illo termino species et cōsimilibus. quoniam abstracte et non cōcrete equaliter et non diversis rationibus immediate significat signum rei posita in predicamento inquantum est signum. sicut illos terminos homo asinus. et sic de singulis. non inquantum sunt tales res. sed inquantum sunt signa rerum. Ex quibus inferitur quolibet terminum secunde intentionis vel impositionis similiter vocari circueus predicamenta vel predicamentum. sicut ly nomen equaliter et abstracte immediate significat nomina inquantum signa sunt et nullius inquantum res determinate. Ex quibus cōcludit ly homo et ly asinus significat se et sibi similes inquantum signa sunt et alios similes vocari circueus predicamenta. ¶ Nec tamē videtur extranea a presenti materia et maiori declaratione in d. gent. sed ne aliqui concludere apparentes concludant. ideo posita fuerunt aliqua per aliquam declarationem. ¶ Illis notatis sit prima conclusio. ¶ Licet dabilis sit suppositio

materialis. non tamen necessaria est ad exprimendum cōceptum mentis necessitatis absolute. ¶ Prima pars cōclusionis huius per duas rationes adductas p3. p3 et per rationes grammaticorum que non tamen eius politatem. Imo necessitate probare videntur. que nunc non adducuntur gratia breuitatis sed a pars p3. p3. n. exprimi preceptus mentis sed ita habilius non ponendo terminum materialiter supponere. nam dicendo iste terminus homo est species. possumus disponere quod ly homo non se teneat ex parte subiecti sed sit quedam interpretatio perferendo istam vocem gratia notificationis sicut si diceret sic. illa vox quod statim perferam est nomen. deinde paulo post hoc modo perferam homo. Sed verum est quod habilius exprimi mus mentis preceptum aliquando utendo suppositione materiali. sicut in hac. homo est nomen. ¶ Secunda conclusio. nullus terminus mentalis supponere potest materialiter. ¶ Ita conclusio p3 ex predictis. cum terminus mentalis supponere possit merito quarte significationis. s. que est preceptus adequatus rei. Sed merito illius supponit personaliter igitur materialiter supponere non p3. ¶ Nota. quod non est posse merito oio eiusdem significationis eundem terminum supponere posse materialiter et personaliter. Confirmatur eadem conclusio. tunc enim dicitur aliquem terminum supponere materialiter quod abstrahit a significatione primaria ad se si significandum et sibi similes. hoc autem non est possibile in mente. ut p3. ¶ Confirmat quoniam si sit possibile sequi aliquas esse duas propositiones mentales sinonimas quorum unus subim materialiter supponit alterius personaliter. propter inconueniens. et nota arguit. ¶ Nota sit quod in hac mentali. homo est nomen. cui subordinat vocalis illi filis subiecti materialiter supponit. iponat ergo unum nomen cōcre obus talibus terminis homo significat eos ea ratione quod ly homo. et sit. a. et sequitur quod illa. a. est nomen subiecti personaliter supponit. et retineat ibi significationem habitam ab impositore. tunc capiuntur ille due in mente. homo est nomen. et a. est nomen. et ille due in voce illis subordinate. ¶ Homo est nomen. et a. est nomen. tunc in mente illud subim materialiter supponit. ut conceditur. et illud subiectum. a. personaliter. ut patet et ille propositiones sunt sinonime. ergo conclusio vera. consequentia nota cum maiori. minor arguitur. subiecta sunt sinonima. ¶

ma. & cetera sunt paria. ergo &c. p3 pñā cum
 minor. & maiorē pbo. qz subā vocaliū sunt
 sinonima. cū subā vocaliū subordinant sibi
 mentalium. ergo &c. p3 pñā & minor ponit
 in casu. & maior p3. qm̄ significant eadem &
 eadem rōne. ¶ Tercia conclusio quilibet termi-
 nus vocalis vel scriptus supponere pōt mā-
 liter. Ista pōt argui ex p̄dictis. Tūc. n. di-
 ctum terminū māliter supponere cū suppo-
 nit merito significationis q̄ se significat & sibi
 similes inq̄tū signa sūt dep̄dita significatione
 primaria. sed quilibet terminus vocalis v̄l scri-
 ptus est h̄mōi. ergo &c. pñā nō. cū maior ex
 p̄dictis. cū nō p̄ aliā significationē supponit
 terminus māliter. & minor af. qz si esset aliquis
 vocalis v̄l scriptus q̄ p̄ hoc supponere non
 posset māliter marīne ēēt terminus semet
 impositus ad significādū. sicut ly vor s̄ voce.
 ¶ Sed af qz māliter supponere possit. qm̄ euz
 dī vor est nomē. ly vor supponēs p se & si
 bi sibi? nō retinet significationē habitā a pri-
 mo impositore. & p pñā nō personaliter sup-
 ponit. p3 pñā. & arguitur aīis. a primo. n. im-
 positore habuit vt significaret vocē ea rōne q̄
 vor. & sic quālibz vocē significaret. hāc autē
 significationē hīc nō retinet. cū solū significet
 tales terminos vor. & nō illas voces hō aīal
 & sic de similibz. significat ēt al q̄ que nō ipo-
 situs fuit ad significādū. s. illos terminos mēta-
 les vor vel scriptos. ergo nō eadem rōnez si-
 gnificandi retinet. & sic māliter supponit. qd̄
 fuit arguēdū. ¶ Sed cōtra p̄lōnem arguit
 ly vor inq̄tum p se supponit nō māliter sup-
 ponit. igit̄ nec a simili inq̄tum p sibi similibz
 supponit. pñā nota. & arguit aīis. qm̄ inq̄tū
 p se supponit p eo qz fuit impositus ad signi-
 ficādū supponit. ergo &c. p3 pñā p cōe di-
 ctum aīis p3. cū fuerit impositus ad significā-
 dū quālibet vocē. ¶ Itē p̄tra eandē arguit
 imponat aliqz terminus de nouo ad signifi-
 cādū se & similes vel solū se. sicut ly hō se
 ipsum demonstrās. & sequit̄ qz talis nō pōt
 supponere māliter. cū p se supponēdo & sibi
 similibz solū supponit p eo qd̄ fuit impositus
 ad significādū & habitāz ex impōne re-
 tineat significationē. ¶ Ad primū pñā negat̄
 qm̄ l3 p se supponēdo supponat p eo qz iposi-
 tus fuit ad significādū. non tamen merito
 eiusdē significationis qua impositus fuit ad

se significandum. per illā enī significationem
 significabat se rōne cōi inquantū vor. nō aīe
 ratione cōi significat se inquantum tale signū
 vor. Ad sēd in euz dicitur imponitur &c. que-
 ratur an velit illum terminum significare in-
 quantum res est. sicut ly homo semet demō-
 strans adequate. & tūc dicitur qz non merito
 significationis illius supponit materialiter. s3
 merito huius qua se significat vt signū. sicut
 dicendo ly homo est nomen. Tūc bene qz
 cōiter additur qz ly hō se ipsum demonstrat &
 se ipsum significaret. & tunc stat difficultas ar-
 gumentī. nam in ista ly hō est. nomen. sup-
 ponit ly homo pro eodem precise & eodem
 modo. quo fuit impositus. vt p3. Itēqz di-
 ctū de terminis obstat cū cōiter admittitur.
 probatur tamen cum ratione. qz addi debe-
 at. Si vō velit ipsum se significare vt signum.
 hoc esse non pōt. nisi eadem vor prius impo-
 nitur aliud significare. qz aliter ēēt circulatio
 & ideo non probatur ipsum non posse suppone-
 re materialiter. ¶ Quarta conclusio. l3 quili-
 bet terminus vocalis vel scriptus potēs sup-
 ponere personaliter possit supponere mate-
 rialiter. aliquis tamen materialiter suppone-
 re potest. & non personaliter retenta eius pri-
 maria significatione. prima pars p3 ex prece-
 denti conclusione. & secūda probatur. qm̄ ly
 omnis & cetera sineathegorēmata materiali-
 ter supponere possunt vt dicendo. omnis est
 signum. non autem personaliter. vt patet in-
 tuenti. ¶ Quinta conclusio. diuisio suppositi-
 onis in materialem & personale nō est in spe-
 cies suppositiōis essentialēs. sed accidentales. Ista
 conclusio sic probatur. Ab eo qd̄ in aliquo ē
 formale sumuntur spēs & differentie. sed for-
 male in suppositiōne est vis verbi transiens
 in suppositū terminū eius species ab il-
 lis sumuntur. Diuidit̄ ergo essentialiter sup-
 positio in suppositiones p̄ntis. & p̄teriti. &
 futuri. & sic de alijs & sic p3 conclusio. ¶ Ad
 argumenta in oppositum respōdetur. ¶ Ad
 primum dicitur concedendo conclusionēz eē
 possibilem. non tñ ibidem probatur. dicitur
 enim qz huius subm vor est nomen materi-
 aliter supponit. & ad argumentum in oppo-
 situm patet solutio ex dictis. Sed si caplatur
 terminus mentalis secum sinonimus conce-
 ditur conclusio. Sed contra saltim arguitur

a. & b. esse vocales sinonimas & a. mālī sup
ponere. & b. psonaliter. sicut augebat prius
in istis duabus. **I**dem est nomē. & a. est nomē
ipōnēdo. a. significare oēs terminos tales hō
rōne cōi q̄ talia signa sunt. Si id sit vox. tunc
arguit cōtra. q̄ secūda p̄clusio apparēter nō
haberet euidētiā. pōt. n. aliq̄s pcedere s̄ mēte
sicut tu pcedis in voce. id ē exīter & non ap
parēter argumētū pcluderet. adhuc illud ma
le. q̄ nulla similitudo mētalis pōt se intellectui
repñtare vt pbari vī ex libro de aīa. **I**dem nul
lus terminus mētalis poterit p se suppone
re. Et vide q̄ p idē. ita videret. dicendū de
termino demonstratiuo vocali de quo dubi
tas in margine ista. Et vide q̄ pformiter ita
erit de pte demonstrāte totū. vt in insolubili
bus. **I**dem de est falsū. & sic de silib⁹ rīdet cō
cedēdo. hoc tñ dictis nō repugnat. qm̄ ly. a.
dato q̄ nō mālī supponit tñ pōt. sicut hic ly
a. est nomē. **A**d scōz negatur p̄clusio. & dī
verisilius loquēdo q̄ cū ly hō supponit ma
terialit. nō amplius retinet significatiōē p̄
mariā. & nō est idē terminus q̄ prius erit. l̄z
fit eadē vox. vel scriptū idē. **S**z ptra tunc
sequet nō ēē possibile predicatū secūde intē
onis distrabere aliqūē terminū ad supponē
mālē. q̄ sit q̄ ly nomē distrabat ly hō. ptra
distrabit illū. ergo trahit ip̄s ab vna significa
tione in aliā. ergo idē termin⁹ h̄z plures sup
positiones. quod ip̄sibile ē & negādū. **R**ñ
det q̄ argumētū de virtute sermonis pbat
veritatē. sed admittit. ille modus loquēdi nī
si argumēta illā difficultatē nō requirāt. & ita
semp cū alijs h̄z cōueniētiā cū modo loquē
di dūmodo argumēta pposita illā difficulta
tē nō petāt. Sed cōis modus loquēdi vnum
terminū distrabere aliū. hoc ē distrabere vo
cē vel scriptū ab vna significatiōe ad aliāz.
Ad tertiū conceditur cōclusio. vt pbat cō
clusio secūda. **A**d quartū concedit con
clusio vt argumentum probat. **S**ed ptra
ex hoc arguitur esse processus in infinitū in
terminis supponentibus materialiter. p̄is re
putatur impossibile. & p̄sa arguitur. **N**am
sit q̄ subiectū huius propositionis. homo est
nomen significet subm̄ huius homo currit
vt signum. & oportebit iterum assignare alte
rum terminū significantiū illud subz huius
homo est nomen. & alterum significantiū alte

rum. & sic in infinitū. **R**ñ detur negando
conclusionē. & ad argumētū dicitur. **E**d nō
requiritur assignare tertium terminū. **P**do
tes enim adducere tot terminos quot vis.
quotquot adducas equaliter semet & alios
oēs significat sicut alijs. & sic nō inducitur aliq̄
necessitas tertium assignandi. **A**d quartū
negatur conclusio. Et ad primum argumen
tum dicitur q̄ ly homo est terminus cōmu
nis. Et cum dicitur nō est species ergo non
est terminus cōmunis. negatur cōsequentia
q̄ considerari pōt tanq̄ res. aut tanq̄ signū
eiusdem termini. Si primo modo. & sic est
individuum qualitatis vel sube. si enī sit vox
sic est individuum qualitatis si sit scriptū sic
est individū sube. vt cōmuniter ponitur. si
autem vt signum. sic non est in aliquo predi
camento. sed circūit omne predicamentum
sube. cum sit terminus secūde impositionis
vt declaratum est supra. vel si inueniatur ali
us modus per accidens reducendi ad predi
camentum. poterit reduci ad predicamentū
sube. tanq̄ signum signū eiusdem predicamē
ti. quoniam licet significet aliquos terminos
qui realiter sunt qualitates. non tamen signi
ficat eos vt qualitates. sed vt signa rerum de
predicamento sube mediate. vel immediate.
Vel si loquantur large de specie. vocando
quolibet terminum non supremum speciem
concedi posset ly homo esse speciem ad illos
terminos homo. & solum in predicamento
sube. modo quo dictum est. Sed tunc opor
teret concedere. idē individuum & species
respectu suinet. vt significatum & vt signum
sicut subm̄ huius mentalis qualitas est ens.
vt signum est genus ad semet. & individūz
vt significatum. **A**d secundam confirma
tionem negatur prima consequentia. licet. n.
non habeat significatiōē ex impositione da
tam habet tamen aliam acquisitam ex cōmu
ni modo loquēdi per quam significat se &
sibi similes vt signa sunt. & per illum modūz
significandi in nomine reponitur. vt patet ex
predictis. Ad tertiā confirmationem nege
tur prima conclusio. & causa est. q̄ prius signi
ficabat se significatiōe naturali. q̄ quolibet
res se significat. & ille modus non sufficiebat
ip̄m facere nomen esse. vt dicebatur supra.
nunc autem. significat se vt signum. Et per il

hunc modum significandi est nomē. Uterūq;
antecedēs est falsus. q. nō plus significat. q. ē.
q. nunc significat se & sibi similes. prius autē
solum se. Unde pceditur. q. aliquis termi-
nus materialiter sumptus pro se & sibi simili
supponit. ut in hac hō est nomen. aliquis so-
lum pro se. ut in hac. hoc hō est nomen. p. ly
hoc demonstrando subm huius. Aliquis so-
lū pro sibi simili. ut in hac. hoc hō est nomē
demonstrando mentale sibi similem. ¶ Ad
ultimū argumentū valde sophisticū rīde-
tur. q. homo est nomen significans hoīez ut
personaliter sumitur. & ad argumentū. ergo
subm huius propositionis personaliter suppo-
nit. negetur p̄a. Et sibi negetur cōclusio. un-
de non sequitur inquantum personaliter su-
mitur significat homines ergo ille homo est
nomen. vel & sic de singulis. cōsimiles enī
modi arguendi sunt valde deceptorij.

Uterūq; bene diuiditur

suppositio psonalis vel ma-
terialis in cōmunem & discretā.

¶ Et arguitur. p̄mo affirmati-
ue ex omnibus auctoritatibus. p̄z etiā ex alio.
nam soli termino cathegorematico attribuitur
suppositio. sed cathegorematicus sufficiens
ter diuiditur in cōmunem & discretū. ergo
& suppositio taz psonalis q̄z materialis suf-
ficienter diuidetur in cōmunem & discre-
tam. patet consequentia. & totum antecedēs
similiter. ¶ Ad alteram partem. s. oppositā
af. subm huius for. erit personaliter suppo-
nit. & tñ nec cōmuniter nec discrete. ergo cō-
clusio falsa. patet consequentia cuz maior. po-
nitur enim q. for. sit. & minor arguitur. non
enim cōmuniter supponit. ut omnes conce-
dunt. Qd non discrete arguitur. quoniam vel
ly for. subordinatur huic qd vocatur for. vel
simile fori. vel tale quale est for. vel subordi-
natur huic. Ille hō cum bis vel istis circum-
stantijs. aut illi termino mere subalt. hic vel
ille hō for. demonstrato. Si p̄mo mō tunc
nō discrete supponeret. s. determinate. & sic
sequeretur for. diu fuisse. & for. & tñ incipere
& desinere esse fore. sequeretur etiā fore possi-
bile hoīez esse afini. Et sequeretur nullū cō-
terminū mere substantiale. que oīa falsa sunt.
Si dicat secūdo modo. tñ sequeretur duo

p̄iora inconuenientia. v̄z nullum esse terminū
nū mere substantiale Et for. diu fuisse & fore
& tñ incipere esse for. & desinere esse for. cū sit
possibile ipm incipere hīe has vel illas circū-
stantias. accidentales vel desinere. Si dicat
tertio. tunc sequit̄ vnā partem oīōnis subor-
dinari alteri. v̄z nomen p̄nominī. p̄is reputa-
tur impossibile apud gr̄maticū. & p̄z p̄a cuz
ly for. sit nomen & terminus demonstratiuus
sit p̄nomē. & sic infer̄ ly for. nō discrete sup-
ponere. q. nō v̄ q. significatione. ¶ Itē huius
propositionis. Ille hō currit for. demonstra-
to. subm nō cōiter supponit. nec discrete. er-
go & ē. p̄z maior. & minor huius hō currit.
supponit subm cōiter. sed adueniente signo de-
monstratiuo nō tollit̄ eius suppositio nec mu-
tatur. ergo nūc nō discrete supponit. p̄z p̄a
cū maior. & minor arguit̄. qm̄ signa nō dāt
nec variant suppositionē termino. cum sup-
positio essentialiter a verbo & a participio de-
pendeat. & sic argumentum habet euiden-
tiam contra tenentes suba harum equaliter
supponere. omnis homo currit. Et quilibet
homo currit. ¶ Itē subm istius isti hoīes cur-
runt. demonstrando for. & p̄onē. nō discrete
nec cōiter supponit. ergo & ē. p̄a nota & ma-
ior. p̄z. qm̄ pro pluralibus supponit. & minor ar-
guitur si cōiter supponeret. hoc esset merito
alicuius significationis cōis. sed nulla signifi-
cationem cōem h̄z. sed discretā merito ter-
mini demonstratiui. ergo nō cōiter supponit.
¶ Itē subm huius oīs hō qui est for. currit.
neq; discrete. neq; cōiter supponit. ergo & ē.
p̄a nota. & maior patz. qm̄ stat distribuit̄.
minor arguitur qm̄ totū id cōnexum nō nisi
pro vno supponere pōt. i. pro for. ergo cōiter
supponē si p̄t p̄a p̄z. & totū aīō. ¶ Itē subm
istū. tal hō currit for. demonstrato. nō cōiter
nec discrete supponit. ergo p̄z p̄a. & aīō af.
nō. n. discrete supponit. qm̄ p̄ plib⁹ verificari
& supponē p̄t. Qd nō cōiter af. qm̄ subiectū
terminū cōis determinat̄ signo demonstrati-
uo. ergo discrete supponit. ergo si cōit̄. ¶ For-
te aliq; dicēt negādo p̄a. q. h̄z determinat̄ si-
gno demonstratiuo. n̄ tñ ē signū discretū. sed
cōe. ¶ Contra hāc r̄sionē af. q. dīc aliq; cē. p-
pōnē verā de subo demonstratiuo enī tñ p̄dī-
catū nō. p re demonstrata verificat̄. s. de re n̄
demonstrata. p̄clusio v̄i ipolis. q. si non re-

rificat vere demonstrata est terminus demon-
 stratus non nisi ex demonstratione significet.
 non verificat de re significata per subiectum. et sic non
 esset vera. quod alteri parti repugnat. Sed ar-
 guitur conclusio sic. ponatur platonem similem forti
 currere. et forte. quod forte. tunc forte. demonstrato
 hoc est vera. talis homo currit per platonem. et non
 pro forte. ergo sequitur contra uisum. ¶ Item sub istis
 uis. isti homines sunt homo. non contra supponit. ut
 arguatur supra. non etiam discrete. quod si sic.
 hoc esset. quoniam supponeret secundum significationem
 acceptam a propriis rationibus istorum. et tunc se-
 queretur hanc esse veram sic arguendo ille est
 homo. et ille est homo. ergo isti sunt homo. patet prima. et
 tunc videtur consequens impossibile esse. quia
 tunc sequeretur quod duo homines essent unus
 homo. ¶ Sed hinc forte aliquis diceret con-
 cedendo utrumque esse verum. cum includat ly et
 tentum diuisione quod confundit ly homo. Et
 diceret illa responsio quod in hac. duo homines
 sunt homo. ly homines determinate suppo-
 nit habet aliquas singulares tentas diuisi-
 ne et aliquas collectivae. et ideo licet ille in qui-
 bus ly isti tenetur collectivae sint falsae. ille tamen
 vere sunt in quibus tenetur diuisione. et utrius-
 que concedit utrumque istarum. isti differunt ab
 hominibus. et isti differunt a seipsis. demon-
 strato forte. et platone. ¶ Sed contra responsi-
 onem arguitur. Et illa inferitur quod aliqui ho-
 mines sunt homo quod non sunt homo. prima impossibile
 le. et arguitur prima. Alii homines sunt homo et illi non
 sunt homo. ergo et. per prima. et alius arguit. Isti
 sunt homo demonstratis forte. et platone. et illi non
 sunt homo. ergo et. prima vera prima per asinus
 procedit a sic respondente tenendo ly isti diuisione.
 ¶ Sed arguitur. quod isti non sunt homo et isti sunt
 illi non. ergo et. prima patet a resolventibus ad
 resoluta. secundum in. illa ratione includit in termi-
 no pluralis numeri ly et trans collectivae et di-
 uisione. et per prima per veritate illius indefinite ne-
 gative sufficit veritas unius singularis. et an-
 tecedens per tenendo ly isti collectivae. ¶ Item
 arguitur hanc esse falsam duo homines sunt homo.
 Supponendo primo quod quilibet propositio in-
 definita vera et affirmativa resolvable per ve-
 ritate sui requirit duas resolutas veras. hoc
 per ex eodem modo loquendi. secundo quod in resolu-
 tionibus pluralis numeri terminus demonstrati-
 uus debeat eodem modo stare utrobique. scilicet col-

lectivae vel diuisione. patet quoniam non essent debi-
 ter resolventes. aliter istis suppositis assignent
 due resolventes illius propositi. ergo iste. et
 isti sunt homines. et isti sunt duo homines. tunc er-
 go quod ut ly isti utrobique stent collectivae. et
 tunc prima est falsa. vel utrobique diuisione. et tunc
 secunda est falsa. sequitur. non tenendo diuisione. isti sunt
 duo homines. ergo iste est duo homines. et iste. et
 ista prima est bona secundum illam rationem. et contra loque-
 tes illam videtur procedere. et sic concluditur quod
 quod illam esse falsam duo homines sunt homo.
 ¶ Item ex eadem ratione concluditur forte.
 differre a seipso. quod sequitur isti differunt a seipsis
 ergo forte. differunt a seipso. asinus conceditur ab il-
 la ratione. et prima tamen secundum eam opinionem de re
 lativis cum natura relativi reciproci sit refer-
 re idem in se. ¶ Item principaliter. ad questionem ar-
 guitur. predicatum huius. omnis homo est forte. vel pla-
 to vel cicero. non contra supponit. quoniam nulla
 eius pars contra supponit. non etiam discrete.
 quoniam per pluribus supponit. ¶ Item nulla suppo-
 sitione discreta supponit. sed pluribus. ergo non
 discrete supponit. ¶ Sed forte aliquis nega-
 ret hanc ultimam primam. et concederet asinus. quoniam
 ex omnibus illis suppositionibus discretis non fit una
 suppositio. ¶ Sed contra unitas suppositi-
 onis dependet ex unitate verbi vel participii
 et termini categoriematici capientis suppositi-
 onem. igitur ibi est unum verbum. vel unum participium et
 unus terminus saltem. diuisione. ergo est una
 eius suppositio. ergo aliquam suppositionem suppo-
 nit. quod ab illa ratione negat. ¶ Item ad quod non
 arguitur. sub his hominibus videtur forte. currit. vel asinus
 forte. currit non supponit contra. cum una per dis-
 crete supponat. nec discrete. cum una per con-
 supponat. Et idem arguitur de subiecto huius. iste
 asinus hominis currit. ¶ Sed forte aliquis diceret
 procedendo. quod nec contra nec discrete suppo-
 nit. sed contra et discrete collectivae. ¶ Sed co-
 tra sequitur aliquem terminum distributivae
 supponere. et tamen non communiter. conse-
 quens impossibile. Et arguitur consequentia
 in hac. omnis asinus forte. currit. posito quod forte.
 habeat plures asinos. patet quod subiectum il-
 lius universalis distribuitur mobiliter et sup-
 ponit. et tamen non contra secundum illam rationem. ¶ Item
 ly asinus forte. vel videns forte. merito sue signi-
 ficationis eodem modo pro pluribus supponere potest.
 ergo contra supponit. Item in hac iste asinus homo

minis currit. totū illud cōplexū virtute signi-
ficationis terminū demonstratū nō nisi vni
cōpetere pōt. ergo tū discrete supponit patz
p̄na. ⁊ negat antecedens.

In hac qōne. p̄mo est
notandum qd nō ē
dicēdū terminū discrete suppo-
nere. qz tū p vno supponat. ne
qz cōter. qz p pluribus. prima
ps p̄. posito. n. qd nō sit hō nisi for. subm bu-
tus hō est tū p for. supponit. vt apud oēs cō-
ceditur. scda pars ē p̄. qm̄ in hac. isti hoies
sē subz discrete supponit. ⁊ nō cō. ter. vt ista
declarabit. **Secdo** est notādū. nō sufficien-
ter argui terminū discrete supponere. vlt ter-
mini supponēz esse discretā. nisi qz nō nisi pro
vno supponere possit respectu eiusdē verbi
qm̄ dicendo senir ē. vlt instas est. ly senir. vel
instans nō nisi p vno supponere pōt respe-
ctu huius verbi est. ⁊ tū cōmuniter suppo-
nit. vt oēs pcedūt. **Tertio** est notādū qd
sufficiēter af supponem esse discretā. qz ter-
minus supponit merito significationis discre-
te. s. accepte a p̄prietatibus singularibz. ⁊ cō-
ter qz merito cōis. **Secdo** appet qm̄ nō dī sup-
positio discreta nisi respectu terminū discreti
⁊ nō dī terminus discret? nisi respectu signi-
ficationis discrete. ergo ⁊c. p̄. p̄na. ⁊ sili to-
tum aīz ⁊ eodē mō dicat de suppone cōi qd
nō dicimus aliquā esse talē nisi respectu signi-
ficationis cōis. **Quarto** notādū qd oīs illa
vocaret significatio discreta que accepta ē tū
a p̄prietatibus p̄cularibus vnius vel plu-
rium. vñ l3 ly isti hoies i plurali numero ha-
beat modū plura significandi. ea tū discrete
significat p rōnes eoz particulares. **Quin-
to** notādū aliquē terminū ex vnica imposi-
tione simplici habere significatiōē discretam
sicut ly for. aliquē vero nō ex vnica. sed ex mul-
tis ad discretā determinatibus. sicut hoc cō-
plexū hō qui est for. ⁊ sic de p̄silibus. **Se-
xto** notādū qd aliqd est vñ subm vlt vnus
predicatū pōt esse tripliciter. vt h3 videri cir-
ca expositionēz p̄p̄ermentas. vno mō vnus
simpliciter. sicut hic hō est aīal. scdo mō vnus
dependentia. sicut asinus for. currit. dato enī
qd sit cōplexū. tū vna ps p dependentiā ab al-
tera dependet. tertio cōiunctione sicut dicen-
do asinus. vel hō currit. aut homo ⁊ asinus

currit. sunt enim vñ subm p talem cōiuncti-
onem. ⁊ aut vlt. **His** notatis sit prima con-
clusio. Aliqs terminus discrete supponēs p
pluribus. imo supponit p infinitis. Ita con-
clusio p̄ ex p̄dictis. istius enim subm illa pū-
cta sunt demonstrat s infinitis punctis in. a.
linea discrete supponit merito significationis
discrete. ⁊ tū p infinitis supponit. vt p̄ intuē-
ti. Scda conclusio ē. hec. aliquid est subz q. p
positiōis vltis p hoc signū oīs qd tū discrete
supponit illa p̄clusio af. huius. n. p̄p̄ōis oīs
homo q est for. currit totū cōplexum. discre-
te supponit ppter significationem discretam
ex multis cōplexā. ⁊ tū est subm vltis ⁊c.

Cōtra istam cōclusionē deducit eandē ter-
minum stare discrete ⁊ distributivē. p̄is im-
possibile. qd sequitur af. nam subm illius vltis
discrete supponit p r̄sionem datam. ⁊ qd di-
tributivē supponat p̄. qz sub eo l3 copulati-
ue descendere merito illius signi omnis. **Re-
spondet** negando p̄clusiones. Et dicit qd nō
distribuit totum cōplexum. sed solum ly ho-
mo. totū. n. cōplexum h3 modū discretū cui
distributio repugnat. vñ pceduntur iste p̄clu-
siones. **Secda** aliqs terminus cōis solus
distribuit a signo vlt nullo alio signo pceden-
te vlt impediēte. ⁊ tū immobiliter supponit. p̄
qd si hō solū distribuit a ly oīs. ⁊ tū immobilē
supponit. nō enī sub eo l3 descendere p se. s3
sub illo cōplexo hō q est for. **Secda** p̄clō.
Aliqd cōplexum mobiliter copulativē sup-
ponit p signū vlt. qd nō distributivē suppo-
nit imo discrete. p̄ de illo cōplexo homo q ē
for. **Tertia** p̄clō. Aliqs termin? cōter sup-
ponit q tū nō nisi p vno supponit. nec suppo-
pōt. p̄ de subo huius senir. vlt instans est.

Quarta p̄clō. diuisio supponis m̄alis ⁊ p-
sonalis in cōem ⁊ discretā sufficiēs est p̄clusio
p̄ rōnes ad ptem affirmatiuam. **Ad** ar-
gumēta in oppositū r̄ides. **Ad** primū dē
qd ly for. discrete supponit. ⁊ ad argumentū.
negat illa diuisio. sed dī qd subordinat cōce-
ptui discreto nō demonstratino accepto a p-
prietate particulari que est illud individuum
⁊ ille conceptus est nomen. Et ista r̄isio valz
ad aliquas difficultates in materia de seire
dubitare. **Ad** secundum. dicitur subm da-
serete supponere. ⁊ ad argumentum conde-
dit signū demonstratiuū nō variari cōntinū

ter supponem. sed accidat ut declaratum est
 sup⁹ q^one p^{ma}. Ad tertiu dⁱ q^o ly boies
 discrete supponit. et ad argumetu p pluribus
 supponit. ergo et. neget p^{ma} sic p³ ex d^{is}.
 Ad quartu. dⁱ q^o totu illud coplexu stat
 discrete. et neget q^o totu distribuaf. sed soluz
 ly h^o vt p³ ex d^{is}. Ad qutu dⁱ subm il
 lins coter supponere. et ad argumetu nege
 tur q^o determinet signo demonstratio. dicit
 eniz q^o ly talis no est demonstratio. sed i se in
 cludit ex coi mo loquendi terminu demon
 stratio. vt talis h^o currit. i. talis h^o q^olis est
 iste currit. mo p³ totu illud coter supponet.
 sicut eti dⁱ de relatio. q^o appellat diuersita
 tis q^o no est relatio. sed ex coi mo loquedi
 relatio includit. vt h^o currit et alter dispu
 tat. i. alter ab illo q^o currit disputat. Ad sex
 tu cōcedit q^o in hac. isti boies sunt h^o subm
 discrete supponit et neget illa eē vera. et fil
 illa duo boies sunt h^o. et neget ista p^{ma}. ille
 est h^o. et ille ē h^o. ergo isti sunt h^o. vbiq³. n.
 ly h^o stat determinate. et dato q^o ly et diuisi
 ue tentu p³fundere no tñ p³ hoc filr confun
 deret terminus pluralis numeri vel materi
 alis. Ad l³ exponat aliqñ talis terminus p
 nota copulatio. no tñ illa in significatioe sua
 includit. Ad aliud dⁱ totu illud predicatu
 for. vel pla. vel cetero discrete supponere. et
 vna discreta suppositione supponet. sicut. n.
 ex oib⁹ illis terminis singularib⁹ fit vñ par
 tiu punctione. Ita fit vna suppositio coniu
 ctione ex oibus illis discretis suppositionib⁹.
 Ad vltimu dⁱ illud coplexu afinus for. vt
 videt for. coter supponere. eo q^o l³ vna ps
 coter. et alia discrete supponat. tñ ex illis sup
 positionibus fit vna coi rōne significatiois
 totius coplexi. Et p oppositu. dicit de hoc
 coplexo. iste afinus h^ois currit. q^o discrete
 supponit. cū ex duabus significationibus illo
 ru simpliciu fiet vna significatio discreta.

Veritur

q^o suppositio coi incofusaz deter
 minata et distributua. Et distri
 butua in mobile et in immobile.
 et filr p³usa. Ad parte affirmatiua est coi
 opinio oium loquentiu i hac materia. Ad
 negatiua arguit. Ad ex illa diuisione simul
 cū dⁱ diffinitione partiū inferē eundē termi
 nu distributue determinate et cōfufe suppo

nere. p³is v³ absurdi. et arguit p³is. In hac
 cōditionali. si ois h^o currit. ois h^o mouetur.
 Ad ly h^o distributue supponit in cōparati
 one ad totā illā ois h^o currit. in cōparatiōe
 ad suā indefinitā determinate. et ad pditiona
 le cōfufe. vt coter cōcedit. Illud u³ forte rñ
 det pcedēdo pclusionē. Contra hanc rñ
 onē. primo deducitur eundē terminu coter
 discrete supponere. p³is v³ repugnare. sicut
 repugnāt significatio coi et discreta. sed con
 clusio p³. Ad huius subm. ille h^o currit. coi
 ter supponit in cōparatiōe ad parte eius. i.
 indefinitā. et in cōparatiōe ad totā discrete
 iuxta rñsonē. Itē ex eadē deducit. eundē
 terminu mobiliter et mobiliter supponere
 p³is iplicat et arguit p³is. In hac. n. non ois
 h^o currit. ly h^o in cōparatiōe ad totā si mo
 billiter copulatiue supponit. q^o due distribu
 tiones eū limitant. et in cōparatiōe ad vñ
 saltē dēpta negatiōe mobiliter copulatiue sup
 ponit. vt pcedit rñsio. Et idē arguit. de subo
 bulus. necessario ois h^o est aial. Itē infer
 tur eundē terminu materialiter et psonaliter
 supponē sic dicēdo. h^o ē nomē. ly h^o i respe
 ctu ad totā materialiter. et ad ptez psonaliter
 supponit. i. illa h^o est. Itē a nota pditionali
 no depēdet suppositio. sed a vbo. vt superi⁹
 tactū est. ergo nec p³usio. p³ p³is. q^o p³usio est
 species suppositiois. et p p³is in conditionali
 predicta no supponit ly h^o p³use. Itē p³ir
 mat q^o in predicta pditionali ly h^o no deter
 minate supponit. qm l³ in pte p se separata
 determinate supponeret. no tñ v³ sufficiēter
 posse pcludi q^o in illa pte sic supponat cū al
 teri p³igie totā actu pstituendo. Itē ex ea
 dē rñsione inferri posset alicuius indefinite af
 firmatiue subz et predicatū. distributue sup
 ponere sicut in parte butus. Nullus h^o est
 aial. et alicuius subm distributue et predica
 tū p³use tñ. vt in pte huius ois h^o est aial
 et alicuius subm p³use et predicatū distributi
 ue. sicut hic. tantum homo est animal. Se
 cundo ad questione arguitur terminus ali
 quis non stat determinate sub quo tamen
 licet descendere disunctiue. ergo et. conse
 quentia v³ bona p cōez diffinitionē supposi
 tionis determinate. et a³is patz. q^o in hac ois
 h^o currit. sub ly h^o l³ descendere disunctiue
 vt p³. Illud u³ forte rñderet aliqñ q^o diffini

tio sic intelligit. s. Illa suppo merito cuius
 tm disunctive descendere lz est determinata.
 sed sub ly ho in vniuersali no tm disunctive
 descendere. lz ergo rē. **C**ōtra hāc rñsionē
 pmo deducit subz huius. **H**o est. nō de/
 terminate supponere. pñs vñ falsum. r pñā
 arguit. qm sub ly ho nō tm disunctive de/
 scendere lz imo r copulatiue. qm bñ segtur
 hō est. r isti sunt oēs hoies. igit iste hō est. r
 iste r sic de singulis. **I**tem pcludit subz hu/
 ius nō distributiue supponere. ois hō cur/
 rit. pñs manifeste negandū. r pñā arguitur.
 sub ly hō merito illius suppositionis nō tm
 copulatiue descendere lz. imo etiā disunctive
 ergo rē. lz pñā a fili. qm sicut dī suppositio
 determinata. q: merito illius tm disunctive
 descendere lz. ita dī dicit distributiua. q: tm co/
 pulatiue descendere lz merito eius. **I**tem
 suba hāz. deus est. iustas est. senex est. deter/
 minate supponunt. r tñ nō sub eis descende/
 re lz ad sua supposita qm nō hñt plura sup/
 posita nec hñe pñt. **I**tem aliqs terminus cō/
 fuse supponit sub quo tm disunctis nō descen/
 dere lz ergo rē. pñā p3 p cōem dñsionem. r
 añs arguit. Qm in hac ppositiōe for. differt
 ab omni hoie nō disuncti descendere lz sub ly
 hoie. r tamen pñse supponit vt ponunt aliq.
Item forte rñderet. q: lz nō disuncti tm co/
 pulati descendere lz. r hoc sufficit ad hoc q
 sit suppositio pñsa. **C**ōtra rñsionē arguit
 In hac pñōne. hoc lignū differt ab oi ligno.
 ly ligno fm rñsionē pñse supponit. r q non
 liceat copulati. neq: disuncti descēde arguit.
Pmo si disuncti. qm hec ē falsa. hoc lignuz
 quonīs demonstrato dñt ab hoc vel ab hoc. r
 sic de singulis. imo hoc lignū est hoc vel hoc
 rē. r nō copulati. q: ponat nō ē aliud lignū
 in rex natura pter hoc r partes suas. tñc p3
 añs ēē vñ p exponētes suas. qm hoc lignuz
 nō est oē lignū. q: nō est sua medietas. r tñ
 hoc est falsuz. hoc lignū dñt ab hoc r ab hoc
 r sic de singulis de copulato extremo. imo
 d hoc r hoc collectiue numerādo oēs ei par/
 tes. **I**tem arguit ptra diuisionē distributiue
 vel cōfuse mobilē r imobilē. **D**ñ. n. imobi/
 lis distributiua. q: nō descēdere lz. sed si licēt
 copulatiue descēderet. r filr pñsa imobilis
 q: nō descēde lz. lz si licēt disuncti descēdēt.
Cōtra arguo. **P**mo de virtute sermo

nis. q: tñc segt q in hac. necessario ois hō ē
 aial. ly hō staret pñse tm. r in hac. **N**ecessa/
 rio hō ē. ly hō staret distributiue. qm sub se/
 cūdo liceret disuncti descēdere remoto ipedi/
 mēto. r sub primo copulatiue. **S**ecūdo ar/
 guit ad intensiōē. q: tñc segret q subm hu/
 ius. **N**ecessario hō est aial determinate im/
 mobiliter supponere. pñs nō pcedit r patet
 pñā. dñ. n. si liceret descēdere hoc ē si remo/
 ueret tale ipedimētū sicut ly necessario lice/
 ret copulatiue descendere. sicut in hac neces/
 sario ois hō est aial. r cōsili r remoueretur
 ly necessario distributiue descendere liceret i/
 pñsa ppositione sub ly hō merito determi/
 nate supponis ergo rē. **I**tem cōcludi posset
 q subm huius nō ois hō currit. distributi/
 ue immobiliter supponit. pñs est cōtra loquē/
 tes in hac materia. cū dicat ip3 stare deter/
 minate merito duoz signoz q imediate ca/
 dunt supra est. sicut etiā determinate suppo/
 nit in hac pñculari sibi equalēti. aliqs hō nō
 currit. r pñā arguit. qm si liceret descendere
 hoc est remoto ipedimēto. s. negatione lz co/
 pulatiue descendere vt p3 intueti. **I**tem in
 his tu incipis esse ois hō. possibile est te esse
 oēm hoies. tu intelligis oēs hoies. ly hō vel
 hoies supponit distributiue immobiliter. r tñ
 remoto ipedimento nō descēderet aliquo
 descensu. q: residuū nō remaneret ppō. er/
 go rē. **I**n illa qōne sit hec pñma conclusio.
 Sub quocunq: termino lz copulatiue descē/
 dere sub eodē disunctiue r disuncti descēdere
 lz illa pñlo p3 p cōes regulas. qm ex copula/
 tiua segt disunctiua ex eisdē cathegoricis cō/
 posita. etiā filr pñposito de disuncto extremo.
Secūda cōclusio. Sub aliquo termino dis/
 ctiue descēdere lz sub quo nō disuncti. nec co/
 pulati. Et sub aliquo disunctim sub quo nec
 disunctim nec copulati. Et sub aliquo lēz
 descendere copulati sub quo nō disuncti/
 ue nec disunctim intelligendo semper in com/
 paratione ad eandem propositionē. **I**sti cō/
 clusionis prima pars patet ex precedentibus
 qm i hac. hoc lignū differt ab oi ligno. lz dis/
 iunctiue descēdere sub illo termino ligno. vt d
 se p3. r nō disuncti. nec copulati. vt pbatum
 est supra. secunda pars patet p istaz. **O**is hō
 est aial. qm sub ly aial lz disuncti descendere
 r nō copulati nec disunctiue. vt d se p3. tertia

pars arguit. ponat. 102. et platonē trahere na-
 uis q̄ nullus p se trahē possz. tē sub hac. Isti
 p se trahūt nauim lz copulatiū descendere et
 nō disūctiue nec disūctiū vt patz intelligent
Tertia p̄lo. 103. Notificatio supponis deter-
 minate distributue vl̄ cōfusa p descenduz ter-
 mini nō est p cēntialia sed a signo sūpta. Istā
 cōclusio pz. qm̄ tales denotaciones cōpetunt
 supponi p cōpationē ad apprehensionē intelle-
 ctus. tūc. n. vocatur determinata qm̄ virtute
 illius intellectus est apprehensiuus termini p
 aliquo determinate p quo denotat suppone-
 re in cōpatione ad residuū pponis. distribu-
 tiua qm̄ p quolibz. cōfusa qm̄ nec p quolibet
 nec p aliquo determinate. **Q**uarta p̄lo. 104. etia est sp̄
 descendus signū sufficiens. vt videbitur infra.
Quarta p̄lo. 105. p supposito descenduz termi-
 ni esse signo sufficienti nō dici d̄z suppo distrib-
 utiua mobilis. qz merito ei⁹ copulatiue. aut
 tñ copulatiue. sed qz primo copulatiue de-
 scendere lz. prima pars huius p̄lonis pz. ex
 pcedentibus. qm̄ sub hac. hō est. lz copulatiue
 descendere. et sub hac. ois hō est. disūctiue
 merito eius supponis. in virtute. n. cuiuscun-
 qz est inferre copulatiua. est et inferre disū-
 ctiua. scda ps pz qz lz sub illa. ois hō currit.
 liceat disūctiue descendere nō tñ primo lz se-
 cūdarīo. et lz sub hac. hō est. liceat copulatiue
 descendere nō tñ primo sed p accidēs. Et sili-
 ter p oia ppositionali dicat de p̄fusa mobili
 et determinata. **Q**uinta p̄lo. 106. lz supponis
 cōis diuisio in determinatā et. fit p acciden-
 talia est tñ sufficiens. prima ps pz. qm̄ suppo
 talis denotat p signū extrinsecus adueniens
 cōfundens vl̄ distributū. vel p defectū talis
 ergo et. scda ps et pz discurrenti p cōm sup-
 positionem cōem. **A**d argumēta. Ad pri-
 mum posset dici negādo p̄lonem. et tūc di-
 ceret qz in hac cōditionali. Si ois hō currit.
 ois hō mouet. lz hō tñ distributiu suppo-
 nit. et nō p̄fusa. qz termin⁹ nō accipit modū
 supponēdi in cōpatione ad p̄beticā. nec
 determinate. qz terminus nō accipit suppo-
 nem actualē. nec modū supponēdi nisi in re-
 spectu ad totales categoricas. **A**liis rñderi
 p̄t pcedēdo p̄lonē. Et ad argumēta i oppo-
 siti rñderi cōcedēdo primā p̄lonē. et nō p
 p̄terea seq̄ etia h̄c p se significatiōē cōem
 et discretā. qm̄ lz hō tñ cōem habz p se. et lz

iste hō discretā. **A**d 107. rñderi illā negādo
 tāq̄ implicatē contradictionē. et nō v̄z bec p̄na in
 p̄p̄tōe ad istā. n̄ ois hō currit. lz hō imobi-
 lis supponit. ḡ imobilis supponit. **A**f. n. a. 108.
 qd ad simpli. Neget tñ illud añs. et nō seq̄
 in cōpatione ad illā supponit imobiliter co-
 pulatiue. igit in cōpatione ad illā imobilis
 supponit. qz mobiliter disūctiue supponit i
 cōpatione ad eādem. **A**d tertiā sili-ter d̄z
 negādo. qm̄ nō est p̄te esse etia terminum
 mālter et psonaliter supponēte. qz tūc habe-
 ret duas principales significaciones vt decla-
 ratū est supra. et d̄z qz in hac partiali. Homo
 est mālter supponit lz hō dato qz in sibi sili-
 p se exite psonaliter supponat. **A**d aliō d̄z
 negādo p̄nam. qm̄ lz terminus non accipiat
 supponem nisi a verbo tñ accipere p̄t con-
 fusionē vel distributōz a nota cōditionali. imo
 modū supponēdi nō accipit a verbo vel par-
 ticipio sed a signo. **A**d aliud negat p̄na. Ita
 enim supposito attribui p̄t termino in p̄p̄-
 ne que est ps alterius sicut in totali. **A**d vl̄-
 timū rñdetur cōcedendo oēs cōclusiones tā-
 qz possibiles. **A**d scdm̄ principale pz eē re-
 spōsi ex sup. adictis. **D**i. n. terminus deter-
 minate supponere qz merito illius supponis
 primo disūctiue descendere lz sub eodem.
Ad tertiū d̄z qz lz isti finis instās deus et
 senix nō possint habere nisi vnū suppositū nō
 p̄pterea impeditur motus arguēdi quē fieri
 lz merito suppositionis termini. s. descendēdo
 hoc enim argumentum v̄z ois senix currit et
 iste sunt omnes senices. ergo illa currit et ista
 et sic de singulis. et sili-ter descendendo sub il-
 la senix currit disūctiue. **A**d aliud primo
 d̄z aliquē terminuz stare p̄fusa. sub quo nul-
 lo mō lz descendere. sicut h̄c. necessario hō ē
 aīal. **S**ed ad materiā argumenti negatur
 añs pro mīnor. Dicis. n. cōlter qz lz hō. stat
 determinate. qz duo signa distributua imedi-
 ata cadunt supra cū. Sed vt infra videbitur
 nec determinate nec p̄fusa supponit lz primo
 disūctiue descendere liceat sub eodē. **A**d
 vltimum rñdetur qz illo modo nō dicit debet
 cōfusa. imobilis nec distributua. sed duz ali-
 quis terminus distribuit ab aliquo signo et
 merito alterius nō sub eo primo copulatiue
 descendere liceat d̄z distributua imobilis.
 Licet forte alio descensu descendendi posset. Et

proportionabiliter dicitur confusa immobili-
lis.

Veritur quin

q Utrum terminus sequens vlt pcedens aliu distribuere possit vel confundere aut eu impedire a distributione. **A**d ptem affirmatiua sunt coiter loquētes i hac mā. **A**d negatiua af. **I**deo sic. Nullū signū agit modū significandi in aliu. ergo ipsū nō distribuit nec confundit pna nota est. qz distribuere vel pfundere aliqd nō est nisi in ipsum agere nouum ptiulare; modum significandi. et afis vlt notū. qz qlibet terminus illud et eodē modo significat itra ppo nem qd significat extra nō variata impone. **C**onfirmat. suppo tū a verbo depēdet vlt a ptiario sic positi ē supra. igit et distributio vel pfusio q eius sunt spēs. et p pns n a signo saltē sicut coiter ponit. **I**tem af. ex pte affirmatiua. infert afis q ab exponētibus ad expositam pna nō valet. aut q aliqua vltis est vā et cuiuslibet supposito sibi consideret vna singularis. et tū multe sunt singulares false. pclusio falsa p vtraqz pte. et pna af. **N**am i hac vlti cuiuslibet hois asinus currit. aut distribuitur ab illo signo cuiuslibet totū cōplexus aut tū ly hois. Si primo modo. ponat tūc quēlibet asinū hois currere et tū for. nō hēre ali quē asinū. tūc māifeste sequit scda ps. illa. n. vltis est vera vt patz ex casu. et illa singularis falsa istius hois asinus currit. demfato for. Si scdo mō. tūc in casu supposito exponētes illius vltis sunt vlt. s. alicuius hois asinus currit. et nihil est hois asinus qn illd currat. et tū exposita est falsa. qm infert hāc falsā. qlibz hō est ens cuius asinus currit. si ly hois solū distribuat. **I**te ad idem arguit. Si signū ali qd distribuere possz maxime foret negatio vlt terminus negationē includēs sicut terminus infinitus et priuatiuus. vt qdam dicūt. Sed af q nō. qz tunc sequeretur q for. est iniustus et tū nō est iniustus hō. pns iplicat. et arguit pna ponat for. esse iniustū et arguit scda ps psonis. qz si nō pcedat oppositū. et arguit sic for. est iniustus hō plato ē hō. ergo for. est iniustus plato pna videt tenere a termino stante distributue mobiliter cum debito modo ad sua supposita. et pns impossibile. et

go et afis. quod si concedatur. arguitur illam esse veram. sic for. nō est iustus homo et est aptus natus ē iustus homo. ergo et. pntia patet a cōuertibili ad pueribile. et antecedēs ex casu. **I**duic aliquis forte respondēt concedendo cōsequens nec sequitur for. esse plato. nez. qz ly plato stat negatiue. ratione negationis incluse in termino priuatiuo. **S**ed ptra tunc infertur quālibet istarum esse verā for. est iniustus deus. for. est iustus asinus et est i iusta capra. pns absurdum. et patet pntia simul rōne concedit eniz hanc. for. est iniustus plato. propter hoc argumentum for. non est iustus pld. et for. est aptus natus esse iustus ergo est iniustus plato. et similiter arguendo sequitur. for. non est iustus deus vel asinus et est aptus natus esse iustus. ergo et. cōsequētia tenet a simili. et antecedens patet. Et proportionabiliter per omnia arguitur. de termino infinito. **I**tem isti termini. differt et aliud non distribuit absolutos supra quos immediate cadunt. ergo a simili nec aliud signum consequentia videtur tenere a sufficienti similitudine. et antecedens arguitur. quoniam dato opposito sequeretur q tu differes ab asino. et tamē non differes. nec differēbas ab asino. et per consequens incipis differre ab asino. sequitur enim tu differes ab asino. brunellus erit asinus. ergo tu differes a brunello. cōsequens est falsum. posito q brunellus generabitur postqz eris corruptus. et sic arguitur de preterito. tu differēbas ab asino. brunellus erat asinus. ergo tu differēbas a brunello. Et eadem conclusio probatur pro quolibet instanti preterito et futuro. **I**tem sequitur q tu differes ab asino et tū nō potes differre ab asino. sequitur eniz. Tu potes differre ab asino. brunellus pōt esse asinus. ergo potes differre a brunello. cōsequens falsum. qz non poteris durare vsqz ad illud tempus in quo generabitur brunellus. vt pono. **I**duic aliqs respondere concedēdo conclusionē. **S**ed contra. supponatur eundem effectum numero posse produci in diuersis instantibus sicut videtur tenere magister philosophorum. tūc tu potes differre a brunello. dato eniz q non generabit brunellus in tpe i quo eris poterit tū i eodē generari ex supposito. **I**tem sequitur has esse impotēs. tu eris aliud ab asino

Tu eris videns oēm hoīem. qz ly asino z ly
hoīez stāt distributivē p quolz suo supposito
futuro. ¶ Et p idē has eē iposēs aliud a cur
rēte currat aliud a currēte pōt currere. seqt. n.
aliud a currēte currēt. g. aliud ab illo qd currēt
currēt. Aliud a currēte pōt currere. ergo ali
ud ab illo qd pōt currere pōt currere. z ita
sequeret qz idem currēt. z pōt esse aliud a se.
¶ Quinto principaliter af. dictio cōditionalis
nō cōfundit. ergo nec aliud signum. pñā p3 a
sufficienti similitudine. afis af. qm sub cōditiona
li nō h3 descendere disjuncti nec copulativi. er
gō zc. pñā p3 maxime fin ponentes qz sub
cōditionalit disjunctum h3 descendere. z afis
est notū n3. n. sequit si homo currit als cur
rit. sed hec alia sunt oīa. hoc si hō currit. hoc
vel hoc aīal currit. afis. n. est copulativa vera
z conclusio pditionalis impolis. z p pñis nec
copulativum descendere h3. ¶ Sexto af nullum
signū imobilitate distributionez terminū. qm
ly incipit. hoc facere nō pōt. ergo nec aliud si
gnū. pñā nota a sufficienti similitudine. z afis
af. qm dato opposito sequerēt qz incipit oīs
afinus currere. z definit oīs afinus currere
z tñ nullus afinus incipit vel definit currere.
Itē qz incipis scire oēm pponem. z tñ nō in
cipis scire aliquam nec aliquam incipit scire.
¶ Pro primo ponat qz pñue afi hoc fue
rint tñ tres afini currētes z currāt z currēt.
sed nūc de novo generet alius afinus nō cur
rēs. z imediate post hoc cōrūpat. tñ p3 qz
nūc nō currit oīs afinus. z imediate post hoc
currēt oīs afinus. Et imediate ante hoc cur
rebat oīs afinus z tñ nullus incipit vl definit
currere. ¶ Pro secda cōclusionē ponat qz cō
tinue fuerunt tñ qtuor pponēs quaz tres
semeris. qra vero falsa nunc desinat esse per
remotionē de presenti. tñ p3 cōclusio intueti
¶ Hūc forte rīdetur cōcedendo pclusiones
¶ Sed ptra arguit. z maxime ptra primaz.
qm si illa est vera. hoc ptingit fin rīsonē. qz
ly incipit cōfūdit nomē rectū a pte ante. pñis
falsum. qz tñc sequerēt a pari hāc esse veraz
a te dñt oīs homo sicut hec. tu dñs ab oī hoīe
Item sequerēt has pñas nō valere. denariū
pmittit tibi aliqs homo. ergo denariū aliqs
homo tibi pmittit. Chymerā intelligit aliqs
homo. ergo chymerā aliqs homo intelligit
deum esse significat aliq. ppo. ergo deum eē

aliqua ppositio significat. pñis negandum. z
p3 pñā a fili. qm sicut ly incipit cōfundit imo
biliter nōm sequente rectum a pte ante sic z
notata verba. ¶ Septimo af ly necessario z
ceteri termini modales nō imobilitant. ergo
zc. pñā nō. z afis af. qz si dicat qz in hac ne
cessario oīs hō est aīal. ly necessario impedi
at descensū illius terminū homo. Contra ista
pñā valet. necessario omnis homo ē animal
z isti sunt oīs hoīes. ergo iste hō z iste sic de
singulis est aīal. ergo ly necessario nō ipedit
descensum. pñia p3. qz impedire est pñibe
re aliqd qd sine illo fieri posset. sed remoto ly
necessario tñ descendere ad singulares illius
oīs hō est aīal. ad quas nūc descendere h3 cu3
debito medio. ¶ Octavo af. nullū signum se
quens ipedit vel pñfunder e terminū pceden
tē. qm si eēt pōt. maxime foret sic cōter. dñ
in hac differens ab ente nō est ens. qd illa ne
gatio sequens cōfundat ly ente. Sed ptra qz
tuz distributivē mobiliter supponit subin bu
lus. oīs hō currit tā distributivē supponit ly
ente ac differēs ab ente ē ens. Sed negatio
sbsequēs ly hō nō imobilitat neqz pñfūdit sic
in hac oīs homo nō currit. ergo nec ipeditur
vel confunditur ly ente a negatione sequente
p3 pñā. z sñr totum afis intelligenti. Cōfir
mat qz tñc sequerēt negationē sequentē ha
bere vim distribuēdi terminū pcedentē. pñis
nemo cōcederet. z pñā af. qz h3 aliq signa se
quentia vel precedentia imobilitat terminū
distributum. nullum tñ h3 vim mutandi sup
positionem distributivā in cōfusam vel deter
minatā nisi haberet vim distribuēdi eūde3
terminū vt cōter ponitur. sed ista negatio se
quens mutat supponem distributivā de ly
ente in cōfusam. ergo sequit cōclusio. pñā ela
ra est. z maior ex cōi modo loquendi. z mi
nor p3. qz sub ly ente tñ disjunctim descende
re h3 cū nō disjunctivē nec copulativē.
In hac questione. ¶ Pro
gabit questū. sedo pp quoddā argumētū in
vestigabitur qūo distribuaf ps vl totū hoc
cōplexum qd est subin buis. cuiuslib3 hoīs
afinus currit. z in silibus. tercio qūo ly inci
pit cōfundat vel imobilitat terminū. z sñr
ly pōt z terminū cōcernentes actum mentis.
¶ Quantum ad primum. ¶ Primo notandū

qd aliquē terminū alium distribuere dupli-
 citer pōt intelligi. Aut qd in eum agat modū
 significandi qd distributio vocat. qd distribuere
 vñ importare quādā actionem. et hoc modo
 non intelligimus cōiter. quilibet. n. terminus
 metālis vocalis vel scriptus oīo eundē modū
 significandi generalē et spālez pōse habz intra
 ppōnem et extra nō variata cōis impositōe
 si sit vocalis vel scriptus. Aliter pōt intelligi
 sic qd virtute illius actus distributivi intellectus
 sit apprehensivus termini cōis sigillatim cir-
 ca qdlibet eius suppositum distribuendo. et
 isto modo cōiter intelligitur. nō. n. appren-
 ditur terminus cōmunis distributivē virtute
 alicuius sui modi significandi. sed virtute si-
 gnificandi actus distributivi ipsū determinā-
 ntis et interdū sibi adiacētis. Et ppor-
 tionabiliter dicatur de cōfusione. Secundo no-
 tandū qd distributio et cōfusiō nō sunt essen-
 tialiter supponēs. sed tñ modi. vñ accidentia
 supponū. vt declaratur est supra. Ex quo
 inferitur qd cōfusiō vel distributio ab alio qd
 a verbo accipi pōt. imo nō a verbo depen-
 dent. sed tñ a signo determinanti. ¶ Tercio
 p̄supponitur quēlibet terminū habere oīo
 eandem significationē et modū significandi i-
 tra ppōnem quam extra non facta impositi-
 one nova si sit vocalis vel scriptus. Istud sup-
 positum p̄. qd aliter nō essent idem termini
 et eiusdē p̄tis oīonis intra ppōnem et extra.
 ¶ Istis notatis sit prima cōclusio. Aliqs ter-
 minus aliū distribuere pōt. cōclusio af. Aliqs
 terminus hz modū significandi distributivū ab
 impositore habitū p quem determinare pōt
 terminū cōm. ergo et. p̄na videt nota ex p̄-
 mo notabili. et antecedens clarum de se. Ista
 enim signa oīs nullus et quilibet et similia vñ
 tra modum eēntialē p quē sunt nota. et acci-
 dentalē p modū adiacētis habuerūt aliū mo-
 dum multiplicantis vel distributivis his mo-
 dis posteriorem et p̄llum modū determina-
 re p̄t terminū cōm p suis suppositis.
 ¶ Secūda cōclusio. Aliqs terminus distribui-
 tur. qui tñ nō supponit. Ista p̄lo arguit sub-
 iectū huius oīs chymera est distribuit et tñ
 nō supponit p̄na nō. et maior. et minor argui-
 tur. In hac oīs chymera est ly. oīs hz oīo
 eundem modū significandi sicut in hac. Oīs
 chymera intelligitur et eundem terminū preci-

se determinat. sed in scda distribuitur ly chy-
 mera. ergo et in prima p̄na nō. qd distributio
 tñ a modo significandi termini distributivi
 depēdet. et nō a verbo. vt declaratum est. et
 maior p̄. ex p̄supposito. et minor cōis cōcedi-
 tur qd in hac oīs chymera intelligitur. ly chy-
 mera distributivē supponit respectu huius
 verbi intelligitur. ¶ Tercia cōclusio. Nullus
 terminus aliū distribuens eidem remanēs i-
 mediatas a distributione impediri pōt p ali-
 um precedētem vel sequentiē. p̄lo arguitur.
 ¶ Istā si nō vera. dicatur. vt cōmuniter dicitur
 qd in hac nō oīs hō currit. ly oīs impedit a
 negatione ne distribuatur ly homo. Contra af.
 Eandem vim et eundē modū hz precise. ly
 oīs pposita negatione et ipsa remota. ergo
 negatio eius officium vel modū significandi
 nō impedit. ergo sicut distribuit ablata nega-
 tione sic et eadē appositā. p̄. p̄na. et aīis ar-
 guit. ly oīs omnino eidem actui subordinat
 siue pponatur negatio. vel nō et similiter to-
 tum hoc cōplexum. Oīs homo. ergo eadēz
 vim hz et modū significandi. p̄. p̄na. et aīis
 ex p̄supposito. ¶ Istuc aliqs nō intelligens
 mām rīderet negando ultimam p̄nam. Ne-
 gatio nō impedit modū significandi. ergo si
 cut distribuit et. ¶ Sed hec rīsiō nō est di-
 gna argumēto. Ridiculum. n. est dicere ali-
 quod terminū in constructione debite ordina-
 tum h̄e modum alteri adiacētis. et nō alte-
 ri adiacere. sic et p̄se mōz distributivis et nō
 distribuere. Istā. n. ē ly oīs actus distributivus
 in mente nisi p eū intellectus distribuatur siue
 precedat negatio vel non. ¶ Quarta cōclusio
 Terminus alium distribuens impediri pōt
 ab eadem distributione dum non remaneat
 ei immediatus. cōclusio p̄. Istā dicendo tu
 differs ab hoīe. ly homine stat distributivē et
 adueniente ly omni impedit dicendo. Tu dif-
 fers ab omni homine. Non enim distribuit
 nisi ab illo signo omni. qd differs emittit vim
 suam supra complexum. et non tñ supra ly
 homine. ¶ Ex qua correlarie inferitur. a. di-
 stribuere. b. et adueniente. c. a impediri a. di-
 stributione supra. b. et tñ. b. remanere distri-
 butum. patet correlarium ex conclusione.
 ¶ Contra conclusiones arguitur. Ex secūda
 concluditur terminū extra orationem vel
 propositionem distribui. p̄is falsum. qd ter-

minus nō supponit nisi in oratione. ergo nō
 distribuitur. et consequentia arguitur. Capla
 tur hec oratio. omnis homo. ly omnis habet
 eādem vim quam haberet in oratione perse
 eta. ergo sicut in hac. omnis homo est distri
 bueretur ly homo sibi adiacendo. sic et in hac i
 pfecta omnis homo. ¶ Item sequeretur ter
 minum distributum distribui p quolibet sup
 posito. suo magnabili in quacumq. ppositio
 ne existat. consequens falsum. qz tunc termi
 nus p pluribus distribueretur qz suppone
 retur sicut in hac. Ois homo est. et pñā ar
 guitur. Equiter distribuitur ly hō in his oīo
 nibus. ois hō ē. et ois hō. sed in hac imper
 fecta. ois homo p quolibet imaginabili bofe
 distribuitur. ergo et in alia. pñā nō. maior ar
 guitur. Distributio nō a verbo dependet. s3
 tñ a signo. sed ly ois vtrobiq. eādē vim h3
 et vtrobiq. adiacet ly homo. ergo et. minor
 declarat. ly ois distribuit ly homo nō per ali
 quam dñam temporis limitatam. ergo et.
 p3 consequentia. qz non videt qua cā magis
 distribuit p presenti qz pterito futuro vel
 imaginabili vel econtra. ¶ Item ex tertia cō
 clusione concluditur eundem terminū cōem
 distributue supponere in duobus. ptradicto
 ris pñs contra cōe dictum. et pñā p3. Qñ i
 his duobus. ois hō currit. et nō ois hō currit
 ly omnis vtrobiq. supponit distributue iux
 ta illam cōclusionem. Qd si concedatur. ar
 guitur. illud esse falsum. In hac equivalens.
 Aliquis homo non currit determinate sup
 ponit ergo et in hac. Non omnis homo cur
 rit consequentia patet. qz de equivalentibus
 idem est iudiciū. et antecedens de se est notū.
 ¶ Itē ex tertia cōclusiōe pcludit. q nō qd
 mobilitat in mobilitatibz. imobilitat mobilita
 tum consequens contra cōmūnem regulam
 patet consequentia ex supradictis. ¶ Ad hoc
 respondet. Ad primum conceditur cōclusio
 et ad argumentum in oppositum. terminus
 non supponit nisi in ppositione. ergo nec di
 stribuitur. neget pñā. qñ vt dictū est. suppo
 sitio a verbo principalr depēdet. distributio
 vō a signo sed bñ loqr terminus nō nisi i ppo
 ne supponit. g nō nisi in ppo ne distributue
 supponit. Ad fm pceditur conclusio. et ad ar
 gumentum in oppositum conceditur et pos
 sibile terminum p pluribus distribui qz sup

ponere nō tamē p pluribus distributue sup
 ponere. ¶ Ad tertium similiter cōceditur cō
 clusio. et conceditur qz vtrobiq. supponit di
 stributue mobilitat. In prima tñ mobilitat
 copulatiue et in negativa mobilitat disjuncti
 ue. Et ad argumentum in oppositum dñ ne
 gando pñam. de equivalentibus. n. idem est
 iudiciū quo ad esse verum vel falsum. sed
 in aliis multis disconueniūt. cōueniunt tñ in
 hoc qz vtrobiq. sub ly homo disjunctiue de
 scendere h3. Et hoc est qz volunt dicere com
 munitat loquētes in hac mā. Nō ois homo
 currit supponit determinate. i. qz sub eo merito
 duoz signoz. h3 primo descendere descēdit
 quo primo descendit merito suppositiōis de
 terminate. ¶ Ad qrtū qz ista regula plus ha
 bet veritatis absolute vt verba sonāt qz fm i
 tentum sibi dari solitum. Dicitur enī cōter
 illam regulam sic debere intelligi. Si duo si
 gna distributina cadāt supra eundem termi
 num sic qz vt siqz per se haberet vim distri
 buendi eūdem se inuicem impediūt. Et faci
 unt stare illam determinate vel cōfusa. Itud
 aut nō est verum. signum enim supra eū ca
 dēs ppinquius eū distribueret. nec impedit
 a precedente. vt declaratum est. ¶ Ideo pro
 hac mā sit prima distinctio. Aliquē terminus
 alium mobilitare est copulatiue disjunctis ve.
 disjunctiue vel copulatiue mobilitare. Ad ob
 litare. n. aliquem terminus non est nisi qz vir
 tute illius signi aliquo descensu primo descen
 di possit sub ppositione in qua ponit ad su p
 posita termini cōis. Unde descensus primo
 competit ppositioni. et secundo termino
 categoriatico virtute tamen signi ipsius de
 terminantis. Talis autem descensus. vel se
 per copulatiue sicut sub hac. omnis homo
 currit. vel per disjunctiue sicut sub hac. Ali
 quis homo currit. vlt pro ppositione de di
 stincto extremo sicut hic tantum animat est
 homo. ¶ Tertia distinctio. Aliquem termi
 num mobilitare alium copulatiue est duplici
 ter scilicet per se. et partialiter. ¶ Per se est vir
 tute eius sub illo termino per se accepto me
 dio pñati ad sua supposita copulatiue descē
 dere h3 sicut hic. ois hō currit. ¶ Partialr vō
 qñ nō p se mobilitat. s3 totū cuius ē ps. vt h
 omnis homo albus currit. potest. n. pcedi qz
 ly hō copulatiue mobilitat supponit partiali

ter. q: sub hoc toto hō albus descendere licet
copulatiue cuius ly hō est pars. Et de copu
latiua mobilitatione p se accepta cōiter logici
loquūtur. ¶ Sit ergo conclusio prima. Absolu
te loquēdo. nullus terminus sup aliu cadens
reperiens ipz imobilitatū in ppositione ipm
mobilitat illa cōclusio arguitur. Nullus ter
minus cōis ē absolute imobilitatus nisi quē
determinat dictio modalis vel incipit et cōfi
miles. Sed adueniēte signo distributiue eq
bene imobilitat. et c. ergo et c. p3 pna. maior
arguit dū. n. huic. homo currit addit illud si
gnū. ois nō reperit ipm absolute imobilitatū
sed tñ copulatiue. soli ergo termini imobili
ter absolute supponunt q determinant a di
ctionibz dictis. et minor principalis p3. Om
nia enim illa signa q confundunt terminū im
mobilitat etiam imobilitant ipm. quocunqz de
scensu si distribuatur. sicut patere pōt per oia
discurrenti. ¶ Secūda conclusio. Multa si
gna habent vim imobilitandi que nō habēt
vim mobilitandi. imo aliqua dictio imobilitat
terminū a primo descensu. et tñ neqz habz
vim cōfundendi. neqz distribuēdi. prima p3
cōclusionis nota est. Nam ly necessario et ter
mini spectantes ad actum mentis et similes
imobilitant. et nō aliquo descensu mobilitant
vt patere potest intuenti. secūda pars arguit
sub hac enim ois hō currit. descendere h ad
supposita eius illius terminū homo. et adue
niente ly albus. vt omnis homo albus cur
rit. ipedit eum a primo descensu. et tñ neqz cō
fundit. neqz distribuit vt p3 intueti. ¶ Tertia
cōclusio. si duo signa distributiua cadant sup
aliquē terminū cōez quoz vtrūqz eundē co
pulatiue p se mobilitaret faciūt eū stare non
mobilitet copulatiue. Ista cōclusio p3 intueti
et discurrenti. Et hoc est qd cōiter itelligi d3
p3 illa regulā. Quicqd mobilitat et c. Et notā
ter d3 Quoz vtrūqz eundē mobilitaret copu
latiue per se. pp terminos partialiter mobi
litos. D3 etia q imobilitat copulatiue. qm
nō absolute imobilitat. sub hac. n. nō ois hō
currit. h3 disunctiue descendere sicut sub ista.
aliquis hō nō currit. ¶ Predicta tñ conclusio. itelli
git qd ad descensum formale. sic q illa duo
signa ipediūt argumētū esse formale. qd cēt
merito vnius illoz. vnde bene seqt. Nam ois
hō est. et isti sunt oēs hoies. ergo nec iste hō

est. nec iste. et sic de singulis. Seqt. n. forma
liter nō ois hō est. ergo aliquis hō nō est. et se
quitur. aliquis homo nō est. ergo nullus hō
est. et vltra. ergo nec isti hō est. nec iste est. nō
ergo illa duo signa absolute impediūt descē
sum. sed tñ impediunt argumentum nō est
bonum. p quā formā prius tenebat descendē
do sub hac. ois hō currit. vel sub hac. nō hō
currit. ¶ Sed cōtra regulā sic intellectā argu
itur. predicatū huius. tñ hō est omne aīal. di
tributiue et mobilitet copulatiue supponit. et
tñ supra ipz cadunt duo signa. et c. sicut ly tñ
et c. ergo regula falsa. pna nota cum minori
et maior arguitur. hec consequentia valz. tan
tum hō est omne aīal. ergo homo est om
ne aīal. ab exponentibus ad expositā. que tñ
si valeret nisi ly aīal staret distributiue et mo
bilitet copulatiue in aīte sicut in pnte. ¶ Cō
firmatur secundo. in hac ppositione. quilibet
asinus cuiuslibet hoīs currit. supponit ly hoīs
vt prius. et tñ cadunt supra ipm duo signa. s.
ly quilibet et cuiuslibet. ergo et c. p3 pna. et mi
nor. et maior arguitur vt prius. qm ista pna
valet. quibet asinus cuiuslibet hoīs currit. er
go asinus cuiuslibet hoīs currit que nō vale
ret nisi ly hoīs staret distributiue i aīte. sicut
in consequente. ¶ Item confirmatur tertio
in hac. omne aliud ab asino currit. ly asino sup
ponit. vt prius. et tamen cadūt duo signa et c.
sicut ly omne. et ly aliud. ergo et c. consequen
tia nota. et antecedens arguit. vt prius. ¶ Cō
firmatur quarto. predicatū huius. tantum
homo nō est animal. supponit vt prius. et ta
men determinatur p ly tñ. et non. ergo. et c.
pna nō. et aīis vt prius p3. ¶ Ad hoc forte re
spondetur cōcedendo q illa regula nō vni
uersaliter t3. qm dictio exclusiua. nō impedit
signū vniuersale. nec signū vniuersale aliud
quocunqz signū sequens. nec dictio exclusi
ua negationē sequentē. Et per hoc p3 rissio
ad argumenta. qz oia v3 probāt. ¶ S3 cō
tra responsionē arguitur. ¶ Primo qz dato q
argumenta v3 cōcluderent. nō tñ est cōtra
regulā. et maxime secundū et tertium. Nam
in ista quibet asinus cuiuslibz hominis currit
si ly quibet p se esset nō mobilitaret illū termi
num hoīs. vt dicendo quibet asinus hominis
currit. sed totū complexū. qz sub ly hominis
per se nō h3 copulatiue descendere. sed sub cō

plero. Similiter in hac. oē aliud ab asino currit. ly oē p se nedū vñ nō hz mobilitadi. imo nec distribuendi ly asino cū sibi adiacere non possit. ¶ Itē af q̄ predici termini nō distributue supponit vel saltz nō mobilitate. qm̄ hoc argumētū valet. qlibet asinus cuiuslibet hoīs currit. 7 sor. est hō. ergo quilibet asinus sor. currit. Itā ponat brunellū q̄ sit solus asinus cuiuslibet hoīs currere. si sit pole. 7 tñ sor. hñe asinū nō currētem. tūc p3 pñam nō valeat. Et p idē nō sequitur oē videns oēm hoīem currit. 7 sor. est hō. ergo oē videns sor. currit posito. n. qd̄ plato videat oēm hoīem. 7 currat. 7 sor. 7 solū se videat. 7 nō currat. ē aīis verū. 7 pñs falsum. ¶ Itē nō sequitur oē aīal aliud ab asino currit. brunellus est asinus. ergo oē aīal aliud a brunello currit posito. n. qd̄ oē al' p̄ter asinum currat. 7 sint multi asini simul cū brunello est aīis verū 7 pñs falsum. ¶ Itē nō sequitur tñ hō nō est albus. sed brunellus est albus ergo tñ hō nō est brunellus posito. n. qd̄ ens p̄ter hoīem sit album 7 sit leo 7 brunellus. est aīis verū 7 pñs falsum. 7 idē af in oībus cōsiliis. ¶ Al' rñdet ad argumēta. ¶ Ad p̄mū dñ pcedendo q̄ ly al' stat distribuēte vt pbatū est supra nō tñ mobilitate. vt argumēta pbat. Et ad p̄firmationē pcedit pñs. 7 negat q̄ non valeret nisi statet mobil' in aīte sicut i p̄te. ¶ Ad s3 rñdet negādo sil' q̄ ly hoīs stat distribuēte nō mobil' copulatie p se. Et ad argumētū i opposito rñdet vt p̄ius. ¶ Ad tertū 7 q̄rtum dñ sil'. Et ad argumētū i opposito vt p̄ius.

Quantum Ad s3 p̄ncipale. Sciē dñ q̄ circa illā mām dīneri sē modū loquēdi. Quidā. n. dñt q̄ s3 est totū p̄plexū 7 totū distribuē. sicut ē totū cōplexū est supposito. 7 nō solū ly hoīs vñ ly asinus. Alii vō dñt q̄ illa est distinguēda sūm duplicē sensuz. ¶ P̄dō. n. p̄mo significare q̄ qlibet hō est aliqd. cuius asinus currit. 7 tūc solū ly hoīs subicit 7 distribuē. ¶ Cōtra has opiniones. af. Et p̄mo p̄tra p̄mā. ly cuius l3 nō determinare pōt hñc terminū asinus p. modū alteri adiacētis mediate nec imediate. ergo ipsuz nō determinare pōt p. modū distribuē. igit ip3 nō distribuē. p3 pñs. q̄ in signo vñ negatio modus distribuēis in sequitur modū adiacētis. 7 aīis de se est nomz

Itā l3 inter dñ signū vñ affirmatiū dēterminare possit rectū sil' cū obliquo. tāq̄ ei' de terminationē. vt qlibet asinus hoīs currit nō tñ signū obliquū hoc facere pōt. neq̄ enī de terminaret rectū p̄ncipalr. neq̄ tāq̄ alteri' dēterminationē. ¶ Itē ex illo modo loquēdi insert' aliquē terminū discrete supponētes distribui. pñs falsū 7 ipole. 7 af pñs. nā hui' p̄pōnis. cuiuslibz hoīs brunellus currit. totū cōplexū distribuē sūm illā opinionē. 7 q̄ discrete supponat. p3 cū vñute significatiōis discrete tñ vñ p̄petere possit. ¶ Itē ex illa op̄nionē pcludit. Aliquā vñem esse vām cuius tñ multe sūt singulares false. p̄ nō pcedit. 7 af pñs ponat quēlz asinū hoīs currere. 7 tñ sint multi hoīes q̄ nō hēant asinū. tūc p3 hāc vñem esse verā. cuiuslibz hoīs asinus currit q̄ p̄uertit cū hac vā. qlibet asinus hoīs currit. vñobiq̄. n. distribuē totū cōplexū. Et q̄ multe sint singulares false patz. sūte istius hoīs asinus currit. 7 sic de singulis dem̄stratis hoībuz nō hñtibus asinū. Hūc argumēto forte rñdet q̄ singulares nō sūt ille assignate sed sūt ille in q̄bus dem̄stratur hō hñs asinum. ¶ Cōtra. aut singulares sue sūt p̄ius assignate. vñ tales. iste asinus hoīs currit. 7 sic de singulis. vñ tales. istius hoīs iste asinus currit. 7 sic de singulis dem̄strato hoīe hñte asinū. Si dicat p̄mo modo. adhuc stat argumētū. Si scdo modo sequeretur tūc q̄ singulares illarū vñuersalium p̄uenterentur. quilibet asinus hominis currit. 7 cuiuslibet asinus hominis currit. quod tamen negat ab inuētoze bus opinionis. ¶ Itē nō eēt singulares in q̄bus dem̄straret hō hñs asinū. sed tñ asinus dem̄straret. Si tertio mō sequitur. q̄ ab vñ ad singulares nō valet argumētū cū debito medio statet. n. vñem hāc esse verā existente falsa ista singulari. istius hoīs iste asinus currit. ponendo q̄ iste asinus transmutet. ¶ Cōfirmat' p̄tra eādē opinionē arguēdo q̄ aliquisupposito 7 subm nō p̄dicat idē. cū eius iudamēto repugnat. hui' n. syl'. Ab oī hoīe vñ sor. p̄d est hō. ergo 7c. p̄cur ly hoī minor 7 per pñs in maiori subicit ly hoīe. qd̄ tñ ē oppositum. ¶ Aliter ergo rñdet in hac mām q̄ rei veritas est q̄ totū p̄plexū est subm. tñ solūz p̄ma ps distribuē. ¶ P̄ma ps p3. qm̄ cūz ibi ponatur expresse p̄dicatum qd̄ est ly cur

Item totum complexum antecedit verbum et ab ipso regit a parte ante relinquitur ipsi esse totum subim. scda vero ex roibus adductis ellitur. Idem est iudiciu de hac et pñlibus. Ois ppō vel eius cōtradictoria est vera. Itaz totum disiunctum cōcedit eē subim et solū pñmā ptem distribuit. **C**ōtra scdā ptem huius pñonis af. ille cōuertunt cuiuslibz boimnis asinus currit. et quibet asinus hois currit. in quartū scda distribuit totū pplexū. ergo et in pñmā. pñā saltem de mā in his terminis. añs af. pñāria earum cōuertunt. ergo et ille cōuertuntur pñā nō. et añs pñ. cum ille puerterentur nullus hois asinus currit. et nullus asinus hois currit. cū vtrōbīqz detur totum cōplexum. et cetera sint paria. **C**onfirmat scdo. cōtradictoria cōuertuntur ergo et ille. pñā nō. et assumptum af. Itā ite cōuertunt alicuius hois asinus nō currit. et asinus alicuius hois nō currit eo qz subā puerterunt et eodē modo supponūt. ceteris paribus. **E**t per idē af. qz subalterne earz puerterunt. **I**tem predicatū huius exclusiue tñ currēt est hois asinus supponit distributiue qz corripdet illi vñ. igitur et subim vñs distributiue supponit. pñā tenet p cōem regulam. et añs nctū p vtrāqz pte. **I**te cōfirmat qz vñs cōuertāt. ille exclusiue cōuertunt tñ currēt est hois asinus. et tñ currēt est asinus hois. igit et vñs sibi cōfīdētēs. pñā vera. et añs af. qz pñāria vtrōbīqz eodē modo supponūt ceteris pibus et exponētēs puerterunt. vt pñ in tucnt. ergo et c. **C**ōfirmatur idē. exponētēs earū cōuertunt. ergo et ille exposite. añs arguitur. qz vtrāqz hz bas exponētēs alicuius hois asinus currit. et nihil est hois asinus qñ illud currat. **I**tem singulares cōuertuntur ergo et vñs pñā nō. et añs af. qz mutuo inferūt. vt pñ in tucnt. **A**d hoc rñdetur. ad pñmā cū af. qz illa cōuertātur. eo qz cōtraria cōuertuntur. negatur pñā. sicut ista cōuertuntur. Nullus homo albus est et nullus homo est

albus. Et tñ affirmatiue cōtrarie nō conuertunt. s. ois homo albus est. Et ois homo est albus. **A**d scdā negat añs. **A**d argumētū in oppositum cū af. subā cōuertunt et eodem modo supponūt. ergo cōuertuntur negatur pñā. qz ordo illoz terminoz quo ad pñationem illoz maxime facit ad diuersitatē illarum pñositionum. cum illa hois asinus nō currit. sit resolutibilis rōe illius oblig. fave ro rōe totius cōplexi. Dicit tñ qz illa alicuius hominis asinus nō currit. non contradicit predicte vñ. sed hoc. et licuius hois nullus asinus currit nisi ly asinus stet distributiue. Et ad cōfirmationē dicit negatō pñā qñ hec puerterunt homo albus est et homo est albus. nō tñ vñs earz. vt pñ. **A**d aliud cū af. pñāria exclusiue stare distributiue que corripdet vñ negatur scda pars añs. sed hoc sibi cōfīdet tñ. aliqd cuius asinus currit ē hō. **A**d aliud negatur pñā. qñ nulla illarū exclusiuarz corripdet predicte vñ. et cōceditur añs vt argumētum pbat. **A**d aliud negat añs. nam scda exponēs pñāria vñs. est illa. Et nihil est homo qñ illius asinus currat. **A**d vltimū negatur pñā. sicut posito qz ois homo sit albus singlēs. hāz vñm cōuertunt. s. ois homo albus est. et ois homo est albus. cñ ceteris pñiculis. et tñ vñs nō cōuertunt. vt patz añs etiam manifeste est falsum. cum in singularibus illius. cuiuslibz hois asinus currit. tñ tum hoies demōstrarentur. in scda vero tñ asini hoium. **Q**uantum ad tertiam pñā. cipale aduertendum pñmo.

ExPLICIT scriptum de instādi Illustris pñi losophi et medici magñi Apollinaris Ostre di cum suppositionibus eiusdem. accuratissime emendatum per eximium Artium doctorem magistrum Joannem Adriaaz Adapellum Vincentinum Impressum Venetiis per Symonem als beulaqua Papien. 1492 die pñmo decembris.

Registrum

^a
Prima alba
Uiri
matice igitur
immediate

^b
cat et magis
nere negationem
vel sedebit
rat. tunc

^c
sunt populus
singularis
¶ Primo
consequens

^d
secreta in quantum
dale istius
homo pñs
est idem

^e
stans quod
erit ante
prius contra
et q̄ illa

^f
lud verum
fiones sicut
debet cōtrahere
etiam sunt

^g
¶ Non est
tum per
est vel non
loquendi

^h
indigens ad
est bona
stratur demonstrato
pugnata.

ⁱ
ergo tu
tum qui
est animal
assensus sit

^k
bene intellectis
nomen
igitur credis
in hac

^l
tibi aliquid
illorum est
nec animam
spondentis cum

^m
quacumq̄ parte
neq̄ per
velocius
nem quadruplam

ⁿ
heret parti
tis virtuti
ue igitur
istam pñam

^o
motiora q̄
dico ppter
ne partium
gnificat certum

^p
onem quantum
q̄ immo
non est
transit totum

^q
omnia illa
neretur sic
a. et b. esse
rificatur de
ter suppositionem